

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

**HERODOTI
HISTORIARUM LIBRI IX.
GRAECE ET LATINE.**

TOMUS V.
Adnotationes ad lib. I — IV.

ARGENTORATI

TYPIS PHILIPPI IACOBI DANNBACH.

HERODOTI MUSAE

SIVE

HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM

DENUO RECENSUIT

LECTIONIS VARIETATE

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

ADNOTATIONIBUS

WESSELINGII ET VALCKENARII

ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER

IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRAEC. PROF.

ACADEMIAE REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCR.

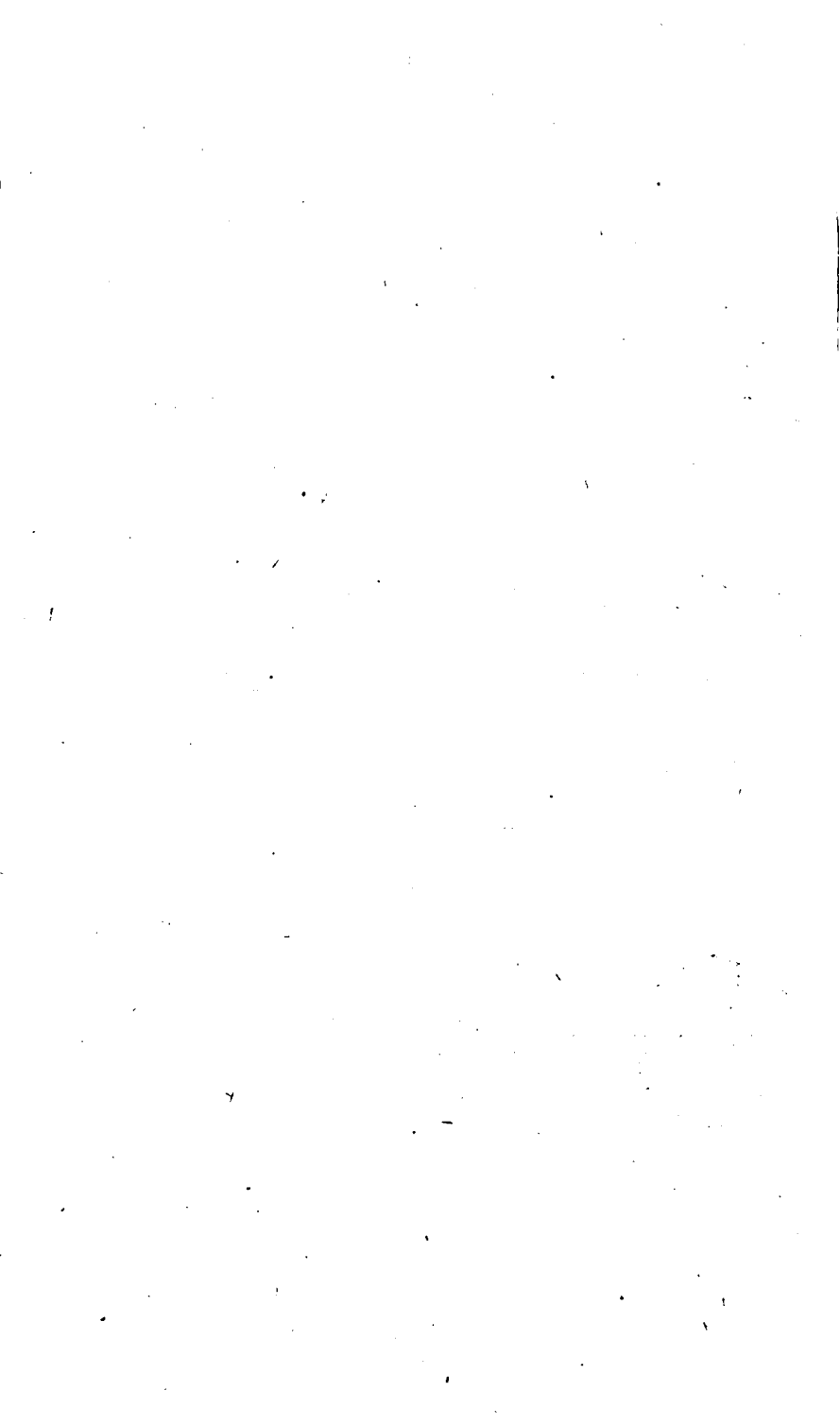

TOMUS QUINTUS.

ARGENTORATI ET PARISIIS

APUD TREUTTEL ET WÜRTZ, BIBLIOPOLAS.

MDCCCXVI.

HERODOTI HISTORIAR.

T. V. P. I.

A D N O T A T I O N E S

AD LIB. I. ET II.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM PRIMUM.

PROOEM. Lin. 1. 'Ηροδότου 'Αλικαρνησσῆος) *Aristotelis* aetate [in nonnullis certe *Historiarum Herodoti* apographis] 'Ηροδότου Θουρίου ἢ ἱστορίας ἀπόδεξις legebatur, *Rhetor.* lib. III. 9. [aliis cap. 5. sect. 1. sic in ed. Oxon.] neque deinceps defuerunt, qui, inducto 'Αλικαρνασσῆως titulo, Θουρίου maluerunt apud *Plutarchum de Exil.* p. 604. et *de Malign. Herodoti* p. 868. Addiderat se Herodotus colonis, qui Thurius in magnam Graeciam abierant: qua in urbe cum hoc opus absolverit, Θούριον nominare se potuit, sicuti haud pauci adpellarunt, *Strabone* teste lib. XIV. p. 970. [p. 656. ed. Casaub.] In his Imp. *Iulianus*, cuius *λογοποιὸν Θούριον*, [i. e. *Historiarum Scriptorem Thurium*] *Oratorem Thurium* cum imprudenter *Bourdelotius* explicuisset, poenas doctis viris dedit ad *Lucian. Quom. Scrib. Histor.* c. 29. Scripti libri, quorum quidem notitia est, *Halicarnasaeum* summa consensione vocant, ancipites tamen in vocabuli scriptione. 'Αλικαρνησσός, 'Αλικαρνησός, 'Αλικαρνησσεύς, 'Αλικαρνασσεύς, 'Αλικαρνησεύς reperiuntur lib. I. 144. II. 178. III. 4. VII. 99. Par etiam discordia alibi. Vid. *Wasse* in *Thucyd.* lib. VIII. 42. Equidem 'Αλικαρνησσόν et 'Αλικαρνησῆα, uti in MSS. *Archiepiscopi Cantuariensis* et *Vindobonensis* saepe numero, praefeream, nisi ipsimet *Halicarnassenses* obsisterent, geminam sibilantem litteram in numis ostentantes. At quid *ἱστορίας ἀπόδεξις*, et quo vertendum modo? *D. Heinsius* ad *Hesiodi Interpr.* p. 108. nihil esse aliud censuit ac *ἱστορίην* sive *historiam*, cui ego sententiae non accedo. *L. Küsterus* in *Bibl. Vet. et Recente Io. Clerici* p. 386. Tom. V. *Gronovianum curae demonstratio* acerbissime ta-
Herod. T. V.

xavit, reiectisque Vallae et Stephani opinionibus, rerum curiose observatarum specimen hoc est, vertit. Est sane ιστορίη rerum inquisitio. 'Ιστορίησι Φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλω, affirmantes inquirendo sese ex Menelao intellexisse lib. II. 118. Et 119. τούτων δὲ τὰ μὲν ιστορίησι ἔφασαν ἐπιστάσθαι. Est ἀπόδειξις ἔργων operum, quae absoluta fuerunt, specimen lib. II. 101. et 148. Ἀπόδειξις itaque ιστορίης inquisitionis rerum, ab Herodoto institutae, specimen erit atque argumentum. Cura, nisi accuratam in quaerendo vir clarissimus, quod opinor, intellexerit, ιστορίης vim non aequiparat, nec digna tamen acerbior exprobratione erat, neque erit fortasse historicae inquisitionis specimen, quod malui. Plutarchi ιστορικὸν ἀποδεικτικὸν T. II, p. 243. paullo diversius abit. WESS. — Ἱστορία, sive ionico idiomate ιστορίη, non modo inquisitio rerum est, ut ait Vir doctissimus; verum etiam (per metonymiam antecedentis pro consequ.) intelligitur notitia vel doctrina, contemplando, percunctando, inquirendo comparata; II. 29, 4. VII. 96, 6. qua notione id vocab. h. l. accipiendum, sicut in titulis librorum Aristotelis et Theophrasti, qui Ζῶων Ἱστορία et Φυτῶν Ἱστορία inscribuntur: quo pertinet quod etiam geometria a Pythagora (teste Iamblichō in eius Vita p. 74.) Ἱστορία vocata est. Tum vero ἀπόδειξις, sive (ut Iones efferunt) ἀπόδειξις, non specimen significat; quod graece ἐπίδειξις, δῆγμα aut ἐπίδειγμα sonat: quo modo Archestratus apud Athen. lib. I. cap. 7. ιστορίης ἐπίδειγμα, doctrinae specimen, dixit. Quenam autem vis sit vocabuli ἀπόδειξις, ex usu verbi ἀποδείκνυσθαι vel ἀποδείξασθαι intelligitur, quo nullum in Herodoti Musis frequentius. Atqui γνώμην ἀποδείξασθαι, ut hoc utar, non significat specimen edere suae sententiae, sed sententiam suam edere, promere, exponere. μεγάλα ἀποδείξασθαι ἔργα, non est specimen edere praeclare factorum, sed praeclara facta ostendere, id est, edere: qua notione ipsum etiam nomen ἀπόδειξις ἔργων μεγάλων I. 207, 39. occurrit. Similiterque in locis a Wesselingio citatis, II. 101, 1. et 148, 7 seq. ἀπόδειξις ἔργων non est specimen operum, sed sunt ipsa opera et monumenta prodita, in publicum edita, nempe publice exstructa et oculis hominum exposita. Denique, quod hic ait Herodotus, ιστορίης ἀπόδειξις ἦδε, haud dubie hoc dicit, se hisce libris ea, quae inquirendo cognovit, in publicum

edere. Quam fere in sententiam iam olim *Laur. Valla* locum hunc interpretatus erat, *Herodoti Halicarnassei historiae explicatio haec est.* Et *H. Stephanus* in ora suae editionis latino - 'graecae: *Historia ab Herodoto Halicarnaseo edita, haec est.* Caeterum consuluisse iuvabit quae in hunc locum erudite, ut solet, *Wytttenbachius* commentatus est in *Selectis Principum Historicor.* pag. 338 seqq. S.

l. 2. ὡς μήτε τὰ γενόμενα etc.) In his adquiescunt scripti editique omnes, et longe omnibus priores, *Dionysius Halic.*, *Aristides*, *Lucianus Quom. Scrib. Histor.* c. 54. Tamen *St. Berglerus* in *Act. Lipsiens.* MDCCXVI. pag. 379. levi ad speciem mutatione, τὰ λεγόμενα ἐξ ἀνθρώπων quae ab hominibus dicuntur, ne δις ταυτὸν ἡμῖν ὁ σοφὸς Ἡρόδοτος, corrigit: esse enim τὰ γενόμενα nihil aliud ac ἔργα, et τὰ ἔργα ac γινόμενα. Ego vero id scriptum nollem. Sunt, fateor, ἔργα μεγάλα τε καὶ θωμάσαστά ingentia atque admiranda opera γινόμενα; vicissim minime. Memini quoque γίνεσθαι ἐξ ἀνθρώπων homines perhiberi, cum mortalium numero eximuntur, nec propterea τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων res dici, quae ex hominibus evanuerunt. Namque Herodoti more hominum facta exprimunt, ut pulcre *Tan. Faber* lib. I. *Epist.* 8. 'Εκ τῶν Σαμίων γινόμενον, quod Samii designarant lib. III. 48., quemadmodum τὰ πρῆστομένα ἐκ Μιτυληναίων lib. I. 160. Hoc amplius, si τὰ λεγόμενα scripsisset, vulgi fabulas et rumores operis principio spectasset, quod merito inconcinnum atque absurdum *I. Ph. D'Orvillius*, nuper nobis litterisque ereptus, arbitratus est ad *Chariton.* lib. I. p. 9., [p. 202 seq. ed. Lips.] *Bergleri* audaciam strenue retundens. Ceterum Herodotea haec quodam modo aemulatus est *Basilus Seleuc. Vit. S. Theclae* lib. I. p. 4. WESS. — Conf. III. 14, 32. VI. 13, 1. S.

[l. 5 seq. τὰ τε ἄλλα, καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.) Ad verbum: et reliqua, et quā de causa inter se (Graeci et Barbari) bella gesserunt. Quae verba non debere ad proxime praecedentia referri in aprico est: nam ea, quae causam mutuis Graecorum, et Barbarorum bellis praeberunt, non erant profecto magna et admiranda facinora, quae merita non fraudari laude voluit Herodotus. Itaque aut ad ista paullo remotiora, ne oblivione deleantur, referenda erunt; aut,

quod mihi visum erat, ad prima illa Ἡροδότου Ἀλικ. ἱστορίας ἀπὸδεξις ἦν, ut haec sit scriptoris sententia: *quum reliqua*, quae de rebus inter homines gestis, ac praesertim de bellis inter Graecos et Barbaros gestis, hisce in libris traduntur, *tum quae de caussa illorum bellorum disputantur, sunt expositio earum quae Herodotus inquirendo cognovit.* Quod autem verba ista in fine periodi posuit, id eo fecit, quo his ipsis verbis transitum sibi ad ipsam argumenti sui tractationem pararet: est enim perinde ac si dixisset, *et primum quidem exponam quatenus fuerit dissidii inter Graecos Barbarosque caussa.* Scilicet Homeri aemulator Herodotus, quemadmodum universum suum opus, quo et multas alias res memorabiles exponere, et victorias maxime Graecorum de potentissima lateque dominante Persarum gente celebrare voluerat, velut unum aliquod et illustre drama, multis quidem interspersis episodiis, pertextuit: sic et in hoc Poëtam est imitatus, ut, quemadmodum ille in ipso carminis principio, iram Achillis causamque dissidii Pelidae cum Atrida se expositurum, professus est, sic et Historicus noster in ipso operis exordio profiteatur, ac, quum propositum habeat bella exponere Graecos inter et Barbaros gesta, ab eo facturum esse initium, ut dissidiorum primam causam et originem declaret. Itaque postquam statim e vetustiorum temporum memoria (cap. 1-4.) semina quaedam dissidiorum inter Graecos Barbarosque, ex Persicorum Historicorum personam, repetiit; mox c. 5. quo nomine Croesum tamquam *primum iniuriarum Graecis inflatarum auctorem* designat. Caeterum, quod Ptolemaeus Hephaest. ait, (lib. III. p. 314. ed. Galei) totum istud exordium non ab ipso Herodoto, sed ab eius amasio et honorum haerede Plesirrhoo esse adiectum, id et per se lubrico nititur fundamento, et ob arctam Exordii huius cum ipso narrationis principio connexionem neutiquam probabile est, denique ab homine profectum videri debet priscae illius simplicitatis ignaro, qua librorum auctores in ipso principio et nomen suum et scribendi argumentum simillima ratione profiteri solitos esse novimus Hecataei exemplo, (referente Demetrio πρὶ Ἐκταν. sect. 12.) tum Thucydidis, Timaei Locri, aliorumque. S.]

CAP. I. Lin. 1. Περσέων μὲν νυν οἱ λόγους) Quod Th. Gale

ταὺς λόγους *Plutarchum* hic olim legisse monuit, id vero foret simile, si liber de *Herodoti Malignit.* [in cuius cap. 10. locum hunc excussit, T. XII. ed. Hutt. pag. 290 seq. Edit. Wechel. p. 856.] semper bonae fidei esset, quod longe secus habet. Legerit tamen; vulgatum valide adserunt *Ptolemaeus Hephaest.* in *Codic. Photii CXC.* p. 478. [lib. III. p. 314. ed. Gal.] *Pollux* lib. II. 122. et *Thomas Magister.* Οἱ Περσίων quoque λογιώτατοι et μάλιστα λογιώτατοι his in libris frequentes. Vid. *Iac. Gronov.* in lib. II. 3. et adnotationes meas ad *Diodori Siculi* lib. II. 4. Alia vir doctus in *Miscell. Observ. Vol. II.* p. 152. WESS.

l. 2 seq. ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλομένης θαλάσσης etc.) De *Phoeniciis* a *Rubro mari* in *Palaestinam* transgressis iterum lib. VII. 89. et *Dionysius Perieges.* vs. 906. *Herodoti*, ut saepe, vestigia legens. WESS. — Eandem rem ex aliis auctoribus *Trogus Pompeius* accepiasse videtur; ex quo *Iustinus* lib. XVIII. c. 3. haec habet: *Tyriorum gens condita a Phoeniciis fuit, qui terrae motu vexati, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum littus incoluerunt.* Conf. *Michaëlis* *Spicilegium Geographiae Hebraeorum exterae.* (Gött. 1769.) pag. 168. et quae ad *Hesych.* voc. Σιδόνιοι a viris doctis adnotata sunt. *Herodoti* in hac re fidem labefactare frustra conatus erat *Bochartus*, *Geogr. Sacr. P. II. lib. 1. cap. 43.* ἥδε ἡ θάλασσα, *mediterraneum mare*, familiaris *Herodoto* formula; de qua consuli possunt quae olim ad *Appianum* adnotavimus, T. III. p. 110. S.

l. 14. κατὰ τὸν τόπον, τὸ καὶ Ἑλλήνεις) *Iac. Gronovius*, vir clarissimus, deque *Herodoto* praeclare meritis, cum legem sibi de schedis Mediceis sequendis dixisset, immutavit quod *Aldus* dederat et MSS. plures prae se ferebant; neque consilio defuerunt exempla, sed eiusmodi, quae librariis, *Herodoti* dictionem toties totiesque invertentibus, transcribi pleraque debent. Satis mihi quidem exploratum est, nullum usquam *Herodoti* exemplar exstare, ab hac labe immune; quamquam sparsim Ionici commatis plura latent, quae revocari possunt et postliminio reddi scriptori debent. Erat is quondam τῆς Ἰαδὸς ἄριστος καὶ ὤν, *Dionysio*, optimo huius rei arbitro, teste. [in *Epist.* ad *Cn. Pompei.* T. VI. ed. Reisk. p. 775. Ed. Wechel. p. 130 med.] Nunc vero, quantum mutatus ab illo *Hectore*. WESS.

L. 15. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου) Vide quae dixi ad secundum Apollodori. Vide et Parthenium cap. 1. Sed Iasi filiam fuisse veri est similis. Vide Strabonem lib. 14. et 16. TH. GALE. — Scripsisse videtur Herodotus, Ἰοῦν: sciolus adiecisse postea, τὴν Ἰνάχου. Iasi fuerit, an Inachi filia, nihil huc faciebat. Regis Argivi filiam fuisse noverant Περσῶν οἱ λόγοι, (Polluci quoque memorati II. 122. πολυστορες Moeridi, et Thomae:) ad Phoenicum naves venisse narrantes, praeter ceteras, τοῦ βασιλέως θυγατέρα· τὸ δὲ οἱ οὐνομα εἶναι (κατὰ τὸ αὐτὸ τὸ καὶ Ἑλλήνες λέγουσι) Ἰοῦν: addi non potuit ab Herodoto τὴν Ἰνάχου. Similiter ex eorundem narratione memorat cap. seq. τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην, et τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μινδείην. Europam rapuisse dicebant Ἕλληνας τινάς· οὐ γὰρ ἔχουσι (sic scribit Herod.) τοῦνομα ἀπηγέσθαι. VALCKENAR. — Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου vidit hic Plutarchus de Malign. Herod. p. 856. D. et Libanius T. I. p. 207. A. WESS. — Pluribus argumentis Larcherus in Chronol. Herod. cap. 10. sect. 2. probatum ivit, non fuisse Io Inachi filiam, sed Iasi, unius ex Inachi posteris. Verumtamen vulgo a Graecis, atque etiam a tragicis poetis, Inachi filiam dictam fuisse satis notum est. cf. Apollodor. II. 1, 3. Quidquid vero sit, non satis idonea caussa fuit, cur duo verba, quae Herodotei libri et hodie omnes agnoscunt, etiam olim agnoverunt, a recentioribus Editoribus eicerentur. Miram vero huius loci scripturam nuper Creuzerus noster (in Praepar. ad Plotin. de Pulcro, p. LXXXII.) ex Hortis Adon. excitavit; ubi memoratur, Herodianum Grammaticum τὴν Ἰναχοῦν hic scriptum legisse, tamquam a recto casu ἡ Ἰναχώ. Nempe corrupta et mutilata Grammatici verba sunt, qui monuerat legi apud Herodotum Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου, a recto casu ἡ Ἰώ; sicut apud eundem Βουροῦν, a recto casu ἡ Βουρώ. S.

CAP. II. 2. οὐκ ὡς Ἑλληνες) Aldinum οὐκ ὡς Φοίνικες, quod praeter Verietum schedae Britannicae, mihi spectatum missae, adfirmant, St. Berglerus, cuius ad Herodotum collectanea inter manus habeo, vulgato longe praeposit, nec, uti opinor, iniuria. Duae nobis de Ias in Aegyptum accessu exponuntur sententiae: Persae a Phoenicibus raptam, Phoenices sponte se avehendā dedisse adaecebant: quibus uberius explanatis, ταῦτα μὲν οὕτως; inquit

cap. 5; Πέρσαι τε καὶ Φοίνικες λέγουσι. De Graecis nihil; neque necesse erat in re tota gentis regione decantatissima. Haud equidem ignoro, *Pausaniam* a *Th. Galeo* patronum receptae lectioni advocari, cuius si lib. II. 16. evolveris, in alia omnia ibis. Sed suum cuique iudicium. Ἕλληνας sedibus evertere nolui; neque enim omnia *Herodoti* editori licent. *WESS.* — Ex *Pausaniae* verbis, II. 16. quid h. l. *Herodotus* scripserit, in neutram partem certo definiri potest. Recte vero *H. Stephanus* scripturam Ἕλληνες, in quam cum *Valla* meliores omnes codices consentiunt, in contextum recepit, altera ad oram reiecta. Dixerat modo Scriptor, in nomine cum *Graecis Persas consensisse*; nunc illos in reliqua narratione ab eisdem dissentire ait. In aprico res est; quo magis miror in diversa abiisse doctos viros. *S.*

7. ἴσα πρὸς ἴσα σφί) Fortasse non satis consulto unis ex membranis haec mutata fuerunt, indigna tamen, cum plures suffragentur, quae turbas cierent. Rever. *Pet. Horreus* *Observat. Herodot. cap. 1.* verborum ordinem commutatum indignatur. Saepe tamen numero, ut *Gronovius* maluit, seu metro postulante, seu scribentium arbitrio, huiusmodi structura placuit, *Herodotus* IX. 48. ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχεσόμεθα. *Sophocles Antig. vs. 146.* ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους. et *Philoct. vs. 695.* ἀλλ' ἴσος ἐν ἴσοις ἀνὴρ. Mitto *Lycophronem Alex. vs. 1302.* haec *Herodotea* imitatum. *WESS.*

[11. ἀπίκατο) Monuerat *Reiskius*, Animadv. ad Graecos Auctores Tom. III. p. 81. aut servandum vulgare ἀπίκοντο, aut ἀπικίατο scribendum pro ἀφικόμενοι ἦσαν. At ἀπικίατο est ionica forma aoristi aut imperfecti, idein valens ac ἀπίκοντο. I. 15, 5. 152, 1. 169, 3. ἀπίκατο autem est ipsum plusquamperf. cui hic proprius locus erat. cf. IV. 140, 17. VII. 153, 1. ibique Var. Lect. VII. 157, 1. VIII. 46, 13. *S.*]

13. τὸν Κόλχον) Profiteor, non alienum me a probanda futurum lectione, quam *Archiep.* et *Vindobon.* habent, ἐπιψάντα δὲ τὸν Κόλχον εἰς τὴν Ἑλλάδα, si comites alii accederent. Adsolet τὸν Λυδὸν, τὸν Ἀράβιον, τὸν Πέρσιν lib. I. 80. III. 7. VII. 117. [et frequenter alibi.] *Iydorum, Arabum, Persarumque regem* adpellitare. Τὰς δίκας τῆς ἀρπαγῆς hinc sumtas explicat *Eustathius* in *Homer. p.*

415, 43. WESS. — *Eustath.* Iliad. pag. 351, 21. ed. Bae. Vocab. βασιλῆα ad τὸν Κόλχον ex glossa olim accessisse, non modo reliquus Herodoti usus, sed h. l. etiam lectionis varietas et idem vocab. pauca ante verba suo loco recte positum evincit. S.

CAP. III. 7. τοὺς δὲ, προῖσχομένων ταῦτα, προφέρειν) *H. Stephano* προῖσχομένοις inputatur, [in *Gronovii* Notis,] sed invito: προῖσχομένους margini adlevit, adsentientibus mssstis. quamquam paucis, ipso quoque *Eustathio* p. 405, 18. [p. 307, 16. ed. Bae.] ut docti viri significarunt. Vulgatum haud male post *Gronovium* tuetur *Rev. Horreus*, implicatius, quam vellem, commentatus, *Observat. Herodot.* c. 1. *Philostratum* addo, quantumvis haud parili verborum serie, ὡς ἡ τῶν Μισσηνίων ἀπολογία κατὰ ξυγγνώμην ἴσταιται, τὸν Ἀλέξανδρον προῖσχομένων καὶ τὸν ἐκείνου φόβον. de *Vit. Soph.* II. 15. WESS. — Tales ἀνακολουθίας in sermonis structura, ac praesertim in participiorum usu, non modo non repudiavit Herodotus, verum etiam amasse videtur. Simillimum huic exemplum *Gronovius* ex III. 31, 15. citavit, Εἰρομένου οὖν τοῦ Καμβύσιω, ὑπεκρίνοντο αὐτῷ. Cf. I. 90, 4 seqq. IX. 51, 14. 58, 14. etc. Similiter h. l. in proxime sequentibus ἐκδόντες ἀπαιτιόντων ait, ubi ex latini sermonis normā ἀπαιτίουσι, in tertio casu, dicendum erat. Quo et pertinet I. 91, 8. et 10. ex codicum *Arch.* et *Vind.* scriptura, quam haud praeter rationem ibi secuti sunt *Schaeff.* et *Borh.* S.

CAP. IV. 9. εἰ μὴ αὐταὶ ἐβουλίαιο) Mallem αὐταὶ, ipsae, cum *Berglero*. [Vide *Var. Lect.*] *Plutarchus* non sine quadam loligine haec traducit de *Malign. Herod.* p. 856. Nolentibus *Leuctri* filiabus et *Cassandrac* vim oblatam ait. Quis negat? Raptas plerumque rapi gestiisse, in dubio non est. Nostra certe aetas plures vidit, quae εἰ μὴ αὐταὶ ἐβουλίαιο, οὐκ ἂν ἠρπάζοντο. Valet in hoc genere, in fraudem licet sanctissimarum legum, *Euripideum*,

Ἐρῶν ἐρῶσαν ὦχιτ' ἐξαναρπάσας.

Iphigen. in Aulid. vs. 75. WESS. — Poterat *Plutarcho* responderi, ex Persarum sententia haec tradere Herodotum: sed fere non est dubium, (quod etiam *Plutarchus* innuit) ex Persarum persona suam illam sententiam dixisse. S.

16. ἔθνα βάρβαρα οἰκιστύνται οἱ Πέρσαι) *L. Valla* verterat sibi necessitudine coniunctas putant, pro quibus sibi iunctas

tenent maluit Gronovius. Aliud voluit: τούτων γὰρ ὧν τὴν ἐκύρσειν οὐκ οἰκηθῶνται Αὐδοὶ, horum inventionem sibi non vindicant Lydi, huius libri c. 94. Persae suum esse ferebant, sibique omnem Asiam, armorum iure a maioribus occupatam, vindicabant. τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι Πέρσαι ἐαυτῶν εἶναι, lib. IX. Confer doctissimum Abresch Dilucidat, Thucyd., p. 145. WESS.

CAP. V. 3 seq. In οὐκ ὁμολογέουσι Πέρσῃσι οὕτω excidisse arbitratur diligentissimus Reiskius λέγουσι, quod nescio, an Herodotus admissurus sit. Solet aliter lib. IV. 154. etc. WESS. — Nempe Πέρσῃσι οὕτω λέγουσι Reiskius desideraverat, Persis ita dicentibus. Equidem οὕτω γενέσθαι malueram: at potest γενέσθαι e superioribus h. l. subintelligi. S.

10. οὐκ ἔρχομαι ἐρέων) Per quidem hoc frequens. At ἐρέων hic esse ἐρευνήσαν, ζητήσαν, in opinionem venit Iō. Iac. Reiskio, legi etiam posse ἐρεῖνων. De posteriore dicam nihil. ἐρέων inquisitionem notare posse, haud inficior, eorum non oblitus, quae Schol. Apollonii Rhod. I. 1354. Herodotum vero id spectasse, dubito: minime certe homo Lucianeus, bellum Romanorum et Parthorum stilō Herodoteo scripturus, ἔρχομαι ἐρέων περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσίων Quom. Scrib. Histor. c. 18. Inepte quidem ille, sed a vocabuli usu minime aberrans. Bene Lucian. Dea Syr. c. 1. Lege P. Victorii Var. Lect. IX. 4. Mox idem vir clarissimus, τὸν δὲ οἶδα αὐτὸς ἀκούσας, ut I. 19. II. 52. Verum id haud perpetuum. Exsequitur praeterea non ea duntaxat hac scriptione, quae auditione accepit, sed et aliunde intellecta. Add. Lucian. Dea Syr. c. 49. WESS.

CAP. VI. 3. μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων) Demiror coniurasse mstos in Σύρων titulo, neque Strabonem, Dionysium, atque alios hilum discrepare. Solet hos Συρίους nuncupare. Docte Iac. Gronovius in lib. II. 104. In Schol. Apollonii Rhodii II. 948. quibus Herodoti nomen, prorsus ad aententiam necessarium, abest, omnia eadem. De amnia Syrios hos sive Cappadocas, et Paphlagonas distinguendis cursu lis est. Arrianus Peripl. Pont. Euxini p. 17. οὐκ ἀπὸ μεσαμβρίας, ἀλλ' ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου, non a meridie, ut Herodotus, sed ab ortu solis labi perhibet. At quid si ille ortum solis hibernum in animo habuerit? WESS. — Duos fuisse cognomines fluvios, alterum influentem in alterum,

et alterum quidem ab oriente decurrentem, alterum vero a meridie, post Danwillium monuit Larcher ad h. l. De Syris sive Syriis, qui hic memorantur, conf. I. 72. ubi ipse docet Herodotus, eosdem esse qui alias Cappadoces nominantur. S.

[4. ἱξίαι) Scil. ἱαυρόν, vel potius, τὸ πρῶμα, usitatā in hoc verbo ellipsi. S.]

11. τὸ γὰρ Κιμμερίων στρατεύμα) Strabo lib. I. p. 12. et III. p. 222. [p. 6. et p. 149. ed. Casaub.] multo priorem, et circa Homeri aetatem, aut citius paullo, Cimmericum hunc incursum facit. Potior Herodoti sententia, quippe antiquioris et expeditionem eam suis temporibus accuratissime dividendis atque adligantis, I. 15. IV. 12. etc. Mecum sentit Amplissimus Bouherius Dissert. Herodot. c. 5: p. 55. WESS.

CAP. VII. 5 seqq. Ἀγρων μὲν γὰρ ὁ Νίβου etc.) Vere Henr. Valesius ad Nicol. Damascenum p. 68. et Gronovius ex Mediceo, cui tot mssti cum suppetias ferant, [vide Var. Lect.] quis oblectabitur? Si tamen, quod vix opinor; auxilio occurret Pollux IX. 12. opportune a Berglero in Actis Lipsiens. MDCCXVI. p. 417. excitatus, nec minus defensurus, (quibus citra caussam Ill. Scaliger [Can. Isag. lib. III. p. 327.] offensus fuit, et librariorum nonnulli.) Agronis patrem avumque, origine Heraclidas, sed ἐκ δούλης Ἰαρδάνου ex Iardani ancilla, non Omphale, eius sive uxore seu filia potius, prosemnatos. Abeunt ab ea Herodoti sententia, quod Palmerius principio Exercitat. in Gr. Auctor. conmonescit, recentiorum plures, quibus cur ille concedere debeat, caussa defit: Herculi, Omphalae servienti, ex ancilla natum filium fuisse, agnoscit Diodorus lib. IV. 32. nec negat Hellanicus, etsi in filii nomine, quemadmodum et Diodorus, discors, in Stephani Ἀτίλῃ. Optime omnium Dio Chrysostomus, qui Berglerum non fugit, Orat. XV. p. 236. de Hercule, regii generis inter Lydos auctore, ὃς οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενέσθαι ἀπηξίωσεν, ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδείων βασιλεῖς. Nati ergo ex Iardani ancilla reges sunt, qui Sardibus deinde imperarunt, neque adeo opus erit, ut aut cum Tan. Fabro lib. I. Epist. 13. ἐκ Ὀμφάλης τῆς Ἰαρδάνου, aut ἐκ Ἀνδῆς τε τῆς Ἰαρδάνου cum amico corrigamus. WESS.

[14. ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι γενεάς ἀνδράων) Loco quarum et

viginti generationum, quas libri omnes praeferunt, praeter ius et fas, quum nulla satis idonea corrigendi caussa subesset, circumspectior alioqui Larcherus non nisi *quindecim* posuit; castigatus eo nomine a Volneyo, in *Chronol. d'Herodote*, Paris 1808. p. 76 seqq. S.]

CAP. VIII. [4. ἦν γὰρ οἱ etc. Vide Adnot. ad I. 24, 17. S.]

8. χεῖν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς) Placuit dicendi genus Scriptori II. 161. IV. 79. V. 92, 4. IX. 109. eiusque aemulatori in *Lucian. Q. Scrib. Hist.* c. 18, tum *Procopio Belli Goth.* I. 4. et *Persici* I. 26. Quo magis miror, adhaesisse doctos interpretes ad haec *Lucii de Asino* c. 28. ἐχεῖν δὲ ἄρα καὶ ταῦτα ὡς περ τῷ Κανδαύλῃ καὶ μοι γενέσθαι. Adde, quod ille voluit intellectum, κακῶς, et expedita omnia erunt. *Agathiae Epigr.* χεῖν γὰρ Κανδαύλῃν παθεῖν κακῶς *belle Opso-paeus* correxit *Anthol.* III. 7. [Anal. *Brunckii* T. III. p. 63. n. 79.] Τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων [lin. 6.] bene habent, stabilita testimonio *Eustathii* in *Odyss.* p. 1441, 16. [p. 89, 45. ed. Bas.] Nam σπουδαιότερα *Archiep.* erranti librario debentur, neque sunt Atticae aut Ionicae formationis, quod in opinione venisse *Th. Gale* demiror. Tu vide *Etymologum* p. 31. et *Gronov.* I. 135, [vid. *Var. Lect.* I. 135, 15.] In *Heliodori Aethiop.* VII. 1. dederant Basileenses τῆς ἐπὶ τὴν Μίμφιν ὁδοῦ σπουδαιότερον εἶχοντο. *Xylandri* et *Falkoburgii* schedae σπουδαιότερον, non male, nec pulcrius tamen prisco, si σπουδαιότερον [ut habet doctissimi *Corayi* editio] scribatur. WESS.

11. ὧτα γὰρ τυγχάνει etc.) Et huic, ex populari usu derivato, sua gratia. Laudat *Philo Iud. de Iudic.* p. 719. D. Auctorque *Homiliae* inter *Chrysostomi Oper.* T. VIII. p. 209. B. Sitne vero generatim et semper verum, in controversia versatur. *Strabo* lib. II. p. 178. [p. 117. D. ed. *Casaub.*] iudicium aurium ad scientiam parandam oculis longe praestare censuit: ἥτις πρὸς ἐπιστήμην, inquit, ὀφθαλμοῦ πολὺ κρείττων ἐστὶ. Ab *Herodoto* plures stant; utrimque, quod *Casaubonus* docuit, haud absurde. Quae oculis subiecta fidelibus sunt, agnoscuntur clarissime; sed non admodum ea multa sunt. πρὸς ἐπιστήμην, seu ad acquirendam rerum variarum notitiam, aptior saepe commodiorque ἀκοή. Quod quidem ad animum si revocasset *Theodoretus, Orat.*

X. ad Graec. p. 151. parcius in Herodoto taxando fuisset: in cultu sane religioso suum auribus est officium, suum quoque oculis, Iobo indice c. XLII. 5. WESS. — Dicto isto Herodoti usum etiam esse Lucianum, de Saltat. c. 78. monuit ad h. l. Gronovius. S.

13. ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας codicum consensu tutum est et Scholiastae Hermogenis p. 407. cui Aeolicae videtur moneatae. WESS. — Cf. III. 38, 20. VII. 18, 3. II. 121, 71. S.

15. ἅμα δὲ καθῶνι ἐκδυομένῳ etc.) Spectavit haec Clemens Alex. Paedag. II. 10. III. 5. neque Graecos eius Scholiastas latuit: tetigit etiam Theodoretus Or. ad Graec. IX. p. 130. memoriae tamen peccato lapsus. Si Plutarchum audis T. II. p. 139. c. αὐκ ἐρῶς Ἡρόδοτος εἶπεν, ὅτι ἡ γυνὴ ἅμα τῷ χιτῶνι ἐκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ· τοῦναντίον γὰρ ἡ σῶφρων ἀντινδύεται τὴν αἰδῶ. Cui quidem de casta et modesta femina nullam fortasse litem Herodotus movebit, de procace merito, similibusque aliis. Bene Ennius, etsi de maribus,

Flagiti principium est nudare inter civis corpora,
in Ciceronis Quaest. Tusc. IV. 33. Melius idem Plutarchus p. 37. c. Porro σκοπεῖν τινα τὰ ἑωυτοῦ non moveo, quamvis Georgius Raphellius σκοπεῖν magis Ionicum habuerit in Paulli Ep. ad Philipp. II. 4. Vide cap. 32. et Musonium in Stobaei Serm. 67. p. 425. WESS.

CAP. IX. 3. ὁ δὲ ἀμβόστρο τοῖσδε) Ita praestat, ut c. 35. et 38. atque alibi; nec dissentit Dionysius, qui et ὡς πειρώμενος λέγω λόγον, egregie concors cum vetustis Codd. quibus Archiep. schedas Th. Gale accensens lectores frustratur: πειρώμενον λέγω praeferunt clarissime. Verum istis vir doctus non usus semper est, uti oportuit. WESS.

8 seq. ἔγω γὰρ σε --- ὀπίσθε τῆς θύρης θήσω) Legendum arbitror: ἀγαγὼν γὰρ σε εἰς τὸ οἶκημα, ἐν τῷ καμώματι, ὀπίσθε τῆς θύρης στήσω: collocabo, ex Dionys. Halic. II. p. 6, 25. Ionica quidem ille convertit in Atticam loquendi formam; verba quoque σκοπεῖν in ὀρεῖν· παρῆξι in παρίσται· στήσῃ in παρῆσται. Sed ista sic scripta legerat, ni fallor, Dionysius. Herodotus infra, c. 10, 3. ἤγαγε τὸν Εὐγεῖα εἰς τὸ οἶκημα. lib. I. c. 132. εἰς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ πτῆνος καλῶν τὸν θεόν. III. 85. ταύτην ἀγαγὼν εἰς τὸ προάστειον κατίδουσι. VALCK. — Imprudens H. Stephanus Aldinum scriptorumque Codicum στήσω mutavit atque aliis exemplum, quod inconsulte imitaren-

tur, praebuit, *Kustero* haud iniuria indignante in *Io. Clerici Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 388. Non dissimile negligentiae indicium erit VII. 214. Nunc inspicere hoc *Sophoclis Oedip. Colon.* vs. 1407.

Ὡς ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων,

στήσω δ' ἑμαυτόν. ———

Mox ἐς κοῖτον servavi. Noti sunt οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος sive cubiculi praefecti ex *Arrian. Diss. Epict.* IV. 7. et *Artabanus εἰσαχθὴς εἰς τὸν κοιτῶνα* apud *Diodorum* XI. 69. At illud *Herodotus* maluit VII. 17. Tale et *Parthenii Erotic.* c. 8. ὡς δὲ ἐς κοῖτόν ποτε ἀπετραπέτο. *WESS.* — Verbo ἀγαγὼν, quod hic desideraverat *Valckenarius*, nil erat opus. S.

13. ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τοῦ θρόνου στιίχη) Haud repugno membran. στιίχη *Medic.* defendi alio debuit modo, ac factum a *Gronovio* est: a στιίχῳ non venit, nec formari potest. Solent στιίχοντας et στιίχοντας amanuenses commutare III. 76. IX. 11. Legitimum praeterea est, indice *Dionysio*, μὴ σε ὄψεται. Quo de genere argutam et uberem disputationem dabit *Horreus Observat. Herod.* cap. 3. *WESS.*

CAP. X. 2. ἦν ἐτοῖμος) Quia nihil interserit *Herodoteis*, praeter dialectum οὐδὲν ἄλλο περιεργασάμενος, hic quoque legisse videtur *Dionysius* ἐτοῖμος ἦν ποιεῖν ταῦτα, vel saltem, ποιεῖν ἦν ἐτοῖμος. Verbum sic collocatum a praecedenti facilius potuit absorberi. Nuspiam apud *Herodotum* ἦν ἐτοῖμος simpliciter invenietur; semper ποιεῖν vel simile quid adiectum: *Gronovii*, quam sequor, Editio praebebit exempla: p. 16, 26. [I. 42, 8.] ποιεῖν εἰμὶ ἐτοῖμος ταῦτα. p. 190, 21. [III. 75, 1.] Φαμένον δὲ ταῦτα ἐτοῖμον εἶναι ποιεῖν. Simillima p. 328, 37. 428, 22. 528, 1. *VALCK.* — At nude ἔσαν ἐτοῖμοι habes I. 70, 4. ἐτοῖμοι ἔσονται, V. 31, 20. et simillima alibi. S.

6. ἐπείρω) ἐπείρω in ἐπείρω mutat *Mediceus*: ego non muto, ubi mutare non opus. *Θηῆσθαι*, *θεωρεῖσθαι* est in *Suida*: in *Herodoto* lib. IV. 85. ἐξόμενος ἐπείρω τὸν πόντον. quod non nego expulsum esse; sed quo iure? *Θητήρ* est in fragmento *Perictionae* apud *Stob.* Serm. LXXXIII. p. 488. Vide lib. III. 24. *WESS.* — At IV. 85, 6. ἐπείρω, tamquam a themate *Θηόμαι*, optimi quique praeferunt libri; in eademque verbi formam I. 68, 4. et VII. 56, 2. ad unum omnes consentiunt: quo et pertinent ἐπείρω, et *Θηόμενος*,

et similia coniugata. Nec obstat locus III. 42, 2. ad quem Vir doctus provocavit: nam ἐθήσαντο, quod ibi legitur, quemadmodum etiam nomen θητήρ, ab eodem themate θήσμαι legitime formatur. conf. mox c. 11, 14. Inanem autem falsamque Suidae subtilitatem, docentis θηῖσθαι valere θανμάζεσθαι, θηῖσθαι vero θεωρεῖσθαι, ignorat Herodotus. S.

12. εἰς αἰσχύνην μεγάλην φέρει) Haud refert addatur an auferatur praepositio. Adstruxit eandem vir doctissimus [Gronov.] lib. III. 133. ex membranis Florentinis, ubi aliae τῶν ὅσα αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα. [conferri iussit Gron. I. 120, 12. et IX. 33, 14. quae tamen nonnihil differunt.] Tale Sophoclis Trachiae. vs. 65. τὸ μὴ πυθέσθαι ποῦ ἔστιν, αἰσχύνην φέρει. Tale Platonis Sympos. p. 184. E. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι - - καὶ τῷ ἐξαπαταμένῳ αἰσχύνην φέρει. Quod vero Vindob. et Archiep. significarunt, omnibus barbaris, si mares nudarentur, turpe visum, in eo nimii fuerunt: de plerisque verum fuit. Recte Plato Politic. lib. V. p. 452. c. haud multum, inquit, temporis praeteriit, ἐξ οὗ τοῖς Ἕλλησιν ἐδόκει αἰσχροὶ καὶ γελοῖοι, ἀπερὺν τοῖς πολλοῖς τῶν βαρβάρων, γυμνοὺς ἄνδρας ὀρεῖσθαι. Adiungit Philostrati lib. I. Icon. c. 30. p. 818. WESS.

CAP. XI. [11. οὕτω, sic. Videtur digito monstrassee satellites, ad obtruncandum, si conditionem recusaret, paratos. S.]

16. ἀπειθώμασι) Invitus cum Cl. Gronovio dissentio: sed parendum codicum imperio est, tum certe, si nihil a sermonis ingenio alienum prae se ferunt. Nolo θωμάζειν et θῶμα, si illi conspirent, in exilium mittere; nec alteri, pari lege, bellum indicere. Saepe illud, quod pristinam sedem recipavit, recurret. Tuetur et Luciani Dea Syria, et verissimum istud Eusebii philosophi οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς μεγάλα κρήματα ἔχοντας - - τιμῶσι τε καὶ τεθωῦμάκασιν in Stobaei Serm. IV. p. 58. WESS. — τεθωῦμάκασιν absque punctis diaereticis apud Stobaeum scribitur, sicut equidem adsuevi: sic et θῶμα et θῶματα apud Lucian. Caeterum passim in sequentibus θῶμα et θωμάζω simplici vocali edidi, ubi plures, quorum notitiam habui, codices praeiverunt. S.

[20. αἰρίεται αὐτὸς περιεῖναι.) Nisi supra ἀλλ' ὡς ὦρα legatur, h. l. saltem coniunctivam particulam exspectasses, αἰρίεται ὦν. Sed amat subinde ita ἀσυνδίτως loqui Scriptor noster. Vide ad c. 59, 14. S.]

CAP. XII. 2 seq. οὐ γὰρ μετρίο δ' Τύγης) Solae, et sine fulcro, schedae *Mediceae*: nam ἐμετρίθη c: 114. quod pro-scribunt, auxilio esse non potest. Memini pulcre, in huius verbi formationibus varium videri Herodotum; nec tutum tamen existimo, uni libro, nisi sermonis indoles expo-stulet, ita se addicere, ut ceteri tanquam umbrae voli- tent. Vide quae Cl. *Abresch* commentatur *Dilucid. Thucyd.* p. 666. Id quaerere libet, vero-ne simile sit, quod de Gyge, reginae artibus post mariti necem, ad regnum evecto per-scriptum est: non enim constat inter veteres. *Plato* lib. II. de *Rép.* p. 259. si pastorem Gygis conditionem (quam- quam *Croesus* in *Xenophontis* *Cyropaed.* lib. VII. p. 183. c. servilem agnoscit) et fabulosum annulum, ut oportet, secernas, in *Candaulis* nece conspirare poterit. Longius abeunt *Plutarchi* *Quaest. Graecae* p. 302. de civili bello, copiis auxiliaribus *Arselis* regis, interemtoque armorum iure *Candaule* memorantes: quae quidem cum sine locu-plete testimonio tradantur, *Herodoto* priores non nego, in *Lydiae* vicinia nato. Consistit pro eiusdem partibus *Abbas Sevinus* in *Comment. Acad. Inscript.* T. VII. p. 400. WESS.

9 seq. τοῦ καὶ Ἀρχιλόχου etc.) Omnia haec de *Archiloch*o in rationes librarii transscribo. *Herodotus* huiusmodi scri- ptorum testimoniis uti recusavit. Constat praeterea atque egregie inter se apta oratio est, his amotis. Augent opi- nionem membranae *Venetae*, eorum plura negligentes. Sint tamen *Herodoti*; minime propter ea reprehendi de- buerat, uti taxatus est ad *Eusebii* *Chron.* p. 57. *Ed. Opt.* ab illustri viro, ac si futili argumento coniecisset, *Archilochum* floruisse sub Gyge, quia in trimetris suis eius regis meminisset. Nihil simile in his scriptoris verbis. *Archilochi* trimetra nota sunt, et leguntur ibidem. WESS. — De *Archilochi* aetate consuli possunt quae ad h. l. *Lar- cherus* congestit testimonia veterum. Cur vero νοθείας dam- narem haec, quae de hoc poeta obiter hic memorantur, causam equidem nullam prorsus vidi. Qui *Homeri*, *He- siodi*, aliorum poetarum testimonia passim refert Scri- ptor noster, (vide II. 53. II. 116. III. 38. IV. 29. IV. 35. VI. 52, 1. VII. 6. VIII. 77. etc.) cur idem dedignetur *Archilochum* testem advocare? Sed ne testem quidem illum *Herodot.* T. V.

advocat: nil ait aliud, nisi *Gygem*, de quo hñc agitur, eundem esse cuius *Archilochus* in suis *senariis* mentionem fecit. Pari certe ratione idem Noster, lib. V. c. 102. postquam in *Eualcidae* mentionem incidit, monet esse hunc eum quem *Simonides* carmine illustravit: et V. 113. mentione *Philocyprì* facta, *Solensium* regis, monet hunc esse quem versibus suis *Solon* celebravit. *Senarium Archilochi*,

Οὐ μοι τὰ Τύγῳ τοῦ πολυχρύσου μέλει,
habet in *Analect. Brunckii*, T. I. p. 42. n. x. ad quem conf. quae notavit *Iacobs*, *Animadv.* T. I. p. 155. Caeterum imprudenti mihi, quum *Var. Lect.* ad h. l. conscriberem, accidit, ut cum *Reizio* (*Praef.* p. xx.) adnotationem istam, quae *Wesselingii* est, *Valckenario* tribuerem. Nempe alioqui *Valckenarius* is erat, qui multas Scriptoris nostri pericopas, haud satis idonea semper ratione usus, in *ισθίας* suspicionem conatus est adducere. S.

CAP. XIII. 4. καὶ ἐν ὄπλοις ἦσαν) Optime hoc instauratum est. *Heliodorus* lib. IX. p. 428. καὶ γυμνῶν τοὺς ἐν ὄπλοις κωλύειν ἀδυνατούντων: ubi itidem τοὺς ἐνόπλους mss. *Palatinus* et *Xylandri*. Simile est *Sophocleum Oedip. Tyr.* 570. τότε οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ. Mitto ἡκιν ἐν τοῖς ὄπλοις, apud *Procopium* aliosque frequens: potius erit addere, *Salmasium* multis ante *T. Fabrum* lib. I. *Ep.* 39. annis *Iungermanno*, τοῦ Τύγου στασιῶται scriptum olim fuisse, probasse, idemque *Palatino* Codice stabiliri, ad *Pollucem* lib. VIII. 153. illo teste. WESS.

10. ἐς τὸν πέμπτον ἀπέγονον) *Croesum*, ut lib. I. 91. WESS.

CAP. XIV. 3 seq. ὅσα μὲν --- πλεῖστα) Errantem *Vallam* comiter vir clarissimus [*Gronov.*] in viam reduxit. Nihil dictione tritius. *Lucius* in *Asino* c. 21. κομίζοντες σκεύη πλεῖστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. Quo de genere docte *Rittershusius* in *Oppiani Halieut.* IV. 191. WESS.

9. οὐ Κορινθίων τοῦ δημοσίου) *Strabo* de opibus templi *Delphici*, δηλοῦσι δ' οἳ τε θεσaurοί, οὓς καὶ δῆμοι καὶ δυνάσται κατεσκευάσαν. lib. IX. p. 641. [p. 419. ed. Cas.] Pravum-ne ergo *Κορινθίων* τοῦ δήμου? [vide *Var. Lect.*] Equidem non adseveravero: praesertim *Herodoto* in usu posterioris sibi quodammodo placente. Nec moveo tamen receptum. Tangit eandem hanc rem *Plutarchus* in *Sapient. Conviv.* p. 168.

Ceterum Κνέλλου, quod scripti saepe dabunt, [cf. c. 20. et 23.] dudum proscripserunt viri praeclari, *Casaubonus* et *Menagius* ad *Diogen. Laërt.* I. 94. WESS.

12. μετὰ Μίδην τὸν Γορδίου) Fortasse *Midas* est, quem *Eusebius* *Olymp.* X. 4. Phrygiae regnum obtinuisse affirmat. Vidit ea regio plures *Midas* et *Gordios*, quos praeter *Henr. Dodwellum* de *Cyclis* p. 909. certiore serie descripsit *Ampl. Bouherius Diss. Herodot.* c. 8. Primum autem barbarorum *Gygem* Delphis dona aurea et argentea dedicasse, agnoscit *Athenaeus*: ante eum regem pauper *Pythius* erat, sive ἀνάργυρος καὶ ἄχρυσος, lib. VI. p. 231. WESS. — *Athen.* T. II. p. 390. nostrae edit. S.

17. καλέεται Γυγάδας) Illustravit *P. Leopardus* lib. XIII. *Emendat.* c. 9. ex *Pollucis* III. 87. et VII. 98. *Himerius in Excerpt.* p. 63. Edit. *Steph.* ὁ δὲ ἡμέτερος πλοῦτος, οὐ χρυσός τις Γυγάδας ἢ Λυδίας: quorum duo postrema, nisi *Scholion* sint, quod opinor, redundant *Rhetoris* orationi tribuenda erunt. WESS.

21. δυνῶν δέοντα) Non praecepto *Suidae* δυνῶν, quantumvis liber *Archiep.* suffragetur. *Herodotus* I. 94. ἐπ' ἔτι δυνῶν δέοντα εἰκοσι. IV. 89. ἀναπλώσας — δυνῶν ἡμετέων πλοῦτον. Adde *Gronovium*, lib. III. 131. WESS. — *Nempe* etiam III. 131, 9. δυνῶν dabant meliores libri, et IV. 1, 8. quem locum ibi *Gronov.* citavit. S.

CAP. XV. 4. Κιμμέριοι ἐξ ἡθίων -- ἐξ ἀναστάντες etc.) De *Cimmeriis* gemina *Arrianus*, forte in *Bithynicis*, apud *Eustath.* in *Homer.* p. 1671, 26. [*Odyss.* p. 416, 14. ed. Bas.] haec *Herodotea* non oblitum. *Strabo* testimonio *Callisthenis*, *Sardes* primum a *Cimmeriis*, deinde a *Treribus*, gente *Cimmerica*, occupatas docet, lib. XIII. p. 930. [p. 627. et dein p. 647 seq. ed. Cas.] sequente vero libro p. 958. illis non dissimilia ex *Archilocho* et *Callino*; qui cum paene pares fuerint et *Gygi* aequales, meminisse, videre etiam potuerunt proveciore aetate, *Sardes* a *Cimmeriis* interceptas: ut necesse haud videatur, inpressionem *Cimmericae* nationis, contra ac *Herodoto* placet, multo antiquiorum perhibere. De *Callino* vise *Clementem Alex. Stromat.* lib. I. p. 398. WESS.

CAP. XVI. 4. Οὔρος δὲ Κυαξάρη etc.) Vide I. 74. Aetas competit. *Phraortes*, *Cyaxaris* pater, *Ardyis*, avi

Alyattae, tempore in Media regno praefuit apud Pausaniam I. 24. WESS.

6. τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν) Clariss. Reiskius, τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος, quod Herodoto Halicarnasseo Smyrna ultra Colophonem Boream versus posita fuerit: id si displiceat, atque ἀπὸ aut ὑπὸ bene habeat, Colophonem non urbis, sed viri, et conditoris quidem, nomen videri. Par Corn. de Pauw opinio. Melius Palmerius, finita, qua tenebatur, haesitatione Exercit. p. 3. Si tamen scripsit Herodotus Κολοφῶνος, intellexit credo, Colophonem fuisse Smyrnae metropolin, et urbem ipsam pro incolis posuit synecdochice. Iustum profecto est ἀπὸ Κολοφῶνος. Colophonii Smyrnam colonis suis, exactis Aeolensibus, occuparunt, ut est I. 150. et in Strabone XIV. p. 940. [p. 634. Cas.] Nec morari consensum poterit κτισθῆναι, in deductis coloniis vulgatissimum, I. 149. 167. etc. WESS. — In vocabulis ἀποιμία, ἀποιμος, et in verbo ἀπομιζω, praepositioni ἀπὸ eadem via inest, quae hic in illa phrasi, ἀπὸ Κολοφ. κτισθ. S.

CAP. XVII. 5. ἰστρατεύετο δὲ ὑπὸ συργγῶν etc.) Reprehendit Alyattae luxum barbaricum, quod, praeter concinentes fistulatores et fidicines, feminas etiam tibicinas in exercitu atque in procinctu habuerit, A. Gellius Noct. Att. I. 11. At de feminis Herodotus, quem testem advocavit, nihil, nisi αὐλοῦ γυναικίῃς vocibus inclusas censueris. Dictionis genus passim obvium in Arriani Ind. c. 5. Plutarch. Is. et Osir. p. 364. r. Tale Sophocleum Elect. vs. 633. Οὐκ οὐν ἑστίς τις οὐδ' ὑπ' εὐφήμευ βοῆς θυγαί με. Alii saepe ὑπ' αὐλῶ καὶ τυμπάνῳ, de quibus Cl. Reitzius ad Lucian. de Saltat. c. 16. Ego vero ex Suida Herodoto suum, hoc est Ionicum, reddidi. WESS. — Nempe muliebres tibiae non sunt quae a mulieribus inflantur, sed quae molliorem quemdam et acutiorem sonum edunt. In variis tibiatarum generibus, quae ab Athenaeo lib. IV. c. 79. et lib. XIV. c. 36. itemque a Polluce IV. 80 seq. recensentur, γυναικίῃς non memorantur αὐλοὶ, sed παρθένιοι, virginales; nempe, quarum ad cantum virgines saltabant, ut Pollux ipse interpretatur. Conf. Aristoxenum, Harmon. p. 20. S.

9. ἔα δὲ κατὰ χώρην ἱστάναι) Nolo diffiteri, Aldi totque mssorum ἱστάνεναί me ferme expugnasse, ut bonis avibus revocaretur. Scio simile infinitum, ut vocant, nunc

libris Herodoti negari: at habent eiusmodi *Aretaeus Cappadox*, *Lucianus* atque alii, qui Herodoteam, sive Ionicam dialectum, probarunt. Putabimus-ne, tot exempla casu in unum conspiratum ivisse, indoctosque, ut plerique adprime erant, librarios Ionicum istud hic deposuisse? Mihi quidem vero non fit simile: reliqui tamen ex *Mediceo* et *Suida* derivatum, criminationem de mutandi pruritu veritus. Id adiungo, dare *Aldum* c. 76. similis monetae *ἑκπυρότο* -- *ἀπιστάμεναι*, ubi alii omnes *ἀπιστάναι*: et *Pausaniam*, ut saepe numero solet, Herodotea haec culte aemulatum fuisse in simili Spartanorum negotio lib. IV. 7. WESS. — In *Gronovii* honorem multa passim tenuit *Wess.* quae alioqui mutaturus fuerat. Nos et hic et cap. 76, 13. priscam formam, quam ibi cum *Aldo* quatuor etiam e nostris mssis servarunt, auctori restitui-mus. Quod paulo ante legitur, οὔτε δύρας ἀπίσπα, conf. III. 159, 3. S.

CAP. XVIII. 3. *ἐν τε Λιμενήῳ*) Large *Celeb. Gronovius* pro *Mediceo* *ἐν τε ἐν Λιμενήῳ* disputavit; sed locis haud profecto adsimilibus, ut bene *Rev. Horreus Observ. Herod.* c. 4. Differunt usu sermonis *ἐν δὲ* et *ἐν τε*: illud absolute et sine casu locari solet, non item hoc. Noster lib. III. 38. πολλοῖσι τε καὶ ἄλλοις τεκμηρίοις παρέστι σταθμώσασθαι, *ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε*. Inculcatur his [a *Gronov.* in *Notis* ad locum in quo versamur] et iteratur ex coniectura praepositio: at ipse Herodotus c. 15. eiusdem libri πολλοῖσι μὲν καὶ ἄλλοις ἐστι σταθμώσασθαι --- *ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε*: quibus si odiosam [nescio an otiosam scribere voluerit] vocem inserueris, debilitabitur loquendi bellum genus. Tale, ut uno utar lib. VII. 214. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε καὶ σταθμώσασθαι. Sic enim legi oportuerat ex scriptis. Itaque, nisi librarii culpa in *Florentinis* membranis repetita sit praepositio, quod suspicari licet, refingi posset, *ἐν τε ἐν Λιμενήῳ* --- καὶ *ἐν* (aut *ἐν ἐν*) *Μαιάνδρου πιδίῳ*, quod *Latina Vallae* exprimunt: quae doctissimorum virorum *I. Iac. Reiskii* et *Pet. Horrei*, quamquam in ea non constantis, opinio. Mihi tutius visum codicibus adhaerescere. WESS. — Quum vero in aliis etiam libris nonnullis (ut in *Var. Lect.* dictum) eadem scriptura, quae in *Mediceo*, occurrat; poterit *ἐν Λιμενήῳ* ex prisco scribendi usu idem

valere ac ἑλλιμενήϊω, ut ἑλλιμενήϊον intelligatur fuisse loci nomen, (sive proprium, sive commune) ubi pugnata illa pugna est; quam in cogitationem ante me, *Reiskium* video incidisse, *Animadv.* ad Graecos auctores T. III. p. 82. S.

CAP. XIX. 4. Ἀθηναίης, ἐπικλησιν Ἀσσησίης) Laudat, ut *Th. Gale* admonuit, *Stephanus* in Ἀσσησοί. In *Polyaeno* lib. VI. 47. optimo iure docti viri Minervae titulum restituerunt. Haud vero decerno, viri-ne an oppidi nomen sit in isto *Alexandri Aetoli*, Ἀσσησοῦ βασιλῆος ἐλευσεται ἔκγονος Ἀνθεύς, inter *Erotic. Parthenii* c. 14. [p. 372. in *Galei Historiae poeticae Scriptorib.*] **WESS.**

9. καὶ αὐτῷ ἔδοξε πέμψαντα etc.) Confer *Gronov.* in lib. IV. 81. [ubi ille ad IV. 81, 22. de hoc structurae genere, Nostro familiari, monuit.] Supra lib. I. 3. τοῖσιν Ἑλλήσι δόξαι, πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαυτίειν. *Apollonius Rhod.* I. 440. Τυμνὴν μὲν δὴ μοῖρα θεῶν χρεῖά τε περῆσαι Ἐνθαδὲ κῶας ἔχοντας: ubi Critici veteres alia, et *Raphelius* ex Nostro in *Act. Ap.* xv. 22. et *Epist. ad Galat.* II. 6. **WESS.** — Simile est quod *Gronov.* l. c. ex V. 109, 6. adfert, ὦρῃ ἀν εἴη ὑμῖν, ἐκβάαντας etc. Cuius quidem structurae ratio haud aegre intelligitur. S.

CAP. XXI. 4. ὁ μὲν δὲ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν) In motu significando πάρεμι quidem adhibetur aliquoties, sed quantum commemini, non item εἰμί. Corrigendum itaque suspicor ἐς τὴν Μίλητον ἦτε, *Miletum abiit*. Hac quoque structura frequentatur ἦτε *Herodoto*: p. 47, 26. ἦτε ἐς πόλιν: p. 85, 22. ἦτε ἐς Πέρσας: p. 304, 25. ἦτε ἐς τὰ οἰκία: p. 297, 22. ἀπῆτε ἐς Μίλητον. [Leguntur ista lib. I. 113, I. 210. V. 50. V. 32.] Potuit et ab *Herod.* scribi: ἐς τὴν Μίλητον παρῆν, venerat *Miletum*: quod verbum sic usurpavit lib. VI. c. 24. ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην, advenerat in *Asiam*: lib. I. c. 9. παρίσται --- ἐς κοιτῶνα. *Thucydides* VI. c. 62, 20. c. 88, 58. παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαιμόνα. VII. c. 50. init. παρῆσαν ἐς τοὺς Συρακούσας. In *Xenophontis Κύρου Ἀναβ.* I. p. 145, 28. Parisini Codicis est lectio, παρῆσαν εἰς Σάρδεες: qua ratione legitur in *Eiusdem* Ἑλλ. III. p. 294, 38. παρίνας ἐς Ἀλκιάρτον. et VII. p. 373, 21. **VALCK.** — Non displicet elegans iunctissimi viri coniectura. Vide tamen, etsi nonnihil diversum, hoc de *Phidippide* lib. VI. 106. δευτεροῦτος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστρος ἦν ἐν Σαάρτη: secundo die, postquam *Athenis*,

exierat, Spartam pervenit. Tum de Aristagora V. 38. δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαιμόνα τριηρεὶ ἀπόστολος ἐγένετο: quo quidem loco navigando eum Lacedaemonem delatum, docemur: de Alyattae nuncio eiusque itinere maritimo, quod Gronovius opinatus fuit, nihil hic simile. Scio τὸν ἀπόστολον de classe, τὸ ἀπόστολον de navi poni, idque alibi opportunum videri. Confer elegantes Ruhnkenii adnotationes in Timaei Lexic. p. 31. WESS. — In constanti librorum consensu lubrica res est, talia (quale istud ἦν) ire mutatum. Recte utique Valckenarius fecit, quod dubitationem suam in Adnotatione significavit: an idem vir doctissimus, si Herodotum edidisset, refragantibus codicibus omnibus, coniecturam in contextum fuerit recepturus, etiam atque etiam dubito. Caeterum videndum, ne ἐς h. l. idem ac ἐν valeat; quemadmodum IX. 6, 5. pro ἐν τῇ Βοιωτῇ εἶναι, plures iique probati codices ἐς τὴν Βοιωτίνην praeferunt: et omnes III. 80, 12. στάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, pro ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ: similiaque alia. Ruhnkenii adnotatio, quam laudavit Wess., legitur p. 43. edit. sec. nec tamen ad hunc Herodoti locum spectat. S.

10. κῶμῳ χρεῖσθαι) Sequor libros, Ionicum hoc amplexos. Noster I. 187. τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μηδὲν χρεῖσθαι. Eusebius Philosophus in Stobaei Serm. XVI. p. 154. οἷός τε ἐὼν αὐτοῖς χρεῖσθαι. Esse in Plutarcho ἐχρῶντο κῶμοις καὶ παννυχίῃσι T. II. p. 77. E. vere adscripsit St. Berglerus. Non addo, neque enim obscurum est, de Biante et Prieneis paria ferme a Diogene Laërtio tradi lib. I. 83. WESS.

CAP. XXII. 7. ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, δι' οὐδὲν ἄλλο etc.) Luxata haec et egregie prava doctissimo Reiskio, in cuius ad me litteris οὐδὲν μᾶλλον ἐγένετο ἢ διαλλαγή. Namque Herodotum velle, tunc temporis quidem et protinus pacem inter Alyatten et Milesios haud coiisse; nihilo tamen magis animorum reconciliationem deinde contigisse. Contra ea Fr. L. Abreschio Diluc. Thucyd. p. 672. copula deficere videtur, καὶ ὡς πυνθάνομαι, ut in Vallae Latinis, aut ὥς τε ἐγὼ πυνθάνομαι. Sic certe mollius oratio labetur, nisi tu malueris maiore inciso ab anterioribus haec avellere. WESS. — Nodum in scirpo quaesiverunt doctissimi viri. In plano sunt omnia; nec ulla mutatione est opus. ὡς - - - οὐ κήρυξ - - - ἀπῆλθε ἐς τὰς Σάρδεις, δι' οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο ἢ διαλ-

λαγῇ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι. Inducias solummodo in tempus aliquod pacisci Alyattes voluerat, nempe exactis induciis bellum instauraturus: nunc vero, postquam nuncius, quae Mileti viderat, ei renunciavit, illam ipsam ob causam amicitiam etiam et societatem cum Thrasybulo contraxit. S.

CAP. XXIII. [1. Περίανδρος) De Perianthro plura infra, III. 48 seqq. et V. 92. Nunc paullo ante (cap. 20.) eo tantum consilio mentionem eius iniēcisse Scriptor noster videtur, quo sibi aditum pararet ad hanc de Arione fabulam, antiquitus celebratam, narrandam; cui fabulae etiam monumentum aliquod, quod Herodoti adhuc aetate visebatur, (cap. 24 extr.) fidem in vulgus faciebat. S.]

5. Ἀρίωνα τὸν Μεθυμναῖον etc.) Cui non dictus Hylas, inter delphinas Arion? [Virg. Ecl. VIII. 56. et Georg. III. 6.] Id monuisse satis erit, Dionem Chrysostomum Or. XXXVII. p. 455. haec Herodoti planissime expressisse; nec de dithyrambo, quod Galei editioni adpositum, [scil. ab Arione inventum esse,] dissentire Criticos veteres ad Pindari Olympion. XIII. 25. WESS. — De dithyrambo et poëtis dithyrambicis, praeter viros doctos qui ex professo de Poësi veterum scripsere, consuli possunt quae ad hunc locum a Larchero disputata sunt. De Arione, Delphini dorso per mare transvecto, confer A. Gellium XVI. 19. aliosque quos laudavit Harduinus ad Plin. IX. 8, 8 extr. quibus adde Plutarch. in Sept. Sap. Conviv. p. 160. et seq. S.

[9. διδάξαντα) Sicut dicunt δρᾶμα διδάσκειν, VI. 21, 11. fabulam docere, id est, agere, peragere, exsequi. S.]

CAP. XXIV. 9. τὸν δὲ, συνέντα τοῦτο) Nihil novant Codices. Alibi συνέντα VI. 2. συνείσα I. 205. ex Medie., συνείς V. 92, 7. et συνέναι V. 80. e Florentino. At συνέντες V. 92, 3. et συνείς eiusdem lib. cap. 19. quamquam ibi mss. συνείς. Par discordia apud alios. Equidem συνέντα melius opinor. Vide Io. Davisium ad Iustin. Mart. Apol. I. p. 441. WESS. — Ego vero, cur praesentis temporis participium aoristo nunc maxime praeferrem, nullam potui causam exputare. S.

12. ὡς ἀν ταφῆς ἐν γῇ τύχη) Salebrosa haec atque intellectu difficilia viro docto [Reiskio] in Miscell. Lips. Nov. vol. VII. p. 612. mihi satis expedita. Spem nautae Arioni,

si ipse sibi manus conscisceret, sepulturae fecerunt: hoc verba prae se ferunt. Non dissimilia Fr. L. *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 430. WESS.

16 et 21. *στάντα ἐν τοῖσι ἐδωλίοις*) Animi pendeo, Herodotus - ne *ἐδωλίοις*, an *ἐδωλίοις* dederit, ut *Aeschylus* VII. c. *Theb.* 461. *Coëph.* 69. tum *Euripid. Helen.* 1587. *Sophocles Aiac.* 1295. atque alii de hac officina; quorum quidem auctoritate scriptorumque numero librorum standum si fuerit, id profecto maluit: nam singulare quiddam atque exquisitius in altero spectasse, unde noverimus? Favet *ἐδωλίοις*, neque diffiteor, *Lexicon Herodoteum.* At *Suidas* eodem usus, transscripsit enim paene universum, *ἐδωλίοις*, neque dissentit *Hesychius.* WESSEL. — *ἐδωλίοις* ex *Mediceo*, pro more suo, adoptaverat defenderatque *Gronov.* Pro vulgata vocabuli forma (quam revocavit *Wess.*) cum aliis facit etiam *Etymologus*, quem vide p. 317. l. 5 seqq. Denique *Harpocratonem* si inspicias, vix dubitabis mendosam ibi esse vocem *ἐδωλίοις*, et *ἐδωλίοις* scripsisse lexicographum. S.

[17. καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν etc.) Quum vulgo in omnibus editionibus continuo tenore, nullà post καὶ distinctione interposità, καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ scriberetur, vitii suspectum hunc locum habuit *Hemsterhusius*, in *Adnot. ad Luciani Dial. Mort.* XXV. 1. Nempe non recordatus erat vir longe doctissimus loquendi genus, quum aliis priscis scriptoribus, tum *Herodoto* inprimis familiare; cuius exempla apud Nostrum habemus I. 8, 4. 82, 38. 85, 11. 114, 11. 119, 5. 121, 3. 124, 5. etc. apud *Homer.* *Iliad.* β'. 803. γ'. 328. etc. apud *Thucyd.* III. 70. III. 107. etc. Sed propriam generis huius vim rationemque aliis etiam *Viris*, in graecarum notitia literarum consummatissimis, haud satis perceptam fuisse video. Nec enim *Clarckius* probari potest, (Not. ad *Homeri* loca cit.) in eiusmodi locutionibus ellipsin quamdam statuens: cum quo *Hermannus* facit, (Not. 301. ad *Viger.*) *Nostri* locum I. 124, 5. respiciens; ubi idem *Vir* doctus haud immerito quidem, sed iusto durius, *Wesselingium* reprehendit, particulam γὰρ pro οὖν, certe, cum *Abreschio* accipientem. Nec *Ernestus* facit satis, (ad *Iliad.* γ'. 328.) abundare γὰρ particulam, aut pro μὲν positam, censens: cum quo hactenus *Heynius*

sentiebat, (Observ. ad Homer.) quod γάρ in eiusmodi locutionibus tantumdem ac μὲν, δὲ, et similia, valere censuit. Denique, quid ad explicandum Herodoteum istud et Homericum structurae genus valeat Platonica formula τί γάρ; cum qua illud *Wytttenbachius* contulit, (Annot. ad Herodot. I. 121, 3. in Selectis princip. Historicor. p. 352.) haud adparet. Quanto fuerat simplicius, cum *Dion. Longino* περὶ Γψ. sect. 22. et cum *Eustathio* ad Iliad. β'. 803. (p. 264, 36. ed. Bas. p. 394. ed. Rom.) particulae γάρ in eiusmodi locutionibus propriam notionem *causalem* vindicare; et *hyperbaton*, ut grammatici vocant, id est *trai- ictionem* agnoscere; nempe *causam* enunciatam, *ante rem* cuius redditur ratio. Ita nempe fit, ut in huiusmodi sermonis constructione particula γάρ eandem vim ac ἐπεὶ vel ἐπειδὴ, *quum, quia, quoniam*, habeat: de quo praeter *Eustath.* l. c. uterque etiam Poëtae Scholiastes a *Villoisono* editus monuit. Possis vero etiam usitatissimam voculae γάρ vim, *nam, namque*, tenere; et id quidem duobus modis. Primo, si cogitando permutes inter se duarum propositionum sedes; quod ex professo *Longinus* l. c. in exemplo ex *Herodoti* lib. VI. c. 11, 4 seqq. petito ostendit. Altero modo, si eam propositionem, quae causam continet particulā γάρ indicatam, tamquam in parenthesi positam cogites: qua ratione subinde Editores, adpositis *parentheseos* signis, difficultatem omnem, quae videri poterat orationi inesse, sustulerunt. Nos promiscue, vel *parentheseos* signis adpositis, vel idoneo loco nonnisi *commate* incisa oratione, levavimus difficultatem. *Valokenarium* quidem non praeterierat structurae huius ratio; cuius vide *Adnot.* ad *Nostri* lib. VIII. 137, 9. De eademque commode monuit *Damm*, in *Lexico graeco etymologico* p. 316. nec neglexit eam *Aug. Matthiae* in uberiore *Grammatica graeca*, Lipsiae 1807. edita, p. 906. Hoc loco, in quo versamur, magis usitata sermonis structura haec foret, καὶ τοὺς ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρύμνης, ἐσελθεῖν γὰρ αὐτοῖς ἡδονὴν etc. Sed, verum si quaerimus, naturae convenientiorem eam structuram reperiemus qua usus est Scriptor noster, quoniam per rerum naturam causa praecedat effectum. S.]

29. ὡς δὲ ἄρα παθεῖναι αὐτοῦς) Vir doctiss. [Reiskias] ὡς δὲ ὦρα, *quum autem videret*, aut ὡς δὲ εὔρε, *quum autem conpe-*

risset, offensus fortasse infinitivo, quo capitur delectaturque Herodotus. [nempe in oratione obliqua quae vocatur.] Sic II. 139. ὡς δ' ἄρα οἴχεσθαι τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου, at *Aethiops ex Aegypto abiit.* et VIII. 94. ὡς δὲ ἄρα Φεύγοντας γίνεσθαι κατὰ τὸ ἱόν. Mitto lib. I. 86. WESS.

30. ἱστορεῖσθαι εἴ τι λέγουσι) 'Ιστορεῖν frequentanti Herodoto nuspiam alibi fuit adhibitum ἱστορεῖσθαι: fortasse ne hic quidem, ubi, si quis Codex antiquus faveret coniecturae, praeoptarem εἰρωτεύεσθαι, verbum certe Herodoteum, obvium VI. 3. et lib. II. c. 32. εἰρωτωμένους, εἴ τι ἔχουσι πλέον λέγειν περὶ τῶν ἐρήμων τῆς Λιβύης, Φάναι. qua structura hoc in loco posuisset: ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι, αὐτοὺς κληθέντας εἰρωτεύεσθαι, εἴ τι λέγουσι περὶ Ἀρίωνος. Gellio, scribenti XVI. c. 19. *navitas requisitos — dissimulanter interrogasse, ecquid audissent — super Arione*, verbum εἰρωνεύεσθαι videri posset obversatum; nisi sua quaedam reliquis etiam Herodoteis immiscuisset: nihil iuvat, ubi hac etiam in historia *Herodoti* vestigia premit, *Dion Chrys.* Or. XXXVII. p. 455. c. Sed Gellii paraphrasin felicius forte coniecto utiliter comparabit ad ista, quae supra leguntur [l. 17. huius cap.] καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονήν, vitii suspecta Tī. *Hemsterhusio* ad *Lucian.* p. 432. VALCK. — Verbum ἱστορεῖσθαι activa notione usurpatum nusquam utique, nec apud Nostrum, nec apud alium Scriptorem reperiri arbitror. Sed quidni, quemadmodum εἰρωτεύεσθαι in locis a Viro docto citatis, sic et h. l. ἱστορεῖσθαι passiva notione accipi possit? Nihil certe, quod impediatur, adparet: nec adiecto pronomine αὐτοὺς erat opus. Passivum τὰ ἱστορημένα, paullo quidem diversa notione, habes II. 44, 19. De ista loquendi forma, καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονήν, paullo ante suo loco dictum est. S.

35 seq. ἀνάθημα χαλκῆον οὐ μέγα etc.) Meminerunt donarii *Pausan.* *Lacon.* c. 25. *Aelianus Nat. Anim.* XII. 45. sed nihil de eius magnitudine, quam Codicum quidam, deleta negatione, adaugent: non item *Dio Chrysostom.* Or. XXXVII. p. 455. Ἀρίων δέ οὐ γὰρ Περίανδρος, ἀλλ' Ἀρίων ποιεσάμενος μίμημα χαλκοῦ οὐ μέγα ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταινάρου: Nostro prorsus conspirans, atque epigramma explodens, quo *Periandro* doni dedicatio contribuitur *Florileg.* [Anthol. ed. *Wech.*] lib. IV. 16. p. 488. [Anal. *Brunck.* T. II. p. 154.] Dat aliud, et verum, ut opinor, melius certe, *Aelianus*:

Ἀθανάτων πομπαῖσιν Ἀρίονα, Κύκλονος υἱόν,
ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶσιν ὄχημα τόδε. WESS. — Vide *Aelian.* l. c. et *Analecta Brunckii*, Vol. III. p. 328. num. 2. Carmen, quod cecinisse fingitur ipse Arion, ex *Aeliani* loco cit. exhibet idem *Brunck* T. III. p. 327. de quo conf. *Jacobs* *Animadv.* Vol. I. P. I. p. 179 seqq. Pro scriptura μέγα, absque *negatione*, stat utique plurium probatorum codicum consensus: facile tamen patiar, si cui probabilius videtur, temere ab his omissam esse *negantem particulam*, quam ab aliis adiectam. S.

CAP. XXV. 5. ὑποκρατηρίδιον σιδήρεον) Sic *Hegesander* apud *Athen.* lib. V. 13. [T. II. nostr. ed. p. 309.] ex *Herodoto*, et *Philostratus* VI. *Vit. Apoll.* c. 11. p. 247. In *Plutarcho* *Defect. Orac.* p. 436. nunc ἐπικρατηρίδιον, sed olim, ut in *Herodoto*, teste *Turnebiano* libro. Ὑποκρατήριον in *Eusebio* lib. I. *adv. Marcellum* c. 3. cuius ex verbis *Th. Reinesius*, vir longe doctissimus, lib. III. *Observ.* c. 6. non citra rationem conficit, vocabulum iniuria a doctis interpretibus in diminutivorum numero censi: nam haud exiguum hoc ὑπόθημα τοῦ Ἀλυσάττου κρατήρος fuisse ex *Pausan.* X. 16. et *Hegesandro* abunde liquere. ΚΡΗΤΗΡΑ ΚΑΙ ΥΠΟΚΡΗΤΗΡΙΑ, craterem cum sua basi, habet quoque *Sigea* inscriptio, p. 34. WESS.

8. σιδήρου κόλλητιν ἐξεῦρε) Ferri inter se glutinum excogitavit vertit *Hieronymus* in *Eusebii Chron.* Olymp. XXV. 4. Id vero quale fuerit, an simile ferruminationi, qua adhibito aeris genere fabri ferrarii defunguntur, finire non puto necesse. *Pausanias* tamen innuit: μόνῃ δὲ κόλλα συνέχει τε καὶ ἔστιν αὕτη τῷ σιδήρῳ δεσμός. Solum glutinum basin, sive τὸ ὑπόθημα τοῦ κρατήρος, ligat, estque hoc ferro vinculum. De *Glaucō* plura *Fr. Iunius* in *Catalogo Artific.* p. 92. WESS. — De *Glauci* arte haec *REISKIUS* adnotavit: „Κόλλητον est quod Latini coelatum seu stellatum appellant; hoc est, eiusmodi opus, quo diversi generis metallum in alio infixum est, et quod maculis quasi aut stellulis, ad coeli instar, nitet; ἐμβληματικόν. *Livius* [IX. 40.] arma, ait, auro argentoque coelata, hoc est, interstincta.“ — Haec ille, cum quibus conferri possunt quae *Larcherus* ad h. l. disputavit. Sic nempe λυθοκόλλητον opus, est gemmis distinctum; χρυσοκόλλητον, auro (adglutinato) distinctum,

auro coelatum. Istud autem ὑποκρητῆριδιον sua adhuc aetate Delphis exstitisse, ait Athenaeus l. c. vere dignum spectatu propter coelatas in eo varias animantium figuras, et alias insectorum plantarumque. S.

CAP. XXVI. 6 seq. ἔστι δὲ μεταξύ --- ἑπτὰ στάδιοι) T. Fabri coniecturam [ἔστι δὲ τὸ μεταξύ legendum suspicantis] Iac. Gronovius valere iussit; ἑπταστάδιον, ut oratio constet, refingens: stabit eadem, si ἑπτὰ στάδια cum St. Berglero malueris; neque incondita erit, si εἰσι δὲ reperiat. Noster VI. 36. εἰσι δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἱσθμοῦ. Tum, de ipso hoc templi ab Epheso intervallo, Xenoph. Ephes. I. p. 2. ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιοι δέ εἰσιν ἑπτὰ. Itaque optio est. De belli huius occasione atque eventu Aelian. V. H. III. 26. et Polyaen. Strateg. V. 50. WESS. — Nil opus erat constantem sollicitare librorum scripturam: satis sibi oratio constat, subintellecto nomine τὸ διάστημα, quod menti Scriptoris obversabatur. S.

11. αὐτέων) Nullum sine patrocinio vitium, in re diversi generis Seneca ait. Αὐτέων, τούτέων etc. Ionum sunt, huius dialecti scriptoribus frequentata. Iensium vide in Luciani Astrol. c. 1. Mediceae membranae in horum usu variae: modo probant, modo improbant, ut I. 135. 142. 143. etc. quae mihi mobilitas non adridet. Suum Herodoto reddam, quoties occasio feret. WESS. — Nempe αὐτῶν h. l. Gronovius suo e codice, quem ipsius Herodoti genuinam repraesentare scripturam putaverat, adscivit. Noster cod. F. in masc. et neutr. gen. tantum non constantissime αὐτῶν et τούτων, in foem. vero αὐτέων, τούτέων praeferit. Herodotum ipsum in masc. et neutro gen. constanter αὐτέων, τούτέων, scripsisse nec negare equidem nec adfirmare ausim. Illud profiteor, saepe mihi obortam esse suspensionem, a viro docto qui Aldinae praefuit editioni, multis locis inventas esse ionicas verborum formas, quas nullus codex mstus exhibebat: quibus in locis ex silentio eorum hominum, qui in gratiam Editorum alios codices conferunt, et multa saepe, quae ipsis minutiae esse videntur, negligere solent, non continuo colligi potest, codices illos cum Aldina scriptura consentire. S.

CAP. XXVII. 15. εἰκότα ἑλπίζων) Sic lib. V. 10. VII. 5. etc. Medicei εἰκότα melius non est: adplauderem si οἰκδ-

τα foret, quod I. 137. 155. etc. rectissime edit. *Cl. Reiskius* ante haec existimat deesse, ἵνα ῥαδίως ὑπαγάγη αὐτούς: modo tamen certum sit, Herodotum Isocrateo more cola sibi aequalia et respondentia voluisse fingere, quod ego certum esse minime mihi persuadeo. WESS. — Vide *Var. Lect.* Scripturam οἰκότα, quae in nostris excerptis Parisiensibus non nisi ex uno *Pb.* enotata est, perinde in codd. *Pa. Pb.* et *Pd.* reperiri docuit *Larcher* in Notis ad h. l. S.

17. λαβεῖν ἀρώμενοι Λυδούς ἐν θαλάσῃ) Quod *Steph.* vulgavit, λαβεῖν ἀρᾶσθαι Λυδούς, id *Codd.* auctoritatem secutus fecit: tueri quoque factum potest, quod ἀρώμενοι lenem orationem nonnihil turbent. Quare tollendum ἀρᾶσθαι *Cor. de Pauw* decrevit. *Reiskius* revocandum censuit, aut in ἀρώμεναι, [?] quod Ionum ore idem, vertendum. Equidem consensui tot mssorum non obnitar. Vide *Gronovium*. WESS. — Monuerat *Gron.* speciosum esse *Stephani* ἀρᾶσθαι, sed obluctari mssis. Iam compertum quidem habemus, sic scriptum in codd. nonnullis: sed utique speciem hoc habet correctionis ex coniectura docti cuiusdam hominis profectae; qui corruptum esse intellexisset, ἀρώμενοι, quod in vetustis codd. hic legebatur. Blandiri egregie posset, ni a librorum scriptura nimis recederet, ingeniosa *Toupii* (*Epist. Crit.* p. 64 seq. ed. Lips. p. 79. ed. Lond.) coniectura αἰωρεομένους, qua lepide opposita forent ista duo, ἰσπευομένους λαβεῖν ἐν ἡπείρῳ, et λαβεῖν αἰωρεομένους ἐν θαλάσῃ. conf. *Herod.* VI. 116, 6. Quam coniecturam secutus, sed simul a veteris scripturae vestigiis minus discedens *Werferus* in *Actis Philologor. Monac.* T. I. p. 74. αἰωρεύμενοι corrigit, intelligens insulanos scientia navali αἰωρευμένους (id est elatos, confidentes, coll. VIII. 100, 7.) superaturos se sperasse imperitos adversarios. Equidem suspicatus sum, αἰεράμενοι scripsisse *Herodotum*, (coll. VIII. 56, 5. 94, 3. et I. 165, 20. 170, 6.) quod primum in ἀρώμενοι, ac dein in ἀρώμενοι fuisset mutatum. *Reiskius* ἀρώμενοι ea notione coniecit, qua λαβεῖν ἀρώμενος dicitur ille qui medium sublatum, sublimem gerens, tenet, cumque ad solum adfligere minatur. Ne quem vero turbet permutatio casus, αἰεράμενοι, quod ad praecedens νησιώτας referri debebat; opportune *Werferus* l. c. simillimas ἀνακα-

Λουθίας adnotavit apud Nostrum occurrentes, I. 56, 2 seq. IV. 15, 8-10. IV. 137, 7 seq. Eiusdem generis est I. 63, 13. S.

CAP. XXVIII. 5. Λυδοί, Φρύγες etc.) *Lydorum* minime opportuna hic ponitur mentio, siquidem eos non domuit, sed a maioribus accepit, imperio subditos: reliquas nationes Lydis rex addidit, προσεπικτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι, uti sequitur. Vidit et hoc *Corn. de Pauw*. Thraces Europaeos Croesus non subegit, sed Asiae incolas, *Thynos* et *Bithynos*, ex *Thracia* progressos. Bene *Claudianus* II. in *Eutrop.* vs. 247.

Thyni Thraces erant, quae nunc Bithynia fertur.

Adde infra VII. 75. WESS. — *Lydorum* nomen, quod ad unum omnes libri hic praeferunt, delere equidem non sum ausus. *Lydos* non κατιστρέψατο quidem Croesus, sed eos tamen ὅτ' ἐαυτῷ εἶχε, nempe a maioribus accepto imperio: quare hos ante caeteros nominavit Scriptor. S.

CAP. XXIX. 3 seqq. ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς etc.) Cur, obsecro, οἱ πάντες σοφισταί? aptius equidem hac in sede iudicarem ἐπιφανείς: ut *Sardes* isto tempore venisse dicerentur ἄλλοι τε ἐπιφανείς ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, — — καὶ δὴ καὶ Σόλωνα. VALCK. — Membranae coniecturae robur negant. Videtur *Herodotus* illos, qui uno tempore et habiti et vocati *Sapientes* sunt, innuere. Nihil sane erat, cur *Plut. de Malign.* *Herod.* p. 857. F. σοφιστὰς eos nuncupari indignaretur, cum *Solonem* *Isocrates*, *Themistius* atque alii, quibus testimonium *Io. Meursius* in *Solone* c. 4. denuntiavit, non alio ornarint titulo, nec in contemptum tamen, uti neque *Herodotus*, cui *Pythagoras* σοφιστῆς IV. 95. et σοφισταὶ quotquot tota Graecia sapientiae fama illustres II. 49. Belle *Aristides* T. III. p. 517. οὐχ' Ἡρόδοτος Σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν; οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς ἐπτα σοφιστὰς προσείρηκε; λέγω δὴ τοὺς σοφούς. *Demosthenes*, (nisi *Androtion* fuerit, de quo *Aristides*,) in *Erotic.* p. 757. de *Solone*, ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἐσπουδάσειν, ἢ τῶν ἐπτα σοφιστῶν ὅπως γίνηται. [*Demosth.* ed. Reisk. Vol. II. p. 1416.] Verum ea turbato animo *Plutarchus*; pacatior *Chilonem* τὴν σοφιστὴν T. II. p. 96. et reliquos de hoc numero σοφιστὰς salutavit. WESS.

CAP. XXX. 1 et seqq. Αὐτῶν δὲ ὧν τούτων καὶ τῆς θεωρίας etc.) Adsentitur in decennali peregrinatione, Croesique et *Solonis* congressu *Plut. in Solon.* p. 92, non infitatus fuisse

qui eum τοῖς χρόνοις ὡς πεπλασμένον, sive temporum ratione commentitium, haberent: neque nostra aetate deficiunt eadem illis opinati, Solonisque cum Croeso colloquium fabulis adnumerantes, in quis *Iac. Bruckerus, Histor. Philosoph.* T. I. p. 444. et *Freretus Comment. Acad. Inscript. T. VII. p. 433.* Solonem aiunt Olymp. XLVI. 3. leges Atheniensibus tulisse; obiisse, nec in Lydia tamen, tyrannidis Pisistratae anno secundo sub Olymp. LIV. qua regnare Croesus inter Lydos coeperit: itaque *pergula pictorum, veri nihil.* Sed fac certum ratumque esse, quod ex *Heraclide Pontico Plut. in Solon. p. 96. f.* perhibet, Solonem συχνὸν χρόνον complures annos post occupatam a Pisistrato tyrannidem superstitem fuisse; quid inpediet, quo minus in Lydiam, gemente sub unius dominatione civitate, peregre abire potuerit, quorsum et ea ducunt, quae *Diogen. Laërt. lib. I. 90. 99. habet, tum Libanius T. II. p. 297. A.* Atque hoc secutus est *Io. Meursius in Solone suo c. 28.* At tum *Herodotus et Plutarchus cum Proclo in Timaeum Platon. p. 29.* quibus illud iter et colloquium ante Pisistrati tyrannidem figere libuit, in errore, quem et illis exprobravit *Io. Meursius*, manifesto erunt. Fac tamen, (et quid morabitur, quo minus ponatur,) Solonem non statim a latis legibus, sed illis annorum lapsu stabilitis, itinere se tradidisse: porro Croesum Alyattae patri regni consortem fuisse, quod Noster significare videtur *I. 92. eiusdemque auspiciis bella gessisse, ut apud Suidam in Κροῖτος: quo quidem tempore, si iuvenem principem et fortunae successibus ebrium, Sardibus Solon convenerit, nihil profecto erit, cur fabulosum hoc colloquium censeatur, ne ipsa quidem Amasis, Aegyptiorum regis, mentio. At hae coniecturae sunt; tales tamen, quae scriptoris fidem ex tanta volutatione extrahere queant. Vide et Ampl. Bouherii Diss. Herodot. c. 16. WESS. — Cum his contulisse iuvabit quae de Solonis aetate *Larcherus ad h. l. disputavit. S.**

12. φιλοσοφίῳ γῆν πολλὴν θεωρίας etc.) Vulgatum τῆς πολλῆς iustissime *Gronovius*, quippe in sermonis indolem arietans, in exilium ire iussit; qui si et γῆν correxisset, ut in *Homer. Iliad. ὁ. 80. ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν γαῖαν ἐληλυθώς*, locum persanasset. Amplexi id merito sunt, trium mssorum

auctoritate probe munitum, Küsterus in *Cler. Bibl. N. et V. T. V.* p. 389., *D'Orvilius ad Chariton.* lib. II. pag. 160. [pag. 297. ed. Lips.]. Abbas Geinot, *Comment. Acad. Inscript.* T. XVI. p. 58. et Reiskius. Ipse Herodotus, quod sedulitatem Gronovii haud latuit, IV. 76. ἐπὶ τε γὰρ πολλὴν διαρρήσας, in re non dissimili. Tale quoque hoc Democriti apud Euseb. *Pr. Evang.* X. 4. p. 472. ἐγὼ δὲ τῶν κατ' ἑμαυτὸν πλείστην γὰρ ἐπακλανησάμεν ἱστορίων τοὶ μάλιστα. Neque dubium mihi est, quin *Medic.* scriptura et similis ferme *Vatic.* ex frequenti T et Γ confusione progenita fuerit: ferri tamen potuerat, si Croesus Ἀσίης τὴν πολλήν, quemadmodum in *Arriani Indic.* c. 5., memorasset, uti *Λιβύης τὴν πολλήν* *Ioseph. c. Apion.* I. 19. et *Καρίας τὴν πολλήν* *Noster V.* 103. At τὴν πολλήν, nullo regionis adposito vocabulo, quis plurimam mundi partem iure explicuerit? WESS.

19. Τέλλω, τοῦτο μὲν τῆς πόλεως etc.) Demiratus saepe sum, nemini leve, quod haec occupaverat vitium [vide *Var. Lect.*] suboluisse, praesertim sequentibus id manifesto prodentibus. *Medicei* quidem ope ἐς τοῦτο δὲ aliam faciem induit, nec speciosam tamen: meliorem putabat *Cl. Reiskius* οὕτω δέ. Mihi scripsisse semper visus, quod editum cum maxime est. Auctorem opinionis S. *Remigii* codicem habeo, ipsumque Herodotum, τοῦτο μὲν et τοῦτο δὲ toties totiesque iterantem: exemplorum affatim est in *Porti Lex.*, nec Herodoti studiosum fugere possunt. Quem autem Τέλλον adpellat, is Τέλλως *Tzetzae Chil.* I. 30. et VIII. 197. Vide *T. Hemsterhusii*, longo mihi usu iunctissimi, adnotationes in *Luciani Contemplant.* cap. 10. WESS. — Quod *Wytttenbachius* malit, (Select. princ. *Historic.* pag. 346.) τῆς πόλεως εὖ ἥκοντι, potuerat utique sic scribere Herodotus: at tunc sententia haec foret, felicem fuisse Tellum quod ad civitatem spectat, scil. hanc ei felicitatem contigisse ut patriā fuerit Atheniensis. Nunc consentientibus libris omnibus, iisque etiam vetustissimis, πόλις εὖ ἥκούσης αἶτ, quum prosper et florens esset civitatis status; quae nimirum haud minima pars felicitatis boni civis est, si ad vitae usque finem constanter florentem videt suam civitatem. Neque caussam video, cur εὖ ἥκων (quod idem fere ac εὖ ἔχειν significat) non possit absolute poni; quum praesertim genitivus casus, si quis

adiicitur, (veluti εὖ ἤκων τοῦ βίου) non a verbo εὖ ἤκων regatur, sed a subintellecta praepositione ἔνεκα. S.

CAP. XXXI. 1. Ὡς δὲ τὰ κατὰ Τέλλον προετρέψατο) Mutavit vir doctissimus [Reisk.] *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 613.* ultimum in προετρέψατο, neque aliud in scripto ad me, nisi προτρέψασθαι esse aliquem ad se convertere, attentum sibi facere: itaque, nam cetera consulto omitto, verborum sententiam videri: postquam dixisset res Telli valde beatas, eoque attentum et animi suspensum fecisset Croesum Solon. Quin credidisse olim se, τοῖς κατὰ Τέλλον praestare. Quo quidem molimine, adiumentis codicum deserto, non opus erit, modo ex consequenti ad sententiam cum Cl. Abreschio *Diluc. Thucyd. p. 332.* adsciscatur προτρέψατο ἐπερωτᾶν, incitavit ad porro interrogandum. In Parthenii *Erotic. cap. 1.* ἐκείνος αὐτὸν ὑποδεχόμενος εἰς πολὺν οἶνον προτρέψατο, ille hospitio exceptum multo vino provocavit. Herodoti mentem Valla bene adsecutus est. WESS. — Mihi haec visa erat sententia fuisse Herodoti, dictis illis admonitum Croesum voluisse Solonem, ut de beatitudine hominis rectius iudicare disceret. Quod Reiskius τοῖς κατὰ Τέλλ. maluerat, idem fere valet τὰ κατὰ Τέλλον. S.

4. Κλέοβιν τε καὶ Βίτων) Creberrima utriusque mentio; sed, quemadmodum *Archiep.* Κλέοβιν adpellitant priorem. [cf. *Var. Lect.*] Opportune monuit *Hemsterhusius*, metri necessitate hunc scribendi modum Epigramma probare in *Stobaei Serm. CXIX. p. 603.* Οἶδε Βίτων Κλέοβίς τ' ἐπὶ σώμασιν οἰκείοις Ζεύγλαν ζεύξάμενοι etc. Sic ergo praestat. Adde *Io. Alb. Fabricium* ad *Sexti Hypotyp. lib. III. 24. p. 186.* ubi pars haec Musae Herodoteae λόγος περὶ τῆς Ἀργείας ἱερείας, et *Jo. Davisium* ad *Cicer. Tusc. Disp. I, 47.,* recte *Stobaei* μητρὸς αὐτῶν δεξαμένης corrigentem: quod tamen non *Stobaei*, sed *Gesneri* videtur peccatum: nam in *Veneta* editione εὐξαμένης vulgatum primitus fuit. WESS. — Epigramma istud in *Cleobin et Bitonem* latinis versibus reddidit *Grotius*, *Floril. pag. 494.* Graecum habes *ibid. p. 495.* et in *Brunckii Analectis T. III. in Lectionib. et Emend. p. 274. T. IV. p. 123. ed. Lips. S.*

9. εἶδε πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγεϊ κοιμισθῆναι) Iunonis Argivae sacerdotioungebatur, nec sacris per legem abesse poterat. De ea, praeter *Aeschin. Socrat. Dial. III. 16.*

Choritium Or. in Procop. Gazaecum c. 33. Palaephat. Incredib. cap. ult. Servius ad Georgic. III. 532. Herodoti Historiam primam laudans. WESS. — Ut hic Argivae, sic et Athenienses mulieres ad celebranda magna Eleusinia curribus vehi solitas esse docet Schol. ad Aristoph. Plut. 1015. S.

11. ἐκκληϊόμενοι) De iisdem Cicero, Tusc. I. 47. *Juvenes hi, --- veste posita corpora oleo perunxerunt, ad iugum accesserunt: ita sacerdos advecta in fanum. Ciceronem in Herodoto legisse suspicor: ἐκδυόμενοι δὲ (veste posita) τῇ ὥρῃ οἱ νεηνίαι, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην, εἴλεον τὴν ἅμαξαν.* Atque illud ἐκδυόμενοι antepono lectionibus vulgatis, ceterisque, quas ad istum Ciceronis locum excogitavit Ampliss. Bouhierii sollertia. VALCK. — Liberior Ciceronis narratio neminem morari debet; quum praesertim ipse non unius Herodoti, sed plurium etiam aliorum auctorum invocet testimonium. Bene Valla, ad verbum, tempore exclusi; nempe, urgente tempore prohibiti exspectare iumentorum adventum, coactique ad templum properare. Simillimā formulā, in re quidem diversa, Polybius usus est, XVII. 8, 2. *βουλόμενος ἐκκλεῖσθαι τῷ καιρῷ τὴν κατηγορίαν.* Conf. Epictet. Diss. III. 22, 70. et Indicem nostrum Graecitatis in Epictet. p. 306. S.

19. τῶν νεηνιέων τὴν βώμην) In mssorum dissensu eligendi arbitrium est: ego γνώμην praeferrem. Iuvenum βώμην supra attigerat, fuitque in Bitone sane quam eximia: ὁ Βίτων ὑπὸ βώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦτον ἀράμενος ἤνεγκε in Pausaniae lib. II. 29. At pium hoc iuvenum in matrem studium supra omne corporis robur conspectius erat et laudabilius. Imaginem, de qua mox, vidit et Argis Pausanias, an huic plane similem non dixero. Refert huc vetus marmor L. Begerus Spicileg. Antiq. p. 146. WESS. — Numeri testium si ratio habenda, utique praeferri debebat scriptura γνώμην, quam et Larcher et Wyttenbach unice probarunt, et Schaefer revocavit. Mihi vero hoc ipsum γνώμην bono quidem consilio olim a probo quodam viro huc invectum, βώμην autem visum erat ab Herodoto profectum; qui haud obscure innuere videtur, aliud quidpiam Argivos, aliud Argivas laudasse. Iam Argivae, matrem beatam praedicantes quod tales filios haberet, quid

aliud spectarunt, nisi filiorum τὴν γνώμην, *pium in matrem animum?* At viri τὴν βώμην laudarunt, *robar iuvenum.* Nec obstat, quod robur eorum supra (l. 6. et 12-14.) iam significaverat Scriptor; quin potius id, quod hic ait, ad ipsum istud quod supra dixerat, manifeste referri mihi videbatur. S.

CAP. XXXII. 6. τὸ θεῖον πᾶν ἐν φθονερῶν τε καὶ etc.) Similia his Amasis ad Polycratem III. 40. et Artabanus ad Xerxem VII. 46. Verius et de summo numine honestius Plato, ὁ φθόνος ἔξω τοῦ θείου χοροῦ ἵσταται, quod eius ex Phaedro dictum merito praedicant Philo Iud. Q. Omn. Prob. Lib. Tom. II. p. 447. et Maximus Tyr. Dissert. XLI. 3. Haud aegre itaque fero Plutarchi castigationem Herodoteam de Malign. p. 857. F. Scio, Homeri exemplo, modo in pia in Deum male dicta excusationem admittant, excusari ab Eustath. p. 444, 38. 946, 44. [p. 338, 15. et 922, 52. ed. Bas.] Alios praeterea de Deo nihilo prudentius ac reverentius opinatos, quos Olearius dabit ad Philostrat. Vit. Soph. lib. II. pag. 575.; neque ab hac labe immunes Christianorum esse plures, quorum imprudentiam magnus Casaubonus haud dissimulavit in Gregorii Nysseni Epist. ad Eustath. p. 70. Praeclarius Plutarchus de Deo Opt. Max. T. II. p. 1102. D. Ἀγαθὸς γὰρ ἐστὶ, ἀγαθῶ δὲ περὶ οὐδενὸς ἐγγίγνεται φθόνος, οὔτε φόβος, οὔτε ὀργή ἢ μῖσος. Alia pro Herodoto in Apologia adversus Plutarchi criminationes Abbas Geinoz, Comment. Acad. Inscript. T. XIX. p. 117. etc. sed quibus non utor. WESS. — Multa multi Viri docti huc spectantia disputarunt, quae cum fructu consuli poterunt. Lectoribus harum Adnotationum, instar omnium esse queant quae ad Nostri lib. III. c. 40, 8. Valckenarius commentatus est. Adiciamus, quod inter alia ad h. l. Larcherus adnotavit, sententiam hanc, quam hic Solonem dicentem inducit Noster, eandem esse, quam idem Scriptor VII. 10, 58. Artabani persona, postquam dixit ἐπίαν σφι ὁ θεὸς φθονήσας etc. his verbis declarat, εὐ γὰρ ἔα φρονεῖν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἑωυτόν; et ibid. paullo ante dixerat, φίλει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολοῦειν. Scilicet, solere Deum immissis gravibus calamitatibus arrogantiam castigare eorum, qui ob felicitatem, quam Ipsius benignitati debent, altos sibi spiritus sumunt et insolenter de sese gloriantur. Conf. c. 34, 1-3. S.

11 et seqq. *παρίχονται ἡμέρας διπλοῦς etc.*) Constat ratio, si annus fuerit dierum CCCLX. et menses tricenarii sive *τριμηνήμεροι*. Sequetur tamen, ut, facta alternis intercalatione, XV. dies anno adcesserint, atque ita evaserit annus dierum CCCLXXV., denis auctior, quam annuo cursu sol absolvit: sequetur praeterea, ut brevi temporum lapsu aestas in autumnum, hiems in ver incurrerit, et prorsus anni modus fuerit conturbatus. Atqui intercalabatur alternis annis, ἵνα δὴ αἱ ὥραι συμβαλῶσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δέον: ut anni tempestates opportune recurrerent sibiue responderent. Hoc vero quid aliud erit, quam vineta sua caedere, et ipso remedio malum adaugere. Ioseph. Scaliger eiusmodi id esse scribit, ut non solum propter absurditatem explodendum sit, sed etiam tanquam temere pronunciatum praetereundum sit, extremo lib. I. de Emend. Tempor. Vehementer id displicuit, cui raro Scaligerana placent, D. Petavio lib. I. Doctr. Temp. cap. 38. Nec probare se potuit L. Allatio de Mens. temp. c. 15. Et hic quidem veteres, dum hac intercalatione cursum solis exaequare studerent, mirum quantum ab eo exorbitasse agnoscit: qua quidem confessione id, quod in Scaligero damnabat, admittit ultro. Ille vero auctiori per intercalationem anno dierum aliquot exemptione atque omissione fortasse intercalarium, ut ad metas suas revocetur, succurrit. At nihil de dierum exemptione Herodotus; qua quoque recepta, quod neglectum demiror, summa dierum in annis LXX. et intercalaribus xxxv. mensibus minime congruet. Durant proinde anni huius inconmoda, quibus mederi conatur Vignolius, Chronolog. lib. VI. 5. p. 838. sed manu minime leni et Herodoto noxia. Salubrius auxilium paravit Stanisl. Grsepsius de Multipl. Siclo etc. in Fasciculo secundo Rotterodam. p. 452.; annum, quo de agitur, dierum fuisse ait CCCL., cui alternis intercalationibus dies xv. adiecti fuerint, ut cursui solis adcommodaretur, sic aequasse dies CCCLXV. Paria Iulius Pontedera, Rom. et Graec. Antiq. Epist. xv. p. 176. Sed valide refragatur utrique adgregata dierum summa: neque negant docti viri, utramque a sciolo et harum rerum inperito, cum solam CCCLX. dierum anni formam recordaretur, inmutatam videri et corruptam: fuisse olim ἡμέρας πεντακκοσίας καὶ τετρακκοχίλιας καὶ δισμυρίας, viginti quatuor millia et quingen-

tos dies ex annis LXX.; tum additis intercalariis, πεντήκοντα καὶ πεντακοσίων καὶ πεντακισχιλίων καὶ διαμυρίων, viginti quinque millium, quingentorum et quinquaginta. Quae, si Lydis anni dierum CCCL. ratio probata fuerit, et Solon, posthabitis suae civitatis moribus, eam spectarit, haud mala erunt. Vellem tamen liquidius conprobatum, talem anni habitum in Lydorum fuisse usu. Herodotus nonnisi dierum CCCLX. memorat lib. III. 90. Vellem quoque aliquid ex msstis praesidii; quamquam de eo facile transigerem, si prius planissime liqueret: salva tum Herodoti, quem enormiter in re satis obvia aberrasse, ad credendum difficile est, fides. WESS. — Quod ad firmandam sententiam sibi probatam desideraverat Wesselingius, id non modo ipsum, sed aliquanto etiam amplius et magis ad rem pertinens, repertum hodie confectumque haberemus, si in plano istud esset quod haud ita pridem a nescio quo Viro docto in Novellis Literariis Halensibus monitum legere memini; nempe, ex Plutarchi libello *de Animae procreatione quae in Timaeo Platonis describitur* intelligi, prisco aevo ex ipsorum etiam Graecorum ratione annum nonnisi CCCL. dierum fuisse; eandemque rationem firmari quoque Ovidii versibus illis, *Iupiter antiqui contraxit tempora veris, etc.* Metamorph. I. 116 seqq. Mihi vero, quamquam nondum contigit vel apud Plut. vel apud Ovidium id quod ibi Vir doctus vidit, liquido reperire, tamen etiam nunc nulla probabilior ratio solvendae Herodotei huius loci difficultatis occurrit, quam ea ipsa quae Wesselingio se probaverat: nisi plane statuere velimus, crassiore quadam ratione haec Solonem Lydo Croeso dicentem induci ab Herodoto. Nec enim Wytttenbachii probare possum rationem; qui, tenens id quod in vulgata huius loci scriptura primum ponitur, nempe LXX. annos conficere dies XXX. CC. intelligensque adeo singulos annos CCCLX. dierum, deinde in sequentium numerorum notatione suspicatur multiplices errores esse invectos. Igitur, ne funditus turbentur tempestatum rationes, quarum conservandarum causa inventos esse menses intercalares significat Herodotus, vulgatam scripturam ex ipsius Herodoti mente sic corrigendam Vir doctissimus censet, ut mox pro τοῦτερον τῶν ἑτάων, (L. 13.) τοῦ ἕκτον τῶν ἑτάων legatur, id est, sextum quemque

annum, tum ut loco *intercalarium mensium xxxv*, ponantur *xi. cum $\frac{2}{3}$* , nempe δώδεκα δέοντος τριτημορίου: porro, loco *die-rum m l*, dies *cccl*; denique, in universa summa, loco *die-rum xxviii. ccl*, dies *xxviii. dl*. Quae quidem ratio, quantumvis et erudita et ingeniosa, Larcheri etiam suffragio comprobata, fieri tamen non potest quin nimis violenta debeat videri. Taceo, quod, quemadmodum hoc loco, sic et lib. II. 4, 6. disertè Scriptor noster docet, *Graecos tertio quoque anno mensem intercalarem adiecisse. S.*

22. πᾶν ἔστι ἀνθρώπος συμφορῇ.) Si πᾶς malueris, quo modo Aldinum emendavit Chytraeus in *Adnotat. Herodoteis*, et Codicum nonnulli cum *Clemente Alex.* et *Theone* legunt, nihil est, quod offendant: omnis utique homo aerumnosus est. Tale Alexandrinorum Interpretum *Iobi xxv. 6.* πᾶς ἀνθρώπος σαπρία. et *Scythae* cuiusdam πᾶς γὰρ μέτωπόν εἰμι in *Aeliani Var. VII. 6.* tum *Demoeriti* in *Hippocratis Epist. ad Damagetum* p. 229. *Ed. Ald.* ὅλος ἀνθρώπος ἐκ γενετῆς νοῦσος ἐστίν. At plures cum *Stobaeo* mssti πᾶν ἔστι ἀνθρώπος συμφορῇ. Pro quo vir quidam doctus, citra causam tamen, ad marginem Aldinae meae πᾶν ἔστι ἀνθρώποισι συμφορῇ. Idem in opinionem venit *Cl. Reiskio*, fatenti tamen, omnia stare posse, modo κατὰ ad structuram adsciscatur: tendit et huc desiderium *Cel. Gesneri* ad *Luciani Asin. c. 56.* neque longe deflectit in larga disputatione *P. Horreus*, *Obs. Herod. c. 6.*, varius tamen, ut solet. *Lud. Küsterus* versionem *Gronovii* et distinctionem, igitur, universum est, homo calamitas, taxat, suffectis his, ita igitur, o *Croese*, homo totum casus est: neque enim verum esse, omnes homines calamitosos esse; ipsum fateri *Solonem* in hac adlocutione, quosdam felices videri. Quod equidem non infitior, nec συμφορῇ contra scriptoris morem casum puto. Gaudemus mortales prospero saepe rerum successu; at quot non incurrunt, quae felicitati isti fraena iniiciunt, manifestantque, ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν εἶδωλ', ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κουφὴν σκιάν, ut in *Sophocl. Ai. 125.* Sive ergo universum *Gronovii*, sive totum *Küsteri* praetuleris, ad summam res eodem deveniet. Mihi tamen, ne dicam dolo, aequius meliusque videtur, omnino homo calamitas est, sive calamitosus, uti *Valla.*

Ὁ βίος πλεθρῶς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορὰ.

alia in re Euripid. Alcest. 802. WESS. — In istam sententiam calamitatem mortalium deplorat apud Nostrum Artabanus, VII. 46, 11 seqq. et ipse Iupiter apud Poëtam, Iliad. p. 445. Sed hoc quidem loco, si connexionem spectes disputationis, videtur utique συμφορὴ in eam sententiam intelligenda, quam in latina versione expressi. Quod si constanter in malam partem acceptum vocab. συμφορὴ posuisset Herodotus, non opus fuerat adiecto epitheto ἀχαρις συμφορῇ, quo utitur I. 41, 3. VII. 190, 11. Bene habet πᾶν adverbialiter accipiendum, ut supra l. 22. quemadmodum vulgo compositum πάμπαν. S.

23. πλουτέειν μὲν μέγα φαίνεαι) Voculam μὲν, elisam a vicina, Stobaei praebet Florilegium pag. 564, 47. πλουτέειν μὲν μέγα φαίνεαι: necessariam monstrant sequentia, ἐκείνη δέ. In vicinis nonnulla quoque Stobaeus habet vulgatis meliora: τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον, [l. 28.] quod Codices firman Anglicani. δυοῖσι προέχει τοῦ εὐτυχίως μόνονισι, [l. 32.] pro μόνον. ὁ βασιλεῦ. [l. 49.] Ibidem ἀπειρος male vulgatum, ut hic, [l. 37.] ante alios dudum correxit Dan. Heinsius. VALCK.

28. πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον) Rectissime Gronov. ἔχοντα recepit, a quo vellicando consultius fuerat manus abstinere. Structurae exempla si requirantur, sumi ex lib. VI. 7. et 13. VIII. 100. et 111. etc. possunt. Ego vero εὖ, quod Valla in suo habuit, Stobaeusque et Britannici libri edunt, sua in sede collocavi: postulabant iteratae locutiones καλῶς, εὖ et εὐχαρίστως τὸν βίον τελευτῆσαι, tum orationis habitus. Neque enim ad perfectam felicitatem satis est iucundus bonorum cumulus, si molesta decessio accedat. De Polycrate Amasis lib. III. 43. οὐκ εὖ τελευτῆσειν μέλλει εὐτυχίων τὰ πάντα. Haec, quae sub manu sunt, imitatus est Dionysius tyrannus in Stobaei Serm. xciii. p. 560. WESS.

37. ἀπυρος δέ ἐστι) Quod olim ex coniectura D. Heinsius, indice Iungermanno ad Polluc. II. 61. tum Kiisterus, Abbas Geinozius, et Reiskius, id certum praestat Vaticanus codex. ἄπυρος, quidquid dicatur, valere non potest: addi debuerat, cuius rei expers esset, ut infra I. 207; ne latuit hoc H. Stephanum, qui expers autem est malorum: at ita ἄπυρος idem erit ac ἀπαθὴς κακῶν, quod et ille propter

ea in Latinis neglectui habuit: perperam profecto. Natum ἀντιος est ex soni adfinitate, quae in *Aldino* c. 196. ἱμπερος ex ἱμπερος progeniuit: Reiskius admonuit, ἀππερος membris omnibus integrum dixisse Gregor. Nyssen. Epist. ad Eustath. p. 10; vocarunt et alii. Naevus plane similis vi-tiavit haec Libanii T. II. p. 665. D. ἡ γὰρ οὐδὲν ἐπὶ τῷ ἀν, ἡ κομὴν τινα ἐναρμόμικτα, αὐτὰ οὐδὲ ἀππερα. Sententia oratoris postulat ἀππερα. WESS.

49. ὁ βασιλεὺς) Difficiles habere explicatus ὡς βασιλεὺς et longe arcessitos, doctissimorum Virorum Gronovii et Horrei defensiones ostendunt. Si ex Stoa Solon loqueretur, cui dives, qui sapiens est, Et sutor bonus, et solus formosus et est Rex, non abnuerem. Planissima Stephani est plurimumque aliorum coniectatio, quam Stobaei patrocinio protectam, non repudiavi. Ipse plus vice simplici in hac oratione, ὁ βασιλεὺς. In celeberrimo, quod consequitur, dicto [ἐκποσίην δὲ χρὴ etc.] Aristoteles haesitat *Ethic. Eudem.* II. 1. et *Nicomachic.* I. 10; non item Sophocles Euripidesque, ad cuius *Andromach.* vs. 100. Ios. Barnesium vide. WESS.

CAP. XXXIII. 1 seqq. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ etc.) Scabra haec et salebrosa Abbati Geinozio, cui ex scriptura Paris. et Remig. adlubuit ταῦτα λέγοντι Κροῖσος οὐκ οὔτε ἐχαρίζετο, haec dicenti Croesus nihil neque gratificabatur etc. At satis tum inportunum ἀποκρίμπτται, transeunte, ut aiunt, potestate, et sine suo casu, ne de nimia mutatione memorem. Reiskius, nisi mox ἀμαθὴς legatur, pro οὐκως mallet οὔτος, ultro agnoscens, minime Herodoteae facilitati respondere omnia: contra ea *Vallae* Latina, saneque est visus indoctus, laudat St. Berglerus, ἀμαθὴς ad eorum exemplum refingens; quod et mihi, auctoritate libri Britannici munitum, se probavit. Sic certe omnia plana. *Plutarchus* eundem ferme in modum ἥδη μὲν ἀλλόκοτος (Solon) εἰδομένη εἶναι τῷ Κροίσῳ καὶ ἀγροίκος in *Solon.* pag. 93. E. WESS. — Locum istum cum *Valla* (cuius in latina versione nihil hic vel ab H. Steph. vel Gronov. vel a Wess. mutatum est,) sic vulgo interpretantur: Haec Solon, neque assentando Croeso, neque ullius eum momenti faciendo, loquutus dimittitur: saneque visus est indoctus, etc. A qua sententia, ne Larcherus quidem, quamquam me-

litora a populari suo Geinozio edoctus, vel latum unguem discessit. Iam pridem vero Io. Matth. Gesnerus (in Chrestom. Graeca p. 9.) perspeete viderat, longe commodiorem huic loco inesse sententiam huiusmodi: *Haec cum diceret Croeso Solon, neque benigne illum tractavit Croesus, neque ullo eum loco habens a se dimisit, vehementer insecutum hominem ratus*, etc. Iamque olim in eandem sententiam locum hunc Aem. Portus in Lexic. Ion. voce λόγος, interpretatus erat. Nempe hi ambo δόξας ἀμαθῆς εἶναι cum edd. ante Wess. et msstis tantum non omnibus recte legebant: nam ἀμαθῆς, quod ex uno Arch. Wesselingius recepit, et post eum alii tenuerunt, vix dubitari potest quin ex imprudente correctione natum sit. Quod autem importunum Wesselingio visum est verbum ἀποπέμπεσθαι activa notione (dimittere, a se dimittere) accipiendum; non recordatus erat vir doctissimus vel ex Xenophonte notum hunc verbi usum, Cyrop. I. 3 extr. et Memor. III. 1 extr. Iam iidem, quos paullo ante nominavi, Portus atque Gesnerus, quo sententia ista, quam dixi, verbis Herodoti inesse intelligatur, nihil prorsus mutandum censuerunt: nempe in illa dictione, Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ, aliquod ἀνακολουθίας genus agnoscentes, non alienum ab Herodoti stylo, quum nominativus participii absolute ac veluti pendens ponitur, cui in reliqua verborum structura nihil ad amussim respondet; cuius generis exempla et alibi passim apud Nostrum et VIII. 83, 3. et 87, 7. coll. vs. 9. exstant, Et in hac ratione adquiescere forsitan poteramus, ni duo codd. mssti, Wesselingio etiam citati, vestigia prodere nobis visi essent veteris scripturae λέγοντι Κροῖτος, quam partim ex his ipsis codicibus partim ex Geinozii coniectura, (Hist. de l'Acad. des Inscript. T. XVI. p. 59 seq.) adoptavimus. Caeterum in editis a nobis Herodoti graecis commodius post εὐδενός delebitur comma; quo clarius adpareat, pronomen μιν non minus ad verbum ποιησάμενος, quam ad ἀποπέμπεται, referri. S.

CAP. XXXIV. 6. ἦν γὰρ δὴ καφός) Vide infra c. 85. et Diodor. Sicul. T. II. p. 553. ubi Maximi Tyrii μνημονικὸν ἀμάρτημα tetigimus, et Valer. Maxim. somnium Croesi hinc describentem lib. I. 7. ext. 4. WESS.— Monuit Eustathius, (ad Od. ε. p. 230, 8 seq. ed. Bas. pag. 1539 extr.

Rom.) prisco, sermone graeco κωφὸν *mutum* intelligi, recentiore *surdum*. conf. Nostrum I. 47, 14. et Adnot. ad c. 38, 10. Hippocrati κωφὸι omnino dicuntur οἱ ἀμαυροὶ καὶ ἀσθενεῖς (*hebetes et debiles*) interprete Galeno in Glossar. S.

11. καταρρωδήσας) Semper Herodotus καταρρωδήσας et καταρρωδήσαι: quod et hic olim fuisse existimo. In Luciani Dea Syr. c. 19. 21. etc. ὀρρωδέειν et c. 29. ὀρρωδῖν, quae nisi librariis accepta referantur, Nostri Ionismus proscribet. WESS. — Nempe, quod in Var. Lect. adnotare neglexi, scripturam καταρρωδ. cum superioribus edd. tenuerat *Wesselingius*, praeter librorum auctoritatem non ausus ionicam formam auctori restituere. καταρρωδ. primus edidit Reiz. eamque scripturam nostri codd. Pa. Pc. firmant. S.

CAP. XXXV. 6. ἔστι δὲ παραπλησὶν ἡ καθαρισ etc.) Vide de lustrandi consceleratos Graecorum ritu Euripid. Orest. 511. et Iphig. Taur. 950. et Schol. ad Iliad. Ω. 480. WESS.

10. ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγένεο) Scholiastes Apollon. Rhod. ἐφίστιον, ἐπὶ τῇ ἐστίᾳ ὄντα, recte: IV. 747. Supplex est, ad focum pro more adsidens. Vide Des. Heraldum in Tertullian. Apolog. I. Digression. 26. pag. 252. Iterum Apollon. IV. 703. μέγε θυηπολὶν, οἷν τ' ἀπολυμαίνονται Νηληϊεὺς ἐκέται, ὅτ' ἐφίστιοι ἀντιώσιν. Aeschylus Eumenid. 580. ἔστι γὰρ δόμων ἐκέτης ὃς ἀνὴρ καὶ δόμων ἐφίστιος ἐμῶν. Scio et domesticum adsignificare ex Criticis ad Apollon. I. 909., non hic. WESS.

12. Γορδῖεω μὲν τοῦ Μίδεω εἰμὶ παῖς) Errantem Vallam bene in ordinem coëgit Gronovius. Gordius eius Midæ filius fuisse videtur, de quo supra c. 14. Neque opinari absurdum erit, Phrygiae, sed Croeso tributariae, regno praefuisse. Conf. Ampl. Bouherii Dissert. Herodot. cap. 8. pag. 85. WESS.

18. μένων ἐν ἡμετέρου) Sic VII. 8, 4. τὰ τιμωτάτα νομίζονται ἐν ἡμετέρου, nec sine ~~msstorum~~ discordia, quae et in his Heliodori lib. VI. pag. 265. ὦν, ὡς οἶμαι, Φιλανθρώπων ἐν ἡμετέρου πεπείρασθε: namque Xylandri scriptus ἐν ἡμετέρω. Paulo diversum, obportunum tamen, uti admonuit St. Berglerus, Poëtae H. in Mercur. vs. 370. ἦλθεν ἐς ἡμετέρου διζήμενος εὐλόποδας βοῦς. Barnesii certe audacia, corrigentis ἡμέτερον, excusari non debet. WESS.

CAP. XXXVI. 2. σοὺς χρημα γίνεται μέγα) φαίνεται, quod olim docto viro adriserat, spretum recte fuit. Imi-

tatur *Athenaeus* in leone, quem Imp. *Adrianus* consecravit, μέγα χρέμα ὄντα καὶ πολλῷ χρόνῳ κατανημθέντα πᾶσαν τὴν Διβὺν lib. VIII. p. 677. v. et Schol. *Homeri Iliad.* l. 525. Haud vero scio an adscribenda sint *Heliodori* loca, satis cognita, quae *St. Berglerus* male conversa animadvertit. *Aethiop.* lib. VIII. p. 364. ubi βασιλείου αὐλῆς praeceptat. lib. V. p. 233. et p. 246. de *Chariclea*, ἔστι γὰρ τι χρέμα σοφώτατον, καὶ καιρὸν διαλέσθαι δραστήριος: est enim sapientissima, et sollers ad utendum occasione. Copulam de suo, nec male, addidit. *Copiose* et erudite de hoc genere *Valckenarius* ad *Euripid.* *Phoeniss.* p. 71. WESS. — Notum illud *Xenophontis*, *Cyrop.* I, 4, 8. de cervo, καλὸν τι χρέμα καὶ μέγα. S.

15. ταῦτά οἱ νῦν μέλει) Proxime praecessere, νεόγαμός τε γὰρ ἐστὶ. *Phidippidem* lib. VI. c. 105. dicit ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. Nonnihil hinc distant in *Luciani Prom.* [c. 5.] T. I. p. 189. ἦτῶρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελεῖται αὐτῷ: quaeque dantur similia. VALCK. — ταῦτα, sc. τὰ τοῦ γάμου. S.

CAP. XXXVII. 7. νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκλείσας ἔχεις) Vallae exclusum me tenes necessarium negat *Berglerus*: satis fuisse exclusisti me, ut in *Aristophan. Eccles.* 355. ἀχράς τις ἐγκλείσας ἔχει τὰ σιτία, pyrum quoddam silvestre inclusit in alvo cibum. Atticos sic solere, praeterque ceteros *Sophoclem*. Quod verissimum. Exemplum olim dedi *Observ. Var.* I. 24. Nec multum referet tamen, *Laurentium*-ne sequaris, an *Berglerum*. WESS. — Nec vero prorsus perinde est. Periphrastico tali praeterito (cuius generis plura ex *Herodoto* exempla *Portus* in *Lexic. ion.* voce ἔχω collegit) maiorem quamdam, quam simplici, vim inesse, facile intelligitur. Vide modo ex. gr. I. 27, 19. 41, 4. 73, 7. etc. S.

8. οὔτε τινα δαίλην μοι παριδὼν etc.) His *Herodoteis* respondet quodam modo *Sophocleum*, *Oedip. Tyr.* 544. δαίλην ἢ μωρίαν ἰδὼν τίν' ἐν ἱμοῖ, ταῦτ' ἰβουλεύσω ποιῆν; Confer lib. I. 108. et *Paull. Leopardum Emend.* VII. 11. WESS.

9. νῦν τε τέοισί με χρὴ ὄμμασι etc.) Scribendum puto: νῦν τοῖς τέοισί με χρὴ ὄμμασι --- φαίνεσθαι; Te (patrem) quibus me oculis oportet intueri? *Sophocles Aiac.* 462. Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φαίης Τελαμῶνι; Plurima huius generis ad *Ciceronem*.

Or. pro Rabir. sub finem congeffit Nic. Abramus. VALCK.

Ibid. νῦν τε τίοισι etc.) Sic [pro eo, quod olim scribebatur] Portus, Berglerus, Reiskius, quibus auscultavi. Noster II. 82. τίοισι ἐγκυρήσει ex Florentino, hoc est τίοισι, quibus? et IV. 155. τίῳ δυνάμει, κοίῃ χερί; qua copia? quave manu? Homerus Iliad. Ω. 387. τίῳ δ' ἔξ ἔστι τοκῆων; qui te genuere parentes? WESS.

CAP. XXXVIII. 7. ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα) Non male Laurentius, ad ea quae suscipiuntur, sive quae Mysi urgent, ut te duce in manus sumantur et peragantur. Coniecturae doctorum virorum παραβαλλόμενα, παρεμβαλλόμενα, παρακαλούμενα nimiae sunt. Plato, sed alia forma, in Critia p. 109. D. τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὰς τῶν παραλαμβανόντων φθορὰς καὶ τῷ μῆκει τῶν χρόνων, ἠφανίσθη. Adi Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 665. et 679. WESS. — Ut παραλαμβάνειν ἀρχὴν est suscipere magistratum, et παραλαμβ. λόγον sermonem suscipere; (cf. Lexic. nostrum Polybian.) sic haud incommode παραλαμβ. ἔργον dixeris, opus vel negotium suscipere. S.

[10. τὸν γὰρ δὴ ἕτερον, διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν) Duo postrema verba primus non modo in suspicionem νοθείας adduxit, sed omnino tollenda censuit REIZIUS in Praefat. ad Herodot. p. xxii seq. „Si non tantum (inquit) mutus, „ut I. 85. dicitur, verum etiam, ut h. l. significatur, „surdus erat ille Croesi filius, quo modo unquam fieri „potuit, ut is loqui disceret? Annon Herodotus I. 85, 2. „diserte ait eum duntaxat mutum, ceteroquin autem integrum „fuisse? Verba τὴν ἀκοήν adscripserat lector aliquis, notare sibi volens quonam sensus vitio Croesi filius laborasset: qui lector, cum esset recordatus illum dici ab „Herodoto I. 34, 7. κωφὸν, id vocabulum ea significatione „acceperat, non qua id scriptores antiquiores adhibuerunt, sed qua recentiores.“ Eodem argumento inductus Larcherus verba ista e gallica Herodoti versione exsulare iussit. Et speciosa utique ratio est, quae dubitationem quidem gravem poterat iniicere: nec tamen ita certa, ut spreto librorum omnium communi consensu prorsus eliminari verba ista debuerint. Denique nihil impedit, quominus credamus utroque vitio laborasse hunc iuvenem; et quoniam surdum, idcirco mutum fuisse; nec tamen prorsus aurium usu caruisse, aut successu temporis ita

levatum fuisse id vitium, ut vocem loquentium percipere aliquatenus ille potuerit, nec tamen prius ipsum articulatam vocem edidisse, quam ea occasione quae infra cap. 85. refertur. Nec vero usquam Herodotus ait, praeterquam quod *mutus* puer fuerit, caeterum *sensus* omnes integros habuisse: nam vocab. ἐπεικῆς, quo c. 85, 2. utitur, haud dubie non ad corporis facultates, sed ad ingenium et ad mores refertur. S.]

CAP. XXXIX. 4. ἀλλὰ λέληθῇ σε τὸ ὄνειρον) Offendit et legentem moratur τὸ ὄνειρον hoc quidem loco: si abesset, revocandi nulla foret caussa gravis; vix certe locum tuebatur, nisi adscitā ad sententiam voculā κατὰ. Mecum sentit Corn. de Pauw opinio, coniectantis insuper τοῦ ὄνειρου, nec dissidet Reiskius. WESS. — In τὸ ὄνειρον consentiunt libri omnes; nec adparet quid inducere quempiam olim potuisset, ut ista verba, si abfuissent libris, adiiceret. Potest vero aut κατὰ τὸ ὄνειρον intelligi, aut (quod mihi magis adridet) καὶ κατὰ τὸ (i. e. καθ' ὃ) λέληθῇ σε τὸ ὄνειρον. S.]

[8. ὑπὸ ὀδόντος τοι εἶπε. Foedum erratum h. l. graeca a nobis edita invasisse video, quod nescio an omnia huius editionis exempla occuparit: εἶχε, pro εἶπε. S.]

CAP. XL. 4. μετήμι τέ σε λίναι) Galeus μέτημι ex Cod. Arch. vero propius ait: mihi in excerptis eius libri, quae accuratissima inter manus sunt, nihil simile obfertur. Fuerit tamen; genio sermonis non congruit; clarum errantis librarii specimen. Nam πολλάς εἶχε ἐλπίδας μετήσεσθαι ἐπὶ θάλασσαν, V. 35. quo vir eximius male descripto nititur, praesidio non est. Id enim legitimum, μετήσεσθαι futile. WESS.]

CAP. XLI. 3. ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχάριτι, τὴν τοι οὐκ etc.) Aldinum ἀχαρί τι τοι οὐκ ὀνειδίζων ἐκάθηρα, ego te procul obprobriis amaris lustravi, mutatum noluerunt Berglerus, in Act. Lips. MDCCXVI. pag. 419., Horreus, Reiskius, alii; quibus quo minus calculum addam, consensu schedarum msstorum inpedior. Pleraeque omnes συμφορῇ ἀχαρί, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω: et si quae ἀχαρίτην edunt; gemino tono, ut secandam innuant in duas vocem, ornant. Ita Paris. B. fors quoque Mediceus. Namque ἀχαρίτην ea notione, quam viri doctissimi [Gronovii] voluntate ade-

ptum est vocabulum, haberi posse, vereor ut inpetretur. Quid ergo? Abbas Geinoz T. XVI. Acad. Inscript. p. 61. de schedarum lectione nihil demutat, συμφορῇ πεπληγμ. ἄχαρι; τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, ego te calamitate percutsum ingrata, quam tibi non exprobro, purgavi: per utique conmode, si ἄχαρι eo casu Ionum ore usurparetur. Malui, uti mos fert, συμφορῇ πεπλ. ἀχάριτι, secutus ex parte quadam Aldum. Qua quidem in re audacior si videar, non deerit venia. Συμφορὴ ἄχαρις, τιμὴ ἄχαρις recurrent VII. 36. et 190. Obportune Euripides Alcest. 855.

Ὅς μ' εἰς δόμους ἰδέξαιτ', οὐδ' ἀπήλασε,
καίπερ βαρεῖα συμφορᾷ πεπληγμένον.

Per vero humaniter, atque uti oportet, addit rex τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Namque, uti vere Plutarch. de Adul. p. 64. πᾶσα ὀνειδισμένη χάρις ἐπαχθὴς καὶ ἄχαρις. WESS. — Vide Var. Lect. Merito vero Wess. dubitaverat, ἄχαρι dativo casu usurpari Ionum more: at nec ἀχάριτι scriptum oportebat. Unice verum erat ἀχάρι, tono in penult. posito, ob ultimam syllabam productam. Sic ἀπόλι VIII. 61, 4. ultimā syllabā ex ἀπόλι contractā, quod ionicum est, pro communi ἀπόλιδι: item Ἰσι II. 40, 5. ex complurium librorum scriptura, ex Ἰσι contractum, quo Iones utebantur pro communi Ἰσιδι, sicut Ἰσιος II. 41, 4. pro Ἰσιδος, et Θέμιος II. 50, 6. pro Θέμιδος vel Θέμιτος, et id genus alia. S.

Ibid. ἄχαρι τί τοι οὐκ ὀνειδίζων) Triste quid tibi non exprobrans, sive calamitatem, in quam invitus incidisti: quodvis malum ἄχαρι dicitur Herodoto, apud quem οὐδὲν παθεῖν ἄχαρι saepe recurrit: non equidem dubito, quin olim vulgata lectio melior sit Mediceā: ἀχαρίτην τοι οὐκ ὀνειδίζω. Ista tamen si sic scripta Codex exhiberet antiquus: ἐγώ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτω, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα: ego te tristi pressum calamitate, quam tibi non exprobro, lustratum expiavi, haec genuina iudicarem: ἀχάριτι ponere non ausim; ἀχαρίτω scribatur an ἀχαρίτω nihil interest; nisi quod Codices Herodotei praebent ἀχάριτα παθήματα p. 83, 36. [I. 207, 7.] et ἀχαριτώτατον p. 431, 31. [VII. 156, 20.] Utrumque fuit in usu, sicut ἀθέμιστος et ἀθέμιτος. Tristis calamitas, Herodoto dicitur ἄχαρις συμφορῇ, VII. 190. Alterum illud, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, harum rerum peritis facile posset adprobari: Andocides p. 20, 18. τὰς ἐμὰς συγε-

φορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζειν. Demosthenes c. Androt. p. 397. §. 108. [ed. Dion. Lambini.] τὰς ἰδίας συμφορὰς ὀνειδίζειν καὶ προφέρειν ἐκάστῳ: quod homine indignum facinus merito iudicabat in Or. pro Cor. p. 182. §. 431. ἐγὼ δ' ὅλως μὲν, ὅστις ἀνθρώπος ὦν ἀνθρώπῳ τύχην προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγούμαι. Aeschines c. Ctesiph. p. 64, 40. οὐ τὸ δυστύχημα ὀνειδίζω. VALCK.

9. πρὸς δὲ τοῦτο) Nuspiam alibi reperietur apud Herodotum; nonnunquam legitur, πρὸς ταῦταισι: quinquagies minimum πρὸς δέ. Corrigo: πρὸς δὲ, ἐς τοῦτο καὶ σὶ τοι χρεῶν ἐστι ἰέναι, ἵνα ἀπολαμπρύνειαι τοῖσι ἔργοις: in quibus ἀπολαμπρύνειαι haud equidem mutaverim multo deteriore Codicum lectione Galeo probata. Demaratus inter Lacedaemonios dicitur ἔργοις τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθεὶς lib. VI. c. 70. Ἔργοις ἀπολαμπρυνεσθαι perparum distat a locutione obvia III. 134. Φαίνεσθαι τι ἀποδεικνύμενον. ἐς τοῦτο --- ἰέναι dixerit Croesus: respondet Adrastus, [c. 42, 2.] ἄλλως -- οὐκ ἂν ἦτα ἐς ἄθλον τοιόνδε. Lib. II. c. 15. ἐς διάπυραν ἰέναι, Tandem πρὸς δὲ, praeterea, Herodoti certe lector sibi non postulabit exemplis adfirmari. VALCK. — Ni πρὸς δὲ τούτῳ cum Reiskio scripseris, certissima erit superior coniectura. WESS. — Reiskii coniecturam librorum nostrorum auctoritate firmatam in Var. Lect. vidimus. S.

CAP. XLII. 5. πολλαχῇ τε ἀνίσχον ἱμεωντόν) ἀνίσχον ex Aldo et Remig. instauravi. Multis me, inquit, modis continuissem. WESS. — Mihi plane id dicere voluisse visus erat, quod in versione lat. expressi, saepe me (scil. in huius modi occasionibus) continui. Nunc, ubi animadverti, quod ineunte cap. 35. refertur, nuperrime demum hominem hunc Sardes venisse, intelligo minus commodam esse istam interpretationem, et Wesselingii sententiae ultro accedens, corrigi in Graecis nostris ἀνίσχον velim. S.

CAP. XLIII. 5. καθαρθεὶς) Bene Arch. liber. Neque enim dialecti indoles, ut καταρθεὶς scribatur, permittit. καθάρσιος, καθαρσις, ἐκάθηναι, quae passim hic reperiuntur, scripturam firmant. Contra peccatur c. 46. ἐν πένθει μεγάλῳ καθῆστο, quod κατήστο fuisse, κατήμενος et hoc de genere alia ostendunt. Vide III. 83. Quae vero de infelice Adraστο produntur, in Luciani animo fuerunt Iovem Confut. exhibentis c. 12. WESS.

8. τοῦ ὀνείρου τὴν φήμην) *Eustathius in Homer. p. 1965, 62. [immo p. 1956. ed. Rom, et p. 828, 38. ed. Bas.]* ἐν δὲ τῷ, χαλεπὴν φῆμιν ὅπασσε, (*Odyss. Ω. 200.*) φανερώς ἡ φῆμις ἐστὶν Ἰωνικῶς, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ. Confer in *Iliad. pag. 799, 10. [p. 716, 38. ed. Bas.]* Cuius decreto si obtemperamus, nihil verius *Arch. τοῦ ὀνείρου τὴν φῆμιν*. Idem *III. 153. πρὸς ταύτην τὴν φῆμιν Ζωπύρῳ ἰδόντι ἀλώσιμος εἶναι ἡ βαβυλῶν*, sed solus. Discrimen exiguum, non negligendum tamen. WESS. — Optandi cuique libera potestas: et longe equidem absum, ut ionicam formam φῆμιν asperner. Sed et communi φῆμην uti licuit *Herodoto*, sicut *V. 72, 14. φῆμη* habemus, nullā codicum discrepantiā. S.

CAP. XLIV. 4. et 6. Καθαίρειον --- Ἐπιστιόν τι etc.) Tetigit et haec *Eustathi in Odyss. p. 1562, 33. [ed. Bas. p. 262. sub fin.]* Notissimi Iovis tituli sunt, expliciti a *Dione Chrys. Or. I. p. 8. D. et XII. p. 226. A. uberiusque a Cl. Ioann. Taylor ad Lysiae Or. Parental. p. 35. WESS.* — Conf. veteres Interpretes ad *Aristoph. Eq. 498. et ad Euripid. Hec. 345. quos ad h. l. Larcherus laudavit. S.*

CAP. XLV. [12. θεῶν κου τις] Sic accentum signat noster cod. F. Editi vulgo omnes, θεῶν κοῦ τις. Commodè θεῶν κού τις codd. Pa. et Pe. θεῶν κου τις Pc. S.]

14. Κροῖστος μὲν νυν ἔθαψε ὡς εἰκὸς ἦν etc.) Noli msstis reniti; quibus οἰκός, quorsum *Medic. ducit, si placuisset, cupide adsensus fuisset. Haud scio vero, sperni-ne oporteat Arch. Κρ. μὲν νυν ἔθαψε, ὡς εἰκὸς ἦν θάψαι τὸν ἑαυτοῦ παῖδα. Convenit scribentis mori abundans illa repetitio, ut VI. 109. IX. 11. etc. WESS. — Vide Var. Lect. S.*

17. ἐπεὶ τε ἡσυχίη --- περὶ τὸ σῆμα) Et hoc, et mox ἡεῖδε servo. Posterius ob *Homeri Iliad. χ'. 280. Ἐκ Διὸς ἡεῖδεις τὸν ἑμὸν μόνον. et Odyss. ι. 205. οὐδέ τις αὐτὸν ἡεῖδει δμῶν.* [At, ob hoc ipsum ἡεῖδει, videtur apud Nostrum ἡεῖδει scriptum oportuisse, quomodo *Schaeferus* edidit.] Illud, quoniam sententiae reique ordini melius congruit. Non bene mihi apta nexaque videntur παρὰ τὸ σῆμα --- ἑαυτὸν ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ. Ita enim δις ταυτόν. Verum in frequentissima harum praepositionum commutatione suum cuique, sine acerbitate tamen, iudicium esse debet. De *Adrasto Diodorus T. II. p. 553. [in Excerpt. Peiresc.]* ὁ δὲ οὐδὲν ἤττον κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄγυος τάφον πορευθεὶς *Herodot. T. V.*

ἑαυτὸν κατέφαξεν. *Plutarchus de Stratone Narrat. Amat.* p. 772. ὁ δὲ Φανερώς ἐπικατέφαξεν ἑαυτὸν τῇ παρθένῳ. WESS.

21. ἐν πένθει μεγάλῃ καθῆστο) Citasse haec *Eustathium* monuit *Portus*. Tristitiae indicium, et apud alios poenitentiae, habitus iste erat. *Iosephus Ant. Iud.* XIX. 8, 2. ἡ πληθὺς αὐτίκα -- ἐπὶ σάκκου καθέσθαι τῷ πατρίῳ νόμῳ τὸν θεὸν ἱένειν. Verum hoc illi nationi Syrisque paene sollemne. Male certe mutat *Arch.* cum *Vind.* WESS. — Nusquam hunc *Herodoti* locum citavit *Eustathius*; nec hoc *Portus* ait. Sed respexerat *Portus* (in *Lex. Ion.* voce *Καθῆστο*) ea quae de hoc verbo *Eustathius* disputavit ad *Iliad.* α. 569. p. 113. ed. Bas. et quae idem *Eustath.* ad *Iliad.* δ. 412. p. 374, 15. adnotavit, ubi ἦστο ait idem valere ac διαγε καὶ μένει. Scripturam κατῆστο, quam et h. l. cum *Schaeff.* et III. 83, 14. cum eodem et cum *Reizio* adoptavi, commendaverat *Wess.* ad c. 43, 5. iterumque ad III. 83, 14. Vereor autem, ne cauti *Wesselingii* potius, quam audaciorum aliorum doctorum virorum, sequi vestigia debuerim. Nam in κάτῃσαι quidem per τ scriptum III. 134, 5. consentiunt libri omnes, itemque in κατῆμενος VIII. 90, 19. IX. 56, 4. et alibi. At in καθῆστο scrupulum iniicere debebat, quod et h. l. et III. 83, 14. ne unus quidem ex omnibus codicibus, qui adhuc excussi sunt, κατῆστο praeferat, communi consensu omnes scripturam per θ teneant. Nam quod in *Var. Lect.* ad III. 83. scripturam καθῆστο ita adposui, ut videri possit solum cod. F. illam exhibere, oblitus eram ibi diserte adiicere F. cum aliis mssis omnibus et edd. ante *Reiz.* Quare, ut quidem nunc stat sententia, sicut veterem scripturam in contextu mutare *Wesselingius* non consultum duxit, sic et ego utroque loco καθῆστο rescriptum velim. Nam, quod in *Var. Lect.* ad h. l. de scriptura dixi, quam cod. F. lib. III. c. 83. exhibeat, id incauto exciderat. Deleta ibi (p. 42. l. 5.) velim ista: „Sed quoniam III. 83.“ et quae sequuntur; eorumque loco adscripta haec; „Adhibui tamen cum *Schaeff.* formam „verbi, quae reliquo *Herodoti* usui consentanea videbatur. Sed vide *Adnotat.* ad h. l.“ S.

CAP. XLVI. 1. Ἀστυάγειος) Melius fortasse Ἀστυάγειω, quo modo *Archiep.* plerumque semper, rarius *Ask.* et *Vindob.* semel *Aldus* l. 111. quod ex *Mediceo* Ἀστυά-

γινος constanter edente, mutatum fuit. Ego Ionum consuetudini, cui Κναξάρειω, Καμβύσειω et huius formae plura debentur, adscribo. WESS.

5. καταλαβεῖν) Male Gronovius audit ob Medicei καταλαβεῖν probatum, quod tamen aliae schedae ratum habent atque obportunum est. Nondum id animo rex versabat, ut gliscentem Persarum potentiam obprimeret ac prorsus everteret: accisam et coërcitam desiderabat. Itaque legatis, ut sciscitarentur, iniunxit, εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθίειτο, an in Persas expeditionem susciperet et aliquem virorum exercitum adscisceret; c. 53. Quod utique omnibus in more est, qui ex aucto vicinorum et magis crescente imperio rebus suis formidant, ut bene S. Pufendorffius VIII. 6, 5. Iur. Nat. et Gent. Ut vero intellexit ex oraculo, in fatis sibi esse μεγάλην ἀρχὴν καταλύσαι, tum demum cupido incessit et spes evertendi Persarum Cyrique regni, καταλύσειν τὴν Κύρου βασιλείην. Haec Noster clarissime. Καταλαβεῖν coërcendi et conspescendi notionem non recusat. Suidas, κατέλαβεν' ἐπέλαβεν, ἐπίσχε τῆς ὁμῆς, additis Herodoti verbis V. 21. quibus respondent III. 36. et 52. VII. 9. ne alia adnumerem. Conf. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 509. WESS.

CAP. XLVII. 4. ἐκατοστῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι τοῖσι χρησθηρίοις) H. Stephanus vulgatae lectionis (ἐκαστον τῇ) faber est, parens schedis suis. Offendit eum, neque inmerito, ἑκαστος hac vocum in serie: ἑκαστον maluit; nec quidquam de vitio suspicatus, reiectis prioris interpretis Latinis, vertit, singuli eodem die oraculum consulerent, τῇ ἡμέρῃ interpretatus ac si esset τῇ αὐτῇ vel ταυτῇ ἡμέρῃ. Placuit hoc doctis viris, Horreo Obs. Herodot. c. 12. Elsnero Schediasm. Critic. c. 6. et aliis. At finitus a rege dies fuit, κυρὴ τῶν ἡμερῶν, c. 48. quo legati omnes, postquam Sardibus profecti erant, oracula sciscitarentur. Itaque, clanculum a Croeso illis dictum constitutumque fuisse, ne ad oraculorum praesides eius notitia manaret, Elsnerus adseverat, tametsi finitionis eius in scriptore et re ipsa vestigium nullum, vola nulla. Cui enim bono clandestina ista diei determinatio? Satis utique regi erat, ne nuncii, illive, ad quos amandabantur, rei, quam animo agitabat, scientiam haberent. A Stephani opinione nonnihil defle-

ctit D. Heinsius, ἑκατόν ἡ ἡμέρη, id est, eodem die, corrigens, monente Iungermanno ad Polluc. I. 67. Verum, quae supra posita sunt de constituto ab rege consultationis signatoque die, et hanc suspicionem urgunt, sicuti quoque Georg. Arnaldi Animadv. in Herodot. c. 29. μή ἡμέρη. Non addo, ἡν usurpasse Herodotum nusquam, atque ab eius loquendi more discrepare. Longius abit Cl. Reiskii ἐκάστους ἡτῇ ἡμέρη, quasi singulis statutus consulendi dies fuerit; non, quorsum Nostri oratio pertinet, omnibus unus atque idem. Πρὶν ἡμέρην sive κυρίην fuisse agnosco, neque inprobo Scholiasten Luciani Iov. Trag. c. 30. ἔταξεν αὐτοῖς ἡμέραν μετὰ τὸ ἀφικέσθαι. Sed quotus ille fuerit, in controversia manet. Gronovius ex Medic. ἑκαστος τῇ ἡμέρη χρῆσθαι, quique ista die oraculis uterentur. Qua quaeso? Eane, qua legati Sardibus proficiscebantur? Id quidem, si nunciis alas aptasset Croesus, inpetrari haud potuit. Soloeum praeterea, ut lenissime dicam, ἡμερολογίοντας --- ἑκαστος --- ἐπιρωτῶντας, cui similem bonae notae scriptores structuram ignorant. Habet, nec me fugit, vir eximius gemina, uti opinatur, exempla, quae, si sedulo excusseris, aliena adparebunt. Abstineo cum maxime ab ea opera, quod otium mihi fecerit Küsteri diligentia in Cierici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 396. Küsterus ipse, Stephani versionem sententiamque collaudans, excidisse coniicit notam numeralem K'. vel A'. aut aliam quamvis, qua Herodotus τὴν κυρίην τῶν ἡμερῶν designaverit: cui facile adstipulor in numerato die et clare a rege expresso: miror tamen, neque eum, nec quemquam, quod sciam, praeter St. Berglerum in Herodoteis illum animadvertisse. Aldi, Media. Paris. C. ἑκαστος τῇ ἡμέρη χρῆσθαι signant adnumeratum diem liquidissime, modo una ommissa litera ἐκατοστῇ ἡμέρη centesima die reponatur. Haec κυρίη τῶν ἡμερῶν, qua legati deorum ingrederentur templa, Croesus culinam. Ἐκατοστὴν dixisse et statuuisse videtur, quod eorum alii in Graeciae ultimos fines, alii in intimas Libyae arenas oraculorum causa penetrare deberent. Ut ut illud fuit, gloriam instaurati feliciterque sanati loci Steph. Berglerus aufert. Vide Act. Lipsiens. anni mdcxcvi. p. 421. WESS.

14. καὶ οὐ φωνεῦντος ἀκούω) Docta Grammaticorum

natio uno fere ore καὶ οὐ λαλίοντος ἀκούω, *Ammonius*, *Suidas*, *Eustathius*, atque alii, a *Valkenario* laudati ad *Erannium Philon.* [cum *Ammonio* editum,] p. 170. Consentit *Apollonius* in *Glossis Herodoti* apud *Etymolog.* [v. Κωφός.] p. 552, 7. tum *Aristides*, *Oenomaus* in *Eusebii Praep. Evang.* [V. 39.] et *Porphyrus Vit. Plotini* c. 22. [item *Lucian. de Salt.* c. 62.] Scripti codices in vulgato adquiescunt, nec non et lapidis monumentum, Delphis a *Cyriaco Anconitano* visum, *Inscript.* p. 28. Neque ego obluctor. Grammaticorum οὐ λαλίοντος ex interpretamento venit. *WESS.*

15. Ὀδμή - - - κραταιρύνειο χελώνης *Fr. Vigerii* [ad *Euseb. Praep. Evang. lib. V. c. 21.*] et *Gronovii* praesidio munita satis est. Testudo oraculi κραταίρινος, ex duriore testa, λιθόβινος; *Empedocli* est in *Plutarchi Sympos.* I. p. 618. de quo eius titulo docte *Piersonus Verosimil.* lib. II. 2. Id dissimulare nefas, inclementius *H. Stephanum* [a *Gronovio*] exagitari. Auctor non fuit spretae scripturae κραταιρὴν οἶα χελώνης. Dedit quod in Codice repererat, et in marmore *Cyriaci* legitur. Adde *Muratorium Thesaur.* T. II. p. 587, 3. sed memoriae peccato errantem. *WESS.* — Κρατειρύνειο, quod nullis machinis tuearis, relictum fuit in *Schol. ad Lucian.* II. p. 676. [ad *Iov. Trag. c. 30.*] licet et in eisdem *Scholiis* p. 637. [ad *Iov. confut. c. 14.*] alterum genuinum legeretur. Quod alibi reperitur Ὀσμὴ δ' ἐς φρένας ἤλαθ' ἐμν, positum a tali videtur, cui fuit ignota vetus et HomERICA loquendi ratio, *Alcaeo* restituenda apud *Athen.* III. p. 85. v. ἰαίνοι σε φρένας αἰ θαλασσία λεπὰς. *Aeschyl.* *Pers.* 161. καὶ με καρδίαν ἀμύσσει φροντίς. *Suppl.* 384. φόβος μ' ἔχει φρένας. *Eurip.* *Or.* 606. ὥστε μ' ἀλγῆσαι φρένας. Grammaticis ista scribendi figura vocatur ὄλον κατὰ μέρος. *VALCK.*

17. χαλκὸν δ' ἐπίσται) In *Suidae* Κροῖτος, χαλκὸς δ' ἐπίσται, cui *Galeus*, *Pauw*, alii, primas dant contra tabulas et marmor. Non ego. *Portus* ex ἐπίω sive ἐπίνυμι recte propagavit. Cui testudini substratum quidem aes, verum aes quoque induta est; χαλκὸν ἐπίθημα mox adpellat. *WESS.* — ἐπίσται penacutē, ut nos membranas secuti edidimus, sic et apud *Suidam* l. c. scribitur, recte, secundum Grammaticorum canonem ab *Eustathio* traditum ad *Iliad.* α. p. 113, 32. ed. Bas. (p. 150. ed. Rom.) nempe a prima pers. ἴσμαι, ἐπίσμαι; ut ἤσμαι, καθῆσμαι; ἤσμεν, καθῆσμεν, unde καθῆστο. *S.*

CAP. XLVIII. 5. τῶν μὲν δὲ οὐδὲν προσίετο μιν) Latina [Gronovii], quorum quidem nullum admittebat eum, non intelligo: quanto clarius prior interpres, quorum quidem nullum probavit. Positum est καθ' ὑπαλλαγήν. Vulgus dixisset τῶν μὲν δὲ οὐδὲν αὐτὸς προσίετο, uti Portus admonuit. Sic Aristophanes Equit. 358. ἐν δ' οὐ προσίεται με τῶν πραγμάτων. Quod his subditur, ὁ δὲ - - - αὐτίκα προσεύχετό τε καὶ προσεδέξατο, Reiskio olim vitii reum fuit ac mutandum: nunc minime, ob c. 60. προσεύχοντο τὴν ἀνθρώπων. Esse enim idem atque εὐλογία πρὸς αὐτὸ εἶπε, praeclara et honorifica de eo dicebat. Non opinor. Uterque Nostri locus adorationem ponit. Croesus, turpi superstitione dementatus, oraculi responsum, ut vidit, adoravit, prorsus ac Ciliciae praefectus accepto oraculo: ὁ δ' ἡγεμὼν ἐκεῖνο ἐξεπλάγη καὶ προσεκύνησε, in Plutarcho de Defect. Oracul. p. 434. E. WESS.

CAP. XLIX. 6. μαντήιον ἀψευδὲς ἐκτῆσθαι) Eustath. in Homer. p. 759, 41. [Iliad. p. 662, 39r] τὸ ἐκτῆσθαι Ἀττικόν ἐστι καὶ αὐτὸ, καὶ Ἰωνικὸν δὲ, ἀποβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως. Itaque non repudio. Florentinus liber inconstantia laborat; mutat hic et cap. 155. 170. retinet III. 100. IV. 190. etc. Proxime [l. 5.] οὐ γὰρ ὧν οὐδὲ τοῦτο λέγεται, reponit vir doctus οὐδὲ τούτου vel οὐδὲ περὶ τούτου. Non sequor. Αἴτιον utraque in forma id locutionis genus non renuit. WESS.

CAP. L. 2. κτήνια - - - πάντα τρισχίλια) Gronovium vide. Qui veri fidem hunc victimarum numerum excedere decernunt, non recordantur liberalissimae Salomonis pietatis in templi Hierosolymitani dedicatione I. Reg. VIII. 63. nec Graecanicae superstitionis, qua saepe, uti Theodoretus ait Orat. VII. ad Graec. p. 104. καὶ ἐκατόμβας καὶ χιλιόμβας κατέθουν, καὶ ποίμνια κατέσφαττον καὶ βουκόλια. Genio Croesi prodigum id non fuit. WESS. — Post Is. Casaubonum docuerat Gronov. ad h. l. πάντα idem valere ac ἐκάστων γίνους, de quoque genere. Conf. Wess. et Valek. ad Nostri lib. IV. c. 88, 3. S.

5. νήσας πυρὴν μεγάλην) Fui in ambiguo, refingerem-ne νήσας ex S. Remigii schedis; sed praestat parco esse. Περινήσας his obvium est II. 107. Apollonius Rhod. III. 1033. αὐτῷ πυρκαϊὴν εἰς νήσας, et vs. 1207. νήσας σχίζας. Adde Eustath. Homer. p. 741, 59. [Iliad. p. 638, 10 seqq. ed. Bas.] Quod

additur de Lydis [l. 7.] θύειν - - ὃ τι ἔχει ἕκαστος, victimas utique spectat atque ad sententiam verborum requirit, ut intelligas τιμωτάτων, ut Reiskius, sive θύσιμον, ut ego malo. Quis enim putet, imperatum fuisse, ut quidquid haberent, inmolarerent? WESS. — Quod adiicitur τούτῳ, facile intelligitur τούτῳ τῷ θεῷ. Sed et, si abesset τούτῳ, per se intelligebatur, sacra ista Delphico deo fieri voluisse Croesum. Mori autem Scriptoris nostri convenire videtur id quod noster cod F. praefert, τοῦτο ὃ τι etc. quod videndum ne et alii dent libri, neglectum ab his qui illos excusserunt. *Vallam* certe in suo exemplari vocem τούτῳ non repperisse, ex illius versione colligitur. S.

[9. ἡμιπλίνθια etc.) Diodorus Sicul. XVI. 56. aliique auctores, qui ab Hemsterhusio ad Luciani Contempl. c. 12. nominantur, πλίνθους, lateres vocant, quos Noster dimidiatos lateres, ἡμιπλίνθια: quasi latine semilateres vel semilateria dicas. Nempe illi latiore quadam notione voc. πλίνθος acceperunt; Herodotus vero, quum πλίνθοι plerumque intelligerentur lateres formam exacte quadratam et quatuor latera aequalia habentes, satis declarat cur ipse ἡμιπλίνθια nominet; mode rationem illius recte interpreteris. Nam, quod ait ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα, ποίων ἑξαπάλαιστα, etc. id qui (ut vulgo ab interpretibus factum video) sic interpretantur, ut alios lateres fuisse longiores intelligant, alios breviores; hi profecto egregie falluntur. Lateres sive semilateres, quos dicit Scriptor, pari figurā mensurāque omnes fuere, nempe formā non usquequāque quadratā, sed oblongā; et quidem in longiorem partem, ἐπὶ τὰ μακρότερα, (scilicet μέρη; sicut in illis dictionibus ἐπὶ τὰδε, ἐπὶ τὰτέρα, ἐπὶ δεξιὰ, ἐπὶ ἀριστερά) sex palmas metiebantur, in breviorē tres palmas; ita ut duo talia ἡμιπλίνθια, alterum iuxta alterum posita, unius integrae πλίνθου figuram referrent. Praeclare etiam olim (ut ex Larcheri ad h. l. annotatione discimus) illustris Itinerum minoris Anacharsidis Auctor viderat, de triplici dimensione, in longum, latum, et profundum, quod aiunt, hīc agi: sed idem, difficultate ea impeditus, de qua mox dicam, in Larcheri aliorumque interpretum sententiam concedens, longiora alia ἡμιπλίνθια, alia breviora, statuit; longiora nempe ea, quae ex albedo auro confecta fuisse Herodotus ait; breviora

quatuor illa, quae ex auro perpurcato. Vide *Voyage de jeune Anacharsis*, T. II. p. 431. ed. in form. oct. S.]

10. ἱκαπαλαίστα) Habuisse Nostrum ex doctrina, vel more patriae, aut alia consuetudine, ἱκαπαλαίστα, τριπαλαίστα etc. fallax [Gronovii] suspicio est. Τὸν ποδῶν μὲν scribit ipse II. 149. τετραπαλαίστων ἰόντων, τοῦ δὲ πῆχους ἱκαπαλαίστου, nullā Codicum discordiā, Minime παλαστήν damno. Phrynichus, [p. 130 ed. Nunnesii,] παλαστή τὸ μέτρον καὶ δηλυνῶς λέγεται καὶ ἄντι τοῦ ι. Neque nescio criticorum veterum contentiones de Homericο τὸν δὲ παλαστήσαντα *Odys.* A. 252. Sed amo, haberi si possit, scriptionis in Herodoto consensionem. WESS. — Monuit Schneiderus in Lexico critico Linguae graecae, etiam in *Chandleri* Inscript. Attic. p. 2. n. 1. plus semel παλαστήν absque iota scribi. Suspiciari vero licitum erit, scripturam istam nonnisi vulgari usu, brevitatis caussa, obtinuisse: nam quod apud Phrynichum legitur, homines inductos παλαστήν cum iota scribere, id quidem vel ipsius Grammatici culpa, vel librariorum, turbatum videtur. S.

12. ἀριθμὸν δὲ, ἑπτακαίδεκα καὶ ἑκατόν) In πλίνθων sive ἡμιπλινθίων numero Diodorum Sicul. ab Herodoto discrepare nota res est: adnumerat cxx. lib. XVI. 53. [immo cap. 56.] ubi in *Adnotationibus* plura. WESS. — Nempe rotundo numero usus est Diodorus; qui nec ita subtiliter, ut Noster, materiae et ponderis diversitatem memoravit. S.

[13. ἀπὲ φθον χρυσῷ) Consentiunt interpretes omnes, purissimum aurum hoc nomine intelligi: sed in explicanda nominis ratione in partes abeunt contrarias. Larcherus cum Salmasio (Exercit. Plin. p. m. 762 et 791. cui etiam *Niolas* suffragatur in *Notis ad Aristot.* Mirab. Auscult. p. 88.) ἀπὲ φθον aurum idem intelligit quod alias ἄπυρον vocatur, scilicet quod absque coctione statim perfectum et purum reperitur. At hanc interpretationem nec usus sermonis nec analogia admittit. ἀπὲ φθον enim aurum Graeci dixere τὸ πολλὰκις ἰφθόν, ὥστε γενέσθαι ἄβρυζον, saepius excoctum, quo fiat obryzum; ut perspicue Suidas cum vetere Thucydidis Interprete ad II. 13. docet. Quibus *Etymologus* adsentitur, loco a Wess. in Var. Lect. citato, monens ἀπὲ φθον aurum ab Herodoto dici fere ut ab Hesiodo πάνιφθον, ἀπὸ τοῦ ἰφθός. Nempe non est hic τὸ ἀ στερητικόν: sed ex ἀπὸ et ἰφθός com-

positum vocabulum ἀπιφθός, decoctus, percoctus; quemadmodum etiam a verbis ἔψω et ἐψίω fiunt composita ἀφίψω et ἀφεψίω. Itaque recte faciunt qui cum Laur. Valla ἀπιφθόν χρυσόν aurum intelligunt excoctum, id est, igne bene purgatum: quo de vocab. in eandem sententiam diligenter Aem. Portus in Lexic. Ion. disputavit. conf. Pollucis Interpp. ad III. 87. Pari ratione in Alexidis versiculo apud Athen. III. 122. f. aqua decocta, quae erudae opponitur, ὕδωρ ἀπιφθόν vocatur.

Iam ab excocto illo purioreque auro mox (l. 14.) distinguitur λευκός χρυσός, id est, candidum sive (ut commodè Valla reddidit) albidum aurum; nempe, quod minus fuerit perpurgatum, multumque argenti habuerit immixtum: nam omni auro (ut Plinius ait, veteres auctores secutus, lib. XXXI. sect. 23.) inest argentum vario pondere. Et apud nullum quidem alium scriptorem λευκόν χρυσόν (hoc ipso nomine) memoratum legimus: sed, quoniam de cxvii. hemiplinthiis nonnisi quatuor ex puriore auro confecta ait Noster, reliqua omnia ex albido auro, consentaneum est ut albidum aurum minus purum intelligamus, quum praesertim nonnisi baseos vice fungi debuerint ista ἡμιπλίνθια, cui basi leo ex purissimo auro conflatus insisteret.

At quod de pondere hemiplinthiorum utriusque generis vulgo apud Nostrum adiicitur, ἀπίφθον χρυσοῦ τέσσαρα, τρεῖς ἡμιτάλαντα ἑκαστον ἔλκοντα τὰ δὲ ἄλλα - - σταθμὸν διτάλαντα, id quidem, si verum illud est quod de pari omnium hemiplinthiorum mensura paullo ante diximus, mirum utique et absurdum debet videri; pondus hemiplinthiorum ex puro auro factorum quartâ parte minus fuisse quam eorum quae argentum auro mixtum habuerunt! Nam τρεῖς ἡμιτάλαντα non, quod Valla in versione expressit, duo talenta cum dimidio significat, sed unum cum dimidio. (conf. Polluc. IX. 55. et Lexic. nostrum Polybianum, voc. ἡμιδακτύλιον, ex Polyb. VI. 23, 11. tum voc. ἡμιπόδιον, et ἡμιστάδιον.) Neque ignorasse Herodotum putabimus, gravius aurum esse argento. Quam difficultatem non aliter levare posse viri doctissimi existimarunt, nisi statuerent hemiplinthia ex puro auro facta multo breviora fuisse reliquis. At hoc quoniam non modo gratis sumitur, sed etiam superioribus Herodoti verbis manifeste repugnat, alia quaerenda

medela erat. Intelligi par erat, non τρία ἡμιτάλαντα h. l. scripsisse *Herodotum*, sed id ipsum quod *Valla* sive ex felici coniectura hic expressit, sive in suo graeco exemplari reppererat; nempe τρίτον ἡμιτάλαντον, quod duo talenta cum dimidio significat, prorsus sicut apud eundem *Nostrum* ἑβδομον ἡμιτάλαντον sunt sex talenta cum dimidio, et τέταρτον ἡμιτάλαντον, tria talenta cum dimidio. Atque haec pluribus abhinc annis ita in commentariis meis scripseram, quum eandem huius loci emendationem a viro de bonis literis praeclare merito Fr. Chr. Matthiae propositam vidi in *Programmate*, *Frañcofurti* ad *Moenum* anno 1810. vernaculo sermone edito. Eandem vero, quam auctori restituumus, scripturam haud dubie olim in suis *Herodoti* codicibus veteres *Grammatici* repperant. Certe, quum *Pol-lux* IX. 54. ait, priscos auctores τρίτον ἡμιτάλαντον et ἑβδομον ἡμιτάλαντον ea quam dixi notione usurpasse, utique videri debet *Herodoti* hunc locum et paulo inferiorem (l. 20.) in animo habuisse: quodque idem adiciit πέμπτον ἡμιτάλαντον, fortasse memoriae lapsu sic scripsit pro eo quod est τέταρτον apud *Nostrum*. Paria *Etymologus* habet p. 744. et *Didymus* apud *Priscian.* p. 1350. et p. 1347. diserte auctorem *Herodotum* citans. Adnotare obiter liceat, (quod et *Priscianus* et *Didymus* locis citatis monuerunt) ex simillima loquendi formula derivatum esse latinum nomen *Sestertius*, quod idem valet ac *semis tertius*, scil. *assis*, id est, duo asses cum dimidio. S.]

[15. λίοντος εἰκόνα) Forsan in *leonis* illius memoriam, de quo *Noster* infra, cap. 84. Conf. *Creuzeri* *Historicor. Graec. Fragm.* p. 103 seq. Aliam huius donarii rationem *Pignorius*, finxerat ad *Tab. Isiac.* p. 23. referente *Gronovio* ad h. l. S.]

17. κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός.) De templo *Delphico* *Pisistratidarum* tempore deflagrante, II. 180. WESS.

19 seq. ἔλκων σταθμὸν ἑβδομον ἡμιτάλαντον) Vide *Gronov.* [at is quidem hic nihil docet] doctosque interpretes *Pol-lucis* IX. 54 seq. Usus praeter alios his est *Didymus*, cuius in *Prisciani de Ponder.* *Commentario* p. 1350. [ed. *Putsch.*] verba sic scribenda videntur: Ἰωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ δύο ἡμισυ, ἡμισυ τρίτον φασί, καὶ τὰ ἐξ ἡμισυ τάλαντα, ἑβδομον ἡμιτάλαντον, καθάπερ φασὶν Ἡρόδοτος. Quae adduntur, nihil ad *Nostrum*,

nec vera omnia sunt, sed vitio temporum turbata. Lege Conmentar. ad Marm. Sandvicense Clar. Io. Taylor. p. 32. WESS. — De ista loquendi formula paullo ante dixi. Quod vero hic *Wesselingius* ait, *Quae apud Priscianum adduntur, nihil ad Nostrum, etc.* in eo memoriam fefellisse doctissimum virum observavit nuper (de quo me per literas *Boissonadus* meus monuit) alius Vir doctus in *Diario classico*, quod in Britannia editur. (*Classical Journal*, N°. 10. Vol. 5. p. 334.) Scilicet post verba ἑβδομον ἡμιτάλαντον a *Wessel.* relata, haec vulgo leguntur: καὶ τοὺς τέσσαρας ἡμισὺν πήχεις, πέμπτην ἡμισπιθαμὴν, καθάπερ Φησὶν Ἡρόδοτος προβεῖς τὸ ἐνδεκάτους. Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς. Ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. Quae utique nonnihil corrupta sunt: nempe πέμπτην ἡμισπιθαμὴν imperitus aliquis librarius sive etiam editor huc inexit, pro eo quod *Didymus* scripserat, πέμπτην σπιθαμὴν, respiciens *Herodoti* locum II. 106, 9. docensque πέμπτην σπιθαμὴν idem valere ac τέσσαρας ἡμισὺν πήχεις, id est, quatuor cubitos cum dimidio, sive (quod eodem redit) quatuor cubitos cum una spithama, ut equidem ibi in versione latina posui priusquam *Didymi* auctoritas mihi innotuisset. Iam quae deinde apud eundem *Didymum* sequuntur verba, ea ad *Herodotum* utique non spectant, sed prava distinctione laborant. Post Φησὶν Ἡρόδοτος interpungenda erat oratio, quae dein sic procedit. Προβεῖς τὸ ἐνδεκάτους Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς, ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. S.

CAP. LI. 3. μεγάθει) Movit controversiam vir celeberrimus τῷ μεγάλῃ, quod *Florentiae* μεγέθει reperiatur et hic et alibi: nusquam ergo *Herodotum* videri μέγαθος scripsisse. Aliud visum *Gr. Corintho*; [Dialect. ion. §. 59.] τὸ μέγεθος, ait, μέγαθος λέγουσιν *Iones*. Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἱστοριῶν II. 76. πρόσωπον -- μέγαθος ὅσον κρέξ. Quo tamen loco *Arch.* μέγεθος. At is hoc in vocabulo varius est, sicuti et *Vind.* Saepè hoc, saepe illud probatur. Μεγάθεα, μέγαθος I. 202. 203. II. 92. III. 107. IV. 52. etc. uterque. Par discordia in *Remig.* et *Ask.* Retineamus vulgatum, donec aliunde certius adfulgeat. Dictio ipsa tuta et protecta est. Μεγάθει σμικροὶ II. 74. IV. 52. μικρός γὰρ μάκος οὗτος *Aristoph.* *Acharn.* 909. κάλλει καλῆς, μεγέθει μεγάλης, τίχνη σοφῆς *Theophilus* in *Athen.* XII. 2. p. 563. A. WESS.

9. χωρέων ἀμφορίας ἐξακκοσίους) *Scythici* aheni par capaci-

tas, IV. 81. WESS. — Quod ait ἐπὶ τοῦ προηγουμένου τῆς γωνίης, sic rursus VIII. 122, 7. Nescio vero cur τῆς γωνίης adiecto articulo dicat, nec tamen adiiciat ad dextram-ne, an ad sinistram. S.

10. Θεοφάνους) Dum scriberentur qui supersunt codices Herodotei, notissima fuerunt Θεοφάνεια. Festum Delphicum hoc velut proprio nomine dictum fuisse, haud opinor. Fortasse scripserat Herodotus Θεοξενίαισι. Delphis Θεοξενία celebrata, quod Castellanus et Meursius ignorarunt, aestimare licet e Plutarcho T. II. p. 557. F. et Polemone apud Athen. IX. p. 372. A. Utrobique narratis congruit grandis ille Croesi κρητήρ, quo Delphos hoc die festo scribit usos Herodotus. VALCK.

16. ΑΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, φαμέντων εἶναι ἀνάθημα) Optime distinxit Gronovius. Prior interpretes male verterat, dederatque occasionem I. Corn. de Pauw negligentiae istius corripienda. Quod statim consequitur de homine, Delphis oriundo, qui gratificatus Lacedaemoniis fuerit, Ptolemaeus Hephaestio adripuit, ut nugaretur, in Photii Biblioth. Cod. CXC. p. 481. [p. 321. ed. Gal.] WESS.

[22. ἀνάθηματα οὐκ ἐπίσημα) Latinum interpretem secutus Larcherus, minoris pretii donaria intelligebat. Sane simulacrum aureum tricubitale, quod mox memoratur, non adeo vilis erat pretii. S.]

25. τὸ Δελφοὶ τῆς ἀρετοκόπου --- λέγουσι) Habet hinc Plutarchus, addita dedicationis caussa, T. II. p. 401. E. [scil. quod per mulieris illius fidem servatus fuisset, quum venenato pane interfectum voluisset noverca.] Dedit et Croesus τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς, sive monilia, collo uxoris detracta, ne quid Apollini negasse videretur: avarus enim ille et hominum credulitati illudens hoc genus dona captabat. Menelao anxio et sciscitanti

Πάγχρυσεν Φέρι κόσμον ἰλὼν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο
δειρῆς, ---

propterea apud Athen. VI. p. 232. Eadem Eustath. Homer. p. 1697, 44. [Od. p. 453, 23. ed. Bas.] monente Berglero. WESS.

CAP. LII. 4. τὸ ξυστόν τῆσι λόγχῃσι ἰὸν ὁμοίως χρύσειον) Ex Mediceo iure instauratum belleque explicitum est. Λόγχῃ hastae spiculum est. Noster VII. 69. αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ

δι κέρως δορυκάδος ἐπ' ἣν ὄξυ, πεποιημένον τρόπον λόγχης: et cap. 77. πῖχον -- αἰχμὰς σμικρὰς, λόγχαι δὲ ἐπ' ἤσαν μεγάλαι. Quae his ferme geminae sunt. Mitto itaque *Bacchylidae* ἔγχεα λογχωτά ex *Stobaei Serm.* LIII. p. 367. *Strabonisque* ἀκόντιον λογχωμένον σιδήρῳ μικρῷ lib. III. p. 255. B. [p. 168. A. ed. Cas. Vocab. ξυστόν ex h. l. citavit *Ammonius* p. 100. nec vero absque macula, de qua vide *Valck.* ibid. et in *Animadv.* p. 170. Conf. infra et II. 71, 7.] Potius erit inquirere, iure-ne C. *Barthius*, ad *Papinii Statii Theb.* I. 399. p. 137. reposuerit [l. 5.] κείμενα ἐν θήκησι *Θηβαίων* ἐν τῷ νῶ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος. Habet ex *Stephani* margine θήκησι, opinatus, uti arbitror, τὰς θήκας thesauros rerumque sacrarum esse favissas: hinc copula exulare quoque debuit. Non laudo. Aliud veteribus θήκη. *Chrysothemis* patris *Agamemnonis* loculum bustumque θήκην πατρός in *Sophoclis Elect.* vs. 899. memorat: frequens *Nostro* θάψαι ἐν ἱεῖσι θήκησι II. 67. 69. Dabit etiam τὴν θήκην τοῦ Ὀρέστου I. 67. quam σερὸν loculum interpretatur. Cultius *Reiskii* καὶ *Θηβέων*, etsi non districte necessarium: passim scribentium audientiumque peccato *Θηβαίων* receptum, ubi *Θηβέων* verius fuerat. Vide II. 9. WESS. — De confusione literarum β et κ saepius olim ad *Polyb.* et nuper ad *Athenaeum* monui, quum alibi, tum *Animadv.* T. II. p. 395 seq. S.

CAP. LIII. 9. τῶν ἐξευρημάτων) Exputare non valeo, quamobrem [*Gronovio* iudice] plebeium nimis sit, ἐξευρήματα inventa interpretari. *Croesus* ut oraculi vires et divinationem periclitaretur, ea contentus erat, quae inventu ac cognitu per erant difficilia, ἐπινοήσας τὰ ἦν αἰμύχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφράσασθαι, cap. 48. Invenit personatus *Apollo* atque explicuit, quod fieri posse rex ambigebat. Sed nolo in re clara operam abuti. *Vallae* abesse deinde mentio debet. Defuerunt eius libro eadem omnia, quibus mssos plures defectos esse indicavi. WESS. — De *Valla* vide mox extremam *Adnot.* ad cap. 54, 7. S.

14. μεγάλην ἀρχὴν μιν καταλύσαι) Potuisset καταλύσειν sedem tueri, sicuti c. 91. ni *Codicibus* placuisset aliud; neque illi tamen hoc in genere sibi constant, saepissime in dubium vocantes, quid scriptor ipsemet voluerit. Haec vero celeberrima illa sors est,

Croesus Halym penetrans, magnam pervertet opum vim.

Qua de Cicero de *Divin.* II. 56. et *Davisius* ibidem. WESS.

CAP. LIV. 4. πίμψας αὐτὶς εἰς Πυθῶν, Δελφοὺς δωρίεται) Diu ante *Gronovium*, interpretis prioris lapsu damnato, locum expedit Cl. Lamb. Bos, *Obs. Critic.* c. 2. Bene in *Iliad.* i, 405. Πυθῶν, πόλις Φωκίδος, ἧς οἱ οἰκήτορες Δεῖλοι, Critici Graeci. WESS. — Perperam olim neglexerant intercidere orationem inter voces Πυθῶ et Δελφούς. S.

7. προμαντήν καὶ ἀτελείην) Ionice scripserat προμαντήν καὶ ἀτελήν, prouti recte legitur lib. III. c. 67. ἀτελείη τε καὶ προεδρίη iterum occurrit lib. IX. c. 72. Ista talia censerem equidem uno eodemque modo semper exaranda. VALCK. — Ἀτελήν sermonis indolēs postulat. Disputatur, utrumnam *Valla* ἀτελείην sive ἀτελήν, quod H. Stephanus adseveravit, hic legerit, idque eius ex Latinis cognosci queat? De *Valla*, ut significavi, cessare lis debet. Prioris interpretis, sive is *Pet. Phoenix* seu *Conr. Heresbachius* fuerit, res enim liquida non est, Latina fuerunt: *Delphi vicissim Croeso Lydisque donarunt primas in consulendo oraculo partes, primumque in sedendo locum, atque immunitatem et ius perpetuum cuique etc.* Quae ἀτελήν, etsi vocabulum sedem migraverit, vertisse eum clamant, atque ex coniectura quidem: nam de membranis apud utrumque silentium. Lectio ipsa dubio caret, demirorque *Corn. de Pauw* προμαντήν καὶ προαγγελίν reposuisse. Delphorum in hoc genere gratum erga bene de oraculo meritos animum testantur formulae conplures. Addo descriptis a *Gronovio* ex lapidibus *Cyriaci Anconitani* pag. 30. ΔΕΛΦΟΙ ΕΔΩΚΑΝ ΦΙΛΙΠΠΩ ΚΑΛΥΜΝΙΩ ΑΥΤΩ ΚΑΙ ΕΚΤΟΝΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ ΑΣΥΑΙΑΝ ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΠΑΝΤΩΝ. Aliam *Cyriacus* excerptit *ἰνιγραφήν* corruptissimam p. 27. iteravitque L. A. Muratorius *Thes.* p. DLXXXIX. facili opera, modo cura haud defuerit, ex priore sanabilem. WESS. — Simillimam ex *Wheeleri* et *Sponio* inscriptionem adposuerat *Gron.* aliamque ex Marmoribus Oxoniensibus: conferri iussit *Nostri* locum, IX. 73, 14. Quod ad scripturam vocabuli spectat, ἀτελήν utique III. 67, 8. editum est, ubi quidem ἀτελήν quatuor codices dabant; quo modo etiam h. l. in eis codicibus, qui in ἀγγελίν deflexerunt, scriptum olim fuisse videtur; sed IX. 73, 14. in ἀτελείη consentiunt om-

nes. Quarum formarum nulla est, qua non uti potuerit *Herodotus*: neque enim adhuc mihi persuaserunt viri docti, eadem constanter formam idem verbum ab illo scriptum fuisse. Sin certum etiam exploratumque esset hanc illum sibi legem scripsisse, tamen lubricum institutum foret Editoris, qui quoque in loco (quod *Schaefero*, *Musas* edenti, initio constitutum fuerat) *expulsis verborum formis communibus*, etiam tum cum *codices tacerent*, *Ionicas sufficere* vellet. Sed, quod idem Vir doctissimus, abiecto mox illo consilio, professus est in *Praef. ad suum Herodotum*, id et ego diligenti observatione mihi videor intellexisse: *Plane cognovi*, inquit ille, *Herodotum perinde, ac ceteros Scriptores graecos, dialectum ad grammaticam ἀκριβειαν non ea exegisse qua vulgo creditur constantia atque perpetuitate*. Qua de re ut in *Var. Lect.* saepius a me monitum est, sic in *Adnotationibus* hisce semel monuisse sufficiat. Caeterum facile crediderim, variandi studio *Herodotum* h. l. diversis duorum nominum terminationibus προμαντήν et ἀτελείην scripsisse. De *Valla* quod in *Adnot. ad h. l. et ad 53, 9. Wesselingius* monuit, errorem suum ipse in *Addendis et Emendandis* professus est. „Quae de *Valla* et graeco eius codice „dixi, a vero abire serius deprehendi, nactus exemplar „Venetum anni 1474. benevolentia amplissimi *Meermann- ni*. In eo nullus hic hiatus, qualis in cod. *Arch.* cuius „cum *Valla* in plerisque consensio errandi hanc causam „praebuit. ἀτελείην *Laurentius* immunitatem vertit.“ — Hoc verbum immunitatem dein *H. Stephanus*, licet caeteroquin *Vallae* versionem ubique sine mutatione exhibens, e versione eiecit, in ora tamen monens ἀτελείην legere *Vallam* pro ἀγγελίην. Denique, quod et in eadem ad h. l. *Adnot.* et in *Dissert. Herod. c. 8. p. 77.* idem *Wesselingius* in dubitationem adduxerat, quisnam auctor esset veteris latinae versionis in eis sectionibus huius primi libri, quae codici *Vallae* defuerant, etiam hunc errorem Vir egregius ingenue retractavit in *Praef. p. v.* interpretem istorum supplementorum non alium, nisi *Conr. Heresbachium*, agnoscens. S.

CAP. LV. 7. Ἀνδὲ ποδαβρεῖ, πολυψηφίδα παρ' Ἑρμον) *Herzschio* ἀβραῖ βαίων est τρυφερόβιος, neque discrepat ποδαβρός. *Themistius* recte *Or. XIX. p. 226. D.* ἀλλὰ τρυφῆς ἦν καὶ οὐκ

ἀρετῆς ὁ ποδαβρὸς ἱππωνμία. Convenit etiam Euripideum ἄγειν ἀβρὸν πόδα, Troad. 506. De tono vocis πολυλήφιδά disquirat Eustath. Hom. p. 26, 35. et 1473, 53. [Iliad. pag. 20, 25. Od. . . . ed. Bas.] atque utrobique πολυλήφιδά [conf. Var. Lect.] παρ' ὅρμον φεύγειν, quasi fuga ad navium stationes commendaretur. Nihil simile mssiti. Hermi quoque obportuna mentio. Vid. c. 80. WESS. — De mulo, quem dicit oraculum, vide c. 91. S.

CAP. LVI. 10. τὸ μὲν οὐδαμῇ καὶ ἐξεχώρησι) Supra, οὐδαμᾶ βασιλεύουσιν, ubi Galeus οὐδαμῇ ex Arch. maluit, nullo successu; utrumque promiscue ponitur. [At οὐδαμᾶ numquam et neutiquam significat; οὐδαμῇ, nusquam, nullam in partem.] Verum leve hoc. Inquirendum est, qua de natione haec praedicentur, Hellenica-ne, an Pelasgica? Cel. Gronovius ad Hellenicam transtulit, altera vertens Pelasgica, altera Hellenica, quarum haec nunquam ex illo solo excessit, illa valde multumque est vagata; sed iniuriā, praeterque scriptoris opinionem. Docet, Athenienses originis esse Pelasgicæ, Laedaemonios Hellenicæ: illos sedibus suis non migrasse; Dores, quo cum genere Spartani mixti fuerunt, multum pervagos et diu fuisse. Omnia quae subiunguntur, hanc sententiam expostulant; inprimis καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἐλθόν, Δωρικὸν ἐκλήθη, innuunt Doriensem et Heraclidarum in Peloponnesum introitum. Atque hi πολυπλάνητοι: neque fugit H. Stephanum, sine causa spretum. Stephanus Byz. [voc. Δώριον] clarissime: 'Ἡρόδοτος ἐν τῇ α'. περὶ τοῦ Δωρικοῦ γένους φησὶ, πολυπλάνητον αὐτὸ καλῶν καὶ δεικνὺς οὕτω, additis Nostri verbis. Par de Hellenibus aliorum narratio. Lesbonax Protrept. p. 173. [in Reiskii Oratorib. Graec. T. VIII. p. 22.] οἱ μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς σφετέρας αὐτῶν μεταστάντες οἰκοῦσιν ἕκαστος αὐτῶν, ἐξελάσαντες ἱτέρους καὶ αὐτοὶ ἐξελασθέντες ὑφ' ἱτέρων. Athenienses vero nunquam sua regione migrasse, neque alios inde expulisse: οὕτως γὰρ ἐξηλάθητι, addit, ὑπὸ (ἀπὸ) τῆς σφετέρας αὐτῶν ὑπ' οὐδαμῶν ἀνθρώπων κ. λ. Ipsi de se Athenienses gloriose ad Gelonem, [apud Nostrum] VII. 161. ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἰόντες οὐ μετανάσται Ἕλλήνων. Non equidem nescio Pelasgorum vagationes, multifariam susceptas et absolutas: Straboni ea propter πολύπλανοι esse ἔθνος καὶ ταχὺ πρὸς ἱπναστάσεις lib. XIII. p. 922. [pag. 625. ed. Cas.] neque

dissimilia litteris mandasse *Dionysium Ant.* lib. I. pag. 14. At *Herodotus* de universa natione non loquitur, sed de Atheniensibus; inde genus suum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus, Atheniensibus, Spartanis, et Ionibus dissertationem, XIII. ferme sectionibus inclusam, pluribus ex schedis exulare, absentiaeque eius causam a doctissimo inter Italos viro [*Assemanno*; conf. *Wess.* Diss. Herod. p. 76. et *Gerbr. Bruining* in Actis Soc. Traiect. T. II. p. 160. et T. III. p. 310.] in scholio quaeri: neque enim *Herodoti* esse: antiquum scholiasten nimia sedulitate adscripsisse suo exemplari; hinc illis abesse libris, his adesse. Non placet commentum. *Herodoto*, ne longius evager, *Dionysius*, *Strabo*, *Plutarchus*, *Athenaeus*, *Stephanus Byz.*, ut Grammaticos praeteream, disquisitionem istam constanter adiudicant, estque doctior multo quam pro scholiastae ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut suavissima rerum Croesi narratio lenissime decurreret atque inter se aptior cohaereret. Habetur adfine lacunae exemplum c. 131. WESS. — Plura ad hanc et ad proximas duas sectiones spectantia dabit *Larcher*: multaque praesertim huc facientia erudite disputarunt *Parisienses Academici* in Actis Acad. Inscr. T. XIV. XVI. XXIII. et XXV. *Atheniensium originem Pelasgicam* rursus tangit *Noster* II. 51. VII. 94. VIII. 44. Fuisse vero Athenienses origine Pelasgos, praecise negat idem *Larcher* in Chronol. Herod. pag. 262 seqq. At nimirum cum priscis Ionibus Atticam incolentibus coaluerat olim numerosa stirps Pelasgica, et linguam eorum moresque adoptaverat, unumque cum illis populum confecerat: quod et ipse *Herodotus* c. 57. et seq. haud obscure significat. Conf. *Heyne* ad *Iliad.* N. 625. p. 388. S.

CAP. LVII. 1. Ἦν τινα δὲ γλῶσσαν ἴσαν οἱ Πελαγοὶ etc.) Torsit haec *Nostri* disputatio doctissimorum virorum ingenia. *H. Stephani* et *Ph. Cluverii* in arbitraria vorum transpositione audaciam, cui imprudenter adstipulatur *Ampl. Bouherius* Diss. Herod. c. ix. pag. 109., recte conpescuerunt *Gronovius* et *Geinozius*. Sunt quoque spectabiles et temerariae *Illust. Maffei* in *Origin. Etruscis Histor. Diplom.* pag. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit; cuius, uti opinor, haec genuina sententia. De *bar-*
Herod. T. V.

baro Pelasgorum sermone coniecturam, si fas sit, sumi posse ex eorum reliquiis, Crestonem supra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Thessaliam tum temporis habitantibus, fuerant finitimi. Haec aperta cuivis. De *Crestone* et *Tyrrhenis* dubitatur. Cl. Reiskio probabile non fit, Pelasgos adeo fuisse evagatos, ut derepente ex Graeciae oris in Etruriam transmiserint; nedum Herodotum eam rem sic nude fuisse elocuturum: nusquam praeterea tota Italia urbem Crestonem inveniri. Itaque, *Τυρρηῶν* loco, *Τυρράωνην* reponendam, supra quam Macedoniae urbem Crestonica Thraciae regio fuit; cui quidem suspicioni, multis nihil iuvantibus, tanquam nimiae, non adsurgo. Mihi *Creston* et regio Crestonica visa olim fuit satis hic obportuna. *Tyrrheni*, Pelasgicae gentis propago, Lemnum olim Imbrumque insederunt, occuparunt dein varia Chersonesi atque ad Hellespontum loca; tum ad montem Atho, testibus *Thucydide* lib. IV. 109. et *Conone* XLI. Supra hos in Thraciae finibus natio fuit Crestonica, forsā et urbs *Creston*, *Thucydidis* aetate paene barbara et *διγλωσσος*, cuius et *Noster* VII. 124. VIII. 116. meminit. Quae cum bene habeant, possunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriae passim Herodotus memorat, non intercedam valde, si ex *Dionysii* auctoritate [cf. *Var. Lect.*] *Corton* seu *Cortona* Etruriae intelligatur, modo ne *Κρηστῶνα πόλιν* moveant. WESS.

7. καὶ τὴν Πλακίην) Iungit haec artissime *Corn. de Pauw* praecedentibus, omnia ab οἶκον δὲ usque in *μετίβαλε* parenthesi includens: par *Reiskii* sententia, sed post *Σκυλάκη* terminum parenthesi statuentis. Quo modo barbari Pelasgorum sermonis in Placianis nullum argumentum, quod sequentia manifesto postulant. Arbitror articulum deesse, adsciscendum certe ad verborum structuram, καὶ τῶν τὴν Πλακίην, et ex illis Pelasgorum, qui *Placiam* et *Scylacem* in *Hellesponto* condiderunt, et quae alia Pelasgica oppida sunt, quae nomen mutarunt: his interseritur, istos ex eo Pelasgorum numero esse, qui Atheniensibus olim adfines fuerunt, de quibus VI. 137., sicuti de oppidis istis *Thucydes* IV. 109. Et haec plana videntur. Praetuli cum *Corn. de Pauw* *οἰκισάντων*. *Caussam* dabit *Mela* I. 16. [I. 19.] *Post, Placia et Scylace, parvae Pelasgorum coloniae, qui-*

bus a tergo imminet mons Olympus. Quid nunc facies Illustri Maffeo, Placiam urbem ad Hellespontum Propontidemque nusquam fuisse adfirmante? Nostri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πακτυὴν κατὰ Σκύλακα, et Pactyen secundum Scylacem, scriptorem videlicet Peripli, aut in Placianis latere Piconos. Praeclarius de Herodoteis meritis est doctissimus Abbas Geinoz, mihi in plerisque consentaneus, T. XVI. *Comment. Acad. Inscript.* p. 62. WESS.

[9. ὅσα ἄλλα Πελασγικά etc.) In latina vers. scriptum oportebat, sive quae sunt alia Pelasgica oppida. S.]

14 seq. οὔτε οἱ Κρηστωνιῆται - - - οὔτε οἱ Πλακιννοί.) Non sollicitantur a me Κρηστωνιῆται, tametsi in Dionysio Κρηστωνιᾶται. Vulgavit Bouherius *Diss. Herod.* c. x. lapidis inscriptionem, Placiae, eius ex opinione, depositi, in qua τῆς μητρὸς Πλακινανῆς sive Cybeles memoria, barbari nihil. Fuerunt fortasse inscripti marmoris tempore Placiani, si tamen illorum ea ἐπιγραφή, ut Pelasgicae gentis lapsu temporis plures, διγλωσσοι. At non est. Venit Cyzico, quae vicini oppidi matrem Placianam honoris cultu dignata fuit. Vide Comit. *Caylus Antiq.* T. II. p. 198. WESS.

CAP. LVIII. 6. καὶ ἄλλων ἑθνέων βαρβάρων) Delendam ἑθνέων vocem Corn. de Pauw censuit: sine caussa. Passim ἑθνεα βαρβαρα in hoc scriptore. Vocabuli iterationi punctione succursum est. WESS. — Nempe ante ed. Gronov. post πληθος et post αὐτῶ comma intersertum erat, non post πολλῶν. Sed et, ut nunc distinguitur, scabra et vix sana oratio videri debet. Denique prope absum ut existimem recte olim distinctam fuisse orationem, hac sententia: *Hellenica gens, quamdiu discreta fuit a Pelasgica, infirmā fuerat: postquam vero maior pars Pelasgicorum populorum, et multi alii populi barbari, cum illa coaluerunt, in magnitudinem crevit: contra illi ex Pelasgis, qui manserunt barbari, nulla incrementa fecerunt.* S.

7. ὥς δὴ ὧν ἐμοὶ τε δοκεῖ οὐδὲ - - - αὐξήσῃναι) Reiskius πρὸς ὧν δὴ aut πρὸς δὴ ὧν, a quibus nempe mihi videtur. Tu Gronovium adi. WESS. — Istam notulam Reiskius, cum multis aliis, privatim per Wesselingium miserat. Deinde vero in editis ad h. l. Notis idem REISKIUS haec posuit: „Aut „ὧν legendum pro ὧν, - - - aut standum a vetusta lectione

„ὥς δὴ ὦν, id quod ego malim.“ Nempe facilitate quidem sua blanditur scriptura πρὸς, quam suo e codice (cui etiam alii suffragantur) adscivit Gron. alique post eum Editores tenuerunt. Sed vulgatam olim scripturam, quae difficiliorem videri poterat explicatum habere, tuetur Scriptoris nostri usus. Est autem elliptica locutio, in qua subintelligitur repetitum verbum δοκέει. Simillima exempla habes I. 65, 20. IV. 5, 1. VI. 137, 13. ubi repetitum intelligitur verbum λέγουσι. IV. 76, 24. ubi ἤκουσα repetendum. II. 8, 8 seq. repetendum ἐπυνθανόμεν. Quod loquendi genus minus commode expedit subtilissimus alioquin Hermannus, Not. 177. ad Viger. p. 737. et seq. S.

CAP. LIX. 2. καὶ διεσπασμένον) H. Stephanus, in Prolegomenis, in καὶ δεσποσυνόμενον mutatum voluit. Satis audacter. Δεσπόσυνος, δεσποσύνη Graecorum usu valent; at quis διεσποσύνεσθαι dixit adhibuitque? Rectum est κατεχόμενον τε καὶ διεσπασμένον. Namque et Pisistrati dominatione continebantur premebanturque Athenienses, et divulsi in partes erant, Alcmaeonidis, et quotquot eiusdem erant factionis, domo profugis, ut docetur cap. 64. et V. 62. WESS.

8. Χίλων) Ex Florentino, cui consentit Aldus, Χίλων receptus est. Alibi ex eodem Χείλων VII. 235., tum Χίλων Vh. 65. Memini Pausaniae ac Plutarcho Χίλωνα probari, Χείλωνα Diogeni Laërt. In uno eodemque scriptore talis discordia cessare deberet. WESS. — In scribendo proprio nomine constare sibi Scriptor utique debet. Nos cum Wess. ubique Χίλων restituimus. Pro vocali ι, ubi producit, frequenter ιι poni a librariis nota res est. S.

9. συμβούλει) Verum hoc. In cod. Med. συμβούλει lenitas Ionica frustra invenitur. Mox c. 71. συμβούλευσε Κροίσω τὰδε. VIII. 101. νῦν τε συμβούλευσον: quibus locis Medic. a scribendi peccato sibi cavit. Quam vero [l. 10.] γυναῖκα τεκνοποιὸν hic et V. 40. adpellat, ea aliis παιδοποιός et τεκνογόνος, Euripidi princ. *Andromachae*, Aeshylo VII. *Theb.* 935. Sophocli *Elect.* 590. WESS.

[13 seq. οὔκων, sive οὐκ ὦν, --- πείθεσθαι θεῖλεν) Intellige φασί, λέγουσι, vel λέγεται. Sic et alibi apud Nostrum, c. 86, 13. ac deinde in eodem cap. saepius. Tum deinde γένεσθαι οἱ ex abrupto et per asyndeton dictum, cuius ge-

neris exemplum ad I. 11, 20. notavimus: simile habes c. 72, 13. conf. *Var. Lect.* ad III. 12, 9. *Exspectasses καὶ γενέσθαι οἱ etc.* aut *πειθεσθαι θέλοντι τῷ Ἰππικρατέϊ γενέσθαι μετὰ ταῦτα etc.* S.]

18. καταφρονήσας τὴν τυραννίδα) *Affectandi meditandique* hinc in Lexicis nova verbo καταφρονεῖν attributa fuit significatio, quam certe poscit huius loci sententia. Pisistratus Athenis regnum appetens, qualis alias ἐρασθεὶς τυραννίδος Herodoto dicitur, et ἔρωτα σχῶν τύραννος γενέσθαι. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuisse videretur οὐ καταφρονήσας τὴν τυραννίδα: loquendi ratione satis usitata, qua οὐ καταφρονεῖν, non temnere, et Homereum οὐ φιλέειν, detestari, sunt opposita. Sed secundum *Λεξ.* Portum apud Ionas peculiaris viguit in verbo καταφρονεῖν existimandi vel arbitrandi significatio: in duobus, quae mihi quidem innotuerunt, Herodoti locis obtinet quidem opinionis potestas, vel arrogantis potius de se suisque viribus persuasionis, sed quam aliorum vel parit vel comitatur contemptus. *Thucyd.* II. 62. *λέγει τοῖς ἐχθροῖς ὁμοίως, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι.* Apud Herod. I. 66. καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι praegnans est locutio: Arcadibus, quos contemnebant, se praestantiores arbitrati Lacedaemonii. VIII. 10. καταφρονήσαντες ταῦτα, ista cum contemptu considerantes. Dum liquido constiterit, nulla habita contemptus ratione, καταφρονεῖν pro φρονεῖν vel ἄγαν φρονεῖν a veteribus (recentiorum abusum corrigit *Ammonius* in voc. φρονεῖν) usurpatum; suspicabor equidem pro καταφρονήσας leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ φρονήσας. Dum in Attica civitate Megacles et Lycurgus suae quisque factioni, cuius erat caput, tantum studebat; Pisistratus, καὶ φρονήσας τὴν τυραννίδα, etiam tyrannidis occupandae studiosus, τρίτην ἡγεῖται στάσιν. *Aristophanes Vesp.* vs. 505, αἰρίαν ἔχω ταῦτα δρᾶν ξυνωμότης ὧς, καὶ φρονῶν τυραννίδα: vulgato ὦν voculam ὧς isto versu substituendam censeo. VALCK. — At non satis causae fuit, cur constans librorum omnium scriptura, quae etiam *Prisciani* testimonio firmatur, sollicitaretur. Quidni, quemadmodum καταδοκεῖν idem ac simplex δοκεῖν valet, sic et olim καταφρονεῖν eadem notione atque simplex φρονεῖν usurpari potuerit? Sane et VIII. 10, 8. καταφρονήσαντες ταῦτα nihil aliud, nisi haec cogitantes sonat. Sic igitur hic

ait, de regno cogitans, regnum meditans. Conf. Adnot. ad cap. 66, 6. S.

20. τῶν ὑπερακρίων προστάς) Gronovium vide, et Marsham Can. Chronol. p. 647. edit. Franeq. WESS. — Servatum graecum nomen *Hyperacriorum* voluerat Gronov. qui Διάκριτοι a Plut. nominantur, in Solone p. 85. et 94. et Διακριεῖς vel Διακριεῖς apud Steph. Byz. et Hesych. Intelligi autem montanos, et ipsum nomen, et oppositi litorales campestresque ostendunt, et Dionis Halic. verba a Gron. citata ex Ant. Rom. I. 13. ἀρχαῖκόν τὸ φιλοχωρεῖν ὄρεσιν ὡς ὑπερακρίους τινὰς Ἀθῆναι. S.

26. Νίσαιάν τι ἰλῶν) De hac Pisistrati in Megarenses expeditione Aeneas Tactic. c. 4. Νίσαια an Νισαία rectius pingatur, Grammatici quaerunt apud Cl. Dukerum in Thucyd. I. 104. WESS.

54. ἐπὶ τι τοῖσι κατιστεῶσι ἔνεμε τὴν πόλιν) Aldi ἔμενε longe praefert Reiskius. Favere videtur Plutarchus in Solon. pag. 96. ἐφύλαττε γὰρ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνος, ἐμμένων πρῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀναγκάζων: sed diversum longe est. Nostro illud placuit: adstruo exemplis, a Gronovio in unum conductis ex lib. V. 71. οἵπερ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθῆνας. Sic enim ibi Arch. et Vind. De intervallo temporis, quod abiit ab obpressis prima vice Athenis ad eversam priorem Pisistrati tyrannidem multa Bouherius, sed minime constituta, Diss. Herodot. c. xiv. Tu confer Eduardi Corsini Faistor. Attic. T. III. pag. 101. WESS. — Conf. Nostrum V. 29, 11. 71, 7. 92, 20. S.

CAP. LX. [7. περιλαυνόμενος) Proprie, circumactus; id est, fatigatus, ut commode H. Steph. nec ita male Val-la, satagens: poteras etiam vexatus intelligere, ut apud Basilium interpretatus est Budaeus, Comment. Ling. Gr. p. 429. Nec enim Gronovianum obsessus placet, quod Wess. etiam tenuit. S.]

12 seq. τοῦ βαρβαρικοῦ [βαρβάρου] ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν) Sive hoc, quod reposui, seu Medic. malueris, verum manebit, Hellenicum genus a barbaro fuisse seiunctum, et vicissim. At Aldum si sequare, oratio constabit pulcerrime, ex Florentino vehementer conturbata. Quae enim Ἑλληνικοῦ, ἔδον, διζιώτερον, ἀπηλλαγμένον, concordia coibunt, uti necesse est? Athenienses quidem συνέσει οἰμέα τὸ Ἑλληνικὸν ὑπεριβάλλοντο,

uti scribit *Pausanias* IV. 35.; Barbari nunquam. Novi patrociniū *Mediceo* quaesitum sedulo fuisse, verum debile, et, si consideretur, alienum. Geminati genitivi ἐκ παλατῆρου τοῦ βαρβάρου ἔθνεος, ambiguitatem quandam parientes, librariorum, ut mutarent, permoverunt. Mecum sentit *Steph. Berglerus Act. Lips.* MDCCXVI. p. 421. WESS.

17. τῇ οὐνομα ἦν Φύη) Qua ostentata cives decepit *Pisistratus*, fuisse dicitur [L. 19.] εὐειδής. *Phylarchus Athenaei* XIII. p. 609. c. τὴν κατὰ γούσαν *Πισιστράτον* ἐπὶ τὴν τυραννίδα, ὡς Ἀθηναῖς πείραν εἶδος ἔχουσιν, καλὴν φησι γεγονέναι. Insanabile *Casaubono* vulnus non attigit in *Pisistr.* c. iv. *Meursius*: meo quidem arbitratu conmode corrigi poterit, ὡς Ἀθηναῖς σωτείρας εἶδος ἔχουσιν. Ἀθηναῖς τῆς σωτείρας meminit *Lycurgus* c. *Leocr.* p. 150, 5. [in *Reiskii Or. Gr.* Vol. IV. p. 148.] Locum adhibuerunt *Meursius* in *Cecrop.* c. 27. et plus una vice *Ez. Spanhemius*: eiusdem *Minervae* et alibi fit mentio, et in *Antipatri* epigr. quod vulgavit *L. Küster* ad *Suid.* in *Φυλοδέμνιος*. *Phya* tum ad habitum *Deae* reducentis ipsum in arcem formata fuisse traditur *Valerio Max.* I. c. 2. VALCK. — Nos nuper, *Viri docti* monitum secuti, *Athenaeo* suum restituimus. Conf. *Hesychii* Interpp. ad voc. Σώματα. S.

20. προδίδαντες σχῆμα οἶόν τι etc.) Fuit, qui προσάψαντες refingeret: ego olim προσδήσαντες ex IV. 195. VI. 119. Nunc repudio. *Hesychius*, προδίδαντες, προδίδαντες haud dubie hoc ex loco. Ostentantur ergo magnificam illam speciem, ut incautos fallerent. *Polyaenus* hanc fraudem non neglexit lib. I. 21, 1. ubi καὶ τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχευεν cum *Berglero* si scripseris, suum auferet iste. WESS. — *Larcher* vertit, parée de tout ce qui pouvoit relever sa beauté. Mihi persuasum est, eam esse *Herodoti* sententiam, quam in lat. versione expressi. S.

29. καὶ [οἱ] ἐν τῷ ὅσπερ πειθόμενοι) Ut mulierem pro dea adorarent, incessere animos persuasio debuit divinitatis. Πυθόμενοι natum est ex eo, quod restitutum. Simile amanuensium delictum lib. III. 78. Δαρειῶς δὲ πυθόμενος ὥς τὸ ἐγχειρίδιον, ubi cui *Darius* obtemperans etc. vertit *Valla*, qui quidem πειθόμενος, quo modo *Codd.* plures, in suo habuit. Facit mecum *Reiskius*. De *Phya Athenaeus* ex *Clidemo* lib. XIII. p. 609. et *Critici* in *Comici Equit.* vs. 447. varie errantes. Vid. *Io. Meursii Pisistrat.* c. 16. WESS.

CAP. LXI. 4. λεγομένων ἐναγίων εἶναι etc.) Tituli causam explanat Scriptor lib. V. c. 70. WESS.

11. τοῖσι στρατιώταις) Vide Paull. Leopard. Emend. VII. 7. ubi *Aldinum* στρατιώταις prudenter corrigitur. Est in *Herodoti* scriptis Codd. frequentata harum vocum confusio, efficitque [interdum] ut electio in ambiguo sit. Sic I. 59. III. 144. V. 104. IX. 2. etc. WESS.

14. Ἰσπίω δὲ γνώμην νικήσαντος) Opinor ex schedis S. Remigii in marginem Stephani venisse γνώμη: videor enim animadvertisse, mirum harum membranarum inter et Stephani excerpta consensum intercedere. Amplectuntur Galeus, Pavius, Reiskius, alii, eam Remig. lectionem, estque conmoda satis. Αὐτὸς — βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμησι τε νικᾶν scribitur III. 82. Nec propterea tamen unice vera. *Aristophan.* Nub. 431. ὥστε τολοιπόν γ' — — ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ. *Aeschines* in Ctesiph. p. 63. ἐνταῦθα ἕτερον ψήφισμα νίκᾳ Δημοσθένους: et p. 80. ἦν μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράφας καὶ νικήσας Ἀρχῖνος. [ed. Reisk. p. 457. et 576.] Haec gemina sunt. Valet in praeliis, νικᾶν μάχῃ et μάχην, πολέμους etc. Conf. ad *Diodori* XI. 26. adscripta. WESS. — Sic et νικᾶν Ὀλύμπια, et similia. S.

16. αἱ τινὲς σφι προηδέατό κού τι) Sic Regior, unus et Remig. consentiente fere Mediceo. Ex προηδομαι repetitum ivit Gronovius, additis Latinis, quae ipsis nonnihil ante placuerant, sed verbo isti non respondentibus. Προαιδεῖσθαι Herodoteo sermone non aliud est, ac reverentiam, ob acceptum ante beneficium, et gratum animum testari; ut III. 40. καὶ τίς ἐστι Ἑλλήνων εὐεργέτης, ᾧ ἐγὼ προαιδεύμαι, νειωστί μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων: cui ego reverentiam ante debeo, non male interpretes. Certe ut ea exscripta hic sunt, ita mssti complures. De verbi formatione ut conmenter, necesse non est; qui Herodotum novit, hanc non ignorat: addi oportet, doctissimum Geinozium eadem mecum fuisse opinione. Reiskius προιδόντο, aut προκηδόντό κού τι: qui prospiciebant quodammodo et factum volebant: nisi malueris προειδέατο loco προιδίδοντο, prius obligati beneficiis erant. Non muto sententiam. WESS.

CAP. LXII. 4. τούτων τῷ χώρῳ) Nescio quos duo Codices, in quibus χρόνῳ, Galeus designavit. Schedis Arch. omnia haec desunt. Ergo-ne Etonensem, editumque *Aldinum*? quos quidem imprudenter duces legit, quippe errantes.

Marathonis mentio rei que series τῷ χώρῳ postulant. Similis menda vitiavit lib. IX. 69. aliàs detergenda. Id bene, quod οὕτω δὴ βαθέουσιν infra [L. 11.] maluit ex Ionum more et specie. Equidem sine ullo offensionis metu, si vel unus Codex præciret, id reponerem. Nam, genuinum et Herodoteum esse, ex Eustathio in Homer. p. 288, 16. [Iliad. p. 218, 10 seq. ed. Bas.] atque aliunde demonstrabitur lib. VIII. 14. et 72. WESS.

.14. Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱερὸν) Δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος cadaver suum humanum prædicit Eurystheus in Eurip. Heraclid. 1031. ubi vs. 849. leguntur ista: Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερὼν πάγον Δίας Ἀθάνας. Templi forsàn donaria, quaeque illis inscripta fuerint cognosceremus, si Themisonis ad nos pervenisset ἢ Παλληνίς. vid. Athen. VI. pag. 234. F. 235. A. Polyænus. I. 21. §. 1. Πεισίστρατος, inquit, ἀπ' Εὐβοίας ἰστράτευσεν εἰς Ἀττικὴν ἐπὶ Παλληνίδος. His in Palles demo locum dare potuisset Meursius. VALCK.

17. Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρνάν) Vates atque id genus hominum ferebat Acarnania et vicina Leucas. Qui sacros hos exercituum comites in primis studiosissime commemorat, ab ingenio Thucydidis hac etiam in parte multum diversus, Herodotus Μεγιστήν habet Ἀκαρνήνα, VII. 221. et Hippomachum Λευκάδιον ἄνδρα, IX. 37. Acarnani quoque, quod fatendum est, non disconvenit Amphilyti nomen: Κύνητα τὸν Θεολύτου Acarnanis nominat Thucyd. II. cap. 102. Sed multo tamen plures Attici nobis, nec mirum, innotuerunt χρησμολόγοι. Quando itaque qui bene ominatus accessit Pisistratum Amphilytus, Platonis Socrati dicitur in Theage p. 124. D. (quod Paull. Leopardus iam animadvertit Em. VII. c. 7.) ὁ ἡμεδαπὸς Ἀμφίλυτος: Ἀθηναῖος autem Clem. Alex. Strom. I. p. 398, 21. ubi notat Hudsonus; his ego quidem testibus fidere malim, quam descriptoribus Codicum Herodoti; suspicatus Acharnensem fuisse Amphilytum, atque adeo dedisse Nostrum Ἀμφίλυτος ὁ Ἀχαρνεύς, aut si quis illud ob morem præferat Ionicum, ὁ Ἀκαρνεύς. Inventum Eustathio et βάθρακος παρὰ τῷ Ἴωνι Ἡρόδωτῳ, ad Od. H'. p. 271, 46. [p. 1570. ed. Rom.] alia quaedam idem habet huius formae rarissima. Ἀκαρνάν et Ἀχαρνεύς et alibi permutata sunt a librariis, et in Luciani Ἐταιρ. Διαλ. VII. T. III. p. 297. ubi conflatum e duplici lectione, quod

libri praebeant scripti, 'Αχαρναεὺς et 'Αχαρναεὺς. Bene momenti *Gueto* debuerat obtemperari: vera enim est procul dubio lectio, ὁ γεωργὸς ὁ 'Αχαρνεὺς, qui Acharnis a patre missus in urbem ὄνου τιμὴν ἀπειλήφει: sic corrigo vulgatum οἶνον: noti sunt 'Αχαρνικοὶ ὄνοι. VALCK. — *Gronovium* vide, et *Themistium* Or. III. p. 46. WESS. — 'Αχαρναῖν, sive ionico idiomate 'Αχαρναῖν, perinde ac 'Αχαρνεὺς, de Atticae populo olim dici solitum censuit *Gronov.* provocans etiam *Senecae* Tragicī Hippolyt. vs. 22. S.

19 seq. Ἐβρίπται δ' ὁ βόλος etc.) Responsum harioli *Aeliani* se memoriae obtulit, cum thynnorum piscationi, cultissime descriptae, subderet *Histor. Anim.* XV. 5. οὐκοῦν --- καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα καὶ Νάξιοι, κατὰ κλίος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες, ὅσα Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι λέγουσι. Norunt haec et testantur tum *Eretrienses*, tum *Naxii*, hac piscatione insignes, ut *Herodotus* et alii testantur. Sic *Gillius* et *Gesnerus*, minime eius sententiam, ut dicam lenissime, adsecuti. *Eretriensibus*, ait, *Naxiisque* et *Atheniensibus* ex fama eiusmodi thynnorum capturae usu venisse, quae *Herodotus* atque alii litteris prodiderint. *Atheniensibus*, inquam, qui excidisse videntur, nisi si scribentis oblivione sint neglecti. Hoc obiter. WESS. — Perspecte *Schneiderus* ad *Aeliani* locum citatum monuit, respici verbum σαγηνεύειν, quod de populis dicitur, qui thynnorum instar quasi verriculo capiuntur. Conf. *Valck.* ad *Herod.* III. 149. S.

CAP. LXIII. 1. συλλαβὼν τὸ χρηστήριον) συλλαβὼν optime vir clariss. [*Gronov.* contra *Galeum*, συμβαλὼν corrigentem] defendit, quem ad *Arriani* Exped. Alex. I. 19. consulere opportunum erit. WESS. — Conf. *Herod.* III. 64, 23. ad quem locum *Gron.* provocavit. S.

4. τετραμμένοι ἦσαν) Leve videbitur, notandum tamen; sollemne Ionibus esse ἴσαν, idque hoc in libro nonnunquam, veluti c. 31. 71. etc. sed frequentius ἦσαν scribi; in aliis prius esse crebrius. Quae mihi discrepantia amanuensium, non scriptoris arbitratu accidisse visa semper fuit. WESS. — At, quod *Homero* licitum fuit, augmenta verborum modo adicere, modo negligere; eandem, puto, veniam sibi sumere *Herodotus* potuit. S.

13. καὶ ἀπιέναι ἕκαστος) *H. Stephanus* veterem scripturam,

ut oratio lenior curreret, mutavit. In *Parisino* ἕκαστον librarius, supra scripto *sigmate*, idem fortasse atque ille arbitratus, aut certe scriptionis peccatum esse corrigendum, Salva res erit, modo infinitivi, quae *Gronovii* opinio, imperantium vicem fungantur. Saepissime hoc genus noster amavit, lib. IV. 126. σὺ δὲ σπᾶς καὶ παυσάμενος πλάνης μάχεσθαι: sic libri mssti et *Eustathius*, e quibus et VII. 159. σὺ δὲ μὴ βοηθεῖν refingendum erit. *Küsterum* in *Clerici Bibliotheca*, alia omnia amplexum, ardor obloquendi a vero avertit. *WESS.* — At adiectum h. l. verbum κελεύοντες non sinit nos nunc de infinitivo notione imperativi posito cogitare. Quin potius agnoscamus hñc idem ἀνακαλουθίας sive enallages genus, de quo supra ad cap. 27, 18. diximus. *S.*

CAP. LXIV. [7 seqq. ἐς Νάξον καὶ γὰρ ταύτην etc.) Commodius in hunc modum distinguetur oratio: ἐς Νάξον. καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατεστρέψατο - - - Λυγδάμι πρὸς γε (sive πρὸς τε) ἔτι τούτοις τὴν νῆσον Δῆλον, (scil. κατεστρέψατο, καθήρας (scil. αὐτὴν) ἐκ τῶν λογίων. *Ad haec etiam Delum insulam (subegerat,) quam ex oraculi responso purgavit. S.]*

19. καθήρας δὲ ὧδε) *Io. Meursium* correptum [a *Gronov.*] nollem: Eadem scripsit in *Pisistrato* cap. 8. quae *Noster*. Eleganter atque ad hunc locum obportune *Thucydides* III. 104. ἐκάθηρε μὲν γὰρ καὶ Πεισίστρατος ὁ τύραννος πρότερον αὐτὴν, οὐχ ἅπασαν, ἀλλ' ὅσον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐφωρᾶτο τῆς νήσου. Verbis discrepat; in lustrandae insulae ritibus et modo discordia nulla. *WESS.*

15. μετὰ Ἀλκμαϊωνίδων) *Vetus* interpres Ἀλκμαϊωνιδῶν ex coniectura, quae absurda minime est. *Alcmaeonidae* omnes Athenis ob *Pisistratidarum* tyrannidem excesserunt, civiumque plures secum traxere, sicuti lib. V. 62. uberior commemorat. Ducem non nego *Megaclem* fuisse, universae tamen gentis potior mentio. Praeclare *Plutarchus* in *Solone* extremò: ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθύς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκμαϊωνιδῶν. *WESS.*

CAP. LXV. 4. ἐπὶ γὰρ Λέοντες) Confer *Pausaniam* lib. III. 3. *Nostrum* aemulantem, nec dextre tamen suis partibus functum. *WESS.* — Quem *Hegesicles* *Herodotus* nominat, is *Spartanis* *Agesicles* erat, pater *Aristonis*, qui c. 67, 3. memoratur. *S.*

9. ξείνοις ἀπρόσμικτοις) *Peregrinis intolerabiles* Interpret. Ἄμικτοι, ἀνεπίμικτοι, ἀπρόσμικτοι omnes illi, qui peregrinos iure commercii excludunt, eorumque consociationem atque adiutum recusant. De Britannia Diodorus V. 21. αὕτη δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἐγένετο ξεινικαῖς δυνάμεσι. Hinc ἄμικτοι ἄνθρωποι Lucian. H. V. II. 27. et ἄμικτα ἔθνη καὶ θηριώδη Phil. Iud. Leg. ad Cai. p. 1013. c. homines gentesque, omne familiaritatis genus detrectantes. Polybii ἀνεπιμιξία τῶν ἰθῶν de neglecto commercii usu et accessu Excerpt. p. 1023. [lib. XVI. 29, 12. nostrae ed.] huc pertinet, sicuti ἐπιμιξίη πρὸς τοὺς Τεγεάτας infra c. 68. et 185. in aliam partem. WESS. — Conf. Lexic. Polyb. in Ἀμιξία. S.

14. Λυκόοργε) Potuisset vir clariss. aliud robur Cod. Florentino addere ex Apollon. Rhod. I. 162. τὸν μὲν ἴα πατὴρ Λυκόοργος ἔπειπε: et ex principe Poëta, a criticis veteribus ibi laudato, Iliad. H'. 144. ac Z'. 130. In oraculi versu tertio, [l. 16.] ἢ ἄνθρωπον iustum est. Themistius sibi non constat, fortasse aliorum culpa. Tametsi Orat. xix. principio, nunc quidem ἢ καὶ ἄνδρα scriptum inveniat, in sequentibus his terve οὐκ ἂν εἰδίστασα, εἰ θεὸς ἢ ἄνθρωπος ἦν. Fuit autem Pythiae id responsum multo celeberrimum, et, si Plutarcho adv. Colot. pag. 1116. F. fides, ἐν ταῖς παλαιστοτάταις ἀναγραφαῖς insertum apud Spartanos. WESS.

[20. ὡς δ' αὐτοὶ Λακεδ. etc.) Vide Adn. ad c. 58, 7. S.]

21. ἐπιτροπεύσαντα Λεωβώτῳ) Laborant haec premunturque insigni difficultate, etsi Pausanias, lib. III. 2. haud aliter, ac nos cum maxime, legerit. Labotas, sive Leobotes, ex regia Eurystenidarum familia, fratris Lycurgi (quippe Proclidae, atque ex alia gente) filius non fuit: si sororis filium dixeris, oberit Labotae aetas, qua suae is tutelae erat, cum hic nasceretur. Praeterea Charilli, sive Charilai, fratris Polydectae filii, tutelam Lycurgus, magno scriptorum consensu, administravit. Haec atque alia Io. Meursius Herodoto, uti censet, manifeste erranti, obiicit Regn. Laconici cap. 9. et Miscell. Lacon. II. 5. Sequitur Meursium et amplius centum annis inter Labotae obitum et Lycurgi legislationem intercessisse contendit Bouherius, Diss. Herodot. c. 13. Cui equidem largiri debeo, si Apollodori, Clementis Alex., Africani, Eusebii rationes constant, id verum videri. Ergo- ne Noster erravit? Fieri potuit:

quamquam si consideretur accurata utriusque regiae familiae recensio, VII. 204. VIII. 131. res ea ad credendum fit difficilis. An Χαρίλλου cum viro Amplissimo refingendum, culpaque in librarios, qui nimis scioli Λεωβώτιω correxerint, est referenda? Sic profecto in vado res erit, et Herodotus ab errore immunis: vitium vero antiquissimum et Pausania prius; neque id mirandum, cum suo iam tempore Philemon apud Porphyrium Quaest. Hom. VIII. [Vol. I. Homeri Barnes. pag. xcii.] de corruptis Herodoti exemplaribus querelam moverit. Marshamus Can. Chronol. p. 452. aliam, et forte planiorem, ingressus medelae viam fuit: mutata vocum sede fuisse censet Δυκ. ἐπιτροπ. ἀδελφίδου μὲν ἰωντοῦ, βασιλ. δὲ Σπαρτηγίων Λεωβώτιω, cum esset tutor filii fratris sui, Leobotas autem Spartanorum rex. Sunt sane huiuscemodi vocabulorum transpositiones non insolitae, neque oberit multum Leobotae Lycurgique aetas. Certum est, de tempore legum latarum vitaeque Lycurgi vero principio antiquos scriptores discordiis distineri; id ne operosius ostendatur, otium Meursius fecit. Constat praeterea, Eunomum, legislatoris patrem, et fratrem Polydectem breve regni spatium habuisse: vixisse Leobotam diutissime, Doryssum atque Agesilaum, filium nepotemque, exiguo intervallo, et rege Agesilao leges Spartanis perlatas ex Pausania III. 2. Quae utique constare posse videntur: opus enim minime est, ut Apollodori temporum rationibus Noster adsentiatur, neque ut scripsisse censeatur, rege Leobota componendis legibus operam impendisse Lycurgum: ad eius regnum tutela pertinet, quam Creticum iter excepit deinde, quo de praeter alios Strabo. WESS. — Larcherus, in prior editione Herodoti in Gallicum sermonem conversi interpretationem Marshami secutus, in posteriore editione plane Charilli nomen in locum Leobotae vel Labotae substituere non dubitavit: cuius consilii rationes in Cronol. Herod. cap. xvii. p. 489. seqq. exposuit. S.

25. ἐνωμοτίας καὶ τρητάδας) Utrumque Glossae Herodoteae explanant; unde Suidas, sed non sine peccato, descripsit, ut ad Glossatorem suo tempore docebitur. [Conf. Koen. ad Gregor. Dial. ion. §. 93.] Bene Polyaeus de Lacedaemoniis κατὰ λόγους καὶ μοίρας, ἐνωμοτίας καὶ συσσίτια

στρατοπεδούντες lib. II. 3, 11. Ephoros, a Lycurgo Spartanis fuisse inpositos, *Marshamus* infitiatus fuit imprudenter. Nostri patrociniū docte professus *Clar.* est *Iac. Perizonius* ante laudabilem *Gronovii* operam ad *Aelian.* V. H. III. 17. Ceterum *μισίσησι τὰ νόμω πάντα Cod. Remig.* si νόμοις fuerint, cupide probarem: mores atque instituta indicant. Vide III. 99. et de Lycurgi post obitum divinis honoribus *Nic. Damascenum* Exc. p. 449. WESS.

CAP. LXVI. 4. ἀνά τ' ἔδραμον αὐτίκα) Sic VII. 156. αἱ δὲ παραντίκ' ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἔβλαστον. Et *Diodorus* V. 12. ταχὺ τοῖς τε βίοις ἀνδραμον καὶ ταῖς δόξαις ὑξήθησαν: qui eum in modum saepe alias, ut ibi ostensum fuit. Adde *Paull. Leopardum* Emend. VII. 7. WESS.

6. καταφρονήσαντες Ἀρχάδων κρίσσονες εἶναι) Imitatur *Abydenus* de turris Babylonicae structoribus, καὶ δὴ θιῶν καταφρονήσαντας ἀμείνονας εἶναι in *Eusebii* Pr. *Euang.* IX. 14. Putabam καταφρονεῖν, *Erotiano* praeunte, Ionibus tantundem fuisse ac κατανοεῖν considerare, opinari, non sine contemptu quodam. Nec alia mens doctissimo *Reiskio*. Ansam dedit *Herodotus* VIII. 10. et huius libri c. 59. ubi *Valckenarii* animadversionem expende. WESS. — At accedentem contemptus notionem ignorat *Erotianus*. Conf. Adnot. ad cap. 59, 18. S.

15. αἱ δὲ, πίδαας φερόμενοι) Ita multo post Carthaginienes, sed pari eventu, in *Diodori* lib. XX. 13. Suscepta infelix haec et temeraria expeditio fuit rege *Charillo*, docente *Pausania* III. 7. et VIII. 49. Calamitatem vero captivorum *Laconum* alia in re *Libanius* tetigit *Prospheon.* ad *Iulian.* p. 179. A. ὥσπερ γὰρ ἦν ἔτιμον Σπαρτιάται γῆν Τεγεατῶν, ταύτην ἐργάζοντο τοῖς νενικηκόσι, χοίνικας ἔχοντες: i. e. si interpretem audis, modios tenentes. At noli auscultare; χοίνικας nihil aliud ac Nostro πίδααι, isto quidem oratoris loco. WESS.

22. τῆς Ἀλίας Ἀθηναίης) Bene *Minervae* hunc titulum instauravit *Gronov.* etsi in vocis origine error inest. *Constanter* Ἀλίαν adpellat *Pausanias*, regique *Aleo* acceptum refert, oblitus *Homericum* *Iliad.* χ'. 301. In *Strabone* VIII. pag. 595. [p. 388. D. ed. Cas.] Ἀλαίας nomen habet ex doctorum coniecturis. De conpedibus, quae inter templi donaria *Pausaniae* aevo durabant, ipse lib. VIII. 47. WESS. — Conf. *Nostrum* IX. 70, 17. S.

CAP. LXVII. 11. ἐγινέατο) Herodoteum hoc, ex Ionum more. Florentinus dialecti rationem non duxit, mox quoque τούτων, ὁρίων aliaque inmutavit, quae tangenda non fuerant. Sustuli praeterea τὴν, cui sedem inter αὐτὶς ἐς θεὸν concesserat. Nam turbat orationem, neque praesidium accipit ex cap. 153. τὴν πρώτην εἶναι, quippe plane diverso. Reiskius, retineri si debeat, mavult ἔπιμπον τὴν αὐτὶς ἐς θεὸν, et πομπὴν ad structuram adsciscit: posset geminum videri Sophocleum *Trachin.* 665. πρὶν ἢ τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσει, nisi discreparet recte expensum. WESS. — Ad τὴν ἐς θεὸν nullo incommodo ὁδὸν intelligi poterit, sive πομπὴν malueris, nomen ex cognato verbo repetitum. Conf. quae ad I. 109, 2. monemus. S.

15. Τεγίη λευρῶ ἐνὶ χώρῳ) Cl. Pauw Τεγίη λευρῶ ἐνὶ χώρῳ: cui Reiskius consentit, λευρᾶ tamen scribens. Aliter Poëta *Odyss.* H'. 121.

τῆς ἑτερον μὲν θειλόπεδον λευρῶ ἐνὶ χώρῳ
τίσεται - - - WESS.

17. καὶ τύπος ἀντίτυπος) Rixantur nimis quam fuerat ex usu Gronovius et Küsterus; in adnotationibus ille, hic Clerici in *Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 405. Cui bono? Scriptor ipse [c. 68, 18.] τὸν ἄκμονα καὶ σφύραν, *incudem et malleum*, esse τὸν τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον ait; quod malleus incudem feriat, et incus vicissim malleum repellat: id fieri solere, officinae ferrariae adspectu omnes et sono edocent; et utrumque H. Stephanus et Chytraeus dudum monuerunt. Τύπος in oraculi ambagibus atque ex vi quadam originis *malleum* non male; ἀντίτυπος, quia eius ictum repellit, *incudem* exprimere aptus est: πῆμ' ἐπὶ πῆματι, *ferrum*, quod malleo super incude tunditur. Qua in explicatione ab Herodoti sententia non deflexit Pausanias III. 3. p. 210. WESS.

19. Τεγίης ἐπιτάρροδος ἔσση) Corn. de Pauw reponebat Τεγίης ἐπιτάρροδον ἔξῃ, *Tegeae auxiliatorem habebis tibi*, de auxiliatore, cuius tamen notitia requirebatur, ipso tacens. WESS. — Auxiliatorem Pavius Orestem intellexerit. At hunc non Tegeae, sed contra Tegeam, auxiliatorem desiderabant Spartani. Itaque Aem. Portus in *Lex. ion.* versionem Vallae secutus ait: „Ἐπιτάρροδος apud Herodot. non pro „auxiliatore (ut passim apud Poëtam) accipitur, sed pro

„victore.“ Nec ita male. Nempe verbum ἐπιρροεῖν, indeque derivatum nomen ἐπιρροῆς, eique geminum ἐπιράρροδος, mediam habet significationem, cum strepitu accedere, adstrepere, ut in fragm. Sophoclis apud Athen. VII. 277. b. Itaque, fere ut βορραῖν, de eo dicitur qui cum strepitu et impetu adest, sive ad opem ferendam amico, sive ad depellendum hostem; quemadmodum et de eo qui vel adplaudit amico, vel insultat hosti. Caeterum, quum et verbum istud, et nomen, cum dativo casu potius, quam cum genitivo construatur, rectius fortasse Τεγέης scribetur: quo ducit scriptura codicis Vossiani apud Steph. Byz. in Τίγεια. Nam oppidi huius nomen non solum in singulari numero efferebatur, verum etiam in plurali. Sic certe ἐν Τεγέαις ait Archestratus apud Athen. III. 112. b. S.

[20. ἀπειχόν τῆς ἐξουσίας οὐδὲν ἔλασσον etc.) Haec Gronov. sic convertit, nihilo minus inventionem abstinerunt, absurde prorsus: quam interpretationem miror a Wess. absque notatione servatam esse. Recte ad sententiam Valla: nihilo minus inventionem frustabantur. Ad verbum H. Stephanus: nihilo minus ab inventionem aberant. Larcherus vertit, quasi in Graecis esset, ἔτι μᾶλλον ἀντείχοντο τῆς ἐρείνης. S.]

21 seq. ἐς οὗ δὴ Λίχης, τῶν ἀγαθοεργῶν) Proscribitur a Pavio et Reiskio ἐς οὗ: praestare aut ἕως οὗ: aut ἐς ὅ. Sic enim usu receptum esse. Contra veniunt schedae Florentinae IV. 12. 160. et 166. ubi Gronov. tum reliquae omnes V. 51. Ellipsis defectui mederi potest. De Spartanorum Agathoërgis, Ruhnkenius ad Timaeum et doctorum alii ad Hesychium. WESS. — In ἐς οὗ ellipsin Aem. Portus statuit huiusmodi, ἐς ἐκεῖνον τὸν χρόνον οὗ, ad illud tempus quo. Quidni dicamus, ἐς in ista formula pro ἕως usurpari, adeoque regimen huius particulae aemulari. Quidquid sit, de Herodoti usu dubitari non debet. Locis a Wess. citatis adiici poterunt III. 31, 11. V. 86, 14. etc. S.

26. ἐλινύειν) Sic lib. VIII. 71. καὶ ἐλινύον οὐδὲνα χρόνον: at VII. 56. ἐλινύσας οὐδὲνα χρόνον, discordibus mssis et litteram iteratam recusantibus, Suida non dissentiente. Hippocratis Codd. in Ionico verbo abeunt in partes itidem, uti Foësius commonstravit. Vide Apollonii Rhod. I. 589. interpretes, et Paull. Leopardum Emend. lib. I. 24. WESS. — Conf. Koen. et Schaeff. ad Gregor. Dial. ion. §. 92. S.

CAP. LXVIII. 6. ὁ χαλκεύς) *Faber aerarius* vetus interpres; *Heresbachius ferrarius*, insecutique editores. Gronov. sine causa *aerarium* praetulit. Dudum est, cum *Pausanias* III. 3. doceret, officinam ferrariam fuisse, in quam *Lichas* penetraverit, minime neglecta notionis eius ratione. Patefacit id quoque res ipsa eiusque series. *Pollux* VII. 106. χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκίας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους, quorum ultima sunt *Aristotelis* de *Poëtic. Art.* cap. 25. p. 256. Confer *Fragmenta Pythagor.* p. 706. Ed. Gal. Schol. in *Apollon.* Rhod. I. 430, et *Aemil. Portum* ad *Xenophontem* p. 1178. et de *Orestis* corpore, cubita longitudinis habente septem *Philostratum Heroic.* I. 2. p. 668. tum *A. Gellium* N. A. III. 10. cui *Noster* propter illud litteris, tametsi ex *Spartanorum* sermonibus, proditum, homo fabulator. WESS.

7 seq. Ἡ κὺν ἂν --- ἐθώνμαζες) Haec minus sincere scripta prostant in *Etymolog. M.* p. 434, 28. VALCK.

11. μὴ μὲν γενέσθαι) Si faverent codices, praeferebam *μηδαμῶς γενέσθαι μηδαμᾶ μέζοντας ἀνθρώπους τῶν νυν*, nullos uspiam fuisse. lib. II. c. 91. μηδ' ἄλλων μηδαμᾶ μηδαμῶν ἀνθρώπων. *Opinio* non absurda fabri ferrarii *Tegeatae* nitebatur ea propemodum ratione, quam *Celsi* verbis apud *Origen.* IV. p. 207. exprimas: τὰ αὐτὰ αἰὶ καὶ γεγονέναι καὶ εἶναι καὶ εἶσεσθαι. Simillima dantur *Epicuri*: istam ἀπιστίαν, valde probatam *Palaephato*, expugnare nititur *Plutarchus* T. II. p. 732. D. VALCK. — At recte in vulgatam consentiunt libri. In ista formula μὴ μὲν, particula μὲν *Herodoteo* more pro vulgata μὴν ponitur: de qua particula idem *Valck.* cui h. l. suspecta fuit, recte praecepit ad III. 99, 7. ubi ἄπαρνός ἐστι μὴ μὲν νοσέειν: parique modo III. 66, 14 seq. ἔξαρνος ἦν μὴ μὲν etc. Caeterum conf. III. 15, 5. ibique notanda. S.

20. πῆμα ἐπὶ πῆματι) *Aldinum* ἐπὶ πῆμασι *Sophocles* verum praestaret *Antig.* vs. 605. ἀρχαῖα --- πῆματα φθιμένων ἐπὶ πῆμασι πίπτοντα, nisi alia in re occuparetur, et in formulae usu variarent veteres. Responsum *Pythiae* apud *Aelian.* Var. Hist. III. 43. καὶ πῆμα δόμοις ἐπὶ πῆματι βαίνει. *Manetho* V. 57. Ἐνθ' ἀκαταστασίαι καὶ πῆμ' ἐπὶ πῆματι δινωῖ. Refer huc, ut alia praetereantur, *Iuvenalis* Sat. XV. 165.

Herodot. T. V.

F

*Ast homini ferrum letale incude nefanda
produxisse parum est. - - WESS.*

26. ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκδιδόντος) Reiskio, si ἐκδιδόναι hic significet *locare* pro certa mercede, negans particula visa fuit supervacanea. Non accedo. Vetat enim Pollux, haec eadem citans I. 75. Ἐμισθοῦτο, *conducere* cupiebat et *conabatur*. Quo modo saepe cultissimus quisque. Noster III. 53. ὁ μὲν Περικλῆς ἐπέλλετο εἰς τὴν Κερκύραν. et cap. 139. ἐπιθύμησι τῆς χλανίδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὤνιετο. Utrobique *conatus* et *voluntas* [pro ipsa *actione*] indicatur, sicuti et cap. seq. χρυσὸν ὤνιοντο. [et c. 165, 2.] Vide Io. Taylor ad *Lysiam* p. 146. *Valkenarium* in Euripid. *Phoeniss.* vs. 1406. et Paull. *Leopardum* Emend. VII. 7. WESS.

CAP. LXIX. 2. ἔπιμπε εἰς Σπάρτην etc.) Hinc Messeniorum exprobratio in Lacedaemonios, a Croeso, Graecis Asiae incolae premente, donis illectos, et primos omnium, Κροίσῳ τε αὐτοῖς δῶρα ἐπιστείλαντι γενέσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους in *Pausaniae* lib. IV. 5. Addunt alii, missum et Eurybatum fuisse ad milites conducendos, sed ad Cyrum omni cum pecunia perfide transiisse apud *Suidam* in Εὐρύβατος. WESS.

11. δι' ἀγγέλων ἐπεκηρυκεύετο) Aberrat liber *Archiep.* Infra c. 99. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρεῖσθαι. VII. 203. λέγοντες δι' ἀγγέλων ὥς etc. *Alcidamas* Or. *Ulyss.* p. 185. πῦμποντες διὰ τοιούτου εἶδους, καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. *Strabo* XV. p. 1040. B. τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνεῖναι δι' ἀγγέλων. Sed desino. WESS.

[16. χρυσὸν ὤνιοντο) Vide ad c. 68, 26. notata. S.]

18. ἐν Θόρνακι) Hoc de Laconicae monte et Apolline Pythaeo, Croesique auro, *Pausanias* III. 10. WESS.

CAP. LXX. [5. ζῶδιων) ζῶδια hic non modo *animalia* dicuntur, ut vulgo intelligunt; sed cuiuslibet generis *figurae*, animalium, florum, fructuum, etc. Sic ζῶα, I. 203, 11. et 12. et alibi. Sic idem ζῶδια apud *Athen.* V. 197. b. S.]

7. ἀμφορέας χωρῖοντα ἄγον) De eodem cratere III. 47. τὸν ἄγον Κροίσῳ. *Aldus* dederat ἄγον hoc loco, quemadmodum c. 166 et 170. Mutavit *Stephanus* aut scriptum secutus *Cod.* aut Ionum haud esse arbitratus; quod utique secus habet. Neglectae ἀνξήσεως cumulum conguessit *Portus*. WESS. — *Aem. Portus* in Lex. ion. sub voce ἀνξήσεως. S.

16. ἐς τὸ Ἡραῖον) Verum est iustumque. [conf. Var. Lect.] Vide IV. 88. et 152. *Apuleius Florid.* p. 350. *Enimvero fanum Iunonis antiquilus famigeratum: id fanum secundum litora, si recte recordeor, viginti haud amplius stadiis oppido abest; ibi donarium deae perquam opulentum.* Sic ille de Samiorum Heraeo. WESS.

CAP. LXXI. 7. Ὡ βασιλεῦ) Minutae voces, Herodoteae tamen, forsan e codicibus, ex *Athenaeo* certe III. p. 78. E. restitui poterunt: Ὡ βασιλεῦ, σὺ δὲ ἐπ' ἄνδρας τοιούτους στρατεύεσθαι παρασκευάζαι; Similiter lib. VII. c. 10. σὺ δὲ, Ὡ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ' ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἀμείνωνας ἢ Σκύθας; Nostro loco, σὺ fuerat elisum a proxime praecedentibus literis. VALCK.

11. χώρην ἔχοντες τρηχέην) Fatentur Persae, γῆν γὰρ ἐκτῆμεθα ὀλίγην καὶ ταύτην τρηχέην, magis ex Ionum consuetudine, lib. IX. 121. Qua etiam de caussa ἐπιπονώτατα ζῶντες διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα *Xenophonti Cyropaed.* VII. p. 197. E. Quod *Athenaeus* vero exscripsit πρὸς δὲ, νῆ Δι', οὐκ οἶνω χρίονται, id illi privum est et relinquendum. Variat et alia, atque adversos experitur *Codd.* omnes. Noster autem sibi contrarius non est, quando c. 133. οἶνω καὶ κέρτα προσκίταται, vino Persae addictiores sunt. Olim pauperes erant et tenui victu contenti: Cyri et insecutorum principum victoriae potentiam et divitias; opes, ut fit, luxum pepererunt. Lege *Strabonem* XV. p. 1068. [p. 735. ed. Cas.] WESS.

CAP. LXXII. 9. ἔνθεν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀπέργει) Sic *Eustathius*, msstis consentiens. *Corn.* tamen de *Pauw* aut *Συρίους* aut *Καππαδόκας* érasos mallet. Potuerat profecto alterutro Noster defungi, ut c. 76. Nunc praegnans ratio nulla delendi est. Tractum illum, quem in Pontum demergens *Halys* radit, Συρίαν, Ἀσσυρίην, Λευκοσυρίαν saepe adpellitant *Apollon.* *Rhod.* II. 947. 966. ubi docte Critici Graeci, *Dionys.* *Perieg.* vs. 733. *Adi* et *Gronov.* II. 104. [At ibi nihil quod huc spectet reperitur.] Mox *Reiskius* πάντα τῆς Ἀσίας τῆς κάτω. WESS.

13. ἐστὶ δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρας ταύτης ἀπάσης) Bene *Io. Fr. Gronovius* [referente *Iacobo* filio, in *Nota* ad h. l.] haec parenthesis includenda, aut maiore distinctionis nota ab insequentibus sciungenda, arbitratus fuit. Αὐχὴν, *cervix*, angustus meatus Nostro est, et terrae etiam angustior tractus,

cervicisque instar porrectus. De Bosporo Thracio IV. 85. μήκος δὲ τοῦ στόματος, ὁ αὐχὴν, τὸ δὲ Βόσπορος κέκληται. Consimiliter Istri, antequam in ostia scinditur, tenor, τοῦ ποταμοῦ αὐχὴν ibid. c. 89. Alibi αὐχίνα τῆς Χερσονήσου adpellat Isthmum ab urbe Cardia ad Pactyā protensum, lib. VI. 36. et τὸ εὐρύτατον τοῦ αὐχίνο, Thermopylarum angustias, [VII. 223, 9.] ubi paullo erant laxiores. Adderem Euripidis *Elect.* 1288. quaeque in Scholiis leguntur ad Sophoclis *Oedip.* Colon. 688. si in obscuro res maneret. Ruit certe doctissimi Waltheri correctio, qua citra necessitatem ἔστι δὲ αὐχὴν οὗρος τῆς χώρας in *Observat. Histor. et Critic.* refinxit. Non agitur de termino Asiaticae eius regionis, sed quo illa situ sit, ubi raditur ab amne Halye, et quam anguste a Ciliciae finibus in Pontum extendatur. Idem Cl. Reiskius pulcre vidit, stabiliturque his *Scymni Chii*, Asiae ad Amisum Ponti urbem σχεδὸν στενότατος αὐχὴν ἔστιν εἰς τὸν Ἰστικὸν κόλπον διήκων. [Quibus cunctis in locis graecum αὐχὴν commodissime latinum vocab. *fauces* reddet.] Mox D. Heinsius μήκος δὲ ὁδοῦ εὐζώνω etc. teste Iungermanno in *Polluc.* II. 214. haud absurde quidem. In ipsa tractus longitudine, tametsi repetatur lib. II. 34. nonnihil adhaeresco: sive enim diurno itineri stadia cl. uti lib. V. 53. seu cc. quemadmodum IV. 101. contriberis, Asiae illa cervix in angustias, oppido arctas, concludetur. Neque latuit hoc *Scymno Chio*, qui VII. dierum itinere Asiae has angustias, sive Pontum ab ora Ciliciae maritima disiungi ubi admonuerat, continuo Ὁ δ' Ἡράδοτος εἰσὶν ἀγροεῖν, λέγων Ἐκ τῆς Κιλικίας πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον. WESS. — Vide *Scymni Chii* Fragmenta cum Holstenii Notis ad Steph. Byz. a Ryckio edita, p. 380. extr. et 382: et in Hudsonii *Geogr. Min.* Vol. II. p. 54. *Scylax* quidem in *Periplo maris mediterranei*, cap. de Cilicia, (p. 97: ed. Gron.) *Herodoto* adsentitur: *Eratosthenes* vero, teste *Strab.* II. p. 68. ed. Cas. tria millia stadiorum numerabat; *Plinius* lib. VI. c. 2. ducenta M. P. Caeterum consuli possunt quae in hunc *Herodoti* locum commentati sunt Academici Parisienses, *De la Barre*, T. VIII. p. 352 seqq. et *De la Nauze*, T. XXXVI. *Hist. de l'Acad. des Inscr.* p. 65. Particulam δὲ, quam desideraverant viri docti, ignorant libri. Vide ad c. 59, 13 seq. notata. S.

CAP. LXXIII. 8. εἴλη ἀνδρῶν) Parum refert, εἴλη

praeoptes, an ἔλη. In membranis perpetua est discordia. Εἶλη tamen, si originem consideres, vetustior. Dixi ad Diodor. XVII. 33. dixerunt et alii. In ἀνδρῶν vocabulo latere regis titulum, cuius obsequium fugitivi Scythae detrectaverint, Reiskius coniicit. Mihi tali nomine rex Scythia cognitus minime est. Scytharum νομάδες ἄνδρες non alii sunt ac νομάδες lib. IV. 19. uti ἄνθρωποι νομάδες Arriani Indic. c. 29. Recurret alias ἀνὴρ αὐλητής et ἀνὴρ βασιλεὺς etc. WESS. — At equidem h. l. τῶν νομάδων non tam cum ἀνδρῶν, quam cum Σκυθῶν iunctum intelligam: nempe εἶλη ἀνδρῶν, quae εἶλη ἀνδρῶν fuit (ἐκ) Σκυθῶν τῶν νομάδων. S.

13. παῖδας σφί παρίδωκε) Ita vetus interpretes ex coniectura, Galeus, Barbeyracius Histor. Foed. Part. I. p. 46. Corn. de Pauw, Reiskius et Abbas Geinoz T. XVI. *Comm. Acad. Inscript.* p. 66. et merito: nam quae Noster [l. 21.] subiungit, plures postulant pueros. Indignor itaque, *cocorum inpetum* illis [a Gronovio] in *inpetum*, quibus puerorum multitudo, ipso scriptore viam monstrante, potior visa fuit. Msti, quorum auctoritas desiderabatur, adsunt. WESS.

17. κείνησι χερσὶ) Sic decuit. Κυνὰ χήματα lib. IX. 84. et κεινὸς ἀμφορέας VII. 28. veteres schedae, postulante sermonis usu, dabunt. WESS. — In nostra *Var. Lect.* perperam excusum „κείνησι nostri omnes:“ pro eo quod oportebat, κείνησι. S.

18. ὀργὴν οὐκ ἄκρος) Qui poterit hoc esse verum? Is ὀργὴν ἄκρος censetur, qui iracundo animo est, sive in iram pronior. De Sulla Appianus, ὁ δὲ κατὰ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τε καὶ πόλεων ἄκρος ὀργὴν γινόμενος: tum de Sertorio, καὶ γέννητο ὀργὴν τε ἄκρος δι' ὑπονοίας ποικίλης, Bell. Civil. lib. I. p. 692. et 700. [cap. 104 et 113. Alia loca, ubi idem Scriptor, Herodotei styli aemulus, eadem formulā utitur, dabit Index noster Graecitatis in Appian. voc. ἄκρος.] Accedit Dio Cassius ex Cl. Reiskii indicio, T. I. p. 59. Edit. Noviss. θυμοῦ τε ἐπληρώθησαν ὄντες καὶ ἄλλως ὀργὴν ἄκροι, furore succensi sunt, alioqui in iracundiam etiam proni. Itaque ὀργὴν οὐκ ἄκρος, qui irae minime indulget; qualis profecto, uti res declarat ipsa, Cyaxares non fuit. Memini geminum videri lib. V. 124. ἦν γὰρ δὴ, ὡς δαδίζε, Ἀρισταγόρης ψυχὴν οὐκ ἄκρος vertique, non erat conpos mentis. At discrepat; nec Latina bene procedunt. Aristagoras mentis quidem conpos erat.,

sed in agendis rebus *forti ac magno animo defectus*, sive *ψυχὴν οὐκ ἄκρος*. Ne longum faciam, cum Cyaxares iram frenis conpescere haud valuerit, supervacanea videtur negans vox et tollenda. Mecum sentit Abbas Geinozius. WESS. — Negativae particulae, quam equidem cum *Schaefer*. eiicere non dubitavi, patrocinium (referente *Larchero* in *Notis*) suscepit doctissimus *Coray*, *ἐργὴν* ut in *Aeschyli* *Prometh.* 378. pro *ψυχὴν* accipiens, hominemque *pusillo* intelligens *ingenio*: cui *Werferus* suffragatur in *Actis Philol. Monac.* Vol. I. p. 77. vocab. *ἐργή* apud *Ionicos* inprimis scriptores et poëtas de *ingenio* et *indole* frequentari monens, pluribusque prolatis exemplis demonstrans. *Schaeferus* ad *Gregor.* *Dialect.* p. 532. in sua sententia, delendam esse negativam, perstans, ortam esse voculam οὐκ suspicatur e duabus literis αα a quibus incipit vocab. proxime sequens. Vir doctus in *Actis Seminar. Philolog. Lips.* Vol. II. P. II. p. 281. provocans ad V. 112, 2. *ἐργὴν οὐκ ἄκρος* interpretatur, *iram non vincens, irae non temperans*. Id vero graece foret *ἐργῆς οὐκ ἐγκρατῆς*. S.

20. *ἰβουλεύσαντε τῶν παρὰ σφίσι etc.*) Restitui, quod citra caussam inmutatum fuerat. Vid. VII. 11, 4. [voluit, puto, VII. 10, 45. seqq.] VIII. 101. Neque displicuit *Κναξάρι* δοῦναι *φέροντες* ex *Parisino*. Habebat *φέροντας* quod illo verborum ordine displicere poterat. WESS. — Usitatius utique *βουλεύσθαι* dicitur, verbo medio, *deliberandi* notione: sed quoniam promiscue activo etiam verbo *Herodotus* utitur, conf. I. 120, 2. praesertim ea notione quae hic obtinet, *re deliberata decernere*, (veluti III. 84, 7. et 10. tum VI. 52, 11. saepiusque alibi:) activae verbi formae primas dedi, neutiquam quidem spernens alteram scripturam. S.

CAP. LXXIV. [5. ἐν δὲ, καὶ νυκτομαχίην) ἐν δὲ, scilicet ἐν ταῖς ἄλλαις μάχαις, vel ἐν δὲ ταύταις ταῖς μάχαις. Quam vero νυκτομαχίην dicit, ea ipsa pugna est, de qua mox uberius verba facit. S.]

8 seq. συνήνικε - - τὴν ἡμέρην ἑξαπίνης νύκτα γενέσθαι etc.) Vulgi more satisque populariter *Noster*, quoties de solis eclipsibus sermo est. Ἀντὶ ἡμέρης νύξ ἐγένετο, VII. 37. ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ, IX. 10. Moverunt ea *H. Dodwellum*, ut *Herodoto* omnem sideralis scientiae notitiam detraheret; quod ferri utcunque, etsi sine iusta ratione propositum,

poterat: verum grassatur ulterius, *Thaletique* peritiam astronomiae aufert, et, quem praedixerat solis defectum, talem fuisse infitatur: *tenebras subito obortas fuisse, quas Thales e regionis tempestatisque exhalationibus observatis praedixerat*, in *Addend. ad Diss. de Cyclis* p. 912. Qua re dum Thaleti astronomiae usum et scientiam adimit, adauget eiusdem cognitionem rerum naturalium adeo, ut neminem eo in genere parem habuerit, habeatve. Quis enim regionem aliquam ingressus complures ante menses indicavit, indicabitve, quali vaporum exhalatione aëris coelique habitus obscurandus obnubilandusque stato die sit? Ita porro fides *Eudemo* apud *Clementem Stromat.* lib. I. p. 354. [ed. Pott. p. 221. ed. Sylb.] in *Historia Astronomiae*, *Ciceroni*, *Plinio*, *Diogeni Laërtio*, *Apuleio*, et aliis pluribus, qui uno ore perhibent, Thaletem solis hanc eclipsin multo ante significasse, quam contigit, negatur. Verum constet ea *Herodoto* ceterisque, uti oportet. De anno, quo deliquium istud sol passus fuerit, maior contentio et controversia. *Plinius* lib. II. *Histor. Nat.* c. 12. in annum Olymp. XLVIII. 4. refert: *Clemens Alex.* in Olymp. I. circiter, ex coniectura. Utriusque sententiae officit rex *Cyaxares*, qui vitam in illos Olympiadum annos non prorogavit. *Cicero* I. *Divinat.* c. 49. solis a Thalete praedictam defectionem, *Astyage* regnante factam fuisse ait; idem alii dixerunt, contra *Nostri* descriptam rerum seriem, et liquidissimum *Eudemi* testimonium. Seriore aevo viri doctissimi *Scaliger*, *Calvisius*, *Petavius*, *Ricciolus*, *Usserius*, *Newtonus* defectionis tempus et indagarunt et suas secuti temporum rationes variis annis adligarunt. Examinauit dissidentes horum opiniones *Vignolius* T. II. *Chronol.* p. 254. etc. accurate, diemque defectioni ex arbitrato constituit. In alia abiit, *Vignolii* repudiata, neque citra causam, opinione, *Bouherius* *Diss. Herod.* c. 4. Amplexus alia quoque est T. S. *Baierus* in *Memor. Scythicis*, insertis T. III. *Commentar. Acad. Petropolit.* p. 328; cuius eximii viri quaestionis huius examen, cum cura institutum, minime displicuit; animi tamen pendeo, ad quos me adiungam, in tanto computantium dissensu, neque patitur adnotationum brevis uberiores excursus. WESS. — Plura quaedam *Larcherus* exhibet, qui istum solis de-

fectum cum *Petavio*, *Harduino*, *Marshamo*, *Buherio*, et *Corsino*, ad Olymp. xlv. 4. id est, ad annum ante C. N. 597. refert. Ad annum ante C. N. 585. retulit *Reizius* in sua *Herodoti* editione; ad annum 610. refert *Franc. Baily* in *Philosoph. Transact.* mccccxi. p. 269 seqq. ut nuper ex *Novellis literar.* Goetting. intellexi. Diligenter perpensis collatisque cunctis momentis, quae ad illorum temporum rationes ineundas conducentia ab *Herodoto* passim memorantur, Vir multis nominibus illustris *Volney* in *Chronologie d'Hérodote conforme à son texte* p. 4 seqq. demonstratum ivit, agi hic de eo Solis defectu, qui in *Pingrei Tabulis* ad diem tertium mensis februar. anni ante C. N. 625. refertur. S.

16. Σύνεσις τε ὁ Κίλιξ, καὶ Λαβύντος) Verum est, quod *Stanleius* in *Aeschyli Pers.* 326. et *T. Faber* lib. I. *Epist.* 39. docuerunt, Cilicium reges *Syennesis* titulo omnes olim appellatos fuisse. Vide V. 118. VII. 98. et ad *Diodorum Siculum* XIV. 20. *Labyneti* nomen in *Babylonis* regibus itidem frequens, uti mox c. 77. et 118. Ille, qui pacis arbiter et sequester *Medos* inter et *Lydos* fuit, est *Nabuchodonosorus*, qui et *Nebucadnezar*: congruunt temporum rationes. Γάμων ἐπαλλαγὴν, uti mox, [l. 18.] de consociata adfinitate *Iones* probasse videntur. De *Abderitis* et *Democrito* *Simplicius* de *Coelo* lib. III. pag. 150. τὴν συμπλοκὴν οἱ Ἀβδηρίται ἐπάλλαξαν, ὥσπερ καὶ ὁ Δημόκριτος. Iunge *Cl. Alberti* scholia in *Hesychii* Ἐπαλλάξαντες. WESS.

24. ἐς τὴν ὀμοχροσίην) Damnanda temeritate Editor *Genevensis* mdcxviii. *Stephani*, *Chytraci*, *Porti* aliorumque coniecturam secutus, αἰμορροσίην publicavit. Vulgatum msstorum auctoritate munitum est, illis praeterea, quae viri doctissimi *Is. Vossius* et *Iac. Gronovius* in medium deposuerunt. Ἐς ὀμονοίην *Corn. de Pauw* aequè pravum. Sola durat controversia, quid ὀμοχροσίην? *Ios. Scaliger* *Castigat.* in *Hippocrat. de vulneribus capitis*, principio, Hic, inquit, ἡ ὀμοχροσίην est curvatura interior brachii, qua contingunt se duae partes interiores brachii, cum angulum faciunt. Quae ibi adduntur ex medicorum principe, illam non stabiliunt vocabuli notionem, sed superficiei quamdam aequabilitatem. ἡ ὀμοχροσίην ὀρίου calvariae laevis est superficies, ut bene *Foësius*. In *Aeschinis Dialog.* III. 15. οὐδὲ ἄπτεται ταῦτα

τῆς ὁμοχρείας, bene redditur, neque attingunt haec superficiem. Ad quem modum si cum Rev. Horreo ἐπιτάμωται ἐς τὴν ὁμοχρείαν verteris in summa cute, seu cutis superficie, uti equidem interpretandum censeo, cessabit, si quae morata fuit, difficultas. Tacitus simili in ritu Ann. XII. 47. *levi ictu cruorem eliciunt*. Alia Vossius ad Melam, II. 1. [p. 668.] alia Gronovius, quae ipsis relinquo. WESS. — Utique Gronovio et absurdam interpretationem, et rustica convicia in viros doctos h. l. coniecta, relinquamus! S.

CAP. LXXV. 5. *ὡς στρατεύεται ἐπὶ Πέρσας*) *εἰρησίων*, quod his liberaliter adstructum fuit, recte abest. Vide Gronov. [immo Var. Lect. vide,] et Adnotat. ad Diodor. XIV. 112. WESS.

[9. *κατὰ τὰς ἐούσας γεφύρας*) Pro eo quod in versione posui, pontibus eis qui ibi erant, rectius fuerat, qui ibi sunt, vel, qui nunc ibi sunt, ut Larch. et Wytttenb. (Select. Historic. Graec. p. 350.) intelligebant, collatis vicinis verbis οὐ γὰρ δὴ εἶναι -- τὰς γεφύρας ταύτας. S.]

10. *ὡς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων*) Etsi Noster Graecorum hunc rumorem spreverit, amplexi dein eum alii sunt, uti Apollodorus in Diogene Laërt. I. 38., Lucianus Hipp. c. 2. [T. III. pag. 68. ed. Amst.] alique, de quibus pro Herodoto ad eum Samosatensis locum Cl. Gesnerus erudite. WESS.

[15. *ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς ἕρρα*) Scilicet adverso fluvio, quo commodiorem ad traiciendum locum invenirent, littus legentes, fluvium a laeva habuerunt. S.]

[18. *ὅπως, ἂν τὸ στρατόπεδον ἴδῃ κατὰ τῷτον λαίβει*, etc.) Wytttenbachium secutus eram, qui commate post ὅπως interposito (quod ignorant alii) orationi consultum existimaverat, hac sententia: *ut fluvius, si a tergo sumeret* (i. e. praeterlaberetur) castra eodem loco manentia, (ἰδρυμένα,) hac parte superiore (ἀνωθεν) se convertens in fossam etc. De sententia equidem nihil repugno: sed de distinctione inter ὅπως et ἂν interserta, nollem factum. Nusquam, quod meminerim, particulam ἂν notione conjunctionis si usurpat Noster; quae illi ἂν, si vel ἰδῇ est. Arcte iunctae particulae ὅπως ἂν, cum coniunctivo vel cum potenciali modo constructae, ut I. 99, 9. et saepius alibi, nude ut significant: neque ad sententiam alia particula hic desideraba-

tur. Structura enim orationis, abiecto post ὅπως commate, in hunc modum procedens facile intelligitur, ἵνα ὁ ποταμός, ταύτη --- ἐκτραπόμενος ἐκ τῶν ἀρχαίων μέθρων, λάβοι τὸ στρατόπεδον κατὰ νότου, καὶ αὐτὶς ἐσβάλλοι ἐς τὰ ἀρχαῖα, παραμειβόμενος τὸ στρατόπεδον. Quare nec opus fuit, inserta τι particula fulcire orationem, quod Schaeferus fecit, sic edens: ὅπως ἂν τὸ στρ. ἰδῇ. κ. ν. λάβοι, ταύτη τε κατὰ τὴν διῶρ. etc. S.]

CAP. LXXVI. 4 seq. κατὰ Σινώπην --- μάλιστα κη κειμένην) κειμένη praestaret. Praedicatur de regione Pteria, quae in finibus Sinopes ad Pontum. Steph. Byz. ἔστι καὶ Πτερία πόλις Σινώπης, ex hoc, opinor, Nostri loco. Pteriorum urbis mox mentio erit. WESS. — Adoptare viri docti emendationem non dubitavi. Quid deceperit librarios, κειμένην scribentes, facile adparet. Nec vero in finibus Sinopes sitam Pteriam Herodotus ait, sed ex adverso, e regione fere Sinopae. S.

11. πρὶν δὲ ἐξελαύνειν ὀρμῆσαι τὸν στρατὸν) Est, cui ἐξελαύνειν glossatoris videtur, me dissentiente: putes simile esse lib. VIII. 106. ὡς δὲ τὸ στράτευμα --- ὄρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας: discrepat tamen, ut quisque videt. Hoc specta, VII. 106. πρότερον ἢ περ ὀρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Restitui ex schedarum consensione κήρυκας. Plures Cyrus misit, sicuti c. 141. traditur, ubi ultro Iones postulant, quod hic negant Cyro. WESS.

17. πισόντων ἀμφοτέρων πολλῶν) Media vox perperam praeteritur. Vide c. 82. et illud III. 11. ubi plenius, καὶ πισόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων πλήθει πολλῶν: nam praepositionem quod Arch. et Vind. omittant isthic, caussa caret. WESS.

CAP. LXXVII. 1. Κροῖσος δὲ, μισθὸς etc.) Latina, Croesus reprehensus propter suas copias, non probo. A quo enim reprehensus? Immo vero ipse semet incusabat, quod copiarum numero longe inferior congressus cum Persarum rege esset. Melius Stephanus et Portus, postulante verbi usu, caussatus exercitus sui paucitatem, sive potius, semet reprehendens ac incusans. Statim οὐκ ἐπειρᾶτο ἐπιὼν Reiskii iussu ἐπωρᾶτο corrigendum foret, nisi si valide Noster resisteret. Ἐπειρᾶτο ἐπιὼν non aliud illi ac ἐπιέναι. Ecce tibi VII. 5. ἐπειρᾶτο κατιὼν ὁ Ἰστιάϊος: et cap. 50. ὡς δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων. Consimiliter VII. 172. et IX. 52. tum I. 84.

ἐπειρᾶτο προσβαίνειν. WESS. — Μειφθεῖς non passiva aut reciproca notione dicitur, sed activa, ut III. 13, 16. VII. 146, 8. Itaque h. l. accusativum regit, τὸ στρατόπεδον: ut sententia ad verbum haec sit, *damnavit, improbavit exercitum suum propter paucitatem: id est, conquestus est de suo exercitu, non quod minus fortiter pugnasset, sed quod numero longe inferior fuisset hostibus. S.*

10. Λαβύνητος) Regum Babyloniorum ultimus, Croeso ad coercendam Cyri adaugescentem potentiam foedere iunctus, et belli huius fortasse occasio. Beroso apud Iosephum Ναβόννητος lib. I. cont. Apion. c. 20. Par caussa Amasin Aegyptium, has in partes ut transiret, impulisae videtur. Lege Xenophontem VIII. Inst. Cyr. pag. 183. WESS. — Commode Larcherus monuit Labyneti nomen a Nabonnedo nonnisi literarum l et n permutatione, alias etiam haud infrequente, differre. Caeterum cf. c. 74. et Xenoph. Cyrop. VI. 2, 10. S.

CAP. LXXVIII. 3. Φωρτίοντες) Ut alibi saepius, hic etiam oblitteravit Gronov. ionicam scribendi rationem; et cap. 96. ἰφώρτιον e libro Flor. in ἰφώρτων transiit; cum paulo post ἐπιφωρτίοντες intactum relinquatur; alibi διαφωρτίοντες et ἐπιφωρτίωνται. Hic vero scribi malim: οἱ ἴπποι, μετέντες τὰς νομαῖς εἰσεσθαι, ἰσφωρτίοντες (nempe τὸ προάστυον) κατήσθιον. Verbum adhibuerunt Euripides et Lysias. VALCK.

5. ἐς τοὺς ἐξηγητὰς Τελμυσσίων) Dubium est, praestet-ne Τελμύσσεις an Τελμίσσεις, cum sermo de his coniectorebus est. Cicero Divinat. I. 41. *Telmessus in Caria est, qua in urbe excellit haruspicum disciplina. Habet et Strabo Τελμύσσεις, sive Τελμυσσίων ἄκραν* lib. XIII. p. 935. [pag. 630. ed. Cas.] *Arriano, quide hariolis et coniectorebus his diligentissime, Τελμυσσῖς* Exp. Alex. II. 3. item *Stephano Byz., Suidae atque aliis. Infra c. 84. eadem scripturae diversitas. Non addo plura. S. Bochartus in Chan. lib. I. 6. et Ezech. Spanhemius Diss. IX. de Usu et Praest. Numism. p. 563. abunde facient satis. Verum τοὺς ἐξηγητὰς mutatos nolo. Non nescio, ἐς τῶν ἐξηγητῶν qua aliunde arcessita voce, defendi queat: at cur contortam sectabimur, ubi planissima et sine incilibus munita via est? Vocabuli usum ex Graecorum moribus in luce posuerunt Viri Cl. T. Hemsterhusius et Ruhnkensius ad Timaei Lexic. p. 81. [pag. 109. ed. sec.] WESS.*

— Prope me abesse, ut istud ἐς τῶν ἐξηγητῶν *probem*, in *Var. Lect.* professus sum; idque quum ob codicum auctoritatem, tum hoc ipso, quod paullo insolentius dictum videri poterat. S.

CAP. LXXIX. 4. εὗρισκε πρῆγμα οἱ εἶναι) Ex usu suo esse. Infra IV. 11. ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἶη. VII. 12. πάγχυ εὗρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι, *conperit prorsus sibi consultum non esse Graeciae bellum inferre.* Quae Florentini imperio mox vetere possessione evertuntur, defendi non debent. WESS.

9 seq. παρὰ δόξαν — ἢ ὡς αὐτὸς κατεδόκει) Dare quidem potuerat ὥς οἱ ἔσχε τὰ πρῆγματα οὐκ ὡς αὐτὸς κατεδόκει, pro-ut alibi dedit οὐκ ὡς ἤθελε. Sed ut hic, semel praeterea loquitur VIII. 4. ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρῆγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκειον. VALCK.

13. ἢ δὲ μάχη σφίων ἢ ἀπ' ἵππων) Nihil in his mutari oportuit. Ἀφίππων, [quod amplecti non erubuit Gronov.] insuper habito Ionum more, ex ἀφ' ἵππων progenitum fuisse codicum alii declarant. Est illud in pugna equestri probatum. Poëta *Odys.* i. 50. ἰππισταμένοι μὲν ἀπ' ἵππων Ἀνδράσι μάχασθαι. Cuius exemplo *Philostratus Heroic.* II. 18. p. 690. καὶ Μυσαὶ γυναῖκες ἀφ' ἵππων ἐκτεμάχοντο τοῖς ἀνδράσι. Sunt praeterea rei equestris rudes et inperiti ἀφιπποι. *Themistius Orat.* XXIII. pag. 285. A. καὶ τῷ ἀφίππῳ (οὐχ ἡδὺ ἔρῳ) τὸν ἵππικόν. Atqui Lydii eo in genere praeter ceteros excellebant, ἵππεύεσθαι ἀγαθοὶ, uti *Noster*, sive *Φιλιππότατοι*, quemadmodum *Philostratus Icon.* lib. I. 17. pag. 788. ante quos omnes *Homero* ἵπποκορυσταὶ *Iliad.* K'. 431. WESS.

CAP. LXXX. 4. καὶ ἄλλος συρρήγγυσι) Amni verum nomen reddiderunt *Glareanus* ad *Livii XXXVII.* 38. et *Leopardus Emend.* VII. 9. neque inpediunt schedae veteres. Accedat *Strabo*, *Herodoti* testimonio usus lib. XIII. p. 928. [p. 626. ed. Cas.] cum de Hermo, εἰς δὲ καὶ ὁ ἄλλος ἐμβαλεῖ — συμψόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημότεροι σὺν αὐτοῖς, εἰς τὴν κατὰ Φωκαίαν ἐκδιδόασιν θάλατταν, ὡς Ἡρόδοτος φησὶν. Quae Geographi tanto sunt obportuniora, quanto certius nunc adparet, *Medic.* bellissime κατὰ Φωκαίην πόλιν offerre. Cl. *Reiskius* [et recte ille quidem] συρρήγγυσι multitudinis numero pingit. WESS. — De templo *Δινδυμῆνης* μητρὸς τῶν

θεῶν conf. Strab. lib. XIII. p. 575. ed. Cas. et Apollon. Rhod. I. 1125. S.

19. μηδ' ἦν συλλαμβανόμενος ἀμύνηται) Nimia et paene superstitiosa, qua in Medic. erat vir clarissimus, reverentia in orationem Nostri verbum, toti Graeciae ignotum, ἀμύνηται invexit, citra dubitationem negligentia librarii prognatum. Ἀμύνεσθαι his libris frequens; nec aliubi, ne ab ipso quidem Florent. ad eam formam scribitur. L. Küsterum, acerbius hoc de genere Biblioth. Vet. et Nov. Clerici T. V. p. 409. conquestum, missum facio. Cameli odorem et speciem equum non ferre, sed reformidare, in praelii huius enarratione Xenophon Instit. Cyr. lib. VII. [cap. 1, 27.] pag. 176. E. et Polyaeus Strateg. VII. 6, 6. non praeterierunt. WESS.

24. τῷ δ' ἡ τι καὶ ἐπέιχε ἐλλάμψεσθαι ὁ Λυδὸς) Parum refert hoc an δ' ἡ τοι praepotes. [sed istud praetulerit Herodotus.] Ἐπίσθην ἐλλάμψ. placitum olim, merito vir doctus [Reisk.] repudiavit ob c. 153. ἐπ' οὗς ἐπέιχε στρατηλατεῖν. Addere potuisset VI. 96. ἐπὶ ταύτην πρώτην ἐπέιχον στρατεύεσθαι. Quae mihi quidem a navibus ad anchoras stantibus, ἐπιχούσαις, repetita non videntur: multo commodius τὸν τοῦν ad dictionis complementum adsciscetur. Vide hoc Polybii Exc. Leg. pag. 1108. [lib. XVIII. 28, 11.] δῆλος ἦν, ἐπέιχων πάλαι τοῖς κατὰ τὴν Εὐρώπην πράγμασι: et S. Lucae Evang. c. XIV. 7. ἐπέιχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο. In Euripidis Heracl. vs. 846. aliud requiritur. Varius enim usus. Quod autem nonnulli praeferunt libri ὁ αὐτὸς, manifestos ex ὁ Λυδὸς natales habet, prorsus uti αὐλῶν κόρας fragmenti Autocratis apud Aelian. de Animal. XII. 9. Λυδῶν κόραι genuerunt invitae, monitore I. Rutgersio Var. Lect. II. 1. WESS. — Proprius Herodoto usus verbi ἐπέιχω sequente infinitivo. S.

CAP. LXXXI. 6. δέεσθαι βοηθεῖν) Non probo βοηθήην, tametsi Ionicae notae. Mox c. 85. δέόμενος Κροίσῳ βοηθεῖν πολιορκούμενῳ. WESS.

CAP. LXXXII. 5. περὶ χώρου καλεομένου Θυρίης) Vide Io. Meursium Miscell. Lacon. IV. 13. Barbeyracium Histor. Foeder. T. I. p. 30. De vocabuli variante scriptura dicere memini ad Diodor. XIV. 44., de eadem Ruhenkenius ad Timaei Lexic. p. 54. [p. 74. ed. sec.] Κυθηρήν νῆσος [l. 8.] Gro-

novii explicatione munita satis est. WESS. — Pro τὰ Κύθηρα, quod proprium huius insulae nomen, I. 105. VII. 235. nunc Κυθηρήν νήσος dicere placuit Herodoto. S.

20. Ἀλκίνοωρ τε καὶ Χρόμιος) Theseus in Stob. VII. p. 92. ἦκατο Ὀθρυάδης μετὰ τῶν ἀνηρημένων Λακεδαιμονίων, μόνος περιλαϊφθείς. Ἀργείων δὲ δύο Ἀλκίνοωρ καὶ Χραμίδης. Vitium perspexit Gesnerus, in corrigendo parum aberrans. Fuit, uti hic, Ἀλκίνοωρ καὶ Χρόμιος. [Ἀλκίνοωρ καὶ Χρόμιος ex msstis edit Schoen pag. 201.] Plutarchi Ἀλκίνοωρ Meursius dudum reformavit. De Othryade praeclare Ti. Hemsterhusius ad Lucian. Contemplant. c. ult. WESS.

25. σκυλεύσας τοὺς Ἀργείων νεκροὺς) Frequentatur his in libris συνῆται, ubi de rogo rebusque temere congestis sermo est. Hic, tametsi ex msstis, adridere non debet. Valuitne Othryades, viribus ac sanguine defectus, in unum Argivorum corpora coacervare? Belle Theseus in Stobensi, Ὀθρυάδης πολλοὺς σκυλεύσας, τῶν πολεμίων τρόπαιον ἔστησε. Non disparia Chrysermus in Plutarchi Parallel. T. II. p. 306. WESS.

28. λέγοντες, οἱ μὲν etc.) Ut alia quaedam Sophoclis et Euripidis, quae legisse suspicor Athenis Herodotum, expressit hunc locum de Phoenissis Euripidae vs. 1471 seqq. ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις, Οἱ μὲν etc. Verbum ἔλεγον, ἐλέγγο, supprimitur haud semel in simillimo loco Thucydidis VI. c. 35. ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς οὐδενὶ αὖν τρόπῳ ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι. — ταῖς δὲ, etc. Aliis supplementis non indigemus. VALCK.

31. τέλος δὲ, ἐκ τῆς ἔριδος etc.) Nisi Chrysermus [apud Plutarch. l. c.] fallit, Amphyctiones, capti arbitri, litem secundum Spartanos dederant. Priorem tamen victoriam sibi tribuerunt Argivi apud Pausaniam X. 9. Vindicarunt et sibi Lacedaemonii; unde Θυρεατικοὶ apud eos στίφανοι, de quibus docti viri ex Athenaeo ad Hesychium. WESS.

37. πρὶν αὖν Θυρέας ἀνασώσωνται) Suum Herodotus recepit. [nempe αὖν particulam.] Platone in re obvia non uterer teste, nisi eadem illi in animo atque oculis fuissent: ἔνορκον αὖν ποιηταίμην, ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσειν, πρὶν αὖν νικήσω ἀναμαχόμενος etc. in Phaedone p. 89. c. [c. 38.] WESS.

38. οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ τούτου) Conturbare orationis seriem γὰρ non latuit Reiskii sollertiam. [At neutiquam

turbat, modo in parenthesi posita ista verba cogites. conf. ad I. 24, 17. notata.] Non vidisse illud, saltem sprevisse, Eustathium argumento sunt, Λακεδαιμόνιοι δὲ, νικῆσαντες ἔθεν τὸν (ἔθετο voluit) νόμον, μὴ κομῶντες πρῶην, ἀπὸ τούτου κομᾶν, ex Herodoto, in Homer. p. 165, 19. [pag. 125, 5. ed. Bas.] Comam-ne vero ab hac de Argivis victoria Spartani promiserint, dubia in scriptorum dissensu res est, Plutarchi praeter ceteros, Nostrum, sed clanculum, taxantis, Vit. Lysandri principio. Lege Io. Meursii Miscell. Lacon. I. 16. atque adde ex Philostrati Vit. Apollon. VIII. 6. p. 335. ubi Leonides κομῶν ὑπὲρ ἀνδρείας, ut amicis venerabilis et hostibus magis esset terribilis: tum ταῦτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, μῖον οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκούργῳ τι καὶ Ἰφίτῳ: h. e. iacet se Sparta et gloriatur Leonidâ non minus quam etc. Doctus interpres a vero aberravit. WESS.

42. αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρίσι etc.) De Othryadae exitu iterum discordia. Periisse Perilai, Alcenoris filii, manu Argivi ferunt in Pausan. II. 20. Nicander in culto Epigrammate cum Herodoto facit Anthol. III. 5. pag. 299. [Analect. Brunck. T. II. p. 2.] Sed partium patriaeque studio, uti nunc, plurimi olim a tramite auferebantur. WESS. — Exstat etiam in totam hanc rem Epigramma, quod Simoni tribuitur, in Anal. Brunck. T. I. p. 130. S.

CAP. LXXXIV. 5. ὡς οὐ προσχωρεῖ) Gronovium laudo. [προσχ. edentem.] Vide V. 62. VIII. 102. Amanuensium in προσχωρεῖν et προσχωρεῖν eminent lapsus, etiam in Thucydidis II. 5. Arcem Sardianam Ti. Hemsterhusius ea luce circumdedit ad Lucian. Contempl. c. 9. ut nihil supra. WESS.

10. τῇ οὐδὲ Μήλῃς, ὁ πρότερον βασιλεὺς) Et hoc bene. Πρώτερος, si valeret, non primum, sed priorem Croeso regem signaret, Scaligero Can. Isagog. III. p. 320. animadvertente. Eusebius habet in Chron. penultimum Heraclidarum regiae apud Lydos gentis Melem. Sic Myrsili Candaulaeque aetatem antevertit proxime. Verum multo hoc antiquior Meles in fragmentis est Nic. Damasceni. Praeclare de Dionē Chrysost. Or. LXIV. p. 598. in refingendo regis huius et Mardi nomine meritis est Valesius ad N. Damasceni Excerpt. p. 442. WESS.

[11. τὸν Λέοντα) Maiuscula litera Λέοντα dabant superiores editt. quasi proprium nomen esset. Ferebatur au-

tem fabula, catulum leonis ex regis pellice natum esse. S.]

12. Τελμησσίων δικασάντων) Non erant δικασταί, sed coniectores et interpretes portentorum; quae duo coniunguntur a Cicerone de Divin. II. c. 28. qui lib. II. c. 5. Est, inquit, quidam Graecus vulgaris in hanc sententiam versus; Bene qui comiciet, vatem hunc perhibebo optimum: Μάντις γ' ἄριστος, ὅστις εἰκάσει καλῶς. Theocritus, Eid. XXI. 82. Ὅς γὰρ αἶν εἰκάσει κατὰ τὸν νόον, οὗτος ἀριστὸς ἐστὶν ὀνειροκρίτας. Tametsi non ignorem, σημαίνειν, κρίνειν, γινώσκειν, in talibus etiam adhiberi ab Herodoto; una tamen mutata litera hic libenter legerim: Τελμησσίων εἰκασάντων, ὡς etc. Dio Chrys. Or. XXXIV. p. 414. c. τὰ μὲν τῶν οἰωνῶν εἰκάσειν δεῖ. Omnis divinationo coniectura nititur, ultra quam progredi non potest: Cicero de Div. I. cap. 14. Sunt mihi ad manum loca veterum, in quibus τοῖς δικαίοις, εἰκάσαι videantur substituenda. VALCK. — Insolens verbi usus originem suspicionibus praebet. Varias Reiskius offert, Miscellan. Lips. vol. VII. pag. 616. praeterque alias διδάξαντων, docentibus, adprobat. Mihi expedita in hoc doctorum acumine omnia non sunt. Ampliabo, donec clarior e msstis lux. Leonem circum arcis muros gestatum spectavit Apollonius Tyan. Epist. LXXV. cum rixantibus Sardonis, ὑμεῖς δὲ, inquit, πόλιν πεποδότες ἄρα λέοντι πόλεμον ἄσπονδον ἤρασθε; WESS. — Verbum δικασάντων tuentur libri omnes, nec satis causae video cur sollicitetur. Haud dissimili certe verbo ἔγνωσαν in re similima usus est Noster I. 78, 10. S.

[16. κατηλόγησε τοῦτου) τοῦτο malebat Reisk. coll. cap. 144, 11. et III. 121, 6. Sed potuit cum utrolibet casu construi id verbum, neque hic obstant sequentes accusativi, absolute positi. S.]

18. ὁ ὧν δὴ Ἑρσιᾶδης αὐτὸς ὁ Μάρδος) Melius οὗτος cum Pavio et Reiskio. Confer Xenophontem VII. [cap. 2.] Inst. Cyr. p. 180. ubi nonnulla diversitas. WESS. — Mireris nullo e cod. msto οὗτος citari. Sic sane solet Noster. τοῦτον δὴ ὧν τὸν Ἄτυν, I. 33, 8. οὗτος δὴ ὁ καθαρθεῖς, I. 53, 5. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ Ἄθωνος, I. 85, 15. et frequenter aliās. Pronomini autem αὐτὸς non erat hic locus. S.

18 seq. τῶν τινὰ Λυδῶν) τὸν τινὰ Λυδῶν prave Florentino scribitur. [quem secutus est Gronov.] De Nostri more abunde testabuntur exempla collata in cap. 85, ab [co-

dēm] Gronovio: accedent progressu operis ex mssis plura. WESS. — Vide c. 85, 11. 109, 17. 124, 17. etc. S.

[22. καὶ κατ' αὐτὸν ἄλλοι) Blandiri poterat μετ' αὐτὸν quod et *Valla* expressit, et post eum alii. Sed vetat librorum auctoritas. κατ' αὐτὸν Gronov. interpretatus est ad eius exemplum. Non repugno: sed videbatur mihi ita dictum, ut istud, μεταδιώκει δέ, — — ἀποστείλας τριήρει κατ' αὐτὸν, III. 4, 11. S.]

CAP. LXXXV. [2. τὰ μὲν ἄλλα ἐπισυκῆς, ἄφωτος δέ.)

Vide supra ad I. 38, 10. notata. S.]

3. ἐν τῇ ᾧν παρελεύσῃ εὐεστοῖ) Alii codd. formam dant usitatam εὐεστοῖ: inusitatam sui Codicis admirabatur Gronovius. Herodoteam hic fuisse suspicor εὐετού, et in *Glossario Herod.* primitus scriptum: Εὐετού, (pro Εὐεστη, ἢ εὐημερία, εὐετηρία. — — Διογενιανὸς ἀνευ τοῦ σ γραφει: nempe εὐετού, quod habet *Aratus* Diosem. vs. 358. Ὅφρα τις εὐετού χαίρῃ ποτιδύμενος ἀνὴρ. Schol. τῇ εὐετηρία. Formas istiusmodi nominum Iones adamarunt praesertim: Ἰώνων istum σχηματισμὸν exemplis adfirmat *Eustathius* *Iliad.* τ'. pag. 1245, 39. [p. 1180. ed. Rom.] Ultimum eorum est ἡ κτιστός: κτιστὸν, inquit, Μιλήτου Φησὶν Ἡρόδοτος. Leguntur ista lib. IX. c. 96. ληϊστὺς lib. V. 6. τὴν καταπλαστὺν IV. 75. subministravit, ut alia multa pereximia, *Mediceus* iste Codex. Prae ceteris Poëtis ista talia frequentavit *Callimachus*, in cuius paucis reliquiis inveniuntur ἀρπακτὺς, διακτὺς, γελαστὺς, μαστὺς, ἀλητὺς, δῖστευτὺς. Horum nonnulla meus attigit *Hemsterhusius* ad *Lucian.* [Dial. Mort. VI. 3.] pag. 354. multo plura huius classis praebet *Hesychius*, quaedam etiam mendosa: Ὠρητὺς vox est nauci, *Antimachea* fuit πωρητὺς. Ἐσκλητὺς probabiliter scribendum, ubi legitur Ἐσκλητὸς, ἢ τῶν ἐξόχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. Ceterum, si vel Herodoteum est εὐετὺς, fatendum tamen multo frequentius dici εὐεστοῶ vel εὐεστοῦν. Democriteam esse vocem omnes norunt [saltem ex *Diog. Laërt.* IX. 45.] qui has literas tractant; illud non omnes, vocem in tres male distractam apud *Stobaeum* perperam in verbis legi *Democriteis* p. 278, 53. τὰ ἀδίκηοντα (τῶν ζώων) ἀθῶως ὁ κτεινὼν καὶ πρὸς εὐ' ἔστ' οὖν τοῦτο ἔρδειν μᾶλλον ἢ μή. Scribendum, πρὸς εὐεστοῦν. Κακιστοῦν interpretatur *Hesychius* κακὴν κατάστασιν, ἢ ἀπραγίαν. Aeternitas *Antiphonti* dicta Ἀειστοῶ, teste *Har-*

Herodot. T. V.

G

poet. ἡ εὐεία, 'Εστὼ Archytæ Stobæi Ecl. Phys. p. 81. vs. 8., ἡ ἀπειρημία Callimacho apud Suidam 'Απιστώ. Ubi vulgatur in Herodoto IX. 84. τῇ ἀπιστοῖ τῆς μάχης, olim legebatur, me iudice, ἀπιστῶ Hesychius: 'Απιστὺς, ἡ ἀποχώρησις. Formam in ὦ, quod commemini, nullam præbet Herodotus. Sed hæc, fateor, modum excedunt, argutis istis Graecorum auctorum emendatoribus breviliquis displicitura. VALCK. — ἐν τῇ -- εὐείστοι) Sequor schedas Ask., alias Medicæis consentaneas. In Glossis Herodoti variatur. In scriptis Remig. εὐείστον, εὐήμερία: aliae εὐείστια, εὐείστη: cui discordiæ commodior dabitur locus. Non esse ab Ionum usu id, quod amplexus sum, alienum, Democriti apud Stobæum verbis stabilire in animo fuerat. At illa persanata sunt. Clemens Alex. Stromat. II. pag. 498. Δημόκριτος μὲν ἐν τῷ περὶ τοῦ Τίλους, τὴν εὐθυμίαν, ἣν καὶ εὐείστον προσηγόρευεν. Non illi itaque idem atque aliis notavit: sua enim sibi Philosophus vocabula habuit. Nostro congruit Aeschylus VII. c. Theb. vs. 192.

Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐείστοι φίλῃ
ξύννοκος εἴπῃ. ---

ubi Critici εὐδαιμονία, εὐετηρία. Quo usu et Maximus de Elect. vs. 534. WESS. — Maximi philosophi de Electionum auspiciis carmen, quod dicit vir doctus, editum exstat in Fabricii Biblioth. Gr. T. VIII. p. 415 seqq. Vocab. εὐείστον apud Aeschylum iterum habes in Agamemn. 878. S.

12. ἀλλογνώσας Κροῖστον) H. Steph. coniectando iustam huius loci scriptionem adsecutus fuit in Voc. Herodotear. recensione p. 722. [ubi de verbo ἀναγινώσκω agit: et iterum aliquanto post.] et 739. Certam præstant msssti, et Hesych. 'Αλλογνώσας, ἀγνοήσας. Neque abit multum ἀλλογνοῶν in Galeni Gloss. Hippocratis, quo de doctissimi Viri ad Hesych. et Foësius in Oeconom. neque, alia in compositione, ἀλλοφρονέων, ἀλλοφάσων etc. WESS.

15. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφρων) Cicero Divin. I. 53. eiusdem generis etiam illud est, quod scribit Herodotus, Croesi filium, cum esset infans, locutum. Prodigiousum certe, modo verum. Noster non ἄφρων tantum, quemadmodum Xenophon, Nic. Damascenus et Dio Chrysost. atque alii, sed διφθαερμένον τὴν ἀκοήν, eaptum auribus c. 38. et κωφόν c. 34. fuisse prodidit. Possunt-ne ergo ab ipsis natalibus surdi articulatas voces

edere? praesertim nullo divino beneficio, verum ὑπὸ θεοῦ καὶ κακοῦ, uti scribit. Merito hoc reprehendit Corn. de Pauw. Habet Plinius N. Hist. lib. XI. 50. semestrem Croesi filium, in crepundiis locutum, quo prodigio totum Lydiae regnum conciderit. At alius is fuit, atque ab hoc diversus, ut belle Harduinus, nisi si tamen in portento describendo inter veteres haud constiterit. WESS. — Conf. ad I. 38, 10. notata. S.

CAP. LXXXVI. 7. δις ἑνὰ Ἀνδῶν - - παῖδας) Sic consimilia Nic. Damascenus Excerpt. p. 457. in hac pyra tragoedians, sed culpam inhumanitatis a Cyro in Persas amoliens. Ctesias nihil de rogo, admiscet tamen prodigiosa multa. Nihil quoque Xenophon. Quae mihi suspicionem adaugent, ex vulgi, mira captantis, fabellis haec profluxisse. θεῶν ὁρωδῆ, quod sequitur, reddendum Abydeno apud Euseb. Pr. Eu. IX. 41. WESS.

[14. καὶ περ ἐν κακῷ ἰόντι τοισύνῳ) Incongrua sententia est, in quam verba ista vulgo interpretantur: *etsi in tanta calamitate posito, tamen* etc. Quasi vero mirum videri deberet, quod in ea calamitate Croesus dictorum Solonis meminerit! Nihil profecto magis consentaneum erat, quam ut tunc maxime haec cogitatio animo miseri occurreret. Itaque, quum in καὶ περ consentiant libri, videndum est ne alia notione particula illa huc fuerit accipienda; v. gr. *cum maxime tanta in calamitate versanti*. S.]

16. μηδὲνα εἶναι τῶν ζώντων ὀλβιον) Restitui, quod exilio traditum erat, εἶναι, schedis iubentibus. Vide c. 32. et hoc Plinii verissimum N. Hist. VII. 40. Si verum iudicium facere volumus, ac repudiata omni fortunae ambitione decernere, mortalium nemo est felix. WESS.

17. ὡς δὲ ἄρα μιν προστῆναι τοῦτο) Potuerat παραστῆναι locum tueri, quem et illi Reiskius relictum voluit, nisi mistorum concordia obnixa fuisset. Vide Gronovium. WESS. — Commode Gronov. citat I. 119, 24. ubi vulgatum olim προστάτης idem ac παραστάτης valet. Sic vero et προστάς olim I. 129, 1. i. q. παραστάς. Quibus duobus posterioribus in locis sicut e literam geminavi, sic et h. l. προστῆναι scribi debuit: quemadmodum etiam V. 51, 4. pro vulgato olim πριστήναι, recte προσστήναι libri nostri

dedere. Construitur autem hoc verbum aliàs, ubi de corpore agitur, cum dativo casu: nunc, ubi de mente, cum accusativo. Intelligo autem, minus commode me ista verba his latinis reddidisse, *Hoc ergo sibi proponens*. Rectius *Valla: Quod dictum ubi subiit Croeso. S.*]

18. ἐκ πολλῆς ἡσυχίης) Memoratam Stephano lectionem, quia dabat et Med. codex, recte restituit Gronovius: niti quoque potuerat Eustathio, qui ad Od. Θ'. p. 319, 23. [p. 1604. ed. Rom.] Ἡρόδοτος, inquit, ἐκπαιγίς δὲ τούτοις ἐπὶ χρόνον ἀφθογγος ἦν, μόγις δὲ τι ἀνενεχθεὶς εἶπε. καὶ πάλιν. ἀνενεγκάμενόν τι καὶ ἀνασπινάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης. Horum priora leguntur I. 116. Quod hoc loco vulgabatur olim, λειποψυχίης, fluxit, opinor, ex interpretamento lectionis non absurdae ἀψυχίης: censeri certe potuit Croesus ante passus animi deliquium, quam ad se redeuntem subierit Solonis dictum. ἡ λειποψυχία, locis a Foësius designatis, saepe dicta fuit ἀψυχίῃ Hippocrati: in locum ἀψυχίης, saltem in πονυχίης, facile mutari potuit ἡσυχίης, quod genuinum iudico. VALCK. — Non audeo damnare tutum tot Codicum et Eustathii propugnaculo. Puto et Nic. Damascenum in Nostro reperisse. Σιωπῆς δὲ γινομένης, ait Excerpt. p. 461. στενάζας μέγα, εἰς τρεῖς ἀνακαλεῖται πάλιν Σόλωνα. Explicationem certe seu paraphrasin huius loci ea praebent. Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης, postquam altum erat silentium, sive σιωπῆς γινομένης. Stabilire praeterea Nicolaus lectionem Arch. poterit, sicuti et Aelianus in Eustath. p. 1404, 45. [Od. α'. p. 38, 41. ed. Bas.] haec planissime aemulatus: ὁ δὲ ἀνενέγκατο ἄρα, [ἦγουν ἐκ βάθους ἐξεβόησε] καὶ εἰς τρεῖς ἐκάλεσε τὸν Σόλωνα. [Eadem habes apud Suid. in Ἀνενέγκατο.] Adde aliam eiusdem Aeliani, quam adscripsit Berglerus, imitationem Var. Hist. IX. 41. WESS. — Verbum ἀνενεγκεῖν et ἀνενέγκασθαι apud Suid. in Ἀνενεγκών, et Hesych. in Ἀνενέχθῃ, exponitur ex animi deliquio (ἐκ λειποψυχίης) se recipere, et vocem edere. Qui verbi usus videtur esse sequioris aetatis: (conf. Indicem nostrum Graec. in Appian.) unde fortasse apud Nostrium λειποψυχίης pro vocab. ἡσυχίης irrepsit. Apud veteres et Ionicos praesertim scriptores nihil fere aliud, nisi, vocem vel gemitum (ex imo pectore) proferre. Vide Heynium ad Iliad. τ'. 314. Apollon. Rhod. III. 463. et 635. IV. 1748. Sic rursus apud Nostrium I. 116, 6. S.

27. ὡς ἤλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων) Cl. Reiskius ὡς ἤλθε Σάρδεις ὁ Σόλ. Verum ἀρχὴν notat olim hic atque alibi. Vide II. 27. et Lud. Abresch Dilucid. Thucyd. p. 714. WESS.

28 seq. ἀποφλαυρίσει οἱ. ἀ δὴ εἶπας τῇ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει οἱ τῇ περ etc.) In οἷα si hae literae [οἱ et ἀ] coalescerent, huius quidem loci mihi facilius videretur intellectus ista ratione scripti: οἷα δὴ εἶπας, τὰ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει τῇ περ ἐκεῖνος εἶπε. τῇ tantum in τὰ fuit mutatum: sed fortasse Codices hic vulgatis meisque coniecturis meliora suppeditabunt. VALCK.

Ibid. ἀποφλαυρίσει: οἷα δὴ εἶπας, ὥστε αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει οἱ, τῇ περ ἐκεῖνος εἶπε) Varie haec fuerunt tentata. Cl. Abresch sola distinctione veteri scripturae medetur, ante τῇ περ ἐκεῖνος interpungens. Reiskius aut ἀ δὴ εἶπας, εἶπε αὐτοῖς ὡς πάντα etc. aut ἀ δὴ εἶπας, ἔφη, ὡς αὐτῷ πάντα ἀπ., τῇ περ etc. Laudem merentur, etsi opera male cesserit, viri egregii. Premo mssorum vestigia cum Abbate Geinozio, [Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XVI. p. 69.] cuius ἀποβεβήκειοι, cum coniecturae [et ei quidem parum felici] debeatur, carebimus sine damno. Potius foret, si necessitas urgeret, Cod. Ask. ἀποβεβήκειοι. Verum αὐτῷ -- οἱ per tmesin, ut alias, pro ἰωῦτῷ depositum fuit. Vide Abresch dicto loco, et Gronovium. WESS. — Abreschii libro aegre careo. Quae autem Gronovius pro vindicanda scriptura ἀποβεβήκει οἱ protulit exempla ex II. 175, 2. VI. 68, 2. III. 55, 9. III. 72, 28. VII. 125, 2. in eorum duobus prioribus abundat quidem dativus pronominis οἱ, sed nec in his ipsis, nec in ullo ex reliquis, αὐτῷ οἱ idem ac ἰωῦτῷ valet. Nempe h. l. terminationi verbi ἐποβεβήκεις olim superne adscriptae literae οἱ indicabant legi in aliis codicibus ἀποβεβήκειοι, quam scripturam equidem probavi. Nec vero sperno ἀποβεβήκει: pro quo non est cur ἀποβεβήκει quispiam desideret. Amat Noster plusquamperfectum ponere, ubi perfectum vel aoristum exspectasset: vide I. 84, 22. 79, 8. 122. extr. etc. Quare etiam I. 132, 2. vulgatum olim κατεστῆκεν teneri potuerat. Conf. Werfer Act. Philol. Monac. T. I. p. 239 seq. S.

33. καίεσθαι τὰ περισχάρτα) Obsecutus sum clarissimi viri monitis et cap. 101. lib. V. uti nunc editur. Morantur tamen et nonnihil retrahunt haec c. 191. huius libri, τῶν

περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως ἱαλωμάτων. Liberum itaque optandi arbitrium. WESS. — Male τὰ περὶ ἔσχατα olim edebatur: quod et Gronov. incaute, ut ipse fatetur, tenuerat. Nec vero retrahere nos debet alter locus I. 191, 28. ubi οἱ περὶ τὰ ἔσχατα οἰκόντες idem valet ac οἱ τὰ περίσχατα οἰκόντες. S.

39. κελύει σβενύναι) H. Stephano insultare [quod a Gron. factum] recuso: vidit opinor cod. Rem. cui et pauci alii consentiunt, maluitque leniter fluentem orationem; fortasse iniuria. Solet enim Noster in eo genere varietatem sectari, sicuti saepe numero alii. Conf. V. 103. et Davis. in Ciceron. Tuscul. Disp. I. 24. et Raphael. Obs. ex Herodot. in Ep. ad Galat. 2, 6. ubi tamen aliena quaedam. WESS. — Amat, novimus, Herodotus insolitā et subitā subinde constructionis mutatione animum percellere lectoris: sed durior haec utique et vix ferenda ἀνακολούθια, cuius nullum simile exemplum mihi occurrit. Nam istud quidem, quod ex lib. V. cap. 103. citatur, commoda orationis distinctione haud parum mollitum videbimus. At enim, si orationis insolentiam merito miramur, haud minus mira nobis videri debuit optimorum quorumque codicum, ac tantum non ad unum omnium, in salebrosam istam scripturam, quae adeo facile caveri poterat, coniuratio. S.

CAP. LXXXVII. 3. δυναμένους δὲ οὐκέτι καταλαβεῖν) Portus καταβαλεῖν, ut in S. Remig. inest, corrigebat, citra urgentem causam. Si qui tamen ita voluerint, non pugnabo. Facit scriptionis adfinitas, ut verborum saepe oratur confusio, de qua superius c. 46. Haud raro quoque vim patiuntur. Nic. Damascenus Excerpt. p. 449. ὁ δὲ θηράτωρ ἐπὶ τὸν δόρμον (ὄρμησι) καὶ καταλαβὼν ἐσπάρτατε. Salmasius ad libri sui oram καταβαλὼν, quo Nicolaus nec clarius distinctiusve loquetur. Mitto alia. WESS. — At verbo καταλαβεῖν, inhibere, coercere, quod alii omnes libri agnoscunt, proprius hic locus; et alienum foret καταβαλεῖν. Conf. ad I. 46, 5. notata. S.

4. εἴ τι οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἔδωκεν) Simile Aristophanis, uti bene Berglerus, Pac. vs. 385. εἴ τι κεχαρισμένον χοιρίδιον εἶσθα παρ' ἑμοῦ κατιδουκώς. Ambo imitantur Poëtam, Iliad. A. 39. Ceterum S. Remig. κεχορήγηται placere posset, modo Herodotei commatis foret. Tritum usu est Aristotelis, Strabonis, atque aliorum, quemadmodum ad Diodori lib. I. 15. adscripta ostendunt. WESS.

CAP. LXXXVIII. 1. *κάτισι τι ἐγγὺς ἰωντοῦ*) Scrip-
tor *Florentinus* erroris reus est. Nusquam in his libris
κατίσι, tametsi verbi neque obscurus nec infrequens usus.
Quae continuo succedunt, *ἀπιθώμαζι τι ὀρίων*, *Homeri* exem-
plo venerunt 'Ιλ. Ω'. 629. *Πρίαμον θάύμαζον Ἀχιλλεύς εἰσορόων*
etc. WESS.

12. *χρήματα τὰ εἰς διαφορέν*) Sic oportuisse, iam dudum
docuit *P. Leopardus* Emend. VII. 9. Propagatum ex *Aldino*
vitium est, saepius ad hoc vocabulum offenso V. 75. VII. 10.
Qui *Nostrum* versavit, nihil hic desiderabit. WESS.

CAP. LXXXIX. 11. *κάτισον τῶν δορυφόρων*) Solita-
rium incedit *Arch. θάρσινον*. *Galeus* operam in eius patro-
cinio abutitur: *θάσσιον* inprudenti excidit. *Hesychius*
θάσσι, *κάθισον*, quod ex *θάσσει*, quo de *Eustathius* in *Hom.*
p. 1008, 47. [p. 1008, 36. ed. Bas.] contractum. Mutuum
Cyri Croesique sermonem *Xenophon Inst. Cyri* VII. [cap. 2.]
p. 181. suo more descripsit. WESS.

CAP. XC. 4. *ἀναρτημένου σὺ ἀνδρὸς etc.*) Pareo Codici-
bus et dialecti consuetudini. Ipse VI. 88. *μαθὼν - - ἀναρτη-
μένους ἔρδιν Αἰγιότηας κακῶς*. Eiusdem sunt speciei *ἀρτίαιαι*,
ἀρτηται etc. Mox *Cl. Reiskius βασιλέως χρηστοῦ ἔργα*, coniectu-
ra fortasse arbitraria. WESS. — De orationis *ἀνακλονθία*
dictum est ad I. 3, 7. S.

12. *ἐπανηλόγησι*) *Aliena viri doctissimi comminisce-
bantur*: legendum *ἐπαλλόγησι*. Sed hoc dudum praecepit
accuratissimus *P. Leopard.* et quidquid ad illud firmān-
dum dici poterat, *Em.* VII. c. 9. Atque ita legit hoc in
loco *Pollux* II. 120. nam non attigit τὸ *ἐπαλλόγητο*, e lib. I.
c. 118. VALCK. — In *Leopardi* partes etiam *Reiskius* ivit,
optimo consilio. *Ἐπαλλόγησι*, repetiit, eademque ipsa expo-
suit, quae supra c. 37. etc. atque ita *Pollux*. Nam *ἐπανηλόγησι*,
quod illi et *Nostro* instaurat *Cl. Adr. Heringa Obs. Crit.* c. 3.
p. 25. non convenit et longius deflectit. Bene *Philo Iud.* de
Fortitud. p. 738. D. *εἰρηκῶς ὃ ὅσα δίδωσιν ὁ καιρὸς, παλλιλογεῖν*
οὐ δίκαιον. WESS. — Adsurgo docto Virorum choro *ἐπα-
λλιλόγησι* hic corrigentium; sed in eorumdem partes con-
cedere nunc quidem non possum. In constanti librorum om-
nium scriptura *ἐπανηλόγησι*, nisi obstare visa esset *Pollucis*
auctoritas, nihil magnopere inerat quod suspectam illam
nobis reddere debuisset; nisi fortasse *ἐπαλλόγησι* maluisses.

Nam, ut ἀναλογίζεσθαι significat *secum repetere, secum reputare et recensere*; (vide, praeter exempla a Schneidero citata, Athen. IX. 382. d. ubi video in lat. vers. a me omissa esse verba ista: hic, ille; omnes nominatim recensui:) sic ἀναλογίζιν, active, recensere, repetere, particulatim exponere; velut apud Philonem, (*de Mundo*, p. 1169. ed. Francof.) ubi ait, τοῖς ἐκαστῶν (μύθων) χρόνους ἀναλογίσαντες, si singularum fabularum tempora recenseamus: atque idem fere valebit compositum verbum ἐπαναλογίζειν. Sed quidni perinde, alia verbi terminatione, ἐπαναλογεῖν eadem notione dicere *Herodotus* potuerit? Sic in ἐπανηλόγησε vocalis η, in media voce, fuerit geminatum augmentum, ut in ἡμελλον, ἥθειον, ἡδυνάμην, et similibus. Fortasse vero in praesenti etiam tempore ἐπανηλογεῖν, per vocalem η pro α, dixerit Noster; quemadmodum κατηλογεῖν pro καταλογεῖν, III. 121, 6, cuiusmodi usus vocalis η pro α etiam in communi Graecorum sermone in verbo κατηγορέω superest, ex κατὰ et ἀγορέω composito. Atque ita, nisi satis firmatam, ferendam certe, neque temere mutandam, codicum h. l. scripturam habemus. Nec vero scripturae huic *Pollucis* auctoritas, solummodo vulgata apud eum lectio, obstat: mssti codices firmant eam potius, quam evertunt. Nam quod *cod. Iungerm.* dabat, ἐπαλλολόγησε, non differt a nostra scriptura, nisi quod N perperam in AA sit mutatum; quod genus confusionis *Bastius*, olim noster, adigit ad *Gregor. Dial.* p. 921. Quod vero optimus alioqui *cod. Falckenb.* habebat, ἐπαντιλογήσει, id ex alia satis prona confusione natum erat, nempe ex H factum TI. Taceo, ne satis quidem aptum huic loco fore verbum ἐπαλλολόγησε. Hoc enim significaret iterum dixit, repetiit quae ante dixerat. (conf. I. 118, 5.) Atqui *Herodotus* quidem ista in superiori narratione exposuit; non vero *Croesus* eadem *Cyro* iam ante dixerat. S.

24. εἰ ἀχάριστοι σὶ νόμος εἶναι) Ineptiunt cum suo ἀχαριστιῶν scribae veteres, obliti iteratissimae locutionis. Satis hoc *Thucydidis* erit, VII. 35. οὐκ ἂν σφίσι βουλομένοις εἶναι διὰ τῆς σφῶν τὸν στρατὸν εἶναι. Similia ex *Tacito* et *Sallustio* stipavit *P. Leopardus Emend.* IV. 23. habet et huc pertinens *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 749. Egregie *Clemens Alex. Protrept.* p. 38. ὃ Κροῖσε, - - - ἀχάριστός ἐστιν, ὃν προσκυνεῖς, et plura hinc derivata. WESS.

CAP. XCI. 5. *πίμπρου γονίος*) Praeclare Medicus. Idem ob sequentem articulum coniectando adsecutus fuerat Steph. Berglerus; mirumque accidit, haesitasse in re obvia interpretes. Vide c. 13. et quae docte commentatur Gronovius. [Monuit Gron. *γονία* non modo patrem, sed et generatim progenitorem dici; quem idem Noster *γενίτορα*, VIII. 137, 1.] Vellem is etiam mox δόλω -- *ἐπισπόμενος* scripsisset, quod mssti certum praestant et sermonis indoles expostulat. Homer. Od. Γ'. 215. *ἐπισπόμενοι* Διὸς ὀμφῆ. Sophocles Elect. 973. ἀλλ' ἢ *ἐπίσπῃ* τοῖς ἐμοῖς βουλευμάσι. Verum scripturae haec aberratio in aliis et Nostro saepe se obferret, uti c. 103. III. 14. 31. 54. etc. WESS. — De progenitoribus commode a Bellangero ad h. l. monitum Larcherus retulit, ex Graecorum more ita eos numerari, ut pater censeatur secundus, avus tertius, quartus proavus, quintus abavus. Fuit autem Gyges abavus Croesi, hac successione: Gyges, Ardys, Sadyattes, Alyattes, Croesus. S.

10. οὐκ οἶόν τε ἐγένετο) Nihil demuto; οὐκ οἶον, οὐκ οἶα, οὐκ οἶος, in simili re usus sunt frequentis. Supra c. 67. IV. 152. VI. 130. Post pauca [l. 14.] Reiskius ὕστερον τρισὶ ἔτεσι τούτοις: quod Codices si praeberent, attentionem mereretur; nunc edito inhaereo. WESS.

23. εἶπε τὰ εἶπε Λοξίης) Neminem offenderent ista si sola legerentur: de Phallo agens, ποιεῦσι, αἶτ, τὰ ποιεῦσι Ἕλληνες. II. 49. Nostro tamen loco si prius εἶπε Codicibus abesset, ob sequentia censerem adiectum, pristinamque scriptiōnem hanc fuisse: τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριζομένῳ (l. c. 55.) τὰ εἶπε Λοξίης περὶ ἡμίονου οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε. Postremum Herodoteum est, ut et illud: οὐδὲ τοῦτο, --- τὰ εἶπε. Sic I. 89. Κύρῳ δὲ ἐπιμελὴς ἐγένετο, τὰ Κροῖσος εἶπε: hoc, si bene memini, (nam librum inspicere hercle non vacat) corrigi vult Reiskius lib. II. c. 51. ἱρόν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεξαν, τὰ — δεδήλωται. VALCK.

24. ἦν γὰρ δὴ ὁ Κῦρος οὗτος ἡμίονος) Abydenus ex regis Babylonii oraculo de Cyro, ἥξει Πέρσης ἡμίονος, in Euseb. Pr. Eu. IX. 41. Explanatius, verum ex Nostro, Oenomaus, Apollinem vanitatis et mendacii arguens, ὁ μὲν γὰρ ἡμίμηδος ἢ ἡμιπέρσης Κῦρος, ἢ ὁ μηρόθεν μὲν ἐκ τυραννικοῦ, πατρόθεν δὲ ἐξ ἰδιωτικοῦ γένους ἡμίονος ὢν ἐν τῷ αἰνίγματι, παρμιφαίνει μὲν τὴν ἐκτυφον Μοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀμαντὴν μαντικὴν. Namque Hero-

dotea innui, Musae iniecta mentio testatur, quam ἔκρυφον fumi plenam et insolescentem invidiose taxat, in Eiusdem Pr. Euang. V. 21. Bene de se Apuleius Apolog. p. 289. Non video quid mihi sit in ea re pudendum, haud minus quam Cyro maiori, quod genere mixto fuit, Semimedus ac Semipersa. WESS. — Quod modo praecessit, οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε, sic recte συλλαβῶν l. 21. non συμβαλῶν. Conf. c. 63, 1. ibique notata. συμβάλλισθαι, non συμβάλλιν, coniectare sonat; et ne hoc quidem satis aptum huic loco foret. S.

CAP. XCII. 5. ἐν δὲ Προμηθεὺς τῆς ἐν Δελφοῖσι) Laudatissime, verborum asperitatem si praetervideas, et verissime Iac. Gronovius. Minervae protemplaris sive vestibularis inter Delphorum numina celebratissima est memoria, quamquam in titulo saepius peccatum. Memini quaedam adponere ad Diodorum XI. 14. plura Io. Taylor ad Demosthenem in Aristogitonem p. 517. [in Reisk. Appar. ad Demosth. Vol. I. p. 822 seqq.] WESS. — Conf. VIII. 37, 7. ibique not. S.

6. ταῦτα μὲν καὶ ἔτι etc.) Cl. Reiskius τῶν τὰ μὲν, facili sententiae decursu. Mirum illud oppido est, concordiam Codicum [l. 8.] constare in Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων, neque dissidere II. 159. Locus uterque doctorum disputationibus iam olim examinatus est, docente ex Symmictis Philemonis Porphyrio, [Quaestion. Homeric. c. 8. Vol. I. Homeri Barnes. p. xci seq.] nec negligente Gronovio. Vaticinata quondam illic mulier fuit, ἡ ἐν Βραγχίδασι γυνὴ χρησμοφδὸς Iamblichō de Myster. II. 11. p. 74. quae insolentiori [apud Nostrum] articulo nihil prodest. Iuvemus Iamblichum apud Stob. Sermon. LXXIX. p. 471. ἀδελφὰ δὲ τούτων καὶ ὁ ἐν Βραγχίδῃ θεὸς ἐκφαίνει. Dederat ἐν Βραγχίδῃσι, ut Noster, aut sicuti ipsemet cum Strabone et Pausania ἐν Βραγχίδασι. WESS. — Philemon in Συμμίκτησι apud Porphyrium l. c. ait: „quum apud Herodotum h. l. ἐν Βραγχίσι (sic apud Porphyrum in ed. Barn. editur, ἐν Βραγχῖσι in ed. Bas. 1551. utrobique perperam, puto, pro Βραγχίδῃσι) τῇσι Μιλησίων legisset, gnarum se multis librariorum mendis inquinatos esse quum aliorum veterum auctorum tum Herodoti codices, in eo fuisse ut cum Alexandro Cotyensi τῆς Μιλησίων (sc. χώρης vel γῆς) corrigendum censeret, quoniam graecus nullus scriptor τὰς Βραγχίδας in foem. genere di-

eere auderet; postquam vero in eiusdem Herodoti libro II. (c. 159, 10.) simili ratione εἰς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων scriptum reperisset, intellexisse se, Herodotum Ionum more (quemadmodum illi ἡ λίθος, ἡ κίων, ἡ Μαρσίων dicunt) foeminino genere, pro masculino, in isto nomine usum esse. Sic ille. Cui opponere quispiam posset, apud eundem tamen Nostrum I. 158, 2. codices omnes in τοὺς Βραγχίδας consentire, itemque cunctos I. 46, 11. τῆς Μιλησίων εἰς Βραγχίδας dare: itaque verisimile esse, etiam h. l. et II. 159, 10. τῆς Μιλησίων scripsisse *Herodotum*, et librariorum culpā in utroque horum locorum revera corruptos codices esse. Quod si quis ita statuit; fuerint utique perantiquae istae codicum corruptelae; nec tamen fuerint ex tanta vetustate repetendae, quantā si *Villoisonum* audimus. Huic enim, nescio quo casu, excidit, ut *Philemonem* illum, e quo ista *Porphyrus* retulit, Alexandro Magno coaevum faceret. (vide *Villois. Anecd. Graec. T. II. p. 137. et Proleg. in Homer. p. xxxiv. itemque Indicem in Anecd. voce Philemon, et voc. Herodot.*) At ex ipsis verbis a *Porphyrio* prolatis abunde adparebat, aequalem illum fuisse aut etiam paullo iuniorem *Alexandro Cotyensi* Grammatico, (de quo *Fabrie. in Bibl. Gr. IV. p. 379.*) adeoque secundo post C. N. seculo vixisse. De *Branchidis* multa *Larcherus* collegit ad *Nostri V. 36. et VI. 19.* Ad id quod spectat de quo h. l. quaerebamus, ita se res habere videtur. Recte εἰς τοὺς Βραγχίδας scribitur I. 158, 2. quatenus *Branchidae* familia fuere sacerdotum, qui templum et oraculum curabant, quod *Didymis* erat in agro *Milesiorum*. Recte vero etiam fortasse et h. l. et II. 159, 10. Βραγχίδαι in foem. gen. dicuntur; quoniam ex eo, quod vulgo breviter dicere consueverant εἰς Βραγχίδας πέμπειν, (ut apud Nostrum I. 46, 12. et I. 159, 1.) usus invaluisse videtur, ut ipse locus, ubi oraculum erat, Βραγχίδα diceretur, nempe αἱ Βραγχίδαι, ut αἱ Ἀθῆναι et similia. Ita quidem *Pompon. Mela l. 17. Oraculum Apollinis, ait, dictum olim Branchidae:* cui congruit quod idem templum perinde τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Διδύμοις, et τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Βραγχίδῃσι nominatum legimus V. 36, 15. coll. VI. 19, 15. similiterque apud *Strabonem IX. 421, c. coll. XIV. 634. c.* Denique apud eundem *Strab. XVII. 814. A.* iunguntur ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαις, prorsus tamquam duorum locorum nomina. S.

14. ἀντιστασιώτης κατεστήκει) Iure Gronovius ita; in usu tamen verbi, quod sensu activo sumi posse putavit, vere lapsus. L. Küsterus, male dictorum non inmemor, parem illi gratiam reddidit in *Clerici Bibl. V. et Rec. T. V.* p. 407. Taedet haec scribi potuisse. De *Pantaleonte*, Serinus in *Stob. Serm. XLV.* p. 313. quaedam innuit. WESS.

20. ἐπὶ κνάφου ἔλκων) Confidenter hoc suam in sedem reposui: auctores habeo Scholiasten *Herodoti*, qui κνάφος, ut codex mstus ostendit, hic invenit; *Plutarchum*, cuius ἐπὶ κνάφου huc ducit; tum *Hesych.* et *Suidam*, hoc ex loco ἐπὶ κνάφου ἔλκων explicantes. [Suidam vide in *Κνάφος*, et *Ἐπὶ κνάφου*.] Non addo, *κναφίου*, in *fullonis officinam*, nec recte verti, nec loco satisfacere. Cur tandem interimendum in *fulloniam officinam* traxit? Nullus-ne ad caedem locus commodior? Bene hoc perspexit, locumque persanavit *Steph. Berglerus Act. Lips.* MDCCXVI. p. 423. tum *T. Hemsterhusius* ad *Hesychii Ἐπὶ κνάφω*. *Κνάφος*, *carduus* sive *spina* est, qua *fullones* radere vestimenta solent: praeterea tormenti seu *carnificinae genus*, *clavis aculeisque obplectum*, ad miseros crudelissime enecandos: Ὅργανόν τι, ἐν κύκλῳ κέντρα ἔχον, δι' οὗ τοὺς βασανιζομένους κτείνουσι, *Suidas* et *Timaeus*. [in *Lexic. Plat.* p. 160.] Pertinet huc *Platonis X. de Rep.* p. 762. ἐπ' ἀσπαλάθων κνάμπτοντες, *super tribulis lacerantes*, ut viri egregii docuerunt. WESS.

CAP. XCIII. 8. αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι) Haec et seqq. respicit antiquus *Sophista*, qui *Dissertationes* aliquot *Ethicas* conscripsit, inter *Fragmenta Pythagor.* vulgatas p. 714. Ἀνδοῖς τὰς κόρας πορνευθείσας καὶ ἀργύριον ἐνεργήσασθαι, καὶ οὕτω γάμασθαι καλὸν δοκεῖ εἶμεν. Hinc etiam manifestum est, cur ad istam *παιδισκίων* mentionem narrationi suae quaedam de more *Lydiaco* interiecerit *Herodotus*; qui vocem, adiectam a *Sophista*, ἀργύριον, lectori subaudiendam relinquit, quam in simili loco adposuit lib. II. c. 126. eo *Cheopa* scribens devenisse pravitatis, ut filiam voluerit tamquam *prosedam* πρῆσσεσθαι ἀργύριον ὅσῃσιν δὴ τι. Corpore *quaestum* facientes, πιπράσκουσιν τὴν ὥραν παντὶ τῷ βουλομένῳ, *Origeni* c. *Cels.* V. p. 260. ἐπὶ μισθῷ (*χρημάτων Xenoph. Symp.* p. 523, 7.) τὴν ὥραν ἀπεμπωλοῦσαι *Eusebio* *Προπ.* IV. p. 162. B. *Commode* dicuntur ἐνεργαζόμεναι, id est, corpore vel ἐν ταῦταῖς ἐργαζόμεναι: aliter cepit *Clar. Abresch*, *Dil.*

Thucyd. p. 763. [*Abresch* quomodo ceperit nescio: mihi videbatur ἐν οἰκῆματι ἐργάζεσθαι. coll. II. 121, 99. et 126, 3. ubi quidem ἐπ' οἰκῆματος.] Ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργασία, ἐργαστήριον, de eadem occurrunt opificina. Auctor Orat. c. Neaeram p. 730, 44. ἐταίραν suam nolunt ὄρεᾶν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην, οὐδ' ὑπὸ πορναβόσκῳ οὔσαν et p. 731, 57. [*Demosth. Reisk. T. II. .p. 1354, 22.*] Quae venit ob istum quaestum in Aegyptum, venisse dicitur Rhodopis κατ' ἐργασίην *Herod. II. 135.* Secundum grammaticos et *Eustathium* ad Ἰλ. 4'. p. 1453, 45. [p. 1329. ed. Rom.] *Archilochus* istius generis mulierem Ἐργάτιν dixerat: sed ab istis dissentit *Hemsterh.* ad *Hesych.* in Ἐργάτις. τὸ πορνεῖον est Ἐργαστήριον in Attica Lege apud *Demosth.* p. 736, 105. [p. 1367. ed. Reisk.] et in *Alciphronis* Epistola, quam vulgavit *Abresch.* in Addend. ad *Aristaen.* p. 115. παιδισκεῖον dixit *Nicias, Athen. X. p. 437. f.* memorans etiam τὰς δημοσίας παιδίσκας. In *Isaei Or. V. p. 58, 13.* [p. 134. Reisk. Vol. VII.] *Euctemonis* ἀπελευθέρῃ ἐναυκληρεῖ συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ, αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε, meretriculas alebat conciliatrix: in Orat. c. Neaer. p. 728, 28. [p. 1351. Reisk.] *Charisii* liberta *Nicarete* ἐπὶ τὰ παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδίων ἐκτήσατο. VALCK. — *Lydias*, de quibus agitur, puellas non ex corporis quaestu pecuniam contulisse; sed praeter istum quaestum opus etiam mercede fecisse, quo maiorem sibi dotem compararent, monuit *Heyne* in Commentar. Götting. T. XVI. p. 35. Similem isti *Lydorum* morem apud *Cyprios* notavit *Iustin. XVIII. 5.* Conf. *Clearchum* apud *Athen.* libro XII. cap. 11. ubi videndum an pro τῶν ἄλλων, quod ibi, p. 316. l. 5. nostrae edit. legitur, τῶν δούλων cum *Larchero* (in Notis ad *Herodot.*) corrigendum sit. Caeterum apud *Nostrum* mox l. 13. ὁ Λυδῶν δῆμος non tam populus *Lydorum*, quam plebs, reddi debuerat; et sic in lat. vers. rescriptum velim. conf. I. 196 extr. Et ἀγοραῖοι ἄνθρωποι (l. 8.) rectius circumforanei homines, quam forenses. cf. II. 141, 20. S.

16. καὶ δύο πλέθρα) *Gronovio* scribendum videtur καὶ δύο πλέθρα τὸ μῆκος: neque enim latitudinis mentionem abesse posse, nec πλέθρα de ambitu recte poni. Contra ea *Georg. Arnaldus* venit *Animadv. c. 29.* plethri mensuram altitudini, longitudini, et latitudini saepe admoveri commonstrans: nullam quoque iustae proportionis in viri doctissimi emenda-

tione rationem haberi: quod sane vero convenit. Haud scio tamen, an sana hic omnia sint. De stagno *Gygæo* Poëta 'Ιλ. Β'. 865. et *Strabo*, [XIII. p. 626. B. et 627. B.] quo teste *Cdloën* postea cognominatum novimus. Referunt huc παλαιὸν Γύγαο τὸ σῆμα in *Nicandri Theriaæ*. vs. 633. Critici veteres, forsitan male. WESS. — Nulla subest causa, cur de integritate huius loci dubitemus, si baseos figuram oblongam cogitemus: nempe τὸ ὑψος nunc intelligit longiorum laterum mensuram. Altitudinem monumenti tantam fuisse ait *Clearchus* apud *Athen.* lib. IX. c. 31. ut ex quibuslibet *Lydiæ* partibus conspici potuerit. Nam, quod monumentum a *Gyge* amasiæ suæ erectum *Clearchus* narrat, quodque *Nicander* etiam l. c. spectasse videtur, illud nullum aliud esse recte *Larcherus* monuit, nisi hoc ipsum de quo hic *Herodotus* loquitur, et ex eo *Strabo* l. c. Cuius monumenti reliquias hodieque superesse, ex *Chandleri* Itinerario idem *Larcherus* adnotavit. Conf. *Heyn.* ad 'Ιλ. Β'. 865. S.

CAP. XCIV. 2. τὰ θήλεα τέκνα καταπορνύουσι) *Vitam meretriciam* agant erat in Latinis. Verius *Thomas*, ἐπὶ πόρνειαν δίδωσι, uti infra c. 196. πᾶς τις - - καταπορνύει τὰ θήλεα τέκνα. Numos a *Lydis* repertos *Xenophanes* in *Pollucis* IX. 83. itidem prodidit. Adde *Eustathium* ad *Dionysium* vs. 840. WESS.

[9. ἐπὶ Ἄτυος) Conf. c. 7, 9. et VII. 74. Adde Adnot. ad IV. 45, 16. De *Mane* conf. *Dionys. Hal. Ant. Rom.* I. 27. S.]

Ibid. εὐροδῆν ἰσχυρὴν) *Herodoti εὐροδῆν* (sic recte scriptum legitur supra, c. 22.) ἀφ' ὅραν καρπῶν interpretatur *Dionysius Halicarn.* A. R. I. p. 21, 33. ubi vs. 38. pro διανέμαντας restituendum videtur, διανέμαντα Ἄτυν ἅπαντα τὸν δῆμον διχρῆ κλήρους ταῖς μοῖραις ἐπιβαλεῖν, ex *Herodoto*, tradente τὸν βασιλεῖα αὐτῶν (*Atyn*) δύο μοῖρας διελόντα Λυδῶν πάντων κληρῶσαι. *Herodotea* se *Dionysius* enarrare profitetur; e rerum *Lydiacarum* scriptore probabiliter, quæ *Galei* suspicio est, derivata. VALCK.

12. ἄκισα δίζησθαι) Etsi non magnum videbitur operæ pretium, hoc ex msto elegi: non possum in animum inducere, placuisse Nostro continuam scriptionis et soni in δίζησθαι et δίζησθαι, nulla præsertim metri lege cogente, discordiam. Quod recepi, *Homeri* et *Ionum* est. Habet

Eustathius in *Odyss.* p. 1774, 31. [p. 564, 50. ed. Bas.] διζηται ex *Herodoto*, quod nunc II. 38. διζεται. Consentient Grammatico tamen Codices *Ask.* et *Arch.* Graviter et vere *Democritus*, διζημένοισι τὰ γὰρ ἀὰ μόλις παραγίνεται, τὰ δὲ κακὰ καὶ μὴ διζημένοισι, ex *Stobaeo* in *Poësi Philosoph.* p. 176. WESS.

13. τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων) Corripitur Noster ab *Athenaeo* I. 15. [lib. I. c. 33. nostrae ed.] p. 19. A. ob ludorum haec inventa *Atyis* regis tempore: esse enim ludos istos multo antiquiores, probatos usurpatosque belli *Troiani* tempore. De pilae et talorum lusu nota ex *Homero* res est: at ubi apud eum *tesserarum* τῶν κύβων, aut κυβείας aut κυβεύειν mentio? Quarum cum nusquam meminerit, seniori tempori inventum debetur. Docuit hoc egregie *Thomas Hyde* *Hist. Aleae* p. 112. et *Hemsterhusius* in *Polluc.* IX. 97. WESS.

15. πλὴν πισσῶν) Nullum hic scriptoris lusum [cum *Gronov.*] agnosco. Πισσῆς et πισσά usu terunt, non πισυῆς. Semper-ne in amanuensium peccatis abscondita ruspabimur? Negatur horum origo *Lydis*, quod ea *Palamedi* contribueretur abs omnibus. *Sophoclis*, *Alcidamantis*, *Gorgiae*, *Philostrati* hanc ad rem atque aliorum loca *Hemsterhusius* antestatus est. Sint-ne vero πισσοὶ calculi tantum, an calculi *tesserarii*, animose ante non multos annos disputaverunt *Io. Corn. de Pauw* *Diatrib. de Alea Vet.* p. 57. et *Vanni Criticae* p. 270. doctus Auctor. WESS.

25. ἐωντὸν τὸν βασιλέα προστάσσειν) *Cl. Reiskius* προτάσσειν. Tu vide III. 89. VII. 65. *Dionysius*, his usus, de suo liberaliter adstruxit plura: *Lydum*, *Atyis* filium, uni parti a patre adsignatum, alteri *Tyrrhenum* ait, *Rom. Ant. I.* [c. 27.] p. 21. Λαχούσης δὲ τῆς ἅμα *Λυδῶ* μοίρας τὴν αἰμίνω τύχην, μὴ ἐκχωρῆσαι. ἐκχωρῆσαι δὲ τὴν ἐτέραν, ἀπολαχούσαν τῶν χρημάτων τὰ μέρη. Sic, puto, scribere voluit. Venerint-ne in *Italiae* oras, atque *Etruscorum* genti originem *Lydi* dederint, quod *Nostrum* secuti plures litteris tradiderunt, in magna versatur controversia; de qua *Theod. Ryckius* *Diss. de Prim. Ital. Colon.* [edita cum *Holstenii* *Notis* in *Steph. Byz.*] c. 6. et *Scipio Maffei* *Hist. Diplom.* p. 228. atque alii. WESS. — Confer quae ad h. l. *Larcherus* commentatus est. S.

CAP. XCV. 6. καὶ τριφασίας ἄλλας λόγων ὁδοῦς) Vere dixit. Cyri initia et illustria facta diversis modis per Orientis plagas celebrata fuerunt. *Ctesias*, uti Persicorum fragmenta condoces faciunt, aliam ac *Noster* trivit viam, fateturque *Photius*. Quid *Xenophon* sectatus fuerit, in omnium est memoria. Forsan et suum sibi narrationis genus habuit *Aeschylus* in *Persis* vs. 770. Itaque optio datur. WESS.

8. ἐπ' ἔτεια εἴκοσι καὶ πεντακόσια) Haec et quae succedunt *Diodorus* adripuit lib. II. 32. sed minus prudenter et considerate, sicuti ibi conmonstratum est. WESS. — *Herodotum* cum *Ctesia* aliisque, qui Assyriorum imperio (referente *Diod. Siculo*) durationem 1306. annorum tribuunt, in concordiam redigere, post alios doctos viros, (quorum nonnullos etiam *Harlesius* ad *Fabr. Bibl. Gr. T. II. p. 742* seq. laudavit) *Larcherus* studuit in *Notis* ad h. l. Conf. eiusdem *Chronologiam Herodot.* p. 144 seqq. scilicet statuens, *Ctesiam* antiquitatem huius imperii a primis regni primordiis, intra artos limites conclusi, repetiisse; *Herodotum* vero ab eo tempore quo totius Asiae imperio reges Assyriae potiti sunt. *Volney* contra, post longam disputationem, qua *Herodoti* fidem historicam cum ea quae *Ctesiae* tribuenda est, contendit, (*Chronol. d'Herodote*, p. 83 seqq.) ad extremum colligit, (ib. p. 189 seq.) perquam verisimile esse, consulto *Ctesiam*, quo Persis gratificaretur, durationem Assyriaci imperii, cuius in iura Persae successerunt, immanem istum in modum auxisse. Novi quidpiam hic molitus est *G. Bruining* in *Actis Societ. Traiect. T. II. p. 162* seq. (Lugd. Bat. 1795.) qui, *Ctesiae* mendaciorum nullam prorsus rationem habendam censens, tantum abest ut iusto minorem existimet numerum DXX annorum, quem hic habent *Herodotei* libri, ut multo etiam maiorem esse sibi persuaserit. Scil. pro certo sumens, *Semiramidem* illam, quam *Noster* c. 184. quinque generationibus ante *Nitocrin* vixisse ait, fuisse primam Assyriae reginam, *Nini* uxorem, regni conditoris; quo secum ipse concilietur *Herodotus*, statuit numerum annorum, qui h. l. durationi regni Assyriaci tribuitur, per librariorum sive errorem sive temeritatem quadringentis annis auctum fuisse; scripsisse *Herodotum* ἔτεια ΗΔΔ, id est, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν, annos CXX; inde illos fecisse ἔτεια

[H] ΔΔ, id est, annos DXX. Cuius quidem inventi laudem non invidemus auctori. S.

CAP. XCVI. 4. οὗτος ὁ Δηϊόκης) Deiocem non praeteriit Polyaeus Strateg. VII. 1. verum vestigiis aliorum insistens. Quaerunt docti viri idem-ne fuerit ac Arphaxadus, cuius in Iudithae historia c. 1. memoria durat, an Phraortes potius, Conringius, Montfauconius, Prideaux: de qua lite Schroeërus Orig. Assy. sect. IV. 5. etc. et Leon. Offerhaus Spicileg. Hist. Chronolog. p. 145. egregie. WESS.

13. ἰθύς τε καὶ δίκαιος ἦν) Ecce tibi observationem docti viri, Petri Fontein, cui Theophrasti Characterum cultiorem editionem brevi debebimus. Quum de iudice sermo sit, idem est ac, ἰθεὶς ἐδικάζε: eadem ratione Homerus, ἰθεῖα, et, εἰς μέσον ἀμφοτέροισι, μὴδ' ἐπ' ἀρωγῇ, δικάζειν, Iliad. Ψ'. 574. et 580. Si vero animadvertas; pro ἰθύς Atticos hoc sensu dixisse ἴσος, vix dubium erit, quin Herodotus in mente habuerit illud Solonis, τὸ ἴσον πόλεμον οὐ ποιεῖ, laudatum Plutarcho in eius Vit. pag. 85. v. Huc nimirum spectant, quae, paullo ante, [l. 10.] de eodem Deioce, habet, ἐπιστάμενος ὅτι τῷ δίκαιῳ τὸ ἀδίκον πολέμιόν ἐστι: ex quibus tamen verbis vitium, quod illis inhaeret, tollendum est. Quum enim Herodotus manifesto significet, hunc δικαστὴν, probe gnarum cives, ab iniustis iudiciis vexatos, iisdem reddi infensos, iustitiam observasse eum in finem, ne quis erga se, ad regnum adspirantem, odium conciperet; liquet, me quidem arbitro; legendum esse, ὅτι τῇ ἀδικίᾳ τὸ ἀδικεόμενον πολέμιόν ἐστι. Neque aliter, in argumento fere pari, Euripides, et ipse Solonis dicti haud immemor, Phoeniss. v. 541. τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον, vel potius κοινόν, ἀνθρώποις ἔφυν· τῷ πλείονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται τοῦλασσον. Quinimo, huius sententiae ea est cum Historici observatione, modo verba sicuti scopus eius postulat legantur, similitudo, ut in altera exemplar alterius tantum non agnoscas: certe hoc, τῷ πλείονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται τοῦλασσον, ipsum illud est Herodoti, τῇ ἀδικίᾳ τὸ ἀδικεόμενον πολέμιόν ἐστι. Haec erudite ille in litteris ad me, sed quibus membranae auxilium negant. WESS. — Nec vero etiam membranae auxilio correctoris indigebant. S.

CAP. XCVII. 5. ἔνθα περ πρότερον προκατίζων ἐδικάζε) De iudiciis, siye illi reges seu privati fuerint, hoc sollemne. Supra c. 14. Midas ἀνέθηκε τὸν θρόνον, εἰς τὸν Herodot. T. V.

προκατίζων ἰδικαῖσι. et V. 26. Additur dixisse *Deiocem*, οὐ δικάζαν ἔτι, se non ultra iudicaturum: non aliud enim ac dicat, quemadmodum doctissimi viri *Sylburgius* in *Grammat.* *Clenardi* p. 431. et *H. Stephanus* de *Dialect.* pag. 140. monuerunt dudum. In fragm. Philosophi *Eusebii* apud *Stobaeum* Serm. XLIII. pag. 310. καίτοι περ χρὴ εἰδέναι πάντα τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾶν, ὅτι καὶ etc. perperam et sine ratione *Gesnerus* καταδικάζειν corrigi iussit. Praeclare *Glossae Sangermanenses*: Δικάζαν, ἀντὶ δικάσειν. Ἡρόδοτος α'. οὐ φησι δικάζαν ἔτι. WESS.

13. στήσωμεν ἡμῶν αὐτῶν βασιλέα) *Voculam* ἓνα suspicabar absorptam a literis proximis, quam solet in talibus adhibere *Herod.* p. 169, 32. [III. 25.] ἓνα σφίων αὐτῶν. pag. 192, 21. 194, 23. [III. 80. et 85.] δεῖ ἓνα γέ τινα ἡμῶν βασιλέα γενέσθαι: atque ita scripsisse hoc loco, στήσωμεν ἓνα ἡμῶν αὐτῶν βασιλέα. VALCK.

CAP. XCVIII. 14. τὰ νῦν Ἀγβάτανα κέκληται) *Demiror* dilectissimis membranis haud auscultasse *Gronovium*, quibus recte obsecutus fuit c. 110. et 153. minime vero III. 64. 92. Non placet id consilii incertum. Optime codex *Florent.* cui alias plures schedae consentient. Medorum regiam hanc urbem veterum conplures, in quis et *Ctesias*, Ἀγβάτανα, teste *Stephano Byz.* adpellarunt. Nunc quidem in illius *Persicis* ἔδωκε *Κῦρος* -- Βαρήνην, ἐγγὺς Ἐκβατάνων: ipse dederat Ἀγβατάνων, sicuti in *Stephani Βαρήνη* legitur. Opinor latere idem vocabulum in *Aeschyli Pers.* vs. 927. nam quae de *Agdabatis*, gente *Persica*, a Criticis adscripta sunt, fide carent. *Sam. Bochartus* tituli originem in *Arabum* sermone invenit et eleganter illustravit *Phaleg*. III. 14. Culte vero de *Aristotelis* obscurioribus libris *Themistius* πλείοσι πεφραγμένοι εἰσὶ περὶ βόλοις, ἢ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις βασιλεία, Or. XXVI. pag. 319. D. WESS.

18. κολωνός ἐν) Videtur *Diodorus* II. 13. in urbis situ dissentire, ἐν πεδίῳ, in planitie structam scribens. Ambitum idem XVII. 110. stadiis CL. absolvit, et hac parte discors. Athenarum enim amplitudo atque ambitus stadia CC. aequabat, teste *Dione Chrysostomo* Or. VI. p. 87. c. et illi tamen, ex *Nostri* finitione, *Ecbatanorum* magnitudo conveniebat. Quod editur κατὰ τὸν Ἀθηναίων κύκλον, pravam

est. Ἀθηναίων oportuerat; qui quidem naevus in his libris nimis frequens. WESS.

27. δύο δὲ οἱ τελευταῖοι, εἰς etc.) Platoni, horum fortasse recordato, tale aedificia templaque variis coloribus distinguendi genus βαρβαρικὸν εἶδος est. Sic de Neptuni in Atlantide templo: εἶδος δὲ τι βαρβαρικὸν ἔχων· πάντα δὲ ἔξωθεν περιήλειψαν τὸν νεὼν ἀργύρῳ, πλὴν τῶν ἀκρωτηρίων. τὰ δὲ ἀκρωτήρια χρυσῷ. Critiae p. 116. Pertinent huc, quae Auctor de Mundo eleganter commentatus est, c. 6. p. 195. Ed. Vule. WESS. — Omnino structuræ genus isti simile hodieque in multis apud Sinenses et apud Indos oppidis reperiri monuit Caylus in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XXXI. p. 42. S.

CAP. XCIX. 5. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρεῖσθαι) Vide c. 69. Regiam apud Medos Persasque maiestatem, illique debitam a civibus reverentiam abunde explanavit B. Brissonius de Regn. Pers. I. 27. et II. 91. WESS.

CAP. C. 9. καὶ κατήκοοι) Saepe numero vocabulum in Musis recurrit de subditis imperio ac dicto audientibus, rarum hac notione. Ecce tibi imitatore Dionem Cassium lib. XLII. 17. p. 315. Ed. N. καὶ γὰρ κατὰ τοκοποι σφῶν καὶ κατ' ἡκοοι -- πολλοὶ περιεπόστουν. Aliis sunt ὠτακουσται, ut in libello de Mundo, cuius interpretes Apuleius non sine quadam cultus elegantia: Sed inter eos aures regiae et Imperatoris oculi [conf. Nostrum, I. 114, 7.] quidam homines vocabantur: per quae officiorum genera rex ille ab hominibus deus esse credebatur, cum omnia, quaecumque ibi gererentur, ille Otacustarum delatione discebat. Ceterum scribi debebat, quod bene vidit Reiskius, καὶ οἱ: est enim dandi casus. WESS.

CAP. CI. 1. τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε) Interpretatio Vallae, Deioeces - - solam Medicam subegit nationem, eique imperavit, illa homines etiam perdoctos in historia veteri tradenda decepit. Galeus pro συνέστρεψε legi scribit in msto συνεστρέφατο, atque ita loqui solere Herodotum: obversabatur eruditissimo viro κατεστρέφατο, subegit, veterum nulli adeo frequentatam quam Herodoto; apud quem nuspiam invenietur συνεστρέφατο, usurpantem τὸ συστρέψαι no to significatu IX. 18. πάντῃ συστρέφαντες (mutari non debuerat) ἱωντοὺς καὶ πυκνῶσαντες ὡς μάλιστα. Hoc apud alios frequentius dicitur ξυστραφέντες vel συστρεφόμενοι. Dubium nullum est, quin hoc loco συνέστρεψε notet in unam contraxit: Deio-

ces τὸ τε Μηδικὸν ἔθνος συνίστριψε, μούνου τε τούτου ἦρξε: (sic ista leviter refingenda suspicor;) *Medos in unam gentem contraxit, atque huic soli imperavit.* Ex hac vera, ni fallor, interpretandi ratione [quam quidem perinde vulgata etiam scriptura admittit,] primum manifestum est, cur his continua diversa memorentur Medorum genera, e quibus unam ille fecerit gentem; deinde, quamobrem de filio Phraorte paulo dicat inferius: οὐκ ἀπερχῆτο (*Suidas explicat, ἀρκεῖν ἤγειτο:*) μούνων ἄρχειν τῶν Μηδῶν, ἀλλὰ στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Ἰλίρσας κ. τ. λ. Pater Deioces, callidus ille iustitiae satelles, pacis amans, et solos regere Medos contentus, simul atque *iustitiae fruendae causa* (*Cicero de Off. II. c. XII. init.*) rex fuerat constitutus, locatim dispersos cives suos adegit ἐν πόλισμα ποιήσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἥσσαν ἐπιμέλσθαι. *Herod. p. 41, 5. et p. 42, 3. [c. 96, 6. et 98, 11.]* Condidit itaque *Ecbatana*. His denarratis subiungit: Διόσκις μὲν νυν τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνίστριψε. Hoc aliis in re simillima saepius dicitur συνώκισε, vel συνήγαγε. Notae sunt imperantium artes, Thesei, Gelonis, similiumque: de Gelone, unis Syracusis omnia posthabente, *Herodotus lib. VII. c. 156. VALCK.*

CAP. CII. 10. Ἀσσυρίων τούτους οἱ Νῆνον ἔχον) Qui ἔσχον voluerit, etsi urgens ratio desideratur, praesidio non carebit. *Assyrios* laxiore significatione *Noster* usurpat, illis ipsos comprehendens *Babylonios*. *Assyriorum* itaque alii *Ninum*, *Babylonem* alii possidebant, uti c. 178. 185. etc. **WESS.** — De *Nino* urbe, ad *Tigrin* sita, conf. c. 193, 11. et II. 150, 17. **S.**

CAP. CIII. 4. ἐλόχισε κατὰ τέλεια) *Turmatim*. Adscripserat his *Scholias*tes: κατὰ τέλεια τὰ ἀναλώματα, καὶ τὰ συνδραία ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ συντελεῖν εἰς τάγμα. Habet ex eo *Suidas*. [in *Κατὰ τέλ.*] Ultima huc refer, cetera aliorum deferenda. Καὶ κατὰ τέλεια καὶ παντοίως προσβάλλοντες VII. 211. et IX. 20. et 22. **WESS.**

[8. ὅτε νῦν ἡ ἡμέρα ἐγένετο) Vide supra, c. 74, 8. **S.**]

15. βασιλεὺς ὁ Σκυθίων Μάδνης) In obscuro res *Scythicae* loco sunt: de gentis excursionibus in *Asiam* plura *Iustinus* II, 4. 5., quae partim conveniunt, aliena partim sunt. *Μάδνος* Σκυθικοῦ expeditiones et peregrinationes tetigit obiter *Strabo* I. pag. 106. [pag. 61. ed. Cas.] sed nescio quo au-

ctore eundem *Madyem* regem *Cimmeriorum* fuisse adfirmat. WESS. — Confer *Nostrum* cap. 15. et praesertim IV. 11 seq. S.

GAP. CIV. [1 - 3. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαωτίδος --- ἐς Κόλχους τριήκοντα ἡμερῶν ἐνὶ ὁδῷ.) Iusto maior videri possit iste numerus *triginta dierum*; quum praesertim eum terrae tractum, quo inferior Asia cum superiori iungitur, intra *quinque dies* ab homine ἐνὶ ὁδῷ permeari posse supra dixerit, cap. 72 extr. At hic non de ea parte *Maeotidis paludis* agitur quae *Colchidi* proxima est, sed de ostio *Maeotidis*, et quidem de ulteriore ora illius ostii, ubi *Cimmeriorum* olim sedes fuerant. conf. IV. 11 seq. Caeterum meminerimus, ubi de eisdem regionibus agitur, quas *Scythae* dein habitarunt, diurnum iter ab eodem *Nostro* ducentis stadiis aequiparari, IV. 101, 8. S.]

8. ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὸ Κανκάσιον ὄρος) Eadem, sed distinctius, IV. 12. VII. 20. *Cimmerii* legerunt oras *Ponti* et per claustra *Caucasea* in *Asiam* inruperunt; *Scythae*, dum profugos insequuntur, a via aberrarunt, perque *Caspiae* portas in *Mediam*, regionem a fugitivis aversam, devenerunt. Lege *Th. Sig. Baierum*, *Comment. Acad. Petrop. lib. III. p. 318. WESS.*

CAP. CV. 2. Ψαμμίτιχος) Ita hic. At Ψαμμήτιχος lib. II. 2. 28. 30. nec constanter tamen. Recurrit prior scriptura II. 151. VII. 7. Quae quidem discrepantia ex pronuntiationis vicinia nata fuit. *Scythicam* expeditionem *Hieronymus* adtigit in *Fabiolae Epitaphio*: *Hanc gentem Herodotus refert sub Dario Medorum rege viginti annis Orientem tenuisse captivum, atque ab Aegyptiis et Aethiopibus annum exegisse vectigal*; non sine erroribus, de quibus *Scaliger* in *Eusebii Chron. p. 83. Τοπροσωτέρω* [l. 4.] non ex *genio Herodoti*, uti visum *Gronovio*, sed e *Grammaticorum* vetere scribendi more venit. Servavit ipse τὸ προσωτέρω III. 138. sicuti alibi τὸ πρόσω, τὸ λοιπὸν, τὸ πρῶτον, quae emendatius utique scripta. Conduxit de genere hoc conpluscula *Io. Wasse*, addita in *Dukeri* praefationem *Thueydidis*. WESS.

9. πάντων ἀρχαιοτάτων ἱσῶν etc.) *Pausanias* I. 14. primos omnium mortalium *Assyrios* *Venerem* *Coelestem* colere ingressos perhibet; ab illis *Paphios* in *Cypro* et *Phoenices*

in Palaestina religionem eius accepisse; hinc venisse ad Cytherios: abduxit doctissimum scriptorem a vero Venus *Myllitta*, quam ab Assyriis cultam ex *Nostri* I. 131. et 199. didicerat. Nam quo pacto ab Assyriis, a mari remotissimis, ea superstitio ad Cyprios penetrare potuit? *Uraniam* istam Venerem Syri *Dercetun* vocitabant in *Diodori* II. 4. WESS.

15. ἐνίσκηψε ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον) Ita dederat, uti rei series et *Longinus* testantur. Scio animose ὁ θεὸς a *Gronovio* defendi; quo modo, si qui velit, omnibus naevis patrocinium parabitur. Θήλεια νοῦσος quae fuerit, quaesitum ambitiose fuit. *Ampl. Bouherius* totum illi cap. 20. *Dissert. Herodot.* impendit, spretisque plurium coniecturis, quas recensere nihil adtinet, decernit cum *Tollio* ad *Longinum* atque aliis, θήλειαν νοῦσον convenire contaminatis morbo turpium virorum, ut *Horatius* alicubi, [lib. I. Od. 37.] sive pathicis. Verum est, *Philonem Iud.*, *Dionem Chrysostomum*, *Herodianum*, *Clementem Alex.*, *Eusebium*, *Scho-liasten Thucydidis*, quibus adiungi poterit *Criticus* ad *Hephaestionis Enchirid.* p. 41. circuitu θηλείας νοῦσου id genus descripsisse: neque absurdum erit, si profitearis, *Longino* honestam eam turpis flagitii descriptionem admirabilem atque ἀμύμκτον fuisse visam, qua est sententia vir *Amplissimus*. Haud parum tamen metuo, ut *Noster* Scythias id inputarit. Alibi certe, cum non dissimile quidpiam exponere vult, hac verborum circuitione abstinet I. 135. usurus, uti opinor, si aperte loqui nollet: huc adde, in Scythiam delatis, uti adfirmat, morbi illud muliebris genus statim fuisse manifestum, quod in pathicis utrum liquido omnibus adpareat extemplo, non habeo dicere. Accedo potius ad *Hieron. Mercurialis* opinionem *Var. Lect.* III. 7. *Hippocratem* et *Nostrum* comparantis. Ille de iisdem Scythias de *Aër. Ag. et Loc.* p. 293. [sect. 106. et 109. ed. *Coray.*] εὐνοῦχται γίνονται καὶ γυναῖκες ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλέγονται ὁμοίως. *Caussam* morbi incolas acceptam referre deo, [ait *ibid. Hippocr.*] sed errare: habere eum suas sibi, verum naturales, *caussas*. Porro, qui malo tentantur isto, ἐνδύονται στολὴν γυναικείην, καταγνόντες ἐσωτῶν ἀνσυνδρείην. γυναικίζουσι τε καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, ὡ καὶ ἐκείναι. Denique νοῦσον adpellat, qualis profecto est, et ma-

ribus turpissimus. Atque haec senex divinus eodem fere, quo *Herodotus*, commentatus est tempore; ut dubium non sit, quin eandem uterque rem signaverit. *Noster* νοῦσον θήλειαν vocat; ille, qui morbi eius feminei effectus, quaeque indoles fuerit, declarat. *Herodotus* iratae Veneri, sicuti Scythae irae Deorum, morbi initia contribuit. *Hippocrates* ex artis suae disciplina, superstitione dissipata omni, mali causam vestigat et explanat. Qui quidem dissensus ferendus et magni non est momenti. WESS. — Perspecte vir eximius. Plura si quis desiderat, dabunt nonnulla *Larcherus* ad h. l. et *Corayus* ad *Hippocr.* l. c. Exstat etiam singularis *Heynii* commentatio de *Maribus inter Scythas morbo effeminatis*, quos ille cum *hermaphroditis Floridae* contulit, in *Commentationib. Societ. Goetting.* Vol. I. P. 3. p. 28 seqq. Sed, quod maxime ad rem facit, comperitum est nostra aetate, morbum illum, quem muliebrem commodissime *Herodotus* nominat, eodem prorsus modo, quo ab *Hippocrate* descriptus est, in eisdem regionibus, quae *Scytharum* olim fuerant, hodieque (quamquam haud ita frequenter) obtinere. Vide *Reineggs topographische Beschreibung des Caucasus*, Goth. et Petersb. 1796. T. I. p. 269 seq. *Histoire primitive des Peuples de la Russie*, par le Comte Jean Potocki, Petersb. 1801. p. 175. *Klaproth*, *Reise in den Caucasus* etc. Halae et Berol. 1712. p. 283 seqq. In *Var. Lect.* ad h. l. adnotare oblitus eram, pro θήλειαν ad Ionismi normam θηλέην corrigendum censuisse *Koenium* ad *Gregor.* *Dial. ion.* §. 41. atque sic h. l. edidisse *Schaeferum*. Et sic alibi quidem brevi vocali: in medio scribitur hoc vocab. ut III. 85, 16. et 20. sed simul per α in terminatione primi et quarti casus: ἡ θήlea ἵππος, III. 86, 5. τὴν θήλειαν κάμηλον, III. 102, 17. — Ista iam non modo scripta a me, sed typothetae etiam tradita erant, quum a *Boissopado* meo, Viro clarissimo, qui incomparabili studio, quidquid ad ornandum *Herodotum* nostrum valere videtur, id mecum communicare, aut de eo me monere consuevit, per literas transmissa Notula, ad id de quo hic agitur spectans, mihi traditur, his ipsis verbis concepta: „Παρά δὲ Ἡρόδοτῳ, ἐνέσκηψεν ἡ θεὸς θήλειαν νόσον, „ἀντὶ τοῦ, ἐποίησεν ἀνδρογύνους ἢ κατεαγότας. *Tiberius Rhetor*, „de *Figuris*, cap. 35. de *Periphrasi*, inedito adhuc, brevi „edendo.“ S.

18. τοὺς καλέουσι Ἐναρέας οἱ Σκύθαι) Ampl. Bouherius *ἐναρέας*, *piaculo contaminatos*, correxit. Factum non laudo. Obstant membranae. Repugnat scriptor ipse IV. 67. Contra etiam veniunt Scholiastae Ἐνάρις, οἱ ὀπλίται: cuius explicatio, etsi sit erronea, deceperitque G. Corinthum, vetat mutationem. Amplius robur Hippocrates adderet, modo scripsisset, ut Tollius ad Longinum habet, καλοῦνται δὲ οἱ τοιοῦτοι Ἐνάρις: verum ea Mercurialis est correctio speciosa: Ἀναδριεῖς. praeferunt veteres editi. Confer P. Leopardum *Emendat.* VII. 10. WESS. — In vulgatum h. l. Ἐναρέας, et in Ἐναρέας IV. 67, 7. consentiunt fere libri: a quo parum abest ἀνδριεῖς, quod apud Hippocr. (teste Corayo in Notis, p. 331 seq.) in cod. Reg. 2146. et in ed. Ald. legitur. Quod si, ut probabiliter Wesselingius iudicavit, (in Notis ad Glossas Herodoteas) Scythicum verbum est, frustra sunt viri docti, qui illud ex graeci sermonis norma vel interpretari vel corrigere conantur. S.

CAP. CVI. 4. χωρὶς μὲν γὰρ Φόρων) Reisk. χωρὶς μὲν γὰρ, Φόρον, et mox τὸν ἐπάστοισι: aut Φόρου, ob ea quae statim iterantur. Mihi transitus a plurali ad singularem numerum non displicet. Saepe numero ita utriusque linguae scriptores. Lege Davisii adnotationes in Ciceron. I. 59. de Nat. Deor. WESS. — Ne me quidem transitus a plurali numero ad singularem offendit, sed reliqua sermonis structura: in qua ne illud quidem necesse est, ut τὸ in τὸν mutetur; sed, hoc quod quibusque imposuerant, est idem illud tributum, quod exigebant. Nempe structuram orationis non aliter percipere possum, nisi ita, ut per adpositionem iuncta intelligantur haec duo, Φόρον, et τὸ ἐπάστοισι ἐπέβαλον, (nam sic cum ms. F. pro ἐπίβαλλον scribendum,) et ad horum utrumque referatur verbum ἔπρυσον. Quare non magis χωρὶς μὲν γὰρ Φόρου, quam Φόρων, legi velim: cuius posterioris coniecturae idem Reiskius in Notis editis merito nullam fecit mentionem. S.

10. καὶ τὴν τε Νίνον εἶλον) Hieronymus in Chron. Cyaxares Medus subvertit Ninum: ad quae Scaliger N°. MCCCCLX. p. 85. Fortasse in Graeco conceptum fuit: Κναξάρης ὁ Μῦδος τὴν Νίνον αἰρεῖ, capit, expugnat. Nam procul dubio non subvertit. Quis ergo? Scribit Noster c. 178. Νίνου ἀναστατῶν γεινομίνης, Babylonem gentis regiam et metropolin fuisse: additur

c. 183. *eversam* [certe *expugnatam*] esse a Medis. Quae quidem in Cyaxarem melius congruunt, quam in *Astyagem*, uti *Bouherius* voluit *Dissert. Herodot.* p. 240. [Quod mox ait, ἐν ἑτέροις λόγοις δηλώσω,] *Assyriorum historiam*, λόγους Ἀσσυρίους, composuisse *Herodotum*, credibile fit. Meminit eorum c. 184. altera vice. Perierunt cito. Nihil inde servatum, nisi unum fortasse apud *Aristotelem* fragmentum, *Hist. Anim.* VIII. 1. Nam alia, quae inde arcessuntur, perperam in hunc censum vocantur. Perierunt autem, ut innumera alia, temporum iniuriā. Qui socorditer atque inepte digestos eos fuisse commentarios, et propterea neglectos, cum *Vignolio Chronolog.* IV. 4, 6. etc. adseverant, talia confidenter obtrudunt, quorum rationes reddere nequeunt. Verum de his in nupera *Dissert. Herodotea* c. 1. disputatum uberius fuit. WESS.

CAP. CVII. 5. ὑποθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι etc.) *H. Stephanus* [in *Prolegom. de Herod. vocab. et loq. gen.*] ὑπερθέμενος, quod c. 108., longe praeferit; a cuius iudicio non dissideo. Ὑπερθεῖσθαι hoc usu in Musis frequens, non illud. Τούτῳ τῷ Γύγῃ καὶ τὰ σπουδαιότερα τῶν πηγμαίων ὑπερτίθετο, cum *Gyge* communicabat, I. 8. tum V. 24. VII. 8, 1. Statim μὲν ante *Μανδάνην* [I. 7.] induxi, obsecutus membranis. WESS.

11. οἰκίης μὲν ἔοντα ἀγαθῆς) οἰκίης alibi recte legitur; sed hic ferri nequit, si vel in Codicibus bonis inveniretur. οἰκία, familia, non potuit οἰκίῃ dici; semper Ionice scribitur οἰκίη. *Herodot.* I. 90. ἔοντες οἰκίης οὐ φλαυροτέρης. lib. IV. 76. VI. 35. Lib. II. c. 172. *Amasin* primum habebant despiciatui, αἵτε δὲ δημότην τὸ πρὶν ἔοντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέας. Eundem *Hellanicus Athenaei* XV. pag. 680. B. antequam ad regnum perveniret, fuisse scribit ἰδιώτην καὶ τῶν τυχόντων. VALCK.

CAP. CVIII. 7. ἐπίτοκα ἐοῦσαν) Revocavi quod *Aldus* eumque secuti expresserant, idque licitum in msstorum dissensu putavi, praesertim ubi scriptor ipse viam monstravit cap. 111, 4. Memini *Damasium* apud *Photium* p. 561. novae scripturae auctoritatem conciliare videri, ἐπίτοκα οὔσαν τὴν γαμετὴν συνεπῆγεν. Sed dubia et controversa lectio est, et defendi, nisi metaplasmo declinationis in subsidium vocato, nequit. Nihil simile ἐπίτοκα, quo

Hippocrates pluresque alii fuerunt usi, requirit. Vide doctam T. Hemsterhusii adnotationem ad Thom. M. voce Ἐπίτιξ. WESS.

17. σὺ δὲ ἰαυτῷ περιπίπτεις) Dubium est, hocce, an σὺ δὲ ἰαυτῷ περιπ. adscisci debeat; quamquam ego non multum eo distrahor. Varie ponere solent. Aeschin. de Legat. Fals. p. 47. Ed. Ald. [p. 311. ed. Reisk.] ὡς ἐγὼ τοῖς ἰαυτοῦ λόγους περιπίπτω. Io. Chrysostomus T. V. p. 24. B. ἀλλ' ὁ μῦθος αὐτὸς ἰαυτῷ περιπίπτει. et T. VII. pag. 831. c. πανταχοῦ ἢ πλάνη ἰαυτῇ περιπίπτει. Par ratio prorsus est in μηδαμῶς, quod viro Cl. [l. 15.] tantopere placuit. Ecquis enim mortaliū, in ea schedarum discordia, Herodoteum illud esse praestabit? Μηδαμᾶ habet cap. 68. III. 65. atque aliās, μηδαμῇ quoque. Mox [l. 18.] εἰς σιωποῦ servavi, non ignarus defendi veterum locis ἰαυτοῦ posse, patronumque habere in Miscell. Observ. T. III. p. 142. WESS. — Quod modo praecessit, ἄλλους ἐλόμενος, id commode Wytttenb. Select. p. 351. confert cum illo Xenophontis, Hellen. III. 1, 2. Κῦρον ἀντ' ἐκείνου ἡρημένοι ἦσαν. S.

CAP. CIX. [2. ὥς οἱ παρεδόθη τὸ παιδίον κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ) Valla ad verbum, quum ei puer traditus esset ornatus ad necem: ubi quum haud adpareret, quid hoc esset, ornatus ad necem; clarius H. Stephanus reddendum censuit, quum ei puerulus cum ornatu traditus esset ad necem: et in eandem sententiam Gronov. quum ei puerulus ornatus esset traditus ad necem; quam versionem et Wes-seling tenuit, et Larcherus his verbis suo idiomate reddidit, on remit l'enfant couvert de riches ornemens entre les mains d'Harpagus, afin qu'il le fit mourir. Quae interpretatio (ut iam olim Aem. Portus in Lex. ion. v. θάνατος monuit) satis bene haberet, si παρεδόθη ἐπὶ θανάτῳ, non κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ, legeretur. Nempe tradebatur Harpago puerulus eo cultu ornatus quo regios liberos mortis caussa (id est mortuos, aut iam iamque morituros) ornari moris erat. conf. c. 111, 16 seq. et 24 seq. rursusque c. 112, 15 seq. et 113, 6. Itaque ad τὴν articulum, cum eodem Porto, intelligendum στολήν, sive potius κόσμησιν, scil. nomen ex cognato verbo, quod in proximo est, repetendum. Sic VII. 34, 2. ἐγεφύρουν -- τὴν μὲν. -- τὴν δ' ἐτίσαν, scil. γέφυραν. VII. 62, 1. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμέναι, sc. στολήν, id est

σκευήν, quo vocab. continuo dein utitur. VII. 84, 3. τὴν αὐτὴν (sc. σκευήν) ἰσκειασμένοι. Pro quo VII. 72, 6. αἰτ τὴν αὐτὴν ἔχοντες: ubi, quoniam ἔχοντες eo loci idem ac ἰσταλμένοι aut ἰσκειασμένοι valet, pariter στολὴν aut σκευὴν intelligitur. In Aristoph. Ran. 192. νεναιμάχῃς τὴν περὶ κρεῶν, sc. μάχην. Sic κρίνεσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ, scil. κρίσιν vel δίκην, et similia multa apud optimos quosque auctores. Sic vero rursus apud Nostrum, quoniam δῆσαι ἐπὶ θανάτῳ IX. 37, 6, sonat vincere mortis caussa, in vincula coniicere supplicio destinatum, similiter etiam ἔδῃσι (σφείας) τὴν ἐπὶ θανάτῳ (scil. δέσιν) habemus III. 119, 10. et τοὺς ἄλλους κατέδῃσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, nempe δέσιν, V. 72, 23. Neque me fugit, ad τὴν articulum aliàs etiam subinde nomen ὁδὸν intelligi; nempe cum verbis praesertim quae mittere, ducere, aut proficisci significant: (conf. I. 67, 12.) sed non idcirco equidem dixerim, in verbis ex V. 72. modo citatis praegnans esse verbum κατέδῃσαν, intelligendumque κατέδῃσαν ἀπάξοντες τὴν ἐπὶ θανάτῳ ὁδὸν, quod Viro docto excidit in utilissimo libello scholastico, quem Attica inscripsit, p. 341. ed. sec. S.]

3. ἐς τὰ οἰκία) Verum id est: ut ἦτε ἐς τὰ οἰκία cap. 119. Saepe tamen operarum delicto depravatur, quem ad modum principio eiusdem capituli ἦτε ἐς τὰ οἰκία, ubi Arch. οἰκία. II. 129. εἶναι ἐν ταῖσι οἰκίοις τέκνον. III. 148. προηγέμεν ἐς τὰ οἰκία. Quae quidem et alia similis generis ad eandem formam ex msstis redire debent. Vide Gronov. II. 66. WESS. — Nempe II. 66, 17. recte Gron. οἰκίοις ex ms. Med. restituit, cui et alii libri adsentiuntur. S.

[11. συγγενὴς ἐστίν) Adhaesit v. litera e superioribus edd. Rescriptum ἴστί velim, ut alibi: et sic h. l. noster cod. Pa. Conf. Var. Lect. ad Prooem. l. 4. S.]

CAP. CX. 3. νομάς τε ἐπιτηδεωτάτας νέμοντα) Multum se hic aestuasse fatetur Cl. Reiskius, tandemque huc venisse, ut ἀνιπιτηδωτάτας, pascua maxime horrida, reponeret. Pepererunt fortasse hos fluctus montes θηριωδέστατοι, qui utique boum pasturae minime conveniebant. At pascua erant ad montium radices, ut statim traditur: ad eas autem plerumque herbidi irriguique agri, bubus pascendis egregii: hinc et pagus illic, hominum celebritate notabilis, c. 114. Posses, si innovatione locus indigeret, ἐπιτηδεώτα-

τα ex Aldo recipere et bubulci sollertiam intelligere. *He-sychius*, Ἑπιτηδείως ἐπιμελῶς. Vide II. 133. WESS. — Quidni pascua intelligamus ad id, de quo nunc agebatur, maxime idonea? S.

8. τὴν γὰρ κύνα καλέουσι Σπάκα Μῆδοι) Eadem-ne Medorum et Persarum fuerit dialectus, non liquet. In reliquiis Persicae linguae nihil doctissimi viri G. *Burtonus* et *Hadr. Relandus* invenerunt congruum. Confer huius *Diss. de Vet. Ling. Pers.* p. 245. et illius *Λεξ. Ling. Pers.* pag. 97. *Iustinus* l. 4. de caussa nominis *Spaco* lepidas admittitur fabellas, ex *Trogi* libris derivatas. WESS.

12. πρὸς Σασπείρων) Credo *Florentiae* non aliter scriptum, etsi super ea re silentium. Codex *Ask.* et *Valla* idem obtulerunt. *Σασπείρων* Aldi et *Editt.*, si littera detrahatur, *Σάπειρας* dabit, quos *Colchis* confines, memorant *Orpheus Argon.* vs. 753. et *Apollon. Rh.* II. 397. atque ex illis *Stephanus Byz.* In *Nostri Musis* modo *Σαρπείροι* III. 94. modo *Σάπειρες* IV. 37. contra tabulas tamen. Melius I. 104. VII. 79. WESS.

20. ἐπορεῖν -- διατέταγμαi ἐγώ.) Nimium tribuitur *Medeo*. Quia de militibus eorumque acie διαταχθῆναι frequentatur, propterea-ne uni negabitur? *Apostolus Paullus*, οὕτω ἦν διατεταγμένος, *Act. Ap.* xx. 13. *Servus* ποιήσει τὰ διαταχθέντα αὐτῷ *Luc. Evang.* xvii. 9. Haec sufficiunt. Alii in composito amplius quam simplici esse adfirmabunt, neque illis pertinaciter obloquar. WESS. — De re, quae hic agitur, conf. c. 112, 6. 113, 11 seq. et 116, 23. S.

CAP. CXI. 4. ἐπίτεξ ἐϋσα πᾶσαν ἡμέρην prave explicatur quae per totam diem parturierat, pulcre monente *Cl. Abresch Diluc. Thucydid.* pag. 583. WESS. — Recte vero *Vir doctus*, cuius partus in dies expectabatur: et aut sic, aut de die in diem, in lat. vers. repositum velim. Sic VII. 203, 5. προσδόκιμοι πᾶσαν εἰσι ἡμέρην, quotidie (sive, in proximum quemque diem) expectantur: et plena dictione, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, VII. 198, 3. S.

8. ὅτι οὐκ ἐωθῶς ὁ Ἀρπαγὸς μετὰ πέμψαιτο) Recte post pauca [l. 10.] hunc in modum *Gronovius*; sequor exemplum, schedarum parens imperio. Est autem omnis haec oratio cultissima et rusticae simplicitati mirabiliter apta. WESS. — Utrobique edd. ante *Gron.* μετὰ πέμψαιτο dabant;

idque priori loco (l. 8.) tenuit Gron. ubi cum plerisque mssis μεταπέμφαιτο primus Wess. edidit. Posteriori loco, (l. 10.) de quo in Var. Lect. oblitus eram monere, idem Gronovius, suum codicem, ut ait, secutus, μεταπέμφαιτο primus edidit, idque tenuit Wess. ubi quidem (ut idem Wess. adnotavit) codd. Ask. Arch. et Paris. duo (nostri Pb. Pc. Pd. et cod. F.) in μετεπέμφαιτο cum vett. edd. consentiunt. S.

9. ἐξ αἰλπτου ἰδοῦσα) Appianus Punic. p. 104. [c. 104, 3.] καὶ αὐτὸν ἡ στρατιὰ μακρόθεν ἰδοῦσα ἐξ αἰλπτου. Similiter pag. 117. [c. 116, 13.] Sophocles aliter Aiac. 727. ἐξ αἰλπτων Αἴας μετανεγνώσθη. Aeschylus quoque Suppl. 362. Hesychii Ἐξ αἰλπτῆς hinc docti viri corrigunt, sed frustra, uti bene in litteris ad me Cl. Alberti. Legendum enim ἐξ αἰλπτῆς, quo Archilochus apud Heraclid. Pontic. p. 412. Ed. Galei utitur. WESS.

13. ἐς δεσπότειας τοὺς ἡμετέρους) Cogor saepe minuta venari. Quid facias, ubi talem se silva dat? Abigunt Florentiae hinc et c. 112. δεσπότειας, et retinuerunt τὸν δεσπότηα c. 11. Non sibi constant, fateor, in productione vocis descriptors, sed culpa ipsorum est. ἐξηγητίας vidimus cap. 78. Manarunt eodem ex fonte Ἀρισταγόρης, Ἀρισταγόρεω, Ἀρσταγόρεα: Καμβύσης, Καμβύσειω, Καμβύσεια, quod in Ἀστυάγης codex Arch. sollicitè observat. WESS. — Cap. 129 extr. in δεσπότηας consentiunt libri omnes. S.

CAP. CXII. 10. εἰ δὲ πᾶσα γε ἀνάγκη) Ita adsolet: πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ὕσαι II. 22. et 35. IV. 179. V. 52. etc. Sophocles Elect. vs. 1527. Plato in Phaedro p. 243. D. πολλὴ ἀνάγκη in Eutyphr. p. 7. D. Itaque γὰρ interpositum pluribus in mssis citra sententiae damnum resecatur a Viro Clarissimo recte. Saepe tamen apud alios πολλή γ' ἀνάγκη, poëtas in primis, de quibus Valcken. in Euripidis Phoeniss. 1668. WESS. — Equidem, cur abiiceretur particula et perapta huic loco, et plerorumque ac probatissimorum codicum auctoritate firmata, non satis caussae vidi. S.

CAP. CXIII. 9. τῶν τινα πρόβοσκων) Hinc in Aem. Porti aliorumque Lexica receptum fuit πρόβοσκος. Usitata vox αἰγοβοσκῶν facile potuit in illam deflecti. VALCK. — Per utique rarum est πρόβοσκος de pastore, sicuti et πρόβοσκημα, quod in Philon. Iud. Legat. p. 993. D. Verum hoc

naevo obsitum atque in προδόσημα vertendum docuit Kühnius ad Diogen. Laërt. Praefat. Illud movere non audeo. Accedit proxime αἰγοβοσκῶν vocabulum; sed metuo, ut ταῖς βουκολίαις bene conveniat. WESS.

CAP. CXIV. 6. οἰκίας οἰκοδομεῖν) Una mutata litera οἰκονομεῖν refingit Cl. Pauw: neque enim eum, qui sibi δορυφόρους atque ὀφθαλμὸν eligebat, οἰκονόμους omisisse: habuisse praeterea Persarum reges μελιδωνοῦς τῶν οἰκίων III. 61. quibus aedium et rei domesticae cura erat. Hoc verum; notum quoque οἰκοδομεῖν, οἰκοδομίαν, et οἰκονομεῖν permiscepi apud Philon. Iud. de Fortitud. p. 740. c. et in Paullina ad Timoth. priore c. 1, 4. et saepius alias. Neutrum tamen adigit, ut eam in sententiam eatur. Ludus puerorum describitur, quorum esse

Aedificare casas, plostello adiungere mures,
ludere par impar, ---

monuit Horatius II. Sat. III. 247. et experientia testatur. WESS.

8. τὰς ἀγγελίας ἐσφείρειν) Difficilis electio. Φέρειν et ἐσφείρειν ἀγγελίας usus admittit: illud latius se porrigit; hoc eius proprie, cui in aula ἐσαγγελίος titulus, quique ad regem defererebat quae nunciabantur. Vide Lucianum Deae Syr. c. 25. Heliodorum X. p. 491. et Gronov. [Commode ad III. 77, 7. provocat Gron. Et verisimilius est, a nonnullis hic omissam fuisse praepositionem, quam ab aliis suo arbitrato adiectam.] Βασιλέος ὀφθαλμὸν multa in luce posuit Brissonius Regn. Pers. I. 190. WESS. — Conf. Adnot. ad c. 100, 9. S.

14. περίεσπε) Nihil demuto. [Vide Var. Lect. ibique ubi iterum Arch. nominatur, Ask. corrige.] Voluit Arch. scriba περιεῖπε, ut supra c. 73. quo de P. Leopardus Emend. VII. 8. Bene etiam [l. 15.] habet μετέβη, ubi in Arch. insignis adparet aberratio, nec ab ea immunis Vindob. cui in animo μετέχθη fuisse videtur. WESS.

CAP. CXV. 7. αἰκίη τοῦδε περισπείν) Sic I. 73. et III. 160. ubi αἰκίη, uti hic, Arch. ex scholio, e quo et id descendit, quod in Vindob. Placere potest Aldi αἰκίη, ut προμηθίη I. 88. III. 36. in Vindob.; verum Aldus in isto vocabulo varius est. Statim [l. 9.] malui ἐγὼ δὲ ex Arch. quippe significantius. Plutarchus in Praecept. Reip. ger. p. 811. c.

ἐγὼ δὲ ἀνάπαλιν - - - οὐκ ἑμαυτῷ γέ φημι ταῦτα οἰκονομεῖν, ἀλλὰ τῇ πατρίδι: ita enim dederat, non οἰκοδομεῖν. WESS.

[15. ὧδέ τοι πάρεμι.) Videndum ne in aliis etiam codicibus, sicut in nostris, ὧδε τοι scriptum reperiatur: quod gallice diceret, *me voici tel que je suis*. S.]

CAP. CXVI. 1. τὸν Ἀστυάγεα ἐσθῆι) Ad eum modum VII. 46. ἐσθῆτε γὰρ με λογισάμενον: namque ita Io. Stobaeus et scripti codices. Verum isto de genere uberrime docti viri, T. Hemsterhusius in *Lucian*. T. I. p. 26. et *Valken.* ad *Euripid. Phoeniss.* p. 464. Satis vèro demirari non queo Gronovii acumen, quo προσφέρεσθαι ἰδ. ἐς αὐτοῦς [l. 3.] tanto paratu defenditur. Potest-ne hoc pertinere ad Cambysem et Mandanen? qui longe aberant, nec quorum ulla in Cyri hac agnitione praevertit mentio. Bonus Astyages toto corporis filo et vultus lineamentis sibi puerum respondere opinatus est. Qua quidem in re et *Iustinus* [I. 5, 4.] adsentitur, et sibi senex quid dedit. Redeat ergo suam in sedem, unde deiecta vetus est lectio. Mox [l. 4.] cum *Reiskio* mallet *ἐλευθερωτέρη*, *homine ingenuo magis quam servo dignior*. Atque ita *Portus* quoque. WESS.

9. ὥστε σε καὶ τὸν παῖδα etc.) Optime Gronovius ex *Medic.* cui solens paria facit *Ask.* Quam longe vero abs recto illud *μυνόθεν*! [l. 13.] Paene succenseo schedis *Florent.* quae inprudenter in haec praecipitia truserunt. Si quid mutandum, *μυνωθέντα* δὴ ex eo libro et *Arch.* sumi levi auxilio poterit. WESS. — Immo, si quid mutandum, *τε* equidem, quam δὴ vel δὲ, mallet. S.

13. *μυνόθεν τὰδε*) Nonnunquam dubites; serio-ne Gronovius de membranis loquatur *Med.* an lectoribus illudat: sed nimis frequentia clarissimi viri peccata avitis meritis sunt compensanda. Hoc quidem considerandum non est, ferri-ne possit *μυνόθεν*: nam nihil est absurdius cogitatu: verum illud, an forte scripserit *Herod.* non *μυνωθέντα τὰδε*, verum, quia brevis est quaestio, *μυνωθέντα* δὴ αὐτὸν εἶρετο ὁ Ἀστυάγης, κῶθεν λάβοι τὸν παῖδα καὶ τίς εἴη παραδοῦς; VALCK.

19. ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας) *Diodorus* τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην T. II. p. 555. [in *Excerpt. Peiresc.* p. 245.] ad supplicium. Τὰς ἀνάγκας, tormenta, quibus bulco verum exprimere constitutum erat, vocat *Noster*. Quo usu saepe *Polybius*, *Philo Iud.*, *Iosephus*, et, ne alios adiungam, *Diodorus* III. 14. ubi adnotata vide. WESS.

[21. κατέβαινε ἐς λιτάς τε, καὶ συγγνώμην ἰωυτῶ κελεύων ἔχειν αὐτόν.) Priusquam κελεύει Schaeff. edidisset, similiter *Wyttenb.* (Select. p. 351.) aut ἐκέλευεν corrigendum censuerat, aut κελεύειν tenendum. „Recepto κελεύων, inquit, antecedens τε καὶ delendum, certe repudiandum.“ λιτάς τε καὶ οἰμωγὰς coniectaverat Reisk. Immerito vero doctos viros offendit istud κελεύων, in quod optimi quique codd. consentiunt. Verbum καταβαίνω ista notione constanter cum participio construitur, I. 90, 15. 118, 5. IX. 94, 5. Igitur repetitum intelligendum verbum, καὶ κατέβαινε κελεύων. S.]

CAP. CXVII. 6. τίω δὴ μόρῃ τὸν παῖδα etc.) *Aladinum* τρόπῳ praesidium habet V. 47. Δοριεύς μὲν νυν τρόπῳ τοιοῦτῳ ἐτελεύτησε, sed infirmum. Non adsurgit ad vim atque elegantiam vocis dudum probatae, pluriumque munitae auctoritate, et statim [l. 25.] iteratae. In superiori-bus nonnulla auctum et mutatum ivit Cl. Reiskius, quae peti ex *Miscell. Lips.* T. VII. p. 618. poterunt. WESS.

20. ἣν μὴ ταῖς ἐπιτελείαι ποιῆτη) Non infrequens illud. Tale Hippocrateum in *Iureiurando*, Ὅρκον οὖν μοι τόνδε ἐπιτελεία ποιοῦντι -- εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου etc. et *Melissae* in *Epistol.* ad *Cleareten* inter *Pythagor.* *Fragm.* p. 749. *Galei*, ἀρίσκειν τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ, ἐπιτελείας ποιῶσαν ταῖς ἐκείνῳ θελήσειας. Sunt in *Procopio* non dissimilia, quibus hunc locum nego. At abstinere haud queo ab his *Pempeli* apud *Stob.* *Serm.* LXXVII. p. 460. Πᾶς δὲ νόον ἔχων -- διέτιω γονέων εὐχὰς ἢ κατάρως, εἰδὼς πλεῖνσι πλεονάκεις ἐπιτελείας συμβεβηκυίας. Sunt enim officii in parentes plenissima. Quod vero in *Arch.* legitur [l. 23.] καὶ ἐἶδον, illi patronus foret *Homerus* Ἰλ. Γ'. 408. καὶ ἐφύλασσε, i. e. αὐτόν, et crebro aliàs, nisi in metu essem, ne imprudenti exciderit librario. Hic quidem ad sententiam non requiritur, egetque alio fulcro. WESS.

CAP. CXVIII. 2. κρύπτων τὸν οἱ ἐνείχεε χόλον) An hic forte legerat *Eustath.* πνέζων -- χόλον? alibi certe nuspiam occurrebat locus, cui congrueret illud, quod ad Ἰλ. α'. p. 40, 50. Ἡρόδοτος, ait, τὸ χόλον καταπίψαι, χόλον πίεσαι φησίν. VALCK. — Advertit olim H. Stephani animum ἐνείχεε, neque inmerito: maluit ἐνείχε, ut VI. 119. [Steph. in *Proleg.* de *Herod.* voc. et loq. gen. p. 2.] cui et ego primas darem, si per *Codd.* liceret. Venit quidem insolenti vocabulo *Portus* auxilio, nec opem negavit

Gronovius. Si tamen verum amamus, ἀποβεβήκεις, κεχωρημένος, ἐγγόνει etc. nihil iuvant, quippe temporis alius. Hortus Adonid. in ἐτετύφειν: οἱ Ἰωνεὺς τὴν τοῦ ὑπερσυντελειοῦ τι διφθογγὸν ἐν τρίτῳ προσώπῳ εἰς εἴ διὰ λύνουσι. WESS. — Si proba est scriptura ἐνείχει, fuerit olim rarior quaedam verbi forma ἐνεχέω, idem valens ac ἐνέχω vel ἐνσχεύω. Similiter quidem et συμβαλλέω dixit Noster pro συμβάλλω, et σίνεομαι pro σίνομαι, aliaque talia. S.

9. οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεῦμην) Arch. ἐλαφρῶς scholion est. Dio Cass. XXXIX. p. 114. Pompeius οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποίησατο: et LVIII. p. 714. ὁ Τιβήριος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποίησατο. Quod post pauca [l. 13.] ex Med. inculcatum est παρ' ἐμοί, non antecellit pristino. Reliqui tamen. WESS. — Mihi hoc praestare videbatur alteri. S.

CAP. CXIX. 12. εὐτυχτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἐτοῖμα) Opinor in his ἐτοῖμα abundare. Non me fugit ex lib. III. 123. καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας, εἶχε ἐτοίμας. Sed eius alia ratio. Hic satis utique erat εὐτυχτα. Suidam audiamus. Εὐτυχτα παρὰ Ἡροδότῃ, ἀντὶ τοῦ βᾶδια, ἔτοιμα, εἰργασμένα, καλῶς κατεσκευασμένα. Quae ille mutua sumsit ex Nostri Scholiaste. Hesychius praeterea Εὐτύκισον, εὐτυκτον ἔχει, ἐτοῖμον: cui quidem illud adlubuit ipsum, quod ob oculos est, visumque est non aliud ac ἐτοῖμον. At quid multa? rem certam praestat Codex Arch. suspectum vocabulum exilio damnans. WESS. — Potuit scriba codicis Arch. (nam sic etiam in nostra Var. Lect. scriptum oportuit, ubi nescio quo casu Pass. irrepsit) vocab. ἐτοῖμα, quod abundare censeret, omittere; potuit vero etiam fugitivo calamo praetervolare. Scholiastae vero idem vocab. ex hoc ipso loco adscivisse videntur. Utut sit, exilio damnatum nolim vocabulum huic loco peraptum: in promptu, in parato habuit. Neque copia sermonis offendere nos in Herodoto debet: similiter c. 123, 11. ait, κατεμργασμένου δὲ τούτου, καὶ ἰόντος ἐτοῖμου. De accentu huius vocabuli, ex Ionum et veterum Atticorum usu, dictum est in Var. Lect. ad c. 10, 2. Conf. Bast ad Gregor. Dial. p. 21. S.

Ibid. ἐπὶ τῇ iustum est. Gronovium vide ad II. 52. [ubi ille ad II. 134, 16. et III. 25, 9. et ad Porti Lexic. ion. provocavit:] et Eustathii in Homer. p. 1158, 39. WESS. — Quem locum ex Eustathio citat vir doctus, (qui est ex Herod. T. V.

p. 1215, 33. ed. Bas.) is huc nihil facit. Nam ibi quidem monetur, pro *εἴτα* et *ἔπειτα*, quae *deinde* sonant, ionice *εἴτεν* et *ἔπειτεν* dici: at *ἐπεί* τε, quod huius loci est, per pleonasmum *τε* particulae, idem quod *ἐπεί*, *postquam*, valet. Vide Gregor. Dial. ion. §. 26. ibique Koenium. S.

15. *τράπεζαι ἐπιπλέαι*) Bene mssti; sicuti et *μηλείων κρεῖων*. Solet certe Hippocrates, quoties ovillae carnis requiritur usus, non aliter loqui. Loca, si desiderentur, signabit Foësi *Oeconomia*. Ceterum inmanibus his et plane Thyesteis epulis ex Herodoto locum dedit Theophilus ad *Autolyc.* lib. III. p. 282. Ed. Wolf. a Fello prudenter redintegratus. WESS.

[24. *προσστάντες*) Vide ad c. 86, 17. notata. S.]

29. καὶ ἀρεστὸν εἶναι πᾶν etc.) Quod adsentator apud Comicum, [Terent. Eun. II. 2, 20.] Quidquid dicunt laudo: id rursum si negant, laudo id quoque, illud habent aulae mores. Insigne in Harpago specimen: ὁ δὲ τὴν γνώμην οὐδαμῶς ἡλλοιώθη τῇ θίᾳ, πᾶν εἰρηκῶς ἀρεστὸν ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ δοκοῦν τῷ βασιλεῖ, Nostri vestigia premens, Choricus Or. in Procop. Gazaeum c. 31. Quo quid miserabilius? WESS.

CAP. CXX. 12. ἐς τί ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν) Non erit ex Rem. incongruum ἔχειν, neque destitute necessarium. Utrumque eodem tendit. Oraculum ἐς τοὺς Ἀργεῖους φέρον et ἐς αὐτοὺς ἔχον permutantur VI. 19. Veniet tempus, quando illi verbo commodior locus, sicuti V. 81. VIII. 144. ex msstis. WESS. — Quod modo praecessit, διατάξας εἶχε, de eo loquendi genere, Nostro familiari, conf. notata ad I. §7, 7. S.

17. καὶ τὰ γε τῶν ὄνειράτων ἐχόμενα) Quae annexa sunt somniis in Latinis Gronovii, non bene capio. Tu mecum ipsa insomnia intellige ex scriptoris aduetudine. De frugibus ciboque, καρπῶν ἐχόμενα I. 193. σιτίων ἐχόμενα III. 25. tum τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου V. 49. et, quod notabilius, καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἀχρηστα οἰκετιῶν ἐχόμενα, servi domesticique, VIII. 142. WESS. — Τὰ τούτων ἐχόμενα proprie sonat id quod latine dicimus *et his finitima*, id est, *et his similia*, quae de hoc sunt genere. S.

[18. τελίως ἐς ἀσθενὲς ἔρχεται) Ἔρχεται nunc idem fere valet ac ἐξέρχεται, quo verbo in simillimo argumento utitur Noster VI. 82, 6. et VI. 107 extr. pro quo mox h. l. ἐξήκειν. Eadem notione ἀποσκήψαντες ἐς Φλαῦρον ait infra,

l. 34. Similiter l. 16. *παρὰ σμικρὰ κεχώρηκε*, ubi *παρὰ* (ut saepe apud Nostrum) idem ac *πρὸς* vel *ἐς* valet. S.]

27. *ἐς τὸν παῖδα τοῦτον περιϊούσα*) Vel absque Codicibus fuisset hoc reponendum. Herod. II. 120. οὐ μὴν οὐδὲ ἡ βασιλῆϊ ἐς Ἀλέξανδρον περιήϊε. Regnum vel imperium sic dicitur in aliquem *περιλθεῖν*, *περιχωρεῖν*, *περιῖναι*, *περιήκειν*, Herod. I. 187. et 210. III. 65. et 140. VI. 111. Xenophonti K. II. IV. p. 67, 5. Luciano T. II. p. 557. III. p. 386. VALCK. — Verissime Valckenarius. Futile vulgatum erat atque indoli sermonis pugnans: succurrebat Reiskius, *περίουσα* ex ἴω, pro quo *ἰμ*i deinde receptum, refingens. Melius scripti libri, quibus obedientiam hic non detrectandam admonuit Geinozius Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 116. Ed. Paris. WESS.

[30. *σίο δ' ἐνεστεῶτος βασιλῆος*) Possis cum Valcken. ad III. 66, 13. *ἐνεστεῶτος* intelligere τῷ θρόνῳ. Sed et simpliciter *ἐνεστεῶς* idem ac *καθιστηκῶς* vel *ὦν* valere potest. Nempe quemadmodum *ἐνιστάμενος* est incipiens, instans: sic *κατιστιῶς* (in praet. temp.) significabit *qui iam adest*, *qui iam nunc est*, *qui est*. S.]

35. *ἐς φαῦρον*) Hoc, an *φαῦλον* ex Med. et aliis probaveris, nihil admodum intererit, quamquam Herodotus prius videtur maluisse. Certe Gronovius in hoc vocabulo saepe sibi contrarius est: modo scriptori valide adserit, modo aufert. Specta I. 99. VII. 8, 1. *φαυλοτέρους* dabit inferius c. 126. etc. WESS. — Ionibus magis proprium vocab. *φλαῦρος*. Monuit etiam Erotian. in Gloss. Hippocr. S.

CAP. CXXI. [1. *σὲ γὰρ ἐγὼ* etc.) Conf. Adn. ad I. 24, 17. S.]

CAP. CXXII. 6. *ὁ δὲ σφι ἔλεγε, φάς* etc.) Videtur Laurentius invenisse [ut est in nostris codd. Pb. et Pd.] *σφίας* *πρὸ τοῦ μὲν*, quorsum et Arch. Vind. quodammodo ducunt. Latina Vallae haec erant, *Hic se vero ait eos antea non novisse*: sed minime bona. Cyrus interrogantibus parentibus, quo tandem modo servatus esset, reponit, *se id antea non novisse, sed in itinere demum cognovisse*. Ἐλεγε φάς convenit Herodoteis *ἔφη λέγων*, V. 36. et 49. vel *ἔφησε λέγων*, quod in Arch. I. 114. atque in Edd. VI. 137. WESS.

11. *ἥ ἵε τε ταύτην αἰνέων διὰ παντός*) ἥ hic videtur minus commodum: εἴη repertum in duobus Codd. teste Galeo:

voculâ interiectâ legi posset: ὡς εἶη τε ταύτην αἰνῶν διαπαν-
 τὸς, ἣν τέ οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ. Ex Herodoteis
 hoc accedit proximum e lib. III. 157. πάντες Ζώπυρον εἶχον
 ἐν στόμασι αἰνέοντες: paulo post, πάντα δὴ, inquit, ἣν ἐν τοῖς
 Βαβυλωνίοις Ζώπυρος. VALCK. — Utique placere hîc ἥτε
 non potest. Ut autem nihil expeditius, sic nihil certius
 videtur, quam ἥτε esse corrigendum; qua verbi forma, pro
 eomuni ἣν, alibi etiam utitur *Noster*. Solennis vero
 eidem periphrasis eiusmodi, εἰμὶ cum participio. Sic prae-
 ter exemplum in *Var. Lect.* adlatum, habes ἣν γινόμενα,
 pro ἐγίγοντο, I. 146 extr. ἔστι εὐῶσα σοφῇ, III. 108, 5. et similia.
 Quod continuo adiicitur, ἣν τε οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ
 Κυνώ, id latine fere reddidi ut praeivit *Hermannus* ad *Vi-*
ger. Adnot. 95. num. x. Videtur autem τὰ πάντα h. l. idem
 sonare ac διὰ παντὸς vel αἰεί. S.

CAP. CXXIII. 5. Κῦρον δὲ ὀρίων ἐπιτρεφόμενον)
Valla verterat, sed *Cyrum* cernens adultum. Dubito an bene.
 Cl. *Abresch* *Diluc.* *Thucyd.* p. 209. ἐπιτρεπόμενον, nimirum
 τὴν βασιλειαν aut ἀρχήν, ut II. 121. et I. 7. atque alibi, re-
 ponit, cernens Persarum illi traditum imperium. Cui conie-
 cturae verba ἰωνοῦ ἰόντος ἰδιώτῃω robur quoddam [sed illud
 quidem oppido exiguum] addunt. Equidem, uti eam non
 prorsus repudio ob tantam msstorum consensionem, in-
 crescentem, adaugescentem, reddere malo. WESS. — Recte
 vero, et nihil aliud magnopere desiderabatur; quamquam
 possis cum *Wytttenbachio* ex proximo vocabulo τιμωρίην in-
 telligere ἐπιτρεφόμενον τιμωρόν, in spem vindictae servatum ac
 succrescentem. S.

8. ἰόντος τοῦ Ἀστυάγειος πικροῦ) Stabilius omne imperium,
 benivolentiâ quod paratur, quam i et crudelitate. διὰ τὴν
 πικρότητα suum *Astyages*, quemadmodum c. 130, perdidit.
 Neque hoc admonere Syracusanos suos neglexit senex *Nicolaus*
 in *Diodori* XIII. 22. neque ipse *Diodorus*, multa de
Astyagis acerbitate et crudelitate memorans in *Excerptis*
 T. II. p. 553. Mox Cl. *Reiskius*, καὶ ἰόντος παντὸς ἱοίμου aut ἰόν-
 των ἱοίμων, scilicet *Medorum proceribus*, multo fore suavius
 et verius opinatur. Tu vide ultima cap. 124. WESS.

16. λαγὸν μηχανησάμενος) Ionum est ὁ λαγός, λαγοῦ,
 docente *Athenaeo* IX. p. 400. et, eum secuto, *Eustath.* in
Homer. p. 1534, 14. Et tamen in *Musis* id persaepe negli-

gitur, nulla *Herodoti*, sed scribarum culpa. Tulit id aegre *H. Stephanus* atque ubique instaurandum decrevit, de *Dialect.* p. 148. Parebo doctori, et vetustis membranis. WESS.

17. οὐδὲν ἀποτίλας) Vetus ἀποτίλας ansam Gronovio novae explicationis novique verbi [ἀποτίλλω] fingendi prae-buit. Cl. *Abresch Animadv.* in *Aeschyl.* lib. I. c. 26. p. 184. damnato isthoc conatu, οὐδὲ ἀποτίλας vertit nec quidquam ultra voce mandans, quasi ἀποτίλας positum sit loco ἀπο-στίλας. [quod ipsum h. l. habet noster cod. *Pa.*] Laudare id possem, nisi mstus aliud et melius, me quidem arbi- tro, daret: idem *Portus* coniectando extuderat; nec erat dignus tamen, qui propterea alapas [a Gronovio] aufer- ret. Est III. 32. λαβοῦσαν θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτίλαι. *Medic.* περιτίλαι, simili atque hic errore, etiam alibi obvio. Non addo, τίλλειν, ἀποτίλλειν in avibus et brutorum aliis, qui- bus plumae pili-ve evelluntur, usu teri. Harpagus lepor- is artificiose tractati ventrem scidit, nihilque pilorum vellens, prout erat, ita indidit libellum. Hoc Graeca volunt, uti quisque videt. Adi et *Polyaenum* VII. 7. WESS. — Satis notum est, pro vocali ι, ubi producitur, frequenter ei ponere librarios. S.

CAP. CXXIV. 5. Ὡ παῖ Καμβύσῳ, σὲ γὰρ θεοὶ etc.) Venit Cl. *Reiskio* in opinionem, post Καμβύσῳ aliquid ex- cidisse, et quidem ἢ μᾶλλον θεῶν τευ: haud dubie ob ea, quae continuo sequuntur: in quibus, si γὰρ tantumdem valet ac οὖν certe, ut saepe valet, caduca explendi ratio erit, uti bene *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 36. WESS. — Vide quae ad I. 24, 17. monuimus. S.

16. Στρατηγὸς ἀντίᾳ σευ) Adest patronus, quem quoque *Berglerus* advocavit, *Aldino* et *Arch.* ἀντήσαι *Homer.* Ἰλ. π'. 423. Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος. Verbi paullo rarior stru- ctura turbas ciere ad mutandum potuit. οὐ πάνν συνήθης οὐδὲ κοινή ἢ τοῦ ἀντᾶν αὐτῇ σύνταξις ἢ μετὰ γενικῆς scribit *Eus- tathius*. Nihil tamen de recepto, satis utique elegante, detraho muto-ve: secus in sequentibus, ubi τοι suum ex- mstis locum inpetravit. WESS.

CAP. CXXV. 12. ἐξ ὧν ὅλλοι πάντες ἀρτίαται Πέρσαι) Herodoteum hoc est. Enumerat *Persicae* gentis na- tiones sive tribus, et omnes ait ex *Persis* pendere, *Pasargadas*, *Maraphios* etc. [Dicamus potius: Enumerat *Persicae* gentis

nationes sive tribus omnes; ac primum quidem ex illis *eas*, quas Cyrus, a se convocatas ad deficiendum a Medis sollicitavit, scilicet Pasargadas, Maraphios et Maspios; a quibus reliquos Persas omnes ait pendere.] Πέρσαι universam gentem signant, non tribum: ἀπριάται Ionum est, Graecorum aliis ἤρηνται. Loquendi genus consimile III. 19. καὶ πᾶς ἐκ Φοινίκων ἤρτητο ὁ ναυτικός στρατός: tum VI. 109. ταῦτα ὧν πάντα εἰς σε νῦν τείνει, καὶ ἐκ σιο ἄρηνται, sic mssti. Est et aliud V. 31. quod huc arcessi potest. [Adde IX. 68, 2.] Constat ita et rectissime procedit, antea horridior, scriptoris sermo. At contra venit Stephanus [Byz.] in Ἀπριάται et Μάσπιοι: Ἀρτεάται, γένος Περσικὸν hoc ex loco recensens. Quid si falsus ille fuerit, atque ex insolentiore verbi formatione gentile nomen formaverit? Herodotus crebro alias Persicae gentis nationes memorat, Ἀπριάται nusquam, Ἀπραίους quidem VII. 61. qua re Stephani culpa evadit manifestior. Mecum sentit, doctissime in his versatus, Abbas Geinozius *Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 119.* Μαράφιοι et Μάσπιοι Stephano restituti a Berkelio sunt, leviter in paucis lapso. Critici in Ἰλ. γ'. 175. Ἑλένης καὶ Μενελάου παῖδες Διαιθός καὶ Μοῦραφίων ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μοῦραφίων γένος ἐν Πέρσαις ex Porphyrio: corrigit priore parte Μοῦράφιος Barnesius. Melius multo Eustathius p. 400, 32. [p. 303, 29 seq. ed. Bas.] Μαράφιος et Μαράφίων. WESS.

14. καὶ Ἀχαμενίδαι εἰσι Φρήτης) Miror tam late propagari Aldi errorem, [Φήτης] si tamen error sit, potuisse. Hesychius Φάτραι, σύστημα. Φατρία, σύνταγμα, σύστημα. Hinc Φατριακαὶ ψηφοφορία in Dionysii Halicarnassei IX. p. 598. pluraque alia, quibus usus est Cl. Reiskius *Miscell. Lips. T. VIII. p. 300.* Malui membranas sequi, et de Φρήτης voce quae conduxit Eustath. in Ἰλ. β'. p. 239, 23. [p. 181, 23 seqq. ed. Bas.] missa facere, sicuti et Stephani in nationum Persicarum titulis aberrationes. De Achaemenidis et vocis origine Th. Hyde *Histor. Relig. Persar. p. 416.* Γερμανίους non alii censentur ac Καρμανίους, sicuti Stephanus scribit. Tribuit Γερμανοῖς Sextus Philosoph. III. Hypotyp. p. 178. ἀβνομίας, quos cum his componit Io. Alb. Fabricius, nescio an recte. Id paullo imprudentius, quod Germanos nostros Persicae originis statuerunt nonnulli, quoniam in Persis Γερμανίους. Errantes comiter in viam deduxerat Pl. Cluverius

Germ. Ant. lib. I. p. 30. et supersunt, qui frugibus reper-
tis glande vesci malunt. WESS. — Nempe hi cognatio-
nem antestantur, quae Teutonicae linguae cum Persica,
haud exigua ex parte, intercedere videtur. S.

CAP. CXXVI. 10. ὡς δὲ δέχομενος) Sequor Gronovium.
[Vide Var. Lect.] Sic Amyntas, instructa laute coenà, ἐδί-
κετο τοὺς Πέρσας V. 18. et VII. 119. ὡς δὲ δείπνου γίνετο ὥρη, οἱ
μὲν δεκόμενοι ἔχουσιν πόνον. Mox Cl. Reiskius [in Notis mssis,
non in editis] ὡς ἐπιπλουτάτοισι uberrimis refingit, quem
non sequor. WESS.

20. βουλομένοις μὲν ἐμὶ οὐ πείθεσθαι) Rarum hoc structurae
specimen: alibi casum tertium adiungit I. 170. [et paullo
ante, c. 124, 12. item V. 39, 16.] Portus auxilio advocavit
Homeri Ἰλ. κ'. 57. κίον γὰρ κε μάλιστα πθοίετο, foretque
validum profecto, modo illi scripturae concordia constar-
et. Ut ut est, hic [et quidem ter deinceps, namque iterum
I. 22. iterumque I. 24.] schedarum constantissima consensio
est; cui, si hoc genus ferri nequeat, succurret praepositio
ἐπὶ intellecta. Sed servari potest et debet, monitore Cl.
Abresch Dilucid. Thucyd. p. 728. cuius indicio Plato III.
Rep. p. 391. A. ὅτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀχιλλέως φάναι,
καὶ ἄλλων λέγοντων πείθεσθαι. In ἀπειθεῖν simile Xenophon-
tis IV. Inst. Cyr. p. 106. B. Μηδοὶ ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου, ἐσί-
γησαν, ἀποροῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν etc. WESS.
— At haec duo quidem ex Plat. et Xenoph. adlata exempla
ad id, de quo hic agitur, nihil faciunt. In his enim geni-
tivi, ἄλλων λέγοντων, et καλοῦντος, non a verbis πείθεσθαι et
ἀπειθεῖν reguntur; sed sunt genitivi participiorum absoluti
ex eo genere, cuius complura exempla ad I. 3, 7. adlata
sunt. Nihilo vero minus in salvo res est: licet apud alios
scriptores vix reperiās hanc constructionem, Herodotus
certe verbum πείθεσθαι non modo cum tertio, sed etiam cum
secundo casu construere amat. Praeterquam quod ter h. I.
in scripturam ἐμὶ οὐ libri omnes consentiunt, rursus eodem
consensu V. 33, 20. ἐμὶ οὐ πείθεσθαι habemus: et VI. 12, 21.
quinque probatissimi libri κειώμεθα αὐτοῦ, pro olim vul-
гато αὐτῷ, dedere; et V. 29, 14. sex codices τοῦτων πείθε-
σθαι, non τούτοις: eademque scriptura haud dubie in aliis
etiam nonnullis codicibus, si recte excussi fuerint, repe-
rietur. Quare etiam videndum, ne Iliad. κ'. 57. vera sit

scriptura, κρίνου - - πείθοιτο: quemadmodum et ad Od. α. 414. pro ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, etiam in genit. sing. ἀγγελίης (intelligendo ὑπὸ ἀγγελίης) legi posse ait *Eustath.* p. 69. (p. 1427. ed. Rom.) Quamquam hoc quidem non urgeo, quoniam nusquam alibi apud Poëtam cum isto casu constructum id verbum reperitur. Caeterum apud Nostrum, sicut in omnibus paene verbis quae cum genitivo casu construuntur, elliptica utique loquendi forma est: quam expletam habemus apud *Sophocl. Electr.* 410. ἐκ τοῦ φίλων πεισθεῖσα. Rursus vero absque praepositione *Euripides* usurpavit, πείθεσθαι γὰρ εἶθισμαι σέθεν, *Iphig. in Aul.* 731. nisi cum Marklando ibi εἶθισμ' ἐκ σέθεν legas, aut εἶθισμαι ἔκ σέθεν cum Porsono. Sed ibidem in dubium vocari poterit, utrum plerisque in codicibus praepositio ἐκ temere fuerit omissa, an in nonnullis ex scholio in contextum invecta. Caeterum ex Porsoni *Adversariis* p. 253. (nam eiusdem instaurata editione Marklandiana Iphigeniae careo) lubens intelligo, quod de exemplis a *Wess.* ex *Platone* et *Xenoph.* citatis supra dixi, similiter de eisdem Porsonum etiam iudicasse. S.

28. ὡς ὧν ἐχόντων ὧδε) Recurrit ὡς οὕτω ἐχόντων VIII. 144. In *Sophoclis Aiac.* 915. ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα. At *Elect.* 1193. ὡς ὧδε ἐχόντων: [P] quomodo *Aiac.* 996. atque *Aeschylus Agam.* 1401. WESS.

CAP. CXXVII. 10. ὡς δ' οἱ Μῆδοι - - Πέρσῃσι συνέμισγον) Συνίσμιγον, quod ex duobus Codd. enotatum, invenit *Gronovius* Florentiae VII. 40. iocosamque professus fuit litterarum transpositionem, quae ferri possit. Similis I. 185. et VI. 14. in schedis *Vind.* atque *Ask.* an tolerari possit, non definio. Potius erit, quod ex *Xenophonte* adponam. Perhibuit is lib. VIII. *Cyropaed.* p. 228. A. [c. 5, 19.] Cyaxarem Cyro filiam uxorem collocasse, insuper in dotem addidisse Μηδῶν τὴν πᾶσαν, sive totum Mediae regnum; socero proinde sine bellorum tumultu Cyrus in Medorum principatu successit, neque diffitentur *Xenophontis* amici. Atqui idem ille lib. III. *Exped. Cyri* p. 308. de Larissa ad Tigrim urbe tradit, obsessores Persas, cum Medorum imperium acciperent, nullo eam modo expugnare valuisse: praeterea non longo intervallo oppidum fuisse Mespila, in quod regis Medorum coniux, Media nomine, fugerit,

Persis dominationem Medorum genti auferentibus. Quae utique sine vi et armorum strepitu haud evenerunt. Non nescio, quid de auctore τῆς Ἀναβάσεως Κύρου rescribi queat. Quicumque fuerit, in partes Herodoti concedit. WESS. — Si σμίγω pro μίσγω vel μίγνυμι usurparunt Graecorum nonnulli, (conf. *Var. Lect.* ad h. l. et ad I. 185, 33. et VI. 14, 3. et VII. 40, 5.) potuit id ex vulgari et plebeia literarum in pronunciando transpositione ortum ducere; nisi forte pro vetere verbo μίγω per prosthesin literae σ olim etiam σμίγω in usu fuit, sicut σμικρός pro μικρός. S.

CAP. CXXIX. 4 seqq. καὶ εἶπετό μιν - - - ὅ τι εἶη etc.) Coniecturam super hoc loco proponam, quae forte partem dabit sinceræ lectionis. Corrigebam: καὶ δὴ καὶ εἶπετό μιν πρὸς τὸ ἑωυτοῦ δεῖπνον, τῷ μιν ἐκείνος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἐθόινησε, εἴ τι ἡσθέειν τῇ ἐξ ἐκείνου δουλοσύνῃ ἀντὶ τῆς βασιλείης. Interrogabat illum praeterea propter epulas, quibus ipsum filii mactati carnibus exceperat, numquid delectaretur illinc orta servitute regni loco. Primum ad ista quadrat Astyagis responsum: εἰ ἑωυτοῦ ποιεῖται τὸ Κύρου ἔργον; Praeterea, quod reponendum suspicor, atque in ὅτι εἶη degenerasse, εἴ τι ἡσθέειν, nititur illud supra narratis c. 119. ubi, cum inscius filii membra devorasset Harpagus, Ἀστυάγης εἶπετό μιν, εἰ ἡσθέειν τι τῇ θοίνῃ. Acerbissimum dictum hic Harpagus, si vera suspicor, in auctorem retorsit. Propter ista posuit hic, ni fallor, ἐθόινησε, pro εὐώχῃσε vel ἔδαισε. Harpagus infra cap. 162. memoratur, τὸν Ἀστυάγης ἀνόμῳ τραπέζῃ ἔδαισε. VALCK. — Defluxisse atque excidisse hinc aliquid, Reiskii opinio quoque est: videri Herodotum scripsisse: „Interrogabat Harpagus Astyagē adiurans per illas „dapes, πρὸς τοῦ δεῖπνου, quas ipsi olim devorandas proposuerat, „sui filii carnes, ἐθόινησε, εἰ πιστεύει ὅτι οἱ εἶη ἢ ἐκείνου etc. „crederetne, ipsius captivitatem sibi regnum valere, aequè grām, tam esse, quam si regnum ipsum accepisset.“ Haec ille. Equidem doctissimorum virorum amplector conatus et studium probo; nec paria facio. Refert Noster VI. 67. Leutychiden Spartanum, misso servulo, ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσπῃ, deridendi et insultandi caussa, rogasse τὸν Δημάρεον, ὁκαῖόν τι εἶη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν; qualis esset ea praefectura post regnum? Idem Leutychidae et Harpagi

consilium, nec interrogatio dispar, modo [pro vulgato ὅτι] ὅ, τι, voce dissecta, legas. Ille Demaratum, regno deiectum, ob praefecturam, hic Astyagem, itidem eversum regno, de servili conditione, aequae ac ille iniurius, interrogat, qualis illa prae regno videatur? Quae quidem acerbissima exprobatio, et vere θυμαλγής, praesertim abs administri ore progressa. WESS.

CAP. CXXX. 1. ἔτι πέντε καὶ τριήκοντα) Literae @ et © quia facillime potuerunt inter se commutari, pro E', sive πέντε, corrigendum arbitror ©', id est ἐννέα. Paulo post Medi dicuntur imperium τῆς ἄνω Ἑλυσ ποταμοῦ Ἀσίης per annos tenuisse 128, παρέξ ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἤρχον. Scythae τῆς ἄνω Ἀσίης ἤρχαν ἔτεα δύο δέοντα τριήκοντα, IV. 1: et I. 106. Vel ex horum locorum priore manifestum est, de summa annorum 128. hos 28. detrahendos esse: firmat illud usus vocularum παρέξ ἢ ὅσον, similiumve, Herodotus: II. 32. πλὴν ὅσον. II. 77. χωρὶς ἢ οὐκ ὅσοι σφί ἱεροὶ ἀποδέχονται. II. 111. πλὴν ἢ τῆς τῶ οὐρῶ νηφάμενος ἀνέβλεψε. IV. 82. χωρὶς ἢ ὅτι. lib. VI. c. 5. πλὴν ἢ ὅσοι. Reliqui itaque sunt anni duntaxat 100, non imperii Medorum; (anni enim essent 153) sed imperii Medorum τῆς ἄνω Ἀσίης, sive τῆς ἄνω Ἑλυσ ποταμοῦ Ἀσίης. Flumen *Halye* Medorum Lydorumque imperii fuit limes, *Herod.* I. 72. Distinguit *Herod.* τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς, I. 71. et 177. Atque ita passim alii: *Asia* maritima est ἡ κάτω Ἀσία. Quod *Dion Chrysost.* pag. 566. A. Agesilaum dicit κρατήσαντα πάσης τῆς κάτω Ἀσίας, dixerat de eodem imperatore *Isocrates* p. 70. D. τῆς ἐντὸς Ἑλυσ χώρας ἀπάσης ἐκράτησε. Croeso devicto, primus Cyrus οὕτω πάσης τῆς Ἀσίης ἤρξε, *Herod.* I. 130. Assyrii secundum *Herod.* (I. 95.) per annos 520. imperium tenuerunt τῆς ἄνω Ἀσίης. Ab Assyriis primi defece- runt Medi, nec tamen hi successerunt in dominationem Assyriorum; ne Regem quidem nacti Deiocem. Hic, sola Media contentus, de subiugandis Assyriis ne cogitavit quidem. Non itaque, hoc regnante, dici potuerunt Medi ἄρχει τῆς ἄνω Ἀσίης: atque adeo anni 55., per quos regnasse dicitur Deioces, hic mea quidem opinione prorsus in cen- sum venire nequeunt. Hoc constituto, facillimus erit an- norum 100. computus. Deiocis filius Phraortes, imperio paterno non contentus, (I. 102.) primum Persas aggres-

sus sibi subiecit; deinceps καταστρέφεται τὴν Ἀσίην, ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος. Itaque sub Phraorte dici potuere Medi superioris Asiae obtinuisse imperium: regnavit is per annos 22. Si anno imperii secundo sibi subiecit Persas ceterasque superioris Asiae gentes, exceptis Assyriis, Phraortis anni numerandi sunt 21.

Cyaxares Assyrios etiam devicit, atque adeo hic primus est, ὁ τὴν Ἄλυσος ποταμοῦ ἄνω Ἀσίην πᾶσαν συστήσας ἰωυτῶ, Herod. I. 103. Hoc vivente, per annos 28. penes Scythas summa fuit imperii. Cyaxares moritur (cap. 106.) βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτια, σὺν τοῖσι Σκύθαις ἤρξαν. 40.

Astyages nostris in exemplaribus per annos regnasse dicitur 35.; si vera est coniectura supra proposita, anni fuerunt 39.

Atque adeo anni Medorum istius imperii fuere . . . 100.
Si Scytharum anni 28. de 40. Cyaxaris fuissent detrahendi, dixisset, opinor, Herodotus [cap. 106 extr.] βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτια, ἐν τοῖσι Σκύθαις ἤρξαν. Sic loquitur II. 128. ταῦτα ἔξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτια, ἐν τοῖσι, etc. Alterum, σὺν τοῖσι, monstrare videtur, regnasse quidem Cyaxarem per annos 40. non ante tamen mortuum, quam a Scythis per tot annos occupatum recuperasset imperium. Tandiu vitam protraxisse Cyaxarem nihil est cur miremur; siquidem avus Deioces per annos regnaverit in Media 53., quum regnum ipsi fuit delatum, iam aetatis maturae, et ἀπὲρ σοφός: I. 96. et 97. Reges μακροβίους et recentior historia praebebat et vetus. VALCK.

4. ἔτια τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυῶν δέοντα) Spectatissima exstat eruditorum hominum ad hunc locum opera: vix ullus, qui antiqui temporis rationes iniit, atque Assyriorum, Medorum et Persarum imperii principia ac ambitum finivit, eum neglectui habuit; ut paene indigner, tanto silentio in novissima editione fuisse transmissum. Agam paucis: Herm. Conringio anni Medorum principatus a primordio his verbis terminantur: Crescunt illi, additis xxviii. Scytharum dominationis, in numerum clvi. Cum vero Deioces regnavit annos liii., Phraortes xxii., Cyaxares xl., Astyages xxxv., qui anni collecti tantum sunt cl., necessum est, sex reliqui fuerint ἀβασίλευ-

ros. *Advers. Chronol.* cap. 3. Elegans ea explicatio, et tanto commodior, quod nullam vim *Nostri* inferat orationi; a qua alii sibi haud temperarunt, naevos in numerorum notis vestigantes. Io. *Harduinus* annis xxviii., quibus Scythae Asiae imperarunt, senos abscindit, *Chronol. V. Test.* p. 549., adplaudente *Schroeëro* *Histor. Assy.* sect. iv. pag. 247. Id vero vetat *Herodotus* et temeritatis damnat, illos xxviii. annos toties sine variatione repetens, I. 106. IV. 1. *Vignolius*, cui ista displicuit violentia, ut clvi. anni rotundentur, Deiocis regni intervallum adauget, additis liberaliter vi. annis, in *Chronolog.* lib. IV. 5. p. 237. Praeses *Bouherius*, ne quid illi concederet, vitium scrutatur in spatio, quod Phraortes regnando absolvit c. 102. Scriptum ibi fuisse, ἀρχὴς ἔτεα ὅκτω τε καὶ εἴκοσι: non, uti omnibus in membranis, ἔτεα δύο τε καὶ εἴκοσι: *Dissert. Herodot.* c. 4. Tot turbas atque aestus cierunt anni sex *Conringiani* ἀβασιλευται; quos utique, si plausibilis ea fuerit opinio, uti visa haud paucis est, non respuit ἀναρχία *Medorum* ante Deiocem designatum regem. Ecce aliud: necdum enim hi fluctus posuerunt. *Rev. Kalinsky*, ingenio supra theologorum vulgus erectior, universum regni *Medorum* intervallum annis cxxviii., inclusis xxviii. *Scytharum* imperii, circumscribit: Regi Deioei aufert annos xxii., residuos xxxi. annis Phraortis xxii., Cyaxaris xl., et Astyagis xxxv., quo anni cxxviii. consummentur, adgregat: *Comment. in Vaticinia Chabacuci et Nahumi* cap. 5. p. 70. Quae quidem manifesta audacia est, tantoque damnosior, quod *Nostri* dictio παρὶς ἢ ὅσον exclusionem *Scythicae* potentiae sibi expostulet. Exemplam dedit *Valckenarius*, neque iterari debent. Hi fructus ex praeiudicatis opinionibus large succrescunt: ut hypothese fiat satis, trahendi in partes inviti scriptores sunt; si recusent, admovenda falx est. Mihi multis de caussis *Conringiana* explanatio videtur potior. Erudita sunt, quae in superiore adnotatione conspiciuntur: morantur tamen nonnulla ad sensum meum, quibus alius fortasse locus erit. WESS.

[In unam summam collatis numeris annorum, qui regnis singulorum e quatuor *Medorum* regibus in libris *Herodoteis* tribuuntur, (c. 102, 3. 102, 14. 106, 13. et 130, 1.) prodeunt utique anni 150; a quibus si detrahas 28 an-

nos, quibus penes *Scythas* imperitum fuit, (c. 106, 4. et IV. 1, 8.) manent anni 122, quae summa utique 6 annis minor eà, quae hîc traditur. Itaque, nisi statuere velis, secum ipsas pugnare *Herodoti* rationes aut illorum Persarum quos ille secutus est, duplex via iniri ad levandam hanc difficultatem potest. Aut enim cum *Bouherio*, cui *Larcherus* adsentitur, dicendum est, lapsos esse librarios, regnum unius ex illis quatuor regibus sex annis iusto brevius facientes; verbi caussa, in annis regnî *Phraortis* (cap. 102, 14.) scripsisse 22, quum 26 debuissent: aut cum *Conringio* et *Wesselingio* (quibus *Volney* accedit, in *Chronol. d'Herodote* p. 116 seq.) statuendum, initium imperii Medorum hîc ab illo inde tempore repeti, quo ab Assyriis Medi defecerunt, et populari statu per sex annos usi sunt priusquam *Deiocem* regem nominassent. S.]

8. κατιστραφέντων) Optime *Medic.* Amant Iones veteresque Attici asperiores has formas. Vide *Eustath.* in *Iliad.* p. 519, 41. [pag. 393, 26 seqq. éd. Bas.] WESS. — Vide *Nostrum* II. 81, 8. VII. 228, 1. II. 2, 15. et conf. *Porson* ad *Eurip.* *Phoeniss.* vs. 986. Adde etiam quae notamus ad I. 168, 7. S.

[13 seq. Post τούτων, rursusque post αἰδικίης, levi inciso commode distinguetur oratio. S.]

CAP. CXXXI. 1. ἀγάλματα μὲν καὶ νηὺς). *Thom. Hyde* *Histor. Relig. Persar.* pag. 90. et 97. non esse haec absolute vera criminatur, usus coniecturis et recentium scriptorum iudicio. *Cicero*, *Strabo*, atque alii, quibus *B. Brissonius* *Regn. Pers.* II. 28. etc. testimonium denuntiavit, *Nostro* suffragantur. Adde VIII. 109. WESS.

4. ὥς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ) Hoc malui. *Gronovius* modo hoc, modo δοκεῖν laudat et inculcat, uti I. 152. IV. 168. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

Ibid. ἀνθρωποφύας *Valla* verterat ex hominibus ortos: substituta est [a *Gronov.*] *Stanleii* opinio [ex illius *Notis* in *Aeschyli Pers.*] humanae formae esse, quales *Herodoto* ἀνθρωποειδῆς θεοὶ II. 142. At Persae, qui nec imagines statuasve deorum nec templa probabant, eosdem humanae quoque originis et ex hominibus in deorum numerum transcriptos negabant. Conf. *Wilh. Warburton* *Divin. Legat. Mosis* II. sect. 1. p. 95. WESS.

8. Δία καλίστης) *Hesychius* Δίαν legisse videtur, Δίαν μεγάλην ἢ ἔνδοξον τὸν οὐρανὸν Πέρσαι: quorum ultima huc pertinere clarum est. Scio a Cl. *Relando* correctione adiuvari *Grammaticum*, *Dissert. de Veter. Ling. Persar.* pag. 175. qua carere possumus. Vide Cl. *Alberti* adnotationes. Quae autem *Gronovius* in *Io. Clericum* asperius iecit, ab hoc repulsa sunt *Biblioth. Antiq. et Recent.* T. V. p. 416. WESS.

12 seq. Μύλττα 'Αράβιοι δὲ, 'Αλίττα) Eruditissimi viri. *Scaliger*, *Seldenus*, *Bochartus*, *Vitringa*, *Millius*, has voces copiose, etsi eandem viam non ingressi semper, illustrarunt. Vide *Hesychium* voc. Μύλττα, et quae ibi amicus meus singularis *Io. Alberti*. Quod adnectitur, [l. 13.] Πέρσαι δὲ, Μίτταν, id male ac per errorem scriptum quam plurimis visum fuit: Solem enim Persis esse *Mithram*, non *Venerem*, Unum nominabo *Ph. a Turre*, *Monument. Vet. Antii* p. 175. Nequit profecto *Mithras* Persis auferri, tot veterum testimoniis et monumentis expressus; *Herodoti* vero aut *Cyri* potius aetate, an eo titulo *Sol* cultus ab eadem gente fuerit, dubium facit disputatio doctissimi *Freretii* *Comment. Inscript.* T. XVI. p. 270. Equidem *Mithram* illis relinquam, nec patiar *Nostri* fidem labefactari. Adsentitur *Ambrosius* lib. II. contra *Symmachum* p. 840. *Coelestem Afri*, *Mithram Persae*, plerique *Venerem* colunt, pro diversitate nominis, non pro numinis varietate: quae *Mithram* *Venerem* eandem in Persarum superstitione testantur. Praeterea Persarum prisco sermone *mīhr*, *mīkir*, amor indicatur, fatente *Th. Hyde*, *Hist. Rel. Pers.* c. 4. pag. 107. Hinc *Mίτταν*, *Venerem Coelestem*, casti amoris auctorem et praesidem, recte dixerunt et formarunt. Hoc amplius: differunt scriptura *Mίττα*, et *Μίθρας*, quod *Gronovius* vere monuit: discrepant quoque genere; hic *Sol*, illa *Venus*. Iam si *Vrania* sive *Coelestis dea*, non alia in veterum fuerit theologia ac *Luna*, *Mίτταν* utique Persae habere aequae ac *Mithram* potuere. Coluerunt certe omnes, qui sacris *Mithriacis* initiabantur, uti ex *inscriptis lapidibus* apud *Anton. van Dale*, *Dissert. ad Antiq. Marm.* p. 16. et *Ph. a Turre*, *Monum. Vet. Antii* pag. 160. adparet. Verum mysteria illa non urgeo, quippe recentioris aevi. Id mihi abunde est, constare *Herodoto* auctoritatem et fidem. Plura *Freretus* et *Moshemius* V. Cl. ad *Rhad. Cudworthi Systema Intell.* p. 327. pro *Herodoto*. WESS.

CAP. CXXXII. 5. οὐ στίμμασι) Scripserat, opinor, οὐ πέμματα. Nam, ut ait *Herodotus*, [l. 7.] etiam Persa, dum sacra faciebat, erat ἐστιφανωμένος τὸν τιάραν μυρσίνη μάλιστα: et suis victima corollis erat exornata. De Persis *Strabo* XV. p. 1065. A. [pag. 732. ed. Cas.] θύουσιν, inquit, - - - παραστησάμενοι τὸ ἱεῖόν ἐστεμμένον. Verba *Strabonis*, et *Xenophontis* ex K. Π. III. p. 48, 33. repetita *Brissonius* attulit de Reg. Pers. Princ. II. pag. 222. in *Herodoteis* nihil vitii suspicatus; in quibus bene convenire οὐ πέμματα, οὐκὶ οὐλῆσι, monstrant ista lib. I. c. 160. οὔτε οὐλῆς καρπὸν πρόχυσιν ἐποιέτε θεῶν οὐδανί, οὔτε πέμματα ἐπιστο καρποῦ τοῦ ἰνδιούτεν. VALCK.

[*Ibid.* θύεν θίλει) Quis θίλει? Nempe ὁ θύων. Sic frequenter apud Nostrum verbum tertiae personae absque nominativo ponitur, ubi vel pronomen τῆς subintelligendum, vel potius nominativus participii ex eodem vel ex proximo verbo repetendus. S.]

7. τὸν τιάραν) Optime *Medic.* hactenus: τῆς ἡρην scripserat *Herodotus*. [Conf. VIII. 120, 5.] *Xenophon*, *Strabo*, *Lucianus* et plures alii τὴν τιάραν dederunt. In *Aeschyli* Persis βασιλείου τιάρᾳ mentio vs. 663. *Philostratus* Icon. I. 30. p. 808. βλέπει δὲ ἡδὺ καὶ μετέωρον, ὑπὸ τοῦ τιάρᾳ ἐπισοβεῖν, ἥς, οἷα etc. quo una manu largitur, altera recusat. An voluit ὑπὸ τοῦ - - - ἐπισοβῶν οὔ, οἷα λιβαῖδες etc.? Debit profecto aut hoc, aut genere sequiore. Paullo supra [L. 5.] τῷ δὲ ὡς ἐκάστω, cui autem quisque numini alius alii sacrum facere velit, corrigit atque explicat *Reiskius*. Quod vero statim subditur [L. 9.] ὁ δὲ πᾶσι Πέρσησι κατεύχεται - - - καὶ τῷ βασιλεῖ, rectissime contenditur cum *Marci* XVI. 7. εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ. Verba ipsa nec manca neque luxata sunt; namque ista, ἐν γὰρ δὴ τοῖσι - - - αὐτὸς γίνεται, non tangunt regem, sed sacrificantem, cui non licebat ἰδίῃ μόνῳ ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ. De Iudaeorum aliarumque nationum in hoc precum genere moribus praeclare *Philo Iud.* de Monarch. p. 825. B. WESS.

11 seq. ἐπειὶ δὲ διαμυστίλας - - - ἐψήσῃ τὰ κρέα) Ita-ne vero coquebant carnes, atque elixas, herbis prius mollibus impositas, domum asportabant? Ita quidem cepit *Brissonius* pag. 223. Sed ignis hisce sacris nullus aderat: praeterea minus placet τὸ διαμυστίλας. Felicitioribus mea forte

proderit coniectura legentis : ἐπεὶ δὲ αἰλί, (αἰλός alibi meminuit :) μιστύλας κατὰ μέρη τὸ ἱεῖον, ἐπιπάσῃ τὰ κρέα, ὑπαπάσας ποίην ὡς ἀπαλωτάτην, - - - ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὡς πάντα τὰ κρέα : postquam sale victimae in partes seotae carnes conspersit. ὑπαπάσας adfirmatur a Gronovio. Γάλα ἐπιπάσσοντες Herodoteum est, IV. 172. διαπάσας legitur lib. VI. c. 25. Carnes αἰλὶ διαπάττειν dixit Comicus apud Athen. IX. pag. 399. v. Menander in 'Ἐπιτρέπουσιν' 'Ἐπίπας' ἐπὶ τὸ τάριχος ἄλας. Homereum μιστύλλειν, a μίω formatum, notat, in minuta concidere. VALCK.

Ibid. διαμιστύλας - - - ἐψήσῃ τὰ κρέα) Mutavi διαμιστύλας ex schedis Ask. non nescius controversae apud grammaticos scriptionis, qua de viri praeclari Ezech. Spanhem. et Tib. Hemsterh. ad Comici Plut. vs. 626. Maioris momenti res, quae memoratur, videtur. Quia Persae οὔτε βωμούς ποιῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. sacris operaturi, qui convenit ἐψήσῃ τὰ κρέα, carnes elixarit? An sine foco accenso? Valckenarii coniectura supra deposita est. Ante quem de la Barre, V. Cl. T. V. Histor. Acad. Inscript. Ed. Amst. pag. 270. non dissimili de caussa aut ἔψῃ ex ἔπω maluit, et, ubi carnes curaverit, explicuit, aut, si parum id adriserit, ἐπεὶ ψήσῃ, ubi carnes ossibus detraxerit. Quibus de emendationibus placet tacere. Nisi ego aberro, salva res est. Non omnem sacris his ignem negat Herodotus, sed aris: hoc postulant verba οὔτε βωμούς ποιῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. Caesam victimam et in partes minutatim sectam quin elixarent, nihil inpediebat. Vide haec de Scythia, IV. 59. ἀγάλματα δὲ καὶ βωμούς καὶ νηούς οὐ νομίζουσι ποιῦν : quae Persarum moribus respondent planissime: tum de hostiae inmolandae more c. 60. οὔτε πῦρ ἀνακαύσας, οὔτε καταρξάμενος, οὔτε ἐπισπείσας, - - - τράπεται πρὸς ἔψῃσιν. Quid ista aliud volunt, quam in altari nullum fuisse ignem, minime autem defuisse, ubi coquenda victimae caro erat? Mox πάντα τὰ κρέα Reiskius quoque, me non invito. WESS. — Reiskium, ait, etiam τὰ πάντα corrigere, nempe sicut Valckenar. Scilicet (quod in Var. Lect. me praeterierat) in ed. Wess. et in superioribus omnibus nude πάντα κρέα, legebatur; nec aliter, quoad equidem novi, in mssis. Primus Reizius, a Valck. et Reisk. monitus, inseruit τὰ articulum, quem tenui. S.

15. παρεστώς ἱπασίδει θεογονίην) Vellicat haec Th. Hyde Relig. Pers. c. 3. p. 99. Scribere sibi contraria Herodotum. Supra dixisse, Persas existimare, deos ex hominibus genitos non esse, et θεογονίην tamen Graeco more gentis sacris admiscere. Sed non pugnant illa. Theogonia Graecorum, de qua II. 53., in censum hic venire non potest. Persae, ut plura variique generis numina profitebantur, videntur eadem alia atque alia origine, etsi minime humana, statuisset. Cogita de Gnosticorum Aeonibus et emanationibus, ex Zoroastri et Chaldaeorum Theologia arcessitis, et res in vado erit. Adiunge Hecataei testimonium in Diogenis Praefat. sect. 9. WESS.

CAP. CXXXIII. 8. καὶ οὐκ ἀλέσι) Nihil hoc verius; et vidit Gronovius, sed serius. Hoc significat, Persas bellariis uti quam plurimis, sed minime confertis. Inferebant videlicet Persae in mensam eupedias et bellaria multa, sed non confertim omnia. Ἀλλῃς toties in Musis repetitur; infra c. 196. IV. 184. atque alibi, locis a Porto signatis, ut maxime mirum accadat, tam turpiter se dedisse librariorum. Discimus hoc specimine, quid Herodoto hominum et temporum iniuria usu venerit. Addi his possent emendationes Geinozii et Reiskii, sed cui bono? Verum praestant msti, quod suam in sedem remigravit tandem. WESS.

14. τὰ σπουδαιότατα τῶν πηγμάτων) Vide supra cap. 8. Athenaeus σπουδαιότατα αὐτῶν πηγμάτων: in msto, Mureto monitore, recte τῶν πηγμάτων. Apud eundem ὁ στεγάρχος male opinor. Melius Pollux X. 20. WESS.

15. τῶν πηγμάτων) αὐτῶν πηγματα legisse videtur Athen. IV. p. 144. B. tum στεγάρχος pro στέγαρχος: et εἰ δὲ μὴ, μετρίσι. Sed τὰ σπουδαιότερα τῶν πηγμάτων similiter memorat Herod. I. 8. VALCK. — Vide Animadv. nostras ad Athen. T. II. pag. 475. S.

CAP. CXXXIV. 1. Οἱ συντυγχάνοντες) Non repudio: nihilo tamen peius [immo haud dubie melius, ἐντυγχάνοντες,] quod aliis in Codicibus. Morem hunc gentis expedit B. Brissonius, Regn. Pers. p. 11, 178. Addi potest Zenobius, Cent. Proverb. V. 25. et Scholiastes in Dionis Chrysost. Or. VII. in adnotationibus Mörelli p. 28. WESS. — Ἐντυγχάνοντας malit Benedictus, vir doctus, in Herodot. T. V. K

Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. in accusativo casu, qui a verbo διαγωγή regatur. Sed, ut omit- tam librorum omnium in terminatione vulgata consen- sum, familiaris Nostro est nominativus participii abso- lute positus: et ne est quidem h. l. absolute positus, sed commodissime refertur ad id quod sequitur, εἰ ὁμοῖοι εἰσι. S.

[18. προέβαινε γὰρ δὴ τὸ ἔθνος ἄρχον τε καὶ ἐπιτροπεύον) Video me non ex auctoris mente verba ista in Lat. versione red- didisse, quum non animadvertissem, τὸ ἔθνος, adiecto ar- ticulo, necessario ad Persas referri, non ad alium atque alium populum. Rectius igitur H. Steph. in ora suae editio- nis: Late enim progrediebatur illa gens imperans et prae- fecturas obtinens. S.]

CAP. CXXXV. 2. Μηδικὴν ἱσθῆτα) Dictum de ea ad Diodori II. 6. Habet Brissonius loricaem Aegyptiam et sto- lam Medicam illustrantia complura, a quibus abstineo. WESS.

6. Παισὶ μίλογονται) Aegre Plutarchus fert de Malign. He- rod. p. 857. b. scelus hoc a Graecis ad Persas propagatum perhiberi: contra enim evenisse. Sed pugnat suspicioni- bus, testes eius rei omittit. Non fuisse Persas a turpi hac macula immunes, Sextus Philosophus significat, Hypotypos. I. 14. p. 38. Aevo tamen Ammiani Persae puerilium stupro- rum expertes erant lib. XXIII. 6. Paria fere, uti Valesius adscripsit, Curtius X. 3. WESS. — Herodoti testimonio usus est Athenaeus, lib. XIII. c. 79. S.

CAP. CXXXVI. 4. τὸ πολλὸν δ' ἡγιάται ἰσχυρὸν εἶναι) Vere Persae. Quanto civium maior copia, tanto civitatis amplius robur. Legum latores propterea utilissimum cen- suerunt τὸ πληθύνεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἴκους, βλαβερώτατον δὲ, τὸ μειοῦσθαι, quae verba Musonii in Stob. Serm. LXXIII. p. 450. Hinc πολυτεχνίας praemia et apud Persas et aliis in gentibus, de quibus Heineccius ad L. Iuliam et Pap. lib. I. c. 2. doctissime. Cl. Reiskius coniecitabat, τὸν τοιοῦτον δ' ἡγιά- ται, talem autem, qui multos liberos procreat, existimant robustum esse: aut τὸ πολλοὺς - ἰσχυροῦ εἶναι. WESS. — At nulla hic locus coniectura indigebat. Ad rem quod pertinet, aliud fortasse Herodotus h. l. spectavit; nempe de immani hominum multitudine cogitans, in qua robur exercitus ponebant Persae: qua multitudine gloriantem

confidentemque Xerxem eiusque duces saepius ille in his Historiis inducit. S.

5. ἀπὸ πενταέτιος ἀρχαίμενοι) Plato haec paullo diversius *Alcibiad.* I. p. 121. E. in regionum liberorum educatione. *Strabo* consentit XV. p. 1066. B. [p. 733. D. ed. Cas.] Nescio autem qui factum sit, ut ἀληθεύεσθαι *Brissonius*, his usus *Regn. Pers.* II. 83. et 103. scripserit: si ex coniectura, prave. *WESS.* — Ad πενταέτιος intelligo παιδός. Sic frequenter *Noster* a plurali numero ad singularem transit, et vice versa. S.

10. μηδεμίαν ἄσπην) Fui in dubio, revocarem ἀηδῆ, an *Gronovii* exemplo expellerem. Vicit *Med.* et *Ask.* auctoritas. Ἀσπην librarius *Arch.* et *Vind.* bene explicat βλάβην ἀηδῆ. In *Clementis Alex.* *Paedag.* III. 9. pro διὰ τὴν ἄσπην, aut ad marginem Codicum aut ipso in contextu, διὰ τὴν ἀηδίαν dederunt ex interpretamento. *Moeris*, Ἀσπὴ Ἀττικῶς, ἀηδία Ἑλληνικῶς, ubi plura *Cl. Io. Pierzonus*. Atque haec testantur de Criticorum eorum more. Non sum nescius, *Democrillum* κακοδοξίην κακὴν in *Stob.* *Serm.* XXII. pag. 189. usurpasse, alios hoc de genere alia: posse etiam pro damnato pugnari, quemadmodum in *Horrei* *Observ.* ad *Herodot.* p. 112. At omnibus, ut in gustu, non sapiunt eadem. Spectavit haec *Valerius Max.* II. 6, 16. *WESS.* — τρεφόμενος, scil. παρὰ τῆς γυναιξί, dum apud mulieres educatur. S.

CAP. CXXXVII. 10. ἦτοι ὑποβολιμαῖα ἶόντα) Huius hinc *Nicolaus Damascenus*: Πέρσαις δὲ μὴ ποιεῖν ἔξιπτιν, οὐδὲ λέγουσιν· εἰδὲν δὲ τις πατέρα κτελεῖ, ὑπόβληται αὐτὸν οἶονταί. Eadem patris eius suspicio, qui cum a filio necti sibi insidias conperisset, nec inducere in animum posset, ut verum sanguinem ad hoc sceleris progressum crederet, seductam uxorem suppliciter rogavit, ne se ulterius celaret, sed diceret, sive illum adolescentem subiecisset, sive ex alio concepisset, apud eundem *Valerium* V. 9, 4. *WESS.* — Ὑποβολιμαῖα et μοιχιδία metonymice dixit, pro ὑποβολιμαίων ἢ μοιχιδίων ἔργα. S.

CAP. CXXXVIII. 4. μάλιστα δὲ ἀναγκαῖον φασί) *Is.* *Vossius* adleverat codici suo ἀναγκαῖον, quo non indigemus. Ἀναγκαῖον usus et *Herodoti* sermo tuetur II. 182. IV. 180. De aere alieno et mendaciorum hinc pullulante germine *Plutarchi* et *Appiani* ad Persarum opinionem verba exscripsit *B. Brissonius* *R. Pers.* II. 94. *WESS.*

10. πολλοὶ ἐξελαύνουσι ἐκ τῆς χώρας) Sylburgius ad Brissoni. R. Pers. II. 180. πολλὸν proponit, ut sit, *procul abigunt a sua regione*. Reiskius οἱ πολλοί. Ruhnkenius elegante mutatione πομποί. Illi sunt, qui aliorum alios deducunt, supra I. 121. [Vide nostram *Var. Lect.*] *Lepra* vero et *vitiligne infectos*, non Iudaei soli, sed plerique per orientis regiones vitabant studiose. Μάλιστα οἱ βάρβαροι τὰς ἐπιλευκίας καὶ λέπρας δυσχεραίνουσι, Plutarchus Symp. IV. p. 670. F. Tamen Artaxerxes Atossam, filiam coniugemque, etsi vitiligo eius corpus depasceret, ἀλφοῦ κατανεμθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα, aversatus non fuit, eodem teste T. I. p. 1023. B. Verum illi, quod libuit, barbarico more, legitimum fuit visum. WESS.

CAP. CXXXIX. 3 seqq. τὰ οὐνόματά σφι - - - τελευτῶσι πάντα ἐς τὸντὸ γράμμα etc.) Satis confidenter ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω - - εἰδὼς εἰπεῖν ait initio cap. seq. repetiturque hoc cap. 148. Falsum aiunt Scaliger, Th. Hyde, Relandus, et plures alii. Contra eos venit Corn. de Pauw, temere aienis doctos viros ex recentiore Persarum lingua criminari: verissimum fuisse, quod hic de terminatione nominum Persicorum, vetere gentis sermone: neque enim tanta adseveratione Herodotum potuisse defungi, nisi re bene cognita atque explorata. Fateor in dialectis lapsu temporis innumera mutari, cadere verba ut folia, surgere nova, prisca adscisci iterum. Nec expedit me tamen ex acie, quam contra Nostrum instruxit Th. Gatakerus Advers. c. 22. p. 661. Quod autem aiebat τὸ Δωριεῖς μὲν Σάν καλέουσι multorum testimoniis cognitissimum est. Quis tandem ignorat variantes doctissimorum hominum explicationes et emendationes, Scholiastae in Comici Nub. vs. 23. Scaligeri, Salmasii, Bentleii, Bouherii, cuius Dissert. de Prisc. Graecor. Litteris p. 570, [ad calcem Palaeographiae Graecae Montefalconii,] consuli poterit. Σάν κίβδηλον in Pindari fragmento exposuit Casaubonus in Athen. X. 21. [ad lib. X. p. 455. c.] WESS. — Per epistolam ex WILKENIO, viro clarissimo, Persici sermonis in primis gnaro, quaerenti mihi, quid de hoc Herodoti loco sentiret, perhumaniter ille Heidelbergā rescripsit, videri sibi vere iudicare eos, qui Graecis nominum Persicorum terminationibus deceptum Nostrum scripsisse istud autumant de nominibus omnibus Persicis in literam

sigma desinentibus. Quod si ita est, eo minus mirum videri debebit, quod ea res, ut ait idem *Noster*, latuerit Persas: quamquam alioqui haec verba, ἔλθε Πέρσας, significare poterant, Persas ad hoc animum non advertisse. Quod ad ista verba spectat, τὰ οὐνόματά σφι ἴόντα ὁμοία τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ, incertus aliquantisper haeseram, propriae hominum nomina dixerit, an omnino verba aut vocabula Persici sermonis: tum σώματα τῶν ὀνομάτων quaesieram an fortasse opposuerit terminationi, (τῇ τελευτῇ) ut corpora vocabulorum (id est, vocabula ipsa, quatenus a terminatione distinguuntur) dixerit esse magnifica et grande sonantia. Sed eisdem verbis, τὰ οὐνόματα - - - μεγαλοπρεπείῃ, eam fere sibi videri sententiam inesse professus est idem doctissimus *Wilkenius*, quam hisce gallicis *Larcherus* reddidit: *Leurs noms sont empruntés, ou des qualités des corps, ou de la dignité des personnes*. Caeterum uberiores etiam nunc lucem locus hic videtur desiderare. S.

CAP. CXL. 5. πρὶν ἂν ὑπ' ὄρνιθος ἢ κυνὸς ἐλκυσθῇ ναι.) Bene vetusti libri. Is. *Vossius* coniecerat, ὑπ' ὄρνιθος ἢ γλῆνη ἀφελκυσθῇ, quam ab alite pupilla oculi extrahatur, advocato ad morem hunc cognoscendum *Teixera*, qui mihi ad manus non est. [Ad oram sui olim *Herodoti* istam coniecit, adscripserat *Vossius*. Vide *Albertum* ad *Hesych.* voc. Γλῆνη.] De ritu isto multa *Th. Hyde* *Rel. Pers.* c. 34. Emendatio necessaria non est, nec latuit doctissimum virum; siquidem paria prorsus de Persarum sepultura *Procopius* *Bell. Pers.* I. 12. et *Agathias* I. p. 43. Ed. Venet. *WESS*.

7. κατακτενῶσαντες) Convertitur ab *Heilmanno* in κατακτενῶσαντες, postquam cadaver membris mutilarunt. Vetat *Cicero*, his *Nostri* usus, *Tuscul. Disp.* I. 45. Persae etiam circa circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora. Vetat *Strabo* XV. pag. 1068. [p. 735. A. ed. Cas.] καὶ τῶ περιπλάσσοντες τὰ σώματα. Adde *Cl. Io. Alb. Fabricium* in *Sexti Hypotyp.* III. 24. p. 185. *WESS*.

13. κτείνοντες ὁμοίως μύρμηκας etc.) Consimilia de Magis *Plutarchus* T. II. p. 537. A. Sunt autem ex ea disciplina, qua et posteriores Persarum magi *Arimanium*, mali omnis auctorem, sicuti pulcri et boni *Oromasdem*, statuerunt: inde festus dies κακῶν ἀναίσεις, quo summo ardore in serpentes aliasque feras et nocentes bestias irruebant

apud *Agathiam* II. pag. 45. Confer *Plutarchum* in *Isid. et Osir.* p. 369. et *Th. Hyde* Rel. Pers. c. 22. WESS.

[15. ἀρχήν, omnino, revera, verum si quaeris: gallico idiomate au fond vel dans le fonds diceres. Conf. II. 28, 1. S.]

CAP. CXXI. 2. κατεστρέφατο) Ionum est κατεστρέφατο, uti ἀπιστρέφατο I. 166. Supra c. 27. ὡς δὲ ἄρα εἰ --- Ἕλληνες κατεστρέφατο. Itaque mutari non iniuria posset, sicuti et mox mutatum est τὰ προύσχοιτο. Sic solet, c. 164. III. 137. De piscibus, qui cantu illicitur, *Aelianus* de Anim. I. 39. WESS. — Ex *Reiziano* exemplo κατεστρέφατο tenui; et in *Var. Lect.* adnotare neglexeram, in ed. *Wess.* et superioribus κατιστρέφατο scribi, quam ad scripturam nihil nec e nostris *Paris.* nec ex aliis *Wesselingii* codicibus notatum est. Est autem, si quid video, prorsus vitiosa haec verbi forma. Ferri utcumque potuerat κατιστρεφάτο codicis *F.* tertia plur. imperf. ut ἀπικιάτο, ionice pro ἀπικόντο. Sed plusquamperfectum hīc desiderabatur: quare unice verum puto κατιστρέφατο, quod Ionum est, pro κατιστρομμένοι ἦσαν. S.

[11. ἐμὸ αὐλίσκτος etc.) Qui sacras literas curant, recordabuntur verborum *Servatoris* apud *Matth.* xi. 17. ubi hic quidem *Herodoti* locus effugit *Wetstenii* diligentiam. S.]

14. δευθέντος δὲ ἀγγέλων) Vide *Gronovium* [sui codicis fidem advocantem] et supra c. 76. et 99. WESS. — δὲ ἀγγέλων in alia re habes I. 99, 5. πέμψας κήρυκας (in plur. num.) ἐς τοὺς Ἰωνας, c. 76, 12. in eadem re, de qua hīc agitur. S.

[20. ἐς Πανιώνιον) Conf. c. 143, 14. et 148. S.]

CAP. CXLII. 2. τῶν ὀρέων) Sine controversia corrigi debuerat: τῶν ὀρέων ἐν τῷ καλλίστῳ ἐτύγχανον ἰδρυσάμενοι πόλιας. Haec quum de Ionibus dicantur, tollit omne dubium lib. I. c. 149. οὗτοι οἱ Αἰολεὺς χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες αἰμῖναι Ἰωνῶν, ὀρέων δὲ ἦκουσαν οὐκ ὁμοίως: ubi recte *Valla*: ad coeli tamen temperiem nequaquam accedebat. Lib. II. c. 77. exceptis incolis Libyae, esse dicuntur Aegyptii ὑγιεστάτοι πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὀρέων, ἐμοὶ δοκίειν, εἶνεκεν, ὅτι οὐ μεταλλάσσουν (sic legerim): ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦτοι μάλιστα γίνονται, --- τῶν ὀρέων μάλιστα Lib. III. c. 106. Graecia τὰς ὄρας πολλὸν τι καλλίστα κερμαίνεας ἔλαχε. Atque in Graecia, praesertim Athenis,

ista tenuis coeli tribuitur ingeniis saluberrima temperies. In Timæo Platonis p. 24. c. Atticam Minerva dicitur elegisse, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὁρῶν (sic recte corrigit vulgatam vocem ὁρῶν H. Stephanus;) ἐν αὐτῷ (τῷ τόπῳ) κατιδούσα, ὅτι φρονιμοτάτους ἀνδρας οἶσει. Chalcidius: *eleoto salubri subtiliumque ingeniorum et prudentiae feraci loco*. Idem argumentum in Critia latius persequutus Plato pag. 111. E. [T. X. ed. Bipont. p. 45.] ubi memorat ὑπὲρ τῆς γῆς ὥρας μετριώτατον κεκραμένης. Eam in rem multa dixerat Aristophanes ἐν Ὠραῖς. vid. Athen. IX. p. 372. et Casaubon, Anim. IX. c. 3, [nobis cap. 14.] Euripidea, ex deperdito dramate petita, dabit Plutarchus de Exilio p. 604. E. Insignis in eam rem loci sic feruntur ultima: Ἄ δὲ Ἑλλάς Ἀσία τε τρέφει κάλλιστα, τῆς γε δέλεαρ ἔχοντες συνθρεψόμεν. Grotius in Excerpt. p. 433. participio ἔχοντες substituit ἐνταῦθα. Corrige, sodes: Ἄ δὲ Ἑλλάς Ἀσία τε κάλλιστα τρέφει, τῆς τῆςδε δέλεαρ ἔχοντες οὐ θρεψόμεν. Singula possent ut Euripidea adfirmari. VALCK.

Non dubium est, quin recte docti viri, Chytræus, Geinotius, Reiskius, Heilmanus ὁρῶν, rescripserint. Viam monstravit Noster c. 149. tum Pausanias VII. 5. Ἰωρὶ δὲ ἔχουσιν μὲν ἐπιτηδεύοντα ὁρῶν κράσις ἢ χώρα. Frequens est confusio ὁρῶν et ὁρῶν sive ὁρέων et ὁραίων in schedis, de qua alias. Id per mirum, coniurasse plerosque in οὐρέων vocabulo librariorum, WESS.

[9. τρόπους τέσσαρας παραγωγίων) Valla: *Lingua utuntur non eadem, sed eius quatuor proprietates ducunt: incommode et obscure. Gronovius: sed quatuor derivationum modis; quam interpretationem intactam reliquit Wess. Mire vero Larcher: leurs mots ont quatre sortes de terminaisons. Multo commodius rectiusque H. Stephanus, „ad verbum, inquit, sed quatuor modos deductionum usurparet, id est, eā (linguā) utuntur in quatuor modos et proprietates deductā.*“ Agitur de quatuor diversis formis (χαρακτῆρας vocat Noster in fine huius cap.) in quas prisca lingua abiit. Has diversas formas nunc παραγωγὰς nominat, id est, deflexiones, mutationum genera, varietates; quatenus παράγωγις significat a recta via abducere, seducere, in diversum ducere, mutare: quemadmodum I. 91, 10. παραγαγεῖν τὰς μοίρας est in diversum flectere, mutare fati. Eadem notione παρατροπὰς dixit Iohannes Grammaticus, cuius

verba Koenius adposuit ad Gregor. Dial. ion. §. 79. ubi in ipsius Gregorii verbis, ἡ ἀρχαία ἰαὶς μετέπειτα παρὰ τὴν τῶν κατοικούντων περιτροπὴν, rectius secisset Koenius, si veterem scripturam παρατροπὴν tenuisset, Iohannis auctoritate firmatam; tum vero et apud Gregorium et apud ipsum Iohannem, pro κατοικούντων haud dubie ἀποικούντων fuerit legendum: nempe, prisca, inquit, Ionica lingua (eadem vetus Attica) mutata est, quum hi qui in colonias abierunt, variis atque variis modis eam inflexerunt detorseruntque. S.]

11. Μουὺς τι) Myuntem Cariae itidem tribuit scholiastes Thucyd. I. 130. invito Brissonio de R. Pers. I. 151., ad quem Lederlinus recte adposuit, tempora esse distinguenda; primitus Cariae, deinceps Ioniae fuisse. Paria Dukerus in eum Scholiasten. In Epheso, Lydiae olim urbe, idem valet. Bene Ian. Rutgersius Var. Lect. II. 1. WESS.

18. Ἑρυθραῖ) Habet Stobaeus Serm. XXVIII. p. 197. veteris scriptoris fragmentum, forte Philosophi Eusebii, quod Herodoto nulla caussa adseritur, in quo Archetimus ἐξ Ἑρυθραίων τῆς Ἰωνῶν πόλεως. Quae libuit addere, ut a Plutarcho vis arceatur. Iunguntur Ἑρυθραῖοι καὶ Σάμιοι, arbitri capti in lite nobili Chalcidensium et Andriorum, Quaest. Graec. p. 298. B. Iubentur illi esse Ἑπτριαῖοι ex Euboea, quod Erythraei Boeotiae et Aetoliae longius essent remoti, in Histor. Foeder. Antiq. P. I. p. 139. Non satis consulto. Iones intelliguntur. WESS.

CAP. CXLIII. 1. ἦσαν ἐν σκέπῃ τοῦ φόβου) Prior interpres metus praetextu: nuperrime [in ed. Gron.] in obtinendo metu. Vide usum locutionis. De Spartanis Aristides T. I. p. 476. ἐν σκέπῃ πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων εἰσί. Magnum habent belli ac difficultatum tegumentum, vertit Canterus: eundem in modum Libanius T. I. p. 219. B. Ambo Nostri imitatione, VII. 215. et 172. Aelianus de Animal. VII. 6. ὡς ἐν σκέπῃ τοῦ κινδύνου καὶ ἐλευθερίᾳ γενόμενοι: tum IX. 57. pisces intra saxorum angustias recepti ἐν σκέπῃ τι τοῦ κύνους - ἡσυχάτουσι. Quae abunde ostendunt hic indicari, Milesios habuisse metus tutamen in eo foedere, quo de agitur. WESS.

12. ἐπαισχύνεσθαι τῷ οὐνόματι) Sugillat haec solito sibi more Plutarchus, de Malign. p. 858. F. Mox Reiskius [L. 14.] ἰδρύσαντο, τῷ ἐπὶ σφείων οὐνόματι ἔθεντο etc., neque id inconmo-

dum foret, modo ne verborum alius in msstis ordo esset. Malui scriptis obtemperare. Vide Rev. Horrei Obs. Herodot. p. 109. WESS. — Nulla prorsus mutandi caussa suberat. conf. c. 142, 19 seq. S.

CAP. CXLIV. 6. τοῦ Τριποτίου Ἀπόλλωνος) Dissentit Criticus ad Theocriti Idyll. XVII. 69. ἄγεται κοινῇ ὑπὸ τῶν Δοριέων ἀγῶν ἐν Τριέπῳ Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. Tu adi Cl. Salmasium ad Inscript. Herodis Attic. p. 29. et 58., et de tripodibus, in templis dedicatis, Io. Taylor in Marmor Sandvicense p. 68. WESS.

10 seq. τὸν νόμον κατηλόγησε) Non displicet τῶν νόμων ex Fragm. Cod. Regii. [In Fragm. Paris. haec prorsus non leguntur: codex Pa. τῶν νόμων habet. Conf. Var. Lect. et Adnot. ad I. 84, 16.] Certe simplici ἀλογεῖν casum secundum adstruere in more habet III. 125. VIII. 46. Aliter Procopius, qui Bell. Vand. I. 3. Βονοφαΐκιος δὲ οὐκ ἀλογήσας τὰ γεγραμμένα. Corrīgunt τῶν γεγραμμένων: at probat is superius, Bell. Pers. II. 5. II. 20. etc. WESS.

CAP. CXLV. [4. κατὰ περ νῦν Ἀχαιῶν. De duodecim civitatibus foederatis Achaeorum conf. Polyb. II. 41. S.]

6. Πελλήνη μὲν τε πρώτη πρὸς Σικυῶνος) Strabo VIII. p. 591. [p. 385. ed. Cas.] haec expressit. Πρὸς Σικυῶνος solo ingenii remigio Is. Casaubonus [in Not. ad Strab. I. c.] et Is. Vossius [in ora, puto, sui Herodoti] restituerunt. De amne Crathi eadem Pausanias VII. 25. WESS.

11. Ὠλενος, ἐν τῷ Πεῖρῳ ποταμῷ μέγας) Olenum eodem genere posuit Apollodorus apud Stephanum Byzant. in voc. et Strabo, [IX. p. 386. A.] cui amnis, qui urbem radebat, Melas: haud scio, an bene. Pausaniae aevo Πεῖρος erat et adpellabatur, VII. 22. Δύμη optime Casaubonus et Is. Vossius, nec longe abit liber Ask. WESS.

CAP. CXLVI. 4. ἐπεὶ, ὥς γέ τι μᾶλλον) Defendit veterem scripturam Horreus Obs. ad Herodot. pag. 110. ita tamen, ut τὶ non plane recuset. Levis res est, et in dissensu Codicum ferenda. [Lubens equidem ὥς γέ τι rescribam.] Sequentia [l. 5.] ἢ καλλιὸν τι γεγόναισι, aut praestantius quid gessisse prior interpretes; aut praestantius quippiam evasisse, obscure recentior. Secutus iudicium sum Abb. Geinozii Comment. A. Inscript. T. XVIII. p. 126. WESS. — Recte viri docti. καλῶς γεγόναισι, honesto loco natum esse, nobili genere esse. conf. l. 13. S.

8. Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι ἀναμεμίσχεται) Iverunt in partes praeclari viri ad haec explicanda et constituenda, *Palmerius* Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι etc., invito *Gronovio*. Sequuntur tamen plures. Ampl. *Bouherius* ex *Hesychii* Μινύαι οἱ Ὀρχομενίοι καὶ Μάγντες, scriptum voluit Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοι, καὶ Μάγντες, καὶ Καδμείοι κ. λ., ut invidiosum ἀναμεμίσχεται vitaretur; cuius ego in *Adnotation.* Cl. *Alberti* ad *Hesychii* locum correctioni, quippe audaciori neque necessariae, non accedo. *Reiskius* post Ἀρκάδες [l. 10.] excidisse καὶ, itemque post Δωριεῖς, arbitratur. At fuerunt *Arcades Pelasgi*, *Pausania* VIII. 1. *Apollodoro* II. 1. *Stephano Byz.* multisque aliis auctoribus. *Epidaurii* praeterea *Dorienses* in *Nostri* VIII. 46. Quare illa additamenta recuso. Ne longum faciam. Docet *Herodotus* „Iones [nempe illos Iones, qui duodecim civitates foederatas habuerunt, et ad Panionium congregari consueverunt] „non esse sincere „melioresque aliis nationibus origine: contra variorum „populorum accessione olim interpolatos; addidisse se „Abantes, admixtosque esse Minyas Orchomenios, Cad- „meos, Dryopes, Phocenses et plures alios.“ Hoc eius consilium si fuerit, ut sane fuit, belle procedit *Palmerii* sententia. Nam Minyas Orchomeniis inmixtos fuisse, nihil ad hanc disquisitionem. Firmatur praeterea Ionicae migrationis narratione. *Pausanias*: Ἰῶσι δὲ τοῦ στόλου μετασχόντες οἶδε Ἑλλήνων participes migrationis hi Graecorum erant; *Θηβαῖοι* sive *Cadmei*; tum Ὀρχομενίοι Μινύαι, recte enim Μινύαις mutavit *Kühnius*; tandem Φωκεῖς οἱ ἄλλοι πλὴν Δελφῶν, et *Abantes*, VII. 2. tum c. 3. Τέων δὲ ᾤκουν μὲν Ὀρχομενίοι Μινύαι, σὺν Ἀθάμαντι εἰς αὐτὴν ἐλθόντες. Quibus accedere queunt de *Orchomeniis* consimilia ex eiusdem IX. 37. Quae quidem stabilicndae coniecturae si vir nobilissimus adstruxisset, non perspicio, quo colore abdicari potuisset: repetitum enim ἀναμεμίσχεται arbitrarium est. [nempe suo arbitratu *Herodotus* illud verbum, paucis interiectis repetere potuit.] Stant ab his quoque partibus viri clarissimi, *Corn. de Pauw* et *Geinozius*. WESS.

9. Φωκεῖς ἀποδάσκει) Cur *Phocenses* hoc titulo insignes esse *Noster* voluerit, multis disputat *Gronovius*, sed ita ut immunes imprudenter amplectatur. Indolis vocis non patitur, nec usquam huius significationis exemplum. Ἀπό-

δαμος portio est, a multitudine arulsa; *Abydenus* Nabuchodonosorem ait ἀπόδασμον αὐτῶν (victarum gentium) ἐς τὰ δεξιὰ τοῦ Πόντου κατοικῆσαι, in Eusebii Pr. Ev. IX. 41. ἀπόδασμον τῶν Γόττων dabit *Agathias* II. p. 35. et τῶν Δελμινιτῶν ἀπόδασμον III. p. 66. Semel ἀπόδασμον τῶν βαρβάρων V. p. 166. vitiose. *Theophylacti* τῶν Σαρακηνῶν ἀπόδασμον, lib. VIII. 1. excerpit *Suidas* in voce. Hinc lenissime fluunt ἀποδάσμοι, a reliquis divisi et divulsi. Primus *D. Heinsius*, *Phocaeenses* tamen et *Phocenses* confundens, admonuit *Epist. ad Iungerm.* in huius ad *Polluc.* Conment. IV. 177. Abierunt eandem in sententiam *Geinozius* et *Reiskius*; nec dubia res est, ob *Pausaniae* superius excerpta, Φωκῆς εἰ ἄλλοι, πλὴν Δελφῶν. *Phocenses* Coloniae Ionicae sese adfunxerunt, *Delphis* exceptis. Vere eapropter ἀποδάσμοι Φωκῆες. *WESS.*

12. ἀπὸ τοῦ πρυτανίου τοῦ Ἀθηναίου) *Etymologus*, in *Πρυτανία*, veterem in coloniis deducendis consuetudinem explicuit. Sacra ex metropoli secum adportabant coloni, ignemque sacrum ex patriae penitrali depromptum et accensum. Plura *Henr. Valesius* ad Excerpt. *Polybii*, p. 7. [T. VII. nostri *Polybii*, p. 90-92.] *Plutarcho* libuit et haec admordere de *Malign.* p. 858. f. sine profectu. *Iones Caricas mulieres*, quarum patres maritosque interemerant, sibi matrimonio iunxisse, fatetur *Pausanias* VII. 2. p. 525. *WESS.*

21. αὐτῇσι συνόλκισεν) *Iure Gronovius Aldinum* restituit: idem *Portus* decreverat *Lex. Ion.* voce Ἐπίτρε. *Naevus* est, operarum peccato *Stephani* edito adpersus, latiusque, quam oportuerat, diditus. Pro proximo ἐπί τε [quod ibi tenuerat *Wess.* ubi nos ἔπειτα posuimus, coll. *Eustath. Iliad.* pag. 1215, 33. ed. *Bas.*] ἔπειτα corrigit *Reiskius. WESS.*

CAP. CXLVII. 2. Γλαύκων τοῦ Ἰππολόχου) De *Glauco*, *Hippolochi* filio, Ποῦτα Ἰλ. 4. 13. De *Cauconibus* [l. 3.] *Strabo* VIII. p. 531. [p. 345. ed. *Cas.*] *WESS.*

7. Ἀπατούρια ἄγουσι ἐστὴν) De festo hoc notissima omnia: levis macula, quae doctissimo viro fraudi fuit, occupavit scholion in *Biblioth. Coislin.* p. 605. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἐστὴν ἐνομοθέτησεν (*Melanthus*) ἀγεσθαι, ἣν καὶ Κατιωνίαν συντελοῦσιν. Vertitur, quod etiam *Cationiam* vocant, κατ' Ἰωνίαν oportuerat. *WESS.*

CAP. CXLVIII. 2. [Post ἱερεῖς c superioribus edi-

tionibus comma adhaesit, quod *delendum*. Sunt enim ex more Herodoti transiecta verba, quorum naturalis structura haec erat, *χωρος ἰρὸς πρὸς ἄρκτον Μυκάλης τετραμμένος*. Quoniam vero mox adiecit *ἐς τὴν* (scil. *Μυκάλην*) *συλλυγόμενοι*, intelligi debet, locum hunc, cui *Panionium* nomen, in ipsa promontorii radice fuisse. S.]

3. *Ποσειδῶνι Ἐλικωνίῳ*) Ab Helice Achaiae is Neptuno titulus, quo de *Strabo* VIII. p. 589. [p. 384. ed. Cas.] et *Pausanias* VII. 24. copiose. Coluisse et Apollinem *Panionium*, docemur vetere Inscriptione inter Pocockianas p. 52. quae cognomina Apollinis varia obfert. ΠΑΤΡΩΟΥ ΠΥΘΙ-ΚΟΥ ΚΛΑΡΙΟΥ ΠΑΝΣΩΝΙΟΥ: sive, ut fuit olim, ΠΑΝΙΩΝΙΟΥ. WESS.

6. *ἀπὸ τῶν πολιῶν Ἴωνες*) Numerum excidisse suspicor, facile restituendum: *ἀπὸ τῶν πολιῶν ἱβ' Ἴωνες*. VALCK. — At adiectus τῶν articulus satis indicabat, de duodecim illis civitatibus agi, quos supra nominaverat. S.

[9. *κατὰ πῆρ τῶν Περγίων τὰ οὐνόματα*. Vide supra, c. 139. S.]

CAP. CXLIX. 2. *Ἀλῆισσαι*) Hoc ex *Ald.* praetuli. Non nescio *ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ* numos apud *Goltzium* et *Begerum*. *Θωρήξ* ὁ *Ἀλῆισσαῖος* infra IX. 1. atque ad eundem passim alii modum. Vide *Schol.* in *Apollon.* Rh. I. 40. Mox *Τῆνος* optime ab *Holstenio* in *Τῆμνος* mutata est; neque color quaeri debuerat, ut arcessitus a *Gronovio* est, pravae voci. Constat *Temnum* in Aeolicis fuisse civitatibus, non *Tenum*, *Cycladum* unam. Itaque *Τῆμνος* iure scriptori rediit. De *Cuma* Aeolica in *Vit. Homer.* c. 38. ubi *Φρικῶντις*, non sine peccato. WESS.

[3. *Ἀιγιρόεσσα*) Quum nusquam alibi hoc nomine memoretur civitas, nisi quod *Ἀιγιρούσης*, obscuri Megaridis oppidi mentio apud *Strab.* IX. p. 394. v. occurrit, quaeri cum *Mannerto* (*Geogr. antiq.* T. VI. p. 396.) potest, an *Elea*, (*Ἐλαία*) hinc intelligenda sit, Aeolica civitas, (*Strab.* XIII. p. 615. A. et *Steph. Byz.* in voce) in hoc apud Nostrum catalogo praetermissa. Quod nisi paullo post (l. 5.) diserte monuisset *Herodotus* (conf. c. 151, 1 et 3.) omnes has civitates in continenti (in ἡπείρῳ) sitas fuisse; in promptu foret ut suspicaremur, non *Ἀιγιρόεσσα*, sed *Ἀργινόεσσα* hinc esse legendum: satis enim constat, Aeolicae gentis fuisse *Arginusas* vel *Argennusas*, quae vocabantur, insulas; quarum una

cum oppido, prae caeteris, singulari numero *Arginusa* nominabatur. Vide *Cellarii Geogr. Antiq. T. II. p. 18.* Mox, quod Αἰγαῖαι hic nominatur oppidum, id aliis omnibus Αἰγαῖ sive Αἶγαι est. Vide *Cellarium ib. p. 66.* Quod Αἰγαία habet F., similiter *Aegaea, Valla. S.*]

7 seq. ὠρέων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως) Vide c. 142. ὠρέων εὖ ἤκουσαν *Portus* [voc. ἤκειν] habet hoc ex loco. Intelligi id sane debet: [nempe οὐκ ὁμοίως εὖ:] namque ita mos fert. Supra c. 30. τῆς πόλιος εὖ ἤκούσης, ubi *Is. Vossius*, ἔχουσης iniuria corrigebat. *Dio Cassius*, XLIX. p. 472. de Pannoniis οὔτε γὰρ γῆς, οὔτε αἱρέων εὖ ἤκουσι: et LIX. p. 755. ἄλλως μὲν εὖ χρημάτων ἤκων, prorsus uti *Noster V. 62.* atque *Evagrius H. Eccl. IV. 7.* Defit in his *Libanii T. II. p. 262.* τοῦ γὰρ νόμου --- ἤκοντος καὶ κρατοῦντος, neque advertit *Morelli* animum. Confer *Cl. Alberti ad Hesychii εὖ ἤκων. WESS.*

CAP. CL. 1. Σμύρνην δὲ ὧδε ἀπίβαλον) *Gemina his Pausanias VII. 5.* Probum et Ionicae notae censeretur [l. 2.] si amputata litera στασι in *Ask.* esset, uti τῇ πόλει II. 67. et 137. **WESS.**

CAP. CLI. 5. τὴν --- Ἀρίσβαν) Non aliter *Stephan. Byz.* in Cod. *Perusino*: Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἰάζων Ἀρίσβαν καλεῖ, ἐν πρώτῃ: h. e. quantumvis Ionica dialecto utens. Nam quae de *Iazone* scriptore adposita a *Berkelio* sunt, imprudenti exciderunt. Notavit docti viri lapsum *St. Berglerus. WESS.*

6. ἐν τῇσι ἑκατὸν νήσοισι καλεομένῃσι) *Diodorus XIII. 77.* τότε μὲν πύλισθη πρὸς τινὶ νήσῳ τῶν ἑκατὸν καλουμένων. Aliis ἑκατέρω, qui inter *Apollinis* titulos, νῆσοι, aut ἑκατόννησοι. Lege *Casaubon.* in *Strab. XIII. p. 919.* [ad p. 618. ed. *Cas.*] **WESS.**

[7. Αἰσβίοισι μὲν νῦν etc.) *Commode* ab his verbis factum foret initium novi capituli 152. Nam, post excursus de Asiaticis Graecorum coloniis, nunc continuatur narratio, inde ab extr. cap. 141. interrupta. **S.**]

CAP. CLII. 1. ἀπικίατο) Solent scribae communio-rem verbi huius formam amplecti. Ἐπεί τε δὲ οἱ Παιόνες ἀπικίατο, V. 98. et brevi post *Ald. Med.*, at *Vind.* et *Arch.* Ionicam notam detrahunt, prorsus uti hic *Med.* et *Ask.* Praestat, ut in possessione ne turbetur. **WESS.** — Conf. *Adnot. ad I. 2, 11. S.*

15. συναμωρεῖν) Priorem verbi partem *Med.* et *Ask.* bene pingunt, non mediam. *Aristophanis συναμωρουμένη, Nub.*

1066. et πάντα ἐσιναμώρεον VIII. 35. τὸν ἐσιναμώρεος Hippocratis et Nostri V. 92, 7. [ubi vide Var. Lect.] (sic enim ibi mssti Paris. et Scholiastes, atque ex eo Suidas) verum patefaciunt; Photius insuper, ex Herodoti I. ἐσιναμώρειν in Lexico deponens, ut Cl. Alberti mihi testatus est. WESS.

CAP. CLIII. 9. πάθια ἔσται ἔλλειψα) Aversor strictum in tot viros, de Herodoto non male meritos, Gronovii stilum. Portus ἔλλειψα optime reposuit, eiusque vestigia Ed. Genevensis pressit. Simillimae originis περίλειψος Aeschyl. Suppl. 208. Λειψήνουςά τε καὶ ἀκούουσα καλὰ Perictione in Stob. Serm. LXXXIII. p. 448. Sic enim scripserat: certe λειψήματα habet Hippocratis Epist. p. 1285. λειψήνῃ Hesychius. Ἄλειψα intensiore significatione sumebat Corn. de Pauw, ut ἀξυλον ὕλην Homerus, adpositis alijs, quae omitto. WESS.

18 seq. καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι.) Leviter ista depravata mirum in modum interpretantur, sic forte redintegranda: καὶ ἐπὶ Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι vel εἶναι. Ἐπὶ -- εἶναι et εἰσῆναι in hunc usum adhiberi solent: non nescio tamen, qui color vulgatis possit conciliari: sed nostro loco simillimus est III. 134. ἐπὶ Σκύθας -- μὲν τὴν πρώτην εἶναι ἔασον -- εὐ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι: in quibus ἔασον tantumdem fere valet ac ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιεῖσαι. VALCK.

Ibid. Graecum exemplar hic sine vitio non cerni, H. Stephanus censuit. Subvenit Corn. de Pauw, ellipsi, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν Φερονίδα εἶναι πρώτην, aut τὴν αἶρην εἶναι πρ. et Ionas non dignos reputans, quibus primam curam inpenderet. Ita constaret oratio, modo dicendi genus constabilitum esset. Τὴν πρώτην saepe ponunt. Heliodorus IX. p. 409. ἀλλὰ μὴ τὴν πρώτην ἐκοντὶ Φέροντες αὐτοὺς ἐνεχείρησαν ex Ms. Palatino. Libanius T. II. p. 110. D. καὶ παγὲν τὴν πρώτην, ἀμεταστέατον μέναι: quorum tamen structura diversior. Ego Nostri haec sic ordinabam, καὶ τοὺς Ἴωνας τὴν πρώτην ἐν οὐδ. λ. ποιησάμενος εἶναι: et Ionum nullam initio rationem habendam esse ratus. Nunc maximopere blanditur Valckenarii coniectura. WESS. — In frequenti apud Nostrum usu dictionis ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιῆσθαι, et huic similibus, nusquam alibi verbum εἶναι adiectum cernitur. Quia tamen nunc in rariorem scripturam, quae difficiliorem videatur explicatum habere, consentiunt

libri; ratio suadet, ut, si quo modo defendi illa possit, pro vero habeatur. Igitur cum *Aem. Porto* (Lexic. Ion. voce εἶναι) statuendum videtur, ex usu alioquin satis familiari *Herodoto* abundare h. l. verbum εἶναι. Cuius usus et alia multa exempla *Portus*, et *Hermannus* ad *Viger*. Adnot. 177. haec duo protulit: IV. 33, 15. τὰς ὀνομάζουσι Δῆλοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην: tum II. 44, 13. Ἡρακλῆος ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι. Nec desunt apud *Thucyd.* *Plat.* et *Xenoph.* similis abundantiae exempla. S.

CAP. CLV. 5. ὁμοίως γὰρ μοι νῦν γε φαίνομαι etc.) *Clementem*, qui *Xenophonti* memoriae vitio adscripsit, notarunt docti viri, praeterque ceteros *N. Abramus* ad *Cicer.* pro *Milon.* c. 3. *Stasini*, quod ex eo [ex *Clem. Alex.* *Strom.* lib. VI. p. 451. ed. *Sylb.*] discimus, par opinio:

Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνων, παῖδας καταλίπει.

Eadem *Gabrielis Naudaei*, inter dominationis arcana in damnosissimis, et *Machiavello* perniciosioribus, *Considerat. Politicis* c. 3. et 4. *WESS.* — Haud dubie *Herodotus* versiculum illum in animo habuerat, quem in proverbium olim abiisse ex *Aristot.* *Rhetor.* I. 16. et II. 17. et ex *Polyb.* XXII. 8. intelligitur: quem versum *Homero* tribuens doctissimus Editor *Demetrii* περὶ Ἑρμην. (in *Not.* ad sect. 156.) alio tunc occupatum, puto, animum habuerat. S.

16. καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας) Restitui expulsum pronomen. Imitatur solemnī more Poëtam *Odyss.* T. 91.

--- ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.

Admovit *Nostri* verba *Phaedro* V. 7, 39. celeb. *P. Burmannus*, dubius tamen, neque inmerito. Paria non sunt. Pertineant-ne huc *Ἐπίμαστον* *Hesychii* nolo dernere. Quod continuo succedit, Παικτύης γὰρ ἐστὶ ὁ ἀδικίων, τῷ σὺ ἐπιτρ. absurde expressum est, praesens factum *Pactyes* admisit, cui tu *Sardes* commisisti: paullo aliter prior interpretes, sed consimili sententia. Nam *Pactyae* non fuerunt a *Cyro* *Sardes* traditae, sed *Tabalo* viro *Persae*. *Pactyes* acceperat *Croesi* *Lydorumque* opes in *Persidem* avehendās, ac nactus occasionem a *Tabalo* et *Cyro* desciverat: haec superiore capite omnia. Quare ne sibi contrarius videatur *Herodotus*, adsumendum est aut τοῦτον aut ἐκεῖνον ad pleniorē orationis habitum. Non fugit interpretum ea negligentia *Corn. de Pauw*, *Vir. Clar.* *WESS.* — Nempe intelligit *Vir doctus*,

Πακτύης ἰστί ὁ ἀδικίων (τοῦτον, scil. τὸν Τάβαλον) τῷ σὺ etc. atque sic Larcher: *Pactyas a offensé celui à qui vous avez confié le gouvernement de Sardes*. Quae mihi, ut dicam quod sentio, frigida sententia et parum commoda videtur. Profecto parum convenit, ut Cyro ob defectionem Lydorum (adeoque ob facinus adversus ipsum admissum) irato (conf. c. 156, 8.) diceret Croesus: *Pactyas est, qui adversus Sardinum praefectum inique egit*. Malum quidem fateri, minus adcurate hic loquentem Croesum fecisse Herodotum, dicentem *Pactyae commissas Sardes fuisse*; cui non urbis custodia, sed aurum creditum erat. Nisi forte consulto et arguta quadam ratione haec Croesum dicentem Scriptor noster induxit; scilicet, quo moneret ille Cyrum, non debuisse eum huic homini tantum auri vim committere; hoc enim perinde esse ac si ipsam urbem illi credidisset; quoniam auri ope partim milites urbem custodientes corrumpere, partim alios suo imperio parituros conducere potuerit. S.

22. κέλαι δὲ σφας κιθῶνας) Babylonis desciscentibus talem poenam irrogat apud Plutarchum T. II. p. 173. Xerxes. Tu vide Polyaeum VII. 6, 4. et Iustinum I. 6. WESS.

CAP. CLVI. 11. καὶ πρὸς, ἐξανδραποδίσασθαι τοὺς etc.) Est ex scripto. Καὶ δὴ πρὸς, insuper, V. 67. et creberrime in Musis. Demosthenes I. in Aphob. p. 509. καὶ πρὸς, ὑπὸ τούτων ὑβριζομένους: et in eundem p. 519. καὶ πρὸς, ὅτι ζημιούται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν. Habet alia Casaubon. ad Strabon. III. p. 218. [ad p. 147.] WESS.

CAP. CLVII. 4. ἐπ' ἑωυτὸν ἰόντα) Geinozius merito in hoc adquiescit. Eadem macula infecit VIII. 65. ἀπ' ἑλευσίνος ἰὸν εἰς τιμασίην Ἀθηναίοισι. Attigit et haec Plutarch. de Malign. p. 859. A. nec sine loligine quadam. WESS.

13. εἰς θεὸν ἀνῶσαι) Rem ad Apollinem Didymaeum in Branchidis referre si diceretur εἰς θεὸν ἀνάσσειν, adeo nihil hic esset insolens. Hesychius: Ἀνοίσει, ἀναφέρει: et Ἀνοίσω, ἀναφέρω. Verbi meminit εἶσω Eustath. ad Od. T'. p. 728, 32. [p. 1887 extr. ed. Rom.] tanquam μέλλοντος, ἀναδραμέντος εἰς ἱεστῶτα, sed εἰς πεζολογίαν ἀχρήστου. Pro φέρε positum εἶσι legitur aliquoties apud Aristophanem, et συνοίσειν apud Atticos frequentatur pro συμφέρειν. Quod legimus in Herodoto ἀνῶσαι, firmari videtur istis ex lib. VI. c. 66. ἀνωίστου

γενομένου ἐκ προνοίας τῆς Κλεομένης ἐς τὴν Πυθίην: opera Cleomenis ad Pythiam re relata: verba valde vexata hunc in sensum capienda censeo: sed et ibi praeferrem, si darent Codices, ἀνοίστου: nostroque loco, συμβουλῆς πέρι ἐς θεὸν ἀνοῖσαι, vel ἀνοίσειν. Eadem structura legitur lib. VII. c. 149. περὶ μὲν σπονδῶν ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας, de foedere quidem ad populum se relatueros. Hoc alibi dicitur ἐξενῖναι ἐς τὸν δῆμον: quod suo more Pythia dicebat ἐς πολύφημον, Herod. V. 79. Ἀγορὴν πολύφημον dixerat scilicet Homerus, quem vates isti mercenarii libenter imitabantur. VALCK. — Poterit, puto, haud absurde statui, esse ἀνώσαι ex ἀναοῖσαι contractum, quemadmodum ex βοαοῖν fit βοῶν, et similia. De Branchidis cf. Adn. ad I. 92, 6. S.

CAP. CLIX. 13. καὶ ἄλλα ὅσα ἦν νενοσσευμένα) Certum hoc praestant membranae. Porti νενοσσευμένα Genevensis editor probavit, Kühnius quoque, [at hic quidem νενοσσ. tenet, ad Aelian. Var. Hist. V. 17.] et Bochartus, hunc locum admoventes inlustrando Psalmo LXXXIV. 4. Part. II. Hieroz. lib. I. c. 8. Uti nunc varii generis aves in templorum muris nidulantur, sic prisco aeo. Notum illud Ionis in cognomine Euripidis fabula, vs. 170. τίς ὃδ' ὀρνίθων καινός; προσέβα; Μῶν ὑπὸ θρυγκοῦς εὐναίας Κερκηρῆος θήσων τέκνους; WESS. — Habet Hesychius, Νοσσεύουσαι, γεννώσαι, ex graeca versione Ierem. 48, 28. ubi περιστέραί νοσσεύουσαι. Idem verbum et ex Ezech. 31, 6. et ex Sirac. 1. 12. citavit Biel, in Thesaur. Philol. Vet. Test. Adde proximam Valckenarii Adnot. S.

17. τοὺς ἰκέτας μου) Huc in luculentissima Or. Rhodiaca respicit Dio Chrys. p. 338. Α. ὁ Ἀπόλλων οὐκ εἶα δῆπουθεν ἐκ τοῦ περιβόλου τοὺς νεοττοὺς ἀναιρεῖσθαι τὸν Κυμαῖον, ἰκέτας ἑαυτοῦ λέγων. Herodotus, ὅσα, αἶτ, ἦν νενοσσευμένα ὀρνίθων γένεα ἐν τῷ νηῷ: quomodo, litera duplicata, Hemsterhusium etiam scripsisse, liquet e notis ad Plutum Arist. p. 363. Qui in Alex. Cod. Test. Vet. νοσσοί, in Romano passim sunt νοσσοί. Forte Codex aliquis in Herod. dabit ἐννενοσσευμένα. VALCK.

Ibid. τοὺς ἰκέτας μου) Pertinet huc Xenocratis, Platonis discipuli, misericordia; qua passerem accipitre insequente in sinum fugientem servavit et fugato raptore dimisit, ἐπειπὼν, ὅτι μὴ ἐξέδωκε τὸν ἰκέτην, in Aeliani Var. Hist. XIII. 31. ubi Kühnius plura, et ad eiusdem V. 17. Mox [l. 19.] Herodot. T. V.

οὕτω τοῖσι λαῖσιν, sic tuis supplicibus etc. eleganter clar. Reiskius. WESS. — Vulgatum τοῖσι tenent libri omnes, recte quidem. S.

CAP. CLX. 3. ἐς Μυτιλήνην) Non dissentio a Mediceo, cui II. 178. ἡ Μυτιληναίων, sicuti et aliis. Solent veteres in urbis nomine varii esse: ἀπὸ Μυτίλης aut Μύτωνος si titulus venerit, uti est in Steph. Byz., quod Florentiae inveniebatur, legitimum erit, stabilitum cumulo ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΩΝ numorum. Vossium vide ad Melam II. 7. WESS.

12. τοῦ δὲ Ἀταρνείως) Infra meminit τῆς Ἀταρνείτιδος χώρας VI. 29. Regioni non spatiosae nomen dedit oppidum, passim dictum Ἀταρνείως: fuisse χωρίον ἰσχυρόν liquet e Xenoph. Ἑλλ. III. p. 286, 13. Civis dicebatur Ἀταρνείτης: quando vocatur Ἀταρνείως, hoc ab Ἀτάρνα fluxisse statuendum est: vid. L. Holsten. ad Steph. in voce, Maussac. ad Harp. voc. Φρεάβριος, atque ibi Vales. et Menag. ad Laërt. I. 80. Hermippi ἀνδρὸς Ἀταρνείτω mentionem facit Herod. VI. 4. In historia Philippi Macedonica saepe commemoratur Hermias eunuchus, Ἀταρνείως ἄρχων. Huius nomen restituendum est Ὑλπιανο ad Demosth. Phil. IV. p. 81. §. 46. παρ' Ἐρμίου (vel Ἐρμίου: vulgatur παρὰ ταμίου:) τοῦ εὐνούχου, ὃν νῦν ἀνάσπαστον ἐποίησατο, ἄρχοντα Ἀταρνείως. Nomen non Ἐρμίας, sed Ἐρμίας, scribendum contendit Harp. in voc. In hunc ipsum, valde sibi probatum, cum hymnum scripsisset (ab Athenaeo nobis custoditum XV. p. 696. et Diog. Laërt. V. 7, 8.) Aristoteles, Athenis a sacro quodam sycophanta, quod genus illic etiam bonis fuit permolestum, impietatis est accusatus: in isto carmine Hermian Ἀταρνείως ἐντροφον vocat vir magnus; quem Hermian, genere Bithynum, non debuerant Ἀταρνεία dixisse Athenaeus et Suidas. In Eunuchio Luciani T. II. p. 357. dicitur Philosophus εἰς ὑπερβολὴν θαυμαστάς Ἐρμῖαν τὸν εὐνούχον, τὸν ἐκ τοῦ Ἀταρνείως τύραννον. VALCK.

Ibid. τοῦ δὲ Ἀταρνείως τοῦτου ἔστι χώρας τῆς Μυσίας) Χωρίον Ἀταρνεία, contra insulam Chium, Diodorus vocat XIII. 65. Τὸ δὲ χωρίον ἐστὶν ὃ Ἀταρνείως ὁ Χίων μισθός, eadem de Pactyā tradito locutus Pausanias IV. 35. Confer Diodoro XVI. 52. adposita. WESS. — Est igitur ὁ τοῦ Ἀταρνείως χώρας, ager Atarnensis; de quo idem Noster VIII. 106. loquens, ait γῆν τὴν Μυσίην, τὴν Χίοι νίμονται, Ἀταρνείως δὲ καλεῖται. S.

16. οὔτε οὐλὰς κριθῶν) Reiskius οὐλὰς, ut lenior decurrat

sermo, cui sine medela non deest cultus. Οὐλοχῆται; *Homerus*, προχῆται; *Euripides* Iphig. Aulid. 955. et 1112. (quem *Hesychius* in voc. respexit.) nuncupare solet. Multa *Eustath.* Ἰλ. α'. p. 132. [p. 100. ed. Bas.] WESS.

CAP. CLXIII. 4. οὐ στρεγγύλῃσι νηυσὶ) *Mos* Ionum in schedis *Ask.* observatur. Sic νηυσὶ ἐβδομήκοντα VI. 92. οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ IX. 89. et mox c. 166. Mira ceteroqu岸 discordia isto in vocabulo: modo νῆες, quibus primas in *Ionia* *Corinthus* dedit, [dial. ion. §. 19.] modo νῆες his in *Musis*. De *Penteconteris* rotundisque navibus praeter *Baiffium* et *Meibomium*, ad *Plinii* VII. Hist. N. c. 56. *Harduinus*. WESS. — In lat. vers. temere h. l. praetermissa sunt verba: *Navigabant autem non rotundis navibus, sed longis.*

8. εἰκοσι καὶ ἑκατόν.) *Errantes* *Lucianum* et *Phlegontem* *Trallian.* in viam revocavit *Casaubonus* ad *Strabonem* [lib. III. p. 151.] *clementer*. *Cicero* de *Senect.* c. 19. Fuit enim, ut acriptum video, *Arganthonius* quidam *Gadibus*, qui lxxx. regnavit annos, centum et viginfi vixit. *Productior* haec est aetas, nec prorsus insolita. *Auctor* *Dial. de Orator.* c. 17. *Centum et viginti anni ab interitu Ciceronis in hunc diem colliguntur unius hominis aetas*, horum fortasse recordatus. *Paria* fere *Trebell. Pollio* in *Claud.* c. 2. De *Tzetze* dubium non est, *Ταετησός* -- ἥς Ἀργανθώνιος ἐβασίλευσε, ζήσας ἔτη ρκ', αἶφ' ὧν ἐβασίλευσε π', ὡς Φησὶν Ἡρόδοτος, in *Lycophronem* vs. 644. WESS.

13. ὁ δὲ πυνόμενος πόν Μῆδον -- ὡς αὐξοῖτο) *Placuit* priscis dictionis haec forma. Σκέψαι τὴν ὥρην ὡς ὀλιγοχρόνιος, in *Epigr. Anthol.* VII. p. 631. Αἴγισθον ἐνθ' ἠκῆκεν ἰστορῶ πάλαι, *Sophocles* *Elect.* 1107. *Qualia* cum apud optimos obferant se, parco operae, et *Stephanum* advoco de *Dialectis* p. 51. *Küster.* in *Aristoph.* *Plut.* vs. 55. *Davisium* ad *Ciceron.* N. D. I. 26. *Potius* erit expiscari, quis *Medus* ille, cuius vires et potentiam crescere *Arganthonius* ex *Phocacensibus* inaudiverat? *Harpagus*-ne, qui *Medus* origine? At eum simpliciter vix ita designat. *Praeterea* structa videntur *Phocaeae* moenia ante *Harpagi* incursionem: id postulant, quae de obitu *Arganthonii* c. 165. perhibentur. *Hoc amplius*, si validissimis hoc se demum tempore sepsissent muris, fieri-ne id potuit citra ullum *Harpagi*, in vicinia haerentis, impedimentum? Immo vero adgressus urbem est, operibus munitam et propugnaculis firmam. Quae

quidem τὸν Μῆδον vehementer urgent, minime τὸν Αὐδὸν h. e. Croesum, Ionum liberis civitatibus infestum olim c. 26. etc. Non addicunt mssti fateor; iniusta tamen mædela et suspicio non est. Habeo consentientem *Corn. de Pauw*. WESSELING. — Tum IDEM in *Addendis* haec adiicit: „Susplicatur, πυθόμενος τὸ Μῆδων, res et potentiam „Medorum, olim hic fuisse, doctissimus A. Kluitius.“ — Fidenter *Larcher* in gallica *Herodoti* versione *Croesum* posuit; quem eo nomine reprehendit *Volney*, (*Chronol. d'Herod.* p. 78.) *Harpagum* intelligens. At, *Harpagum* nunc dicere non potuisse *Herodotum*, satis luculenter et *Wess.* et *Larch.* demonstrarunt. Sed nihil magis in promptu erat, quam ut *Medus* hic *Cyrus* intelligeretur, qui in *Medorum* successerat imperium. τὸν Μῆδον idem est ac τὸν Μῆδων βασιλία, *Medorum* regem; atqui is nunc *Cyrus* erat. Vide ad I. 2, 13. notata, et conf. etiam c. 46, 3. *Pausanias* quidem X. 8. p. 817. videri possit *Medum* hunc *Harpagum* intellexisse. S.

CAP. CLXIV. 6. καὶ οἶκημα ἐν κατιρῶσαι) Addi iubet *Reiskius* τῷ Μίτρη, aut alterius Persici numinis nomen. Verum Persae parietibus deos non includebant, templa damnantes et aversati, c. 131. Quem modo laudavi *Corn. de Pauw*, οἶκημα turrim esse decernit, sacrandam ac humanis usibus eximendam: hoc ut obtineret, *Lexica* adpellavit et *Glossarum* εἰρήματα πρὸ παρεμβολῆς, *Procastria*; quae nihil adiuvant. Fallunt enim *Lexica*, et *Procastria* aliorum ferunt, sicuti. *Festus* docet in *Procestria*. Saepe doctos viros ingeniosiores experior, quam necesse erat. Iubet *Harpagus* unas aedes consecrari in obedientiae argumentum et *Persicae* dominationis: hoc intelligitur. At vestigandum est, cui deo atque usui cesserit consecratio; cur tandem? Quum de consilio constet, licebit, quod tacitum scriptor habuit, ignorare. Alioqui ex *Aldino*, levi opera, fingi poterit, καὶ οἶκημα ἐν κατιρῶσαι et unam habitationem detrahere. Sic expedita omnia. Vide *Gronovium* VII. 24. VIII. 95. WESS. — Nempe locis citatis *Gronovius* verbi σῆμα eiusque compositorum plura quaedam exempla congererat. Vide vero quam contagiosa res sit corrigendi pruritus. Modo verissime *Wesselingius* aiebat, saepe doctos viros in interpretandis aut in corrigendis veterum auctorum locis ingeniosiores esse, quam necesse erat. Nunc, postquam alii in

expediendo hoc loco vires suas tentarunt, ipse etiam temperantissimus alioqui Vir, et a vi inferenda abstinentissimus, ad corrigendum confugit. Atqui recte paullo ante, interpretatus ipse erat *Herodoti* verba: nihil desiderabatur, nisi ut (quod perspecte *Larcher* vidit) *Regi consecrandas aedes* intelligeret. *Aldinum* κατεῖναι nil aliud est nisi ipsum κατεῖναι, diphthongo ει loco vocalis, productae posita; conf. *Var. Lect.* ad I. 123, 17. I. 73, 8. IX. 85, 4. et 6. Quidquid ad Regem pertinebat, id sacrum habebatur: ideo κατεῖναι, consecrare dixit, pro dedicare Regi. S.

17. χωρὶς ὅτι) Scribere solet in talibus χωρὶς ἢ ὅ, τι p. 39, 41. p. 240, 49. p. 249, 1. [I. 94, 2. IV. 61, 6. et 82, 2.] Hic forte praestiterit posuisse: χωρὶς ἢ ὅ, τι χαλκός ἢ λίθος ἢ γραφή ἦν. VALCK. — Utique ὅ τι diremtis voculis scriptum oportuit: particulā ἢ vero non opus erat inserta, quum praesertim continuo deinde eadem posita sit, et quidem diversa notione ab ea quae hic locum esset habitura. S.

CAP. CLXV. 2. οὐκ ἐβούλοντο) Vetus ἐβουλεύοντο exercuit *Porti* diligentiam: varia conminiscitur, quae, melioribus repertis, praetereo. Confusio illis in verbis adsidua, veluti VI. 66. *Diodor. Sic.* XIV. 82. *Dion. Chrysost.* Or. IV. p. 66. A. etc. WESS. — Non ἐβουλεύοντο olim editum erat, sed ἐβούλεντο, pro quo haud absurde *Portus* ἐβουλεύοντο scriptum oportuisse coniecit, ex prisca praesentis forma βουλέομαι, unde etiam fut. βουλήσομαι. De ὠνεομένοις, quod sequitur, vide *Adn.* ad I. 68, 26. S.

7. τῇ οὐνομα ἦν Ἀλαλίη) *Diodorus* τὴν μὲν Κάλαριν Φωκίᾳ ἐκτίσαν V. 13. magno, si scripserit ita, errore, ut dictum alias. *Seneca* *Consol.* ad *Helv.* c. 8. ut antiquiora, quae vetustas obduxit, transeam, *Phocide* relicta, *Graii*, qui nunc *Massiliam* colunt, prius in hac insula (*Corsica*) consederunt; permiscens, ut saepe veteres, *Phocidem* et *Phocaeam*. WESS. — Repetitur apud *Nostrum* idem nomen c. 166, 13. Succedente tempore *Aleriam* nominari invaluit; permutatis (ut saepe alias) l et r literis. Quod ἀνεστήσαντο πόλιν ait auctor, excitaverunt intelligunt omnes, id est condiderunt: et sic *Steph. Byz.* ait, Ἀλλάλια, κτίσμα Φωκίων, nempe Φωκίων voluerat. Videtur autem verbum illud proprie significare eiectis cultoribus (ἀναστατών ποιηθέντων) urbe potiri. S.

14. καὶ μύδρον -- κατεπόντωσαν) Hic narrata tangit *Scholias* ad *Soph. Antig.* 270. excitans *Callimachi*, forsan ex *Ibide*, versum, Φωκείων (immo Φωκαίων) μέχρις κε μένη μέγας εἰν ἀλλ' μύδρος. *VALCK.*

Ibid. μύδρον σιδήρεον κατεπόντ.) Prior interpret [grande saxum scribens] Latina formarat ad *Horatianum Epod.* XVI. 25.

*Sed iuremus in haec: simul imis saxa renarint
vadis levata, ne redire sit nefas.*

Res eadem, verba discrepant. Horatius μύδρον massam lapideam, uti apud *Strabonem* saepius, intellexit. Consimili iurisiurandi additamento *Aristides* ὁρκίζει μὲν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ὁμοσεν ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, μύδρους ἱμβαλὼν ἐπὶ ταῖς ἀραις εἰς τὴν θάλασσαν, in eius vita *Plutarchus* p. 334. A. Iunge *Turnebi Advers.* XIV. 21. *WESS.*

CAP. CLXVI. 3. καὶ ἄγον γὰρ δὴ καὶ etc.) Restitui in integrum, quod erat inmutatum. *Homero* utor auctore *Il. B.* 834. Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο. Supra c. 70. placuit idem, sicuti et deinceps. Memini poetam ἄγον saepe ponere ob moduli rationem. In *Nostro* ea cessat. *Reiskius* maluit καὶ ἄγον γὰρ αἰὶ καὶ ἔφερον, non ego. Quae enim arguens necessitudo? Obportunius erit de foedere addere, quod *Carthaginenses inter et Etruscos* coaluerat ad *Tyrrheni maris et vicinarum insularum tutelam*, in *Pindari Python. Od. I.* 139. *WESS.*

9. Καδμείη τις νίκη τοῖσι Φωκαεῦσι ἐγένετο) Explicant *Diodori Eclog. T. II.* p. 495. et XI. 12. *WESS.* — Conf. *Suid.* et *Paroemiographos.* *Cadmea* scilicet *victoria* dicitur, quum plus incommodi accepit victor, quam intulit. Est igitur tristis utique, sed victoria tamen: atqui hic quidem nullum victoriae adparet vestigium; nisi cogites, quod ipso etiam vocabulo νίκη significat Scriptor, et ipsos hostes cladem accepisse, et prius ex acie se recepisse quam *Phocaeenses.* conf. c. 82, 27 seqq. Non est autem (de quo commodè *Larcherus* ad h. l. monuit) confundenda haec victoria cum ea, quam *Phocaeenses Massiliam* condentes de *Carthaginensibus* reportasse *Thucydides I.* 13. scribit. Conditam enim a *Phocaeensibus Massiliam* esse sexagesimo fere anno ante haec tempora de quibus nunc agitur, abunde idem doctus *Herodoti* interpret ex *Eusebio*, ex *Scymno Chio*, *Ti-*

maei testimonium invocante vs. 210 seq. (T. II. Geogr. Min. Huds.) ex Solino, c. 2. et ex Iustino XLIII. 3. demonstravit in Adn. ad h. l. et in Chronol. Herod. p. 437. seq. Quare nec mirum admodum videri debet, quod coloniae Massiliam ductae mentionem nullam Herodotus fecit, quippe quae res ad illius institutum nunc non pertinebat. Ne id quidem mirari debemus, quod Phocaeenses hi non Massiliam ad cognatos suos et populares se contulerunt; quoniam arctis finibus illi conclusi, et a continente barbaris ferisque gentibus cineti erant. At tempora resque diversas utique Pausanias miscet lib. X. c. 8. p. 816 seq. ubi, Massiliae obiter mentionem faciens, diserte ait, *Phocaeenses Massiliam condentes partem fuisse eorum, qui Medum Harpagum fugientes, patriam reliquerunt; hosque, navali praelio superatis Carthaginensibus, terra ea potitos esse, quam inde ab illo tempore tenuerunt.* Cui paria Ammianus Marcell. XV. 9. tradit, diserte scribens, *Phocaeensium Harpagum fugientium alios Veliam in Lucanis, alios Massiliam condidisse.* Atque etiam Seneca in Consol. ad Helv. c. 8. de Corsica loquens: *Græci, ait, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula consederunt.* Errori ansam praebere Thucydides potuit, de Phocaeensibus Massiliam condentibus ita disserens, ut videri potuerit originem huius coloniae in Cyri aetatem ponere. Ac fieri sane potuit, ut Atheniensium multi, quippe regionum ultra Italiam sitarum rerumque ibi gestarum parum gnari, duas Phocaeensium expeditiones in unam confunderent. Sic quidem etiam Isocrates (in Archidam. p. 68. T. II. ed. Auger.) ait: *Φωκᾶντες φύγοντες τὴν βασιλείᾳ τοῦ μεγάλου δεσποτεῖαν, ἐκλιπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν ἀπώκησαν.* Quod si tale quidpiam compertum habuisset Herodotus, is quem omnia diligenter percunctatum novimus, quique in eadem inferiore Italia, in qua hi Phocaeenses dein consederunt, sedes suas habuit, haud dubie mentionem Massiliensis coloniae h. l. facturus erat. Cum Herodoto pulcre consentit vetustus Rerum Italicarum scriptor Antiochus Syracusius, cuius testimonium Strabo sub initium libri VI. adposuit. Nam, quod ibi vulgo legitur *εἰς Κύρον καὶ Μασσαλίαν*, unice vera certaue est Casauboni sententia, καὶ Ἀλαλίαν (aut Ἀλλασίαν, ut est apud Steph. Byz.) scripsisse Antiochum. Atque ipsa haec similitu-

do nominum Ἀλαλία et Μασσαλία fortasse confusioni illi, de qua supra ad c. 165, 7. dixi, occasionem dedit. Caeterum de Massiliensis coloniae origine videndus *Aristoteles* apud *Athnaeum* lib. XIII. c. 36. et *Iustinus* XLIII. 3. quorum neuter primos colonos metu Medorum aut Persarum domo profectos memorat. S.

11. ἀπεστράφατο male a dialecti legibus codex *Med.* avertit. Vide supra, c. 141. WESS.

CAP. CLXVII. 1. τοὺς ἄνδρας, οἱ τε Καρχηδόνιοι etc.) Particulam τε remque ipsam monstrare haec corrupta et lacunosa esse, Cl. Reiskii sententia est: deesse enim, quid Carthaginenses cum suis captivis fecerint. De lacuna dubito; censeoque, ἔλαχόν τε (sive δὲ potius) αὐτίων πολλῶν πλείους, ad solos Tyrrhenos spectare, et commate a praecedentibus esse secernenda. Quae de *Agyllensibus* subduntur, opinionem adfirmant. Sorte plures acceperant captorum Etrusci; omnes eos, sicuti et suos Carthaginenses, lapidibus cooperuerunt. Κατέλευσαν refertur ad utrosque. WESS. — Suffragari Viro doctissimo nullo pacto possum, in eadem ῥήσι alterum verbum, ἔλαχον, ad solos Tyrrhenos spectare; alterum, κατέλευσαν, ad utrosque. Scabrosa et impedita aut defecta videri debuit oratio, si αὐτίων ad *Carthaginenses* refertur: at, pronomine hoc ad *Phocaeenses* relato, omnia satis commode procedere videntur. *Carthaginenses* Tyrrhenique plures captivos fecerunt quam *Phocaeenses*, eosque inter se partiti sunt; dein eosdem, in terram expositos, lapidibus obruerunt. οἱ τε Καρχηδ. καὶ οἱ Τυρρ. dein ἔλαχόν τε --- καὶ κατέλευσαν. Ego vero aliud quidpiam hoc loco desideraveram. Nempe in proxime sequentibus, praeter suum morem, subito et ex abrupto *Agyllaeos* nominat Scriptor; quum exspectasses ut prius diceret, *expositos captivos fuisse prope Agyllam, Etruriae oppidum, ibique lapidatos*. S.

6. ἔμπηρα) Praeclare Gronov. ex Mediceo. Arbitror ex *Theopompi* Epitome *Herodoti* venisse, atque huc pertinere apud *Suidam* in voce: Αἱ δὲ γυναῖκες ἔτικτον ἔμπηρα καὶ τίγατα· οἱ δὲ τῶν τετολημμένων σφίσι λήθην καταχίαντες, ἦγον ἐς Δελφοὺς. Falli possum opinione, sunt tamen eiusmodi, ut hinc propagata deierares. WESS.

14. ἦτις νῦν Ὑέλη καλεῖται) *Stephani Byz.* Θύελλα, quae hinc advocatur, nata videtur ex ὈΥΕΛΛΑ male scripti.

exemplaris aut ὈΤΕΑΙΑ, uti Dionysio Ant. Rom. I. p. 16. dicitur. Eiusdem Stephani Βύλη in voce Ἑλέα similes natales habuit. Lege Cluver. Ital. Ant. IV. p. 1259. WESS.

[16. τὸν Κύρνον --- κτίσαι ἥρων ἰόντα) Larcherus ad h. l. ait, tradi a Servio ad Virgil. Ecl. IX. 30. Cyrnam, Herculis filium, nomen dedisse insulae. Mihi quidem nihil tale apud Servium reperire contigit: nec omnino, quis ille heros Cynus fuerit, mihi liquet: quem enim Cynum Diodorus Sic. V. 60. memorat, is huc non pertinere videtur. Mira vero locutio, κτίσαι --- ἥρων, condere heroem, ut vulgo interpretantur; nisi intelligas instituere heroem, et ut talem colere. Larcherus quidem monumentum Cyno erigere intellexit. Benedictus, in Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. suspicatur, ἔλος ἰόντα scripsisse Herodotum; fuisseque paludibus illis, in quibus hi Phocaeenses (teste Dionysio Halic. Antiq. I. 20.) urbem Τέλην, quae et Ἑλέα, condiderunt, nomen ὁ Κύρνος. Sed haec, ingeniosa quidem et erudita, at mera tamen hariolatio est. S.]

CAP. CLXVIII. [4. In τῆς Θρηκίης nil mutant libri. Intellige τῆς Θρηκίης γῆς: nam Thracia Graecis ἡ Θράκη, ionice Θρηκίη, ut IV. 99, 1. ubi quidem Θρηκίη codd. Arch. et Vind. S.]

5. ἐκτίσαν πόλιν Ἀβδῆρα) Refer huc vulgare olim dictum, Ἀβδῆρα, καλὴ Τηίων ἀποικία, ex Strabonis XIV. p. 953. [pag. 644. ed. Cas.] ubi plura. WESS.

7. ἐξελαθεῖς) Non adstipulor Mediceo, vario in isto verbo. Retinet ἐξελαθέντες IV. 145. et ἐξελαθεῖς V. 97. Par aliorum, etsi prava, consuetudo: de Pausania testis Sylburgius I. 11. p. 27. Lege quae ad Moerid. Attic. notavit Cl. Pierson. p. 13. WESS. — Non dubito equidem, Atticum auctorem ἐξελαθεῖς scripturum fuisse, absque σ ante θ, quae vulgatissima etiam huius verbi formatio est: sed, Herodotum constanter ista forma in hoc verbo usum esse, etiam atque etiam dubito. Utralibet formā ei licitum erat promiscue uti. Sin necesse esset, ut talibus in minutis sibi semper constantem eum fuisse statueremus, crediderim ego praelaturum fuisse istam paullo asperiores formam quae σ ante θ ponit; quemadmodum idem alias formas amat multo etiam asperiores, ubi φ vel χ cum litera θ concurrunt, quo de genere ad I. 130, 8. dictum est.

Quam enim formam hīc nonnisi tres codices (quoad quidem novimus) exhibent, in eandem alibi, ut I. 173, 12. III. 46, 1. 51, 9. IV. 4, 5. V. 145, 4. et 6. plures ac tantum non omnes codd. consentiunt. Similiter vero etiam *κατεπαύσθη* (pro *κατεπαύθη*) habemus I. 130, 2. et *καταπαυσθέντος* VI. 71, 1. et id genus alia. Conf. I. 186, 13. et notata ad I. 130, 8. S.

CAP. CLXIX. [7. ὡς καὶ πρότερον etc.) Vide cap. 143. S.]

[9. τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἰδιδούλωτο) Conf. c. 6. et cap. 28. S.]

CAP. CLXX. 14. τὸ ἀνέκαθεν γένος ἰόντος Φοίνικος) *Plutarchus*, haec carpens, τὸ ἀνέκαθεν habet, de *Malign.* pag. 857. F. Nostro de Phoenicia *Thaletis* origine ex antiquissimis *Democritus*, *Duris*, *Leander*; ex minus remotis *Diogenes Laërt.* I. 12. *Clemens Alex.* Strom. I. p. 352.; *Hyginus Poët.* Astron. cap. 2. adstipulantur. *Eusebius* Pr. Ev. X. 4. rem in medio ponit, ὁ Θαλῆς, ὡς τινες ἱστοροῦσι, Φοίνιξ ἦν ὡς δέ τινες ὑπεκλήφασιν, Μιλήσιος. Utrumque verum; maiores Phoenices fuerunt, ipse domicilii sedem Miletī fixit. Vide *Vossium* de *Histor. Graec.* III. p. 375. Iam quod ad Grammaticos *Phrynichum*, *Herodianum*que adinet, negantes ἀνέκαθεν de superiore tempore Attica consuetudine usurpari, non aegre fero: *Thomam M.* inprudētiaē accuso; falsum est, quod scripsit, ἢφ' Ἡροδότου ἀπαξ εἰρησθαι. WESS.

CAP. CLXXI. 2. καὶ Καυνίους) Non exputo, quid praeter errantem *Medic.* ad *Καυκασίους* defendendos produci queat? *Gronovius* tacet. Scio a principe poeta Ἰλ. κ'. 429. *Cares* *Paeones*que iungi, praetereaue addi, Καὶ Αἰλεις, καὶ Καύνανες, δῖοι τε Πιλαργοί: neque nescio, Criticos ibi ex quorundam sententia τοὺς λεγομένους Καυνίους explicare. At dubia res est, sicuti *Strabo* XII. p. 817. [pag. 542. ed. Cas.] ostendet et *Scholiastes Apollon. Rhod.* II. 358. Ipse *Herodotus* *Cauconios* ignoravit, *Caunios* Lyciis arte iterum adiungens c. 176., ubi *Florentiae* nihil mutatur. [cf. cap. 172.] Praestat sane consensui tot mssorum non reluctari. WESS.

5. καλούμενοι Αἰλεις) De *Lelegibus* anceps disputatio in *Palmerii* Gr. Ant. I. 10. *Strabo* Nostri sententiam amplexatur et tuetur XIV. p. 976. [p. 661. ed. Cas.] nec de *Cæribus* discors est *Conon Narr.* 47. WESS.

15. καὶ ὄχνα ἀπίσι) Nihil *Aelianus* de *Animal.* XII. 30. nec *Strabo* dissentit, [loco modo cit.] usus etiam *Alcaei* testimonio et *Anacreontis*, cuius in fragmento Καρικῶν εὐρύλος ὄχανον praestat, nisi qui maluerint καριοεργός cum *Eustathio* ad *Hom.* p. 707. fin. [p. 592, 13. ed. Bas.] et *Etymologo* msto *Bibliothecae Traiectinae* voc. Κανόνας, qui sua debet scholiis in *Ίλ.* θ'. 193. Post pauca [l. 19.] *Cl. Reiskius* aut περιχειμένως, videlicet ἀσπίδας, aut περιχειμένοις repōnit. Satis erit si αὐτὰς ad sententiam advoces. WESS.

19 seq. μετὰ δὲ, τοὺς Κᾶρας etc.) Male haec et distincta et Latina consuetudine fuerunt expressa. Non docetur, post *Caras* longo succedente tempore, *Dorienses* atque *Iones* ex insulis fuisse egressos, et sic sedes in continenti posuissent; verum longo post tempore *Dorienses* et *Iones* *Caras* ex insulis eiecisse. Series orationis et res ipsa hanc requirunt sententiam, sicuti pulcre animadvertit *Cl. Geinozius* et *Reiskius* atque ante eos *Portus*. Hoc vide, V. 14. ἐντελλόμενος ἐξαναστῆσαι ἐξ ἡθίων Παλιόνας: iubens sedibus suis *Paeonas* everti. Decepit interpretem μετὰ δὲ, toties in his *Musis* absolute positum, ut I. 128. etc. WESS.

27. Διὸς Κάριου) Neque haec *Strabo* neglexit XIV. pag. 974. [pag. 659. Cas.] bene distinguens inter *Iovem Carium*, quem *Mysi* pariter ac *Lydi*, quasi *Carum* fratres, deveniebantur, et *Iovem Stratium*, de quo V. 119. *Aelianus* unum eundemque censuit, errans, de *Animal.* XII. 30. WESS.

CAP. CLXXII. 2. αὐτοὶ μὲν τοι ἐν Κρήτης etc.) Adscribam *Strabonis* verba, ut manifestior *Celeb.* Viri evadat imprudentia, *Κανικωνίους* invito scriptori toties obtrudentis. De *Cauniis* ita lib. XIV. p. 964. A. [p. 652. ed. Cas.] Φασι δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Κερσίν, ἀφῆχθαι δὲ ἐν Κρήτης, καὶ χεῖσθαι νόμοις ἰδίους. Quae quidem ex *Nostro* esse repetita, monitu non eget. WESS.

{ 3 seq. προσκχωρήκασι -- πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἢ οἱ Κᾶρες πρὸς τὸ Κανικόν) *Heynius*, vir immortalis memoriae apud omnes qui humaniores literas amant, quum ad *Iliad.* α. 117. scriberet, ἢ h. l. intelligendum esse μᾶλλον ἢ οἱ Κᾶρες, animum non adverterat ad id, quod continuo adiicit *Noster*, ταῦτο γὰρ οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρίναι. Illud etiam ibidem sive fugienti calamo longe doctissimi viri excidit,

sive typothetae culpa erratum est, ut ἔθος pro ἔθνος scriptum sit. S.]

12. μέχρι οὐρων τῶν Καλυνδικῶν) Vulgari debuerat: ad fines usque Calyndensium. Si montes designarentur, οὐρέων esset scribendum. Vallam tamen Cellarius et alii sequuntur, turpius errantem in istis pag. 83, 16. [I. 206. 6.] ἡμίας ἀνέχειν ὄρεων ἀρχοντας. Nostro loco populus insanus ad suae regionis fines usque Deos exigebat peregrinos; contra Cicero in Verr. IV. c. 35. Segestanas, ait, matronas et virgines convenisse, cum Diana exportaretur ex oppido, --- thure odoribusque indensis usque ad agri fines prosecutas esse. Lecti Spartanorum Themistoclem dicuntur comitati μέχρι οὐρων τῶν Τεγεατικῶν Herod. VIII. 124. ad Tegeaticos usque fines. Suidas: Παρὰ Ἡροδότῃ Οὐροί, οἱ ὄροι, τὰ ὄρεθίσια. Asperum plerumque scribuntur spiritu tam nomen quam verbum οὐρίζειν. Lib. V. 52. legitur μέχρι οὐρων τῶν Κιλικίων. Lib. III. 90. ἐπ' οὐροισι vulgavit Gronov. pro οὐρεσι: similiter in loco vexatissimo III. c. 5. capiendum μέχρι οὐρων vel οὐρων. VALCK. — Interpres errorem excusare non potest, neque Editores negligentiam, qui Aldum et Hervagium duces recusarunt. Naevum deteraserat Casaubonus ad Strabon. XIV. p. 963. [p. 651. ed. Cas.] eluit quoque Latinis emendatis Geinozius. WESS. — Vera Ionum scriptura οὐρος et οὐρίζειν est, leni spiritu. S.

CAP. CLXXIII. 8. οἱ δὲ Μιλύαι, τότε Σόλυμοι) Cl. de Pauw moratum est illud τότε, quoniam Steph. Byz. Μιλύαι, πρότερον Σόλυμοι. Gemina Strabo XII. p. 858. [pag. 573. ed. Cas.] imitatus Nostrum et nominatim adpellans; quod illum tamen fugit. Mavult κατὰ Σόλ. quondam Solymi adpellabantur. Non adplaudo: τότε liquido spectat τὸ παλαιόν, et manum medicam renuit. Adi inferius VII. 92. WESS.

[12. ἐξελαθεῖς) Vide ad cap. CLXVIII. 7. notata. S.]

17. οὐδαμοῖσι ἄλλοις συμφέρονται etc.) Nollem tantopere sudasset pro Medic. vir Clarissimus: συμφέροντα scribentis error peperit. Vide lib. VI. 59. Explicuit erudite hunc locum Iac. Perizonius, V. Cl. Triad. Dissert. I. p. 37., quem studiorum consortem et Academici operis collegam cur Gronovius nominare contemserit, nunc non dico. Addo Orestae dictum ex Euripidis Elect. 935. κακίονους στυγῶ Τούς παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρός Οὐκ ὠνόμασται, τῆςδε μη-

τῶς ἐν πόλει. Athenis, teste Varrone, statutum fuit, ut nullus nascentium maternum nomen acciperet, sive μητρόθεν appellaretur, apud Augustinum Civit. Dei XVIII. 9. Adplica ad haec Suidae τῆς μητρός ὡς αἰξ καλεῖται. WESS.

18 seq. καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑωυτούς, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν πατέρων) Quam Lyciorum non sanequam absurdam memorat Herod. consuetudinem, tradidit et Plutarch. T. II. p. 248. D. νόμος ἦν τοῖς Ξανθίοις μὴ πατρόθεν ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζιν. Alia quaedam isti mori congrua Nicolaus addidit *Damascenus* in Ἑθῶν συναγωγῇ (libello, cuius excerpta collegit H. Vales. p. 510. etc., hunc fuisse titulum e Stobaei pag. 614. colligas:) apud Stobaeum p. 292, 23. Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τὰς τε κληρονομίας ταῖς θυγατράσι λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. Hoc Athenis atque alibi quia fuit inauditum, Demosthenes contra Boeotum p. 577. §. 11. [p. 997. ed. Reisk.] καὶ τίς, inquit, ἤκουσε πώποτε, ἢ κατὰ ποῖον νόμον προσπαράγραφοι' εἶν (τὸ τῆς μητρός ὄνομα); Materno genere superbus Megacles, ὁ Κοισύρας, audit Aristophani Ἀχαρν. vs. 614. Homero prorsus inusitata (quod monuit Heraclit. Allegor. Hom. p. 417.) μητρωνυμικά. [Ab aliis] poëtis adhibentur Ἀητοῖδης, Δαναΐδης, Νιοβίδης: ἡ τετράς, numerus quaternarius, Pythagoricis Μαϊάδης dicebatur, utpote τῆς δυάδος, Μαίας dictae, filiolus: Etymol. M. p. 166. VALCK.

21. ἀνανεμεῖται) Ionicum flexum ἀνανεμεῖται conservavit Ed. Aldina; genuinum, si verum est quod scribit Suidas, Ἀνανέμεσθαι ἐπὶ τοῦ καταλέγειν positum ab Herodoto: ἀνανεμίσται, Küstero probatum ad Suid., attulit Io. Iac. Wetstenius ad Marci xiv. 72. sed cum millenis aliis rectius omisisset. VALCK. — Speciosa erat H. Stephani emendatio, ἀναμνίσται, commemorat. Sed mutari vulgatum vetat et librorum consensus et veterum Lexicographorum auctoritas. Cognatus quodammodo eiusdem verbi usus cum eo qui hic obtinet, ille est, quo ἀναγινώσκειν, legere, significat; quem usum idem Suidas adnotavit, cum quo Hesychius consentit, in Ἀνεμῆν. S.

CAP. CLXXIV. 7. τῆς Βυβασσίνης) Is. Vossii emendatio est ad Melam I. 16, 10., merito laudata et probata Gronovio. Nihili enim Βυβλεσσίνης, quod in libris. Chersonesi haec regio Bubassus, apud Plinium. lib. V. Hist. Nat. c. 28:

Urbs, unde nomen, modo *Bύβαρτις*, modo *Bύβαρτος*. Vide ad Diodori V. 62. WESS.

14. ἐν τὸς δὲ) Unā duntaxat literā mutatā legerim: ἐκτὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο: id est ἐκτὸς δὲ πᾶσα ἡ χώρα σφι ἐγένετο (sive ἦν) νῆσος: extrinsecus enim tota ipsorum regio erat insula. Paulo superius ista leguntur, ἐούσης πάσης τῆς Κνιδίης, πλην ὀλίγης, περιήθου. Istum quinque stadiorum Isthmum voluerunt perfodere, cui, quod non esset insula, peninsula debebat Cnidiorum: vid. Pausan. V. pag. 440. Commode succedunt quae sequuntur apud Herodotum, in quibus ego quidem nihil desidero. VALCK.

Ibid. ἐν τὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο) Quae in haec verba animadvertit vir doctus, *Miscell. Lips. Volumen VII. p. 621. et VIII. p. 298.* ostentabit. Ipse scripto ad me minore molimine, ἐγγὺς δὲ ταῦτά σφι ἐγ. parum aberat, quin opus illud ex ipsorum sententia perficeretur: aut εἰκότως δὲ σφι ταῦτα ἐγέν. non sine causa faciebant. Coniecturae illae alacrem ingenii volubilitatem declarant. Mihi licebit esse tardiori. Docetur intra eam fossam, quam deprimebant, chersonesum [peninsulam] universam tum fuisse, atque insulae ferme instar. Eum in modum, qui confertim intra urbem se penetrarunt, ἀθρόοι ἐντὸς γινόμενοι, in Parthenii Erot. c. 9. et de Chersoneso Thracia obportune Noster VI. 36. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦτου ἡ Χερσόνησος εἰσα πᾶσα ἵσται. WESS. — Haud dubie recte habet ἐν τὸς, scil. ἐντὸς τοῦ ἰσθμοῦ: et πᾶσα intelligitur χώρα, quod vocab. proxime et praecedat et sequitur. Quare nulla ratio habenda coniecturae a Toupio ambiciosius iactatae, in Epist. Crit. p. 61. ed. Lips. ἀνίδωτος pro ἐντὸς reponere iubente; quam tamen novationem nuper etiam Barkerum, virum doctum, (in *Classical Journal* Vol. IX. p. 490 seq.) patronum invenisse, ex Boissonadi mei literis ad me datis intellexi; sed ille quidem verba ἀνίδωτος δὲ πᾶσα σφι ἐγένετο paullo inferius post τὸν ὄψυσον reponenda censet. Nec vero opus erat operoso alterius Viri docti (I. W.) molimine, vulgatam huius loci scripturam (in eodem *Classical Journal* N.º 20. Vol. X. pag. 326 seqq.) contra Barkerum ita defendentis, ut verba σφι ἐγένετο interpretetur quasi esset ἐπὶ σφι ἂν ἐγένετο, and all within the isthmus would have become secure in their power. Planissima sententia est, quam in versione lat. expressi-

mus: *Erat autem universa illorum ditio intra isthmum: nam Cnidia terra, id est, Cnidiorum ditio, ibi terminabatur ubi isthmus ille peninsulam continenti iungebat.* S.

21 et seqq. ἡ δὲ Πυθίη σφί etc.) Senarios Apollinis Pythii exagitat Oenomaus apud Eusebium Praep. Ev. V. pag. 220. VALCK.

CAP. CLXXV. 3. αὐτοῖσι τε καὶ) Primo adspectu scribendum potius videretur, αὐτοῖσι τε, ἡ καὶ τοῖσι περιεκοισι, prouti cepit interpres: plura tamen tuentur vulgatam. Mirificum autem illud ostentum, quo malum imminens Pedasensibus horumque vicinis portendebatur, hic suo loco commemoratur; infra lib. VIII. c. 104. loco, ut arbitrator, satis alieno: atque adeo etiam attendenti videri poterunt ab aliena manu Herodoteis quae huc spectant illic interiecta. Verba Strabonis ad Herodoti loca iam contulerat ante Casaubonum P. Leopardus Em. VII. c. XI. p. 180. VALCK. — In lat. vers. adde: *sive ipsis, sive eorum vicinis.* S.

5. τρεῖς σφί τοῦτο ἐγένετο) Dicetur VIII. 104. WESS. — Strabonem conf. lib. XIII. p. 611. S.

8. Λίδη) Mons Cariae, cui nomen *Lide*, mihi se, quod quidem recorder, alibi non obtulit. Prior interpres *Lyde* expressit, cui congruit Ptolemaei Geogr. V. 3. oppidum Cariae Λύδαι: quod tamen nomen Geographi libri varie scribunt; in *Ulmensi* versione anni 1486. *Clyde*; *Χύδαι* *Coislin.* in codice. WESS.

CAP. CLXXVI. 4. συνήλυσαν) Mihi quoque since-
rum videtur. Nisi tamen ista praecessissent proxima, κα-
ταληθόντες ἐς τὸ ἄστυ, difficulter constitui posset, utrum po-
suisset Herodotus συνήλυσαν, an συνίλησαν, vel συνήλασαν:
siquidem ista tria reperiuntur in re simillima adhibita.
Pheronem scribit Herod. II. 111. mulieres ἐς μίην πόλιν - - -
συναλίσσαντα ὑποκρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλει. Alterum, hic
merito repudiatum, legitur III. 45. ubi civium liberos et
uxores Polycrates ἐς τοὺς νεωσοίκους συνιλήσας εἶχε ἐτοίμους ὑπο-
κρῆσαι. Recentioris aevi Xanthiorum simile huius facinus
denarrans συνιλάσαι Philo praebet *Iud.* pag. 883. E. Attigit
hanc historiam similesque commemorat Casaubon. Anim.
in *Athen.* XII. c. VII. [ad p. 529. b.] VALCK.

7. ταῦτα δὲ ποιήσαντες etc.) Animosum hoc et triste in-

defendenda libertate exemplum Xanthii Alexandri Magni et Cassii Brutique per Asiam expeditionibus iterarunt, meriti Philonis Iud. praeconia, Quod omnis Prob. Liber pag. 883., et Appiani, in Harpagi nomine aliorum culpa vitiosi, Bell. Civ. IV. p. 1017. [cap. 80. T. II. nostrae ed. p. 633.] qui sua Plutarcho debet in Bruto p. 998. WESS. — Plutarcho nihil debere Appianum, abunde alibi demonstravimus. S.

CAP. CLXXVIII. 4 seq. τῆς Νίνου ἀναστάτου γενόμενης) Vide supra, c. 106. Mirum vero accidit Arch. ἀναστάτω. Scribae-ne in animo fuit secundus casus virilium Κροίσεω, Βάττεω, Πεισιστράτew, Μεμβλιάρew et similium? Non dixero. WESS. — Videri poterat ἀναστάτew istud scioli cuiusdam temeritati ortum debere, qui, quum ionicas ubique formas restituere vellet, hoc vocabulum ita formavit, quasi primus casus ἀναστάτης esset. Nusquam quidem alibi, nisi in propriis nonnullis nominibus, genitivus casus nominum secundae declinationis in *ew* formatus reperitur. S.

9. ὀγδῶκοντα καὶ τετρακόσιοι) Amplitudinem urbis iisdem stadiis circumscribunt Plinius N. Hist. VI. 26., Philostratus vit. Apollon. I. 25. et Orosius II. 6. Ctesias, Clitarchus, Strabo, Curtius dissentiunt, de stadiorum numero centum ferme auferentes. Itaque Nostrum errasse Is. Vossius profitetur, et confudisse nobilissimas urbes Ninum et Babylonem: illius ambitum stadiorum fuisse cccclxxx., non huius. Observat. Var. c. 8. Quae docte disputata, certa non sunt, et paene arbitraria. De Nini et Babylonis spatium Diodorus II. 3. et 7. WESS. — Varias virorum doctorum sententias super ista Scriptorum discrepantia retulit Larcher in Adnot. ad h. l. De vocab. ὀγδῶκοντα oblitus eram in Var. Lect. monere, sic cum *iota* sub *ω* scribi in edd. omnibus libris, excepto Schaeff. De suis codd. nihil huc adnotavit Wess. Noster cod. F. (qui alias frequenter *iota* adiicit, ubi alii negligunt) ὀγδῶκοντα scribit absque *iota*, sic vero et Pa. et alii puto mssti omnes; quos secutus sum cum Schaeff. Cf. Var. Lect. c. 163. 8. S. 15. ὁ δὲ βασιλικὸς πῆχυς etc.) Lucianus Catapli c. 16. de quodam beatulo, καὶ μονονυχὶ καλλιῶν καὶ ὑψηλότερος ὅλων πῆχει βασιλικῶ: in quae criticus; ὁ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει

ὑπὲρ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους, prorsus ad *Herodoti* mentem. Satis adparet, *regium cubitum* Persicum intelligi: Persarum enim reges βασιλεῖς dici adsolebant. Vulgaris cubitus Asiaticus est et fortasse Samius, quem II. 168. Aegyptio parem, et ἐξαπάλαιστον sive sex palmorum esse in eadem Euterpe cap. 149. perhibet. Atque haec de cubiti mensura. Ecce aliud animadvertendum. *Muri Babylonici* crassitudinem et altitudinem minime eandem finierunt *Herodoto* recentiores. *Plinii* ducentos celsitudinis pedes, hinc inconsiderate depromptos, examinavit *Salmasius* in *Solin.* pag. 871. Examinavit eosdem, sicuti et *Ctesiae*, *Diodori*, *Philostrati* atque aliorum aberrationes, *Olearius* in *Philostrati* vit. Apoll. I. 25., quos consule. WESS.— Adde quae *Larcherus* ad h. l. contulit. S.

CAP. CLXXIX. 5. ἐκλύσαντες δὲ πλίνθους) Nihil inest dictioni, quod ingratum sit. Πλινθουργός, πλινθουλκός, πλινθουλκεῖν sunt in *Polluce* VII. 163. Latinis ducendi lateres, ducti lateres, ducere lateres usu teruntur in *Vitruvii* II. 3. *Plinii* Hist. Nat. XXXV. 14., Graecorum exemplo. ΠΑΙΝΩΤΕ ΕΙΡΥΞΑΝ in Pyramide latericia regis Asychis II. 136., cui convenit Vatis *Nahumi* c. III. 14. εἶρυσον πλίνθον, trahe sive duc lateres. WESS.

7. καὶ διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθον etc.) *Salmasium* et *Fabrum*, temere haec vellicantes, coërcuit *Gronov.* beneque τριήκοντα δόμους expeditit. Glossarium *Sangermanense*, Δόμον, οὐκ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἐφ' οὗ συνήθεια τάττει. 'Ἡρόδοτος Α. καὶ Β., nimirum hoc loco et II. 127. [Conf. *Polyb.* X. 22, 7. et quae ibi olim notavimus.] Id male, quod ταρσοὺς καλάμων alas arundinum esse *Vir Cl.* iussit; cui quidem decreto valide Grammatici obnituntur, *Scholiastes* *Herodoti*, *Hesychius*, *Suidas*, *G. Corinthus*, [*Gregor. dial. ion.* §. 107. ubi cf. *Koen.*] quamquam non eodem omnes pacto, crates, πλέγματα, interpretati. Tum praeter ceteros *Thucydides* II. 76. ἐν ταρσοῖς καλάμων πῆλον ἐνείλοντες: ubi Critici: πλέγμασιν, ἀπὸ καλάμου πεποιημένοις, rectissime: nam quae sequuntur, non panuculas arundinum, sed texta et crates requirunt. Iure ergo *Salmasius* et *Reiskius* hoc probarunt. Quod autem crates eas inter laterum ordines stiparint structores, non alia fortasse causa impulsu fecerunt, quam ut bitumini essent ligamento; prorsus uti *Syracusani* τῶν ἐλῶν κάλαμον, ατυν-
Herodot. T. V. M

dinem palustrem, adhibuerunt πρὸς τὴν σύνδισον τῆς κοιλίας, ut *ealx* ligaretur magis, in Diodori XIII. 113. Quem quoque in usum *Vitruvius* tomicem commendat ex sparto Hispanico, arundinem Graecam, et, si eius copia non sit, palustrem, de *Architect.* II. 3. Forte quoque non omnes latericias conpages, sed *imas triginta*, ita constiparunt, quod structurae series, uti hic expingitur, videtur innuere; cuius quidem instituti rationes habere potuerunt varias. Ut ut est, non laudo correctiones *Corn. de Pauw*, διὰ τριήκοντα πλίνθων δόμων ταρσοὺς καλὰ μὴ διασποβαζόντες, quippe violentas et veri colore defectas. Quis δόμων ταρσοὺς de ima murorum parte accipiet? ut alia ne tangam. WESS. — In Latinis nostris mutata hoc loco nonnulla velim. Primum, quod scripsi *loco calcis*, rectius fuerat *loco luti*. Tum, pro *arundinum alis*, intelligo debuisse ex *Wesselingii* observatione *crates* vel *craticulas arundineas* poni. Denique, quod istud, διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθων, (ubi πλίνθων collective dici adparet) de *tricesimo quoque laterum ordine* interpretatus sum: videri debuerant utique per se graeca verba eam in sententiam accipienda; in quam etiam a plerisque interpretibus (in his *Wytttenbachio*, *Select.* pag. 353.) accepta video. Sed, siquidem (ut consentaneum est) firmitati operis inservire debuit arundo cum bitumine inter laterum ordines interserta, exputari aegre potest cur nonnisi *tricesimo cuique ordini* interposita fuerit. Quare cum *Wesselingio*, cui in hoc *Salmasius* praeiit, (*Exercit. Plinian.* p. 1230.) *triginta ordinibus laterum* (nempe *triginta imis ordinibus*) interpositas fuisse illas arundineas crates crediderim, nec adscverarim tamen. Caeterum muri veteris descriptionem, in quo interserta inter laterum ordines strata arundinea erant, habes in *Tavernerii Itinerario*, lib. II. c. 7. T. I. p. 295. ed. in 8. S.

[11. οἰκήματα μονόκωλα] *Domunculae* unius contignationis reddiderat *Valla*, suffragante *Aem. Porto*. *Domunculae* unius membri posuit *Gronov.* id est, *unius conclavis*, ut idem in *Notis* ait, probante *Wytttenbachio*, *Select.* pag. 354. et *Schneidero* in *Lex. crit.* voce *Μονόκωλος*: nec multum *Larcherus* abiit, reddens *des tours qui n'avoient qu'une seule chambre*, scil. *turres* ex *Strabone* adsciscens, qui tamen multa in hac descriptione ab *Herodoto* dissentientia habet, lib.

XVI. p. 738. Et satis quidem commoda interpretatio ista debebat videri, si modo usquam voc. κῶλον illa notione usurpatum reperiretur. Nam, quod Nostri verba II. 126 extr. huc traxit Gronovius, quem etiam secutus Schneider l. c. unum quodque conclave pyramidis intelligit; id quidem prorsus alienum est, quum manifeste ibi ἑκαστον κῶλον unumquodque *latus* significet: cum quo loco si conferas II. 124, 24. videbis ibi eadem notione vocab. μέτωπον (*faciem, superficiem*) poni. Neque alia notione apud eundem Nostrum IV. 62, 7. et IV. 108, 4. vocab. κῶλον usurpatur. Quare μονόκωλα εἰκήματα intelligenda putavi *domunculas unum continuum latus, unam continuam superficiem offerentes*, id est, *contiguas et uno tenore continuatas*. S.]

[12 seq. τὸ μέσον --- τεθρίπῳ περιέλασιν) In ea regione ubi olim urbs Babylon stetit, vidisse se adfirmat Tavernier in Itinerar. lib. II. c. 8. pag. 297. muri reliquias ea crassitudine, ut sex vehiculis una fronte currentibus spatium esset: lateres igne cocti denorum pedum in longitudinem et latitudinem erant, trium pedum altitudine. S.]

17. Ἴς καὶ τῷ ποταμῷ τὸ ὄνομα) Etymologus mstus, de quo supra, [ad c. 171, 15.] Ἴς ὄνομα ποταμοῦ, ὡς φησι Ἡρόδοτος καὶ Γύλαξ ὁ ἱστορικὸς, atque alibi iterum. An Σκύλαξ est? Eustathius in Iliad. p. 877, 16. [827, 19. ed. Bas.] habet his consimilia, sed καὶ τις δὲ Φύλαξ ἱστορικὸς, quem non magis cognitum habeo. Adseverat S. Bochartus Phaleg. IV. 17. Arabibus illud flumen nunc Isa esse et dici, non sine lapsu; aliud est, accurate descriptum a Golio in Alfergan. pag. 123. Nomen etiam illi multo recentius venit ab Isa, Alis filio, Almansoris Chalifae patruo; neque hoc insuper habuit Steph. le Moyne Var. Sacr. p. 136. WESS.

CAP. CLXXX. 4. ἐξ Ἀρμενίων) Supra c. 72. ἐξ Ἀρμενίου οὐρέος, quod planissime expressit Dionys. Perieg. 989. Verum quod hic scribitur, non discrepat. Vide Procopium Bell. Pers. I. 17. et Salmas. in Solin. p. 437. WESS.

7 seqq. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, αἱ ἐπικαμπαὶ etc.) Inpeditior verborum ordo Cl. Pauw movit, ut τὰς ἐπικαμπὰς παρὰ χ. ἔκ. mallet; Reiskium vero, τῇ αἱ ἐπικαμπαὶ --- ποταμοῦ, αἰμασίῃ etc. cui ego adsentirer, si quid esset innovandum. Gronovium vide, nimium tamen in rixa super τῷ ἀριζόν,

de qua *Dissert. Herod.* c. 5. [Per epexegesin, sive adpositionem quam vocant Grammatici, iuncta ista esse, αἱ ἐπικαμπαὶ et αἰμασιή, monuerat Gron. citans etiam aliud exemplum, ubi alterum nomen in plur. num. alterum in sing. positum, ex I. 205, 8 seq. Caeterum in Nota ad h. l. idem Iac. Gronovius, pro sua et humanitate et comitate, diris omnibus devovit bonum Küsterum, quod ille ad Suid. voc. αἰμασιὰ adnotare oblitus est, pro vulgato ἡρπάζον ibi ἄρπίζον scriptum oportuisse.] Mox οἰκίων ex Arch. refinxissem, scriptoris consuetudini inhaerens; nisi οἰκίην et οἰκίας parili usu deposuisset I. 114. III. 51. IV. 79. Excusari autem non potest Dionysius Halic., quum Art. Rhetor. c. 1, 3. ὡς πον καὶ Ἡρόδοτος πεντάροφα καὶ ἐξάροφα φησὶν εἶναι ἐν Βαβυλῶνι, si errantem memoriam in lapsus patrocinium repudiet. WESS.

11. καὶ τὰς ἐπικαρσίας) Imo vero legendum καὶ ἐπικαρσίας. Articulus in ista sede locum non invenit, definiens orationis quod dicitur subiectum: Babylon κατατίμῃται τὰς ὁδοὺς ἰθείας τὰς τε ἄλλας, καὶ ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἔχουσας: in vias fuit divisa, ceteras quidem rectas, sed transversas quae ad flumen ferebant. De Syracusarum Acradina Cicero in Verr. IV. c. 53. ceterae urbis partes una via lata perpetua multisque transversis divisae. Ferri nequit articulus his positus apud Herod. lib. V. c. 77. οἱ δ' ἱκποβόται: scribendumque, ἱκποβόται δὲ ἐκαλόντο οἱ παχίης τῶν Χαλκιδίων. Recte legitur lib. VII. 218. καταβρώδης μὴ οἱ Φωκίης ἔωσι Λακεδαιμόνιοι. Lib. VIII. 26. πυνθανόμενος τὸ ἄθλον ἐὼν στίφαρον. Lib. IX. 11. ξείνους ἐκάλειον τοὺς βαρβάρους. Credi vix potest quam frequenter in minutis hisce fuerit ab hominibus etiam Graece perdoctis peccatum. Nostro loco si scriptus Codex praeberet καὶ δὴ καὶ ἐπικαρσίας, genuinum videretur. VALCK. — Vera utique Viri doctissimi de hoc genere observatio est: at nunc quidem non erat ei locus. Nec enim, ut ille sibi persuaserat, opponuntur hoc loco ὁδοὶ ἰθείαι et ἐπικαρσίας; sed omnes urbis viae erant ἰθείαι, rectae, et ad lineam sectae, tam reliquae, αἱ ἄλλαι, quam transversae, αἱ ἐπικαρσίας, quae ad flumen tendebant. Sed de Valckenarii in interpretandis istis verbis errore iam monuisse video Schaeferum ad Gregor. p. 564. De altero loco, V. 77. dicemus, ubi eo pervenerimus. κατατίμῃται τὰς

οἰοῦ; idem valet ac κατατετιμημένας ἔχει, quemadmodum paullo ante (l. 7.) τὸ -- τιῆχος ἐκότερον τοὺς ἀγκῶνας ἐς τὸν ποταμὸν ἐλάσσει, i. e. ἐπλαμένους ἔχει. S.

[14. ἐπῆσαν) ἐπῆσαν cum iota sub η ediderat Reizius; priores ἐπῆσαν absque iota S.]

[15. Φέρονσαι καὶ αὐταὶ ἐς αὐτὸν τὸν ποταμὸν) Duo verba καὶ αὐταὶ si h. l. abessent, nemo desideraret: quae, ut prorsus inutilia, ac temere e superioribus repetita, abiicienda Werferus censuit, Act. Philol. Monac. T. I. p. 83 seq. Agnoscunt ea tamen libri omnes, et tueri locum possunt: sicut viae transversae versus fluvium tendunt, sic *item* haec portulae non modo ad fluvium tendunt, sed ad ipsum fluvium ducunt, sub ipsis his portulis praeterlabentem. S.]

CAP. CLXXXI. 4 seq. ἐν τῷ ἦεν τὰ βασιλῆα) Adstipulor Gronovio, ἐν τῷ μὲν -- corrigenti. Hiat alioqui sententia. Confer Diodorum II. 8. WESS. — Tum IDEM in Addendis ait: „Ista ἐν τῷ ἦεν τὰ βασιλ. adiutabat doctissimus Gisb. Koenius; ἐν τῷ μὲν ἐνὶ -- ἐν δὲ τῷ ἱέρῳ, opera minime spernenda.“ — Hiare utique quodammodo videri poterat oratio: et commodissimae praesto sunt viro- rum doctorum emendationes. Relegatum tamen nolim Homericum verbum ἦεν, quod tenent uno cod. F. excepto libri omnes; et ipsum εἶεν, quod hic habet, haud dubie ex illo corruptum est. Rarior quidem apud Nostrum haec verbi forma; superest tamen etiam c. 196, 19. alibi fortasse a librariis oblitterata aut incrustata, ut c. 122, 11. qua ratione forsitan etiam c. 180, 14. verum erat ἐπῆσαν, ab aliis in ἐπῆσαν mutatum. Commode quidem μὲν h. l. adiceretur, sed necessaria non est particula: saepe Noster omittere coniunctivas particulas amat. Necessarium vero verbum praeteriti temporis ἦν vel ἦεν, cui opponitur quod mox de Beli templo ait, ἐς ἐμὲ τοῦτο ἔτι εἶν. Verbum τετιχιστο impersonaliter accipiendum, munitum erat, i. e. munitiones, munita loca exstructa erant. ἐν τῷ idem est ac ἐν τῷ ἐνὶ. Ad περιβόλῳ etc. ex praecedente verbo intellige τετιχισμένα, nempe τὰ βασιλῆα. Qua copia laborare codicem F. in Var. Lect. dixi, eadem et cod. Med. laborabat, quem imperite secutus Gron. sic edidit περιβόλῳ τε μεγάλῳ τε. S.

[6. Διὸς Βήλου ἱερὸν) De Beli templo consuli potest Caylus

in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. XXXI. p. 42 seq. ubi etiam icon tabulâ aeneâ expressa: et *Danville* in *Mem. de l'Acad.* T. XXXVIII. p. 255 seqq. *Solidae turris*, quae mox memoratur, reliquias vidisse sibi visus est *Niebuhr* prope oppidum Hella: cuius vide *Itinerar.* T. II. p. 289 seq. S.]

9. σταδίον καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ εὖρος) Lapsus prioris interpretis, sive *Heresbachii*, in Latinis crassitudine simul et altitudine, merito reprehendit *S. Bochartus Phaleg.* I. 13. Nihil de altitudine. *WESS.* — Hoc caput (inde a lin. 3.) et duo proxima capita desunt versioni *Vallae.* Conf. *Wess.* ad c. 183, 11. S.

11. μέχρις οὗ ὀκτὼ πύργων) *Reiskius* mavult μέχρι καὶ ὀκτὼ, citra necessitatem. *WESS.* — *Herodoteus* scribendi mos non est obliterandus. Lib. II. 19. μέχρι οὗ αὐτῆς τροπῶν τῶν θερμῶν. II. 53. μέχρι οὗ πρώην. II. 173. μέχρι οὗτου πληθύνουσι ἀγορῆς. III. 104. μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσις. Ionismus et in his poscit μέχρι. *VALCK.* — Et me hic μέχρι malle, in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. CLXXXII. 1. ἐμοὶ μὲν οὐ πιττὰ λέγοντες) Ita prudenter [nunc quidem] et sine superstitiosa credulitate. Turpissimae fraudes veteratorum fuerunt, quibus saepius, quam proditum litteris est, simplicitati matronarum et puellarum illuserunt. Quid *Paullinae*, Imperante *Tiberio*, evenerit, notum ex *Iosepho* est, *Ant. Iud.* XVIII. 3, 4. Vide *Io. Clericum* in *Hesiodi Theog.* vs. 940. *WESS.*

4. Quatuor verba, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον inducit *Reiskius*, ne his idem dicatur. Ego, si quid mutandum, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον praeferrem. *WESS.* — Verborum copiam, quae inutilis redundantia videri possit, non omnino respuit *Nostri* stylus: at hic tamen non prorsus otiosa videri debet repetitio. Pro ionico κατὰπερ (l. 3.) est καθόπερ in *Pa.* S.

5. κοιμᾶται ἐν τῷ τοῦ Διὸς etc.) *Strabo* XVII. pag. 1171. [pag. 816. n. ed. *Cas.*] *Iovi Thebaeo* εὐειδιστάτην καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένον ministrare perhibet; sed talem, qualis *scurrae Petronii Quartilla.* *WESS.*

10. ἔσω ἐν τῷ νηῷ) *Dedi* scriptis *Codicibus*, ne negligerentur; etsi in re ipsa differitas nulla. *Iosephus* in *Paullinae* historia, εἶδον ἐν τῷ νηῷ. De statuto tempore, quo *Apollo Patara* invisebat, *Servius* ad *Aen.* IV. 143. Nam constat, *Apollinem sex mensibus hiemalibus, apud Patara, Lyciae ci-*

vitatem, dare responsa, unde Pataraeus Apollo dicitur, et sex aestivis apud Delum. WESS.

CAP. CLXXXIII. 4. τὸ βάθρον rectissime Gronovius vertit gradum, exemplo Curtii; qui Diodori XVII. 66. τὸ κατὰ τὸν θρόνον ὑπέβαθρον suo sermone expressit. [lib. V. c. 2.] Vide Brissonium Regn. Pers. I. 76. p. 104. WESS.

11. λιβανωτοῦ χίλια τάλαντα) Vallae grandis dica inpingitur [a Gronov.] ob centum millia talentorum, quae olim in Latinis: verum eius caussa melior est. Codex, quem secutus est, haec omnia, sicuti Arch. Vind., praeteriit. [Vide supra, ad c. 181, 9.] Absunt etiam a P. Phoenice, hiatus aliqui versionis Laurentianae sarciente. [In Phoenicis editione nullos suppleri Vallae hiatus, sero ipse Wess. agnovit.] Debetur peccatum Heresbachio. Atque hoc visum fuit verbo monere, ut criminatio cesset. WESS.

[14. ἔτι τὸν χρόνον ἑαίνον) Tempore illo, quod mox definit Scriptor, scil. Xerxis aetate. Quod mox addit, ἐγὼ μὲν οὐκ εἶδον, clare ostendit, ipsum Herodotum Babylonem vidisse. conf. c. 181, 6 seq. S.]

18. Ἑλένης δὲ ὁ Δαρείου) Redux ex infelice in Graecos expeditione, auctore Arriano Exp. Alex. VII. 17. Iunge Diodorum II. 9. WESS.

CAP. CLXXXIV. [2. ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοις λόγοις) Conf. Wess. ad c. 106, 10. S.]

5. τῆς ὑστερον γενῆσι πέντε πρότερον etc.) Quinque hae generationes annorum circiter clx. in varias angustias doctissimos coëgerunt viros. Ios. Scaliger, ut aliquis Ctesiam inter et Herodotum consensus esset, nec Semiramidis aetas tam sera haberetur, πέντε in πεντήκοντα mutavit, in Notis ad Fragmenta Vet. p. 42. Camp. vero Vitranga, magnus et eruditus Theologus, alia ex caussa γενῆσι ἢ sive διακρίσει, Comment. in Iesaiam c. XIII. p. 484., quae quoque coniectura Galei Herodoto adscripta cernitur. Neutra opus est. Non agitur de Semiramide, Nini coniuge: Ninum certe Herodotus in Musis uxoremque eius nusquam deposuit. Describitur regina Babylonis Semiramis, quae aggeribus obiectis restagnans flumen coërcuerit. Assyriam fuisse non meminit, nedum Babylonem condidisse. Errat enim Stephan. Byzant. in Βαβυλῶν, Nostro errorem exprobrans de Semiramide, quam struxisse illam urbem perhibuerit.

Fuerunt, uti significavit, Babyloniorum reges plures: testatur eorumdem memoriam et nomina *Canon Astronomicus* sive *Ptolemaei*: sunt quoque in sacris nostris tabulis: horum uni centum et sexaginta annis ante Nitocrim *Semiramis* haec enupsit, operaque absolvit, de quibus heic loci. Plures autem reginas in Asia olim fuisse, quibus *Semiramidis* fuerit titulus, aliunde constat. Vide *Scaligerum* ad *Chron. Eusebii* A. DLXXXIII. et *Bouherii* *Dissert. Herodot.* c. 2. WESS.

CAP. CLXXXV. 2. τῇ οὐνοῦ αἰν Νιτωκρις) Vide II. 100. Quaeritur cui regum Babyloniorum, quos cognitos aliunde habemus, *Nitocris* uxor fuerit. Viri multo eruditissimi *Scaliger*, *N. Abramus*, *Vitringa*, *Bouherius*, atque alii, eam *Nabuchodonosoro* sive *Nebucadnezar*i, elocarent; fuisseque adeo aviam ultimi Babyloniorum regis *Labyneti* sive *Nabonedi*, h. e. *Beltzasar*i apud *Danielem*. Mihi, omnia perpendenti, uxor fuisse *Evilmerodachi*, *Nebucadnezar*i filii, videtur; habeoque eius sententiae ex aliqua parte adstipulatorem V. Cl. H. *Venemam*, longo mihi amicitiae usu iunctissimum, in *Dissert. in Vaticinia Danielis* p. 119. Atque hoc belle (si *Beltzasar* regum fuerit Babyloniorum postremus, nec diversus a *Nabonedo*, uti equidem opinor) dicto *Ieremiae* c. xxvii. 7., *Nebucadnezar*i, filio, et nepoti, dicto audientes, neque ultra subactas gentes fore, conveniet: concordabit praeterea *Nostri* cap. 188., quod *Nitocrim Labyneto*, regum Babyloniorum ultimo, matrem, non aviam, quae *N. Abrami* et *Vitringae* sententia, contribuit. Neque obficit quidquam mentio [l. 7.] *Nini a Medis occupatae*; quippe revera a *Medorum* rege *Cyaxare* superioribus annis domitae ac pessumdatae, uti narratum c. 106. Necesse enim non est, nec exigunt *Nostri* verba, ut *Nitocris* reginae tempore subiugata urbs censeatur. Corruit proinde *Bouherii* suspicio et coniectura, *Ninum* his in *Medorum* venisse ditionem et potestatem, primum *Cyaxaris* auspiciis, deinde *Astyagis*, *Dissert. Herodot.* cap. 21, 11. p. 240. Ruit etiam elegans Cl. *Pavii* emendatio, ἐν δὲ δὴ καὶ τὴν Ἰνᾶ, qua de urbe c. 179. WESS.

[11. τῆς ἐκ τῶν τινῶν κομῶν etc.) Tractavit hunc *Herodoti* locum *Heeren*, in erudito opere cui tit. *Ideen über die Politik --- der alten Welt*, T. II. p. 775 seqq. Sinuosum istum

Euphratis flexum schemate depingere operae pretium duxit Larcher in Notis ad h. l. S.]

13. Ἀρδέρικα) Simili titulo urbs est VI. 119. verum alio situ. Scio S. Bocharto aliter visum esse, et miror: haec ad Euphratem habuit sedem, illa in regione Cissiauls amnem Tigrim. De vocabuli origine quae disputantur Phaleg. IV. 16. erudita sunt, sed controversiis obnoxia. WESS.

[14 seq. ἀπὸ τῆσδε τῆς θαλάσσης, a mari mediterraneo; (conf. c. 1, 3. ibique not.) id est, ab oris maris mediterranei, puta, e Ionia, Graecia, Italia: nam e mari mediterraneo navi intrari in Euphratem non posse vulgo notum. Sed istud perincommode dictum videtur, καταπλέοντες εἰς Εὐφράτην, quod significat in Euphratem navigantes. Satis adparet, hoc dicere Herodotum, qui Euphrate fluvio Babylonem profiscuntur: at id graece sonat πλέοντες Εὐφράτην, κατὰ Εὐφράτην, aut δι' Εὐφράτου, sive composito verbo, καταπλέοντες κατὰ Εὐφράτην, aut nude καταπλέοντες Εὐφράτην. Quare praepositio εἰς aut casu irrepsisse videtur ex praecedentis verbi terminatione temere repetita; aut ad imperito olim librario inferta, qui e mari mediterraneo in Euphratem fluvium navigari posse putasset. S.]

20. ὄρυσσι ἔλυτρον λίμνη) Si λίμνης malis, ipse IV. 173. dabit ἔλυτρα τῶν ὑδάτων, et Pausanias ἔλυτρον κρήνης VII. 27. et II. 27. ex iusta Sylburgii correctione. Vide vero mihi Suidam. Scholiastes ad hunc locum, "ἔλυτρον, σκέπη, δέρμα, et bene, etsi parum ad rem. Ille, posthabita voce quae explananda fuerat, Σκέπη παρὰ Ἡροδότῳ, θήκη, δέρμα. Non vidi magis. WESS. — At σκέπη etiam apud Herodot. occurrit: vocem ἔλυτρον vero suo loco habet Suidas. Mireris vero ab nullo veterum Grammaticorum adnotatum esse significatum, quo et Herodotus et Pausanias hoc vocab. usurparunt, pro alveo vel receptaculo aquarum: nec enim facit satis, quod ad voc. ἔλυτρα apud Hesych. inter alios significatus πηγάς memorantur. Confer vero Nostrum cap. 186, 8 seqq. S.

30. ἔκ τε τῶν πλόνων ἐκδέχεται etc.) Haec innuere videntur, absoluta flexuosa per varios fluvii anfractus navigatione, ventum tandem fuisse in amplissimum lacum, et, eo circumnavigato, Babylonem. Quod et praecedentia, et c. 186. falsi arguunt. Prudens regina duo meditata est et peregit,

tum ut fluvius esset σκολιός, tum ut τὸ ὄρυγμα πᾶν foret ἴλος. [conf. c. 186, 24. et 191, 14.] Prius, ut inpetus fluvii variis flexuris frangeretur, et navigantes tardius procederent: hoc, ut lacuna obiiceretur Medis amplissima et ad amnis aquas recipiendas capacissima. Quae si vera sunt, uti mihi videntur, quid illud ἔκ τε τῶν πλόων? *Corn. de Pauw*, cuius animum eadem difficultates agitarunt, in correctione remedium invenit, et quidem ἔκ τε τῶν πλοίων sive πλυνών, ex pluribus, ex nimietate fluvii, ut aquas lacus exciperet ingens. Quo, qui volet, utatur: mihi non bene sapit. Quid si ἔκ τε τῶν πλόων tantumdem valeat ac ἔξω τε τῶν πλόων, et praeter navigationes istas etc.? Ita reginae consilio scriptoris oratio congruet. Sed viderint doctiores. WESS. — *Toupius*, per literas a *Larchero* consultus, intelligebat ἐκ τῶν πλόων σκολιῶν, post navigationem per anfractus fluminis intrandum fuisse in lacum. Quem secutus ille vertit: et de les forcer, au sortir de ces détours, à entrer dans un lac immense. At sic vocabuli περίσδος, quod non otiose hic positum debebat videri, nulla ratio habebatur. Mihi videbatur ea *Herodoti* sententia fuisse, quam in Latinis nostris expressi. Nempe via pedestris et maxime compendiosa (τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μήδων ὁδοῦ, ut paullo post ait) intercepta fuit per amplissimam illam lacunam; quo, si quis vitaturus longos fluvii anfractus, exscendere navi et pedibus Babylonem ire vellet, circumire lacum illum cogeretur. Sed et lubens ego certiora a doctioribus discam. S.

CAP. CLXXXVI. [2. ἔξ αὐτῶν *Reiskio* videbatur significare post ea perfecta. Tum *Idem* pro ἰούσης l. 3. ἰόντων corripbat. S.]

12. ἐν τῷ ἐπίμπλαιο τοῦτο) Non audio codices dialecti morem spernentes: pravum quoque, [l. 13.] quod et *Kiisterus* in *Clerici* Bibl. Vet. et Recent. commonefecit, ἀπειξηραμένον. *Noster* ex *Med. Vind. Arch.* VII. 109. διαβάς -- τὸ μέθρον ἀποξηρασμένον [sive ἀπειξηρασμ.] verum ostendit. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad VII. 109, 2. et conf. *Adn.* ad I. 130, 8. et 168, 7. S.

16. ἀνοικοδόμησι πλίνθοις ὀπτῆσι) Simile putares *Comici* in *Pac.* vs. 99. τοὺς κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας καιναῖς πλίνθοις ἀνοικοδομεῖν, i. e. ut *Scholiastes* explicat, ἀποφράζει, obstruere.

Iverunt in eam quoque sententiam docti viri, Reiskius et Abresch. Non nego, quod olim ad Diodorum Siculum infitabar, ἀποκδομῆν idem aliquando esse atque ἀποκδομῆν sive aedificando obstruere. Confecta ab illo loca ad hanc verbi notionem sunt in *Comment. ad Constant. de Caerimon.* p. 252. et ab hoc *Diluc. Thucyd.* p. 356. et possunt adcessionem augeri. Verum, hunc *Herodoti sermonem* idem requirere, non arbitror. Regina, siccato fluvii alveo, labra sive margines eiusdem lateritio opere muniit; tum quoque gradus, quibus in flumen ex vicis descensus erat per portulas, de quibus c. 180. simili lapidum genere eduxit. De obstructione aut marginum aut descensus nihil hic, neque potuit referri, nisi absurde et contra matronae consilium. Adde c. 191. et fatebere, τὰς πυλίδας non opere caementitio fuisse obstructas, sed arbitrio et comodo civium patere et claudi solitas. WESS.

22. ταῦτα ἀπαιδέσκειν) Inprudenter littera verbo detracta est, uti et VII. 5. ποίεσκετο, quod VII. 119. scribitur rectius. Ποίεσκε, Φοβίσκε, et hoc de genere plura, in usu sunt. WESS. — Quod in *Var. Lect.* scripsi, verbum ἀφαιρέειν formā actiua non esse in usu, memoria tunc me fefellerat. Praesto sunt, quamquam non ex *Herodoto*, tamen ex probatissimis auctoribus, usus illius exempla. Itaque apud Nostrum ἀπαιδέσκειν lubens reposuerim; in *Var. Lect.* autem ad h. l. post illa verba „et tenere post eum alii:“ deletis reliquis omnibus, non nisi haec adiecta velim: „ἀπαιδέσκειν tuentur nostri libri F. Pa. Pc.“ S.

24. ὥς δὲ τὸ τὸ ὄρυχθῆν λίμνη πλήρης ἐγγόνει) Elegans est Cl. de Pauw correctio, τὸ τὸ ὄρυχθῆν λίμνη πλήρης ἐγγόνει: *abi illud, quod effossum lacui erat, repletum ex flumine fuit. Geminum ἔλτρον λίμνη, superius bis usurpatum.* WESS. — At correctione, si quid video, non erat opus. Naturalia verborum series haec fuerit, τὸ ὄρυχθῆν ἐγγόνει λίμνη πλήρης. Sic mox l. 27. ait τὸ ὄρυχθῆν, ἔλος γινόμενον. S.

27. *ἱερίων* ob speciem ionicam praetuli. WESS.

CAP. CLXXXVII. 10. Οὐ γὰρ ἄμεινον) *Vetus formula, qua potissimum utebantur, si quid noxium atque inutile fore, testarentur. Hesiodus Oper. vs. 748.*

Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοις καθίζειν, εὐ γὰρ ἄμεινον,

· παῖδα δωδεκαταῖον· - - -

ubi vide *D. Heinsium*, et *Iac. Perizon.* ad *Aeliani* Var. XIII. 3. *Nostrum* praeterea III. 71. et 82. *WESS.*

19. ἀπληστές τε ἔας) Retineri potuerat ἔης, ut III. 143. IV. 151. etc. Sed placet *Med.* *Noster* II. 19. πρόθυμος δὲ ἔα ταῦτα -- πωθίσθαι. *Reiskius* superius [l. 14.] corrigit καὶ αὐτῶν τὸν χρῆζοντα ἐπικαλειμένων, medicina arbitraria et superflua. *WESS.*

CAP. CLXXXVIII. 3. Λαβυνίου) Scripsit Λαβυνίου, uti c. 74. et 77. Nomen sola pronuntiandi mutatione discrepat a titulo *Nabonedi*, ultimi regis *Babyloniorum*, ut eruditi viri *Vitringa*, *Venema* atque alii ostenderunt. Opinor autem et patri, qui aliis *Evilmerodachus*, et avo *Nebucadnezarī*, honorarium hunc fuisse titulum, quales in *Medorum*, *Persarum*, *Babyloniorum* et *Aegypti* regibus varii. *WESS.* — Conf. ad c. 77, 10. notata. S.

9. ἄμαξαι -- ἡμιόνειαι) Constans haec *Codd.* scriptura, si levem discrepantiam *Vind.* et *Arch.* praetervideas, *Athenaei* et *Eustathii* consensu magis roboratur. Cl. tamen *Reiskius* ἡμιολίαι reformat, qui currus fuerint sescupli, sive dimidio tanto maiores ordinariis plaustris: mulos enim esse tarda animalia, neque plaustris apta. Oblitus est *Homeri* *Id.* Ω'. 266.

Ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄειραν εὐτροχον, ἡμιονεῖην,
καλὴν, ---

tum τὰ ὄρεϊκά sive ὄρεϊκά ζεύγη, quorum in *Platone*, *Isaeo*, *Demosthene*, *Aeschine* non infrequens memoria; ne quid addam ex rebus nostrae aetatis *Hispanicis* et *Lusitanicis*. De *Choaspe* et eius aqua *B. Brissonius* *Regn. Pers.* I. 82. p. 122. copiose. *WESS.*

10. ὅποι ἂν ἐλαύνῃσι) Scribi poterit ἔπονται οἱ, ὅποι ἂν ἐλ. ex *Athen.* II. p. 45. v. atque ita legit *Eustath.* ad *Od.* Δ'. p. 173, 23. *Ctesias* apud *Athen.* ἱστορεῖ, ὅπως ἔψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως, ἵνα ποτιθίμενον τοῖς ἀγγείαις, συμφέρεται τῷ βασιλεῖ. Sic corrigendum puto vulgatum φέρεται: firmam emendationem *Brissonio* notata de *Regn. Pers.* p. 80. aqua vasis recondita deportari solet quocumque se *Rex* moverit. Scripserat, opinor, *Alex. Clemens*, omissis, quae feruntur intermedia, *Paedag.* II. p. 185, 10. ὡς οἱ βασιλεῖς οἱ ἀνὴρες, καθάπερ καὶ τοὺς φίλους, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαγόμενοι: ut *amiceos* sic et aquam secum ducentes. Ceterum ad ἐλαύνῃσι, mira

scribit Gronovius: flexus est Ionicus pro ἱαύνῃ: quem ab Ibyci sive Rheginorum norma scribendi distinguit Heraclides Eustathii ad Od. H'. p. 281, 22. λάβῃσι, λάχῃσι, -- καὶ ἔσα τοιαῦτα οὐ Ἐγγίνων εἰσὶν, ἀλλὰ Ἰώνων. Modum indicativum ita scripsisse perhibetur Ibycus: hinc Ἰβύκειον σχῆμα Lesbonacti p. 179. Etymologo p. 650, 11. Sed quia, quantum memini, nusquam alibi verbum sic scriptum legitur apud Herod. ego quidem vulgatum ἱαύνοι non sollicitassem, nisi plures alterum Codices adfirmarent. VALCK. — Vide nostram Var. Lect. in qua quidem foedo errore (mediâ pag. 133.) ἰθέλῃσι pro ἱαύνῃσι positum. S.

CAP. CLXXXIX. [2. ἐπὶ Γύνῃ. De Gynde fluvio cf. V. 52, 26. S.]

3. διὰ Δαρδανέων) Δαρνέων Chytracus, H. Stephanus, Cellarius probabiliter emendant; et favet aliquantisper Cod. Ask.; Reiskius Δαραίων maluit. Quorum hi ex oppido Daras, illi ex Darna, quae in Ptolemaei Geogr. VI. 1. hoc locorum tractu, nomen habent. Dardani sive Dardanes in Mediae et Mesopotamiae oris ignorantur. Ἐν Μαντινηοῖσι, uti in Ask. et saepe alias hoc tono, iustum esse, ex V. 52. et mox huius libri c. 202. adparebit. Non nescio Strabonem XI. p. 803. c. [p. 531. med. ed: Cas.] posteriore loco ἐκ Μαντινηῶν legisse videri, cuius tamen libri in vocabuli scriptura sibi non constant, uti Casaubonus ad p. 796. [ad p. 525. suae edit.] admonuit. [conf. Adnot. ad Polyb. V. 44, 9.] Quid dicemus [l. 4.] de Arch. Τίγγην? Solet hic annis Τίγγης in Musis scribi V. 52. VI. 20. sed patrio casu Τίγγητες, Eustathio ad Dionys. vs. 976. teste. De urbe Opi quaeremus lib. VI. 20. Vide interea Strabon. [XVI. p. 739 extr. et seq.] WESS. — δι' Ἀρμενίων scripsisse Herodotum coniecit Breiger in Commentatione de Difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae, quae Goettingae anno 1793. prodiit. S.

7. τῶν τις ἱρῶν ἵππων τῶν λευκῶν) Confer VII. 55. Vertit haec de Gynde et hausto eius fluctibus equo Seneca de Ira III. 21. et Orosius II. 6. cuius haec adscribere libet: Nam cum unum regionum equitum, candore formaeque excellentem, transmeandi fiducia persuasum -- abreptum praecipitatumque mererat. Sic, Fabricio indice, plures mssti; in aliis, regionum equorum, quo modo ex coniectura I. Broukhusius ad

Tibulli IV. 1. 141. et sua in editione *Havercampus*. Pati id possum; sed caussae, quibus impelluntur viri doctissimi, nihil admodum urgent. *Equitem* de equo *Virgilium*, *A. Gellium*, *Minutium Felic.*, *Macrobium* et *Ecclesiasticorum* scriptorum plures usurpasse, quis ignorat? Mox [L. 11.] *Sylburgius* ad *Brisson*. *Reg. Pers.* III. 98. legit τοῦτο ὑβρίσαντι, qui istam ei fecerat iniuriam. **WESS.** — *Sylburgii* emendationem auctoritate nostri codicis firmatam vidimus. **S.**

19. ἦντο μὲν τὸ ἔργον) Optime *Med.* et *Cronov.* Idem dabant schedae VIII. 71. Verbi usus olim tritissimus. *Lege*, si lubet, *Aeschyli Choëphor.* 797. *Apollon.* Rh. II. 496. III. 1339. et Poëtam 'Ιλ. K'. 251. quaeque ibi *Eustathius*. **WESS.**

CAP. CXC. 9. προσέθεντο σιτίᾳ ἐτέων etc.) Vide *Gronovium*. [qui ad sui cod. auctoritatem provocat.] Consentit *Xenophon*, ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια πλέον ἢ εἰκοσι ἐτών, de *Babyloniis* a *Cyro* obsessis, *Instit. Cyr.* VII. p. 190. [c. 5.] **WESS.** — *Conf.* VIII. 20, 3. et I. 196, 6. **S.**

CAP. CXCI. 13 seq. ἐσπαγαλὼν ἐς τὴν λίμνην, ἰούσαν ἔλος) Non multum aliter *Xenophon*. Sunt et in *Ieremiae* oraculis, quae *Cyri* hoc inventum et institutum manifesto praedixerunt. Vide *H. Grotium* ad eius *Vatis* cap. II. 32. et *Camp. Vitringam* *Obs. Sacr.* VI. 5. p. 298. Nota vero discrimen inter τὴν λίμνην et ἔλος, quorum hoc, stagnum terra undique inclusum, et exitu aquarum carens; λίμνη, in quam aut fluvius incurrit, aut ducta fossa cum eo coniungitur, atque iterum exit. Ita *Nitocris* τὸ πᾶν ὄρυγμα fecit ἔλος supra c. 185. et λίμνη palus est *Maeotis* c. 104. tum *Ismaris* ac *Bistonis*, quibus fluvii miscentur, VII. 109. *Στομακλίμνη*, quae ore mare excipit, in *Strabone* cum nota magni viri, lib. IV. p. 280. [p. 184. A. ed. Cas.] Neque tamen, etsi faveat discrimini *Heliodorus Aethiop.* I. p. 10. certum hoc et constitutum est. Noster ἔλος receptui etiam magnorum fluminum dat I. 202. IV. 51. Iunge *Eustath.* 'Ιλ. T'. 220. **WESS.**

21. οὐδ' ἂν περιδόντης) Demiror neglectui traditum fuisse *Aldi* et *Hervagii* οὐ μὲν, cui novum ex *Arch.* robur accessit. Adscripserat *St. Berglerus* ex Poëta 'Ιλ. Δ'. 512. Οὐ μὲν οὐδ' Ἀχιλλεύς: ubi scholia οὐ μὴν οὖν. *Apollonius Rhod.* II. 48. οὐ μὲν αὐτ' Ἀμύκτος περιέστατο, i. e. οὐ μὴν, ut Critici

et Hesychius explicant. Adde Euripid. Phoen. 1612. et ibi Valkenarium. Equidem parum absum ab eius in integrum restitutione. WESS. — At, pro satis perspicua huius loci sententia, necessario requiri αὖ particula videtur: particulā μὲν vero nusquam alibi utitur Noster. Caeterum vide Var. Lect. S.

28 et seqq. τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως etc.) Clarius exprimi non possunt cursorum verba, occupatam regi urbem nuntiantium, Ieremiae c. 11. 31. namque γῆρῃ γῆρῃ [gird mikkazeh] divini vatis huc tendit, et τὰ περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως αὐτοῦ describit. De festo die, quo capta Babylon, non diversus abit Xenophon; nimius vero Aristoteles est Politic. III. 2. dum, capta iam tertium diem urbe, οὐκ αἰσθῆσθαι τι μέρος τῆς πόλεως commemorat, notatus propterea saepe. WESS.

33. οὕτω τότε πρῶτον ἀρράϊστο) Videlicet a Persis, quorum rex Darius secunda eam vice occupavit, lib. III. 159. Ἀναίρητο, quod in Edd. omnibus, ab hoc occupandi [capiendi, expugnandi,] usu adeo longe deflectit, ut mirer tam diu tolerari potuisse. L. Küsterus ex schedis Parisinis belle instauravit in Clerici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 409. Ecce tibi ex Musa nona c. 101. ὡς δὲ καὶ τὸ τῆχος ἀρράϊστο: et VII. 83. ἡ νύσσω ἄλλος ἀνὴρ ἀρράϊστο ex Med. Arch. Ask. quo quidem loco antea, ut hic, ἀναίρητο. De verbi formatione consulto taceo: qui Herodotum trivit, in ea non haesitabit. WESS. — Quod in Var. Lect. ex Wesselingii Adidendis retuli. „ἀρράϊστο Pass. Mediceo consentiens;“ voluerat fortasse Parisiensi consentiens. S.

CAP. CXCII. 8. ἡ Ἀσσυρίη χώρη) Cum tot schedis exsulent ἡ Ἀσσυρίη, et praecesserit ἡ Βαβυλωνίη, suspicio de emblemate non iniusta nata est. WESS. — Vide Var. Lect. ubi quod dixi terram Assyriacam et Babyloniam pro synonymis uti Nostrum, id perspicuum fit ex cap. 178. et ex cap. 193, 1. coll. l. 7. Quo minus caussa fuit, cur suspectum h. l. nomen Ἀσσυρίη haberemus. S.

11. Τριτάνταρχος) Sic praestat ob Eustath. et VII. 82. ubi Valla et plures Codd. ad eum modum, et VII. 121. consentientibus omnibus atque ipso Mediceo. Sit-ne vero idem Tritantaechmes Artabani filius [ut scribitur VII. 82. an Artabazi, ut hic,] non audeo, etsi confusio in Ἀρταβάνου et

Ἀρταβάζων titulis frequens, decernere. De *Artaba*, [L. 13.] Persarum mensura, ad *Diodorum* XX. 96. Μίδιμον *Noster*, sicuti alii, masculina nota ponit VII. 187. WESS.

15. πάρεξ τῶν πολεμιστίων) Sic praestat. *H. Stephanus* mutavit, codicem fortasse manu exaratum secutus. De *Bucephalo Alexandri πολεμιστῆς ἀγαθός* *Strabo* XV. p. 1023. [p. 698 extr. ed. Cas.] ἵππῳ πολεμιστῇ *Diodor. Sic.* II. 41. neque ignotus est bellator equus Latini poëtae. Et haec quidem dubio carent. [Vide vero *Var. Lect. πολεμιστήρια ἄρματα* habes V. 113, 6.] Quid vero fiet his *Eustathii* in *Il.* γ'. 221. ἵπποι γὰρ αὐτῷ ἦσαν δίχα φησὶν (*Herodotus*) τῶν πολεμιστῶν, ὀκτακόσιοι μὲν κήλωνες· αἱ δὲ ἀναβαίνοντες, ἑξακισχίλιαι etc.? Ille-ne hic κήλωνες invenit? *Tzetzes* hac eadem in re, et his quidem, κήλωνες ὀκτακόσιοι, χωρὶς τῶν ἐν πολέμοις, *Chil.* IV. p. 331. Sunt sane κήλωνες iidem ac οἱ ἀναβαίνοντες τὰς θηλείας. *Glossae*, Κήλων, ὁ ἐπιβαίνων ἵππος, *Admissarius*. In *Hesychio* ex correctione ὁ ὀχευτῆς ἵππος. Frequentius asini equas inscendentes ad mulorum feturam. *Philo. de Leg. Special.* p. 784. B. ὄνους ὑπερμεγέθεις, οὓς προσαγορεύουσι κήλωνας, ἀνατρέφουσι. In *Archilochi* fragmento ἔνοι κήλωνες apud *Eustath.* p. 1597, 28. [Od. p. 310, 3. ed. Bas.] Ego vero *Herodoto* κήλωνας, quippe *Eustathii* et *Tzetzae*, etiam alia ex arbitrio demutantium, interpretamentum, nego. WESS.

CAP. CXCI. 6. κηλωνήοισι) Laudo *Medic.* tametsi *Pollux* κηλώνειον hinc habeat. Cur vero de vocis diversa scriptura additum a viro Cl. nihil est? Omnes, excepto *Genevensi* anni MDCXVIII., ἀντιτίεται μὲν κηλωνήῳ praeferunt *Edd.* VI. 119. [sicut h. l. o breve in medio habet ms. Pa.] cui scriptioni consentit *Etymolog. M.* p. 510. et *Moschopolus* περὶ Σχιδ. p. 57. sollicite κηλώνειον, τὸ κοινῶς γεράνιον, i. e. *tollenonem*, et κηλώνιον, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὄρεϊ, distinguentes. Facit cum illis *Libanius* *Declam.* XXXV. p. 799. Causa differitatis in diversa vocabuli origine est, quam *Etymologus* in κήλον, ligno, alii in κήλων, quo de supra, invenerunt. WESS.

11. Νῆνος πόλις οἶκτο) Accedo *Bocharto*, *Marshamo*, *Reiskio* et aliis, hoc praeferentibus. τὸ οἶ, quantumvis in multis quibusdam, quid huic loco prosit, non exputo. [Unde hoc invectum sit, declaravi in *Var. Lect.*] *Horreus*

Aldinum οἰκιάται tuetur, *Observ. in Herodot.* p. 116. sed exemplis alienis. Si recordatus fuisset *Aldini* I. 151. ἐν Τεινίδῳ δὲ μία οἰκιάται πόλις, vidisset de praesente urbis situ agi, non vero praeterito et olim florente: verius tamen illic οἰκιάται. WESS.

17. ἄριστα αὐτῇ ἐωυτῆς ἐνείκη) Per leve est, si tamen vile sit, quo suus veteri sermoni cultus integratur: αὐτῇ male edebatur. Noster c. 203. τῇ εὐρυτάτῃ ἐστὶ αὐτῇ ἐωυτῆς: et II. 149. *Hippocrates* Aër. Aq. et Loc. p. 284, 37. ταῦτα μὲν ἄριστα αὐτὰ ἐωυτιάν ἐστὶ. *Arrian.* Ind. c. 10. ἵνα περ μακροτάτῃ αὐτῇ ἐωυτῆς ᾗσισται. Alia sciens praetereo, et cupidos ad *Henr. Stephan.* de *Dialect.* p. 41. amando. *Strabo* de trecentesimaefrugis incremento, quod ager *Babylonius* reddebatur, lib. XVI. p. 1077. D. [p. 742. D. ed. Cas.] καὶ γὰρ τριακοσιάχια λέγουσι. [τριακοσιάχια dedit nuperus Editor *Lipsiensis*, T. VI. p. 269.] Voluit credo τριακόσια, uti *Herodotus*; aut, quia in mssis τριακοσιάχια, τριακοσιοντάχουν, quo usu ἑκατοντάχουν et διακοσιοντάχουν posuit superiore libro p. 1063. c. [p. 731. D.] et τριακοντάχουν VII. p. 478. [p. 311. B.] WESS.

23. καρπῶν ἐχόμενα) Sic iubent membranae, et iustissime. Vid. I. 120. [ibique ad l. 17. notata.] Novi haec varie mutari, qua opera in posterum supersedendum est. Statim [l. 25] ἐκ τῶν σπασμάτων ποιεῦνται qui volunt, auxiliorum *Arch.* allegare possunt. Ego hoc patrono non utor. WESS.

28. θραπέουσιν· τὰ τε ἄλλα) Hic voces istas τὰ τε ἄλλα non videtur legisse *Athenaeus* XIV. p. 601. c. quae in versum 22. reiecta suam mihi sedem viderentur recuperasse, si legeretur: τὰ τε ἄλλα, καὶ τὰ εἰρημμένα καρπῶν ἐχόμενα. [Non excerpssisse illa verba *Athenaeum* adparet; non legisse, gratuita suspicio est.] Proxime sequentia hunc in modum, ex *Athenaeo* partim, restituenda iudico: τῶν γὰρ φοινίκων, τοὺς ἔρσενας καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι βαλανηφόροις τῶν φοινίκων, ἵνα πεπαίνῃ τε σφι ὁ ψῆν τὴν βάλανον ἐσθύνων· καὶ μὴ ἀπορρῆν ὁ καρπὸς ὁ τοῦ φοίνικος· ψῆνας γὰρ δὴ φορέουσι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσενες, κατὰπερ οἱ ὀλυνθοί. [Vide *Var. Lect.*] Huc pertinent ψῆνες in *Gloss. Herodoteo. Hesychius*, in voc. ψηνίζων, animalculum esse scribit, ὃ εἰσδύεται εἰς τοὺς ὀλυνθοὺς τῶν σύκων, καὶ πεπαίνει αὐτούς. Vid. *Suidas*, in Ἀνερίκτος. *Zenobius* II. Prov. 23. ἐνδύόμενον εἰς τοὺς σφῆνας (legerim *Herod.* T. V.

εἰς τοὺς ὀλύνθους ὁ ψῆν) τὸ θηρίδιον στερεοῖ τοὺτους καὶ πεπαίνει. Idem verbum πεπαίνειν in eadem re Theophrastus adhibuerat, de Caus. Plant. II. c. 12. Ut hic in Edd. sic et apud Athen. legitur [nempe olim legebatur] ἵνα πεπαίνηται, perperam: fructus alligabantur, ἵνα ὁ ψῆν τὴν βάλανον ἐσδύνων πεπαίνῃ, ad maturitatem perduceret. VALCK. — Vide Athenaeum nostrum, lib. XIV. c. 65. et Animadv. T. VII. p. 599. S.

Ibid. Στραπιεύουσι τὰ τε ἄλλα, καὶ φοιν.) Haec artius inter se aptavi, quo orationi nexu rediret, secutus iudicium Salmasii in Solin. p. 738., et qui eum exscripsit, Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. II. c. 9. p. 115. Idem Corn. de Pauw, et Reiskio in opinionem venit. Vide et haec, quae Bod. a Stapel corrigenda cum Salmasio censuit, neque absurde, me arbitro. Primo τούτων τὸν καρπὸν, tum ἵνα πεπαίνῃ τὴν σφῆν ὁ ψῆν τὴν etc. Quarum mutationum utraque exigua est, et ad sententiam necessaria. Et hactenus doctissimis viris libens calculum addo. Quod vero uterque Pollucem et Hesychium erroris postulant, quoniam ψῆνας, καρπὸν τῶν ἀρβύλων φοινίκων explicuerunt, vereor ut iusta sit actio. Theophrylactus certe, illi si rei sint, in eodem luto haeret, Epist. XVIII. in amore palmarum secutus Achillem Tatium lib. I. de Clit. Amor. p. 57. neque omni a lapsu immunem. Maius est, quod Herodoto inpingitur: de culice, qui e mascula palma in feminae fructum intret, ut dactylum ad maturitatem perducatur et is tenacius haereat, monstro simile esse: quod in caprificatione usus introduxerat, id Historicum transtulisse imprudenter ad palmas: audiendum esse Theophrastum, doctum sua in arte hominem. Gravis accusatio. Ego vero Herodoto patronum dabo virum eruditum Iulium Pontederam, qui Bodaei a Stapel criminationes doctissime dispulit, ostenditque palmis per orientis plagas fructiferis, ne palmulas ante maturitatem amittant, per hos culices, sive τοὺς ψῆνας succurri. Herodotum testem fuisse oculatum, Theophrastum ex aliorum narrationibus de palmarum coniugio scriptitasse, Antholog. [sive de Floris natura, Patavii 1720.] lib. II. 32. p. 168. WESS. — Pluribus haec exsecutus est Larcher in Notis ad h. l. S.

CAP. CXCIV. 6. νομάας ἱρίης ταυμόμενοι) Vide I. Brodaeum lib. I. Miscell. c. 10. et P. Leopardum Emend. XIII. 13. qui Baiffium ac Vallam comiter in viam revoca-

runt. De *sutilibus navibus culte Antiphilus Anthol. I. 57. p. 116.* [Analect. Brunck. T. II. p. 176. n. 27.] WESS.

12. βίκους Φοινικίους κατόγ. οἶνου) Adstipulor doctis viris, qui cum *Valla Φοινικίον* corrigunt. Frequens in oriente id vini genus. Xenophon Κύρου Ἀναβ. I. p. 54. Ed. Hutchins. οἶνον ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ Φοίνικος adpellat. Noster suo more Φοινικίον II. 86. III. 20. Supra [I. 11.] ἀπὶ αἰσὶ cur deterius τῷ ἀπὶ αἰσὶ Med. habitum fuerit, non capio. Vide II. 86. WESS.

18. ὅως ζωὸς ἐνσσι) Sic oportuit. Ζῶς Graecae dialecti formam non habet. Si ὥς fuisset, servassem. Noster IV. 76. ἦν ὥς καὶ ὑγιῆς ἀπονοστήσει: et saepe Attici scriptores, Sophocles Oed. Colon. 1205. Euripid. Hecub. 994. Plato Phaedon. p. 87. B. Vide Eustath. in Hom. p. 957. [p. 940. ed. Bas.] et Thomam M. in Σῶς. WESS. — Equidem ne ὥς quidem probaturus eram, quod profecto non erat huius loci. S.

21. ἀπικηρύξαν) Quantillum erat litera transposita scripsisse ἱπανικηρύξαν: insuper sub praecone vendebant: postquam nempe διαβένται τὸν φόρτον, - - - τὴν καλὰ μὲν πᾶσαν ἱπανικηρύξαν. A Gronovio vulgatum [nempe ἀπικηρύξαν, quod in Var. Lect. adnotare oblitus eram] cum ἀπιμπωλεῖν comparabat Clar. Abresch, Diluc. Thuc. p. 584. ἐγκηρύσσειν tamen Graecum esse mecum, opinor, negaturus: Thucydideum ἱπανίππον e lib. VI. c. 60. ab Hesychio et Suida enotatum, ad nostrum illud aptius respondet. Maxima voce utentes saepe dicuntur ἀναφωνῆσαι, ἀνακηρύσσειν, ἀνιπιπῶν. De praecone res vendendas proclamante ἀνακηρύσσειν bis adhibuit Herod. I. 196. Nostro tamen loco si Codices conspicerent in ἀπικηρύξαν. causae nihil esset cur repudiaretur verbum, interdum significans per praeconem vendere, vel vendenda voci subiicere praeconis, ὑπὸ κήρυκος vel ὑπὸ κήρυκι πωλεῖν: velut apud Demosth. contr. Aristocr. p. 436. §. 325. [p. 687, 23. ed. Reisk.] et in versu Comici Platonis, qui sic scribi debuerat ap. Harpocr. in voce, Σκευάρια δὲ κλέψας ἀπικηρύξ ἐκΦέρων. Menandri ἀπικηρύξεν Ammonius in voc. Κηρύξαι explicat ὑπὸ κήρυκι ἐπώλητε. Lysiae forte restituendum isto sensu verbum frequentat in Βίων πράσει Lucianus. VALCK. — Veram esse scripturam ἀπ' ὧν ἐκήρυξαν, quam noster cod. F. obtulit, neminem qui paulisper Herodotum triverit, dubitaturum esse confido. S.

CAP. CXCIV. [1 seq. κινῶνι ποδ. λινῶ. Lineas vestes ab Herodoto dici non modo quae ex lino, sed et quae ex gossypio confectae erant, quum alii viri docti observarunt, tum Heeren in *Ideen über die Politik -- der alten Welt*. T. I. p. 137. Caeterum simillimus Aegyptiorum vestitus apud Nostrum, lib. II. c. 81. S.]

2. εἰρίνεον κινῶνι) Bene Ask. Scriptor ipse VII. 91. καὶ κινῶνας εἰρινίους ἐνδεδυκότες. Adde πέλους εἰρινίους IV. 73. et II. 81. Non adiungo, Strabonem omnia haec suo sermone repraesentasse lib. XVI. p. 1082. A.; id monere debeo, restitutam in integrum Aldi et plurium schedarum scripturam esse. Quod Medic. dedit, hiulcum est, neque habet περιβαλλόμενος et ἔχων suum sibi fulcrum. [immo verbum ἐπενδύνει, fulcrum satis commodum. Vide *Var. Lect.*] Solet Herodotus creberrime a plurali ad singularem numerum pergere et ad priorem reverti, uti c. 197. Mos idem aliis. Ecce ex Hesiodi Aspid. vs. 253 et seqq. de Parcis ὃν δὲ πρῶτον μεμάποιεν --- ἀμφὶ μὲν αὐτῶν Βάλλ' ὄνυχας μεγάλους --- αἱ δὲ φρένας etc. Quae huius loci structurae adcurate respondent. Poëtae deest ἐκάστη, cuiusmodi vox et hīc ad sententiae complementum advocanda est, ac saepe aliās. WESS.

CAP. CXCVI. 4. ὡς ἂν αἱ παρθέναι etc.) Legendum puto vel ὥν ἂν, aut, si quis illud praeferat, τοῖσι ἂν αἱ παρθέναι γενοῖατο γάμων ὥραιαι. Legitur lib. II. 85. τοῖσι ἂν ἀπογίνηται ἐκ τῶν οἰκησίων ἄνθρωπος. De puellarum hoc apud Assyrios mercatu Nicolaus agit Damasc. Stobaei p. 293, 16. Aelian. Var. Hist. IV. [c. 1.] p. 328. et ibi Perizonius. Σαυρομάται περὶ πότον τὰς θυγατέρας πιπράσκουσι, Zenobius Prov. V. 25. VALCK. — Vulgatum ὡς ἂν, quod tenent libri omnes, percommode tueri locum suum poterit. S.

14. ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἶδος etc.) Duae si transponerentur voculae, meo quidem iudicio rectius ista cohaerent, hunc in modum scripta: ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσονται ἐπίγαμοι, οἳ δὲ εἶδος μὲν οὐδὲν εἰδόντα χρηστοῦ, οὗτοι αὖ χρημάτων οὐ καὶ αἰσχρίων παρθένοισι ἐλάμβανον. VALCK. — Fluit multo lenior oratio, si coniecturam amplectaris. Reiskius maluit ἐπίγαμοι, οὐ μὲν τοι γ' εἶδος οὐδὲν εἰδόντα χρηστοῦ, οἳ δ' αὖ χρημάτων etc. WESS. — At et perspicua satis est vulgata scriptura, et mirifice convenit stylo Herodoti: quare, in librorum potissimum consensu, sollicitari non debet. S.

16. ὡς γὰρ δὴ διεξέλθοι ὁ κήρυξ) Vulgatum ὡς γὰρ δὴ οἱ ἐξέλθοι ὁ κήρυξ πωλέων mihi certe non placet. VALCK. — Reiskius corrigit sicut ante eum St. Berglerus, ὡς γὰρ διεξέλθοι ὁ κήρυξ: quo sententia paullo sit expeditior. WESS. — Et luculenta et necessaria haec nobis visa erat emendatio, Wyttenbachio etiam probata in Notis ad *Selecta* etc. p. 354. Particulam δὴ tamen cum Reizio tenendam putavi. Potuerat dein scribi διὰ τῶν εὐειδιστάτων, qua structura utitur Noster III. 11, 12. sed perinde etiam cum accus. casu construi idem verbum potuit. S.

27. οὕτω ἀπάγεσθαι) Praeclare Medic. quamquam et sua venus est in lectione schedarum Ask. ἀν ἀγεσθαι, a qua non multum Aldus recedit. [Vide Var. Lect.] Tritum est οὕτω in sententiae consecutione. Noster II. 92. ἐν κλιβαίνῃ διαφανεί πνίξαντες, οὕτω τρώγουσι: quibus usus est Georg. Raphelius ad Act. Apost. xx. 11. Alia conduxit Io. Taylor in *Demosthenis* Midianam p. 193. [in Appar. Reisk. Vol. I. p. 628.] WESS. — Sic Noster I. 94, 22. II. 100, 8. et frequenter alibi. In *Cebetis* Tabula c. 19. nostrae ed. iunguntur εἶτα οὕτως, sequente ἀν particula, ut h. l. S.

30. ὁ μὲν νυν κάλλιστος νόμος etc.) H. Stephanus hic praepostere quaedam collocata in Graecis esse exemplaribus putavit; sensum esse: *Et haec quidem apud illos honestissima consuetudo erat, ne iniuria illas afficerent, neque in aliam urbem abducerent. Verum ad haec usque tempora non permansit. Cum quo non facio. Graeca bene habent. Quae sedem ille migrasse opinatus est, sua statione everti non possunt. Scripserat, licuisse ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κώμης τὸν βουλόμενον ὠνεῖσθαι. Itaque aliorsum emtae abduci poterant, ac sic iniuriis adfici: praeterea occupata urbe ab inimicis, eius rei amplior copia. Quare tenuiores καταπορνύειν τὰ θήλια τίνασθαι maluerunt, prorsus uti Lydi I. 94. WESS.*

CAP. CXCVII. 1. Δεύτερος δὲ) Haec apta et nexa sunt cap. 196. init. ὁ μὲν σοφώτατος ὅδε: quali periodo longiore et alibi utitur. Post pauca [l. 5.] Reiskius, εἴ τις ἢ καὶ αὐτὸς -- ἔπαθε: nulla gravi caussa. *Plutarchus* eadem in re, εἴ τι πρόσφορον ἔχει παθὼν αὐτὸς ἢ παθόντα θεραπεύσας, T. II. p. 1128. E. Adde *Strabonem* XVI. p. 1082. [p. 746. Cas.] *Nostri* aemulatorem. Rudia medicae artis primordia tali ex veterum more haud pauci repetunt, Nomina-

vit nonnullos *Almelovenius* ad *Strabonem*, alios *Davisius* in *Max. Tyrii* Diss. XII. p. 540. WESS.

CAP. CXCVIII. 3. *περὶ θυμὸν καταγιγόμενον ἔστι*) *Etsi περὶ καταγιγὼν* II. 47. posuerit, certae sunt schedae veteres, et iusta *Gronovii* opera. Alioqui locus *Heinsianae* conjecturae, qua *παρὰ θυμὸν* voluit, obportunus esset. Dedit eam *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. Adtiget et haec *Strabo* XVI. p. 1081. [p. 745. ed. Cas.] *Io.* autem *Spencerus* hunc et non dissimilem lustrationis in *Hebraeorum* iure ritum ex *Aegypto* arcessit, suo tamen arbitrio et sine teste, *Leg. Hebraeor.* lib. I. 8. p. 257. Egregie *Theano* rogata, *πρωταία γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς καθαρεύει, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, εἰπε, παραχρῆμα· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε*, in *Stobaei* Serm. LXXII. p. 443. et *Diogen. Laërt.* VIII. 43. cum *Menagii* observatione. WESS.

CAP. CXCIX. 8. *στέφανον --- θώμην*) *Strabo* *θώμην* δ' ἔστιπται ἐκάστη, hoc ex loco, XVI. p. 1081. c. Referunt huc, neque iniuria, ex Epistola, quae *Ieremiae* tribuitur, versum 43. *αἱ δὲ γυναῖκες περιβέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηται.* Conveniunt egregie, et turpem harum muliercularum morem describunt; uti copiose docuit *Nic. Bondt* V. C. in docta Dissert. ad eam Epistolam, quam me suasore scripsit et duce defendit. *θώμην* sunt *σχοινία*. Quod *Noster* I. 26. de *Ephesiis*, urbem suam *Dianae* consecrantibus, *ἐξέφαντες ἐκ τοῦ τοῦ σχοινίου ἐς τὸ ταίχος*, id *Polyaeno* VI. 50. *θώμην* συνάψαι τοῖς κίονι τοῦ ἱεροῦ τῆς *Ἀρτέμιδος*, pariterque *Aeliano* Var. Hist. III. 26. WESS. — *Vittam* sive fasciam in funiculi modum tortam intelligebat *Heyne* in commentatione *De Babyloniorum* instituto religioso, ut mulieres ad *Veneris* templum prostarent; inter *Commentationes Societ. Reg. Götting.* T. XVI.

11. *διέξοδοι πάντα τρόπον ὁδῶν ἔχουσι*) πάντα τρόπον διανέχουσι, i. e. διήκουσι, *Cl. Reiskius*, quem sua correctione frui patior. WESS. — Vocabulo *τρόπος* de directione qua ducitur linea etiam alibi utitur *Noster*. Potest autem constructio istorum verborum duplici modo intelligi: sive, ut accusativi πάντα τρόπον pendeant a verbo ἔχουσι, quemadmodum II. 108, 13. dictae videri poterant *διώρυχες* -- παντοίους τρόπους ἔχουσι: sive potius, ut verbum ἔχουσι absolute positum intelligatur, tendunt, directi sunt, ducti sunt transitus, sicut c. 180, 12. 181, 12. et saepe

alibi; quo ita posito, consequens est, ut πάντα τρόπον intelligamus κατὰ πάντα τρόπον, quomodo c. 189, 17 seq. habemus διώρυγας - - - τετραμμένας πάντα τρόπον. Vocab. ὁδῶν si hinc abesset, nemo desideraturus erat: neque tamen opus est ut ei hic locus invideatur. S.

[16. Μύλτρα) Conf. cap. 131, 12. ibique notata. S.]

23. ὅσαι μὲν νυν εἰδὸς τε ἱπαμμέναι εἰσι) Vertebatur, quot-quot forma et proceritate potuerunt aliquos capere, ex ἱφάπτομαι: sed qui id fieri possit, fateor me ignorare: debuit sane Herodotus, hoc si voluit, alia verborum structura sententiam declarare: praeterea VIII. 105. παῖδες εἰδὸς ἱπαμμένοι, pueri sunt forma praediti, quales et hae mulierculae. Laudo tamen Medic., quem levi auxilio iuvabam olim, πεπαμμένοι legens. Sunt εἰδὸς πεπαμμένα, quae pulcritudinis possessionem, ut sic dicam, habent, sive forma elegante instructae. Hesychius πεπαμμένος, κεκτημένος. Sic πεπαμμένος νόσος, de aegro, Aeschylō Agam. 844. et Φρόνημα παισὶ δούθειον πεπαμμένη, Choëph. 189. In Philostrato, Vit. Apoll. VIII. 26. p. 307. de Scythis, οἰκίας τε ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν πίπτανται: scribi oportuerat πέπανται: quae enim adscripsit Cl. Olearius, aliena sunt. Ἀνθρώπων πολλὰς οἰκίας πεπαμμένον dabit Themistius Or. XXIV. p. 307. A. Neque suspicioni diversior nocebat casus: cui Pempeli succurrebat fragmentum in Stob. Serm. LXXVII. p. 460. σιμνὸν γὰρ τε καὶ θείας φύσιος πεπαμμένον ἀμὴν τὸ τῶν φυτησάντων ἱδρυμά ἐστιν. Nunc coniecturae non admodum indulgeo. Ἐφημμέναι sive ἱπαμμέναι εἰδὸς vi verbi ἱφῆσθαι erunt formosae, quae speciem sibi aptam et quasi connexam habebant. Convenit, quod hac origine manavit, Coelum stellis fulgentibus aptum ex Ennio, et Lucretii vestis purpurea, atque auro signisque ingentibus apta. Plura Cario in Gellii I. 15. Mox ἀπαλλάσσονται refinxī; sic enim plerumque solet. WESS.

[26. τρίτεια καὶ τετρατρία - - χρένον) Non continuum tempus indicari coniectabat Heynius l. c. p. 33. sed certos fuisse dies festos, quibus ad religionem solvendam templum adirent mulieres. S.]

27. καὶ τῆς Κύπρου etc.) In more illic habebant, ἱταίσις μῶ τὰς ἰανυτῶν κόρας ἀφοσιούν, uti Athenaeus loquitur lib. XII. 3. p. 516. B. Non repeto, quae de Amathusiis Paphiisque Io. Meursius conduxit, Cypri lib. I. 8. et II. 15. WESS.

CAP. CC. 6. σῶσι διὰ σινδόνης) *Incernunt per linteum*, ut recte cepit *P. Leopardus*, Em. VII. c. xi. Huc respiciens *Etymologus* p. 710, 41. Ἡρόδοτος, inquit, τοῦ σῶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν Σῶσιν, ἀντὶ τοῦ σήθουσι. Reperiuntur et νῶσιν, ἀντὶ τοῦ νήθουσιν, et alia huius generis apud Atticos plurima. VALCK.

CAP. CCI. 5. ἀντίον δὲ Ἰσσηδόνων) Confer lib. IV. 26. Turpis error Philostrati est, Heroic. c. 5. p. 704. ubi ἰλάσας γὰρ Κῦρος ὑπὲρ ποταμὸν Ἰστρον ἐπὶ Μασσαγέτας τε καὶ Ἰσσηδόνας etc. quasi ultra Istrum atque in ipsa Europa Massagetarum et Issedonum sedes fuisset. Adde *Ammianum* XXIII. 6. in simili luto haerentem. WESS. — Conf. Cellarii Geogr. Ant. III. 21. p. 837. S.

CAP. CCII. 1. Ὁ δὲ Ἀράξης λέγεται καὶ μέζων καὶ ἰλάσων εἶναι etc.) Nescio quid Cl. Reiskium impulerit, ut in priore καὶ nomen magni et clari fluvii abditum esse decreverit. Potest utique omne flumen certa quadam ratione minus alio et maius esse. Verum id Noster spectasse non videtur: narrat *diversas* discrepantium opiniones, quarum *aliae* maiorem Istro, minorem *aliae Araxem* perhibebant. [for- san, quod alii alium fluvium *Araxen* intellexissent.] Nam- que omnia, quae de eo amne prodidit, ex auditione accepit, minime fida; tametsi, uti videtur, ipsius *Araxes* sit *Rha* sive *Volgá*. Vide *Ionae Hanway* Itinera, lib. I. 10. WESS. — Vide mox ad L. 16. S.

9. πῦρ ἀνακαύσονται) Herodoteum est πῦρ ἀνακαύσασθαι. Hinc, ut suspicor, edoctus istum adtigat Massagetarum morem *Max. Tyr.* XXVII. 6. νήσαντες πυρὰν, θυμιῶντες εὐώ- δεις βοτάνας, περικαθίσαντες ἐν κύκλῳ τῇ πυρᾷ, ὥσπερ κρατῆρι, εὐωχοῦνται τῆς ὀσμῆς etc. Ad quem locum *Dionis Chrys.* verba *Dan. Heinsius* excitavit p. 61. Similis quaedam Scytharum consuetudo memoratur *Herod.* lib. IV. c. 75. VALCK.

11. καταγιζομένου τοῦ καρπού) Optime *Med.* et *Ask.* Vitium, quod *Aldinum* occuparat, odoratus *H. Stephanus* est in *Vocib.* *Herodot.* et *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. *Herodotus* secum consentit, [sic enim I. 183, 11. et alibi.] sermonisque usus adstipulatur. *Aelianus*, de *Animal.* X. 50. πολλῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν καταγιζομένων θυμάτων - - - ἐξάπτεται: et XIII. 21. τοῦ δέρματος περιλὼν ὀλίγον καθήγειεν ἐπὶ πυρός. *Iunge*

Platonem in Critia p. 119. fin. et agnosces Serranum errare. WESS.

16. 'Ο δὲ Ἀράξης ποταμός ἦτοι μὲν etc.) Carpit haec Strabo XI. p. 803. [p. 531. ed. Cas.] quaedam Nostro adfingens, quorum ille auctoritatem defugit. [Strabonis verba haec sunt: Φησὶ γὰρ (sc. Herodotus) ἐν Μαιωτῶν αὐτὸν ἵεντα, εἰς τετραπύκνοντα ποταμούς σχιζεσθαι, μετὰ δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς. Tum adiicit Strabo, Callisthenem quidem in his secutum esse Herodoti rationem.] In Araxis fluvii ortu credibile fit, Herodotum esse falsum. Si fontes fuerint in Matienis, oportet Mediae [aut Armeniae] flumen illud detur. Longe vero extra Mediae fines Massagetae, Issedones et Scythae, quos eiusdem amnis accolas Diodorus II. 43. statuit, habitarunt: praeterea in omni Media nullum eiusmodi flumen, quod tot ostiis Caspio mari iungatur. Congruunt pleraque omnia, si Matienos montes excipias, fluvio Volgae, qui et amplissimus et diversis oribus in Caspium mare exoneratur. Ostia ad octoginta et amplius, quae insulas ingentes incingunt, memorat Ampl. Nic. Witsenius in Tartariae Descriptione Belgica p. 700. Amnis olim Ros, Ras, Aras adpellabatur; unde Graecorum Ἀράξης, quo etiam titulo plures orientis fluvii insignes sunt: de quibus, sicuti et de hoc Araxe sive Volga Ampl. Bouherius Diss. Herodot. cap. 18. p. 190. et prior eo Th. Sig. Baierus in Origin. Scythic. Commentar. Petropolit. T. I. p. 393. Id mirum accidit, animadversum non esse verborum, in Aristotelis Meteorol. I. 13. [T. I. pag. 545. ed. Du Val.] transpositionem, factumque adeo, ut nunc ibi Araxes, cuius partem perhibet Tanaim, derivetur ex Indiae monte Parapomiso, errore mirifico. Verum Philosophi verba, καὶ ὁ Ἀράξης τοῦτον δ' ὁ Τάναϊς ἀποσχίζεται μέρος ὦν εἰς τὴν Μαιωτὴν λίμνην, collocata olim fuerant post Caucasii montis mentionem et amnium inde devolventium, ante voces καὶ ὁ Φάσις. Postulare seriem rei et orationis eam verborum istorum migrationem, agnoscet qui Philosophum consuluerit. Mihi longiori esse non licet. WESS. — Quod de Aristotelis loco obiter Wesselingius monuit, id vellem expensum excussumque fuisse a doctissimo de Sainte-Croix, Philosophi verba citante in Exam. Crit. etc. pag. 693. sed satis ibi habente monuisse, errorum illa

plena esse. Mihi videtur *Aristoteles* illum falso nominatum a Macedonibus *Tanaim*, qui *Iaxartes* erat, (de quo conf. quae olim ad *Polyb.* X. 48. notavimus) cum vero *Tanai* confudisse miscuisseque. Ad *Araxen* fluvium quod spectat, *Nostro* hic et alibi memoratum, diversissimas in partes viri docti abierunt. Libro IV. quidem cap. 11. ubi *Scythae* *Asiam* olim incolentes, a *Massagetis* pulsī, traiecto *Araxe* fluvio in fines *Cimmeriorum* abiisse memorantur; ibi *Heerenio* adsentior (*Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. I. pag. 885.) vix posse de alio fluvio quam de *Volga* cogitari. At, usque ad *Wolgā* penetrasse *Cyrum*, parum est probabile: et post *Wesselingium* nemo, quod sciam, nisi *Larcherus*, hunc *Araxen*, de quo h. l. agitur, qui *Massagetarum* fines a *Cyri* imperio disternavit, *Wolgā* intellexit. Extant super hoc *Herodoti* loco disputationes trium Academicorum Parisiensium in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XVI. p. 69-85. Horum unus *De la Nauze* p. 69 seqq. contendit, et hic, et IV. 11. et IV. 40. ubicumque *Araxen* fluvium *Herodotus* memorat, nulum alium ab eo dici, nisi *Armeniae* fluvium, geographis omnibus sub hoc nomine cognitum, qui ab occidente in *Caspium* mare influit. Cui duo alii docti viri, *De Guignes* ibid. p. 76 seqq. et *Danville* p. 79 seqq. firmissimas opposuerunt rationes; quibus iam olim persuasi, quum alii, tum *Is. Vossius* ad *Melan* III. 5. p. 803. et *Cellarius* Geogr. Antiq. III. 21. p. 829. evicerant, ad orientem *Caspīi* maris quaerendum hunc *Herodoti* *Araxen* esse. Ac hi quidem omnes *Oxum* fluvium hunc esse statuerunt. Rectius vero *Heeren* l. c. pag. 912. (quum aliis rationibus motus; tum quod *Oxus* apud Nostrum *Aces* est, III. 117, 8.) fluvium magis septentrionalem *Iaxarten* h. l. intelligit: cum quo congruit; quod ad *Iaxartem* a *Cyro* conditum oppidum memoratur, cui *Κυπτοχαρα* nomen; de quo *Cellarius* pag. 834. et 836. Atque in eandem partem (*Iaxarten* hic esse intelligendum) *Danwillius* etiam inclinabat l. c. p. 84. et *Géogr. Anc.* T. II. p. 308. qui etiam in *Tabula Orbis antiqui* anno 1763. edita lacum illum ab oriente maris *Caspīi*, hodie sub nomine *Aral* notum, hoc titulo insignivit, *Paludes recipientes Araxem apud Herodotum*. Eiusdem sententiae patronum se professus etiam est solertissimus Geographus

Barbié Du Bocage, (in *Commentatione Examini critico etc.* auctore de *Ste-Croix* adnexa, p. 829.) aitque secum sentire celeb. *Rennel*; cuius librum *Geographica Herodoti illustrantem* mihi praesto non esse doleo. Quo magis miratus sum, quum *Mannertum*, virum de notitia orbis antiqui praeclare meritum, vidi cum *Parisiensi* olim *Academico De la Nauze* facientem, contendentemque et huc et alibi, ubicumque *Araxen* nominat *Herodotus*, *Armeniae Araxen* esse intelligendum, T. IV. pag. 87. et 90. et T. V. Part. II. pag. 209 seqq. Qua quidem in sententia etiam doctissimum *De Ste-Croix* fuisse, ex *Larcheri* ad h. l. annotatione intellexi. Quibus hoc unum aliquatenus favere videri poterat, et ne id quidem magnopere, quod in *Matienis* ortum capere *Araxen* ait *Noster*: qui scilicet hac in re *Armenium* *Araxen* cum altero illo, qui *Iaxartes* est, confudisse videtur. Nam, quod ad aliam rationem spectat qua illi nituntur, quod apud eundem *Nostrum* IV. 40, 6. ὁ Ἀράξης ποταμὸς dicitur ῥέων πρὸς ἥλιον ἀναίσχοντα, quod vulgo interpretantur *contra solem orientem fluit*, quam et ego versionem imprudens secutus sum; potuerant quidem per se verba *Scriptoris* in istam accipi sententiam, quemadmodum apud eundem v. gr. IV. 49, 3. et 10. et 12. ῥέοντες πρὸς βορρῆν ἀνεμόν dicuntur fluvii *versus septemtrionem decurrentes*: eaque interpretatione adducti etiam duo ex *Parisiensibus* *Academicis* quos supra nominavi, *De Guignes* et *Danville*, hactenus adsensi sunt collegae, ut isto loco, IV. 40. de *Armenio* *Araxe* loqui *Herodotum* censerent. At res ipsa docere poterat, falsam ibi esse istam interpretationem. reddendaque ibi graeca verba his latinis debuisse, *ad orientem* (sive, ut latine rectius dicam, *ab oriente*) *fluens*, nempe ab oriente *Caspium* maris. Sic sane ibid. IV. 40, 3. τὰ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἥλιον ἀνατείλλοντα, sunt *regiones ad orientem* (in *partibus orientalibus*) *sitae*: eademque notione I. 201, 4. αἱ τῆς οἰκουμένης πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολᾶς. Et c. 204, 1. et 3. habes τὰ μὲν πρὸς ἐσπέρην τῆς θαλάσσης ταύτης, et τὰ δὲ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἥλιον ἀνατείλλοντα, qua parte sedes sunt *Massagetarum*, quos *Araxes* fl. a *Cyri* ditione separat. cf. c. 206, 11 seq. Similiter *Περσὸς* fluvius, IV. 48, 10. unus ex illis quinque qui e *Scythia* decurrentes (adeoque a septemtrione) in *Istrum* influunt, dicitur πρὸς ἡῶ ῥέων, non quod

versus orientem dirigatur eius cursus; sed quod ille magis, quam caeteri *ad orientem, ab oriente sit*, et in ea parte Istri, quae maxime orientem spectat, in hunc fluvium incidat; contra Tiarantus *ibid.* memoratur *magis ad occidentem vel ab occidente esse*, πρὸς ἑσπέρης μάλλον: nam πρὸς praepositio ista notione promiscue cum genit. et cum aec. casu construitur, ut IV. 17, 11. et 13. IV. 122, 8. et frequenter alias. Denique de verbo βέειν observemus, quum βέειν dicitur fluvius, non continuo de *cursu* fluminis, et de *directione* cogitandum esse *qua flumen decurrit*: sed quemadmodum, ubi de situ oppidi vel regionis agitur, κείται dicimus, aut ὡκεται, aut simile quid; sic quum de *fluvio* quaeritur *qua parte, quave in regione sit*, in hac aut illa regione *fluere* (βέειν) illum dici. Priori verbi notione dicendum erat βέειν οὐπὸ ἡλίου ἀνίσχοντος, posteriori notione nullo incommodo eandemque in sententiam dici potuit βέειν πρὸς ἡλίον ἀνίσχοντα. Est vero praeterea in hoc loco, in quo versamur, aliud quidpiam quod viros nonnullos doctissimos, et in his ipsum Wesselingium nostrum, aliquatenus turbavit; scilicet quod verba illa (l. 18.) στόμασι δὲ ἐξέρχεται τεσσαράκοντα (ubi quidem de numero dubitatio quaedam subnasci poterat) ita interpretati sunt, quasi Herodotus diceret, *per quadraginta ostia in mare Caspium influere illum amnem*: quod quidem prorsus contra est, quum diserte ille doceat, *caeteros alveos in paludes et lacunas exire, nonnisi unum in mare influere*. Ex quo satis adparet, ἐξέρχεται non de ostiis in mare se exonerantibus debere accipi, sed de rivis e quadraginta orificiis scaturientibus et magna vi erumpentibus. Sic ἐξέρχονται ἐκ μυχῶν παγαὶ apud Pindarum, Pyth. I. 40. S.

23. βέει δια καθαροῦ) Insolens haec dictio visa nonnullis fuit, mihi nullo modo. Omnia amnis ostia, praeter unum, in paludes et stagna lutosa evolvebantur: illud δια καθαροῦ, videlicet τόπου, labebatur, minime turbidum et limosum. Tale de Borysthene IV. 53. βέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι. Neque dissimile, si dicendi genus adtendas, βῆναι ἐν καθαροῦ Sophocleum, Oedip. Col. 1646. et Homeri Ἰλ. κ'. 199. ἰδριδώντο Ἐν καθαροῦ: tum Ἰλ. ψ'. 61. Restitutum in pristinam stationem paullo supra [l. 20. conf. Var. Lect.] est κατοικίσθαι. Vide Herrei Observ. Herod. p. 115. WESS. — δια

καθαροῦ commodius intelligetur per loca ubi nullum obstat impedimentum. Conf. VII. 183, 6. et Aristoph. Eccl. 320. S.

24. ἡ δὲ Κασπία θάλασσα etc.) Verissime Noster, cui paria facit Aristoteles Meteorol. II. 1. et Diodorus Sicul. XVIII. 5. Ceteri fere omnes ex oceano septemtrionali Caspium mare influere tradiderunt, imprudenter horum ducum vestigia deserentes. Vid. Casaubon. in Strabon. XI. p. 773. [p. 507.] Vossium ad Melam III. 5, 16. Πᾶσαν [l. 26.] revocavi in suam sedem. WESS.

CAP. CCIII. 6. καὶ πληθεῖ μάλιστα) Gronov. bene. Aristoteles de Caucaso: Meteorol. I. 13. ὁ δὲ Καύκασος μέγιστον ὄρος --- καὶ πλήθει καὶ ὕψει: tum post pauca τοῦ δὲ πλήθους (σημεῖον) ὅτι πολλάς ἔχει ἑδρας, ἐν αἷς ἔθνη κατοικεῖ πολλά. Quem philosophi locum adscripserat et Berglerus. Nec convenit tamen omni ex parte. Aristoteles πλήθος retulit ad incolentium multitudinem et sedes. Noster latissimam eius amplitudinem et vastitatem spectavit. Mox cap. 204. πῆλιν ἐκδέκεται, πληθος ἄπειρον ἐς ἄποψιν: et IV. 123. Statim [l. 8.] τὰ πολλὰ πάντα artissime iunxi, uti lib. II. 35. WESS. — Nempe olim importune post πολλὰ comma erat insertum. Poterant autem τὰ πολλὰ πάντα videri ἔθνη dici, quomodo nos cum aliis accepimus: rectius vero absolute et adverbialiter posita illa formula τὰ πολλὰ πάντα accipietur, ut τὰ πολλὰ idem valeat ac ὡς ἐπὶ πολλῷ, plerumque, ut plurimum, plurima ex parte, et adiecto vocab. πάντα, longe plurimum, longe plurima ex parte; scil. nullā fere aliā re vitam sustentant, nisi fructibus sylvestribus. Conf. Schaeferum ad Bosii Ellips. p. 427 seq. et qui ibi laudatur Hemsterh. ad Luciani Dial. Mort. I. 2. Conf. Nostrum V. 67, 6. S.

11. ζῶα ἰωντοῖσι ἐς τὴν ἐσθῆτα ἐγγράφειν) Herodoto, sicuti Eustathius monuit in Iliad. p. 626. [p. 481, 6. ed. Bas.] ζῶα γράφειν et γράφεσθαι ex vetere more est pingere, uti IV. 88. Hoc si valeat, variis coloribus et picturis vestes infecerunt Caucasi. Strabo in eam sententiam verba transtulit, τὴν δ' ἐσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις φαρμάκοις, δυνεῖσθαι ἔχουσι τὸ ἄνθος, lib. XI. p. 781. [p. 513. ed. Cas.] Sed dubito, an iure fecerit. WESS. — Ad Massagetas retulit Strabo quae de Caucasiis hic tradit Noster. Caeterum, eur dubitarit Wesseling. recte-ne sententiam verborum

Herodoti expresserit, non video. ζῶα ἰγνῶσθαι perapte uno verbo ποιῶσθαι potuit reddi. ζῶα figuras dici et imagines cuiuscumque generis; supra ad c. 70, 5. monui. Priscus vocabuli usus etiam sequiore aetate in nomine ζωγράφος, pictor, superfuit. Apud Polyb. XXXI. 3, 10. ζῶνται dicuntur vestes pictae, variegatae. S.

CAP. CCV. 2. Τόμυρίς οἱ ἦν οὐνομα) Patet ex Suida, in reginae nominis principio scripturae constantiam non fuisse. Lucianus Contempl. c. 13. Τόμυρις ἐστὶν ἱστοί, ubi praeclare hac de regina et nominis descriptione T. Hemsterhusius. Codices Herodoti nihil variant; in Iustini, Frontini, Valerii M. schedis discordia viget, qua de Oudendorpius ad Frontin. II. 5, 5. Recte P. Burmannus Secundus Anthol. Latin. II. Epigr. 6. edidit, Quam Tomyris turbata valet, cognovit in utre, nimirum Cyrus. WESS.

8. ἐποίητο --- στρατηγὴν) Ita oportuit. Κροῖσος --- ἐποίητο στρατηγὴν ἐς Καππαδοκίαν I. 71. Verum crebro librarii imprudentes mutatum iverunt, veluti III. 3. et 56. IV. 83. atque alibi, at contra tabulas. WESS.

CAP. CCVI. 6. ἀνέχου ὁρίων ἀγχοῦρας) Si οὐρίων esset, fors melius haberet. Docet Strabo Massagetarum plures loca montana habuisse, lib. XI. p. 780. Tomyrin praeterea Cyro posuisse in montibus insidias Iustinus auctor est I. 8. Hoc amplius, οὐρος, terminus, Ionibus ψιλοῦραι, teste Eustathio ad Iliad. p. 149, 15. Sed nolo contra msstos miti. Mox [L. 9.] προθυμίας optime Paris. A.; id postulat linguae genius ex προθυμάμαι. Aldi operae dederant προθυμίας errantes: cuius ibi tonus verbi innuit in scripto libro προθυμίας fuisse. Ex Aldo error late ad omnes editos manavit, L. Küstero in Clerici Bibl. Vet. et Nov. T. V. pag. 407. bene monente. WESS. — Mireris quid sit quod in illa dictione ἀνέχου ὁρίων desiderarit Wesselingius, quum praesertim iam c. 80, 22. simillime dictum viderimus οὐκ ἀνέχεται ὁρίων. Sed et alibi apud Nostrum eadem prorsus formula occurrit, de qua vide Valckenar. ad lib. V. c. 19, 15. Neque vero probari posse id, quod de Aldina scriptura προθυμίας idem Vir longe doctissimus pronunciavit, intelligetur ex his quae in Var. Lect. a nobis adposita sunt. S.

9 et seqq. φῆκε, μέχθον μὲν --- ἄφικε) Omnia ista Reis-

hinc suo deposita loco negat: sedem olim habuisse et occupare rursus debere post τὸ ταῦτ' οὗτο ποίει, atque hunc quidem ad modum, φέρε, ἡμῶν ἀναχωρησάντων - - - σὺ ταυτὸ τοῦτο ποίει, μέχθον δὲ, τὸν ἔχεις ζευγνῶς etc. Mihi opera displicet, quippe voluntaria et nimium audax. Bene Tommyris, omitti posse aerumnosum laborem iungendi struendique pontis, admonet: se tridui itinere retro cessuram, facilemque adeo amnis traiectionem ratibus et navigiis, citra eum laborem, Cyro fore. Mox ποίεις [l. 17.] ex schedis probavi. WESS.

CAP. CCVII. 6 seq. παθήματα - - ἀχάρματα) Potuerat ἀχάρματα sedis possessionem tueri. Homer. Odys. Θ'. 236. ἐπεὶ οὐκ ἀχάρματα μεθ' ἡμῶν ταῦτ' ἀγορεύεις. i. e. 'ut in scholiis, ἀνδρῶν. Hesychius Ἀχαρίστηρον, ἀχαριώτερον, quod firmat verbis poetæ Odys. γ'. 392. Quia tamen potiores scripti ἀχάρματα praeferunt, eos non desero. Dant Codices VII. 156. συνόκημα ἀχαριώτατον. Corrigit Mos. Solanus ὡς δὲ καὶ ἀχαρίστὸς εἰμι suo periculo, in Luciani Merced. Cond. cap. 30., ubi ex margine Aldinae meae ἀχαρις praestiterat. Εὐχάρματος Xenophontis, Appiani, Aeliani, et praescripta Hesychii verba, analogiam vocabuli roborant. Vide ad Diodori XVIII. 28. WESS. — Videri poterat proverbialiter dictum, Παθήματα μαθήματα: et miratus sum nihil tale apud Paroemiographos reperiri. S.

11. κύκλος τῶν ἀνθρωπίνων ἐστὶ etc.) Aristoteles Problem. Sect. 17. p. 129. haec spectasse videtur, καθάπερ καὶ φασι κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Vidit hoc et Herodoto suo adscripsit Schurzfleischius, sicuti ex Cl. Walchio accepi. Amant hoc genus et Latini, sed varie. Seneca Cons. ad Marc. cap. 16. Sed videlicet it in orbem ista tempestas. Aliter Hilarius Pictav. lib. II. ad Constantium Imp. c. 4. Orbem aeternum erroris et redeuntis in se semper certaminis circumtulērunt. Vide Gronovium. WESS. — At nihil, quod huc faciat, apud Gronov. reperies, nisi quod orbem illum reipublicae huc trahat, Ciceroni memoratum, ad Attic. lib. II. Epist. 9. et 21. S.

22. νικῆσας τοὺς ἐναντιοῦμένους) Hoc esse unicum in Herodoto exemplum huius sic compositi verbi: per reliqua non occurrere nisi simplex ἀντιῶ, adscripsit, ut Mediceo faveret, vir Celeb.; cuius illi memoria decreti utique evanuit, cum ἐναντιώδην [ἐναντιώδη] ex illo libro reposuit VII. 10.,

3., motus Artahani verbis sect. 4. eiusdem capitis, *εἰ γὰρ καὶ ἐναντιαθῆναι τοι θέλει*. Fugerunt eundem ista VII. 49. καὶ δὴ τοι οὐδενός ἐναντιευμένου. Quae satis sunt ad compositum retinendum, pariterque patefaciunt, quanta cautione, ne similis peccati rei evadamus, et quanta indulgentia, si quid ab aliis tali in re aberretur, uti, aequum sit. [Caeterum vide *Var. Lect.* ad h. l.] Quae haec anteverunt, [l. 21.] τὸ αὐτὸ γὰρ ἀντιθήσω, tangit versatque P. Horreus Obs. Herod. c. 19. WESS.

25. ὑποχωρῆσαι τῆς χώρης) Amplector *Mediceum*. Non sum nescius, *Horreum* animose stetisse pro vetere τῆς μέχης, Obs. Herod. c. 16. Verum, quod bene Gronov., nihil de pugna praecessit liquido, neque eam Cyro Croesus suadet: immo vero, ut in reginae Massagetarum fines transeat, et positis insidiis ad flumen Araxen se recipiat. Obportunum est ad dictionis habitum *Demosthenis* celebre dictum pro Coron. p. 162., quo tamquam emblemate *Diodorus* seriem scriptionis distinxit, XVI. 85. τότε ἐγὼ τῷ Πύθωνι --- οὐκ εἶξα, οὐδ' ὑπεχώρησα: neque alienus *Luciani* in *Tox.* locus c. 36., de quo *Abreschius* recte *Lect. Aristae.* lib. II. p. 186. Iam, si cum viro Reverendo [*Horreo*] mox διαβάιντα [l. 26.] instauratum velis, non contentiose obnitar. Certe περιγίνεσθαι servari debuit. WESS. — At nec spernendus aoristus περιγενέσθαι. S.

31. τῶν προβάτων ἄφ. πολλὰ) *Laurentius* magna vi pecorum mactata; cuius versio moveri non debuerat. Πρόβατα olim πάντα τὰ τετράποδα dicebantur. Vide Schol. in 'Ιλ. Ε'. 124. *Herodoti* loca non adnumerabo; in quibus saepe oves intelligunt, uti hic Gronov. De *Hippocratis* more multa *Galenus* in librum de Articul. p. 587., multa quoque *Eustachius* ad *Erotian.* p. 92. [p. 302 seq. ed. Franz.] et *Foësius* in *Oeconom.* [voc. Πρόβατα.] Haec tenuia videntur, nec recusant tamen adponi. WESS.

CAP. CCVIII. 1. Γνώμαι μὲν αὐταὶ συνέστασαν) *In medium venire* in Latinis, ex Gronovii opinione. Paene puto contrarias indicari, ut erant, *sententias*. Tales συνιστηκαίαι γνώμαι VII. 142., dissentiente *Porto*. Tale IV. 132. συνιστῆναι δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβρύτω, in msstis. Tum VIII. 79. συνιστηκότων τῶν στρατηγῶν, contra se consistentibus duceb. WESS. — Conf. l. 214, 10. Haud male *Valla* h. l. in discussionem venire. S.

6. τῷ περ τὴν βασιλικὴν ἐδίδου.) Solebat rex Persarum bellum ingressurus, ob incertum expeditionum successum, ex lege successorem designare, uti est VII. 2. Neque hoc neglexit *Brisson*. *Regn. Pers.* I. 9. *WESS*.

CAP. CCIX. 6. τῷ Ἀρσάμεος) Sic bene: vide VII. 11. et 224. In somnio Cyrus explicando nimius est. *Vannae* artis consultissimus *Artemidorus* censet id genus πλουσίοις καὶ τοῖς μέγα δυναμένοις ἀρχαῖς περιποιεῖν, *Onirocrit.* II. 72. uti *Dario* contigit. *WESS*.

[23 seq. ποιεῖ, ὅπως, ἐπειδὴ - - ἐκεῖ, ὥς μοι etc. Aut ὅπως aut ὥς abesse poterat: sed ὥς post parenthesin ex abundantia adiicitur, quasi latine dicas, ut, inquam, mihi etc. Nisi pro ὅπως, οὕτω legas; qua tamen novatione nil opus est. S.]

CAP. CCX. 2. τῷ δὲ ὁ δαίμων) *Exquisitum* illud et *delicatum* [τῷ δὲ οἱ ὁ δαίμων] quod ex *Med.* receptum erat, vix ulli adgnoscent et sentiunt. Si τῷ δὲ aut τῷδε δὲ cum *Reiskio* et *Valeken.* malueris, constabit oratio: praecessit *Kῦρος* μέν. Porro [l. 4.] ἀμείβεται ὧν restitui: neque enim simili in dictione casum tertium amant. *WESS*.

11. χρεῖσθαι αὐτῷ τούτῳ ὅ, τι etc.) Gelo in *Aeliani* Var. XIII. 27. καὶ δίδωμι χρεῖσθαι ὅ, τι βούλεσθε. *Scriptorum* codicum τοῦτο ὅ, τι σὺ βούλει animum advertit. An plenissimam dictionis structuram exhibere voluerunt? Mox cap. 215. οὐδ' ἀργύρῳ χρεῖωνται οὐδέν: et II. 108. τούτῳ μὲν ταῦτε ἐχρήσατο. *Libanius* Or. X. p. 288. n. καὶ περὶ τοῦ τί χρεῖσται τὸ σῶμα τοῦ πολεμίου σκοποῦντα. Ubi τῷ σώματι alius mallet fortasse. Sed lege *Hutchinson.* ad *Xenophont.* *Agasil.* p. 84. *WESS*. — Haud cunctanter recipi τοῦτο debuit, intelligendo κατὰ τοῦτο. Itaque τοῦτο ὅ, τι idem valet ac οὕτω. S.

CAP. CCXI. [3. καὶ Περσίων τοῦ καθ' αὐτοῦ στρατοῦ) *Valla*, cum expedita manu. *Gronovius*, cum integra et pura exercitus parte, quod tenuit *Wess*. Mihi adiectum vocab. Περσίων, quod commode abesse alioqui poterat, indicare videtur, eam intelligendam exercitus partem, quae ex puris putis Persis maxime composita erat. S.]

8. κλθόντες δαίνυντο) Verbi speciem Ionicam non repudio: sic *Poëta* Ἰλ. A'. 468. In *Hesychio* δαίνυντο, εὐχοῦντο, geminata, ut in *Ask.*, littera. De *Istris* simili paene in re cultissime *Livius* XLl. 2. Ibi quum omnium rerum pa-

Herodot. T. V.

O

ratam expositamque copiam - - invenissent, regulus accubans epulari coepit: mox idem ceteri omnes, armorum hostiumque obliti, faciunt: et, ut quibus insuetus liberalior victus esset, avidius vino ciboque corpora onerant. Mitto Iustinum, et Polyaei aberrationes lib. VIII. 28. WESS.

CAP. CCXII. 7. ἐπαναπλῆιν) Minus considerate Ios. Wasse ad Thucyd. p. 427. [ad Thucyd. VI. 78.] quod forsitan in Cod. scripto repererat, ἐπαναπνῆιν hic legendum esse putabat. Codicibus antiquior Athenaeus haec habet ut Herodotea lib. XIV. p. 613. β. κατιόντος τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ἐπαναπλῆι κακὰ ἔπει καὶ μαινόμενα. Eustath. in Ἰλ. Σ'. p. 1212, 12. ἀναπλῶι ἔπει ραινομένῳ πρίποντα: his alibi tangens illud dictum, habet ἀναπλῶι, in Ἰλ. Φ'. pag. 1330, 28. et in Οἱ. Τ'. p. 685, 16. Ionicum est et Herodoteum ἐπαναπλῶειν. VALCK.

Ibid. ἐπαναπλῆιν ὑμῖν ἔπει κακὰ) Laurentius, ad reginae mentem non absurde, improba a vobis verba fundantur: quae vir Celeb. correxit, ut vides, [nempe, ut, - - improbis vos verbis impleamini,] nescio quid spectans. Ἀναπλῆιν praeter alia dicuntur, quae in summa aqua fluitant. Aelian. Anim. XI. 22. de delphino, ex fundo maris emergente, καὶ αὐθις ἀφυσισθεὶς τῇ κρούσει ἀναπλῆι πάλιν: tum de sicca tussi, cum nihil egeritur, neque in ore fluitat, XIV. 20. ἀναπλῆιν δ' αὐτῷ οὐδὲ ἔν: et mox ἀναπλῆι δὲ οὐδέν. Indicat Tomyris, ebriis sursum tendere et quasi in ore natate improba verba. Non disparia Abreschius Diluc. Thucyd. pag. 363. Ἐπαναπλῶειν Herodoti sermoni melius congruebat. Vide VI. 26. 33. 116. etc. WESS.

8. Recte legitur Φαρμάκῳ δολῶσας. Galeo non debuerat in mentem venire δηλῆσας. δηλῆσασθαι tantum admisit usus. Δολῶσαι, qua hic structura, legitur in Xenophont. K. Π. I. p. 20, 13. δολοῦν ὡς ἀγρίους πλέγμασι καὶ ὀρύγμασιν: et in Euripidis Iphig. Aul. 898. VALCK. — Quod hic δολῶσας, id c. 214, 19. ἐλὼν δόλω. S.

9. νῦν ὧν μεν εὖ παραινεούσης) Si codicibus abesset, μεν non requireretur. VALCK.

13. Ἦλιον ἐπόμνυμι τοι τὸν Μασσαγ. δεσπότην) Frequens alibi locorum Solis titulus. Aegyptii, ὧς δεσποτα ἦλμι καὶ θεοὶ πάντες, ex Euphanto apud Porphyrium Abstin. Anim. IV. 10. Hydaspes Aethiops, ὧς δεσποτα ἦλμι καὶ σιλήνη δεσπο-

να, in extremo lib. X. *Heliodori*. Neque id mirum, cum diis omnibus tribuatur, uti *Isthm. Pindari* VI. 7. *Eurip. Hippol.* 88. *Aristoph. Vesp.* 870. Sed desino, nec tango sacras nostras litteras. Tu vide *Cuperum Harpocr.* p. 113. et *N. Heinsium* in *Ovidii Heroid.* IV. 12. *WESS.*

14. ἡ μὲν σὶ ἐγὼ) Perverse scripta prostant in *Etymologico M.* p. 416, 48. *Sylburgius* alia contulit, quae leguntur infra c. 214. *Schol. ad Dion. Chrys.* p. 592. in *Morelli Collect.* τὴν Κύρου, inquit, ὑπὸ τῆς Μούριδος (ὑπὸ Τομύριδος) τῆς Μασσαγέτιδος σφαγὴν Ἡρόδοτος ἀναγράφει. De Tomyri notans vir Magnus ad *Luciani [Contempl.]* p. 508. hoc etiam *Scholion* excitat et corrigit. *VALCK.* — *Herodoti stylo* convenientius futurum fuisse ἡ μὲν, in *Var. Lect.* monui. *S.*

CAP. CCXIV. 2. ὡς ὁ Κύρος οὐκ ἐσῆκουσε) Expuli inopportuno οἱ, quod unde in hanc viciniam immigraverit, non quaero sollicitē. [Vide *Var. Lect.*] Mox καὶ δὴ καὶ [l. 5.] in integrum restitui. καὶ post δὴ et h. l. eiecit *Gronov.* et II. 154. *Mediceo* suo obtemperans, citra causam urgentem. Vide I. 129. 165. VIII. 79. etc. *WESS.*

12. αὐτοῦ ταύτη) Aptā haec et nexa recte voluit *Arch.*, servato scriptoris more, ut VI. 16. et 30. et creberrime aliās. In annis, quos *Cyrus* regnando transegit, magna apud veteres discordia intercedit. Adi *Simsonii Chron.* A. M. 3746. Bene pro mente *Herodoti Sulpicius Sever.* II. 9. *Cyrus undetriginta annis rerum potitus est*: sic enim scripsisse videtur. In *Edd. uno et triginta*. Quod quidem in dictionis genere non infrequens olim lapsus. *Fabii Annal.* IV. duo et vicesimo, *Grammaticus* duo de vicesimo correxit apud *Gellium* *Noct. Att.* V. 4. *Lege Vallae* et *Gronov.* adnotata *Livio* XXIII. 37. et *Observ. meas* l. 29. *WESS.*

16. ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ἄσκον) Quid vir *Celeb.* pro *Medic.* conduxerit, adsumi facile potest: sumi quoque *Horrei* ambigua et operosa disputatio *Obs. Herodot.* c. 20. Potest-ne vero ἐναπῆπτε adsignificare, [quod *Gronov.* voluerat] adligavit superiori utris ori; ut modo posset demittere quasi ad potandum, modo rursus attrahere, ut intermitteret? ego non dixero. Quanto lenius et expeditius *Aldinum* totque *Codicum* ἐναπῆκε, demisit! Hoc reperisse videntur *Valer. Maxim.*, *Iustinus*, quos docti viri antestati fuerunt, et *Lucianus Contempl.* c. 13. Καὶ τὴν κεφαλὴν γὰρ

ἀποτεμοῦσα αὐτὴν, Tomyris, τοῦ Κύρου, ἐς ἀσκήν ἐμβαλεῖ
πλήρη αἵματος. Nec morabitur quemquam Ionicae monetae
verbum. Suidas receptiore more, Ἐναφῆκαν, ἐνέβαλον. Ἐνα-
φῆκαν τῇ δρυὶ σφῆνας, ὡς διασταίη. WESS. — Haud dubie
lenius et expeditius erat ἐναπῆκε: sed alterum ἐναπῆκε
(ab ἐναπάπτω, ion. pro ἐναφάπτω) hoc ipso, quod paulo
difficiliorem habet explicatum, advertere animum debuit
editoris. S.

18. Σὺ μὲν ἐμὲ ζῶσαν etc.) Egregie haec adserta et ex-
plicita sunt a cel. Gronovio. WESS. — Herodoteam verbi
formam ζῶουσαν, quum noster codex ms. dederit, asper-
nari non debui. S.

22. ὅδε μοι ὁ πιθανώτατος) Par aliorum, Nostri tamen ve-
stigia prementium, tragica exitus Cyri deploratio. Quam
longe vero ab ea Xenophon, Strabo, Lucianus, ut plures
ne adnumerem, deflectunt! Pro Ctesia eruditam obser-
vationem Cl. Pelloutier Histor. Acad. Scient. Berolin. T. X.
p. 502. inseruit. Nec desunt, quibus Xenophontis potior
videtur narratio. Vide Camp. Vitringam in Iesaiæ c. XLV.
2. Ego in tanta discordia arbitrium recuso. WESS.

CAP. CCXV. 1. τῇ Σκυθικῇ φορέουσι) Non placet
Remig. τῇ Περσικῇ, multo minus magni viri τῇ Σερικῇ ad
Strabon. XI. p. 781. [Casaub. ad p. 513. suae ed.] Habue-
runt Scythae suum sibi amiciendi modum, quo et aliae
vicinarum gentium sese ornaverunt. De Androphagis IV.
106. ἐσθῆτα δὲ φορέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίην. WESS.

6. ἄρδεις καὶ σαγάρεις) Scholiastes adleverat his, ἄρ-
δεις, Φαρίτραι: hinc scholion in Vind. et Arch. hinc Suidas,
Ἄρδεις, πληθυντικῶς ἀντὶ τοῦ Φαρίτρας, etiam alii. Perperam
omnes. Ἄρδεις est sagittae cuspis. Ἄρδιν μὲν ἀπὸ τοῦ οἴστου κο-
μισαί, IV. 81. Δίκερον ἄρδιν reposuit in corrupto Leschae
versu Scaliger ad Euseb. An. mcccclx. p. 82. Servius Aeneid.
XII. 404. Hic forcipem dixit, quod Graeci ἄρδισοθήραν di-
cunt, qua solent spicula vulneribus evelli; ἄρδισα enim spicula
sagittarum appellantur. Ubi equidem ἄρδεις mallet, uti
apud Aeschylum Prometh. 878. [885. ed. Brunck.] in Ara
II. Dosiadae, [Analect. Brunck. T. I. p. 413.] et Lycophr. vs.
914. [Nisi ἄρδιν forma diminutiva est nominis ἄρδεις.] Σα-
γάρεις ex Armenorum dialecto illustrat Whistoni fratres,
Praef. ad Mosem Chorenens. p. 5. WESS. — De termina-

tionem plurali nominum ἄρδεις et σαρδάεις vide *Var. Lect.* ad l. 4. S.

CAP. CCXVI. 5 seq. τὸν Φαρετρεῶνα ἀποκρ. πρὸ τῆς ἀμάξης) Vid. IV. 172. *Aelian.* Hist. An. VI. 160. Μασσαγέται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὸν Φαρετρεῶνα πρὸ γε ἑαυτῶν κραιμάσαντες, εἴτα μέντοι etc. Interpres suspensa ad plaustrum pharetra: unde suspicio iusta est, πρὸ γε ἄρματος, aut simile quid, legisse eum. Nupera *Aeliani* editio *Herodoti* oblita non est, de mendo silet: quae taciturnitas mihi in pravis eius scriptoris locis saepe displicuit. WESS. — Forsan vero vetus *Aeliani* interpres, quod huic auctori deerat, suo arbitratu ex *Herodoto* supplevit: cuiusmodi ratione subinde usos esse doctos Graecorum auctorum Interpretes, haud semel mihi videor observasse. Ex eodem *Nostro*, ut alia ex hac narratione, sic et hoc habet *Strabo* XI. pag. 413. τὴν Φαρέτραν ἐξαγέρσας (sic recte nupera ed. Lipsiens. pro mendoso olim ἐξαγύσας) ἐκ τῆς ἀμάξης. S.

12. οὐ κατασιτίονται etc.) Schedae veteres hoc sibi expostulant. Barbarum illum morem Massagetarum et Derbicum illustravit Io. Alb. Fabricius ad *Sexti* Philosophi Hypotyp. III. 24. p. 179. Cultissime *Fragm. Pythagor.* p. 713. ed. Gal. Μασσαγέται δὲ τῶς γενέας κατακόφαντες κατίσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἡμῖν, ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι. WESS.

18. πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον) Laurentius e pecoribus omnibus perniciosissimum, quasi κτηνῶν legisset, quae H. Stephani coniectura. In *Arch. et Vind.*, quibus simillimas schedas *Valla* versavit, nihil eiusmodi. *Eustathius* in *Iliad.* pag. 36, 30. [p. 27, 43. ed. Bas.] τὸ ἐν τοῖς πεζοῖς ταχύτατον. et pag. 339, 41. [pag. 257, 15.] τὸ ἐν ζώοις τάχιστον: quae posteriora *Herodoteis* proxima sunt. In eo *Episcopus* errat, quod equorum victimas ex *Herodoto* Persis contribuat. Vera res est; citra tamen *Nostri* testimonium. B. *Brissonium* consule *Regn. Pers.* II. 5. p. 339. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SECUNDUM.

Ad CAP. II. Lin. 1. πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφέων βασιλεύσαι) Suum Scriptor recepit. Sic IV. 147. πρὶν ἢ Θήραν ἔλθειν ἐκ Λακεδαιμόνος, et c. 167. πρὶν δὲ ἢ ἀποστείλαι τὴν στρατιήν. Medicei Ψαμμήτιχος [quod imprudenter receperat Gron.] Herodoteae facilitati et γλαφυρότητι pugnare, optime D'Orville monuit ad Chariton. I. 4. p. 52. [p. 221. ed. Lips.] Nam quae P. Horreus utramque in partem disputat, nimis docta et arcessita sunt, Obs. Herod. c. 21. Ψαμμήτιχον superiore libro c. 105. vidimus: hoc vero Ψαμμήτιχος, Ψαμμήτιχος, Ψαμμίτιχος in membranis est. Par apud alios discrepantia. [Vide nostram Var. Lect.] Mihi dubium nullum est, quin constitutum quid in eo nomine scriptor habuerit. Inclino in Ψαμμίτιχος. WESS.

8. Παιδιά δύο νεογνά) Pollux II. 8. νεόγονα reperisse videtur: ἄμεινον δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡροδότῳ νεόγονον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν. Ubi doctissimus Heringa Obs. c. 3. hoc ex loco νεογνὸν refingit; contra ea Cl. Piersonus Veris. II. 8. p. 234. νεογόνῳ vindicem dat Euripid. Cycl. vs. 205. et Ion. vs. 1001. Hactenus bene: quod insuper addit, scriptum hic fuisse olim παιδιά δύο νεογνά, non adducor, ut credam. Certe praeter statuentis arbitrium non exputo caussam. Obstant et Codd. omnes. [in νεογνά consentientes.] Διδοῖ locum recepit, quem Horreus in laboriosis ad huius libri principium disputationibus illi deferabat. WESS.

11. μηδὲνα ἀντίον --- Φωνὴν ἰέναι) Mediceus cum sequace Ask. aberravit. Nihil verius Aldino, tot schedarum patrocinio protecto: taceo de cespitante verborum ordine. Schol. Apollon. Rh. IV. 262. hac ipsa in re, κελεύσαντα μηδὲνα μηδὲν αὐτοῖς φέγγεσθαι. Ostendit praeterea ἰέναι Φωνήν, quod

etsi Portus Ἰωνικῶς καὶ Αἰολικῶς, verso aspero in tenuem spiritum, putaverit dictum, praefero ἰέναι, ut consuetudo fert. Habet Persen Ἑλλάδα γλῶσσαν ἰέντα IX. 16. WESS.

13. ἐπαγίνειν σφίσι αἶγας' πλήσαντα δὲ) Cogor ἐκὼν αἰκοντὶ γε θυμῷ in omnia alia, ac vir Celeb., ire. Ἀγίνειν et ἐπαγίνειν, nemine obloquente, sunt Ionica. Et negabimus talia scriptori, hoc genus sectato? Πλήσαντας nexus orationis, ut errantis amanuensis peccatum, convellit, nec ferunt msssti. In Tzetze, Chil. IV. 796. hanc historiam explicante, male legitur.

Θηλάζων προτρεψάμενος ἐκείνα τὰς μητέρας' dederat ipse τὰς μηκάδας, capras. WESS.

17. ὥς γὰρ δίδτης χρόνος etc.) Postquam enim ista pastor fecerat per biennium. Perperam posita distinctio Herodoteam obscuraverat loquendi formam. [scil. post ἐγγόνει comma interpositum erat.] Lib. I. c. 113. ὥς δὲ τρίτῃ ἡμέρῃ τῷ παιδίῳ ἐκκειμένῳ ἐγένετο: triduo post infantem expositum. III. 56. ὥς σφι τεσσαράκοντα ἐγγόνισαν ἡμέραι πολιορκίῳ Σάμων. IX. 38. ἡμέραι δὲ σφι ἀντικατημένῳις ἤδη ἐγγόνισαν ὅκτω. Apud alios etiam hic illic similia prostant: Thucydides III. 29. ἡμέραι μάλιστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκυῖα ἑπτὰ, ὅτι etc. Demosthenes contr. Mid. p. 341. §. 150. et p. 550. §. 42. [ed. Lamb.] ἡμέραι ἦσαν συχναὶ ἐπιδημοῦσι τούτοις. Imitantur et hoc Atticistae. VALCK. — Quod in Var. Lect. de scriptura vocabuli δίδτης monui, id sic positum oportuerat: „In F. διείτης a pr. m. dein adiectus alius accentus super a.“ S.

20. βέκος ἐφώνεον) Adsentior Gronovio. Opus certe non fuerat, ut ex barbaro vocabulo eruditae rixae materies gigneretur. Hipponax in Strabon. VII. p. 524. [p. 340. ed. Cas.] Κυπρίων βέκος φάγουσι καὶ Ἀμαθουσίῳν πυρόν. Plura Cl. Albert. in Hesych. et P. Horreus Obs. Herod. c. 31. WESS. — Adde omnino Polluc. V. 88. et quae ibi notarunt Interpretes. S.

28. πρεσβυτέρους εἶναι ἰωυτῶν) Supra c. 2. οἱ γινώσκοντες αὐτῶν ἀνθρώπων: et Φρύγας προτέρους γινώσκειν ἰωυτῶν. Quae mihi suadere videntur, scholion haec occupasse, et ex tribus Codd. praestare πρώτους -- ἰωυτῶν. Suidam in Βεκεσίλλης simili quid offerre, Galeus vere adscripsit. De structura securus nos esse Aelian. Anim. VIII. 12. iubet: οἱ πρῶτοι μὲν ταῦτα ἀνιχνεύσαντες. Manetho I. 329. βεβήτων γινώσκοντες πρῶτον

Μπέρτος εἰς αἶδην πέμψαι: quae ipsa iterat IV. 404. Alia hoc de genere Georg. Herwartus, Chronol. c. 241. in quib. haud pauca ἀπροδιόνυσα, optime I. Perizonio, quo me olim doctore usum gratus testificor, docente in *Dissert. de August. Orb. Descript.* §. 21. et meliora in medium collocante. Mox [c. 3. l. 1.] τοῦ resecui. WESS.

CAP. III. 11. Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι) Disputari utramque hic in partem possunt multa; quo ego labore supersedebo. Laudo et amplector Granovii [λογιώτ. probantis] iudicium. Λογιώτατοι Nostro honoratissimi plerumque semper sunt et dicuntur, sive δοκιμώτατοι, uti ex mssis III. 127. patefiet. Qui quidem titulus Heliopolitani cur tandem erit praecipuus? Immo vero ceteris sollertia et eruditione priores erant. Nic. Damascenus in Eusebii Pr. Evang. IX. 16. καὶ συνὴν Αἰγυπτίων τοῖς λογιωτάτοις. Plura olim constipavi in Diodori II. 4. Nunc adstruo hoc Iustini Martyr. ex Dial. cum Tryph. p. 168. Ed. Thirlb. περιτέμνεσθε οὖν τὴν ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν, ὥς οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ διὰ πάντων τούτων τῶν λόγων ἀξιούσι. Corrigit vir doctus οἱ προφῆται, ego λόγοι τοῦ Θεοῦ, et sacros prophetas intelligo. WESS.

CAP. IV. 4. ἐν τῶν ἄστρων) Bene Medic. Quod [l. 6.] additur διὰ τρίτου ἔτους, id doctos exercuit viros, Leonem Allatium Mens. Temp. cap. xv. p. 188. et Alph. Caranzam, Leoni consentaneum, Diatrib. c. 3. Decernit uterque, aliam innui intercalationem, ac l. 32. neque sibi in Graecorum anni forma bene consentire Scriptorem. Verius D. Petavius Auctar. Doct. Temp. lib. IV. 3. διὰ τρίτου ἔτους ineunte anno tertio interpretatur. Proinde alternis fiebat, uti Musa prima significavit, intercalatio; quae et H. Dodwelli opinio Diss. I. de Cyclis p. 50. WESS. — Conf. ad l. 32, 11. notata. S.

8. ἐπάγουσι - - - πέντε ἡμέρας) Has ἐπαγομένης, sive intercalares quinque dies, non habuit insuper Diodor. I. 50. sicuti nec alii, quorum in Aegyptiorum anno occupata cura fuit; in quibus excellit sollertissima Nic. Averanii opera, Dias. de Mensib. Aegypt. c. 4. WESS.

16. βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου etc.) Non erat ad sententiam valde necessaria Αἰγύπτου mentio, nec placuit eam hinc amoliri ob haec Diodori I. 45. μετὰ τοὺς Θεοὺς τοῖνυν πρῶ-

τόν Φασι βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου Μενᾶν. In regis nomine, qui primus ex hominibus, ut ea in regione perhibebant, principem egit, scribentium insignis discrepantia est. Μῆνα magno numero codices malunt, neque aliter suo in libro invenit Eusebius Chron. p. 14. Nostrum nominatim testem vocans. Μένιος βασιλεὺς meminit Plut. Isid. et Osir. c. 8. ubi nonnulla Sam. Squire. In Catalogo Eratosthenis apud Syncellum Μίνης Θεβαῖος, ὃ ἱερμηνεύεται Διώνιος, ubi Μῆνης et αἰώνιος ex indole veteris Copticae dialecti docte correxit P. Ern. Iablonskius adnotat. ad Catalog. istum in T. II. Chronol. Vignolii p. 736. Quare hoc amplexus sum, sicuti et [l. 19.] Μοίσιος. Vide c. 13. et Diodor. I. 51. et Salmas. de Ann. Climact. p. 567. WESS.

CAP. V. 4. δᾶρον τοῦ ποταμοῦ) Hoc, sive Hecataei, sive Herodoti dictum, adprime multis placuit: probata et opinio est de recente inferioris Aegypti origine ex continuis Nili incrementis. Ποταμόχωτος propterea Diodoro I. 34. III. 3. a quo Aristoteles Meteorol. I. 14. non deflectit. Quae quidem opinatio, adeo olim recepta, ex earum est numero, quae post accuratum examen laudantur ab his, culpantur ab illis. Diligentissimus Shaw Observ. Geograph. Syriae et Aegypti p. 183. Herodoti patronicum proficitur, Niloque vindicat illum regionis, cui Delta nomen est, tractum. Alia Cl. Freret et egregie erudita contra priscam istam suspicionem Comment. Acad. Inscript. T. XVI. p. 333. et XVIII. p. 188. quae, quin consensus auferant, nihil admodum inpedit. Lege etiam S. Bocharti Phal. IV. 25. p. 261. WESS. — In dubio Wesselingius reliquit, Herodoto-ne an Hecataeo tribuendum illud dictum sit, inferiorem Aegyptum Nili donum esse. Nempe ad utrumque horum Scriptorum idem dictum retulit Arrianus, de Exped. Alex. V. 6. sed ita, ut dubitaverit ipse, sit-ne prisci Hecataei Milesii id opus, ubi idem dictum, sicut apud Herodotum legebatur. Quem locum producens Creuzerus (in Antiquiss. Historicor. Graec. Fragmentis, p. 29.) existimat, ex ipsa Nostri narratione perquam probabile fieri, de re certe, de qua hic agitur, Hecataeum Milesium iam ante Herodotum in eadem fuisse sententia: quum praesertim et Porphyrius apud Eusebium dicat, multa ex Hecataeo ad verbum transseripsisse Hero-

dotum. Sed id quidem utcumque sit, (de quo conf. *Valckenar. ad Nostrum*, cap. 77, 13. huius libri) *Strabo* certe constanter dictum illud ad unum *Herodotum* auctorem refert, XII. 560. D. XV. 691. B. aliisque locis in *Var. Lect. citatis*. Denique illud certum est: etiamsi ab aliis quoque relatum hanc sententiam audivit legitime *Herodotus*, suum tamen ille iudicium secutus eandem rationibus hic adpositis confirmavit. Et, recte iudicasse admirabilem nostrum Scriptorem, extra dubitationem posuisse videtur *Andreossi*, Vir multis nominibus illustris, in *Description de l'Egypte publiée par ordre de S. M. etc. Etat moderne*, *Memoires* T. I. p. 272 seq. merito laudatus ab *Heeren*, in *Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. II. p. 541 seq. Eandem sententiam confirmat *Geoffroy de Saint-Hilaire* in eodem splendido opere, *Description de l'Egypte etc. Histoire Naturelle*, T. I. p. 1 seq. Quae in contrariam partem disputata sunt, summam ea exposuit *Larcher* in *Notis* ad h. l. T. II. p. 159 seqq. S.

CAP. VI. 4. ἀπὸ τοῦ Πλινθινήτεω κόλπου) Verum erit Πλινθινήτεω. Oppido nomen Πλινθίη, quod lacui Mareotico, cui vicinum erat, nomen Πλινθινήτου dedit. *Scylax* Πλινθινον κόλπον vocat, *Peripli* p. 106. ubi *Vossius* et *Holstenius*, ad *Ethnicographi* Πλινθίη videndi. Mox [L. 5.] in possessionem, unde deiecerat *Medicei* auctoritas, τῇνι rediit. Scriptor ita voluit, nam III. 5. μέχρι Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν τὸ Κάσιον ὄρος τείνει εἰς θάλασσαν. Et hac quidem in defensione P. Horreo adsensum non nego *Obs. Herod.* c. 42. Quae vero *Noster* eodem loco adiungit, *Aegypti initia cum Serbonide palude ex Syria properantibus fuisse*, liquido ea adfirmant, quae hic succedunt, et *Gronovii* explicationem. WESS.

[10 seq. σχοῖνος ἴκαστος --- ἐξήκοντα στάδια) *Schoenum* *Noster* facit sexaginta stadiorum. conf. 9, 2 seq. At, non eandem in diversis *Aegypti* partibus, sed diversissimam habitam esse *schoeni* mensuram, tradidit *Artemidorus* apud *Strab.* XVII. p. 804. fuisse enim *schoenos* alibi stadiorum 40, alibi 30, alibi 60, denique alibi etiam 120 stadiorum. S.]

12. στάδιοι ἑκατόσιοι καὶ τρισχίλιοι) De discrepante in hac *Aegypti* mensura stadiorum apud *Diodorum* et *Strabonem*

numero vir magnus in *Strabon.* XVII. p. 1135. [*Casaub.* ad p. 786. suae ed.] De *Parasanga*, similia V. 53. et *Agathias* Schol. II. p. 43. v. ex *Nostro*. Aliorum dissensum non praeteriit *Strabo* XI. p. 788. A. [p. 518. med.] sicuti nec τὸ ἄσφατον τῆς ὁδοῦ μέτρον in diversis Aegypti locis XVII. p. 1156. B. [p. 803 extr. et seq.] *WESS.* — De stadii mensura quo usus est *Herodotus*, praeter *Gosselini* uberrimam commentationem de stadiis veterum Graecorum, quae Tomo primo gallicae versionis *Strabonis* continetur, consuli possunt *Danville* et *de la Nauze*, in *Comment. Acad. Reg. Inscr.* T. XXXV. p. 574 seq. et T. XXXVI. p. 86 seqq. Denique *du Bois-Aymé* in *Commentat. de priscis limitibus Maris Rubri*, in *Description de l'Egypte etc. Etat moderne, Mémoires*, T. I. p. 188 seq. S.

CAP. VII. 5. ἐξ Ἀθηναίων) Quod aliquoties auctoritate libri Medicei posuit *Gronovius*, hic etiam debuerat ἐξ Ἀθηναίων, *Athenis*, vulgari: nimis ille frequenter vocem perperam scriptam reliquit, nimirum hic vs. 49. p. 42, 16. p. 373, 24. 381, 24. 403, 49. 409, 21. 490, 33. 497, 49. 498, 43. 511, 11. 549, 15. [I. 98. VI. 127. VII. 6. et 62. et 90. VIII. 100. et 118. et 120. IX. 7, 6. et IX. 106.] quibus in locis similiter Ἀθηναίων scribendum. Θῆβαι Ionice flectitur in Θηβαίον, quod pro Θηβαίων poni debuerat p. 91, 35, 37. p. 109, 46. [II. 9, 8 seq. II. 54.] Recte scribitur ἀπὸ Θηβαίων τῶν Αἰγυπτίων p. 279, 33. p. 110, 10. [IV. 181. II. 55.] Huius generis Ionica cum toties in his recte scripta recurrant, cur ista tandem depravata relinquerentur? *VALCK.*

Ibid. ἐξ Ἀθηναίων) Sic decuit, et statim. Scripsi quoque Πίσσαν, [L. 6.] quorsum et *Mediceus*, leviter aberrans, ducit. Non ignoro, Πίσσαν saepius nobilem urbem pingi; propius tamen ad vocabuli originem illud est. Aram XII. deorum Athenis habet VI. 108. fuitque in foro, ab *Hippia*, Pisistrati filio, olim dedicata apud *Thucydidem* VI. 54. Nam, quod eam in via, qua Athenis Pisas ibatur, et xv. quidem stadiis ab urbe, ex *Herodoto* locat *Barbeyracius* *Histor. Foeder.* Part. I. p. 72. id festinanti excidissee opinor. *WESS.*

8. τῶν οὐδ' αὖ τούτων τὸ μὴ ἴσας etc.) Legebat scholiastes τὸ μὴ ἀπίσας: adscripsit enim ἀπίσας, inanώς, quod inanώς

ἴσας si cum *Abreschio* formaveris, cessabunt *Corinthi* [*Gregor.* Dial. ion. §. 115. ubi vide quae *Koenius* notavit.] et aliorum ineptiae. Hic vero me properantem paulisper moratur τῶν οὐδῶν scriptio. Toties totiesque τῆς ὁδοῦ mentio recurrit, species Ionica hic et III. 126. in sede mansit. *Homerus* *Odyss.* β'. 196. ἐπὶ τῇ Φάρ' ἀριστοφαιέ' ἔμμεναι οὐδόν: ubi vide *Eustath.* [p. 613. ed. Bas. p. 1815. ed. Rom. Conf. eundem ad 'Ιλ. α'. p. 18, 10.] et *Etymolog.* p. 615. Male nunc illis precarer, qui tantum sibi iuris in mutanda scriptoris dialecto sumserunt? At quid proficies? Διαφείρον an διαφάρον praeoptes, in libero arbitratu est. Posteriori sese addixit *P. Horreus*, *Obs. Herod.* c. 33. *WESS.* — Quod si ab *Herodoti* manu est scriptura οὐδῶν, licuerat ergo *Nostro* (sicuti saepius observavi) in eisdem verbis modo ionicis uti formis, modo communibus. Sin ab aliis invecta ista scriptura est; non vana fuerit suspicio quam passim significavi, praeter ius et fas subinde a nonnullis (et maxime quidem a *Veneto Editore*) obtrusas esse *Nostro* ionicas formas, ubi communibus ipse usus erat. Ad rem quod spectat, de qua hic agitur, non est nostri instituti varias excutere virorum doctorum sententias. Videndus *Danville* a *Larchero* ad h. l. citatus, ipseque *Larcher* in *Notis* ad h. l. et in *Indice geographico*, voc. *Heliopolis*, auctoresque quos ibi laudavit. *Danvillii* accusationem, confudisse h. l. *Herodotum* minora stadia, quibus constanter in *Aegypti* historia utitur, cum *Olympicis* stadiis, repetiit *Cahirensis Academicus Du Bois-Aymé* loco paullo ante citato. *S.*

11. ὥς μὴ εἶναι) Inmigravit in locum suum ὥς, *Mediceo* odiosum. Non nego, citra damnum abesse potuisse: at vincit *Codicum* imperium. Potuerat etiam in his, ὥς ἐγὼ ἐπὶ τὴν ἀνέμω - - εἶναι, brevi secuturis, [*CAP. VIII. l. 8.*] desiderari: et *Reiskius* inductum voluit. Verum saepe locum tenet, quem sine detrimento relinquere poterat. [Confer ad I. 58, 7. notata.] Vide *T. Hemsterh.* in *Luciani* Dial. Mort. XII. 1. [P] et *Horreum* *Obs. Herod.* c. 43. Porro ἐν τῷ καὶ λυθόν. [*cap. 8. l. 5.*] similem ob causam revocavi. *WESS.*

CAP. VIII. [6 seqq. ταύτη μὲν λῆγον etc.) Hoc loco, ubi sunt lapidinae, desinens mons, scil. non amplius in

directione a septemtrione ad meridiem pergens, *flectitur in eam quam dixi partem*; scilicet *versus Rubrum mare*, (ut l. 4. dixit) *ibique continenter sursum tendit*, secundum mare illud (adeoque orientem versus, saltem versus orientem aestivum) pergens usque ad regionem thuriferam. S.]

11. Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης etc.) Verius erit τῇ δὲ πρὸς Δ. Pendent enim ex superioribus τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης κ. λ. cuius quidem coniecturae suasore utor Cl. Pauw. [At τὸ δὲ (nempe κατὰ τὸ) idem valet ac τῇ δέ.] Quae vero consequuntur [l. 12.] de sazeo monte, in quo Pyramides, turbata vehementer ex *Medic.* sunt. Probare possum ψάμμω κατελυμένον, uti ψαμάθω εἰλυμένα πολλῇ *Odyss.* Ε'. 136. quamquam κατελυμένον ex εἰλέω non minus bonum. In *Philostrati Herôic.* c. 2. p. 693. Iupiter εἰλημένος κόπρω, qui εἰλυμένος *Gregor. Nazianz. Stelit.* I. p. 72. *Ed. Montac.* Φλογοεῖν εἰλημένα χροεῖν - - Φαλαγγία *Nicand. Theriac.* 754. Possum etiam, si qui κατελυμένον maluerit, uti P. *Horreus Obs. Herod.* c. 44. pati. At aegre exilii poenam fero, quam τεταμμένον *Medicei* decreto sustinuit: facit enim orationem intricatiorem, et scriptorem sibi contrarium; hoc enim de monte c. 12. καὶ ψάμμον μούνον Αἰγύπτου ὅρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μέμφιος ἔχον. Sabulo itaque obsitus non fuit mons Arabiae praetentus et in Erythraeum mare tendens, cuius contrarium *Medicei* auctoritas viro doctissimo extorsit. Quae quidem discordia desinet, ubi ex Codicum consensu ψάμμω κατελ., τεταμμένον τὸν αὐτ. τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου κ. λ. redierit. Innuunt enim, montem hunc porrectum in meridiem versus fuisse, quod de Arabio monte paullo superius deposuerat. WESS. — Non vero τεταμμένον, ut *Wess.* cum aliis, sed τεταμένον, simplici μ litera, ut par erat, editum me voluisse professus sum in *Var. Lect.* sed invitus video aliter visum esse typhotetae nostro. S.

16. οὐκέτι πολλὸν χωρίον) Hoc postulabat sermonis series, et edunt membranae: venerat etiam in coniecturam *Reiskii*. Quae statim memorantur, de Aegypto in arctum spatio navigationis iv. dierum constricta, deinde vero laxiore, non placent *Aristidi T. II.* p. 343. esse enim contra veri fidem; sese experiundo conperisse, in angustias tum magis et magis cogi: cui fere consentit *B. Maillet Descript. Aegypti* p. 44. WESS. — Recentiorum Iti-

neratorum testimonio firmari *Herodoti* rationem adnotavit *Larcher*, provocans ad tabulam geographicam in *Nordeni* Itineribus, et ad *Savary* Epist. I. de Aegypto, p. 5. S.

CAP. IX. [1 seqq. ἐστὶ ἀνάπλους ἐννέα ἡμερῶν etc. Vide ne iusto minor sit *novenarius* numerus. Quod si enim stadia sunt 4860, adverso flumine naviganti quotidie 540 stadia fuerint conficienda: quod, quamvis exiguam statuas stadii mensuram, nimium videtur; quum praesertim adverso flumine, ut c. 96. tradit *Noster*, non aliter, nisi navi fune secundum ripam tracta, navigare potuerint. S.]

8. μέχρι Θηβέων) Belle *Remig.* schedae. Cl. *Gronovius* attigit haec ad *Arrian.* Ἀναβ. III. 5. p. 109., ex *Medic.* idem asserens *Herodoto*. Cur illam rem hic tacitam habuerit, non exputo. Libro III. 26. caute minus Θηβῶν ex eo codice, ubi Θηβέων legebatur rectissime, reposuit. *WESS.* — Conf. *Valck.* ad cap. 7, 5. Ad rem quod spectat, quum a mari usque Thebas nunc stadia ponit 6120, haud utique congruit haec summa cum ante positis. Nam a mari usque *Heliopolin* (cap. 7.) posuerat 1500 stadia; iam ab *Heliopoli* Thebas 4860: unde conficitur stadiorum summa a mari usque Thebas 6360. S.

CAP. X. 4 seqq. ἰθαίνετό μοι - - κέλπος θαλάσσης) Expressit *Plinius* Hist. N. II. 85. *Herodoto* quidem si credimus, mare fuit supra *Memphim* usque ad *Aethiopum* montes; itemque a planis *Arabiae*. Mare et circa *Ilium* et tota *Teuthrania*, quaque campos intulerit *Maeander*. Paria illis ex *Nostro* et *Nearcho* *Strabo* XIII. p. 1015. [p. 691. ed. Cas.] et *Arrianus* Ἀναβ. V. 6. p. 203.; *Herodoti* non oblitus. Mox [l. 7.] *Thucydidis* exemplo tueri se ὡς potuit, ὡς μικρὸν μεγάλῳ εἰκάσαι lib. IV. 36. *WESS.* — Amant autem *Iones* ὥστε pro ὡς. De re ipsa conf. supra ad c. 5, 4. notata. S.

9. Νείλου, ἰόντος πενταστόμου) Notissimus septem geminus *Nilus* ex *Virgilio*, ἑπτάπορος *Dionysio* *Perieg.* 264., πολύστονος sive, ut in scholiis, πελύστομος *Nicandro* *Theriac.* 175. Praetulit ex *Med.* πενταστόμου titulum *Gronov.* motus (opinor) verbis c. 17., ubi ἰθαγενέα στόματα *Nili* quinque; duo quae septenarium numerum explent, manu facta, ὀρυκτά. *Eustath.* optime, Ἡρόδοτος δὲ πεντάστομον εἶναι λέγει τὸν Νεῖλον, δηλαδὴ κατὰ τὰ φυσικά στόματα, ὡς δύο τινῶν ὀρυκτῶν ὄντων, ad *Dionys.* vs. 226. Ad quae hominum opere

effossa ostia cum non attenderetur, convaluit de septem amnis ostiis longe didita, et tot scriptis *Codd.* recepta, fama, quae utique firmior foret, modo *septem fluvii Esiae* xi. 15. Nilum eiusque rivos declararent. Tu magni Theologi, *Camp. Vitringae*, commentarium consule et de Nili ostiis observata; tum *B. Maillet Descript. Aegypti* pag. 49. Mox [l. 12.] *μεγάλα* bene Gronov. WESS.

15. τῶν Ἐχινάδων νήσων etc.) Haec et sequentia videntur observata *Thucydidi* II. 102. εἰς τῶν νήσων αἱ ἡπείρωνται· ἐλπίς δὲ καὶ πάσας οὐκ ἐν πολλῶ τινι ἂν χρόνῳ ταῦτο παθεῖν: ubi viri Docti non meminerunt huius loci. VALCK. — Conf. quae ad h. l. ex *Pausan.* VIII. 24. p. 647. et ex *Woodii* libro de Ingenio et scriptis Homeri p. 7. *Larcherus* adnotavit. S.

CAP. XI. 2. ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς etc.) Ex coniectura *G. Raphelii* in priorem *Petri* c. 2, 6. ἐσχείων, sed minime fideli. Supra I. 193. ἐσέχει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφράτη. et II. 158. ἐσέχει δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν. *Aristides* T. II. pag. 354. ed. *Iebb.*, εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν τόπους ἐσέχει θάλαττα, ἣ καλεῖται Κασπία. Quae quidem efficiunt, ut post pauca [l. 11.] ἐκ τῆς βορ. θάλ. κόλπον ἐσέχοντα pacne ex *Remig.* admittam. Recepi sine haesitatione [l. 6.] ἐς τὴν εὐρέην θάλ. *Arch.* monente, ut c. 9. et saepe. WESS.

[6. ἡμέραι ἀνασιμοῦνται τεσπεράκοντα etc.) Super hoc loco disputantem audire iuvabit doctum Academicum *Cahirensem* *Le Pere*, in *Déscription de l'Egypte publiée par ordre* etc. *Etat moderne*, T. I. p. 102. et quem is ibi laudat *Gosselin*, in *Recherches sur la Navigation des Anciens*, T. II. p. 163. S.]

8. ἱσχύει δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις) De aquarum isto in sinu fluxu et refluxu non dubia est res. Neque ignota calumnia vetus in *Mosem* et *Iudaeos*, Arabicum sinum transgressos. Scholiastes in *Ptolemaei* *Tetrabibl.* pag. 83. ἀμπώτιδος γὰρ γενομένης Φυγᾶς παρήλθεν ὁ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μωσῆς. Docte et animose pro divino *Iudaeorum* legislatore *Vignolius*, *Chronol.* lib. III. 1. p. 663. etc. WESS. — De insolito prorsus et prodigioso maris illius refluxu, cuius ex prisco aevo memoria apud accolae duravit, vide *Diodor. Sic.* III. 40 extr. et quae ibi *Wesseling.* adnotavit. S.

11. ἐκ τῆς βορρῆνης θαλάσσης) Bene Ask. postulante dialecto. Sensit et Reiskius. Confer II. 158. 159. IV. 37. 42. Ita vero mare mediterraneum, et quae illi iunguntur, nuncupat. Νοτιή θάλασσα est Erythraeum, cuius pars Arabicus sinus. WESS. — βορρῆνης cum Ask. agnoscit etiam noster F. pro quo ante Wess. βορείνης hic legebatur; quod in Var. Lect. adnotare neglexeram. S.

13. σχεδὸν μὲν ἀλλήλοισι συντετραίνοντας τοὺς μύχους) Praeclara Medic. et Ask. scriptura, iure merito a viro Celeb. instaurata et defensa. Memini Diodoro III. 44. simile auxilium ferre et aliorum exemplis stabilire; quibus hoc Aeschyli adstruo, Choëphor. 449. δι' ὧτων συντέτραινε μῦθον ἡσύχῳ Φρένων βάσει, cothurno incedens, neque alienum tamen. WESS.

18 et seqq. χωσθῆναι ἂν κού γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμ. etc.) Adhaereo ad hanc disputationem, neque me expedio. Arch. οἶμαι [pro ἢ ἐμὲ l. 20. ubi in nostra Var. Lect. perperam οἶμοι posuit typotheta.] non multum iuvat, nec Reiskii opera in Miscell. Lips. vol. VII. pag. 629. Adscribam Cl. Pauw coniecturam, ut arbitrandi sit facultas. Fors, inquit, una littera detracta, et distinctione leviter mutata, optime locus emendabitur: ἐγὼ μὲν γάρ - - - χωσθῆναι ἂν κού γε· ἢ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ - - - οὐκ ἂν χωσθῇ κόλπος κ. λ. Opinor intra x. annorum millia alicubi aggeratum esse: an sinus longe hoc Arabico maior non posset oppleri intra illud temporis spatium, quod ante nativitatem meam a rerum primordiis effluxit? Haec ille. WESS.

20. πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι) Formularum Herodoti non incuriosus haud sane memini, sic alibi loquutum historicum: quod si Codicibus ista vetustis abessent, tum certe iudicarem aliunde invecta, ad ista scilicet explicanda, ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ. Tota fortasse periodus sic primitus scripta prodierat: ἐγὼ μέντοι ἔλπομαι γε καὶ μυρίων ἐντός χωσθῆναι ἂν· ἤκου γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ οὐκ ἂν χωσθῇ κόλπος καὶ πολλῶν μέζων ἐτι τούτου ὑπὸ τοσούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατικοῦ; In his solempne illud ἤπειν vel Herodoti ἤκου γε δὴ non cadet in dubitationem quin genuinum sit, suumque indat interrogationi vigorem. VALCK. — Cur suspecta habéremus illa verba πρότερον - - - γενέσθαι, non satis equidem caussae vidi. Si ἢ κού de-

disset vel unus liber, lubens accepturus eram. Interim καὶ γε δὴ, eadem notione atque πῶς γε δὴ, ferendum putavi. καὶ γε δὴ legendum censet Benedictus in Actis Semin. philol. Lips. Vol. II. P. II. pag. 285. Caeterum μέζων ἔστι τούτου, non cum Pavio apud Wess. intelligendus sinus hoc Arabico maior; sed hoc Aegyptio, ut recte Larcherus accepit; nempe maior hoc, quem Herodotus existimat olim eam regionem occupasse, quae nunc Aegyptus est. S.

CAP. XII. [5. τῆς ἔχουσιν γῆς In Lat. vers. perperam positum regionem utrique adiacentem, ubi utrimque scripseram. S.]

4. κογχυλία τε φαινόμενα) Res vera est, fulta testimonio Plut. Isid. et Osir. c. 40. p. 102., sed aliunde derivanda. Altissimos Europae, Asiae atque Americae montium vertices varia conchyliorum genera insederunt; quae unde advenisse putes, si. generalem inundationem, qualis Noachi tempore, recuses. Non nescio, inter philosophos necdum super illo negotio convenisse; neque id demiror. Quae enim inter eos in tanto dissentienti et disputandi pruritu concordia? Adi S. Bochartum Phal. IV. 24. et Freretum Comment. Acad. Inscript. T. XV. p. 342. WESS. — Nostra quidem aetate consentiunt fere eruditissimi quique viri, posse debereque conchylia marina in montium visceribus reperiunda, salvâ fide Mosaicae narrationis, ex aevo derivari Noachica inundatione longe superiori. S.

7. πρὸς δὲ, τῇ χώρῃ, οὕτως etc.) Laborabant haec mala punctione: πρὸς δὲ, praeterea, sicuti ad I. 156. adscriptum, est. Pendet sermo ex ἰδῶν, cui superius suus locus. Vidit hoc Reiskius, brevi post [l. 9.] εὐ μὴν corrigens. WESS. — Reiskii coniecturam veterum codicum auctoritate vidimus firmatam. S.

CAP. XIII. 4. ἄρδεσκε Αἴγυπτον) Medic. ex Ionum consuetudine. Abydenus in Eusebii Pr. Euang. IX. 41. πύλας ἐπίστῃσεν, τὰς ἀνοίγοντες ἄρδεσκον τὸ πεδίον. Scripsi etiam εἰνακίσια, quemadmodum II. 145. Homeri εἴνατον, εἰνάωνες nunc non attingo. Mire placet Gronoviana huius loci explanatio. WESS. — Scilicet et Μοῖρα et τετυλῆκός τε e suo cod. restituit Gron. cui fere et nostri adsentiuntur libri. S.

[6. νῦν δὲ, ἢ μὴ ἐπ' ἐκκαίδεκα etc. Quum hodieque eadem Herodot. T. V.

fere obtineat ratio, monuit Rich. Pococke (*Descript. of the East*; Vol. I. pag. 251.) citatus a Larchero, opinione videri hactenus falsum esse *Herodotum*, quod sua aetate tanto maiori incremento Nili ad irrigandam Aegyptum opus fuisse quam *Moeridis* regis aetate: octo enim illos *cubitos*, quos (l. 3.) ei dixerant sacerdotes, intelligi debuisse de incremento supra consuetam per se fluvii altitudinem; adeoque non differre illam mensuram ab hac *xvi. cubitorum*, quae intelligenda de fluvii altitudine ab imo inde alveo. Caeterum cum Nostro conf. *Strab.* XVII. 788. ed. Cas. et *Plin.* lib. V. cap. ix. sect. 10. S.]

11. *κατὰ λόγον ἐπιδιδόι ἐς ὕψος*) Dum quis ista nobis probabilius interpretetur, suspicabor equidem ex interpretamentis nata, quae quis olim vicinis adposuerit. Certe nihil impedit hoc in loco *κατὰ λόγον* per *κατὰ τὸ ὅμοιον* interpretari, et *ἐς ὕψος*, *εἰς αὐξήσιν*. Mea saltem opinione nihil distarent *κατὰ λόγον ἐπιδιδόι ἐς ὕψος*: et *κατὰ τὸ ὅμοιον ἐπιδιδόι ἐς αὐξήσιν*. Cap. seq. 14. *εἰ σφί ἐθέληται* (sic legerim.) --- *ἡ χώρα ἡ ἔνεσθε Μίμριος* --- *κατὰ λόγον τοῦ περὶ αὐτῶν χρέον ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι*. VALCK.

Ibid. *κατὰ λόγον ἐπιδιδόι ἐς ὕψος, καὶ τὸ ὅμοιον ἀποδιδόι ἐς αὐξήσιν*) Invenit et hic manifestam *ταυτολογίαν* Cl. Reiskius, sciolorum opera natam, *Miscell. Lips.* Vol. VII. pag. 629. Putares quodammodo adstipulari schedas Ask. in quis hiatus, sed ex scribae socorde negligentia: eadem verborum *ἐπιδιδόι* et *ἀποδιδόι* terminatio hominis oculos, ut in medio utriusque posita omitteret, praestrinxit. *Herodoti* dictiones bene constant: *ἐς ὕψος* altitudinem soli, *ἐς αὐξήσιν* eiusdem incrementum, quo latius in vicinum mare protenditur, declarant. Ceterum *xvi.* aut *xv. cubitos* annum adscendisse et arva inundasse olim, argumento est Nili figura *xvi. liberis* circa ludentibus, per quos totidem cubita summi incrementi augentis se amnis intelliguntur in *Plinii* *H. Nat.* XXXVI. 7. ubi *Harduinus*; cui iungendus *Shaw* *Obs. Geogr. Syr. et Aegypti* cap. 5. p. 181. quantum aquis seriore tempore terra ea increverit, ex Arabibus docens, WESS. — Non *ταυτολογία*, quam dicunt, me turbaverat. Non parcum esse verborum, nec repetitas in eandem sententiam *ρήσεις* aspernari Nostrum, satis constat. Sed de verbo *ἀποδιδόι* dubitaveram, etiamque nunc dubito, idem-

ne ac ἐπιδιδόει significare possit. Illud video, ἐς αὖξῃσιν posse eandem in sententiam atque ἐς ὕψος accipi: iuncta mox utraq̃ue voce ἐς ὕψος αὖξάνεσθαι dicit Noster c. 14, 6. Schaeferus quid spectarit, ex coniectura sic edens, καὶ μὴ τὸ ὅμοιον ἀποδιδόει ἐς αὖξῃσιν κατακλύζοντας τοῦ ποταμοῦ, profiteor me haud liquido percepisse. Ad verbum id fuerit, neque tantumdem reddit ad augendum inundans flumen; quod ad eam videtur interpretationem accedere, quam reliquae versioni in parenthesi interieci. Sed quaero, quisnam reddit? nam nominativus, ἡ χάρις αὐτῇ, qui praecedat, ad verbum ἀποδιδόει, ista notione acceptum, referri vix potest. Commodum foret, καὶ μὴ ὁ θεὸς τὸ ὅμοιον ἀποδιδόει etc. si modo vestigium aliquod scripturae huiusmodi vel in uno libro superesset. S.

21. ὕδατος οὐδεμίῃ ἄλλῃ ἀποστροφῇ) Valla ἀποστροφῇ in versione neglexerat, sententia loci contentus. A Gronovio venit, quibus nulla sit aversio aquae. Praestare aquae per-
fugium sive remedium, Portus dudum monuit. Noster VIII. 109. ἵνα - - ἀποστροφῇ ἔχῃ: pro quo ἀποστροφῇ καὶ καταφυγῇ ἔχειν Plutarch. T. II. p. 491. E. Et πάσης ἀποστροφῆς ἐργόμενος, cui perfugii et salutis via est interclusa, in Philostr. Vita Apol. VIII. 13., tum ἀποστροφῇ ἐποιοῦντο τοῦ Ἀθηναίων δήμου, de Vit. Soph. I. iv. p. 549., cuius praesidium et patrocinium rogabant. Hoc amplius de dira pressis fame Liban. Declam. XIX. p. 509. B. πᾶν γὰρ τὸ ἔμψυχον ἐκτείνετο - - τοῦτο ἦν αὐτοῖς ἀποστροφή τοῦ κακοῦ. Quae quidem de dictionis usu abunde erunt. Addo, Iosephum Bell. Iud. II. 11, 4. ἀποστροφῇ σωτήριον dixisse, quae Thucydidi ἀποστροφῇ σωτηρίας. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 782. Μούνον [l. 22.] Paris. C. minime malum videtur. WESS.

21 seq. ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μόνον) Non enim certe habent aquam quae agros irriget, nisi pluviam duntaxat. Valla dederat, nisi tantum a Iove. Romani quidem augures, pro coelo fulgente, tonante, dicere sueverant, Iove fulgente, tonante, Cicero de N. D. II. c. 25. Coelum et Aethera Iovem nuncupabant. Rarius illud Comici Platonis, quod sororis erat, marito tribuentis, apud Etymologum voc. Εὐδίας: Ἄηρ, ὃν ἂν τις ὀνομάσει καὶ Δία. Quaevis coeli tempestas Iovi contribuebatur. Illud Aristoph. in Av. 1501. τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιῇ; recte cepit Küster. quel temps fait-il? Theo-

critus Eid. IV. 43. Χὼ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πίνει αἶθριος, ἄλλοκα δ' ἔει, e Theognidis versu 26. quem expressit etiam Sophocles in Polyxenae fragm. ap. Stob. pag. 344, 4. Orpheus τὸν ὄμβρον dixerat δάκρυα Διὸς, teste Epigene ap. Clem. Alex. Strom. V. pag. 676, 3. Aquam pluviam Plato dixit τὰ ἐκ Διὸς vel παρὰ τοῦ Διὸς ὕδατα, τὰ ἐκ Διὸς ἰόντα νάματα, T. II. pag. 761. A. 844. A. T. III. pag. 111. c. Cum pluebat; elegantioribus δ' Ζεὺς, vel ὁ θεὸς, εἶν dicebatur; (quam formulam Alcaeus iam adhibuit Lyricus apud Athen. X. pag. 430. A.) Athenis vulgo ποιεῖν ὕδωρ: attigit Casaub. ad Theoph. c. 3. p. 32. Nondum in Socratis schola corrupti senis Attici piam persuasionem memorat Aristoph. Nub. 372. Καὶ τοι πρότερον τὸν Δι' ἀληθῶς ὤμην διὰ κοσκινοῦ οὔρεϊν. VALCK.

CAP. XIV. [9 seqq. ἀπονεινόμενα etc. Putes cum Hegenio ad Pindar. Ol. II. 111. ante oculos Herodoto fuisse poetarum versus illos, ἀπονείστερον ἐσθλοὶ νέμονται βίον etc. S.]

13. ὅλλοι ἄνθρωποι) Debetur Arch. Variant in vocis scriptura editi libri. ὅλλοι I. 48. et 125. ὅ'λλοι II. 51. ὅλλοι ex Med. bis II. 36. Schol. Apollon. Rhod. I. 1081. ὅ'λλοι μὲν ῥα. ἢ τοιαύτη συναισθητὴ τῆς νεωτέρας ἰδέας ἐστὶ. διὸ μέμφομαι Ζηνοδότῳ εἰπόντι, ὅ'λλοι μὲν ῥα θεοὶ καὶ ἄνθρωποι. (Iliad. B'. 1.) οὐ κέχρηται γὰρ ταύτῃ Ὅμηρος. Paria ad vs. 998. At III. 356. et 365. ὅλλοι, quod praestare opinor ob synaloephes indolem. De Homero quod critici produnt, falsae opinioni tribuit Barnes. in Iliad. A'. 288. Ceterum mirabilem hanc Aegypti ubertatem, quae sine magno et sollicito labore votis agricolae respondet, Diodorus I. 36. non praeteriit. WESS. — Conf. Var. Lect. ad I. 125, 12. et VIII. 67, 11. S.

16 seqq. ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) Galeo designatus Plutarchi locus e lib. IV. Symp. legitur pag. 670. A. B. Rem sane vix credibilem suo quoque testimonio confirmat Eudorus. apud Aelianum de Nat. An. X. c. 16. hanc reddens rationem, cur a suis mactandis abstineant Aegyptii: Φειδόμενοι, ἐπεὶ τοῦ σίτου σπαρέντος, ἐπάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν· αἱ δὲ πατοῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ἀποθνήσκουσιν, ἵνα μὴ ἐμβίος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνέων ἀναλωθῇ. Mihi quoque sues hac in re non placent; sed, si iumentorum gregem designare voluisset, scripsisset utique βοῦς: et, ἐπεὶ δὲ καταπατηθῇ τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα. Neque tamen hanc fabulam ornandam esse censuerim; quam Herodoto deberi minime dubito,

secundum quem suum in segetes immissorum ungulis e spicis grana debuerunt exteri: ita mihi capienda videntur ista quae sequuntur, ἀποδινήσας δὲ τῇσι ὑπὸ τὸν σῆτον οὕτω νομίζεται, suum ungulis excussum frumentum convehit. Quod aliis diceretur ἀπαλοήσας, Herodoto dicitur ἀποδινήσας. Arcam Telesilla δῖνον vocaverat: Athen. XI. p. 467. F. Τελείσιλλα δὲ ἡ Ἀργεῖα καὶ τὴν ἄλω καλεῖ δῖνον: hinc Eustath. Ἰλ. ὕ. p. 1283, 4. [p. 1207. ed. Rom.] Aelianus duobus in locis rarissimo hoc usu forsitan alibi non obviam vocem adhibuit. Vid. elegantissima Epist. Critica II. D. Ruhnkennii p. 43. VALCK.

Ibid. ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) Adsentiantur Plutarchus IV. Symp. c. 5. et Eudoxus in Animal. Histor. Aeliani X. 16., quos olim Galeo, non sues, sed boves intelligenti, opposui ad Diodorum. [lib. I. cap. 36.] Nec poenitet operae. τὰς enim ὕς boves indicare, quibus testibus probabitur unquam? Creant tamen sues in illa sementis et triturae consuetudine molestiam. Si verum est quod perhibetur, oportet diverso fuerint ingenio per Aegypti agros atque alibi locorum, rostrique usum rusticorum utilitati posthabuerint. At sus sui semper generis et indolis est, vorax pecus et gulae indulgens. [„Sues immissae in sementem, ait Galeus, haud dubie omne frumentum in ventres, potius, quam in limum, recondent.“] Aegyptii praeterea boves, ut multae nationes, tritrandis frugibus adhibuerint. Cyrillus in Esaiæ c. 28. Αἰγυπτίων μὲν παῖδες συνέγχαντες ἐξ ἀγρῶν ἐπὶ τὴν ἄλωνα δράγματα, εἴτα βοὺς ἐπαφίεντες αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες, καταλεπτύνουσι ταῖς χηλαῖς τὰς ἀστάχους. Prudenter profecto: sunt enim boves ad id negotium porcis multo aptiores. Considera praeterea, quod Galeus non neglexit, sues ab Aegyptiis studiosissime fuisse vitatos. [conf. c. 47.] Equidem, ni mihi obstarent Plutarchus atque Eudoxus, venisse ex scriptoris calamo ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν βοὺς et τῇσι βοὺσι τὸ σπέρμα, tum ἀποδινήσας δὲ τῇσι βοὺσι arbitrarer. Quid enim, si menda utriusque acutatem anteverterit? Diodorus generali vocabulo βοσκημάτων uti maluit, suibus fortasse hanc operam negans. Triturae autem illum in oriente atque alibi morem copiose praeter alios exsequitur Christ. Schoettgenius Antiq. Tritur. Sect. ix. et Aegyptiorum Fr. Lud. Norden Itin. Aegypt.

p. 58. WESS. — *Plinius Hist. Nat. lib. XVIII. cap. XVIII. sect. 47. Vulgo credebatur, a Nili recessu serere solitos, mox sues impellere vestigiis semina deprimentes in mado solo: et credo antiquitus factitatum.* Sic (uno Diodoro excepto; qui, dissimulans difficultatem, generale nomen βοσκήματα posuit) de semine per sues depresso consentiunt omnes. Eodem vero animali ad exterenda e spicis matura grana usos esse Aegyptios, nemo quod sciam dixit, nec per se credibile est: boum opera ad hoc uti solitos esse populos versus orientem aestivum habitantes, satis constat. Quare scripturam istam, ἐμβάλλουσι - ὅς, et ἐπειὰν δὲ καταπ. τῇσι ὕσιν, ab Herodoti manu esse, in dubium vocari non debet: sed deinde scripsisse eundem ἀποδινήσας δὲ τῇσι βουσι perquam probabile debet videri. Larcher (suffragante Borh. in Appar. Crit. T. II. p. 803 seq.) utrumque, pro τῇσι ὕσιν, τῇσι βουσὶ corrigens, ne tamen prorsus hinc amandarentur sues, verba ἐσβάλλει εἰς αὐτὴν ὅς, ante ista, σπείρας ἑκαστος etc. reponenda censuit: nempe ante sementem immissas esse in agros sues, scilicet ad devorandas radices plantarum aquatiliū, quae sementi nociturae erant. S.

CAP. XV. 4. τὸ παρὰ θάλασσαν εἶναι αὐτῆς) Non scripsit aliter. Agitur de regione Delta, cuius ad mare tractum, cum ea sola Aegyptus haberetur, usque ad Tarricheas Pelusiacas eiusdem esse lones censebant. Consimile, quod sequitur, τὰ μὲν Λιβύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι. Postulat porro rei et orationis habitus, ne Ald. et plurium schedarum [l. 6.] εἰς μεσόγειαν τείνειν αὐτὴν pro quisquilliis putetur. Ταριχηίων sive ταριχηϊῶν Arch. species est lonica, neque spernenda. Fuere in Aegypto eo titulo loca conpluria. Vide II. 113. et Steph. Byz. in voce. Nominis fortasse caussa ex contumulatis ibi hominum animaliumque cadaveribus, quae more gentis diligenti cura condiebantur, uti c. 86. Ταριχεύεις τῶν ζώων dabit Aelian. de Animal. X. 29. νεκρῶν ταριχεύειαν Diodor. I. 91. WESS.

[11. ἢ δὲ γὰρ σφί) ἢ τοι γὰρ σφί, profecto enim, corrigit Benedictus in Act. Sem. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 286. Cum eodem viro docto initio huius cap. Εἰ ὧν βουλοίμεθα malim, ob id quod dein l. 10. huic respondet, ἀποδεικνύομεν ἄν. S.]

17. τίνα γλῶσσαν πρώτην ἀπήσουσι) Posset Aldi ἀπίσουσι patronos advocare Euripid. Orest. 1253., Hecub. 155. Supplic. 800. Sophocl. Aiac. 896. ut de Pindaro aliisque taceam. Verum membranarum potior sententia, cui usus respondet. Aeschylus VII. Theb. 871. οἶμαι - - - στηβίων ἥσειν ἄλγος. Euripid. Med. 1176. ἤκεν ἐλολυγῆς μέγαν κωνυτόν. Quod et in Sophocl. Aiac. 862. Apollon. Rhod. IV. 874. ἤκε δ' αὖ- τὴν σμερδαλέην: etc. WESS. — Φωνὴν ἰέναι habes apud Nostrum II. 2, 11. ubi de eadem re agitur. S.

CAP. XVI. 5. τρία μόρια εἶναι γῆν πᾶσαν etc.) Vide IV. 42. In ea nostri orbis partitione magnus olim dissensus. Plerique in parte tertia Africam posuere; pauci tantummodo Asiam et Europam esse, sed Africam in Europa: ita Sallustius Bell. Iug. cap. 17. Sed veterum plures Asiam duntaxat et Europam novisse, Isocratis, Hippocratis, aliorumque testimoniis firmatur. Lege Olympiodorum ad Aristotel. I. Meteorolog. p. 23. Scholiast. in Ptolemaei Tetrabibl. p. 58. et Lucanum IX. 411. WESS.

10. οὐρίζων τῇ Λιβύῃ) Nilus dici potest τὴν Ἀσίην οὐρίζων: sed non item, ut arbitror, τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ. Suspisor adeo συνορίζων scribendum. VALCK. — τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῆς Λιβύης ex Remig. praefero, tacitam prae-positionem [ἀπὸ] adsciscens. WESS.

11. ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ Ἀσίας etc.) Emendata [a Gronovio] Vallae Latina, ut sit in eo id quod medium est Asiae et Africae, meras tenebras offundunt. Voluit, ἐν μεθορίῳ Asiae et Africae Delta, ea ex sententia, esse oportere, atque ita neutrius. Erant super eius situ olim discordes. Schol. Apollon. Rhod. IV. 1571. ἡ δὲ Αἴγυπτος κατὰ μὲν τινὰς, τῆς Ἀσίας ἐστὶ κατὰ δὲ τινὰς, τῆς Λιβύης: et Auctor de Mundo, quem Aristotelem male vocant, cap. 3. WESS.

CAP. XVII. 13 seq. μέχρι μὲν νυν Κερκασώρου πόλιος) Similia his cap. 97. [et c. 15, 7.] et Mela I. 9. Adscribam Achillis Tatii verba Amor. lib. IV. p. 245., sanioris coloris indiga: ὁ Νεῖλος ῥεῖ μὲν ἀνωθεν ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔστιν ἐς τοσοῦτον ῥέων ἄχρι Μέμφεως, καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κέρασ. Σύρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ τέλει τοῦ μεγάλου ῥεύματος: ubi τέλος τ. μ. ῥεύματος haud aliud ac Nostri ὄξυ τοῦ Δέλτα, sive acumen Delta, uti in Pomponio legunt. At quid Σύρος; Salmasius Aegyptiacum tali nomine pagum legisse se negat;

et negabunt alii cum ipso *Tatio*; qui quidem ad hunc forte modum dederat: καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κάμη· Κερκάσωρος ὄνομα τῇ κάμη· πρὸς τῷ etc. Quae continuo subiunguntur de maiore amne ad hunc pagum in tres scisso, in animo illi Herodotea fuisse, manifestant. Atque haec praecipua ex parte viro doctissimo *Steph. Berglero* debentur. WESS.

26. τῷ μὲν Σαίτικόν) Τανιτικὸν corrigentes male agunt, neque a *Stabone* XVII. p. 1154. [p. 802. ed. Cas.] adiuvantur: siquidem illius τὸ Τανιτικὸν στόμα, ὃ τινες Σαίτικόν λέγουσι, ex amne Bubastico sive Pelusio divergit: *Herodoti* vero ex Sebennytico. Credo rivo huic, quia praefecturam Saiticam radebat, nomen venisse. Addam *Platonis* ex *Timaeo* pag. 21. E. verba, ad hanc rem opportuna: "Ἔστι τις κατ' Αἴγυπτον ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃ κατὰ κορυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥεύμα, Σαίτικός ἐπικαλούμενος νομός· τούτου δὲ τοῦ νομοῦ μεγίστη πόλις Σαίς: quibus non male nectentur *Proclo* disputata pag. 50. Confer *Cellarium* Geogr. IV. 1. pag. 24. horum oblitum. WESS.

27. καὶ τὸ Βουκολικόν) Haud aliter *Eustath.* in *Dionys.* vs. 226. *Nostrum* secutus. Apud alios de eo silentium. Non male componitur cum *Phatnitico* *Diodori* I. 33. XX. 76. prope quod videntur τὰ Βουκολία, famosa latronum domicilia, fuisse; descripta eleganter abs *Heliodoro* I. pag. 10. *Achille* *Tatio* IV. pag. 250. tanquam loca palustria, ad struendas insidias et ad praedae receptacula commodissime posita. Etiam aliunde cognitum est, ad *Phatniticum* ostium pertinuisse regionem, cui a palustri situ Ἐλαρχίας titulus, uti ad *Hieroclis* *Synecdem.* p. 726. significatum fuit. Quae quidem omnia persuadent, ostium *Βουκολικόν* et *Phatniticum* non discrepare, nominisque causam patefaciunt. WESS.

CAP. XVIII. 4. τὸ ἐγὼ τῇσι ἐμειωτοῦ γνώμῃσι ὕστερον) Lenissima correctione sic ista mihi concinnanda videntur: meam quoque firmat sententiam *Ammonis* oraculum: τὸ ἐγὼ τῇσι ἐμειωτοῦ γνώμῃσι ὕστερον περὶ Αἰγύπτου ἐπαυρόμην, quod postea demum intellexi, quam sic de *Aegypto* iudicare in animum induxissem. Edixerat *Ammon*, Αἴγυπτον εἶναι ταύτην, τὴν ὃ Νείλος ἐπιὼν ἄρδει. In eandem ferme sententiam lib. II. c. 104. *Colchi*, inquit, esse videntur *Aegyptii*: νοήσας δὲ πρότερον αὐτὸς ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω. Iam quod vulgatur,

τῆσι -- γνώμῃσι ὕστερον, prorsus esset insolens in *Herodoto*, ὕστερον iungente passim cum casu secundo. Praeterea, de sua solius ubicunque loquitur sententia, vices minimum γνώμην ponit numero singulari. VALCK. — Potiorem emendationis partem: τῆς ἐμ. γνώμης, lubens accepi. Potuerat deinde quidem περὶ Αἰγύπτου dicere Noster, sed movere vulgatum περὶ Αἰγύπτου non erat opus. Sic enim et alibi loquitur Noster: verbi gr. εἰρώτειον περὶ Παντύνῃ I. 158, 3, idem est ac περὶ Παντύνῃ ibid. l. 11. S.

8. τῇ περὶ τὰ ἱρὰ Θρησκίῃ) Maluissim, si mssti exemplo praeivissent, Θρησκίῃ. Quod Arch. hic et cap. 37. obtulit, in lucro putavi. Scholia a *Johnstone* publicata in *Sophoclis Electr.* 996. τῆς νεωτέρας Ἰάδος ἐστὶ τὸ λέγειν τὴν προμήθειαν, προμηθείαν καὶ τὴν εὐπείαν, εὐείαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Mox [l. 11.] καὶ οὐκ ὁμολογέειν de sermone videtur intellexisse; ὁμολογέουσι κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν in simili re, I. 142. WESS.

CAP. XIX. 10 seqq. πελάσας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν etc.) *Medicei πέλας Plinii* verbis munitur, non omnino congruis: In totum autem revocatur intra ripas in *Libra*, ut tradit *Herodotus*, centesimo die. [lib. V. cap. ix. sect. 10. p. 256. ed. *Harduin.*] Quid enim hic de *Libra* et centesimo die, quo intra ripas cogitur iterum, tametsi πέλας probaveris? Haec et alia bene *Salmasius* in *Solin.* p. 310. Verum est, intra idem ferme spatium temporis, quo increverat, amnem descrescere. Culte *Aristides* T. II. p. 538. οὐ τείνων μόνον αὖξεται τακτὰ ὁ Νεῖλος, ἀλλὰ καὶ ἀπολήγει τεταγμένως ὀπίσω, καὶ σχεδὸν οὐκ ἐν ἐλαττονί χρόνῳ καθίσταται εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ προῖων ἐξεπλήρωσε. *Diodorus* praeterea I. 38. Utrum vero idem Noster indicaverit, caussa dubitandi adest in dissensu tot schedarum: habet quoque nescio quid scabri πέλας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τουτέων ἡμερ., quod detractum vulgato cernitur. Πελάσας paullo minus est ac πληρώσας ἐς τὸν ἀριθμὸν c. 7. In *Latinis* nihil mutavi, dubius tamen de *Laurentio*, cuius membranae, quod mihi liquido constat, persimiles Arch. et Vind. fuere. WESS. — *Vallae* latina haec erant: et prope totidem diebus retrocedat, relinquens fluentia. Ex quo quidem non conficitur, πέλας illum in suo exemplari legisse; quae absurda scriptura est, ex veteris aliquius librarii negligentia derivata: illud adparet, τὸν ἀριθμὸν τουτέων ἡμερέων de aliis centum diebus, quibus decrescat

Nilus, intellexisse hunc interpretem. Quod in nostra *Vas. Lect.* pro scriptura *πέλας* testes citantur codd. *Med. Ask. Arch.*, loco *Arch.* poni *Pass.* debuerat. Quo pacto vero *Plinii* verba scripturae *πέλας* faveant, equidem non exputo: nec omnino satis adparet, quid *Herodotum* ibi testem citans spectarit Romanus scriptor. Illud multis documentis constat, saepe *Plinium* testimonia auctorum, quos nominat aut sequitur, parum adcurate adponere, adiacere interdum nonnulla verbis auctorum, alia detrahare; subinde etiam graecorum auctorum sententiam non recte accepisse interpretatumque esse: quod in tam immensa suscepti operis mole, in tamque infinita rerum, quas completitur, varietate nemini magnopere mirum debet videri. Quod h. l. ait *Noster ἀπολείπων τὸ ῥέθρον*, (nempe κατὰ τὸ ῥέθρον, deficit quoad fluentum, quoad aquam quam vehit) pro eo alibi simpliciter, ἐπεὰν ἀπολείπῃ ὁ Νεῖλος, II. 93, 28. quando deficit *Nilus*. Similiter absolute, c. 22, 15. ἰκτῖνοι -- δι' ἔτεος ἰόντες οὐκ ἀπολείπουσι. Quare etiam cap. 14, 15. ἐπεὰν ὁ ποταμὸς -- ἀπολείπῃ ὀπίσω eodem modo accipiendum, quamquam ibi ex praecedd. intelligendum videri potuerat ἀπολείπῃ τὰς ἀρούρας. Pro ἀπολείπων perinde etiam ἐπιδείπων potuerat dicere, sicut VII. 43, 3. (quamquam et ibi ἀπέλιπε, pro ἐπέλιπε, probati codd. dabant:) et III. 108, 7. In verbi πελάσας interpretatione dissentiunt interpretes. Ut *Vallam* omittam, recte videtur *Wesseling.* dictionem πελάσας ἐς τὸν ἀριθμὸν cum illa c. 7, 12. πληροῖ ἐς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον contulisse; ut sit paullo minus πελάσας, quam πληρώσας. *Larcherus* vero πελάσας de accessu i. e. de incremento fluvii accepit, cui opponatur τὸ ἀπέρχισθαι, recessus s. diminutio. At (ut taceam, inauditum esse illum verbi πελάζειν usum) satis erat perspicuum, ἀπέρχισθαι h. l. opponi superiori κατέρχισθαι, quemadmodum ἀπολείπων opponitur superiori πληθύνω. S.

[18. αὔρας ἀποπνεύσας] Commode h. l. *Larcherus* ex Scholiis ad *Sophoclis Aiac.* 683. haec adpósuit: Διαφέρουσι ἀλλήλων, (αὔραι καὶ ἄνεμος,) τῷ μὲν τὴν αὔραν ἐπὶ τῶν ἐξ ὕγρου ἐκπνοῶν τάττεσθαι τὸν δὲ ἄνεμον, ἐπὶ τῶν ἐν αἵρι πνευμάτων. S.]

CAP. XX. [1. Ἑλλήνων μὲν τινες] Varias variorum Auctorum de Incremento Nili eiusque caussis sententias, ex *Plutarcho* de Placitis Philos. lib. IV. cap. 1. tum ex *Incerto*.

auctore, porro ex *Theophylacto Simocatta*, lib. VII. *Histor.* cap. 17. ex *Diodor. Sic.* lib. I. ex *Aristidis* oratione *Aegyptiaca*, ex *Strabonis* lib. XVII. ex *Xiphilini* *Epit. Dionis Cassii*, ex *Heliodori Aethiopicor.* lib. II. denique ex *Theodoret* *Serm.* IV. de Graecorum affect. curandis, collectas *Godofr. Iungermanus* suae *Herodoti* editioni, *Adpendicis* loco adiecit. Eademque omnes *eclogae*, ex praedictis *Scriptoribus* excerptae, in *Londinensi* editione *Herodoti*, quae *Galei* nomen praefert, in editione *Gronoviana*, denique in *Wesselingiana*, eodem modo repetitae sunt: qua accessione augere hanc nostram *Herodoti* editionem inutile iudicavimus. Caeterum quod ad *Incerti*, quem dixi, *Scriptoris* fragmentum spectat, consuli velim quae in brevi *Praefatione Eclogae ex Ctesiae Persicis* praemissa (T. IV. Part. 1. huius edit. sub finem) monita sunt. Praesertim vero conferri cum *Nostro* merentur quae de eodem argumento *Diodorus Siculus* lib. I. cap. 38-41. congessit; quorum quidem minima pars in eadem, quam dixi, *Iungermaniana Adpendice* exhibetur. S.]

13. πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίᾳ ποταμοὶ) Sunt quibus haec displicent: esse enim quidem plures in *Syria fluvios*; sed evolvi in mare mediterraneum, eorumque in solem occidentem ostia tendere, non boream. Qui quidem si meminissent, *etesias* non magis e septemtrione quam occidentis plaga, sive οὐδὲν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἄρκτου ἢ περὶ τῆς ἐσπέρας spirare, ut, post *Aristotelem*, *Meteorol.* II. 6. *Diodorus* observavit I. 39. in alia utique ivissent. De *etesiiis* autem, atque eorum in Nili, aestate exundantis, ostia vehemente flatu, quae veterum nonnulli tradiderunt, a vero non recedunt. *Philo*, *Aegypti* incola, id fassus ultro est, *Vit. Mos.* I. p. 620. A. et nostra aetate, diu eadem in regione occupatus, *B. Mailliet* *Descript. Aegypti* p. 55. Neque ea tamen unica *increscentis Nili* caussa. WESS.

CAP. XXII. 5 seq. ἀπὸ τῶν θερμοτάτων τόπων μέων etc.) ψυχρότερα coniectura adsecutus *Corn. de Pauw* fuit. Adposite *Aristides*, T. II. p. 334. ὁρμᾶται μὲν γὰρ ἐν τῶν θερμοτάτων τῆς οἰκουμένης ὁ Νεῖλος διήπου, καὶ προϊὼν εἰς ἥττον αἰεὶ θερμὴν. WESS. — Discrepantiam codicum in verbis τόπων et μέων diligentius consideranti perquam probabile videri debet, vocab. τόπων ex scholio interlineari

esse invectum; quo factum, ut ex eisdem codicibus, quibus hoc inferunt, verum verbum βέων expelleretur. Quare, nisi prorsus eiiciendum vocab. τόπων, cancellis saltem, ut suspectum, fuerit circumdandum. S.

6 et seq. τῶν τὰ πολλά ἔστι) Reiskius, τὰ ὧν τεκμήρια πολλά ἔστι --- ὡς etc. Ego τῶν τὰ πολλά non moveo, et τεκμήρια sive μαρτύρια ad sententiam arcesso. Quorum, paullo ante scriptorum, indicia multa adsunt viro, etc. Nec discrepat sententia Abreschii. Prudenter vero de Nili incrementis Arrian. Indic. c. 6. WESS. — Si nude legeretur τῶν πολλά ἔστι, facile adsentirer viris doctissimis, intelligi e sequentibus τεκμήρια posse: sed turbat adiectus τὰ articulus, qui quid huc faciat non video. S.

12. ὕσαι ἐν πέντε ἡμέραις) Tan. Fabri lib. I. Ep. 70. correctionem [ἐν τισιν, pro ἐν πέντε.] merito expolit Gronovius, suffecta alia, minime meliore. [ἐν παντὶ ἢ μέρεσι.] A. Gellius N. Attic. VIII. 4. super hoc loco disputaverat, non sine Nostri taxatione, quod scriptor historiae memoratissimus de aqua pluviali et nive rem non satis exploratam pro conperta posuerit, sicuti praefert capitis IV. argumentum. Periit, quod dolemus, disputatio; verba quae superant, idem tum in Herodoto fuisse, quod nunc examinamus, conmonstrant. Ponunt enim de nive et aqua pluviali rem pro conperta non satis exploratam: neque usquam ulla in Musa talis deposita est. Vim proinde arceo, opinatus coeli habitum et clima, sub quo scriptor aut Halicarnassi aut Thurii vitam transegit, paucis post nivem diebus pluviosum fuisse. Ut ut hoc fuit, per illud mihi mirum accidit, doctissimos viros Gelliana, adeo obportuna, neglectui habuisse. Quae consequuntur de adusto hominum colore et de gruibus, Seneca non praeteriit Quaest. Nat. IV. 2. cui Euripidis cothurnum Helen. vs. 1497. adcommoda. WESS.

[18. εἰ τοίνυν ἐχίονιζε καὶ ὄσον ὦν. Pro copia quam amat Herodotus facile crediderim placuisse ei repetitam ante καὶ ὄσον ὦν particulam εἰ. Certe restitutam eam malim, quam cum Benedicto rescribere εἰ τοίνυν ἐχίονιζε καὶ ὕσεν ὦν; cui novationi non est hic locus, quod et de multis aliis dicendum ab eodem viro docto propositis, quae, ne longior sim, silentio praetereo. S.]

CAP. XXIII. 4. ποταμὸν Ὠκεανόν) De eodem iterum

IV. 8. *Homeri ποταμοῦ ῥέεθρα Ὠκεανοῦ* Iliad. Ξ'. 245. varie olim docti homines agitarunt, quemadmodum ex *Strabone* novimus lib. I. p. 9. [p. 4. ed. Cas.] Aegyptii autem, siquidem *Diodoro* I. 12. 36. et 96. adcredimus, Nilum suum pro *Oceano* censebant; alii ex *mari Oceano* amnis incrementa, quos *Seneca* in ordinem coëgit, derivabant. Confer *Libanium*, in *Basilico* p. 140. *Herodotea* haec amplexum. WESS.

CAP. XXIV. 7. τῆς γὰρ ἂν ἀγχοτάτῳ ἢ χώρῃ) Inpendit qualemcumque his operam *G. Raphelius* ad *Matth.* cap. xii. 35. sed usus vetere Editione. *Mediceo* iure merito *Gronovius* obsecutus est, repulsa *T. Fabri* lib. I. Ep. 7. correctione. Θεός de sole tritissimum. *Appianus* Praefat. ἀρχομένου τε καὶ δυομένου τοῦ θεοῦ. Quae autem *Noster* de *Nili* auctis per aestatem aquis et earum caussa, aliena sunt et saepe explosa. Lege *Aristidem* T. II. p. 341. et *Diodorum* I. 38. WESS.

CAP. XXV. 5. οὐκ ἐόντων ἀνέμων ψυχρῶν) Postulat ratio et rerum usus, ut calidae regionis calidi sint venti. Propterea *Pavius*, [quum abesset olim negans particula] contraria contrariis adiuvanda et medicanda professus, θερμῶν, quo etiam modo *Reisk.* in litteris ad me aut ξηρῶν, substituit. Scio eundem *Cl.* virum, damnata superiore sententia, nihil inmutatum velle, et turpem errorem scriptori impingere. Mihi nulla hic aberratio placet, sed quod ex *Arch.* provenit, et scriptor ipse adfirmat c. 22. Dedi et suam sedem participio ἐόντος, [l. 4.] quam amiserat. WESS.

14.) ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεσθαι) Verius hoc. [scil. quam ἀπολείπειν.) Cui usui autem illa circa solem relicta aqua? An ut illi alimento, quae plurimum olim persuasio, cederet? Γελοιοὶ πάντες, ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τρέφεσθαι τῷ ὕγρῳ, graviter *Philosophus*, *Meteorol.* II. 2. *Sequentia* ad examen vocavit *Salmasius* in *Solin.* p. 303. WESS.

CAP. XXVI. 1 seq. αἴτιος - - καὶ τὸν ἥρα ξηρὸν - - εἶναι) *Reiskius* καὶ τοῦ τὸν ἥρα reponit. WESS. — Alius scriptor articulum ibi non neglecturus erat: *Herodoti* stylus haud aegre illo caret. Sic c. 20, 6. τοὺς ἐτησίας ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθύνειν (non τοῦ πληθύνειν) τὸν ποταμόν. Scilicet in huiusmodi dictionibus ad infinitivum subintelligi debet ὡς particula. S.

3. διακάλων τὴν διέξοδον αὐτοῦ) In Adnotationibus Gronov. αὐτῷ Medicei sumitur ac si αὐτῷ sive ἰωῦτῷ foret. Malo Aldi et plurimum schedarum, atque ad aërem, qui solis transitu excandescat, referre. WESS. — At αὐτοῦ quoque ad solem fuerit referendum, et pro ταυτοῦ accipiendum: sol exurit suum transitum, id est, omnia exurit qua transit. S.

[5. καὶ τοῦ οὐρανοῦ τῇ μὲν νῦν ὁ βορέης etc.) Post τοῦ οὐρανοῦ commate incisa erat oratio, parum commode: nam cohaerent τῇ τοῦ οὐρανοῦ, qua coeli parte. Maiore etiam incommodo olim aberat distinctio post ἀέρας, ut iuncta intelligerentur τῶν ἀέρας καὶ τοῦ οὐρανοῦ: quo posito, Vigerus Idiotism. VIII. VII. 5. τῇ μὲν νῦν pro καὶ τῇ μὲν νῦν poni censuerat, regulamque statuerat, apud Iones interdum καὶ subaudiri. Aptā verborum interpunctionē Reizius planam reddidit orationem. S.]

CAP. XXVII. 3. οὐκ οἰκός ἐστι οὐδὲν ἀποκρίναι) Est cui οὐκ ἀποκρίναι ἐστι aequius melius videtur. Repetita negatio, me arbitro, non nocet, uti neque VI. 87. [An voluit VI. 88, 2. At id quidem paullo diversum. Caeterum satis notum est, amare Graecos repetitas particulas negantes; ac praesertim post negandi verba et similia, cuiusmodi est οὐκ οἰκός ἐστι, negantes particulas adhibere, ubi nullus eis locus esse videri poterat. Vide ex, gr. II. 63 extr. III. 66, 14. III. 99, 7.] Solus-ne Nilus nihil aurae exhalet, dubium est. Nostro adsentiuntur Diodor. Sicul. I. 38. Plinius N. H. V. 9. Aristides p. 361. atque alii. Prudentior Theophrastus de Ventis p. 407. quem hanc ad rem advocavit Brodaeus Miscell. III. 30. WESS.

CAP. XXVIII. 1. ὡς ἀρχὴν ἐγίνετο) Non pugnabo, si qui τὴν ἀρχὴν elegerint: usus neutrum proscribit. Passim idem est ac prorsus, quomodo ex emendatione Viri Celeb. Latina. Melius Laurentianum ab initio, nexu orationis postulante. Quem quidem in modum Aeschines Socr., Isocrates, Arrianus, aliique plures: de quibus eruditi viri ad Ioannis Ev. c. VIII, 25. WESS. — Vide I. 86, 27. et 140, 15. ibique notata. S.

[5. ὁ γραμματικὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηνᾶς) Valla, scriba sacrarum Minervae pecuniarum; rerum, loci pecuniarum, posuit Gronov. Verba ista Herodoti citans Pollux IV. 19.

nil aliud monet, nisi quod γραμματιστής idem sit ac γραμματεὺς. Sunt autem χρήματα non modo pecuniae, sed et res pretiosae cuiusque generis, ut vasa, aliaque talia: VII. 190, 8. IX. 83, 3. et frequenter aliās. Quam in partem Larcher in priore ed. versionis gallicae non male, me iudice, hunc hominem nominaverat *le garde des trésors sacrés*; provocans etiam ad Polluci ibid. ubi γραμματεῖον ab Atticis dici ait, ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέκειτο, et ad Harpocrat. voc. ἀργυροθήκη. In posteriore vero editione idem vir doctus, praeeunte Michaelis in Comment. Soc. Goetting. T. I. p. 271. hieroglyphorum, i. e. sacrarum scripturarum interpretem hic dici censuit. Id vero si voluisset Herodotus, ἱερογραμματεὺς puto dixisset, aut ἐξηγητὴς τῶν ἱερῶν γραμμάτων, non γραμματιστής τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης. S.]

11. τὰς ὧν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου) Multa huius disputationis redarguit Aristides, non ausus tamen diffiteri, Syenen inter et Elephantinen ὡς ἀληθῶς esse πέτρας μεγάλας δύο, earumque medium ex Aegyptiorum opinione Nili fontes continere: porro altitudinem fontium tantam esse, ut sub mensuram non cadat, καὶ τὸ βάθος γε οὐκ ἱφικτὸν εἶναι, p. 345. Ex Seneca non multum discrepantia ad Solin. p. 312. adscripsit Cl. Salmasius. Cur ergo insulant scriptori, quae auditu exceperat, narranti? WESS.

19. εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἔλεγε) Explicat Aristides, εἰ ἄρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δύναι ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιρροίας τοῦ ποταμοῦ, et recte. Namque τὰ γινόμενα, non utique alia, quam quae sunt et reapse contingunt. Cl. Reiskius his curam insumsit Miscell. Lips. Vol. VII. p. 630. quam, si lubet, expende et considera. WESS. — Vide Var. Lect. S.

21. οἷα δὲ ἐμβάλλοντος etc.) Qui voculam hinc eiecit, quia non meminerat additam voci οἷα, minuta talia cautius neglexisset ὡς ἀετὸς θρίπας. Ut ἄτε, ἄτε δὲ, et ἄτε δὴ, sic et οἷα, sed frequentius οἷα δὲ, leguntur etiam apud Herod. hoc quidem eadem structura p. 23, 15. [I. 61, 3.] οἷα δὲ πικίδων οἱ ὑπαρχόντων. p. 76, 31. 160, 47. 169, 12. [I. 189, 19. III. 4, 7. III. 25, 6.] Nostro quoque loco voculam δὲ nexus necessariam monstrat. VALCK. — Vide iterum nostram Var. Lect. Sed, locum hunc denuo expendens, intellexi, verbis olim vulgatis nihil hic adiici, nihil detrahi debuisse; sana fuisse omnia, nonnisi prava interpunctio-

ne, inde ab edit. Gronov. ad hanc usque nostram, obscuratum fuisse orationis gressum. Nempe sic distingui oratio debebat, quemadmodum fere in editis ante Gronovium. Οὕτω μὲν δὴ ὁ γραμματικιστὴς, εἰ ἄρα ταῦτα γενόμενα ἔλεγε, ἀπίθαινε (ὡς ἐμὲ κατανοεῖν) δίνας τινὰς ταύτῃ ἰούσας ἰσχυράς καὶ παλιῆροισιν· οἷα δὲ ἐμβάλλοντος etc. ubi δὲ particula, post οἷα, non adversativa notione, sed, ut frequentissime alibi, continuativa vel copulativa ponitur. S.

CAP. XXIX. 6. ταύτῃ ὣν δὴ) ταύτῃ ὣν δεῖ legit *Val-la*; quod vel absque Codd. debuerat restitui. Eadem menda multis in locis haeret. *VALCK.*

11. τοὺς δεῖ τούτῳ γῶ τρόπῳ διεκπλῶσαι etc.) *Dionysius Longinus* περὶ Ὑψ. Sect. 26. p. 152. narrationis *Herodoteae* elegantiam et perspicuitatem admiratus, ὅρῳ, inquit, ὃ ἱταῖρε, ὡς παραλαβὼν σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν ἀκοὴν ὅψιν ποιῶν. Et sunt profecto adtendentibus longe cultissima. Ἀπίθαι, iniuria in exilium abire iussum, praefert *Fabri Tollii*que editus *Longinus*: alii, neglecta forma Ionica, ἀφίξῃ. *WESS.* — Ἀπίθαι [*Gronovii*] ne graecum quidem. ἀπίθαι dubio vacabat, ubi in vicinis ista legabantur: τὴν διεκπλῶσας ἤξεις: et ἔπειτα --- ὁδοπορίην ποιήσεις: tum αὐτίς --- δωδέκα ἡμέρας πλεύσεις, καὶ ἔπειτα ἴξαι. Hoc etiam mutatum ivit in ἤξεις *Gronovius*. *VALCK.* — Descriptionem istam *Nostri* imitatum esse *Lucianum*, *Ver. Hist.* II. 27. notavit *Toup.* ad *Longin.* l. c. S.

25. τῇ οὐνομαῖ ἵστι *Μερὸν*) Describitur a *Diodoro* I. 33. et *Strabone* XVII. p. 1139. [p. 790. ed. Cas.] quorum is a *Cambysis* matre, hic a sorore sive uxore eiusdem nomen sortitam perhibet: *Iosephus* in pari fere causa est; et tamen ab eruditissimo viro, *Phaleg.* II. 36. erroris propterea arguitur. Tu vide *Liban.* in *Antiochico* p. 343. *WESS.* — Conf. *Heeren*, in *Ideen über die Politik ... der alten Welt*, T. II. p. 398 seqq. S.

CAP. XXX. [2. ἤξεις ἐς τοὺς Αὐτομόλους) De his *Automolis*, s. *Transfugis Aegyptiis* consuluisse iuvabit quae commentatus est *Heeren* in libro modo laudato p. 411 seqq. et in singulari *Commentatione de Militum Aegyptiorum in Aethiopiam migratione et coloniis ibi conditis*, inter *Commentat. Soc. Reg. Scient. Goett.* T. XII. p. 48 seqq. S.]

4. Ἀσμάχ) Etsi nihil hoc de vocabulo constitutum ha-

beam, Steph. Byz. et plurium schedarum iudicium sequi libuit: fateor Stephanum non nihil discedere, sed illi dum e Nostro medicinam Hartungus fecit Cent. I. 3. p. 641. Ἀρχάμ. Medicei cum simili Arabum vocabulo, sinistram notante, contendit Reiskius, non neglectis Auxumitis et Aethiopum urbe Auxumi. Ex Hebraeorum sermone Ἀσμάχ arcessivit H. Relandus Diss. de Coptica Ling. ad David. Wilkins p. 97. Alii alia, quae in re, ancipiti admodum, missa facio. Lege et Diodor. I. 67. WESS.

10 seqq. ἐν Δάφνησι τῇσι Πηλουσίησι etc.) Vide c. 107. In Ald. et aliis haec male interpuncta recte disposuit et ordinavit doctissimus Fr. Iunius ad Esaiæ cap. xxx. 3. deleto, quod vocem ἄλλη excipit, δὲ, utique non necessario. [At percommode adiecta est haec particula: καὶ - - - ἄλλη δὲ, atque item alia.] Daphnae, uti idem et Bochartus, in sacris Prophetarum Oraculis Taphnes, nec longe a Pelusio in Itinerario Anton. p. 163. Ceterum pro Assyriis, contra quos in Edd. praesidium ad Daphnas, fortasse consistent nonnulli; siquidem Psammetichus, Assyriorum potentiam deiecturus, Azotum Syriae obsessum c. 157. ivit. Verum ea expeditione non inpedior, quo minus Arch. et Vallae accedam, et Valckenarium laudem. WESS.

11. Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων) Saepenumero quidem, quod a Relando, Spanhemio, aliisque ostensum, Syria et Assyria, Syri et Assyrii promiscue Veteribus commemorantur; semper tamen Herodotus Syrios [sive Syros] ab Assyriis distinguit; hic itaque corrigendum Συρίων. [certe Σύρων.] Agit enim de custodibus, quos ad Aegypti fines collocarit Psammetichus: ad Orientem Aegypto sunt obiecti Arabes et Syrii Palaestini: τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι νύμνται lib. II. c. 12. ubi mox iungit τὴν Ἀραβίην τε καὶ Συρίην: tum c. 116. ὁμοῦρίαι ἡ Συρία Αἰγύπτῳ. Conferri possent in re minime dubia lib. II. c. 158. III. 5. et 91. IV. 39. VIII. 89. VALCK. — Equidem, ut in Var. Lect. professus sum, Ἀραβίων τε καὶ Σύρων editum volueram. Adiectam igitur in contextu τε particulam post Ἀραβίων velim. S.

21. οὐκ ἔα) Vetabat, Valla. Vetat lex, sive legislator, diciturque οὐκ ἔαν, Isaeo p. 80, 44. et Demostheni p. 143, 96. Sed apud Herodotum οὐκ ἔαν nusquam est imperantis, at mitibus verbis dissuadentis: hoc in loco fugitivos Psam-

Herodot. T. V.

Q

metichus adsequutus multis verbis obsecrabat, Deosque Penates deserere dehortabatur: ἰδίό τ' εἰ (hoc intersero) [quae tamen particula τ' non necessario requiritur] πολλά λέγων, καὶ σφίεας θιύς πατρώους ἀπολιπεῖν οὐκ εἶα. Lib. V. c. 96. atque alibi ter quaterve recurrit illud eodem semper molliori significatu. Venuste Xenophon. Κυρ. Ἀναβ. VII. p. 240, 8. ἐπῆρετο ὁ Σιύθης τὸν παῖδα, εἰ παύσειεν αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου, (τὸν ἱραστήν ἀντὶ τοῦ ἱρωμένου) οὐκ εἶα ὁ παῖς, ἀλλ' ἰκέτω μηδὲ ἕτερον κατακαίνειν: negabat puer; obsecrabatque neutrum ut interimeret. Lib. II. Ἑλλ. p. 267, 8. tametsi de Cyro dicatur, οὐκ εἶα ναυμαχεῖν, notat dehortabatur. Apud Thucyd. VI. 72. cladem passos Syracusanos suos Hermocrates θάροντί τε καὶ οὐκ εἶα τῷ γεγενημένῳ ἐνδιδόναι. Lib. I. 28. et VII. 48. οὐκ εἶα ἀπαρίστασθαι. Veterum formulam repraesentarunt imitatores. VALCK.

22. τῶν δὲ τινὰ) Sic postulat Scriptoris consuetudo, quae Cl. Reiskium non latuit. Respice lib. I. 84. Dictum Automolorum celebre est, obscurius abs Aristotele positum Rhetor. III. 16. p. 149. manifestius in Diodori I. 67. et Plutarchi T. II. 601. D. WESS.

27. τοὺτους ἐκίλει ἐξιόντας) Cl. Reiskius ἐξιόντας praecepit ex vetere ἔλω, pello: quod equidem Graecis non aufero; malo tamen, si quid novandum, ἐξιῶντας. Nam magna in his confusio; uti V. 63. III. 59. Verum mutandi nulla necessitas. WESS. — Nullo pacto sollicitari ἐξιόντας debuit. Vide I. 103, 12. I. 159, 12. etc. Et aptus huic loco erat aoristus, significatione praeteriti temporis: non enim ipsi incolere regionem potuerunt, quin illos eiecissent. S.

CAP. XXXI. 3. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένης μηνίς) In mensium numero, quos ab Elephantine Meroën versus et Automolos proficiscentes conterunt, dissentit Aristides Orat. Aegypt. p. 346. Cuius discordiae caussa est, quod ambo ex aliorum narrationibus, saepe numero ambiguus, acceperunt. Statim, auxilio Arch. et Vind. τοσοῦτοι γὰρ συμβ. si volueris, haud erit pravum; quae et Reiskii coniectura. WESS.

CAP. XXXII. 1. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἤκουσα) Si sensui non possit satisfacere, poni [hoc a Gronovio] non debuerat: acrius consideranti Gronovio latere videbatur ἀλλ' ἄλλα. Sed hoc aequè sensum relinqueret pendentem, Atticis pro ἃ

τινα frequentatum; non tamen Herodoto, semper Ionum more ἄσσα scribenti. Sincera mihi quidem videntur olim vulgata: Ἀλλὰ τὰ δὲ μὲν ἤκ. Sed haec quidem, quae nempe dicturus sum, a Cyrenaeis intellexi. Paullo post [L. 3.] Herodotea Gronov. interpolavit, vocibus περὶ τοῦ Νείλου e msto [perperam] inculcatis. VALCK. — Quae hoc cap. de iuvenum Nasamon umitinere per deserta Libyae narrantur, interpretatus est illustravitque Heeren, in libro iam saepius a nobis laudato, *Ideen etc.* T. II. p. 216 seqq. S.

3. καὶ ἀπικίσθαι ἐς λόγους Ἑταρχῶ) Resecui inopportuno Medicei glossema: quisque videt, nisi si amore membranarum nimio coecutiat, ex sequentibus in hanc viciniam migrasse, et optime ex plerisque omnibus Codd. abesse. Id quoque inmutavi, quod paullo ante Florentia dederat, [ἀλλὰ τὰ μὲν] opinorque suspicionem de lacuna, qua de *Miscell.* Lipsiensia, in spongiam abiisse. *Nasamonum* in *Lybia* sedem IV. 182. designat. WESS.

17. ἡ τελευτᾷ τῆς Λιβύης) Male haec tinniunt. Scripserat aut ἡ τελευταὶ τῆς Λιβύης, quorsum tendit Ask. aut ἡ τελευτᾷ τὰ τῆς, quae Reiskii sententia. [conf. *Var. Lect.*] Certum est, veterum opinione promontorium Soloënta, quod et IV. 43., *Africae versus occidentem solem censitum fuisse terminum.* Mox [L. 20.] τῶν ἐπὶ θαλάσσαν revocavi, scriptoris mori et Codicum auctoritati obsecundans. Adsolet sane Africae in mediterraneum mare vergentes nationes τοὺς ἐπὶ θαλάσσαν κατήκοντας, tum ὑπὲρ τούτων et ὑπὲρ θαλάσσης eas adpellare, quae regionis interiora καὶ θηριώδεα habent. Vide modo IV. 171. et 181. et exemplorum abunde erit. WESS.

24. Ἐπεὶ ὧν τοὺς γεννίας etc.) Corrigebat vir doctissimus [Reiskius puto] scriptis ad me litteris, εἰπεῖν ὧν, ut respondeat superioribus φάναι παρὰ σφίσι γενέσθαι, aut potius εἶπον ὧν. Ego aliter censeo. Frequens in hoc scriptore, neque nesciebat vir Cl., ἐπεὶ atque ἐπεὶ γε, infinita oratione sequente: similes structurae IV. 10. VII. 3. et 150. VIII. 111. dicta adfirmant, et quae H. Stephanus de *Dialect.* p. 138. WESS. — At non id turbaverat viros doctos, quod in obliqua oratione particula ἐπεὶ cum infinitivo modo constructa est: sed quod, si ἐπεὶ notione *postquam* accipitur (qua eam Wess. accepisse videtur) ἀναπόδοτος videretur esse oratio. Itaque Vigorius, hunc locum tractans, (*Idiot. graec.* VII. 6, 4.) ἐπεὶ hīc

notione particulae ἐπεὶ, deinde, accipiendum esse statuit. Quum vero satis constet, nusquam alibi ἐπεὶ ista notione adhiberi, emendatione opus esse Reizius cum Reiskio censuit, et ex coniectura εἶπον, (scil. οἱ Νασαμῶνις) in contextu posuit, ut in *Var. Lect.* a nobis dictum est; non εἶπον, ut in brevi notula sub contextu nostro perperam positum, *Hermannus* in Adnot. 241. ad *Vigerum*, recta interpretatione, non emendatione, indigere hunc locum monuit: notione caussali, satis usitata, hic positam esse ἐπεὶ particulam, commodè per *nam* reddendam: referri enim eam ad id quod proxime suis verbis *Herodotus* dixerat, regionem illam esse feris refertam, aqua carentem, desertam: haec illum confirmaturum iis, quae reliqua erant de Etearchi narratione, pergere, *nam* iuvenes illos talem, qualem modo ipse dixerat, *Lybiam invenisse*. Quae quidem ratio a Viro et doctissimo et perspicacissimo inita, ut dicam quod sentio, mihi quidem ad expediendam huius loci difficultatem haud admodum adcommodata videtur. Iterum iterumque totam istam ᾗσιν relegens intellexisse mihi videor, particulam ἐπεὶ recte hic a *Wesselingio* ea notione, quae in narrationibus praesertim usitatissima est, acceptam fuisse; apodosin autem periodi in illis verbis inesse διεξελθόντας δὲ - - - ἰδεῖν δὴ καὶ etc. itaque post ἀνεμὸν l. 28. loco maioris puncti, quod ibi posuimus, recte in superioribus editionibus minori puncto distinctam fuisse orationem. In apodoseos initio poni subinde particulam δὲ, praesertim quando in protasi eadem posita erat, satis notum: quo de genere conf. *Lexicon Polybian.* p. 125. et vide *Herodot.* l. 116, 12 et 14. — Atque haec ita non modo a me scripta, verum etiam a typographo descripta erant, et prelo iam submittenda, quum mihi traditur *secunda Vigeri Hermanniana editio*, anno MDCCCXIII. in lucem emissa; ex qua haud mediocri cum voluptate cognovi, eundem clarissimum *Virum*, mutatâ priore sententiâ, istum *Herodoti* locum, in quo versamur, eodem prorsus modo, quo a nobis factum, expediendum censere. S.

33. ἀνδρας μικροῦς, μετρίων ἐλάσσονας) *Pygmaei* sunt, prudentius, quam poëtarum in fabellis, hic descripti; a quorum pictura non longe abit *Nonnosi*, qui eos in Aethiopiae finibus vidit, narratio. Sic *Photius* ex eo, Cod. III. Biblioth.

p. 8. ἐνέτυχε γὰρ τισι μορφὴν μὲν καὶ ἰδέαν ἔχουσιν ἀνθρώπινην, βραχυτάτοις δὲ τὸ μέγεθος, καὶ μέλασι τὴν χεῖραν, ὑπὸ δὲ τριχῶν δεδασμένους διὰ παντὸς τοῦ σώματος. Itaque in fabulis, si illa fide fulciuntur, putari non debent. Idem nempe, bene Is. Vossius, efficiunt aestus et frigus intensissimum, quamvis diversa ratione: nam, qui nimio sole coquuntur, illi breves sunt et exiles, praesertim in siticulosis regionibus, ad Melam III. 8. quibus iungi possunt a Iobo Ludolfo disputata Comment. in Histor. Aethiop. p. 70. WESS.

CAP. XXXIII. 8. καὶ μέσην τὰ μὲν Λιβύην καὶ) Aut haec, aut superior, quippe lenem orationis cursum turbans, inducenda copula est. *Mediam* autem *Africam* permeare Nilum, si districte adfirmetur, vero non erit simile. Quare Ampl. Bouherius Dissert. Herod. c. 18. p. 190. confusionem annum, *Nili*, et eius cui *Niger* nomen, hic invenit; fortasse citra ius. Haud sane aliter haec accipi possunt, quam quae de Istro, μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην: quae quidem si arte presseris, simili laborabunt difficultate. WESS. — At Herodoti quidem haec fuit sententia, Nilum *mediam* e *transverso* permeare *Africam*, *Istrumque* *mediam Europam*. Priorem καὶ particulam, Wesselingii monitum secutus abiicit Reizius: quam equidem, iubente codicum consensu, restitui. Pluribus autem rationibus tueri illa locum suum potest: quarum rationum haec simplicissima, ut repetitum verbum μέση subintelligas: μέση in Λιβύης, καὶ (μέση) μέσην τὰ μὲν Λιβύην. S.

12. Πυρήνης πόλις) Nollem diqam Laurentio a Viro Cl. in pactam, ex non geminata canina littera: secutus est suas schedas, quibus aliae consentiunt, praeterque omnes Aristoteles Meteorol. I. 13. Isthic autem Philosophus montem signavit, Noster urbem; quo titulo in Celtis cum nulla sit, Guil. Stukius ad Peripl. Ponti Euxin. p. 164. Πυρήνης ὄρεος sive ὄρεος, vel aliud quid huiusmodi, legendum coniiicit esse: cui paria non facio. Herodotus ex auditu haec deponit, in omnibus non fallente. Monuit Glareanus et Stukius ex eo, non longe ab Istri fontibus duo amnes Brygen seu Pregon scaturire et cum eo misceri, vicinamque illi regionem Pregonam sive Pryginam adpellari: fieri potuisse, ut Πυρήνη inde gigneretur. Gemina illis Dalecampius ad Plinium H. Nat. IV. 12. in eo reprehendendus, quod Πυρήνης χώρης Nostro obtrudat. WESS.

15. Κελτοὶ εἰσι ἔξω Ἑρακλείων σπηλῶν) Corrīgunt doctissimi viri Io. Clericus et Bouherius Diss. Herodot. c. 19. ἔσω Ἑρ. σπηλῶν, siquidem Celtæ, sub quorum nomine Hispani continentur, extra columnas istas censerī nequeant. At hæc vide. Ad Calpen fixæ credebantur columnæ; unde diversa ratione cis et uls columnas multa considerari poterant. Omnia extra Hereulis fretum in Oceanum versa ἔξω σπηλῶν Ἑρακλείων Straboni I. p. 82. [p. 47 extr. ed. Cas.] cui et pars extima Lusitaniæ, sese vehementer porrigens ac incurvans, τὸ ἐκτὸς Ἑρακλείων σπηλῶν κύρτωμα τῆς Εὐρώπης p. 112. [p. 64. Cas.] Præterea ἐντὸς σπηλῶν insulæ contra Hispaniam in mediterraneo mari, ἔξω δὲ σπηλῶν, τὰ Γάδιρα sive Gades lib. III. p. 256. [p. 168.] Iam Celtæ ad flumen Anam et Lusitaniæ promontorium Sacrum et Nerium, cui et Celtico nomen, sedes olim habuerunt, eodem teste lib. III. p. 230. p. [p. 153.] Atque his dudum scriptis adfertur *Biblioth. Germ. T. XXIV. pars II.* in qua Cl. Pelloutierii Responsio ad Cel. Schoepflii dubia, de situ Celtarum in Hispania eadem tradens p. 396. WESS.

16. ῥέων --- διὰ πάσης Εὐρώπης) Hæc quidem voces orationis Herodoteæ lenem cursum impediunt, Criticisque furcillis hinc videntur eiiciendæ; si vera suspicor, sic olim ad oram positæ:

τελευταῖα δὲ ὁ Ἰστρος ἐς θάλασσαν		ῥέων
τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου		διὰ πάσης
τῇ Ἰστροινῶι Μιλησίων οἰκείου-		Εὐρώπης
σι ἄποικοι		

Repeti poterant e lib. IV. c. 49. ubi ῥέει διὰ πάσης Εὐρώπης ὁ Ἰστρος (ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἱ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμῶν μετὰ Κύνητας οἰκοῦσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ) ῥέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίας ἐσβάλλει. Hic ista post parenthesis Herodoteæ more requirebatur repetitio: nostro loco paulo dixerat ante de Danubio [l. 12.] ῥέει μέσση σχίζων τὴν Εὐρώπην. Istis, quæ dicebam, reiectis nihil hic remanet impediti. Locorum præterea monstrat comparatio, quomodo capiendum sit μετὰ Κύνητας, IV. 49. exceptis nempe Cynesiis. Hi ultimi habitabant ad Occidentem Europæ; Celtæ paene ultimi: in Celtarum regione ponit Herodotus Danubii fontes, illinc per Europam fluentis, sese tandem in Pontum-Euxinum circa Istriam exonerantis.

VALCK. — Abiecta a Reizio verba revocavi cum Schaefero. Post Ἰστρὸς comma interposui, quod aberat vulgo. S.

CAP. XXXIV. 6. ἡ δὲ Αἴγυπτος - - - κείται) Haec alienissimo loco legi contendit T. Faber, atque in librum IV. reducenda: Quid enim, inquit Epist. I. p. 29. ad comparisonem Nili cum Danubio situs Aegypti, qua Ciliciae montana aspicit, facere potest? Mea sententia lib. IV. prorsus ista locum non invenirent; hic autem pernecessaria apte respondent ad argumentationem Herodoti, haud sanequam comparantis longitudinem Nili per Aegyptum cum cursu Danubii per Europam fluentis, quod putabat Faber: nihil minus. Ostendere nititur, τὸν Νεῖλον τῷ Ἰστρῷ ἐκ τῶν ἴσων μέτρων ἐρμείσθαι. (cap. 33, 10.) Tractum ille duntaxat cursumque Nili atque Istri comparat ab Occidente versus Orientem fluentium. Ad quaestionem a Fabricio sibi positam alius Herodotea retractare debuerat Faber. Nilus secundum Herodotum (II. 22.) Libyam permeans et Aethiopiam ἐκδιδῶι ἐς Αἴγυπτον. Quousque supra Aegyptum Nili fontes persequuti dicantur, narrat cap. 29. et seqq. Supra Aegyptum fluit ab Occidente, μέν ἀπὸ ἐσπέρας τε καὶ ἡλίου δυσμίων. (cap. 31, 5.) Tum narrationem interserit, qua per Libyae deserta quam longissime progressi iuvenes Nasamones flumen invenisse magnum dicuntur, μέν δὲ (cap. 32, 40.) ἀπὸ ἐσπέρας αὐτὸν πρὸς ἡλίου ἀνατέλλοντα. Nilum fuisse coniicit Herodotus; tandem hunc Nili cursum comparans cum cursu Danubii. Nilus ipsi dicitur μέσσην ταύμων Λιβύην: Ister μέσσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Nilus fluit ab Occidente Libyae; Ister ab Occidentali parte Europae. Ister τελευτᾷ ἐς Θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστριννολ - - οἰκίονσι: Nilus ἐκδιδῶι ἐς Αἴγυπτον. Aegyptus terminus est Orientalis, ad quem ab Occidente Libyam pervadens pertingit Nilus: hanc, cursu mutato, mediam secans effluit in mare. Iam vero monstrandum erat, Aegypto obiectum respondere locum, quo se Danubius in Pontum exoneraret Euxinum: Aegypto, inquit, opposita est Cilicia montana: hinc recta via pergendo quinque diebus perveniri potest Sinopem, ad Pontum Euxinum sitam: Sinope obiacet Istro, se in illud mare exoneranti. Tandem e dictis concludit: οὕτω τὸν Νεῖλον δοκίω, διὰ πάσης τῆς Λιβύης (per totam Africam; ut Danubius per totam Europam:) διεξιόντα, ἐξισούσθαι τῷ Ἰστρῷ. VALCK.

10. ἀντίον κείται) Gronovium vide, nimis argutantem. [Putaverat ille, legi hic debere τῷ Ἰσθμῷ ἀντίον κείται: paullo ante vero, τῆς ὁρ. Κιλικίης ἀντίον κείται.] Usus ἀντίον patrio casui iungit, quemadmodum scuti Hesiodi vs. 434. et 444. adnectit idem dandi inflexioni ἀντίον VI. 77. in scriptis Codd. Hoc si nolis, quidni ἀντίον retinebitur? WESS.

CAP. XXXV. 2. πλεῖστα θωυμάσια ἔχει ἢ ἄλλη πᾶσα χώρα) πλείω θωυμάσια sedem pristinam recepit. Lege tamen Clar. Abresch Diluc. Thucyd. p. 514. WESS. — Probavi equidem superlativum, notione comparativi positam. Similiter πρῶτος sequente ἢ particula habes IX. 27. 7. Conf. Wessel. ad VII. 16. et Hermann. Adnot. 57. ad Viger. S.

[7. τὰ πολλά πάντα. Vide ad I. 203, 6. notata. S.]

8. ἢ θεά τε καὶ νόμους) Quinimo ἔθεά τε καὶ νόμους habebant Aegyptii, quae pleraque prorsus essent aliorum populorum moribus atque institutis contraria. Ἐκτὶ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας θακοῦσιν ἰστουργοῦντες· αἱ δὲ σύννομοι τὰ ἔω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' αἰεὶ: Sophocles Oed. in Col. vs. 331. Herodotus, αἱ μὲν γυναῖκες, inquit, ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους εὐντὲς ὑφαίνουσι. Secundum Nymphodorum ἐν τῷ ἰγ sive ἐν τῷ γ τῶν Βαρβαρικῶν apud Schol. Soph. muliebria munia viris in Aegypto primus adsignavit Sesostris; quod, si fidem invenit, Rex bellicosissimus censendus est constituisse, posteaquam plurimas gentes subiugasset, ἀποστήσας τὰ πλήθη ἀπὸ τῶν πολεμικῶν ἔργων; Diodor. Sic. I. 56. qui his simillima de Amazonum maritis probabilius narrat II. 45. III. 53. Ceterum e Nymphodori fragmento Herodoteum ἀγοράζουσι interpretari debuerant ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσιν, aut διατρίβουσι: quo significatu semper verbum ἀγοράζειν Herodotus, (III. 137. et 139. IV. 78. et 164.) veteres etiam Attici praesertim adhibuerunt, quorum usum Grammatici respiciunt Atticistae. Quia rarissimum erat emendi sensu apud Oratores antiquos, in Hyperidis Deliacā, Ἀγοράσαι, ἀντὶ τοῦ ἀνήσασθαι, positum adnotavit Harpocration: orationis ista pars superest in Scholiis ad Hermogenem, excitata Casaubono in Athen. X. c. vi. [Animadv. in Athen. T. V. nostrae edit. p. 371.] et d'Orvillio Exercit. Deliacā p. 110. VALCK. — Cur ἔθεα, quam ἤθεα, maluerit Vir doctus, haud satis vi-

ἄθροισμα videntur magis esse consuetudines singulorum; ἤθηα, publici magis mores. Vide IV. 95, 9. 106, 2. VIII. 144, 17. De morum Aegyptiorum et Graecorum discrepantia lepidissimi exstant versiculi *Anaxandridae* comici apud *Athenaeum* lib. VII. c. 55. p. 299 seq. S.

Ibid. αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι) Tractavit haec ill. *Ex Spanhemius* ad *Julian.* Or. I. p. 142. Sed ἀγοράζειν hoc loco idem est atque in foro agere et versari, sicuti III. 137. Recte *Nymphodorus* in *Schol. Oed. Colon. Sophocl.* vs. 350. αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσι, de Aegyptiis; tum οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσι, at nihil ibi de texendi more, quem clarissima luce *Salmasius* ad *Vopisci Aurelian.* cap. 46. p. 564. et post eum *Io. Braunius* *Vestit. Sacerdot. Hebr. lib. I.* 16. p. 267. etc. circumfudit. *WESS.*

[14. εὐμαρέη. Sic scribendum monuerat *Koen.* ad *Gregor. Dialect. ion.* §. 119. S.]

CAP. XXXVI. 2. τῇ μὲν ἄλλῃ κομέουσι) Nihil mutato. Κομέωσι *Arch.* (sic enim habet, non κομόουσι, uti *Galvus*,) librario debetur, ad notam ionicam offenso: indidem ξυροῦνται et ξυρῶνται venerunt, salvo meliore cap. 37. Non negavit his *Cl. Salmasius* operam, de *Coma* p. 542. talia derivans, quae sine controversia inde confici non possunt, bene observante *Cl. Dukero* in *Thucyd.* I. 6. *WESS.*

4. τοὺς μάλιστα ἰνιέται) A poëtis omittitur interdum in talibus praepositio; addit *Herodotus*; qui et hic scripsisse videtur: εἰς τοὺς μάλιστα ἰνιέται, nempe τὸ κῆδος: qui quidem genere sint proximi, atque id circo ταφῆς et κηδείας. Lib. VI. c. 57. δικάζειν πατροῦχου παρθένου πέρι, εἰς τὸν ἰνιέται ἔχιν. conf. c. 109. Ad aliquem venire dicitur pecunia vel haereditas. *Solon*: μὴ ἐπιτροπέειν εἰς ὃν ἡ οὐσία ἔρχεται τῶν ἐρφανῶν τελευτησάντων, apud *Diogen. Laërt.* I. 56. cui legi *Charondae* contrariam explanans *Diodorus Sic.* XII. 15. τῆς οὐσίας, inquit, εἰς ἐκίλους καθηκούσης. Iis esse adiuncta Sacra; scribit *Cicero* de *Legg.* II. c. 19. ad quos patris familias morte pecunia venerit. *VALCK.* — Ergo εἰς τοὺς voluerat *Vir* doctus. At similiter IX. 26, 34. ἡμέας ἰνιέσθαι, pro εἰς ἡμέας dixit *Noster.* S.

[7 et seq. διαίρα. De victu interpretatus est *Larcher*: Les autres peuples prennent leur repas dans un endroit séparé des bêtes, les Egyptiens mangent avec elles. Qua strictiore

notione frequenter quidem apud alios auctores usurpari novimus id vocabulum; nec vero apud Nostrum. Vide I. 35 extr. I. 157, 10. II. 68, 18. coll. I. 4. etc. S.]

8. ἀπὸ πυρέων.) Et hoc instauravi. αὐτίων, Θεσσαλίων, Σουσίων aliaque hoc de genere adhibuit; et haec terminatio recusabitur? Melius successisset, si in Latinis, *frumenti loco, triticum*, et ζιὰς Hieronymi exemplo *speltam* vertissent. Belle de his Ol. Celsius Hierobotan. P. II. p. 101. et 122. WESS.

12. τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσὶ.) Huc praeter Strabonem XVII. p. 1179. c. [p. 823 extr. ed. Cas.] spectat Anonym. in Pythag. reliquiis p. 714. [ed. Gal.] τὸν παλὸν δύνειν ταῖς χερσὶ, τὸν σῖτον τοῖς ποσὶ, τήνοις καλὸν, ἀλλ' αὐτῶν τὸ ἐναντίον. Qui quidem meminerit, *vinum* secundum Grammaticos Ionice dictum πηλὸν, et οἶνον πατεῖν Hybriæ ap. Athen. XV. pag. 696. A. hic forsitan per πηλὸν, *uvas* intelligat pressas in torculari: sed *vinum* nusquam ita vocat Herodotus, secundum quem vitibus etiam caruit Aegyptus: vid. Celeberr. Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 19. VALCK.

15 seq. εἴματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο.) Hinc in Schol. ad Soph. Oed. in Col. vs. 331. corrigendus est Nymphodorus: τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιέβαλε, ταῖς δὲ ἓν: vulgatur, ταῖς μὲν δ. ἱ. π. τοῖς δὲ ἓν. Huc Sesostrius ista dicitur in usum introduxisse, ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθελύνεσθαι: δ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπεσιῖν φασίν. Lydi cum a Cyro defecissent, κλένι σφίνας, inquit Croesus apud Herod. I. 155. κηῶνας - - ὑποδύνειν τοῖσι εἴμασι: quod Polyænus dixit στολὴν γυναικεῖαν φορεῖν lib. VII. cap. 6, 4. De Cyro Lydisque narrata transtulit in Xerxen et Babylonios Plutarch. T. II. p. 173. c. De Aegyptiis conf. Herod. II. 81. VALCK.

23. διφασίοισι δὲ γράμμασι χρίωνται.) De Aegyptiorum litteris docte et prudenter Cl. Warburton Divin. Legat. Mosis lib. IV. sect. 4. Usi olim fuerunt *sacris* sive Hieroglyphicis, quales in obeliscis aliisque monumentis cernuntur: usi etiam δημοτικοῖς, quas populares et currentes adpellare licebit. Memini aestate superiore in cimeliarchio Auriaci Principis, monstrante Hemsterhusio, eruditissimi patris egregio filio, lintea videre huiusmodi litteris obpleta: habet similes fascias et lintea texta illustr. Comes Caylus

in *Recueil d'Antiquités* T. I. p. 70., adpersis praeclarissimis observationibus, quas ut consideres auctor suasorque sum. WESS.

CAP. XXXVII. [4. εἴματα δὲ λίνεα φορέουσι) Lineas vestes Herodotum videri dicere non modo quae ex lino, sed quae ex gossypio vel bysso confectae erant, iam ad I. 195. 1. monuimus. Vestes ex gossypio sacerdotibus Aegypti gratissimae, ait Plinius lib. XIX. cap. 1. sect. 11. 3. conf. *Potluc.* VII. 75. et Forsterum de Bysso veterum p. 85. laudatum Heerenio in *Ideen* etc. T. I. p. 137. S.]

6. τὰ τε αἰδοῖα περιτάμνονται) De sacerdotibus recte: neque enim omnibus Aegyptiis illa circumcisionis, nisi si mysteriorum initiari et ad sacras scientias admitti vellent, necessitas. Docuit Huëtius, Vir Cl. in Origen. ad Genes. p. 16. et in Homil. V. in Ierem. p. 159. edit. nov. multoque uberius amicus meus, olim studiosissimus auditor, C. V. Vonckius, vir Ampliss. Obs. Miscell. cap. 1. p. 60. Caussam ritus, quam Noster adfert, ridiculam ait Guiliel. Jameson, Spicil. Antiq. Aegypt. c. 14. pag. 539.; potuisse enim sacerdotes munditiae et salubritati consulere sine circumcissione. Fateor id ultro. Vitio-ne tamen cedere scriptori debet, si, quem obtendebant Aegyptii colorem, signet? Philonem Iud. de Circumcis. p. 810. c. Vir Cl. in consilium ubi misisset, potuisset sapere. Addit doctissimus Iudaeorum, non aliam ob rationem sacerdotes corpus adcuratissime radere, et Synesius Encom. Calvit. pag. 70. d. cum Petavii observatis. WESS. — Conf. Michaëlis, *Mosaïches Recht*, T. IV. §. 186. et Meiners, *De Circumcisionis origine et caussis*, in *Commentatt. Soc. Reg. Goetting.* T. XIV. pag. 211 seq. S.

13. λούνται δὲ δις τῆς ἡμέρας) Valla interdum ter, quasi tripliciter. Mihi istud, modo scripti Codd. addicerent, non displiceret. Vide hoc Porphyrii ex Chaeremone, Abst. An. IV. 7. τρίς δὲ τῆς ἡμέρας ἀπλουόντο ψυχρῷ, ἀπὸ τε κοίτης, καὶ πρὸς αἵματος, καὶ πρὸς ὕπνου. Quae et Mediceo et aberranti Arch. auctoritatem conciliant. Porro ἰσθῆτα βαλεῖν Aldi et Arch. [L. 12.] habet quidpiam singulare, cui fidere non audeo. WESS. — Vulgatum λαβεῖν primus dedit H. Steph. ex codice puto msto. S.

19. δίδεται -- οἶνος ἀμπέλους) Eum in modum c. 60. At

c. 77. usum Aegyptiis οἶνον ἐκ κριθῶν sive vini ex hordeo largitur, quoniam vites regioni deessent: quod quidem an districte verum sit, alias quaeremus. *Plutarchus*, post *Psammetichi* aetatem, aditu Graecis intra regionem patefacto, vini potum regibus et sacerdotibus placuisse, de *Isid.* et *Osir.* c. 6., antea pestiferi quid illi adesse opinatis, inhuit. Ut ut fuit, οἶνον οἱ μὲν οὐδ' ὅλως, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐγίνοντο, *Chaeremon* in *Porphyr.* Abst. Anim. IV. 6. Confer *Musam* IH. 5. *Iablonski* Panth. Aegypt. II. 1. pag. 131. et nota *Salmasium*, ἀμπέλινον de foliis, ἀμπέλιον, in vino usurpari adservantem ad *Achillem* Tat. lib. II. p. 67. WESS.

22. οὔτε τρώγουσι) *Cl. Pauw* corrigebat φρύγουσι, frigunt; vulgatum vilii damnans, quoniam qui fabas ἔφοντες δατέονται, eas τρώγουσι, quod *Noster* infitiat: passim ἔφειν et φρύγειν contra se poni, neque τρώγειν crudas edere indicare. Speciem ea habent, nihil amplius. Debuisset scriptor, si vero niterentur, οὔτε φρύγοντες οὔτε ἔφοντες dare. At veritas deest. Τρώγειν de crudis olim placuit unice: testantur τρωκτὰ et τρώξιμα, quae ὡμὰ ἐσθιόμενα exponit *Galenus*: accedit verbi in his libris usus, I. 71. II. 92. [IV. 177, 3.] Bene, quamquam generalius, *Plutarchus* Symp. VIII. 8. οὔτε γὰρ σπείρειν, οὔτε σιτεῖσθαι κύαμον Αἰγυπτίους, ἀλλ' οὐδὲ ὀρώντας ἀνέχεσθαι φησὶν ὁ Ἡρόδοτος. Egregio *Medicei* et *Pass.* πατέονται alius erit locus. [Vide *Adn.* ad c. 66, 8.] Nunc notemus eorumdem τῶν εἰς ἐστὶ ἀρχιέρεως [l. 25.] singulare prorsus. Potuisset illi fideiussorem *Vir* *Celeb.* addere *Dionem* *Cassium*, cui ὁ ἀρχιέρεως, τῷ ἀρχιέρει, τὸν ἀρχιέρειωσεν sese probarunt. Lege *Cl. Reimari* observata in *Dionis* LIII. pag. 712. WESS.

CAP. XXXVIII. 2. καὶ τοῦτου εἵνεκα δοκιμάζουσι αὐτοὺς ὧδε) Non expedio hanc consecutionem: *Boves* *mares* *Epaphi* censentur: *Epaphus* non alius ac *Apis* II. 133. III. 28.; propterea hunc in modum *boves* explorant. Haecine consequens oratio? Saltem qualitatem aliquam aut coloris aut rei alius adiunxisset. *Aegyptii* rufos *boves* τοὺς πυρρόους βοῶς tantummodo inmolabant, usi prius examine pilorum superstitionisissimo, ὥστε καὶ μίαν ἔχῃ τρίχα μέλαιναν ἢ λευκὴν, ἄθνητον ἡγεῖσθαι, ut si vel pilum unum nigrum albumve haberet, mactari non posse arbitrarentur, testantibus *Plutarch.* *Isid.* et *Osir.* p. 363. v. et *Diodoro* I. 88. In *Nostri* animo, etsi

verba nunc non praeferant, versatum simile quid videtur. Cl. Pauw planissima fore censebat omnia, modo βούς τοὺς ἱερμενοὺς, nigros boves, refingeretur: hos enim Epaphi sive Apidis, itidem nigricantis coloris, fuisse. Quod quidem si probetur, cur atros candidosque pilos tanta superstitione bubus evulserunt, quibus ipse Apis insignis erat? mitto vocem Herodoteam non videri. Ne longum faciam, adstipulor Viro doctissimo, aut menda turpatam, aut voce aliqua defectam esse orationem. Fac fuisse τοὺς δὲ καθαρὸς βούς τοὺς ἱερίους etc. et nexus erit sermoni; quam mihi suspicionem stabilire sequentia videntur et quae principio c. 41. tum Porphyrius Abst. An. II. 55. Sed hoc doctiores perpendant. WESS. — At nihil est, quod hic magnopere desideres. Non nisi eos boves immolare licitum fuisse, qui καθαρὸι essent, per se intelligebatur: itaque statim exponit auctor, quo pacto, an καθάρως sit et immolari Epapho bos possit, exploretur. S.

4. ἐπειροῦσαν) ἐπειροῦσαν ex Arch. scripsissem, nisi Pass. dedisset commodius, quod et in Abreschii coniecturam Dilucid. Thucyd. p. 350. venerat. Reiskio, post pauca εἰ καθαρὴ τῶν etc. [L. 7.] convertenti in εἰ κατορῆ τὴ τῶν, num conspiciat horum quidpiam, arbitrariam emendandi rationem lubens relinquo. WESS. — Ad ἴδεται intellige ex praecedentibus ὁ δοκιμάζων, nempe τῶν τις ἱερίων, ut mox deinde ait. S.

[8. ἐν ἄλλῳ λόγῳ potest significare in alio harum Historiarum libro: sed et simpliciter, in alia narrationis parte. Id, de quo hic agitur, habes lib. III. c. 28. S.]

11. γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάτας) Contendit P. Victorius Variar. XIV. 4. hanc σημαντρίδα cum Ciceronis Orat. pro Flacco c. 16. creta Asiatica. In Salmasium ad Solin. p. 157. non dissimilia opinatum, Gronovius calamum strinxit. Quam ego litem meam non facio. Cui enim bono? Plutarchus τοὺς σφραγιστάς τῶν ἱερίων et sigilli caelaturam Isid. et Osir. loco supra citato, sive cap. 31. expingit: tetigit et Clar. Steph. le Moyne ad Polycarpi Epist. p. 410. talia Nostro contribuens quae recusat. WESS.

CAP. XXXIX. 3. ἔπειτα δὲ ἐπ' αὐτοῦ οἶνον) Torsit ἐπ' αὐτοῦ Cl. Reiskium, non perspicientem, quid hoc loco velit: substituit ἔπειτα δὲ παῦρον οἶνον, aut κύαθον, βύζαν,

νασμόν, σπονδήν, ut eligendi sit facultas. Verum abundantior ea est copia. *Corn. Pauw* ἔπειτα et ἐπ' αὐτοῦ visum fuit ἐκ παραλλήλου idem esse, ac dein, post hoc, statim. Equidem postea, deinde Latinorum, et αὖθις, αὖ pulcre recordor, ἐπ' αὐτῷ itidem; de isto nunc quidem addubito, in versione Gronoviana [αὐτοῦ ad βωμόν referente] adquiescens. Recepi praeterea [l. 6.] καταρυσάμενοι, libris et indole sermonis requirantibus. Consentit *Plutarchus* Isid. et *Osirid.* c. 31. Quae de devotione victimae piacularis, et manibus capiti eius inpositis, exponuntur, in rem suam vertit *Spencerus*, *Leg. Hebraeor.* Dissert. VIII. p. 1466. WESS.

CAP. XL. 5. Ἐπὴν προνηστεύσῃσι τῇ Ἰσι etc.) Induxit haec *Medicei* imperio *Gronovius*; ego vero, plurium *Codd.* iussu, veterem reduxi in sedem. Quid virum *Cl.* inpulerit, adnotationes ostendent; in quis tamen conplura, non magni roboris. Negat *Herodoteum* esse βῶν, quam ipse vocem non movit *VI. 67.*, quamque *Parisienses* scripti atque alii hoc non habent loco: urguet, bis sine causa idem dici, repetique brevi intervallo προνηστεύσαντες δὲ, θύουσι. Atqui de *Aegyptiorum* circumcisione, ut uno tantum utar exemplo, iteratio similis c. 36. 37. Quod illi vero validissimum argumentum ex ratione dictionis ἐξ ὧν εἶλον, pro instauratis aequae firmum stat. Iam vide verborum cohaerentiam: significat *Noster*, maximam se deam et festum eius maximum descripturum: habent utrumque suam in possessionem restituta; quae si auferas cum *Medic.*, ex parte sermo truncus incedit. Adde conspirantem tot mssorum consensum. Id ignorare me fateor, *Vallam* quid tandem, ut κατεύξωνται obdormierunt redderet, adegerit. An καθεύδωνται invenit? Quod si reperit, cautione utique fuerat opus. WESS. — Insignem speciem habere scripturam eam, quam *Vir* praestantissimus revocavit, minime equidem negaverim. Sed restituta illa, quam probati libri nobis conservarunt, multo aptius mihi visa erat cohaerere *Scriptoris* oratio. S.

[5 et seq. κατελίνην μὲν κείνην πᾶσαν ἐξ ὧν εἶλον. Vide *Var. Lect.* Plana sententia: totum abdomen exenterant, (intestina omnia ex alvo eximunt,) viscera vero in corpore relinquunt. Cur vero cum *Schneidero* (in *Lex. crit. Graecae linguae*, voc. Κοιλία) ventriculum simul cum intestinis exem-

tum hic intelligamus, causam equidem video nullam. S.]

15. ἐπειὶν δὲ ἀποτύφονται) Obversabantur ista docto nugatori, cuius Ionicum de Syria Dea libellum inter Luciane retulerunt, T. III. p. 454. ubi Adonin ab apro interemptum in sua regione ferebant Byblii, καὶ κατὰ (sic legerim) μνήμην τοῦ πάθους τύπτονται τε ἐκάστου ἔτιος, καὶ θρηνοῦσι - - - ἐπειὶν δὲ ἀποτύφονται καὶ ἀποκλαύσονται. Optime Hesych. Herodoteum Ἀποτύφονται interpretatur, παύσονται τοῦ τύφασθαι: ubi plangere desierint, Leopard. VII. Em. cap. 12. qui Luciane quoque comparavit. Ut in his τύφασθαι et ἀποτύφασθαι, sic Il. 73. πειρᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα ἐπειὶν δὲ ἀποπειρηθῇ. Dantur huius generis plura: Ἀποφοιτῶν Eustathius interpretatur παύσασθαι φοιτῶντα. vid. Clariss. Piersoni Anim. in Moerid. Attic. p. 400. τῆς σχολῆς ἐκφοιτήσας est apud Diogen. Laërt. X. 6. VALCK.

CAP. XLI. 2. τὰς δὲ θηλείας οὐ σφι ἔξεστι θύειν) Porphyrius Abst. An. II. 11. his consimilia, non sine naturali quadam instituti causa. Duravit Aegyptiis ea superstitio in Constantii Imp. tempora. De bucula, hortos rigante, ἐπεχείρησαν θῦσαι καὶ ἔθυσαν ἄν, εἰ μὴ θῆλυ τοῦτο ἦν. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔλεγον μὴ ἐξεῖναι παρ' αὐτοῖς θύεσθαι, Athanasius Hist. Arianor. ad Monach. cap. 56. p. 378. Isidis simulacrum bubulis cornibus dabit Plutarch. Isid. et Osir. c. 19., et Nostris imitator Libanius, ἡ γὰρ δὴ Ἰσις, τὸ βούκερων ἀγαλμα, τὸ Αἰγυπτίον, Antiochici p. 353. WESS.

15. ἡ καὶ ἀμφότερα ὑπερέχοντα) Potuisset ὑπερέχοντας, structura vulgatiore. At Gronovium consule in cap. 66. huius libri. [ubi hanc dictionem cum illa confert, ταῦτα γινόμενα, c. 66, 15.] Antigonus Caryst. Hist. Mirab. c. 23. οἶον ἐν Αἰγύπτῳ τὸν βοῦν ἄν κατορύξῃς - - ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπερέχιν etc. WESS.

CAP. XLII. 1. ὅσοι μὲν δὴ - - ἱδρύνται) Fortasse scribendum ὅσοι μὲν δὴ Διὸς Θηβαίος ἱδρύνται ἱρόν: et paulo inferiorius, ὅσοι δὲ δὴ τοῦ Μίνδης ἐκτῆνται ἱρόν. Voculas δὲ δὴ sic saepenumero coniungit Herodotus, qui c. 44. εἰρόμην, ait, ἐκόςος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρόν ἱδρύνται. VALCK. — Non erat cur sollicitaretur vulgatum. Idem valet ἱδρύνται ac ἱδρυμένοι ἔχουσι, sive ἱδρύκασιν ἑαυτοῖς: pro quo ἱδρυσάμενοι ἐκτῆνται dicit c. 44, 21. Cf. ad I. 180, 11. Ridicule Larcher: Tous ceux qui ont fondé le temple de Jupiter Thébéen. S.

2. Διὸς Θηβαίος) Rediit Iovi solemnis titulus, quo I. 182. II. 54. IV. 181. superbit. Ἰδρυνται ἱερὸν in *Vallae* Latinis *templum incolunt*, verius *sacrum* sive *aedem constituunt*, [potius *constitutum habent.*] ut c. 41. 44. et *Diodor. Sic. I. 15.* Rediit quoque Ὀσίριος, cui *Med. Ionicam* formam, hic inconsulte detractam, reddidit II. 157. WESS.

14. προίχισθαι τε τὴν κεφαλὴν) Pati hoc possum, si tamen opera levi fieret προσχίσθαι, sequentibus melius congrueret; quae et *Cl. Reiskii* opinatio. Νάκας de arietis vellere *Grammatici* recusant, merito reprehensi a *Sam. Bocharto Hierozoic. P. 1. c. 42. lib. II. De titulo Ammonis κριοπροσώπον* nihil addam, nisi recurrere IV. 181. et in *Luciani Astrol. c. 8.* et *Proclo* in *Timaeum* p. 30. WESS.

19. Φωνήν -- νομίζοντες) Adridere posset Φωνῇ, ob IV. 117. Φωνῇ -- νομίζουσι Σκυθικῇ. Sed illud aequè probum. Sic I. 142. γλῶσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νομίζουσι. Alia hoc de genere *Portus* subpeditabit, quibus ex *Dione Cassio*, si quae necessitas, magna foret accessio. In *Cononiis* Narrat. 44. δὲ τὴν αἰχμαλώτων γυναῖκα ἐνόμισε καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἔθετο mutatum ivit *Th. Galeus*, non citra iniuriam. WESS.

21. Ἀμοῦν γὰρ Αἰγύπτιοι etc.) Verius videtur *Eustathii* hoc ex loco Ἀμοῦν. [ut habet noster ms. F.] Namque ita *Aegyptii. Plutarch. Is. et Osir. c. 9.* ἴδιον παρ' Αἰγυπτίους ὄνομα τοῦ Διὸς εἶναι Ἀμοῦν. ὃ παραγγέλλοντες ἡμεῖς Ἀμμωνα λέγομεν. Hinc ex lapide inter *Epigrammata Muratorii Th. Inscript. pag. 73. ΜΕΓΑΣ ΟΒΡΙΜΟΣ ΑΜΩΝ*, quamquam *AMMT* in *Rich. Pocockii* *Antiq. Inscript. pag. 30.* Convenit Ἰμνῶν *Amun*, et Ἰμνῆ *Hamon*, *Ierem. xlvii. 25. Ezech. xxx. 15.* Vide doctissimi *lablonskii* *Pantheon Aegypt. lib. II. 2.* et *Aegyptiorum* mysticas has fabellas docte explanatas adverteres. WESS.

27. τύπτονται -- τὸν κριὸν) Arietem verberant, *Laurentius.* Ex usu verbi, plangunt, semet verberant oportuerat. *Lucianus* *Dea Syr. c. 6.* καὶ μνήμην τοῦ πάθους τύπτονται τε ἐκάστου ἑαυτοῦ. Poëta in *Hephaestione* pag. 34. καττύπτεισθε κόραι, καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας. Habet de hoc vocabuli usu plura *Gronovius*, admixtis tamen alienis, infra c. 61. WESS.

[28. ἐν ἱερῇ θήκῃ, sacrà urnà reddidit *Valla.* Nos, sacro in loculo, ut *Gronov.* Rectius futurum erat sacro in sepulcro. Est enim *Herodoto* θήκη conditorium, sive camera in

quā pluribus sarcophagis locus. Vide saltem III. 16, 28 seq. S.]

CAP. XLIII. 8. *ἔν δὲ δὴ καὶ τόδε*) Haud scio an sit *ἐν δὲ δὴ* deterius. Lucian. Astrol. c. 4. *ἐν δὲ καὶ οὐνόματα ἀντίοις ἐπέθεισαν*: quod sollicitatum a viris doctis nollem. Noster III. 39. *ἐν δὲ δὴ καὶ Λισβίων* -- *ἔλε*: et V. 95. Adde Gronov. in I. 18. Aliter Aldus et ceteri pingunt, e quibus *δὴ* restituo; Medic. et hic Arch. illi se infestum prae-buit, sicuti et III. 15. placatior alibi. Aeliani Var. XIV. 38. *πολλὰ καὶ ἄλλα οἶδα*, *ἐν δὴ τοῖς καὶ τόδε* paullo diversius abit. WESS. — In Var. Lect. monere debueram, *ἔν δὲ*, non *ἐν δὲ* hic Wesselingium e superioribus editionibus tenuisse, quibuscum scripti libri etiam omnes (quod quidem sciam) consentiunt. Lubens tamen cum Reiz. et Schaeff. *ἐν δὲ* correxi. Sic enim constanter adsuevit Noster: I. 185, 7. 192, 2. II. 79, 7. III. 15, 10. 38, 11. et plerumque quidem (sicut in omnibus istis locis) adiectā *δὴ* particulā; quam et h. l. si quis revocatam cupit, quod Schaefferus fecit, haud invitus patiar; nonnumquam vera etiam absque *δὴ*, ut I. 74, 5. II. 176, 3. VIII. 113, 16. S.

17. *ὥς ἔλπομαι τε*) Correxerat vir eruditus in Miscell. Lipsiens. *ὥς πέπυσμαι τε*, quod merito in litteris ad me spernit. *ἢ ἐμὴ αἰρέει* amplius est quam *ἔλπομαι*, et sententiam rationibus nixam exprimit, sicuti *λόγος αἰρέει*, quod sanior ratio persuadet, III. 45. IV. 127. et in Platonis Critone p. 48. c., Arriano, Imp. Antonino, atque aliis. Lege Uptoni Adnotationes in Arriani Dissert. lib. I. 29. p. 155. [pag. 330. nostrae edit.] et Abreschii Dilucid. Thucyd. pag. 385. WESS.

20. *ἀρχαῖός ἐστι θεὸς Αἰγυπτίων Ἡρακλῆς*) Dubio res caret. Habuerunt Aegyptii suum sibi numen, cui Graeci Herculis titulum inpegerunt: nulla illi natalium origo ex Iovis et Alcmenae amoribus, verum Nilo genitus tra-debatur, Cicerone doctore, Nat. Deor. III. 16. Ordines deorum in ista gente varii: primi VIII. hinc XII. inde alii, ut est c. 145. ex secundis fuit Hercules. Legendus est Cl. Iablonskii Praefat. Panth. sect. 28. et lib. II. c. 3., neque enim moram in his nectere libet. WESS.

[22 seq. *ἐπὶ τε ἐκ τῶν ὀκτὼ θεῶν οἱ δωδέκα θεοὶ ἐγένοντο*) Aliena prorsus erat Vallae interpretatio: ex quo Herculem Herodot. T. V.

ex octo diis, qui duodecim erant, unum esse arbitrantur. Voluerat ille, puto, debuerat certe, ex duodecim diis, qui octo fuerant. *ἐγένοντο* cum Gronovio exstiterunt reddidi, quod et Wess. tenuerat. Commodius H. Steph. in ora versionis Laurentianae: ex quo e diis octo facti fuerunt duodecim, quorum unum Herculem censent. Quam versionem probans Jablonski in Proleg. Panthei Aegypt. pag. LXIV. et LXXIII. ut octo diis, quos initio coluerant Aegyptii, succedente tempore adiecti fuerint quatuor alii. Larcherus, contra auctoris mentem: *il est du nombre de ces douze Dieux, qui sont nés des huit Dieux. S.*

CAP. XLIV. 6. ἡ δὲ σμαράγδου) Non me fugit, quid patrocinii *μαράδος* ex Athenaei III. 14. [pag. 94. b.] auferre queat, sed locuples esse dubito. Noster vulgatum, nullo mssorum dissensu, probavit III. 41. [Sic corrige in nostra Var. Lect. ubi perperam II. 41.] Stat et pro eodem Cl. Wasse in Thucyd. IV. 13. Latinos Zmaragdum maluisse, cognitissimum est, quo de Ian. Brouckhusius in Propert. II. 13, 43., et ab eo cumulatim citati. *Μέγας*, quod continuo [l. 7.] succedit, insolentius videtur: hinc T. Fabri *μεγάλης*, a Gronovio castigatum: indidem Reiskii *μέγα φῶς*, non magno utique molimine. Ego in Laurentii et Porti partes eo; nam Gronoviana explicatio minime se probat. WESS. — Nempe adverbialiter pro *μεγάλης* positum *μέγας* Portus censuit: quod utique insolentius. Quod ad Reiskii spectat coniecturam, notabile tamen est, subinde et alibi a librariis permutatas reperiri φ et θ literas. Cuius confusionis in Athenaeo exempla nonnulla observare memini: alia duo Schaeferus adnotavit, unum in Notis ad Gregor. Dialect. pag. 525. alterum in Indic. Graec. in eundem librum, p. 929. Vide etiam Wesselingii Adnot. ad II. 48, 7. et Var. Lect. I. 58, 4. De *smaragdina*, quam Noster dicit, *columna* constari possunt quae Larcherus ad h. l. adnotavit. S.

12. *τηνέσσει καὶ διαχέλει*) Fuit Tyrus post Sidonem *μεγίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις*, in Strabon. XVI. pag. 1097. et, illo longe potiore, *Esaiā* Propheta c. xxiii. 7. Negari tamen haud potest, nimium priscam hic perhiberi; quod praeter alios egregius Vatis eius explanator Camp. Vitringa condocfecit. Fieri potest, ut Nostrum, an-

tiquitatis suae iactatores, sacerdotes Herculis circumscriperint. Quod enim *Vignolius* Chronol. lib. IV. 1. p. 33. *τριηκόσις καὶ χίλις* rescripsit, id in coniectura, incerta et fallace, deputandum est. Non addo, et ea ratione Tyri initia iusto antiquiora constitui. WESS.

[13. *ἐπανυμίνην ἔχοντος Θεσίου εἶναι*) De abundante verbo *εἶναι* vide ad I. 153, 19. notata. S.]

17. *πάντε γενεῇσι*) *δέκα γενεῇσι* corrigit *Maussacus* ad *Harpocr.* p. 144. edoctus a *Scaligero* ad *Euseb.* p. 37. Mendae patebit origo, si sic voces censeantur olim collocatae: καὶ ταῦτα δὴ γενεῇσι ἰ (id est *δέκα*) πρότερά ἐστι. Nonnunquam numerum voci *γενεῇ* subiicit etiam *Herodotus*, ut I. 185. *γενεῇσι πάντε πρότερον γενομένην*, et IV. 147. VALCK.

Ibid. *πάντε γενεῇσι ἀνδρῶν πρότερά*) Et haec exercuerunt eruditorum studia. *Maussacum* sannâ *Gronovius* repulit, chronologica difficultate nihil admodum motus: belle noverat ex *Scaligero* ad *Euseb.* Chron. p. 37. a *Thaso* et *Cadmo* plus quinque generationibus ad *Herculem* abisse; neque nesciebat *Berkelii* ad *Stephan.* in *Θάσος* conatus: et pertinax tamen silentium. Ego vero non ambigo de menda vocabuli *πάντε*. Quid fuerit olim, coniectando vestigandum est. *Maussaci* *δέκα γενεῇσι* nimium videtur: addit enim in seriem maiorum *Herculis* *Belum*, cuius ratio hic nulla. *Beli* filio *Aegypto* aequales fuerunt *Cadmus* et *Thasus*: ab *Aegypto* ad *Herculem* octo numerantur descendentes in *Stephani* *Θάσος*, qui quidem, uti *Aldus* et prisci Editi, *H'*. δὲ γενεαῖς *Ἡρακλέους καὶ Θάσος παλαιότερος* h. e. octo vero generationibus *Hercule* antiquior *Thasus* est. Mutavit fautor *Berkelii* posuitque *δέκα*, quod scriptus liber *ἰ*. δὲ γενεαῖς praeferret: at offendit eundem ad lapidem, ad quem *Maussacus*. Iam generationum ordo et numerus in *Herculem* usque cum constet, adstipulor *Ampl. Bouherio* Diss. *Herodot.* c. II. p. 128. *ὀκτώ γενεῇσι* reponenti. Discrepant, neque nego, *ὀκτώ* et *πάντε* scriptura; quae differentia notae fortasse numerali obscurius pictae, aut erranti amanuensi, in acceptum referenda est. WESS. — Possis cogitare *H'*. olim scriptum fuisse, idque successu temporis in *Π'*. (i. e. *πάντε*) mutatum: sed scriptura *Π.* pro *πάντε* vetustior est, quam illa qua *ἡ*. octonarium numerum indicat: satisque notum, *H.* olim *ἐκτὸν* significasse. Lar-

cherus, cuius et Adnotatio ad h. l. et uberior in hunc locum commentatio in *Chronol. Herodoti* consuli potest, vulgatam scripturam πέντε defendit. S.

23. ὡς ἥρωϊ ἐναγίζουσι) Sugillat *Plutarchus* de Malign. *Herodoti* p. 857. d. cavillandi studio abreptus. *Herculem*, *Amphitryonis* filium, *Heroum* olim ritu ac superstitione *Graecos* devenerari solitos testata res, atque a *Diodoro* IV. 39. copiosius explicita est. Non repeto quae illi adscripta sunt. *WESS.* — Conf. *Gregor. dialect. ion.* §. 109. ibique *Koen.* S.

CAP. XLV. 11. χωρὶς ὕων) Miror equidem hoc uno in loco tradi, fas fuisse *Aegyptiis* *sues* immolare; et tamen rerum *Aegypti* peritissimis viris locum de menda non fuisse suspectum. Lenissima mutatione corrigi poterit ὀίων: ut nullas mactasse pecudes dicantur praeter oves, boves mares vitulosque, et hos duntaxat qui solemni ritu fuerint explorati signoque notati. In nomo tamen habitantes *Thebano* ὀίων ἀπεχόμενοι αἶγας θύουσι, *Mendesii* contra, αἰγῶν ἀπεχόμενοι, ὄις θύουσι, uti scribit c. 42. Sed *sues* abominati vulgo ne tangebant quidem *Aegyptii*, c. 47. uno tantum festo die *Lunae*, ὅς θύσαντες, πατίοντες τῶν κρεῶν ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γευσάιατο. Rem adfirmant *Plutarch.* de *Is. et Osir.* §. 8. et *Aelianus* *Hist. An.* X. c. xvi. Hic sua probabiliter idoneo testi debet *Eudoro*, qui citatus ibidem *Φησὶ* *φειδομένους* τοὺς *Αἰγυπτίους* τῶν ὕων μὴ θύειν αὐτάς. *Aegyptiorum* ad *Graeca* comparans instituta *Anaxandrides* apud *Athen.* VII. p. 299. F. Οὐκ ἐσθλὸς ὕις, ἐγὼ δὲ γ' ἥδομαι Μάλιστα τούτοις. *Graecis* excipiendi *Cretenses*, secundum *Agathoclem*, ὅς τῶν κρεῶν οὐ δαίσαντο, *Athen.* IX. pag. 376. A. Qui populi praeter *Aegyptios* *sues* aversati sint, enumerantur *Bocharto*. Vid. *Celeberr. Wess.* ad *Diodor.* T. I. pag. 380. *VALCK.* — Quod in *Var. Lect.* dixi, ὀίων hic in cod. F. scribi; id quidem, denuo nunc inspecto codice, cuius mihi usura per insigne illustris possessoris beneficium ad hunc diem concessa est, paulo aliter se habere deprehendi; sed ita ut paulo etiam magis confirmetur ea scriptura, quam ex *Valckenarii* coniectura recepi. Superiore quidem loco, ubi manifeste de ovibus agebatur, c. 42, 3. et 9. pro ὀίων in hoc codice perspicue οἶων scribitur: at hoc loco, in quo nunc versamur, est οἶων.

cum acuto accentu super vocali : calami ductus qui super ω conspicitur, quem olim pro accentu circumflexo acceperam, indicat postremam v litteram, quae in reliquarum litterarum serie non expressa est. Vulgatum vero $\dot{\omega}\nu$, ut Reiz et Schaefer, sic et Larcher tenuit, satis illud praesidii invenire censens in his quae cap. 47, 9-11. leguntur. S.

13. $\kappa\acute{\omega}\varsigma \alpha\tilde{\nu} \omicron\tilde{\upsilon}\tau\omicron\iota \alpha\tilde{\nu}\theta\rho\acute{\omega}\pi\omicron\upsilon\varsigma \theta\tilde{\nu}\omicron\iota\epsilon\tilde{\nu}$;) Legitima foret conclusio, ni aliunde de inopia hac gentis religione exploratum haberemus. Adpellavi ad Diodori I. 88. Manethonem, Plutarchum, Porphyrium testes; adiungo Seleucum, cuius liber ab Athenaeo IV. 21. p. 172. $\pi\epsilon\tilde{\rho}\iota \tau\tilde{\eta}\varsigma \pi\alpha\rho' \text{Α}\iota\gamma\upsilon\pi\tau\iota\omicron\upsilon\varsigma \text{Α}\nu\theta\rho\omega\pi\omicron\theta\upsilon\varsigma\iota\alpha\varsigma$, laudatur. Sustulit crudeles aras rex Amasis, humanarum victimarum loco placentis in usum vocatis. Quod cum diu ante Nostri aevum valuerit, inde illi hoc argumenti genus. Alia Iablonskius Panth. III. 3. pag. 75. Ἔόντα , [L. 14.] quo modo et instus Baroccianus, teste Wasse, ex Arch. locum inpetravit. WESS.

17. $\epsilon\tilde{\upsilon}\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota\alpha \epsilon\tilde{\iota}\eta$) Voluit-ne Arch. et Vind. $\epsilon\tilde{\upsilon}\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota\alpha$, uti $\epsilon\tilde{\upsilon}\sigma\tau\omicron\mu\alpha$ et alia hoc de genere? Heliodori similis formula Aeth. IX. p. 424. $\tau\omicron\upsilon\tilde{\tau}\acute{o} \tau\epsilon \kappa\alpha\tilde{\iota} \eta\mu\tilde{\iota}\nu \epsilon\tilde{\upsilon}\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota\alpha \mu\acute{\epsilon}\nu \epsilon\tilde{\iota}\eta \tau\tilde{\omega}\nu \iota\epsilon\rho\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\tilde{\nu}$, $\tau\acute{\alpha} \mu\upsilon\sigma\tau\iota\kappa\acute{\omega}\tau\epsilon\rho\alpha \delta\epsilon \alpha\tilde{\rho}\eta\tilde{\iota}\tau\omega \sigma\iota\gamma\tilde{\eta} \tau\epsilon\tau\iota\mu\acute{\eta}\sigma\theta\omega$. WESS.

CAP. XLVI. 6. $\alpha\gamma\alpha\lambda\mu\alpha\tau\omicron\pi\omicron\iota\omicron\iota$ possessionem, unde Medic. opera exciderant, reciperarunt. $\Gamma\lambda\acute{\upsilon}\phi\epsilon\iota\tilde{\nu}$ et $\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\epsilon\iota\tilde{\nu}$ [L. 5.] artis sunt diversae; nec memini sub $\zeta\omega\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\omicron\iota\varsigma$ quosunque opifices ad effigies parandas comprehendere. Ceteroqui in ordinatione verborum viro Cl. [Gronov.] accedo. WESS.

9. $\omicron\tilde{\upsilon} \mu\omicron\iota \eta\delta\iota\acute{o}\nu \epsilon\tilde{\sigma}\tau\iota \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\tilde{\nu}$) Ionicam Herodoti formam loquendi aliquoties adhibuerunt Aelianus et veterum castigatissimus imitator Aristides. In huius T. I. p. 20. $\tau\eta\tilde{\nu} \theta\epsilon\omega\tilde{\nu} \mu\acute{\alpha}\chi\eta\tilde{\nu} \omicron\tilde{\upsilon}\chi \eta\delta\iota\omicron\tilde{\nu} \epsilon\tilde{\mu}\omicron\iota \gamma\omicron\tilde{\upsilon}\nu \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\tilde{\nu}$, S. Iebb. $\omicron\tilde{\upsilon} \rho\acute{\alpha}\delta\iota\omicron\tilde{\nu}$ scribendum suspicabatur; ego contra $\omicron\tilde{\upsilon}\chi \eta\delta\iota\omicron\tilde{\nu}$ etiam reponendum arbitror T. I. p. 624. Quod habet p. 632. $\epsilon\tilde{\mu}\omicron\iota \mu\acute{\epsilon}\nu \omicron\tilde{\upsilon}\kappa \epsilon\tilde{\upsilon}\pi\rho\epsilon\pi\acute{\iota}\sigma\tau\epsilon\rho\acute{o}\nu \epsilon\tilde{\sigma}\tau\iota \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\tilde{\nu}$, mutuatus etiam est ab Herodoto, in cuius legitur proximo cap. 47. Io. Stobaeus egregiam praebet Heracliti sententiam, p. 48, 13. $\alpha\tilde{\nu}\theta\rho\acute{\omega}\pi\omicron\iota\varsigma \gamma\acute{\iota}\gamma\eta\tilde{\nu}\epsilon\sigma\theta\alpha\iota \omicron\kappa\acute{o}\sigma\tau\alpha \theta\acute{\epsilon}\lambda\omicron\upsilon\sigma\iota\tilde{\nu}$, $\omicron\tilde{\upsilon}\kappa \acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\tilde{\nu}\omicron\upsilon$. Verum $\omicron\tilde{\upsilon}\kappa \acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\tilde{\nu}\omicron\upsilon$, $\omicron\tilde{\upsilon} \lambda\acute{\omega}\nu$, $\omicron\tilde{\upsilon} \chi\epsilon\tilde{\iota}\rho\omicron\tilde{\nu}$, $\omicron\tilde{\upsilon} \kappa\acute{\alpha}\chi\iota\tilde{\nu}$, multo magis frequentantur. VALCK.

11 seq. $\kappa\alpha\tilde{\iota} \tau\omicron\tilde{\upsilon}\tau\omega\tilde{\nu} \omicron\iota \alpha\tilde{\iota}\pi\acute{o}\lambda\omicron\iota$ etc.) Si $\epsilon\tilde{\nu}\eta\kappa\alpha$ in auxilium vocet, uti oportet, nihil hic inconcinni. Caprarios po-

tiore loco censebant, ob caprorum praestantiam. Hoc indicat. Verum, quae subduntur, ἐκ δὲ τούτων εἰς μάλιστα etc. spectant-ne eundem caprarium? Id volunt docti interpretes; qui quidem si considerassent hirci Mendesii venerationem, paene incredibilem ista in natione, utique ἐκ δὲ τούτων εἰς non ad caprarium, sed ad hircos retulissent, eumque in primis, qui vulgo Θμουῖτῶν τράγος. [conf. *Wess*, ad *Diodor.* I. 84. n. 21. et *Holsten.* ad *Stephan. Byz.* voc. Θμουῖς.] Hoc mortuo, sicuti in *Apidis* decessu alibi, omnis Mendesium tractus luctui indulgebat, haud sane obitu caprarii. Notavit hanc interpretum inconsiderantiam *Cl. de Pauw.* τῷ Μενδητίῳ νιμῶ [L. 14.] ex *Arch.* legitimum est, venitque in opinionem *Gronovii.* *WESS.*

[*Vallae* versionem: Et inter Mendesios caprarii praecipuo honore afficiuntur, et ex his unus maxime, tenuerat *Gronovius*; quasi quae continuo dein de ingenti luctu memorantur, ad mortuum caprarium spectarent, non ad hircum quem singulari religione Mendesii colebant. Contra quos recte *Wesselingius* monuit, ἐκ δὲ τούτων ad τοὺς αἰγας fuisse referendum. Quod vero idem vir praestantissimus in istis verbis καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι censuerit τούτων intelligi oportere ἔνεκα τούτων, id equidem nec necessarium iudico, et omnino praepositioni ἔνεκα in ista ῥήσει non esse locum arbitror. Quidni vero τούτων τῶν αἰγῶν intelligeremus, quum plus semel αἰπόλος αἰγῶν Poëta dixerit? *Odyss.* ε'. 247. et 269. alibique. Pleonasmum illum, si quis est, non magis *Herodotus*, quam *Homerus*, recusaverit. In interpretandis eisdem verbis, καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι τιμὰς μέζονας ἔχουσι, dubius olim haeseram, utrum sententia sit, hos (scil. τοὺς ἑρσενας) maiore in honore habent caprarii; an, horum (nempe τῶν αἰγῶν, caprarum hircorumque) pastores maiore sunt in honore. Nunc, quamquam, sicut μνήμην τινὸς ἔχειν, et ὄρεν ἔχειν τινὸς, I. 4, 7. sic fortasse etiam dici possit τιμὴν τινὸς ἔχειν, intelligo tamen non ita loqui consuesse Nostrum: adhaec existimo, non fuisse alios caprarum pastores, alios hircorum. Quare eiectam e latina nostra versione priorem illam interpretationem, et in graeco contextu L. 12. post verbum ἔχουσι, pro maiori puncto, punctum minus repositum velim; ut intelligatur, ἐκ δὲ τούτων (scil. τῶν αἰγῶν, et quidem ἐκ τῶν ἑρσένων) εἰς μάλιστα τιμὰς ἔχει, et ex hoc genere unus

maxime prae caeteris in honore habetur. Caeterum, quamvis cum eo, quod ait, maiore in honore esse caprarios, bene congruat id quod cap. seq. de subulcis scribit, veluti infamia quadam notatis; nolim tamen dissimulare, in tota ista *ῥήσι* haud satis expedite atque dilucide fluere orationem. Est in his haud obscura gradatio: *Mendesii colunt omne genus caprinum: magis autem colunt mares quam foeminas: horum - - - maiore sunt in honore: ex his vero omnium maxime unus.* Susplicari utique licebat, eo loco, ubi nunc *οἱ αἰπόλοι* leguntur, scriptum olim fuisse aliud vocabulum, quo indicabatur certum quoddam genus hircorum, quod maiore in honore fuisset quam reliqui hirci; et ex quo genere denique delectus fuisset ille unus, qui maxime omnium colebatur. Tale quidpiam secutus esse videtur doctiss. *Schaefer*, quum pro *οἱ αἰπόλοι* (ex mera quidem coniectura, nam in vulgatum consentiunt libri,) *οἱ κέλοι* non modo legendum censuit, sed fidenter etiam in *Herodoti* graecis posuit; in quo, ut in plurimis aliis, sequacem *Borheckium* habuit: quam novationem silentio praeterire in *Var. Lect.* non debueram. Spectaverat, puto, coniecturae huius auctor (sive is *Schaefer* ipse est, sive ab alio viro docto accepit) *Theocriteum* illud ex *Eidyll.* VIII. 51. *ἴθ' ὃ κέλοι, καὶ λῆγε* etc. ubi graecus *Scholias*tes consentiente *Hesychio* monuit, *κέλον* dici hircum cornua non habentem; quod genus latino sermone similiter *mutilum* dicitur. Adiiicit *Scholias*tes, *ἡ μικρόν*: quod nimirum ille fortasse sic intellexerat: sed videndum, ne *μάκρον* scripserit, quomodo apud *Hesych.* legitur, *Κέλον, μέγαν τράγον κέρατα οὐκ ἔχοντα*: docuitque etiam *Eustath.* ad *Iliad.* p. 917, 16 et 18. (p. 942. ed. Rom.) *κέλον* a nonnullis subinde *μέγαν* intelligi. Sed hoc utcumque sit; illud constat, in caprino genere *mutilum* (*τὸ κέλον*) pluris olim aestimatum fuisse. *Plinius* lib. VIII. cap. 50. sect. 76. *Non omnibus (capris) cornua. - - Mutilis lactis maior ubertas. - - - Mutilum in utroque sexu utilius.* Et de maribus, id est hircis, diserte *Columella*, lib. VII. c. 3. Si (in ea quam habitamus regione) *clementior hiems, mutilum probabimus marem.* Est praeterea *κέλος* etiam peculiare genus animantis, de quo consuli possunt quae partim a *Casaub.* partim a nobis, ad *Athenaei* lib. V. p. 200. f. notata sunt: (*Animadv.* in *Athen.* T. III. p. 113.) sed illud quidem non

indigenum in Aegypto animal, ut de eo cogitari h. l. non possit. S.]

15. ὁ Πάν Αἰγυπτιστὶ, Μένδης.) Sequuntur Nostrum. plerique omnes. Qui Coptici sermonis usum habent, infutiantur, praeterque ceteros *Iablonskius* Panth. II. 7. p. 273. Vide vero mihi haec *Plutarchi* Is. et Osir. c. 73. εἶδόν ἐστιν Ἴβις - - καὶ αὐτὸς ὁ Ἄπις· οὕτω δὲ γὰρ τὸν ἐν Μένδῃ τράγον καλοῦσι. Sentis-ne scriptum fuisse καὶ αὐτὸς ὁ Πάν? neque enim Apis et Pan idem, nedum hircus Mendesijs usquam Apis. Unum adpello *Herodotum*. Nihil addo de turpissimo et detestabili hirci mulierum amore: dixi ad *Diodorum*, et conduxit complura vir excellenti eruditione. S. *Bochartus* P. I. Hierozoic. lib. II. 53. [et *Iablonsk.* loco cit. p. 277.] Ecce tamen istud *Clementis Alex.* Protrept. p. 27. de libidinoso Iove: ἐν ἐπιπλατὸ γούν γυναικῶν, οὐχ ἦσαν ἢ αἰγῶν ὁ Θμουῖτῶν τράγος, in quo αἰγῶν vox aliena est atque ex scholio. Hirci omnes in capras ruunt, non solus Mendesijs: huius proprium fuit, uti Iovis, in foeminas insanire, WESS.

[17. Quid sit quod ait, τοῦτο ἐς ἐπίδειξιν ἀνθρώπων ἀπικέρο, haud satis in liquido. *Vallae* versionem, in ostentationem hominum pervenit, cum *Gronovio* tenuit *Wess.* Contra *H. Stephanus* monuit, esse qui ἐπίδειξιν pro ostenta hic accipiant. *Iablonski*, Panth. lib. II. p. 278. sic convertit, huiusque rei videndae hominibus copia facta est. In eam sententiam, quam equidem expressi, praeivere *Portus* et *Larcher.* S.]

CAP. XLVII. 2. αὐτοῖσι ἱματίοις) Articulum eieci, msstis obsecundans. *Euripides* Suppl. 926. Ὅσοι ζῶντ' ἀναρπάσαντες - - αὐτοῖς τελεῖπποις. *Sophocles* Aiac. 26. ἐφθαρμένους - - εὐρίσκομεν - - αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις. Noster III. 126. ἀποκτείνας δέ μιν, ἠφάνισε αὐτῷ ἵππῳ. Retinetur tamen contra morem III. 45. Confer *Davisium* in *Maximum* Tyr. Diss. VII. p. 520. *Medicei* *Passionae*que ἀπ' ὧν ἔβαλε egregie nitet. WESS.

4. οἱ συμβῶται, ἰόντες) Non spernerem, si voculam καὶ Codices praeberent interiectam: οἱ συμβῶται, καὶ ἰόντες Αἰγυπτιαὶ ἰγγενέες, tametsi sint indigenae, ἐς ἰγὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐστέρχονται μαῶνοι πάντων. Saepius in talibus καὶ ponitur pro καίπερ, et apud *Herod.* VII. 46. αἱ συμφοραὶ - - καὶ βραχὺν ἰόντα, μακρὸν δοκεῖν εἶναι ποιῶσι, τὸν βίον. Inter septem

genera Aegyptiorum memorantur et *συβῶραι* Herodoto lib. II. c. 163. Suum greges quem in finem aluerint, [scil. eam ob operam cuius Noster meminit cap. 14 extr.] Eudoxus tradidit apud Aelian. de Nat. An. X. 16. VALCK.

10. τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ etc.) Emendabat sequentia τοὺς ἔργους ὅς Cl. Reiskius, nulla, uti opinor, urgente caussa: rectius admonet, verba praescripta bene habere atque innuere, Lunae et Baccho eodem tempore, et plenilunio totius anni uno eodemque, sues inmolatos fuisse. [Scil. in lat. vers. quam et Gron. et Wess. tenuit, nude positum erat per tempus plenilunii.] Adiungere potuisset Plutarchi et Aeliani testimonia, quorum posterior de Animal. X. 16. θύουσιν αὐτῇ (Lunae) ἅπαξ τοῦ ἔτους ὅν: ille Isid. et Osir. c. 8. θύοντες ἅπαξ ὅν ἐν πανσελήνῳ καὶ κατεσθίωντες. Ea enim explanationem dubio eximunt. Verum, adnectitur post nonnulla [l. 15.] θυσίη -- τῶν ὕδν τῇ Σελήνῃ ποιέεται, nulla Bacchi habita ratione; in quis πανσελήνῳ oportuisse, Cl. de Pauw opinio est. Equidem, etsi idem sacrorum genus adgnosco, nihil demuto. Lunae unice meminit, siquidem eius honori praecipua erat illa festivitas; quare et Aelianus solam nominavit. WESS.

[14. εὐπερίστερος. Vide Valckenarii Adnot. ad c. 46, 9. S.]

[16. ἐπειδὴ θύσῃ, nempe τις, vel ὁ θύων. Quo de genere iam alibi dictum est. Vide ad I. 132, 5. S.]

22. ὑπ' ἀσθενείας βίου σταιτίνας) Aldinum βίους τε τινὰς H. Stephanus in Prolegom. secundae editionis scribendum docuit βαίους, voluit certe; at non recordatus fuit, ἀσθενίαν Nostri usu morbum esse, ἀσθενίην βίου egestatem et vietus tenuitatem, ut IV. 135. VIII. 51. Maneat proinde dictionis genus. Σταιτίνας ὅς posuit, sicuti Plutarchus in Lucullo p. 498. Α. οἱ μὲν Cyziceni ἠπέρουν βοὺς μελαίνης πρὸς τὴν θυσίαν, καὶ σταιτίην πλάσαντες τῷ βομῷ παρέστησαν. Quorum, morem eiusmodi adfirmantium, St. Berglero indicium debeo. WESS. — Pauperes, qui vivum immolare animal non possent, ex farina fictum immolasse adnotavit etiam Suidas in Ἐβδομος βοῦς. S.

CAP. XLVIII. 2. τῆς ἑστῆς τῇ δορκίῃ) Hoc ex Apaturiorum festo Ionum die huc derivavit. WESS. — Gronovius, in eandem fere cum Valla sententiam, in festi conviviali coena; qua in versione nihil mutavit Wess. per-

raro omnino latinam versionem adtingens. Mire vero *Larcherus*, à l'heure du repas. Equidem, *vesperà quae festum antecedit*: poteram, primo festi die, quod eodem reditu. Vide *Hesych.* et *Suidam* in Ἀπαρτύρια: et confer ad *Athen.* IV. 171. d. notata, *Animadv.* T. II. p. 613. Ubi, quod dixi caussam non fuisse cur a doctissimo *Hesychii* editore Δορπία in Δόρπεια mutaretur, quandoquidem et metri ratio in *Philyllii* versiculo apud *Athen.* scripturam Δορπία poscit, et apud *Polluc.* VI. 102. eodem modo scribitur, adici etiam *Herodoti* hic locus debuerat. Denique, obiter hoc loco liceat monere, vitiosam omnino videri scripturam Δόρπεια, quae et apud *Suidam* et alio loco apud *Hesych.* occurrit: nam festorum quidem nomina, quae per continuos aliquot dies ut plurimum celebrabantur, pluralis numeri sunt apud Graecos: singulorum vero dierum nomina singulari numero effieruntur. S.

5. πλὴν χορῶν) Larga Gronovii dissertatio choros tuetur, porcis depulsis. Sunt sane in Atticorum Dionysiis chori cognitissimi, unde color *Medicei* scripturae. Ubi tamen omnia perpendo, *Aldinum* et aliorum *Codd.* πλὴν χοίρων aequius melius opinor. Porcorum in Lunae et Bacchi sacris iterata praecessit mentio: additur, alia *Aegyptiorum Dionysia* a Graecorum Bacchanalibus vix differre, eademque videri, πλὴν χοίρων. Quae belle procedunt. Reliqui tamen *Mediceum*, ne illi infestior, quod nolim, habear: *Passioneus* consentit. WESS. — *Wesselingii* auctoritatem secutus *Larcherus*, postlimio porcos hic restituit, miram quidem sententiae suae rationem in Notis ad h. l. subiiciens: les choeurs n'étoient pas en usage dans les fêtes que célébroient les Egyptiens en l'honneur de Bacchus. Quae res si certa et explorata esset, maximo documento foret χορῶν hic legendum esse; non, quod illi placuit, χοίρων. Ego cum *Reiz.* et *Schaeff.* χορῶν tenui, quum quod apud Graecos non minus quam apud Aegyptios immolare Baccho solitos porcos reperio: (Schol. ad *Aristoph.* Ran. 341. cum Notis *Spanh.*) tum quod per se multo probabilius debebat videri, χοίρων h. l. in χοίρων, de quibus alioquin hic agebatur, a librariis nonnullis fuisse mutatum, quam vicissim. Caeterum alteram scripturam, quae vel sic probabilior nonnullis videri poterat, simul cum ea, quae nobis probata est,

lectorum oculis subieci. Quod autem ait [l. 4.] τὴν ἄλλην ἑρτὴν, non sunt alia Aegyptiorum Dionysia, sed reliqua eiusdem festi solemnia. S.

7. ἀγάλματα νευρόσπαστα) Gemina his Lucianea Dea Syr. c. 16. καλῶνται δὲ τὰδε νευρόσπαστα: quae quidem nervis cum moverentur, ea propter νῦν [nutans] τὸ αἰδοῖον. Scio Corn. de Pauw seῦν maluisse, Reiskium νένοντα τὸ αἶδ., quibus carere licet. Gronovium consule in huius Musae c. 66. [qui notavit illam verborum structuram, ἀγάλματα -- νῦν τὸ αἰδοῖον, ubi νένοντες τοῦ αἰδοῖον desiderare quispiam potuerat.] et Plutarchum Isid. et Osir. c. 36. Duravit phallorum turpis superstitio in Athanasii aevum, quo protervus iuvenis, in sacram Christianorum aedem ingressus, eorum ostentatione et iactatione usus traditur: καὶ ἕτερος δὲ μετὰ Φαλαῶν εἰσελθὼν, καὶ ὡς Ἑλλήνων κινῶν αὐτὰ τῇ χειρὶ καὶ χλευάζων, εὐθύς ἐσκοτώθη, Histor. ad Monach. p. 379. Nunc ibi μετὰ ὁ ἄλλων errore describentis: [conf. Adnot. ad II. 44, 6.] iustum esse, quod repraesentavi, praeclare docuit vir eruditus in Praefatione Montfauconii ad Cosmam Indicopleustem p. 19. Sed quid ego de Athanasii aetate? Supersunt in templorum ruinis, tabula Bembina, aliisque Aegyptiorum monumentis clarissima φαλλοφορίας vestigia, de quibus Cel. de la Croze Hist. Christianismi Indor. lib. VI. p. 431. doctissime. WESS.

CAP. XLIX. [4. ἐξηγησάμενος τοῦ Διονύσου τὸ πᾶν οὐνομα καὶ τὴν θυσίαν) Saepe miratus sum quid sit quod Scriptor noster non modo cultum, sed etiam nomina deorum (conf. c. 50, 1.) ab Aegyptiis accepisse tradat; quum tamen graeca nomina ab Aegyptiis plurimum differrent. S.]

16. ὁμότροπα γὰρ ἂν ᾦν τοῖσι Ἑλλήσι) Desiderant in his docti viri multa. Signum extulit Cl. de la Barre Hist. Acad. Inscript. T. VI. p. 274. omnia haec sequentibus, ut ratiocinium cohaereat, subnectens: coniunctionis γὰρ mirificam saepe positionem ait esse; poni nonnunquam periodi principio, cuius fini accedere debeat: corrigi oportere ὁμότροπα γὰρ ἂν ᾦν. Velle scriptorem, Non dicam etiam Aegyptios a Graecis sacrorum ritus esse mutuatos: neque enim tum Graecis fuissent recentes ac novissime introducti, sed una cum ipsis exstitissent quasi congeniti. Sic ille. Ego vero considero stabilitam voculae γὰρ talem consuetudinem, nec

fero conmutatam verborum explanationem, nedum ὁμότροφα. Recte dixeris ὁμότροφα ἀνθρώποισι θηρία, sicuti II. 66. quae una cum hominibus aluntur et victitant, sive ὁμοῦ τρεφόμενα apud Xenophontem: de cerimoniis credam, ubi exempli fuerit copia. Aliud sectatus est Cl. Reiskius, excidisse ante haec sciscens, οὐδὲ λαβεῖν αὐτὰ παρ' Αἰγυπτίων Ἑλλήνας: nolo quoque adseverare, ab Aegyptiis haec sacra Graecos accepisse; ὁμοιότροπα γὰρ ἂν ἦν. Quae mihi negare videntur, quod Herodotus saepissime insinuat, Graecos ab Aegyptiis sacrorum plures ritus sumsisse: tum ὁμότροπα leviter mutantur, quae sua scriptor agnoscit: memorant certe Athenienses ἡθὰ τε ὁμότροπα, quae cum reliquis Graecis communia et consimilia in Sacris observabant VIII. 144. suntque ὁμότροποι in Theophrasti Charact. c. 26. quorum iidem mores, idem vitae institutum. Ut paucis absolvam: negat Herodotus casu fortuito quadrasse Dionysia Aegyptiorum et Graecorum: tum enim in omnibus gemina germana, quod secus erat, neque noviter in Graeciam invecta esse debuisse. Itaque aliunde advenisse, sed in paucis transmutata. WESS.

[Graeca ista, Οὐ γὰρ δὴ συμπεπείσιν γε φήσω τὰ τέ ἐν Αἰγύπτῳ ποιούμενα τῷ θεῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖσι Ἑλλήσι ὁμότροπα γὰρ ἦν etc. his latinis Valla reddiderat: Neque enim dixerim, quae in Aegypto sunt huic deo, congruere cum iis quae in Graecia: nam consentanea essent Graecis, non autem nuper introducta. Ad quae H. Stephanus adnotavit: „Sunt qui hunc locum ita interpretentur, Neque enim dixerim, casu contigisse ut eadem tum in Aegypto tum in Graecia huic deo sacra fferent: sunt enim [sic ille, contra manifestam Graecorum verborum sententiam, pro forent enim] uniusmodi apud Graecos, neque recens introducta. Denique Gronovius hanc versionem edidit, quam et Wesseling. tenuit, et in Adnot. explanatum ivit: Neque enim dixerim, quae in Aegypto sunt huic deo, casu congruere cum iis quae in Graecia; nam simili modo ea fuissent Graecis, non autem recens inducta. In eandem fere cum Gron. et Wess. sententiam eundem locum Larcherus his verbis expressit: Je n'attribuerai point en effet au hazard la ressemblance qu'on voit entre les cérémonies religieuses des Egyptiens et celles que les Grecs ont adoptées. Si cette ressemblance n'avoit pas

d'autre cause, ces cérémonies ne se trouveroient pas si éloignées des mœurs et des usages des Grecs; et d'ailleurs elles n'auroient pas été nouvellement introduites. Tum idem in Notis ad h. l. ingenue profitetur, se per literas ad viros doctissimos, Valckenarium, Brunckium, Wytttenbachium, datas quaesisse quid illi de ista sua interpretatione huius loci sentirent; horumque singulos, adprobantes eam, non tamen dissimulasse, vel sic nondum satis expeditam videri auctoris sententiam, ad quam quidem clariori in luce ponendam nihil ipsi in promptu haberent quod conferre possent. Mihi (ut dicam quod sentio) illa verbi συμπίπτειν interpretatio, *casu fortuito quadrare vel congruere*, ita ut hoc praesertim urgeatur de fortuito casu (in quo ex Wesselingii et Larcheri sententia vis argumenti maxime inest) non modo ad declarandam auctoris sententiam parum valere, sed et per se gratuito sumta esse, et in sermonis usu nullum invenire patrociniū videtur. Ponitur quidem nonnumquam verbum συμπίπτειν, cum dativo casu constructum, hac notione, *quadrare, consentire, congruere*, VI. 18, 6. VII. 151, 1. at neutiquam coniuncta *casus fortuiti* notione; quam quidem hic adsumendam maximeque premendam viri docti existimarunt, quum pulcre intellexissent, non posse hoc loco Herodotum simpliciter negare, congruere Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos, quandoquidem paulo ante (c. 48. l. 5.) diserte dixerat, *paene omnibus rebus similem apud utrosque hunc cultum esse*. Taceo quod, si de similitudine aut dissimilitudine hic ageretur, non in praeterito tempore συμπίπτειν dixisset, sed in praesenti tempore συμπίπτειν, quemadmodum supra ἀνέγγουσι. Alius est huius verbi usus, frequentatus admodum Nostro, ut συμπίπτειν dicantur res quae simul, eodem tempore accidunt vel existunt: ubi interdum quidem adicitur ὁμοῦ, τοῦ αὐτοῦ χρόνου, aut aliquid simile, ut I. 82, 4. V. 36, 3. VIII. 141, 7. IX. 100, 8. subinde vero etiam absolute per se ponitur id verbum eadem notione, ut V. 35, 6. VIII. 132, 16. Itaque verborum, in quibus haeremus, haec mihi videtur esse sententia: Nam illud nimirum profecto non dicam, simul eodem tempore existisse ortumque cepisse Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos. Tum vero, quamquam vel sic fortasse defendi posset ὁμοῦ τε

πα, reliquis moribus consentanea, tamen perquam probabile mihi videtur, ὁμότροφα (ut olim Academicus Parisiensis *De la Barre* voluit, cum quo *Corayus* apud *Larcherum* consentit) scripsisse *Herodotum*; idque vocabulum a librariis, qui de moribus atque institutis hic agi vidissent, temere in ὁμότροπα fuisse mutatum. Requirebatur hoc loco vocabulum, cuius significatio et apta esset ad id quod praecedebat, συμπίσσειν, et opposita esset ei quod sequitur, ἀλλ' οὐ νεωστὶ ἐσαυγμένα: atqui talis est vis vocabuli ὁμότροφα, non illius ὁμότροπα. Quare in lat. nostra versione, loco illorum verborum, reliquis Graecorum moribus institutisque conformia, rectius haec ponentur, origini gentis coaeva, aut si qua sunt alia in eandem sententiam commodiora. De animalibus dici ὁμότροφα posse consentit *Wesselingius*, et qui ei suffragatur *Larcherus*; de caerimoniis dici posse non credunt, donec exempli fiat copia. Iam prorsus quidem adaequatum, quod adferam, exemplum in promptu mihi non est: sed, quemadmodum σύντροφος non modo de animalibus aut hominibus dicitur, verum etiam de rebus quibusdam, v. c. σύντροφος διαίτα, ita quidem ut etiam morbos, qui inter homines consueti sunt, ξυντρόφους νόσους vel ξυντρόφα κακὰ *Thucydides* dixerit, II. 50. sic non admodum alienum videri debet, si ὁμότροφα dicuntur instituta simul cum populo aliquo nata, origini gentis coaeva. S.]

19. Μελάμπους τὰ περὶ τὸν Διόνυσον etc.) Haec *Diodoro* observata suspicor I. 97. Melampodem tamen in Aegyptum deducenti. De *Nicephoro*; cui Αἰγυπτίων ἱερογραμματεὺς καὶ ἱεροφάντης *Melampus*, non repeto ibi dicta. WESS.

CAP. L. [5. ὡς καὶ πρότερον etc. Vide c. 43, 11 seq. S.]

7. τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοισι) Sic iuncta procedere debent. *Gronovius* copulam, his olim praefixam, iustissime induxit: turbabat scriptoris sententiam. Scripsi praeterea τῶν δὲ, [L. 9.] distracta voce, quod et *Reiskio* libuit. *Neptunum* vero *Afrorum* habet IV. 188. atque hinc *Eustath.* in *Homer.* p. 1586, 58. [Od. p. 13, 47. ed. Bas.] WESS.

CAP. LI. 2. ἀπ' Αἰγυπτίων νενομίκασι) Explent locutionis formulam, adscito et intellecto ex sequentibus μαθόντις. Vide *Abreschii* *Dilucid.* *Thucyd.* p. 493. [Sic vero etiam IV. 27, 4. παρὰ Σκυθίων νενομίκαμεν, quod idem valet ac παρελάβομεν] De *Mercurii* Graecorum obscoenius excitata

et improbiore natura Kühnium vide in Pausaniae lib. IV. 26. p. 518. [cf. Cic. Nat. Deor. III. 22.] Est autem *Nostrī* plausibilis suspicio, siquidem Hermetis Aegyptii paullo diversior habitus et indoles in Panth. Iablonskii lib. V. 5. Iam cur ἡδὴ *τηνικαῦτα* [l. 7.] acrius multo quam δὴ *τηνικ.* sit, caussa nulla est, nisi ex deliciis Medicei. Auctor ipsemet *Aldinum* modo, modo illud maluit, sicuti alii. Inspice I. 63. VI. 53. *Sophoclem* Oed. Colon. vs. 436. *Procopium* B. Vandal. II. 4. WESS. — At differunt sane δὴ et ἡδὴ. Si δὴ hic legas, significabitur desiisse deinde *Athenienses* in *Hellenum* numero censi; quod falsum. Sin ἡδὴ, significabitur fuisse olim tempus quo nondum in *Hellenum* numero sint habitī; id quod ipse Scriptor noster tradidit lib. I. c. 57. S.

12. τοὶ περ Ἀθηναίοισι) Hoc melius. Confer. I. 57. In *Samothracum* mysteriis ex Pelasgorum sermone *Mercurius* *Κασμίλον* titulo censebatur, quod scholia ad *Apoll. Rh. I. 917.* testantur. Mox [l. 17.] τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμ. idem censendum ac κατὰ τὰ, sive ὡς. WESS.

CAP. LII. 6. ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα) Putes haec *Clementi Alex.* in mente fuisse, cum fine *Stromat.* primi, Θεὸς δὲ παρὰ τὴν θέσιν εἴρηται, καὶ τὰξιν, καὶ τὴν διακόσμησιν: namque *Protrept.* p. 22. derivationem *Platonis* *Cratyl.* p. 397. amplectitur. Prisci illi Θεὸς ex [θίω] θῶ, unde τίθημι natales accepit, formarunt. Θεὸς itaque ὁ πάντα τίθει καὶ ποιῶν *Eustathio* in *Hom.* p. 1148. [*Iliad.* p. 1202, 8. ed. Bas.] eandem ibi originationem probanti: namque alibi sequitur aliud, quae et *Etymologi* fluctuatio. Sed his non inmoror. Quae supra [l. 2.] deposita sunt, πάντα πρότερον ἔθον, *Laurentius* verterat in deorum invocatione omnia inmolabant, secutusque ex parte *Gronov.* est. *Palmerius* vero, quid sibi vult ea versio? num etiam stercus et feces diis inmolabant? Πάντα, ut saepissime, idem esse ac πάντως, vertendumque primi omnium sacrificavere. Tu intellige θύσιμα, quod tali in dictione adscisci oportere, supra vidimus. WESS. — Conf. I. 50, 2 et 7. S.

[7 et seqq. ἔπειτα δὲ, χρόνου πολλοῦ διεξελθόντος, etc.) *Benedictus*, in *Actis Philol. Lips.* saepius iam citatis, p. 287. tenens ἐπεὶ τε δὲ, monet longam esse periodum usque ad finem capitis excurrentem; in illisque verbis ἐπὶ ὧν ἐχρη-

στηρίζοντο (l. 13.) particulam *ἐπὶ* cum ista *ἐπὶ* τε initio periodi cohaerere; verba autem interiecta, τὸ γὰρ δὴ μαντήιον - - - μῦνον, in parenthesi esse ponenda; denique verbum *ἐπύθοντο* post ὑπέρρον πολλῶν (l. 9.) ex librarii interpretamento esse ortum; verba enim ista, Διονύσου δὲ ὑπέρρον πολλῶν, simul ex antecedente *ἐπύθοντο* pendere. S.]

14. εἰ ἀνέλωνται) Vereor ut se tueri queat: ad normam usitatum corrigi facile poterit: εἰ ἀνέλονται (sive, εἰ ἀνελίσσεται) τὰ οὐνόματα τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἔκοντα num in usum reciperent sciscitantibus, responsum fuit *χρεῖσθαι*. Lib. VIII. c. 49. εἰ νικῆθῶσι, quod adoptavit Gronovius, ferri nequit. VALCK. — At hic quidem perinde et coniunctivo modo et potentiali, sive optativo, quem vocant, locus erat. Vide I. 53, 4 seq. ibidemque rursus l. 10 seq. tum I. 75, 5. Quod vero pro *χρεῖσθαι*, [l. 15.] *χρεῖσθαι* corrigit Valck. lubens hoc recepturus eram, si vel unus codex dedisset: sed in vulgatum (quo perinde uti licuit Herodoto) libri consentiunt omnes. S.

CAP. LIII. 3. μέχρι οὗ πρώην - - ὡς εἰπεῖν λόγῳ) Recte dederat Valla: *ignoraturn est* [rectius tamen hoc Gron. *ignorarunt*, scil. Graeci] nisi nuper atque heri, ut sic dicam. Quod his [ab eodem Gronov.] substitutum est, ut vere dicam, congruit Thucydideo ἐς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν, lib. VI. c. 12. Ubi contra res minus accurate videtur finienda, formulam adhibet Thucyd. ὡς εἰπεῖν: idem est Herodoteum ὡς εἰπεῖν λόγῳ, et Luciani Timon. c. 8. οὕτως μὲν εἰπεῖν, quodque multo frequentius occurrit, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ut ita dicam. Hoc quum in Epist. ad Hebr. vii. 9. legeretur, exemplorum congresserunt affatim. Utramque Herodoti formulam iunxit Plato de Legib. III. p. 677. D. ὡς ἔπος εἰπεῖν χθὲς καὶ πρώην γεγονότα. Nuspiam in ista paene proverbiali formula, de qua Gataker. egit ad M. Antonin. X. 7. reperietur πρὶν, quod hic perperam a Gronovio positum Wesselingius Vir Clar. iam monuerat ad Diodor. T. I. p. 118. VALCK.

Ibid. μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς) Magni facio *Medie*. et illi consentaneos: sed intra modum. Exemplum similis locutionis, etsi Grónovii sollers fuerit opera, nusquam se obtulit. Contra receptissimum et proverbii instar πρώην τε καὶ χθὲς, quod Athenagoras hic reperit et tot msssti ratum habent. Dedi ex Demosthene et Diodoro ad eum scripto-

rem II. 5. quaedam; quibus adcumulo Iosephi adv. Apion. I. 2. παρὰ τοῖς Ἕλλησι ἅπαντα νέα, καὶ χθὲς καὶ πρῶν, ὡς ἂν εἴποι τις, εὐρήσεις γεγονότα: tum II. 2. de Pythagora, οὐκ ἔχθεις καὶ πρῶν γεγονότος: et c. 15. ὡς ἔχθεις δὴ καὶ πρῶν: porro Libanium T. II. p. 124. c. et ea abunde sunt. WESS.

4. τετρακισίοισι ἔτεσι) Classicus locus est de Homeri et Hesiodi aetate, neque ad verum incongruus. Herodotus natus est ex Pamphilae iudicio apud Gellium XV. 23. exeunte Olymp. LXXIV. paullo ante famosam Xerxis in Graecos expeditionem: hinc in superiora tempora si retrocedas, iustus ad Lycurgi et Iphiti aetatem progressus erit. Homerum vero utrique fuisse aequalem, plures olim censuerunt, docente Marshamo Canon. Chronic. p. 437. et Dodwello Diss. de Cycl. III. p. 153. Hactenus itaque res bene haberet. At ubi calcem Vitae Homeri, quae Nostro tribuitur, inspexeris, alia omnia videbuntur dicenda; adnumerantur anni istic DCXXII. ab Homeri aevo ad Xerxis expeditionem, insigni discrimine; cui quidem medetur illustr. Scaliger ad Euseb. Chron. p. 102. ibi legendo ἔτι ἐστὶ τετρακισία ἔτησι δύο. Sic sane discordia nulla. Contra venit Bouherius Diss. Herodot. c. XI. 124. nihil isto in calculo immutandum, sed his in numeris, pertendens: scribendum esse ἡλικίην ἑξακισίοισι ἔτεσι -- περσούτερος, septingentis annis mea aetate superiores esse. Addit talia, si de Troia capta sermo esset, quae colore et specie non carent. Constant hic numeri Codicum omnium conspiratione, nec viderunt diversos hoc loco Athenagoras et Cyrillus. [Vide Var. Lect.] Sit-ne Noster Vitae Homeri scriptor in controversia haeret; quae si vel secundum Herodotum pronuncietur, erit fortasse expeditior difficultatis ratio, uti suo loco declarabitur. WESS. — Immo, prorsus praeter veri speciem libellum illum ad Herodotum auctorem referri, suo loco monstrabitur. S.

6. οἱ ποιήσαντες θεογονίαν Ἕλλησι) Inventores Theogoniae antea Graecis ignotae, Homerum et Hesiodum fuisse, si significarit, aut erroris aut reus erit imprudentiae. Uterque poeta, quae de Diis canunt, non ut nova et a se primum excogitata perhibent, sed cognita et a maioribus accepta. Tetigit eam rem Io. Clericus ad princ. Theogon. Hesiodi et ad vs. 211. At alia verborum sententia
Herod. T. V.

tia; indicant, primos versibus descripsisse atque ornasse. Simile *Diogenis Laërt.* Praef. §. 3. de Musaeo, ποιῆται δὲ *Θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον.* h. e. scriptis versibus exposuisse. Memini magnum nostra aetate virum aliter *Diogenem* explicuisse, de quo *Miscell. Obs.* Amstel. Vol. III. p. 346. Sed ποιῆσαι hoc significatu tritum. Tale Musae III. 38. καὶ ὁρθῶς μοι δοκεῖ Πινδαρος ποιῆσαι: nec diversum ambiguum istud *Sophoclis*, Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγιῶν δὲ οὐκ ἐπίστασθαι, in *Athenaei* XIII. p. 604. D. quem quoque vide XIV. p. 627. D. et animadversionem *Casauboni*, tum *Platonem* in *Lyside* p. 205. A. et de *Rep.* II. p. 379. A. Merito autem ob turpes de diis fabulas ambo taxantur ab *Isocrate*, Laudat. *Busirid.* p. 229. Ed. *Steph.* [T. II. p. 408. ed. *Auger.*] *WESS.* — Locum istum obiter attingens *WOLFII* in *Prolegom.* ad *Homer.* p. LIV. rationem, ait, sefellisse *Herodotum* in sententia de *Homero* et *Hesiodo*, primis conditoribus theogoniae Graecae. „Perperam enim (inquit) *Wesselingius* verba, „οὗτοι εἰσι οἱ ποιήσαντες *Θεογονίην* Ἑλλῆσι, sic accipit, ut illi „duo primi versibus exposuisse theogoniam, non condidisse „dicantur. Sane ita ponitur ποιῶν; sed dativus in hac „significatione verbi additus luce exemplorum egebat, „qualia mihi quidem incognita sunt.“ — At, si ποιῶν significat versibus exponere, carmine complecti; quid tandem impedit quo minus verbo adiiciatur nomen in dandi casu positum, personam indicans vel illud hominum genus, cuius in gratiam carmen componit poeta. Igitur, quamvis in horum nonnullis, quae de origine Graecarum religionum ex Aegypto repetenda *Herodotus* statuit, fallere eum opinio potuerit; isto tamen, quod a Viro docto prolatum est, argumento non persuadebimur, ut Scriptori haud utique absurdo hanc imputemus sententiam, *Homerum* *Hesiodumque*, quae de diis Graecorum cecinerunt, ea primos invenisse excogitassequ. S.

8 seqq. οἱ δὲ πρότερον ποιῆται λεγόμενοι etc. „Quod poëtas, qui antiquiores habebantur, *Hesiodo* et *Homero* seniores vizisse contendit *Herodotus*, recte-ne an secus id statuerit, nunc quidem nec affirmare possumus, nec negare: certos enim poëtas, qui theogoniam attigerant et quorum carmina tunc habebantur, eum respexisse necesse est; qui quales fuerint, nunc ignoramus: nisi forte carmina respicit,

quae sub Orphei, Musaei, Lini, Eumolpi, aliisque nominibus ferebantur; ut non tam illos homines post Homerum vixisse, quam carmina illis tribui solita serius condita censere videri debeat. Nec vero inde inferri aut potest aut debet, quasi *Herodotus* statuatur, nullos omnino ante Homerum et Hesiodum fuisse poëtas, nulla fuisse carmina; id quod omni rerum rationi adversatur: fieri enim nullo modo potuit, ut in rudi et a nullo alio poëta subacto et tractato sermone carmina *Homericæ* et *Hesiodææ* elaborarentur; et sunt infinita in iis ipsis, quae antiquiora carmina partim testantur, partim arguunt. At rerum summa continetur hoc, quod ea, quae antea pluribus carminibus passim de singulis diis eorumque natalibus, formis, muneribus etc. exposita, aut narratione maiorum ac fama diversis locis diverse sparsa ac disseminata erant, uno carmine *Hesiodus* comprehendit disertiusque exposuit; *Homerus* autem mythos de diis vulgatos ad epicam rationem traduxit, atque ita ornavit et ad certam rationem constituit, ut inde pro modulo ac regula fabulae haberentur apud posteros." HEYNE in *Comment. de Theogonia ab Hesiodo condita, ad Herodoti lib. II. c. 52.* inter *Commentationes Soc. Reg. Goetting.* per annum MDCCCLXXIX. p. 132 et seq. — Credibile est autem, nihil fere aliud, nisi hoc ipsum, significare voluisse *Herodotum*, quum primos *Hesiodum* et *Homerum Theogoniam Graecis condidisse* ait. S.

[10 seqq. καὶ τὰ μὲν πρῶτα etc.) Frequentes notarunt viri docti candidum Scriptoris nostri ingenium et religiosum veri tradendi studium; qui, quae vel ipse vidit, vel ex historica fide pro exploratis aut maxime omnium probabilibus habuit, qualibet occasione diligenter ab his distinguit, quae vel pro sua sententia suoque iudicio interponit, vel quae et vulgari incertaque fama, aut a singulis quibusdam hominibus relata, tradit. S.]

CAP. LIV. 1. τοῦ τε ἐν Ἑλλήσι) In praepositionis absentia singularis est *Mediceus*. [quem secutus *Gronov.* abiecit ἐν ante Ἑλλήσι.] Supra c. 51. cum *Aldo* pauci τὰ ἐν τοῖσι Σαμοθρηκῇ μυστηρίοις. Non nescio praepositionis, ubi eam consuetudo requirebat, neglectum. Quo ex more Σπάρτη ξυνοικίῃ τῷ πατρὶς ξυγενέτῃ *Euripid.* *Iph. Taur.* 524. et

vs. 538. ἄλλως λέκτε' ἔγχευεν Αὐλίδι, quod utique ἔγχευ' ἐν Αὐλίδι commodum fuerat. *Sophocles Trachin.* 176. ὡς --- αὐθῆσαι ποτε Δωδῶνι. *Plato Menex.* p. 245. τὰ τρέποια τὰ τε Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖσι. Sunt ad manum consimilia, quae sicubi consensus conspiret mssorum, auxilio esse poterunt. Sed et saepe elisa videtur scribarum inconsiderantia. Sit *Philostratus* exemplo, *Heroic.* II. p. 694. quum de Ulysse διαφυγόντα δὲ αὐτὸν τὰ ἐκεῖ πάθη, ἀπώλεσεν αὐτῇ Ἰθάκῃ ὑστερον. Dederat ἐν αὐτῇ Ἰθ. neque enim *Neptunus* Ulyssem una cum insula Ithaca, quae graecorum eorum sententia, sustulit: devoravit ἐν praecedentis verbi terminatio. Hoc *Herodoti* loco vincunt schedae, citra quarum adstipulationem, re postulante, [l. 3.] Θηβίων recepi. WESS.

3. γυναῖκας ἱερίας ἐκ Θηβαίων) Quia supra scribit c. 35. ἱεραῖαι μὲν οὐδεμὴ οὔτε ἔρτενος θεοῦ οὔτε θηλέης· ἄνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασίων: non ἱερίας, sacerdotes, illas fuisse censeo, sed sacras, sacerdotumque ministras; atque adeo scribendum: γυναῖκας ἱεράς ἐκ Θηβίων ἐξαχθῆναι. Cap. 56. legitur, εἰ ἀληθῆς οἱ Φοίνικες ἐξήγαγον τὰς ἱεράς γυναῖκας, quarum alteram paulo dicit inferius ἀμφιπαλεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱερὸν Διός: monstrat illud, fuisse mulieres ἱεράς sive ἱεροδούλους. In templo Syriae Hierapolitano praeter sacerdotes fuisse ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱερῶν scribit *Auctor* libri de Syria Dea c. 43. istius generis ἱεροδούλους *Strabo* vocat ἱερά σώματα VI. p. 418. B. [p. 272. c. ed. Cas.] VALCK.

CAP. LV. 3. ἐκ Θηβίων τῶν Αἰγυπτίων) Dialecti ratio ut hoc admitterem, perpulit. Πασίων, ἀλλέων, ἀρπασθεισίων, ne alia advocem, praesidio sunt. Theo, detracta Ionica forma, ὅτι παρθένοι τινὲς ἐκ Θηβίων τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν ἱερίαι, ubi Nostri praescripto ἤχθησαν oportuerat: sunt et alia refingenda ibidem, quae missa facio. WESS.

4. ἀναπαυμένους) ἀναπαυόμενος *Aristophanis* et *Hesychii* auctoritate servavissem, nisi *Eustathius*, quem magni, quando ex usu est, vir *Celeb.* aestimat, et tot membranae contra ivissent. WESS.

6. αὐδάσθαι φωνῇ ἀνθρωπινή) Io. Iac. *Wetstenius* ad secundam *Petri Apostoli* c. 2, 16. plura coacervavit, quae ἀνθρωπίνη, si omnium eadem esset dicendi species, auxilio forent. *Belle Pass.* et *Ask.* pro quo *Gronov.* ad. c. 57. prudenter. WESS.

11. Δωδωναίων δὲ αἱ ἱρήϊαι) Haec et quae anteverterunt, sacris Dodonaeis feminas fuisse antistites, liquido commonstrant. Strabo autem lib. VII. p. 506. [p. 328. ed. Cas.] primitus ἄνδρες ἦσαν οἱ προφητεύοντες ait, deinde τρεῖς γυναικες, in mulierum numero consentiens. Unde sumserit mares istos prophetas, an ex ὑποφητῶν Homeri voce, an aliunde, quaerunt docti viri, praeter ceteros Gronovius Exercitat. de Dodona p. 23. WESS.

12. Προμένηα) Graece non dicitur προμένης, sed προυμένης et προυμένηα: scripserat fortasse, Προυμένηη vel Προυμένηηη. Benevolam nomen illud designaret. VALCK. — Προμένηα Eustathii patronum, non locupletem tamen, habet. WESS. — „Eustathium patronum“ scribere puto voluerat: habet enim hoc nomen Eustathius in Odyss. p. 545, 14. In eadem vero scripturam consentiunt libri omnes: quae cur sollicitaretur non satis caussae fuisse videtur. Ut προθυμία, προμήθεια et similia dicuntur, sic non video cur Προμένηα, praesertim tamquam proprium nomen, suspectum nobis esse debeat; licet adiectivum προμένης, unde illud derivatum fuerit, in reliquiis graeci sermonis hodie non repariatur. S.

CAP. LVI. 4. δοκέει μοι ἡ γυνή) Hoc praetuli; sunt γνώμη ἔχω et δοκέει μοι eiusdem paene potestatis, nec concinne componuntur. Scripti Codd. in verbi scriptura passim variant, adtentique lectoris expostulant iudicium. Mecum facit Reiskius. Formulam eiusque usum illustant Reitzius ad Lucian. Astrolog. c. 9. et Abreschius Diluc. Thucyd. p. 5. Quod sequitur [l. 5.] de parte Graeciae, olim Pelasgia, ratum ex Homero et certum ponit Thucydides l. 3. WESS. — At non partem Graeciae ait olim Pelasgiam fuisse nominatam, sed universam Graeciam; eiusque partem fuisse Thesprotiam. S.

7. ἔπειτα δουλεύουσα) Voce transposita hunc in modum ista commode scribi posse suspicor, ut altera mulierum videatur πρὸς ἑλπίδα εἰς Θεσπρωτοὺς δουλεύουσα ἔπειτα αὐτὴ ἰδρύσασθαι ὑπὸ Φηγῶ εἰς Πικυκίην Διὸς ἱερὸν ὥσπερ ἦν αἰκὸς, ἀμφιπολεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱερὸν Διὸς, ἐνθα ἂν ἀπίκετο, ἐνταῦθα μνήμην αὐτοῦ ἔχειν: vendita, ut in Thesprotiam abduceretur servitutem servitura; postea illic sub procera quercu Iovis constituisse sacrum, ut erat rationi congruum, quae Thebis

in templo Iovis fuisset ministra, quo pervenisset illic eius colere memoriam. VALCK. — Non multum refert, ἀμφιπολεύουσαν, an Aldinum, potius censeas; sapit tamen eius ἀμφιπολεύσαν non nihil ex Ionia. Vide adscripta Diodoro XVI. 70. WESS. — Commode utique ἀμφιπολεύουσαν legeretur, quod cum Valckcnario Reiskius etiam commendaverat. Idem, non minus quam ille, simpliciter posito verbo πεφικνυῖη offensus, ἐκεῖ πεφικν. legendum coniecit. Mihi, ut maximi facio sagaces eruditaeque doctorum virorum suspectis super locis aut manifeste mendosis coniecturas, sic numquam placuit perpetuus novandi pruritus. Reliquas partes huius traditionis allegorice intelligendas esse prudens Herodotus censuit; quod de fago narrabatur, illa (inquit) vera et naturalis arbor fuit. Hoc, ni me ratio fallit, verbo πεφικνυῖη significatur. Neque magis opus esse videtur, ut verba ἔπειτα et δυνεύουσα transponantur: nec enim video quid impediatur quo minus credamus, mulierem hanc etiam tunc servitutem servientem instituisse illud oraculum. Exoptata sane res hero debuit esse, ancillam habere fatidicam; cuius ex arte haud spernendum ille capere quaestum poterat. Caeterum de Dodonaeo oraculo consuluisse iuvabit quae commentati sunt De Brosses in Actis Acad. Reg. Inscr. Tom. XXXV. p. 89 seqq. et Heyne in Excursu II. ad Iliadis lib. XVI. S.

9. ἐνθα ἀπίνετο) ἐνθα mutari haud debuerat. [quod a Gron. inconsulte factum.] Aliud est ἐνθάδε, et hic incongruum. WESS.

12. ἐν Λιβύῃ πεπρῆσθαι) Nisi Codices iterum coniecturis obniterentur, paulo ante scribi malim χερσηρίου κατηγήσατο: [at vide modo II. 49, 7-9.] hic autem, ἐς Λιβύην π. Non quid evenisset in Africa, sed illud noverat mulier, comitem suam a Phoenicibus fuisse venditam ut in Libyen abduceretur: hoc vero saepe dicitur Herodoto ἐς Λιβύην πεπρῆσθαι vel πεπρῆσθαι. Herod. VIII. 105. παῖδας ἐπώλει ἐς Σάρδεις τε καὶ Ἐφεσον. Demosth. p. 708, 23. σπράβεις εἰς Λευκάδα. Ob locum Lucae Act. VII. 9. similia quaedam fuere collecta: vid. Celeberr. T. Hemst. in Miscell. Obs. VI. p. 344. Huc refero rarius illud Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 253, 32. ἐς Λακεδαιμόνα γραμματά πεμφθέντα ἐάλωσαν ἐς Ἀθήνας: et

de Periandro *Diogenis Laërt.* I. 94. τὸν παῖδα ἀπεκκήρυξεν εἰς Κερκύραν, quaeque dantur similia. VALCK. — Ut saepius eis legitur, ubi commodius ἐν videri poterat; sic et subinde ἐν, ubi eis malles, apud probatissimos auctores. Sic quidem apud *Thucyd.* VII. 17. consentientibus libris habes ἀποστελοῦντες ὁπλίτας ἐν τῇ Σικελίᾳ, et similiter idem alibi. Conf. ad I. 21, 4. notata. S.

CAP. LVII. 1. Πελεϊάδες δὲ μοι δοντοῦσι κληθῆναι etc.) Quae fabulae origo, et unde antistitae Dodonaeae πελειάδες nominatae sint, post doctissimorum virorum, Bocharti, Gronovii, Triglandii, aliorumque suspensiones et conjecturas, nondum in expedito versatur. *Valckenarium* adi ad *Tragici Phoeniss.* vs. 1475. WESS. — Quae obiter ibi *Valckenar.* monuit, cum his conferenda sunt *Scholia vet.* ad *Sophocl. Trachin.* 175. (169. ed. Br.) ubi pro πελιούς, quod vulgo legebatur, ex *Hesychio* (in Πελείους) corrigendum esse πελείους iam olim *Sallier* in *Actis Acad. Inscript.* T. V. Hist. p. 35 seq. docuit, quod etiam a *Brunckio* receptum est. A quibus parum abludit quod ad *Virgilii Ecl.* IX. 13. *Servius* adnotavit, *Thessalica lingua peliades et columbas et vaticinatrices mulieres dici.* S.

3. ἰδὲ ὅκειον δὲ σφί, ὅ μοι α ὄρνισι φθέγγεσθαι) Mira hominum studia; quod uni ridet, alteri accidit ingratum: si quid innoves aut coneris, in promptu acriora iudicia; quae equidem uti nec valde metuo, ita, prudentium ubi fuerint, non recuso. Hic allego novationis auctores *Grammaticos* ac schedas veteres, nexumque sermonis. Non nescio, quo fulcro ἰδόναι niti queat: neque non intelligo, ὁμοίως probum multis videri. Ostendit *Cl. Hemsterhusius* utriusque usurpandū morem ad *Luciani Somn.* c. 2., adseruitque Ionibus ὅμοια τοῖς etc. Edidit *Aldus* III. 35. ὅμοια τοῖς πρώτοις: mutavit *H. Stephanus*; et sic tamen eiusdem *Musae* c. 8. et 57. VII. 120. WESS. — ὁμοῖα h. l. lubentem me accepturum, in *Var. Lect.* significavi. S.

11. Ἐστὶ δὲ καὶ τῶν ἱρέων ἡ μαντικὴ etc.) Sic ex *Florentino* vir *Clariss.*, divinandi per sacerdotes rationem intelligens; cuius explicationi pugnat cap. 83., ubi ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ προσκίεται ἡ τέχνη sive divinatio. Alii ἱρῶν sive ἱρέων de victimarum extis interpretantur, et ad *haruspicinam* referunt: ἱρέων non aliud esse ac ἱρέων, sicuti χήνεα et βόεα, de

anserum boumque carne, quae aliis *χῆνεια*, *Βόεια*: haec *Corn. de Pauw* et *Reiskii* opinio; qua ratione sacerdotum ars, quam illis scriptor negat, maneret. Mihi τῶν ἱεῶν μαντικὴ divinatio in templis, quae et responsis et signis absolvebatur, placet. *WESS.* — *Vallae* interpretationem, divinandi in templis ratio, restituit *Wess.* quos et equidem, postquam incertus aliquamdiu haeseram, secutus sum. Attamen nec satis adparet cur hoc maxime adiectum voluisset Scriptor, in templis; et, hoc si voluisset, ἐν ἱερεῖς dicturus fuisse videtur. Subiit igitur cogitatio, ἵνα hic intelligi fortasse sacra, sacrosque ritus, cuiuslibet generis, ut hoc *Herodotus* dixerit, in pluribus aliis sacris ritibus divinationem etiam ex Aegypto in Graeciam esse derivatam. At rursus, hoc si in animo habuisset, non tam Ἔστι δὲ, sed Ἔστι ὧν (vel δὴ) καὶ — ἡ μαντικὴ dicturus fuerat; quoniam, quae adhuc de *Dodonaeo* oraculo dicta sunt, utique et ipsa ad μαντικὴν pertinent. Quod vero ait, Ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱεῶν ἡ μαντικὴ, perspicue significare videtur, nunc de alio quodam μαντικῆς genere agi. Atqui hoc aliud genus, est divinandi ratio per victimas. Et, quo graeca verba in hanc partem accipi possint, non opus est, ut cum *Pavio Reiskioque* scripturam ἱεῶν probemus, statuamusque ἱεῶν pro ἱεῶν vel ἱερέων dici; quum praesertim nusquam alibi ἱεῖα vel ἱεῖα, sed constanter ἱεῖα dicat *Herodotus*. At nimirum τὰ ἱεῖα frequenter *Nostro* idem, ac τὰ ἱεῖα, valent; suntque victimae quae immolantur. Sic θύσαι τὰ ἱεῖα, I. 59, 6. VIII. 54, 5. et alibi, est mactare victimas. II. 40, 1. ἡ ἱεῖα, τῶν ἱεῶν, est exenteratio victimarum; ubi conf. l. 14. et 16. Ac praesertim ubi de extispicio vel haruspicio agitur, legimus propitia aut contra fuisse τὰ ἱεῖα, V. 44 extr. IX. 19, 6. IX. 36, 3. (ubi haruspex μαντεύεσθαι dicitur) item 37, 2. etc. pro quo τὰ σφάγια ait IX. 45, 10. Denique VIII. 134, 7. ἱεῖα χερσὶν ἀρπάζεσθαι, est ex victimis responsa dei petere. Quibus inter se collatis consentaneum est, ut h. l. τῶν ἱεῶν (idem ac si dicas διὰ τῶν ἱεῶν) τὴν μαντικὴν intelligamus divinandi rationem ex victimis; quam nimirum pariter, atque oraculorum institutum, ex Aegypto ad Graecos transiisse statuit *Herodotus*. S.

CAP. LVIII. 1. προσαγωγὰς explicat *Gronovius* et ad *Pauli Epist. ad Roman.* 5, 2. et *Ephes.* 2, 18. docti in-

terpretes. WESS. — Oblationes intelligebat Gronov. provocans ad *Aristoph. Av.* 854. et quae ibi a graeco interprete notantur: in versione autem adductiones posuit, quas tenuit *Wess.* *Hesychio* προσαγωγή est προσίλευσις, recte: accessio; nempe ad deorum aras, supplicatio. S.

CAP. LIX. 3. ἐς Βούβαστιν πόλιν) *Stephan. Byz.* Βούβαστος, πόλις Αἰγύπτου, ἣν Ἡρόδοτος Βούβαστιν φησι, διὰ τοῦ ἰ. Quae Ethniconographi cum Gronovio non laterent, vicit *Medicei* spectatissima, uti fertur, fides, ut ἐς Βούβαστον obtrudi posset. *Bubastis*, exemplo *Nostri* II. 67. et 137. dicitur *Pomp. Melae*; aliis *Bubastus*, Βούβαστος. Mox [l. 6.] ex *Arch. Vind. Pass.* ἐν μέσῳ τῷ Δέλτα non omnino absurdum. *Μίρον* τὸ Δέλτα scripsit supra c. 17. Ceterum templi *Isidis*, quod olim in urbe *Busiride*, restant splendidissimae ruinae, elegantissimis optimi marmoris columnis, cultis hominum animaliumque figuris ac litteris hieroglyphicis spectabiles, descriptae cum cura a *Sicardo*, curioso ex Iesuitarum familia peregrinatore, in *Novis Memor. Legationum eius ad Orientem Societatis T. II.* p. 118. WESS.

CAP. LX. 2. ἐπὶ αὐτὴν κομίζονται) Nihil habebat causae cur hic scribi mallet *Galeus* κομίζονται, ignotum *Herodoto* verbum; apud quem, ut hic, frequenter alibi κομίζεσθαι notat nave vehi vel deferri, IV. 76. V. 43. VII. 49. Quae *Galeo* obversabantur, Aegyptiorum κομμοασίας; attigit vir *Magnus* ad *Diodor. Sic. T. I.* p. 177. VALCK.

8. ἐν χρίματι τὴν βάρην τῇ γῇ) Placet *Arch. ἐν χρίματι*, quem ille in modum III. 86. et *Aldus* IX. 98., nec tamen constanter. Antiquissimi usus fuit χρίπτειν et ἐν χρίπτειν, χρίπτειν recentioris: quae causa perpetuae in Edd. et scriptis discordiae. In *Sophoclis Elect.* 901. Μὴ πού τις ἡμῶν ἐγγὺς ἐν χρίπτειν βροτῶν: at vs. 723. ἔχρημπε' αἰὲ σύγγα, ubi nostri veterem sequuntur morem. *Bacchylides* in *Eclog. Phys. Stob.* p. 11. ἀλλ' ἐν χρίπτειν νίφος ἄλλοτε, ubi schedae, teste *Grotio*, ἐν χρίπτειν. Mitto alia, et harum cupediarum amatores ad *Cl. Ruhnkenium* in *Timaei Lexic.* p. 76. [pag. 104 seqq. ed. sec.] et *Eustachium* ad *Erotian.* in hoc verbo amando. WESS. — Conf. *Var. Lect.* ad III. 85, 20. et IX. 98, 12. Apud *Sophocl.* video quidem in edit. Lond. ad *Electr.* 904. ἐν χρίπτειν citatum ex ed. *Ald.* et ad vs. 723. ἐν χρίπτειν ex cod. *Baroc.* ms. Sed utroque loco *Brunckius* id verbum in-

aertā μ literā edidit, nulla e msstis suis dissensione in Notis prolata. Apud Stobaeum, pro olim edito *ἐπιχειρῆται* Heeren T. I. P. 1. p. 168. *ἐπιχειρῆται* ex msstis edidit, cuius vide notam ad vs. 3. ibid. p. 167. S.

CAP. LXI. (2. εἴρηται πρότερόν μοι) Vide cap. 40. S.]

5. τὸν δὲ τύπτονται) Quod in *Athenag.* Legat. prostat pag. 114. τὸν δὲ τύπτονται τρόπον mihi quoque sciolo videtur contri-
buiendum; qui Herodoteum, τὸν δὲ τύπτονται, a Gronovio egregie adfirmatum, minus intellexerit, significans id ipsum quod usitatius Graecis diceretur τῷ δὲ τύπτονται, quemnam inflictis sibi verberibus lugeant. Scripti tamen Codices si plerique praeferrent τῷ δὲ τύπτονται, cui se verberent, sive, in cuiusnam Dei honorem; cum vicinis illud conspiraret, ἐς Σάϊν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι ἐς Ἡλιούπολιν τῷ ἡλίῳ, similibusque. Herodoti locum IV. c. 34. ad Pausaniae I. p. 104. verba docte contulit Leopardus X. Em. cap. 24. στεφανοῦσθαι τῷ θεῷ dixit Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 304, 26. πηλοῦνται τῷ θεῷ Aristid. T. I. p. 543. Achillis ταῖς κόμας Πατρόκλῳ τμηθεῖσας Philostr. Vit. Apoll. VII. c. 36. Vid. T. Hemsterh. in Add. ad Luciani p. 850. et F. L. Abresch in Diluc. Thucyd. p. 452. VALCK.

Ibid. τὸν δὲ τύπτονται) Plena manu Gronovius; in patiente verbi potestate imprudentior agentem, et formae quae media dici adsolet, requirit, indicante d'Orvillio ad Chariton. III. p. 347. Codex Bodleianus, sicuti Cl. Wasse testificatur in Indic. Thucyd. voc. Ὅσια, τῷ δὲ τῷ τύπτονται praefererat, quorsum Vind. et Arch. scriptura ducere videtur: nec absona eius sententia. Bardesanes in Praep. Evang. Eusebii p. 279. n. ἐν τῇ Συρίᾳ - - ἀπεκόπτοντο πολλοὶ τῇ Πίστι: in honorem Opis sibi virilia amputabant. Equidem in vulgato adquiesco. WESS. — Ut vulgo κόπτεσθαι τινα, plangere aliquem; sic et τύπτεσθαι cum quarto casu construere Noster amat. conf. II. 42, 27. et 132, 7. De deo, quem nominare nefas ducit, conf. c. 132, 8. et 170, 1. ibique not. S.

CAP. LXII. 2. λύχνα καίονσι) Si Grammaticos, quos [in Var. Lect.] adpellavi, consulueris, notatum τὰ λύχνα tanquam rarum et insigne, advertes. Glossae San-Germannenses: λύχνα οὐδέτερος Ἡρόδοτος B., Εὐριπίδης Κύκλωπι (vs. 512.) Est ex Ionum consuetudine. Schol. Apoll. Rhod. III.

137. Ἰωνικῶς δὲ τὰ κύκλα, ἀντὶ τοὺς κύκλους, ὡς λύχνα καὶ δίφρα: quibus non dissimilia Critici in Nicandri Theriac. vs. 591. Recurrunt τὰ λύχνα c. 133. et apud Themistium et Procopium, studiosos Nostri, saepe. Mox [l. 4.] ἔμπλια στίκτος [loco ἄλδος] καὶ ἐλαίου, plena partim adipe, partim oleo coniecit Reiskius, quod sal ad lampades nihil faciat: cui non subscribo. Frequentissimus olim in sacris usus salis aliud suadet; et quamquam vulgo sal crepitet magis et exsiliat in igne, quam luceat, satis erat si acetabulorum fundum peteret, oleo supernatante. Vide Plin. H. N. XXXI. 7. WESS.

6. οὐνομα κίεται λυχνοκαίη) Habuit haec ante oculos Themistius principio Orat. ad Constantium Imp. p. 49.; quod Hemsterhusium, docto Oratori egregie opitulante, in Pol-luc. X. 115. minime fugit. Spectavit et has lucernarum accensiones Iosephus, Apioni insultans et aliis suae gentis osoribus, λύχνον γὰρ οὐδέπω - - ἐωράκασθαι, οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας λυχνοκαΐας ἐπιτελοῦντες, contr. Apion. II. 9. p. 478., numero multitudinis electo, quandoquidem et Deorum aliis hunc habebant honorem in Achillis Tatii Amorib. pag. 277. WESS.

CAP. LXIII. 4. εὖτ' ἂν δὲ γίνηται καταφερῆς etc.) Rediit δὲ in pristinum locum, praecedente μὲν flagitante. Is. Vossius, V. Cl., adscripserat codici suo καταφερῆς, nescio an motus Hesychii καταφερῆς, κάτω φερόμενος. Novandi causa urgens non est. Καταφερῆς gaudet eadem notione. Dionysius Halicarn. T. II. p. 187. καὶ καταφερῆς ἡ ῥύσις τῆς λέξεως, ὥσπερ κατὰ πρᾶνους φερόμενα χωρίου σώματα, translata quidem, sed manifesta declivitalis sententia. Polybius II. 68. εἰς τὸ τὴν φυγὴν ἐπὶ πολὺ καταφερῆ καὶ κρημνῶδη γινέσθαι, quoniam per declivia et abrupta hostibus erat fuga. Ali-bi, sicuti et Appianus, χωρία καταφερῆ III. 55., nec stabili scriptura. WESS.

[8. ἔχοντες ξύλα, καὶ οὗτοι ἐπὶ) Rectius sic interpunges: ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ τὰ ἔτερα etc. Et in lat. vers. scribes fuste et horum quisque. Respondent enim ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι istis, ξύλων κορυφὰς ἔχοντες. S.]

9. τὸ δὲ ἄγαλμα, ἐὼν ἐν τῷ μικρῷ ξυλίνῳ) Unde Valla acceperit lignaeum simulacrum, dicere non habeo. Optime eum Gronovius in ordinem revocavit; dudum etiam ante G,

Cuperus in *Harpocrate* p. 104. Multa istic vir longe doctissimus de hoc et similibus Aegyptiorum institutis ex *Diodoro* I. 97. atque aliis. *WESS.*

19. οὐ μὲν τοι γε οἱ τε) Una de particulis orationi nocet, sic tollenda, ut scribatur: οὐ μέντοι οἱ γε Αἰγύπτιοι ἔφασαν. Hic etiam mos scribendi *Herodoteus*: pag. 19, 32. p. 32, 46. [I. 51, 21. 80, 28.] οὐ μέντοι οἱ γε Ἀυδοὶ δειλοὶ ἦσαν. p. 118, 6. 28. etc. [II. 81, 3. 83, 7.] atque isthoc ordine voculas istas passim collocat *Thucydides*. *VALCK.* — Scilicet non modo οὐ μὲν τοι γε, ut in *Var. Lect.* dixi, sed οὐ μέντοι γε οἱ τε Αἰγύπτ. dabant *Ald.* et alii edd. Quum in id, quod *Wess.* edidit, cum aliis libris ii etiam consentiant, qui sunt ex eadem cum *Med.* familia, videtur hoc loco, ut passim alibi, codicem suum haud satis attente inspexisse *Gronov. S.*

CAP. LXIV. 3. ἀπότηρον γενόμενον) Haec et vicina pervertit *Valla*, quae hunc vel similem in modum converti potuerant Latine: Templum illud incoluisse matrem Martis; hunc educatum alibi, quum ad virilem pervenisset aetatem, colloqui cum matre voluisse; sed matris administros, quem ante non viderant, haud ingredi passos abegisse. In his Editorum culpa perperam scribitur ματρί et ματρός. Ἀπότηρον *Hesychius* recte reddidit μακρὰν τετραμμένον. De commercio familiari, sive colloquio, frequentatur συμμίξαι. Apud *Herod.* VIII. 79. Aristides adversarium Themistoclem ἐγκαλίστο θέλων αὐτῷ συμμίξαι: recte *Valla*, colloquendi gratia. [conf. I. 123, 9. VIII. 58, 4.] *Xenoph.* Ἑλλ. III. pag. 283; 37. συμμίξας τῷ Δερκυλλίδῃ. *Demosth.* p. 234. §. 282. συνεμίξαμεν τῷ Προξένῳ. In *Aristoph.* Ἑκκλ. vs. 512. Οὐδεμιᾷ γὰρ δευτέρῃ σου συμμίξας οἶδα γυναῖκα: sic scribendum ante *Dawsonium* vidit *T. Faber*. Suspicio tamen et hic in ambiguo ludere voluisse *Herodotum*; puerumque ἀνδρίζονον aliud quid isto captasse colloquio: διαλέγεσθαι et ὁμιλεῖν frequenter inserviunt istiusmodi lusibus: est et ubi sic adhibetur ἐς λόγους ἐλθεῖν. Propter ea certe quae sequuntur, τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναῖκι ἐν ἱροῖσι, in istum equidem sensum ceperim τὸ ἐσελθεῖν vel ἐλθεῖν παρὰ τὴν μητέρα, cum *Gronovio*, qui hanc in rem valde collegit opportuna, et *Herodotea* quidem diligentissime ad pag. 130, 5. *VALCK.*

Ibid. ἀπότηρον γενόμενον) Plurima hic turbavit neglectus sermonis habitus. Ἀπότηρος non est nutrimentis depul-

sus, quomodo Latina Gronovii; sed procul a parentibus educatus, uti Portus bene. Hesychius Ἀπότροφος, μακρὰν τέτραμμένος. Plutarcho propterea T. II. p. 973. v. luscinae, nidis ereptae atque in caveis altae, ἀπότροφοι τῶν μητέρων: Aristoteli, quem Chaeronensis advocat, ἀν ἀπότροφα γίνωνται, de iisdem aviculis. Ad hoc, ἐξανδρωμένος prave redditur viriliter impulsus, multoque peius ob Medic. abesse posse decernitur. Suidas ἐξανδρούμενος, τὴν ἡλικίαν ἔχων εἰς ἄνδρα, h. e. adultus. Denique τῇ μητρὶ συμμῖξαι colloquium requirit matris; coitum nunquam. De Xerxe, ἐθίλων σφι συμμῖξαι, desiderans cum illis colloqui, VIII. 67. et Aristide c. 79. θίλων αὐτῷ συμμῖξαι, colloquium eius cupiens. Plura Valckenarius. Quibus quidem, uti aequum fuit, animadversis, sententia scriptoris elucescit; neque patitur, primitus fuisse γένόμενον ἀπαλλάττεσθαι, μετὰ δὲ ἐξανδρωμένον etc. uti arbitremur: corruptum enim additiones bene dicta. WESS.

11. μηδὲ ἀλούτους) Clemens Alex. I. Strom. pag. 361, 19. Αἰγύπτιοι, inquit, πρῶτοι - - ἐν ἱεροῖς μίσγεσθαι γυναῖξιν ἐκώλυσαν, μηδ' εἰς ἱερὰ εἰσιέναι ἀπὸ γυναικὸς ἀλούτους ἐνομοθέτησαν. Attigit Marshamus Can. Chron. p. 222. Egregius Porphyrii est locus in Euseb. Praep. V. pag. 197. d. venustissimus Theocriti Eid. V. 147. VALCK.

[14 seq. μίσγονται ἐν ἱεροῖς) De avibus aliisque animalibus loquens, ὀχευόμενα, ait, ἐν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι τεμένεσι: de hominibus vero, non ἐν νηοῖσι, in ipsis deorum aedibus ait, sed nomine utitur latius patente, ἐν ἱεροῖσι. Comprehendit autem τὸ ἱερόν et τὸν νηόν et τὸ τέμενος, agrum, lucum, aedificia, quibus cingitur dei aedes. Attamen, vel sic, iusto gravior et praeter reliquum Herodoti morem iniquior videri possit ista criminatio, praesertim ita universe in omnes paene homines, Aegyptiis ac Graecis exceptis, iactata. Certe, in ipsa etiam famosissima ob Veneris obscoenum cultum Babylone, non modo non in aede deae, sed omnino ἔξω τοῦ ἱεροῦ (ut refert idem Noter, I. 199, 15.) committebantur illa flagitia, quibus placari deam persuasum habebant. S.]

16. νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατὰπερ etc.) Diogenes Cynicus simili disputatione ad foedas conmixtiones probandas abutebatur, abutebatur et Chrysippus; perstricti ex merito abs H. Grotio Iur. B. et Pac. II. 5, 3. Ecce tibi Stoici

mostris ita respondentia verba, ut hoc fonte hausta diceret: καὶ τὸ φαγεῖν τι, καὶ προελθεῖν ἀπὸ λέχους ἢ θανάτου πρὸς ἱερὸν, ἀλόγως διαβίβληται ἐπὶ τὰ θηρία ὅσπ' αὖθις ἀποβλέπειν tum animantium mutorum exemplis liquere, τὸ μῆτε συγγινόμενα, μῆτε γεννῶντα -- ἐν τοῖς ἱεροῖς μιαινέειν τὸ θεῖον, in Plutarchi Stoicor. Repugnant. p. 1044 seq. Quae homo locutuleius contentionis fervore et disputatrice virtute, si ea tamen virtus, atque ut alios premeret, iecisse dicendus est. Sed hunc rixosum relinquamus. Mox [l. 18.] ὀρνέθων τέλεια [loco vulgati γένεα] ex Codd. Britannicis adeo blandiuntur. ut a probandis non longe absim. Si qui interpretamentum putarint, Eustathium uti adcant, auctor sum, et considerent τέλος et τέλεια in catervis sedem habere VII. 211. 223. IX. 20. WESS. — Conf. I. 103, 4. ibique not. Apud Eustathium quidem, de diversis vocabulū τέλος notionibus saepius disserentem, nihil quod magnopere huc faciat reperire mihi contigit. Caeterum scripturae isti, ὀρνέθων τέλεια, tam insignem veri speciem inesse intelligo, ut et ego eam cum Schaefero receptam velim. S.

18. ὀρνέθων γένεα) Τέλεια, quod in Codd. scriptis invenere Galeus et Wasseus, (vid. ad Thucyd. p. 151.) vix a correctoribus expectandum; si Codices etiam exhibent alibi, [alii, puto, voluit] ubi vulgantur ὀρνέθων γένεα, genuinum videri poterit: τέλος saepius periphrasi servit: mihi tamen nihil huius occurrit simillimum. VALCK.

CAP. LXV. 4. ἀνέιται τὰ ἱερά) Non, pro sacris habentur, ut vertit Valla, verum significarent ista, consecrata sunt templa, quod hinc alienissimum est: vid. Obsej. Miscell. III. p. 94. Sententia poscit: τῶνδε εἴνεκεν ἀνέιται τὰ θηρία εἰ λέγοιμι: quibus autem de causis ferae sint consecratae, si dicerem. Herodotum tamen suo scribendi more dedisse suspicor, ἀνέιται vel ἀνέιται ἱερά εἶναι εἰ λέγοιμι, literasque nonnullas partim male repetitas, partim neglectas. εἶναι saepe tanquam superfluum adiicitur ab Herodoto, πλεονασμῶν καὶ παραλληλισμῶν studiosissimo. De rebus consecralis vel consecrandis satis vulgata sunt ἀνέιναι vel ἀνέισθαι, et ἀνέισθαι: rarius illud Xenophontis de amabili suo secessu Scillunteo: ὁ χώρος ἀνέιται ἱερὸς εἶναι: in Socrat. Epist. XIX. ad Aeschinem fortasse scripta, quem multo maioris faciebat Xenophon, quam Plato. VALCK.

Ibid. ἀνῆρας τὰ ἱερά) Abundabit articulus, nisi αὐτὰ ἱερά fuerit. Superstitiosae animalium consecrationes et in Graecia et Romae notissimae fuerunt; exemplorum affatim in *Casauboni* notis ad *Sueton.* Caes. c. 81. Aegyptiorum ritus dabit *Diodorus* I. 83., *Nostri* vestigia premens. Ἀναγκάη, [l. 7.] quod conmutatum fuerat, forma sua iterum splendet, uti II. 182. IV. 180. etc. WESS. — Quod ait τὰ ἱερά, incommodat utique articulus, quem abesse et equidem malim: nisi aut praecedens ἅπαντα non ita stricte accipiendum fuerit, sed σχεδὸν ἅπαντα intelligatur, aut τὰ ἱερά intelligantur eae bestiae quae cuique deo sacrae sunt, aut quae apud quemque Aegypti populum sacrae habentur, coll. cap. 69, 1. et 71, 1. Caeterum post ἱερά in graecis nostris delendum comma, quo facilius intelligatur orationis structura. Tum illa, quae praecedunt, καὶ τὰ μὲν, σύντροφά etc. non tamquam absoluta per se ῥῆσις accipienda, ut in nostra versione latina factum; sed ita haec cum superioribus connexa sunt, ut dicat auctor, sacrae habentur bestiae, non eae modo quae inter homines vivunt, (ut feles, et canes) sed et quae libere vagantur. Caeterum cum his quae hoc capite et proxime sequentibus traduntur, conferendus omnino *Diodor.* Sic. lib. I. c. 83. et seq. S.

21. ὃς δ' ἂν ἴβιν ἢ ἴρηκα etc.) Eadem *Diodorus*, sed vulturis loco felem nominans. Accipitrem seu vulturem Iones olim ἴρηκα sonabant, [ut nos ex msto edidimus,] quemadmodum saepe poeta princeps. *Eustathius* *Iliad.* N'. p. 920, 44. τὸ δὲ ἴρηξ, Ἰωνικῶς ψιλοῦται, εἰ καὶ τὸ ἱεράξ δασύνεται. Neque dubito de *Herodoto*: scribae minuta huiuscemodi negligunt, et qui mstos comparant, non semper acutum ceruunt. *Cicero* I. *Nat. D.* cap. 29. *Ne fando quidem auditum est, crocodilum, aut ibim, aut felem violatum ab Aegypto*: quibus paria *Quaest. Tuscul.* V. 27. cum *Davisii* observatis. WESS.

CAP. LXVI. 3. τοὺς αἰελοῦρους) Praeclare *Pass.* et *Mediceus.* Αἰέλουρος Ἀττικῶς, αἰλουρος Ἑλληνικῶς, *Moeris.* Explicat eandem vocem *Etymologus* p. 31. Non addo plura. Otium fecit meditati *Io Piersonus* in erudito commentario ad *Moeridem* p. 36. WESS.

7. κτείναντες μέντοι οὐ πατέονται) Haec olim alio pertinere videbantur; sed felium mares designari manifestum

est ex *Aeliano* Nat. An. VI. c. 27. Πατίονται mutari non debuerat: his terve gustandi edendive significatu posuit Ionicum πατίσθαι *Herodotus*, *Hesychio* restitutum a *T. Fabro* et *Berkelio*. *Agathocles* *Cyzicen.* ap. *Athen.* XIV. p. 650. α. de fructu quodam, ἐπὴν, αἶτ, ἀνάνῃ, ποιῶσιν ἐξ αὐτοῦ ἄλυσρα, καὶ πατίονται ταῦτα: vulgatur πατίοντι redditurque pedibus calcant: [correctus locus in nupera edit. T. V. p. 363.] Ionice scribit *Agathocles*; ignorant autem Iones Doricum istum verborum flexum, saepius oblitteratum, etiam in *Epistola Aristippi*, *Soerat.* IX. ubi περιβλέπονται transmutandum est in περιβλέποντι. VALCK. — Mire hunc locum interpretatus *Larcherus* est: ils les tuent sans cependant en recevoir aucun dommage; id est, mares occidunt catulos, nec ideo coelaeduntur (vel malo ullo adficiuntur) a foeminis. Αἶτ, *Valckenarium* olim in alio nescio quo scripto, corrigendum censuisse κτείναντες μέντοι οὐ τι ἀτίονται, atque hanc sibi unice veram certamque visam esse scripturam. S.

8. οὐ πατίονται) Male abiit in δατίονται, cuius in adtribuendo et dividundo potestas I. 216. Itaque rectissime *Florentinus* supra c. 37. οὔτε ἐψῶντες πατίονται, expulso importuno δατίονται. *Iunge* IV. 186. *Hesychius*, adiutore *Guilio*, πατίεται, ἐσθίεται. πατίοντο, ἐγεύοντο. Felium autem hanc indolem et φιλοτεκνίαν describit *Aelian.* de Animal. VI. 27. WESS.

[11. θεία πράγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰδούρους. *Feles* in furem aguntur interpretatur *Conr. Gesner*, De Quadrupedib. p. 324 med. S.]

CAP. LXVII. 2. ἐς ἱερὰς στήλας) De his, quod quidem recorder, nihil alibi distinctius; nam quae c. 148. et 175. aliorum spectant. Explicat *Diodorus* I. 83. φέρονται εἰς τὰς ταριχείας· ἔπειτα θερμαπυθίντων αὐτῶν καδρία -- θάπτουσιν ἐν ἱεραῖς θήκαις. Statim ὡς δ' αὖτως [l. 4.] ob I. 215. VII. 86. IX. 80. Ἰχνευταὶ [l. 5.] sunt ichneumones, eodem *Diodoro* indice: firmantque *Nicander Theriac.* V. 195. et *Hesychius*, quibus *Cl. Salmasius* ad *Solin.* p. 317. testibus dextre usus fuit. *Phrynichus* *Biblioth. Coislin.* p. 467. Ἰχνευταὶ, οἱ κατ' Αἴγυπτον καλούμενοι, voce truncatus, sed facile instauranda. WESS. — Non differunt ἱερὰς στήλας, et ἱερὰς θήκας, quas continuo dein dicit; quae sunt conditoria, camerae, cellae, in quibus conduntur mortui. *Abdallatif*, scriptor se-

culi post C. N. XIII. (In *Relation de l'Egypte, traduite par M. Sylvestre de Sacy*, p. 202 seq.) cellas sese intrasse ait, quarum in aliis canum, in aliis felium, in aliis boum cadavera ingenti numero condita fuere. S.

[*Ibid.* ἐν Βουβάστει πόλι. De hac urbe supra dictum, ad c. 59, 3. Bubastum vero Aegyptiorum lingua *felem* dici tradit Steph. Byz. in voce. S.]

6. τὰς δὲ ἰβίς ἐξ Ἐρμέω πέλιν) Scribarum aberrans oculus haec praeterviderat. Bene vir Celeb. ex Med. et aliis iustum illis locum dedit: sunt enim, ne ratio ibidis nulla sit, opportuna et necessaria. *Hermopolis parva*-ne, an *magna*, (his titulis duae Mercurii in Aegypto urbes distinguebantur) intelligenda sit, certo constitui haud potest: forte posterior in Thebaide, propter *Ibii* sive *Ibiu* mansionem, non longe ab urbe seiunctam. Itiner. Antonini p. 157. Liquidiora videntur, de ursis lupisque prodita, propter consensum Prosp. Alpini Hist. Nat. Aegypti IV. 9. WESS. — De verbis εἰούσας ἰβῆς, quae nos interseruimus, vide in *Var. Lect.* dicta. Ut hic intelligimus ἰβῆς τοῦ Ἐρμέω, sic et alibi ἰβὺς cum genit. casu illius dei construitur, cui aliquid sacrum est. Sic οὐρὸς ἰβὺν Μητρὸς Δινδυμῆνης, I. 80, 5. Boves foeminae ἰβῆ-σις τῆς Ἰσῖος, II. 41, 3. S.

CAP. LXVIII. 6. τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίας etc.) Optime haec Cl. Salmasius, vir summus, Exercit. Solin. p. 314. ex Aristotele et Plinio, de crocodili nocturna in aquis mora, ratione et caussa teporis; quibus equidem nihil a Gronovio fuisse rescriptum mallet. Non libet in disputationis eius examen, ne quid praeter opinionem acerbius effluat, memet inmergere. Sola Philosophi verba, hinc clarissime derivata, ex Hist. Animal. II. 10. adponam, tantoque magis, quoniam praecipua hanc in rem voce desecta [a Gronovio] repraesentantur. Sic scribit: τὴν μὲν εὖν ἡμέραν ἐν τῇ γῇ τὸ πλεῖστον διατρέβουσι, τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῷ ὕδατι ἀλειψόμενον γὰρ ἐστὶ τῆς αἰθρίας. Quid his disertius? Negare fluviatilem aquam in Aegypti aliisque orientis plagis tepidiorem noctu esse roscida et subdivali statione, pugnat veritati, et aestivae his in oris experientiae. Sed absisto. WESS.

[8. ὡὰ, χνέων εὐ πολλῶ μέζονα. Vide Hasselquist, et Geoffr. apud Sylvestre de Sacy ad Abd-Allatif, p. 158 seq. Nempe Herodot. T. V.

Geoffroy ex professo edidit *Observations sur les habitudes attribuées par Herodote aux Crocodiles du Nil*; quae exstant in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. IX. p. 373. T. X. p. 167. T. XI. p. 37. S.]

13. γλῶσσαν δὲ μόνον θηρίων οὐκ ἔφουε) Eadem Aristoteles; in expingendo crocodilo Herodotum, quod verbo monui, uti in Hecataeo, auctore Porphyrio apud Euseb. Praep. Ev. X. p. 466. aemulatus: inspicere Hist. Anim. I. 11. II. 10. V. 33. et post Philosophum plures Graecorum Latinorumque. Multa tamen in crocodili hac descriptione diligentissimi superioris et nostrae aetatis naturalis speculatores historiae desiderant, Rondeletius, Bellonius, Gesnerus, Bochartus, praeterque ceteros, Aristoteli paullo magis, quam oportebat, iratior Ol. Borrichius, Hermet. Aegypt. c. 10. p. 270. WESS. — Praecipua quae huc spectant, collecta et excussa videas in *Histoire des Animaux d'Aristote, traduite par M. Camus*, T. II. art. Crocodile. Lingua non prorsus carere crocodilum, porro inferiorem eius maxillam moveri, ut in reliquis animantibus, non superiorem, diligentiores observationes docuere. De Hecataeo apud Euseb. ex Porphyrio, conf. infra ad c. 77, 15. notata S.

[14. ἀλλὰ καὶ τοῦτο μόνον τῶν θηρίων) τοῦτο pro διὰ τοῦτο accipiens Bastius, interpretatus erat idcirco: eandemque in sententiam corrigenda etiam esse graeca, et ἀλλὰ κατὰ τοῦτο legendum, censuit Schaefer ad Gregorium de Dialect. p. 30. Quae mihi supervacanea opera videtur: perspicua scriptoris sententia, sed est etiam hoc unum ex omnibus animalibus, quod etc. S.]

21. τροχίλος) Habent ex Herodoto, et nominatim, Aristoteles Rhetor. [immo, Ethicor.] ad Eudem. VII. p. 189. [ed. Wechel.; p. 271 med. edit. Duval. T. II.] et Aelianus de Animal. VIII. 25. ubi dictione nonnihil mutata, εἰρηναῖα καὶ ἔνσπονδά ἐστι: quemadmodum de apibus V. 11. πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας --- εἰρηναῖα αὐτοῖς καὶ ἔνσπονδά ἐστι: et XII. 15. Ceterum tonus vocabuli apud Aristotelem, Aelianum et alios variat: τροχίλος scribunt, ex eo more, quo nomina huiusmodi terminationis paroxytona esse solent, docente Gesnero Hist. Anim. IV. p. 301. Atque ita scripti codices. Ἐώθεε [L. 23.] bene habet, Florentinique auctoritate III. 33. IV. 33. [P] rediit. WESS.

26. οὐδὲν σίνεται) Τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεται εἰ μισθόν, *Aelianus*, enarrans *Herodotea* de trochilo *Nat. An.* III. c. 11. et hanc partem [*Historiarum Nostri*] designans lib. VIII. c. 25. citat *Herod.* ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις. Sed quae narrat *Herod.* cap. seq. alio fonte derivata tractat idem *Aelian.* X. 21. VALCK.

CAP. LXIX. 6. ἀρτήματα τε λίθινα χυτὰ) Sive hoc, seu λιθωτὰ malueris, fusi et factitii lapilli designantur: *Reiskius* vitrum describi opinatur. Vitri, conditoriorum cipporumque ἐξ ὕλου, mentio erit III. 24. ad quod an adludat, non adfirmo. Faveret suspicioni *Epinicus* apud *Athen.* X. 9. [cap. 40. nuperae edit.] p. 432. c.

Ἑσμὸν [sive *Νασμόν*] μελίσσης τῆς ἀκροχόλου γλυκὺν
συγκυρκαμένης ἐν σκύφῳ χυτῆς λίθου.

modo vitrum, quae *Dalecampii* sententia, intellexisse liqueret: ut ut est, commodissimus poetae locus est. Ἀρτήματα et ἀμφιδέας illustrant docti viri ad *Hesychium*, inque primis *Gronovius* in *Adnotat.* WESS. — In *Epinici* versiculo tam felix quam erudita emendatio, *νασμόν* pro vulgato olim ἱσμὸν, *Iacobssio* Viro clar. debetur, qui illam primus in *Animadv. in Euripidem* p. 114. proposuit: quod me tunc, quum eam, a *Fiorillo* commendatam, in nostra *Athenaei* editione recepi, praeterierat. S.

13. χάμψαι) Durat in libris hoc illis nomen, nec multum discordat titulus monstri fluviatilis Arabicus. Lege *Iablonskii* *Panth.* lib. V. 2. p. 70. [conf. *Sylvestre de Sacy* ad *Abdallatif*, p. 157.] Κροκοδείλους autem Ionibus fuisse lacertas, sive χειρσαύους κροκοδείλους, uti IV. 192. testatissima confirmataque res est a *S. Bocharto* *Hierozoic.* P. 1. lib. III. 1. p. 1060. WESS.

CAP. LXXI. 2. τῷ Παπρημίτῃ) Iustum est; neque enim ex Πάπρημις c. 59. Παπρημίτης flecti potest: melius ipso in *Med.* c. 165. Παπρημίτης. Iam Πάπρημις et Πατρημίτης *Arch.* et *Vind.* ex adsimilitudine litterarum descenderunt, quemadmodum *Stephani* Πάπρημις, πόλις Αἰγύπτου ὁ πολίτης Παπρημίτης. Debet et hanc *Hippopotami* sicuti et *Phoenicis* descriptionem *Herodotus* (perhibente *Porphyrio* in *Eusebii* *Pr. Ev.* X. p. 466. c.) *Hecataeo*. WESS. — Conf. infra ad c. 77, 13. notata. S.

5. οὐρὴν ἵππου) *Aristoteles* κέρκον δ' ὕδρς, *Histor. Animal.*

II. 7. *Achilles Tat.* IV. p. 223. εὐραὶν βραχέϊαν, quibuscum alii conspirant et peregrinatorum observata. WESS. — Merito h. l. *Larcherus* commendat doctissimi viri *Schneideri* Historiam criticam Hippopotami, subiectam *Artedi* Synonymiae piscium, (Lips. 1789.) p. 247 seq. S.

7. ξυστὰ ποιεῖσθαι ἀκόντια) ξυστὰ ἀκόντια, ut *rasae hastilia virgae* latini poëtae. *Aristoteles*, ὥστε δόξαται ποιεῖσθαι ἐξ αὐτοῦ. Conf. *Sam. Bocharti Hieroz.* P. II. lib. V. 14. WESS. — *Ευστόν* apud *Nostrum* I. 52, 4, *hastile est, lignum hastae vel iaculi*: sed et universum *iaculum, hastam ferro praefixam* significat, et a *Lexicographis, Ammonio, Hesychio, Suida* ἀκόντιον exponitur. Quae caussa puto fuit, cur vocab. ἀκόντια *Schaeferus* h. l. tamquam e scholio invectum delevit. *Reiskio* vero ἀκόντια hñc adiectivum esse visum erat, ut ξυστὰ ἀκόντια idem esset ae ξυστὰ ἀκόντων, *hastilia iaculorum*. At est potius ἀκόντιον substantivum nomen, et ξυστόν proprie adiectivum fuerit; ut ξυστόν *iaculum* significet, ob subintellectum alibi substant. ἀκόντιον, quod cum illo hñc coniungit *Herodotus*. Quare etiam pro eo, quod in lat. vers. *iacula rasa* *Gronovius* posuit, nosque *polita iacula*, satis fuerat simpliciter *iacula* ponere. S.

CAP. LXXII. 3. ἰχθύων τὸν καλεούμενον λεπιδωτὸν) De λεπιδωτῷ confer *Adnotationes Gronovii*. WESS. — Reprehendit *Gronovius Vallae* versionem, *piscium genus quod vocatur squamosum*; debuisse, ex piscibus eum qui *squamosus vocatur*. Commodius equidem teneri putavi proprium nomen quo hunc piscem Graeci insigniverunt. In *Niloticorum* piscium numero, cum aliis multis, *lepidotus* etiam ab *Athenaeo* recensetur, lib. VII. c. 88. Graecum vocabulum, originem si spectes, utique nihil aliud nisi *squammatum* vel *squamosum* significat: sed oportet in aliis piscium generibus squammis munitorum fuisse unum aliud, cuius squammæ proprii atque praecipui quidpiam habuerint, quam ob caussam ei id nomen prae caeteris fuerit impositum. Itaque videndum, ne *Niloticus* ille *lepidotus* idem sit piscis, quem sub nomine *Polypteri Bichir*, in *Description de l'Egypte* etc. *Hist. Nat. T. I. p. 4* seqq. singulari diligentia Academicus *Geofroy de Saint-Hilaire* descripsit. De cuius piscis squammis haec ille observavit: *Le bichir est couvert d'écaillés fortes et impénétrables, qui le*

défendent également de tout contact funeste et de la dent des animaux qui seroient tentés de l'attaquer. Cette solidité provient d'une matière osseuse qui double chaque écaille au dessous, et qui est si épaisse et si compacte, que la plupart de nos instrumens tranchans ne parviennent qu'avec peine à l'entamer. Eiusdem piscis descriptio cum icona exstat etiam in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. I. p. 57 seqq. S.

CAP. LXXIII. 2. οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ) Tentari non debebant Euripidis ista in Hippol. vs. 1005. Οὐκ οἶδα πράξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων Γραφῇ τε λεύσων. Idem, Troasi 682. Γραφῇ δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι. Euripidea quoque libenter imitatur Herodotus. VALCK.

5. ἔστι δὲ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος) Nullam status quaestionem vulgatis, cum tot doctissimi viri operam avi fabulosae insumserint, motam fuisse demiror. Negavit, et prudenter infitatus est, phoenicem a se visum, et tamen ἔστι δὲ ἐν τῇ etc. Quae apta et bene iuncta non erant. WESS. — Scilicet (quod in *Var. Lect.* nostra temere praetermissum est) sic perperam olim vulgabatur, ἔστι δὲ ἐν τῇ γραφῇ παρόμοιος. Primus Wess. εἰ τῇ γραφῇ edidit, praeceuntibus codd. Rem. Vind. et Valla. Cum quibus consentire videntur nostri Pa. Pb. Pc. e quibus nihil varietatis adfertur: nec aliud debuerat Arch. in quo ἔστι δὲ οἱ τῇ γραφῇ. Mendosum ἐν τῇ γρ. cum aliis tenet noster F. Ex Pd. citatur ἔστι δὲ εἰ ἐν τῇ γραφῇ. S.

6. τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα etc.) χρυσόκομα τῶν πτερῶν ab iniuriis protecta et defensione viri Celeb. et Codicum auctoritate sunt: eum adi. [Nempe χρυσόκομα legendum contenderat Salmasius.] Quod si vero lis de voce cesset, in avis pictura consensus reperietur. Κενέασται μὲν τὰ πτερά χρυσῷ καὶ πορφύρᾳ Achilles Tat. III. p. 215. Aquilae narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetera purpureus, ex Nostri praescripto, Plinius Hist. Nat. X. 2. Aliorum loca nunc nihil moror. Περιήγησις formam et diligentem eius descriptionem exprimit ex usu verbi περιγυῖσθαι, quo de Cl. Salmasius in Solin. p. 68. et multo adcuratius T. Hemsterhusius ad Dial. Mort. XX. p. 412. Luciani. WESS. — Videtur circumscriptionem dicere, quam gallice le contour vocamus. S.

13. ὅσον τε δυνατός ἐστι φέρειν) Illud perquam politum, quod in Medicei δυνατός εἶναι inesse decernebatur, sermonis

indoles respuit. Obstant praeterea scriptae membranae conplures. Confer L. Küsterum in Clerici Bibl. N. et Vet. T. V. p. 404. *Achilles Tat.* eadem in re, Φέρει τὸ χάσμα γῆνιν χώματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον Φέρων, sed prave culpa librariorum: fuerat Φύρει τὸ χάσμα - - καὶ ἐπὶ τὸν Νεῖλον etc. Obstruere ingesta terrā cavum, quod phoenix rostro fecerat, *Herodotum* deserens indicat. De *Taciti Ann.* VI. 28. *sublato murrhae pondere*, vide amicam N. Heinsii et *Graevii* disputationem, *Sylog. Epistol.* T. IV. p. 512. et seqq. WESS. — Istud ὅσον τε δυνατός εἶναι non equidem cum *Gronovio* „perpolitum“ dixerim, sed stylo tamen *Nostri* nequitiam repugnare censuerim, ut in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. LXXIV. 2. δύο κέρα Φορέουσι) Fuerunt ex *cera-starum* genere, nec tamen δηλήμονες ἀνθρώπων, ut reliqui apud *Diodorum* III. 50. aliosque ibi citatos. Auctor *Aelianus* est de *Animal.* XI. 17. ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου draconem sacrum in veneratione fuisse, adfirmans gentilem eam anguim superstitionem. Puto ἐν Μετῇ scripsisse, quae Aegypti urbs, non Μελίτη. WESS. — Nihil in urbis nomine mutavit doctus *Aeliani* Editor Lipsiensis. S.

CAP. LXXV. 2. κατὰ Βουτοῦν πόλιν) Alia haec atque ea *Butus* [sive *Buto*,] quae *Latoniae* oraculo censebatur, quippe *Arabiae* adfinis: longe inde *Sebennyiticum* *Nili* ostium, radens *Butum* illam atque adluens c. 155. Πτερωτῶν serpentium titulum [l. 3.] male praeterierunt *Florentiae*: quae enim sequuntur, illo carere non possunt. Res etiam ipsa a fabularum indole abhorret. Namque angues volucres, ex *Aethiopum* *Arabumque* finibus in *Aegyptum* irruentes, veterum monumenta ita celebrant, ut dubii nihil esse debeat. Ipse vates *Esaias* c. xxx. 6. dat חַיָּה מִצְרַיִם ἢ ὕδρην sive *chershydram* volantem *Aegypto*. Plura qui desiderat, ex eruditissimi *Bocharti* copiis *Hierozoic.* P. II. lib. III. 12. p. 423. mutuari poterit, atque illis hoc *Pausaniae* IX. 21. cautissimum sane, adnectere: Quò circa neque ad adsentiendum proclivior quisquam esse debet, neque se omnino incredulum ad ea, quae sint rariora, τὰ σπανιώτερα, praebere: ἐπεὶ τοὶ καὶ ἐγὼ πτερωτοὺς ὄφεις οὐ διασάμενος πείθομαι, διότι ἀνὴρ Φρύξ ἤγαγεν εἰς Ἰωνίαν σφόδρῃσι ταῖς ἀκρίβειαις ὁμοίωτάτα πτερὰ ἔχοντα. Porro σωροὶ ἀκανθέων [l. 6.]

omnibus in libris, non exceptis *Ask.* et *Pass.* Bene Critici in *Apollonium Rh.* IV. 150. τὰ τῶν ὄφιν ὅσα ἄκανθαί λήγεται. Amanuensis Mediceus in errore versabatur. WESS. — Scilicet, quod in nostro cod. F. monstrose legi dixi, σαρὶ δὲ ἦσαν τῶν θειῶν, id ipsum et codicem *Med.* hic praeferre docuit *Gronov.* in *Adnotatt.* ita quidem ut in ora libri notetur, pro θειῶν legendum ὀστρίων, quod vulgato praeferendum *Gronovius* censuit. Esse autem istud θειῶν perperam ex ἀκανθίων detruncatum nemo non videt: sed ex eisdem codicibus articulum τῶν ad ἀκανθίων utique adscisci debuerat, hac sententia sunt autem harum (quas dixi) spinarum catervae, aliae maiores etc. Typographicum sphalma in graecis nostris, l. 3. χωρίων, pro χωρίον, quamvis visu ingrata sint talia, ipsi praesertim editori, neminem tamen morabitur. S.

[11. περιωτοὺς ὄφιν ἐκ τῆς Ἀραβίης πέτεσθαι ἐπ' Αἴγυπτον) *Ciceronem* de *Nat. Deor.* I. 36. volucres istas angues ex vastitate *Libyae* vento *Africo* invectas statuere, adnotavit ad h. l. *Larcherus.* Sed ille forsán memoriae lapsu ista scripserat. Caeterum conf. *Aelian.* *Nat. An.* II. 18. ubi *Schneiderus* adnotavit, serpentes hos, quos *Herodotus* dicit, alis membranaceis volantes, (coll. c. 76, 12.) esse fortasse lacertas volantes, quae dracones volantes a *Linnaeo* nominantur. S.]

CAP. LXXVI. 3. πρόσωπον -- ἐπίγρυπον) *Straboni* πελαργώδης κατὰ σχῆμα, ciconiae similis, lib. XVII. p. 1179. [p. 823. D. ed. Cas.] quae tamen similitudo ad rostrum sese non porrigit, quod avi incurvum et aduncum. Figuram habet *Middletonus* *Antiquit. Monument.* p. 129. et conplura de volucre. *Crex*, ex sono, quem continuo iterat, nomen indepta, describitur a *Belonio* *Observ.* II. 32. cum cura. WESS. — De *Ibide* veterum *Aegyptiorum* consulenda instar omnium, principis hac aetate in *Historia animalium* viri *Cuvieri* *Commentatio*, inserta Tomo I. operis cui titulus *Recherches sur les Ossements fossiles de Quadrupedes.* S.

6. ψιλή τὴν κεφαλὴν) Sustuli articulum schedarum iussu: respicitur ἡ ἰδέη, ut bene *Reiskius.* Hanc autem *Strabo* ὄλην μελαίνην facit; prudentior *Herodotus*, etsi non sine lapsu; nam pars circa nates tota alba est; τὸ γὰρ πυγαῖον ὄλεον λευκὸν ἔστι, si fides *Theoni.* WESS.

CAP. LXXVII. 2. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα etc.) Vallae versio plurimos decepit: mentem historici perspexit Reiskius. Aegypti superioris incolae longe fuisse dicuntur disertissimi, utpote μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες. μάλιστα, prae omnibus aliis memoriam excolentes: illuc enim pertinet μάλιστα, non ad sequentia. Herod. II. c. 37. Θεοσεβείες περισσῶς ἰόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων. Etrusci τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξεργάσαντο, Diodor. Sic. V. 40. De Pythagora Heraclitus Ephesius, ἱστορίην ἥσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων, ap. Diog. Laërt. VIII. 6. Ipsius fuit Pythagorae praeceptum, μνήμην ἀσκεῖν. Literarum inventum suum, veluti memoriae subsidium, commendanti Theuth dixisse fertur Rex Aegypti Thamus, εὐ πατὴρ ὧν γραμμάτων, δι' εὐνοίαν τοῦναντίον εἰπὺς ἢ δύναται τοῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρίξει, μνήμης ἀμελησιῶς, etc. in Phaedro Platonis T. III. p. 275. A. Hunc, ni fallor, locum respexit Quinctilian. Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. Invenio apud Platonem ob stare memoriae usum literarum; videlicet quod illa, quae scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitate dimittimus. VALCK.

Ibid. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα) Laborabant haec ex mala interpunctione; quo non animadverso morbo, ἀνθρωπίνων πάντων rerum humanarum suspicabatur Corn. de Pauw: mutavit dein sententiam, μάλιστα a sequentibus, sicuti oportebat, avulso; neque alia mens aut voluntas Reiskio. Nempe hominum omnium maxime Aegyptii memoriam exercebant, proptereaue praeter ceteros excellebant. Bene Proclus in Timaeum p. 31. Αἰγυπτίοις δὲ ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης αἰεὶ νέα παρέσθιν, ἡ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. τ. λ. WESS. — Equidem nondum persuadere mihi potui, μνήμην h. l. ab Herodoto dici memoriae vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscumque recolendi ea quae vel vidimus vel audivimus vel semel cogitavimus. De memoria rerum gestarum aut observatarum agitur in futurum tempus et ad posteros propaganda: quod maxime fit, dum, quae vel a nobis ipsis observata sunt, vel quae ab aliis tradita accepimus, ea scripto consignamus. Atque hoc ipsum in rebus, quae memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster signifi-

cat; veluti c. 82, 7. et cap. 145, 12. Unde factum, ut prae caeteris hominibus, quibuscum conversatus est *Herodotus*, *Aegyptii* ei visi sint longe omnium λογιώτατοι, non disertissimi, ut *Valckenar.* interpretatur, nec universe prae caeteris excellentes, ut h. l. *Wesseling.* ait, sed doctiores, magis eruditi, et antiquitatis (patriae praesertim) peritiores, ut idem *Wess.* apud *Diodor.* II. 4. et ad *Herodot.* I. 1, 1. intellexit. Quam in sententiam *Hesychius* Λόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος, πεπαιδευμένος, interpretatur: et Λογιός *Moeris* et *Thomas M.* τοὺς πολυῖστορας. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros Aegyptios fuisse passim et alibi et III. 2, 6. significat *Noster.* S.

9. ὑγιεστάτοι πάντων ἀνθρώπων) Non intercedo, quo minus ὑγιεστάτοι servantur: quo de genere alia I. 133. in medium fuerunt collocata. Schedarum mirus olim hic dissensus. *Glossator* *Sangermanensis*, Ὑγιεστάτος, Ἡρόδοτος B'. ad quem modum IV. 187. Plures ὑγιεστεροι cum *Eustathio.* Hippocrateum vero τὰς μεταβολὰς τῶν ὥρων μάλιστα τίττειν νοσοῦς egregie explicuit *Galenus* T. V. p. 253. et cum *Nostro* comparavit *H. Mercurialis* Var. Lect. II. 3. Iam si αἱ ὥραι a periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva *Scriptor* habet. *WESS.*

13. ἀποφάγουσι etc.) Quae hic leguntur, eadem propemodum ex *Hecataeo Milesio* bis tradidit *Athenaeus* X. p. 447. c. Ἐκαταῖος ἐν δευτέρᾳ Περιγηγέσεως εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀποφάγουσι εἰσὶν, ἐπιφέρει, τὰς κριθὰς εἰς τὸ πόμα καταλέγουσιν, mola frangunt: sic scribendum cum *Casaub.* pro καταλέγουσιν. vid. *Herod.* IV. c. 172. et *Athen.* p. 418. E. Alibi quoque prostant *Hecataei* nonnulla, *Herodoteorum* simillima, quae probabile reddant, quod *Porphyrus* prodidit apud *Euseb.* Praep. XI p. 466. B. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἐκαταίου τοῦ Μιλήσιου κατὰ λέξιν μετήνεγκεν ἐκ τῆς Περιγηγέσεως, βραχέα παραποιήσας: postremum illud explanat *Celeberr. Wesseling.* ad *Diodori* T. I. p. 89. Sed ista *Asiae Περιγηγέσεως* *Herodoto* fortasse fuit recentior; *Callimacho* certe non videbatur *Hecataei Milesii* genuinum opus, ut liquet ex *Athen.* II. p. 70. B. Praeterea, quod narrat *Porphyrus*, *Herodoto* id nusquam obiicit *Plutarchus*, *Hecataeum* τὸν λογο-

ποιὸν acerbe notanti lib. II. c. 143. et VI. 137. cuius etiam mentionem facit V. 36. et 125. VALCK. — Conf. supra ad c. 68, 13. 71, 2. et ad c. 5, 4. Praesertim vero consulendus *Creuzer* in *Historicor. antiquiss. Graecorum Fragmentis* p. 19 seqq. S.

14. τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστεις ὀνομάζουσι) Inspecie Gronovii adnotationes. Admonuit Cl. *Wasse* in *Thucydidis* I. 126. κυλλήστεις ex Cod. *Lambethano* melius videri, siquidem ita *Hesychius*. At oblitus est speciei Ionicae. *Athenaeas* X. p. 418. Ε. Αἰγυπτίους δ' Ἐκαταῖος ἀρτοφάγους φησὶν εἶναι κυλλήστιας ἐσθίωντας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλαίονοντας. [cf. *Athen.* III. p. 114. c.] Quae quidem indicio sunt, et hic *Herodotum* vestigia *Hecataei* pressisse: nam de potu ex hordeo clara eius verba, qui πῶμα ἀπὸ τῶν κριθῶν *Arctaeo* I. *Morb.* Acut. c. 9. ἐκ κριθῶν μέθυ *Aeschylo* Suppl. 900. *Diodoro* ἐκ κριθῶν πῶμα, ὃ καλοῦσι ζύθος I. 34. Quod autem subiicitur, vites *Aegypto* deesse, generatim si sumitur, cum veritate disconvenit. Mosis aevo in parte Aegypti vites depangebantur, quod querelae *Israëlitarum* Numer. xx. 5. significant abunde: creverunt quoque laetissime in praefectura *Heracleopolitana* apud *Strabon.* XVII. p. 1163. [p. 809. med.] Quae omnia operosius Cl. *Iablonskius* Dissert. de Terra Gosen, p. 28. WESS.

19. τὰ σμικρὰ τῶν ἐργισθίων) *Aristophanis* σμικρὸν ἀργυρίδιον, *Terentii* pisciculi minuti, et minutae interrogatiunculae *Oratoris Latini*, satis haec protegunt. Ὁμὰ autem σιτίονται concoquere haud valuit Cl. *de Pauw* ob ea, quae de piscibus praescripta fuerunt, et quoniam succedit προταρχεύσαντες: neque enim aves, sale antea bene conditas, crudas, ὡμὰς, posse censerī. ἐφθὰ elixas dedisse *Herodotum*, et eo esse nihil adcommodatius. Mihi de gustu Aegyptiorum disputatio absona, at certa lectio censetur. Cur quae so additum voluit τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς ἢ ἐφθοὺς σιτίονται, reliquos partim assos, partim elixos comedunt, si nil dispar scripsisset superius? WESS.

CAP. LXXVIII. 3. μεμιμημένον ἐς ταμάλιστα) Est cui μεμιμημένον praecedentis glossa censetur, cui non subscribo. Suadent aliud producta a Gronovio exempla, [ex c. 86, 4. 132, 4. 169, 23.] reique series. Adde *Plutarchum* *Isid.* et *Osir.* c. 17. et doctos interpretes *Petronii Satyr.* c. 34. tum *Tzetzae* *Chil.* III. vs. 387. ubi satis absurde,

ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξύλου.

Voluit, debuit certe, ὁ τοῦ Ἀνέω. WESS. — Est in bibliotheca publica civitatis Argentoratensis, in Museo antiquario Schoepfliniano simulacrum quale hic Herodotus describit, ex sycomori ligno sculptum, cubitali longitudine, formā picturāque mumiae Aegyptiacae simillimum. S.

[4. μέγας ὅσον τε πάντα πηχναῖον ἢ δίπηχυν) Quum ante Gron. δίπηχυν legeretur, ad μέγας relatum, haud incommode post ἔργω paullo maior orationis distinctio ponebatur: nunc, ubi πηχναῖον ἢ δίπηχυν ad νεκρὸν refertur, rectius inter ἔργω et μέγας nonnisi leve incisum interseretur. Turbavit me autem h. l. vox πάντα, quae alias, ubi de superficie vel mensura agitur, constanter apud Nostrum quidem quaquaversum, omni ex parte, in longitudinem et latitudinem significare videtur; ut I. 126, 4. 181, 7. II. 168, 4. IV. 101, 2. cui notioni quum nullus hic locus esse possit, cum superioribus interpretibus graecam vocem latinā omnino reddendam putavi. S.]

CAP. LXXIX. 2 et seqq. τοῖσι ἄλλα τε πᾶλλα ἐπάξια etc.) In loco perdifficili, quem magis etiam obscuravit Gronovius, ista vetus fuit Edd. lectio. Suspicio in his, ἐπάξια ἔστι νόμιμα, vocem latere soli Herodoto frequentatam; ἀξιαπηγήματα, commemoratu dignissima: tale quid postulare sententiam attendenti facile patet, sensitque Reiskius, corrigens: τοῖσι ἄλλα τε ἀπηγήσιος ἄξια ἔντι. In proximis etiam, minus sinceris, nihil vetat periculum fecisse: Codicum quorundam Galeo memoratis lectionibus instructus, integram hanc pericopam ista ratione scribi posse iudico: Πατρίοις δὲ χρεώμενοι νόμοις ἄλλον οὐδένα ἐπιτίονται· τοῖσι ἄλλα τε πᾶλλα ἀξιαπηγήματα νόμοις, καὶ δὴ καὶ αἶσμα ἐν ἔστι Αἴνος, ὅσπερ ἐν τε Φοινίκη αἰοιδμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ. Aegyptiorum Μανέων sive Μανέρων attigerunt Pausan. IX. p. 766. et Plutarch. de Is. et Osir. §. 18. Proxima quaedam Herodoti descripsit Eustath. ad Hom. 'Ιλ. Σ'. p. 1223, 4. [p. 1164. ed. Rom.] legitque prout ante Gronovium [l. 7 seq.] vulgabantur: ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Αἴνον ὁκάθει ἔλαβε τὸ νόμα. De Lino Graecorum non protrita leguntur in Scholio ad Homer. inedito, [vide Scholia Veneta Villosioni ad 'Ιλ. ε'. 570.] quae huius non sunt loci. VALCK.

Ibid. τοῖσι ἄλλα τε ἐπαξία ἐστὶ νόμιμα, καὶ δὴ etc.) Quod uni datur, id alii, in pari si caussa fuerit. sine iniuria negari non potest. Postulant msoti loci quandam innovationem. Quid vir celeberrimus ex Mediceo tentaverit, docebit ipse. [vide *Var. Lect.*] Coniecturis indulgent alii, qualis Cl. Reiskii in litteris ad me: ἄλλα, τὰ ἀπαξ σφί ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ καὶ αἰὶ μένει. τοῖσι ἄλλα τε πολλά ἐπαίνου ἄξια ἐστὶ, καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔνεστι, operosa profecto et periculi plena. Mihi schedae viam planiorem, uti opinor, monstrarunt. Non hic agitur de *legibus*; quas nec Graecas neque aliarum nationum Aegyptios adscivisse unquam c. 91. perhibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod Galei animum optime advertit, Scriptor spectat; hos patrios habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex *Manerote*, qui Graecorum *Linus*, cognosci posse. Videt quisque apertissimam sermonis cohaerentiam, nec desiderabitur, ut νόμους et ἐπαξία locis consimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si haesitet, ad Suetonii Neron. c. 29. doctasque Salmasii et Burmanni animadversiones. Ἐπαξίου vocis locus VII. 96. dabitur. [ubi ἐπαξιοὶ ἡγεμόνες sunt notabiles, memoratu digni.] Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quae sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitati venerit. Primo Αἶνος [vel Δῖνος, l. 3.] subsistere haud potest, recte a Valla, Arch. Vind. praeteritus. Docet ipse, canticum Aegyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔν ἐστι, ὅπερ ἔν τε Φοινίκη αἰοῖδ' ἐμόν ἐστι, tum vero etiam *cantilena una est*, quae et in Phoenice cantatur. Iuvat Arch., levi auxilio adiutus, praeterea αἰοῖδ' πρώτη καὶ μόνη in fine Capituli. Deinde συμφέρεται δὲ τῷ ὅτ' εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Δῖνον. Pausanias IX. 29. καλοῦσι δὲ τὸ ᾄσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ Φωνῇ Μανέρων, bene Sylburgius. Tandem καὶ τὸν Αἶνον ὀνόθεν ἔλαβον φαίνονται etc. aut certe ἔλαβον νόμον φαίνονται etc. Non diffiteor, praeter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita *Linus* semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, fruiere arbitrio. Meis a partibus stat doctissimus de Pauw, et Herodoti disputatio. De *Manerote* Aegyptiorum Plutarchus Is. Osir. c. 17.

Pausaniasque. Nam *Linum* notandorum angustiae nunc excludunt. WESS.

[Ad l. 1-8. Ad huius loci scripturam quod adtinet, his quae in *Var. Lect.* dixi, nihil fere quod adiciam habeo; nisi quod me, ad l. 8. scribentem „ex coniectura primi Editoris profectum esse illud ἔλαβε, quod pro ἔλαβον dabat *Aldina* editio,“ praeterierit *Eustathii* locus a *Valck.* productus, ubi ἐκὸθεν ἔλαβε τοῦ νομα legitur, sicut in ed. *Ald.* et aliis ante *Gron.* Nec vero eo minus persuasum habeo, recte a *Wess.* et *Gron.* receptum esse ἔλαβον, recteque eundem *Wess.* de abiiciendo vocab. τοῦ νομα, utpote temere huc invecto, monuisse. Nam de *Lino* ipse profitetur *Herodotus*, nomine hoc non usos esse Aegyptios, sed *Maneron* vocasse: itaque mirari non potuerat, unde *Lini* nomen illi acceperint. At, cur l. 3. subsistere Λίνο; haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam, quod dein *Herodotus* ait, συμφέρεται δὲ ὧν τὸς (sive ὧν τὸς malis) εἶναι etc. id ipsum indicare videtur, iam in praecedentibus nomen istud adpositum fuisse. *Aegyptii*, ait, cantilenam habent *Linum*, qui *Linus* etiam in *Phoenicia* et in *Cypro* alibique canitur: nam, quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit, consentit tamen ea cantilena cum hac quam Graeci canunt *Linumque* adpellant. Iam, quod ad illa verba (l. 1.) spectat, Πατρίοις δὲ χρεώμενοι νόμοις, pulcre quidem novimus, canticum subinde νόμον graecè dici; verumtamen (ut omittam, nusquam alibi apud *Nostrium* hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari *Wesselingio* non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et, pro eo quod instituta aut mores intellexerant *Valla* et *Gronovius*, primora huius capituli verba his latinis reddenti: Contenti vero hymnis patriis, nullum alium iis adsciscunt. „Non hic agitur (ait idem Vir doctus) „de legibus, quas nec graecas, neque „aliarum nationum, Aegyptios adscivisse unquam cap. 91. „perhibet demum.“ Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de legibus hic agi existimo; sed de institutis moribusque Aegyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 35. huius libri, usque in cap. 98. (Nam et, quae de animalibus disserit Scriptor, perinde ad instituta

Aegyptiorum spectant, ut qui sacra illa habebant.) Et quidem iam initio huius disputationis generatim pronuntiaverat auctor, (c. 35, 7.; quoad ad *ἡδὲ τε καὶ νόμους* spectat, *paene omnia contra facere Aegyptios quam alios homines*. Deinde, de sacris institutis agens, saepius declaravit, nihil a Graecis Aegyptios, plurima Graecos ab Aegyptiis accepisse. (vide praesertim cap. 39. sub fin.) Nunc, inter alia Aegyptiorum instituta, mentionem factururus cantici apud illos usitati, quod ipsi simillimum esse videbatur carmini a Graecis cantari solito, cuius argumentum ex ipsorum Graecorum antiquitate ductum erat; nunc, inquam, initio huius capituli obiter repetit id ipsum, quod iam saepius significaverat, nullum institutum Aegyptios ab aliis populis adscivisse; mirarique se, ait, unde tandem hoc carmen illi acceperint. Similiter sequenti capite, ubi aliud refert institutum, quod Aegyptiis cum Spartanis commune erat, continuo adiicit, alia eorundem instituta a Graecorum institutis dissentire. Pariterque cap. 91. ubi memoraturus erat institutum civitatis alicuius Aegyptiacae Graecanico instituto simile, iterum ab hoc proficiscitur ut in memoriam revocet lectoribus, Graecorum institutis caeteroquin minime uti Aegyptios. Ut autem ad hunc, in quo versabamur, locum redeam: cantici illius, quod apud Graecos a Lino nomen invenerat, et cuius argumentum deplorabilis Lini obitus erat, mentionem hoc loco fecisse videtur Herodotus ex occasione conviviorum, de quibus modo dixerat; quoniam Aegyptii Maneron suum, quem cum Lino Noster confert, sub finem conviviorum, quando mortui hominis imago circumferebatur, cantare consueverant; quod ex Plutarchi loco supra citato (de Iside et Osir. T. II. ed. Wechel. p. 357. sub fin.) intelligitur. Quod autem Aegyptiorum illud canticum idem esse cum Graecorum Lino statuit Herodotus, id suo iudicio arbitratoque fecit; quemadmodum etiam carmen in Cypro et Phoenice cani solitum, quo quidem Adonis plangebatur, ad eundem Linum retulit: cum quo congruit, quod Lesbiam poetriam Sapphonem uno eodemque carmine simul Linum et Adonidem cecinisse Pausanias docet lib. IX. c. 29. Denique, quum duorum Linorum fata, qui et ab aliis et a Pausania loc. cit. (p. 766. seq.) et Suida memorantur, quorum alter ab Hercule, alter ab Apolline

occisus perhibetur, parum vel in Aegyptium *Maneron*, qui ἄνθρωπος mortuus esse ferebatur, vel in *Adonidem* convenient; intelligi par est, eam de *Lino* traditionem spectasse *Herodotum*, quae Apollinis hunc filium, infans quum esset, a canibus pastoritiis discerptum memorabat, ut est in Scholiis ad *Iliad.* σ'. 570. et apud *Canonem*, Narrat. XIX. qui prae caeteris de *Lino* hoc conferendus. S.

CAP. LXXX. 2. Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι) Adludebat *Eustath.* in *Iliad.* α. p. 176, 18. et p. 1484, 37. [p. 133, 42. et Od. δ. p. 151, 48. ed. Bas.] ubi memoriae labentis vitium doctissimo episcopo nocuit. Certum est, *Spartae* magnam fuisse quondam capiti reverentiam cano, ex *Gellio* N. Attic. II. 15. et *Plutarcho* T. II. p. 235. c. et maiorem, quam corruptis moribus alibi. Olim *Athenis* καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσεῖναι laudi cedebat in *Comici* *Nubib.* vs. 989. quam suis etiam in diis venerationem Poëta Ἰλ. α'. 533. praedicat; meritoque, iisdem paene verbis, quibus *Herodotus*, *Heroic.* XI. p. 719. *Philostratus.* [p. 170. ed. Boissonad.] Plura *Gabr. Palaeotus* de Bono *Senect.* Part. III. p. 236. Mox [l. 5.] τὸδε μέντοι ἄλλο Ἑλλ. non damnassem, nisi praeiissent schedae et *Aldus*. Sententia vix discrepat. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

4. εἰκονοῖ τῆς ὁδοῦ) Quod Graecorum solis *Lacedaemoniis* *Herodotus*, id Graecis in universum tribuit *Nymphodorus*, in *Schol.* ad *Soph. Oed.* in *Col.* 329. *Socrates Xenophontis* Ἀπομν. II. p. 434, 25. [II. 3, 16.] οὐ γὰρ καὶ ὁδοῦ παραχωρεῖσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται, καὶ οὐ καθήμενον ὑπαναστῆναι, (καὶ κοίτῃ μαλακῇ τιμῆσαι, ista Graeculo ludimagistro quam *Socrate* digniora censeo, atque eiicienda:) καὶ λόγῳ ὑπεῖξει: ubi corrigi debet λόγῳ. In *Κύρ. Παιδ.* VIII. p. 139, 9. [VIII. 7, 10.] se puerum didicisse testatur *Cyrus*, τοῖς πρεσβυτέροις --- καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπεῖκειν. Semper in talibus casus adhibetur secundus, praepositione plerumque suppressa: vid. *Xenoph. Symp.* p. 516, 28. p. 533, 1. *Aristoph. Ran.* 175. 802. *Philostr.* p. 719, 12. Plene *Tyrtaeus* in *Stobaeo Grot.* p. 195. vs. 41. Πάντες δ' ἐν θάκοισι --- νέοι --- εἰκονοῖ ἐν χώρῃ. *Aristoph. Nub.* 989. καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσεῖναι. *Herodotus* obviam, ait, occurrentibus decedunt de viā, καὶ ἐπιστῶσι ἐξ ἔδρης ὑπανίστινται. Recta esse ista et honesta

noverant, sed facere nolebant Attici; et nusquam senectuti honestius fuit domicilium quam Spartae. Quam Cragius et Meursius vix attigerunt, Lycurgi legem humanissimam exhibet Aelianus de Nat. An. VI. 61. tangunt idem Aelian. VII. 15. Aristides T. III. p. 505. (ubi ἀμύβῳ temere videtur adiectum:) et Eustathius ad 'Il. α. p. 110; 26. [p. 146. ed. Rom.] VALCK. — Vitiosum est, puto, quod apud Eustath. ἱπανίστασθαι legitur, pro ὑπανίστασθαι. S.

CAP. LXXXI. [1. κιβῶνας λινεύς. Conf. I. 195, 1 seq. et ibi notata. S.]

2. Δυσσανατοῦς) Hoc melius. Δυσσάνους et Δυσσανατοῦς metri modulo Poëtae nonnunquam. Tu vide IV. 189. et Homerum 'Il. ξ'. 181. etc. Quae post pauca Medicei iudicio Gronovius aliorum relegavit, in exilio relinquo. WESS. — Vide Var. Lect. ad l. 6 seq. S.

CAP. LXXXII. 1 seq. Μεῖς τε καὶ ἡμέρη ἐκάστη θεῶν ὅτεν ἐστὶ.) Verum est de mensibus et septimanae diebus, agnoscitque Dio Cassius XXXVII. [c. 18.] p. 123. Planetarum autem et dierum Aegyptia nomina, Dioni ex Kircheri Prodromo cap. 5. adscripta a Cl. Reimaro, non esse (quod praeclari viri Spencerus et Vitringa suspicati fuerunt) bonae fidei, erudite exposuit Iablonskius in Remphah Aegypt. p. 36. WESS. — Ad ista, θεῶν ὅτεν ἐστὶ, intellige ἡμέρη vel ἡμέρας. S.

3. ὅτενοις ἐγκυρήσει) Expressit hunc locum imitando scriptor Epistolar. Phalarid. 38. ὅσοις μέλλει δυσκόλοις ἐγκυρήσειν παρὰ τὸν βίον. Verbum Ionicum praeter Herodot. adhibuere Democritus, Eusebius Stobaei pag. 191, 18. Heraclitus ap. Clem. Alex. p. 432, 27. emendatus Gataker ad M. Antonin. p. 128. Archilochi nobilissimam nobis Aeschines Socr. servavit sententiam II. p. 66. [pag. 71. ed. Fisch.] Καὶ Φρονεῦσι τοῖς ὁκοῖς ἐσχυρέωσιν ἔργμασι: postremum praebet Stobaeus p. 512, 51. ἔργματα corrigendum in isto trochaicomonuit me olim amicissimus T. Hemsterh. Praeterea legirim, Καὶ Φρονεῦσι τοῖς ὁκοῖς ἐσχυρέωσιν ἔργματα: ut sensus sit, καὶ τοῖς εἰς τὰ ἔργματα, ὁκοῖς Φρονεῦσι ἐσχυρέωσι. Sententiam ex Euripideis atque aliunde illuminare huius non est loci. VALCK. — Equidem in illo Archilochi dicto nihil magnopere requirebam, cuius haec plana est sententia: Ita sentiunt, (sive sapiunt,) prout sunt res in quae ineiderint. S.

[5. οἱ ἐν ποιήσει γινόμενοι. Quod vulgo dicunt γίνεσθαι πρὸς τι, vel πρὸς τινι, occupari, versari in aliqua re, id Noster ἐν τινι dixit. S.]

CAP. LXXXIII. [7. αἵ γε μαντήϊαι, modus quo red-
duntur oracula. Conf. c. 57, 11. ibique notata. S.]

CAP. LXXXIV. [1. Ἡ δὲ ἰατρικὴ etc. Larcher :
La médecine est si sagement distribuée. De prudentia
huius instituti altum est apud Herodotum silentium S.]

4. ὀφθαλμῶν ἰατροὶ κατεστίασι) Salutarem artem mos Aegyptius in partes secuerat, quam seriore tempore Maximus Tyrius ante oculos ponit διαλαχοῦσαν τοῦ σώματος τὰ χρώα, ἄλλην ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμοῦς, τὴν δὲ νῶτα, τὴν δὲ ἄλλα τι μόριον, ubi cum Marklando τὴν δὲ ὦτα, ut ordo naturae servetur, malim, Dissert. XXXIV. 1. p. 403. Mox τῶν κατὰ νδύν ob Codd. et sermonis indolem sperni non debuerat. Nam, quod Hieron. Mercurialis Var. Lect. II. 8. ἢ τῶν ἀφανέων corrigit, ut particula ἢ expositiva sit, id quidem necessarium non videtur, sicuti ipsemet fatetur: iunge Gronovio dicta. WESS. — Apud Gronov. quidem nihil amplius, quod huc faciat, reperiet Lector. Quoniam nimis saepe ab illo discedere coactus erat, ideo eum subinde honoris causa nominavit Vir moderatissimus, ne malevolus esse in hominem videretur. S.

CAP. LXXXV. 3 seq. κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφ. πηλῶ) Quando supra c. 70. capti crocodili et in terram attracti primum ὁ θηετής πηλῶ κατ' ὧν ἐπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοῦς, applet oculos luto; ut alibi, deprehenditur et in his Herodotus utramque verbi formam accurate disorevisse. Forsan hic quoque variabunt Codices, sicut apud Diodor. Sic. de iisdem Aegyptiis in luctu publico privatoque loquentem lib. I. p. 83, 37. et p. 101, 90. [c. 72. et 91.] ubi Codicum lectio, καταπεπλασμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῶ, et, καταπλάττομενοι πηλῶ τὰς κεφαλὰς, propterea vulgatis videri posset anteponenda; quia κόνις quidem πάσεται et καταπάσεται: sed πηλός, lutum, rectius dicetur καταπλάσσεσθαι. Pulvere adperso vultum foedare, satis erat vulgo; καταπλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῶ καὶ τὸ πρόσωπον, Aegyptiacum est et orientale. VALCK.

5. ἐν τοῖσι οἰκίοις) Ita decuit. Respice I. 109. Στρωφόμεναι ex Vind. posset adsumi; neque in reiculis forent [I. 6.]

Herodot. T. V.

V

ἐπιζώμεναι et [l. 8.] ἐπιζώμενοι, ex prisca linguae consuetudine, qua de Suidas in Σίσωσται. Reiskius ἀπιζώμεναι et mox ἀπιζώσμενοι; siquidem sine cingulo fuerint. Non audeo sequi, amiciendi Aegyptiorum et vestitus habitum ignorans. Vide Diodorum I. 91. WESS. — Ἐπιζώμενος non idem esse ait Wyttenbachius (in Notis ad *Selecta Historie*. pag. 355.) quod apud alios Scriptores ὑπιζώσμενος. „Aegyptii (inquit) „in luctu pectora nudabant, ut ea plangerent: ne autem „ulterius etiam nudaretur corpus, ἐπιζώννυτο, cingulo „circa extremam nudati pectoris partem circumdato vestibus, eas corpori adstrictas retinebant.“ περιζώσμενος συνδόνος ὑποκάτω τῶν μαστῶν ait Diodor. Sic. I. 72. S.

CAP. LXXXVI. 1. Εἰσὶ δὲ οἱ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέταται) In aliis forsitan Codicibus inveniatur, quod in suo legisse videtur Valla, κατατετάχεται: mihi placet vulgatum κατέταται. In re qualibet occupati, inprimis ἐπιδηφίους τεχνίταις (vid. Diodorus lib. I. p. 101, 1.) dicuntur ἐπὶ τινὶ καθεῖσθαι Aristidi T. III. pag. 720. Ἐὰν ἀφέντες ἰθ' ᾧ καθήνται περιέρχωνται, Xenoph. Oecon. p. 482, 18. In Pluto vs. 533. fortasse dederat Aristophanes: Τὸν χειροτέχνην ὥστερ' ἰδοῦν' ἐπαναγκάζουσα καθῆσθαι, — ζητεῖν θ' ὁπόθεν βίον ἔξει. Comparari possunt paulo diversae loquendi formulae, ἐπ' ἰχθύος καθεῖσθαι, et frequentior illa, ἐπ' ὄρνις καθέζεσθαι. VALCK.

Ibid. ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέταται) Multo mihi elegantius atque Ionum sermoni κατατετάχεται convenientius videbatur; publica certe lege designati fuerunt, quibus funerandi illa cura, Diodoro I. 91. teste. Simile erat lib. I. 191. οἱ Πέρσαι, οἵπερ ἐτετάχοντο ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, Persae, qui ad hoc ipsum constituti erant. Sed novationis nimiae criminationem reformido. WESS. — Verum videtur κατέταται (scil. ἐν οἰκῇμασι, coll. vs. 12.) de artificibus sellulariis, in officina sua sedentibus. Similiter impudicae mulieres, in lupanari velut officina sua sedentes, καθεῖσθαι ἐπ' οἰκήματος dicuntur. Vide II. 121, 99. et 126, 3. S.

5. σπουδαιότητα) σπουδαιότητα, et paulo post σπουδαιόστατα libri forte dabunt fideliores, quales custodiverunt supra τὰ σπουδαιότερα τῶν πηγμάτων, lib. I. cap. 8. et 133. ubi notat Gronov. Huius moduli multa collegerunt Eustathius ad Od. β'. p. 89. et Athen. X. pag. 424. D. Conf. Etymolog. in voc. Αἰδαιότατος, Ἀνιέρστερος, et in Ἦδυμος.

Apud Eustathium hoc reperitur haud aspernandum Hecataei fragmentum: οἱ Βιαντίδαι ἄνδρες σπουδαίστατοι ἐγένοντο. VALCK.

[5 et seq. τοῦ οὐκ ὅσιον ποιῆσαι τὸ εὖνομα - - ἐνομάζειν) Osiris est quem dicit, indice Tatiano, in Legat. pro Christian. loco a Wess. in Var. Lect. citato, p. m. 32. ed. Paris. 1635. Conf. Larcher ad h. l. S.]

10. μισθῷ ὁμολογήσαντες) μισθὸν ὁμολογ. Reiskius, dubito urgente-ne caussa. Vide tamen Themist. Or. XXIII. pag. 288. D. WESS. — Fuerit μισθῷ intelligendum, quasi ἐπὶ μισθῷ dixisset: coll. l. 60, 10. S.

[12. ὥδε τὰ σπουδαιότατα ταριχεύουσι) τὰ σπουδαιότατα σώματα intelligit Bernholdius in Notis ad Lamb. Bosii Ellipses Gr. pag. 498. ed. Schaeferi. Fallitur Vir doctus: ad ταριχεύουσι utique intelligi τὰ σώματα debent, aut potius τὸν νεκρὸν coll. l. 3. et 10. vel τοὺς νεκροὺς, coll. l. 32 seq. τὰ σπουδαιότατα vero valet κατὰ τὰ σπουδαιότατα, vel κατὰ τὴν σπουδαιότητα ταριχεύουσιν, coll. l. 4-9. et cap. 83. Similiter τοὺς τὰ πολυτελέστατα σκευάζουσι νεκροὺς ait extr. hoc cap. scilicet τοὺς κατὰ τὰ πολυτελέστατα ταριχευομένους. S.]

15. λίθῳ Αἰθιοπικῷ) Paria Diodorus l. 91. Adde Erodi cap. 4, 25. Iosuae cap. 5, 2. et Pentecont. Ramirezii de Prado c. 4. Habet Middletonus Monument. Antiq. p. 262. descriptas ex condito cadavere Aegyptio, Mumiam vocare solent, figuras in quibus παρασχίστης lapidem eiusmodi manu tenens: iungi etiam Io. Nardii Adnot. in Lucretium pag. 650. possunt, adcuratorem conditurae picturam sistentes. WESS.

[16-21. ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην πᾶσαν ἐκκαθήραντες δὲ αὐτὴν - - ἔπειτα τὴν νηδὺν - - - πλήσαντες, συββάπτουσι ὀπίσω. Haec Larcherus sic convertit: Ils tirent par cette ouverture les intestins, les nettoient, et les passent au vin de palmier; ils les passent encore dans des aromates broyés; ensuite ils remplissent le ventre de myrrhe etc. Id si dixit Herodotus; si, quod de diligenti expurgatione, elutione, extersioneque multis verbis commemorat, id ad intestina pertinet; merito mirabimur cum eodem erudito Interprete, cur non doceat Scriptor noster, quid deinde hisce intestinis fecerint isti homines. Mirarique item subit, Diodorum Sic. l. 91. perpurgata memorare intestina, (τῶν

ἐγκοιλίαν ἔκαστον: paullo ante dixerat, ἔκαστα ἐξαίρει πλην νεφρῶν καὶ τῆς καρδίας) nec tamen, quid illis dein factum sit, tradere. De quo quum sileant hi scriptores, videri poterunt significare, postquam diligenter perpurgata fuissent intestina, rursus in cavitate ventris fuisse reposita. Atque id ita fieri solitum esse, intestina probe perluta mox iterum intra ventrem recondita fuisse, Heynius etiam in *Spicilegio Antiquitatis Mumiarum*, p. 84. refert, tamquam diserte et ab Herodoto et a Diodoro traditum; quod mihi quidem apud neutrum illorum reperire contigit. Contra, *Porphyrus* (*Larchero* citatus) de Abst. An. IV. 9. purgationis quidem nulla mentione facta, intestina ait, arcae inclusa, sacris quibusdam precibus peractis, in fluvium esse proiecta: quem morem item *Plutarchus* attigit in VII. *Sapientum Convivio*, p. 159. B. et de Carnium esu Orat. II. p. 996. E. Cum quibus hactenus *Sextus Empir.* (Pyrrh. Hypotyp. lib. III. §. 226.) consentit, ut dicat, *Aegyptios, extractis intestinis, τὰ ἔντερα ἐξελόντας, condire cadavera.* Iam satis quidem novimus, κοιλίαν interdum intestina dici, et hac ipsa notione id vocabulum a *Porphyrio* et *Plutarcho* locis citatis usurpari. Immo etiam vocab. νηδύς, quod, sicut ἡ κοιλία, proprie ventrem et alvum significat, apud ipsum Nostrum cap. 87, 10. de stomacho et intestinis accipiendum videtur. At hoc quidem loco, ad quem nunc haeremus, ubi τὴν νηδὺν ait --- πλήσαντες συβάπτουσι ὀπίσω, [l. 19 - 21.] dubium esse nullum potest, τὴν νηδὺν ventrem ipsum vel alvum dici, non intestina. Atqui in eadem hac narratione vocabula νηδύς, et κοιλίη quam l. 17. dicit, prorsus synonyma sunt. Nostro: nam pro eo, quod hic ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην, et τὴν νηδὺν πλήσαντες dixit, vicissim cap. 87, 4 seq. ἐπλήσαν τὴν κοιλίην ait, et ἐξελόντες τὴν νηδὺν. Quare, quod h. l. de expurgatione, elutione et extersione dicit, id non ad intestina, sed ad cavitatem ventris, e qua exempta intestina et viscera erant, spectare consentaneum est. S.]

20. καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων) Hoc praefero. Non damno θυμῆματα; sicubi praesidio et consensu Codicum roborantur. Secus hic habet, neque *Herodotus* suum diffitetur III. 113. et supra c. 40. In *Simonidis* fragmento, κηλειφόμην μύροις καὶ θυώμασι, apud *Athen.* XV. 12. [p. 690. c.] mutavit aut *Clemens Alex.* ipse, aut eius scribae καὶ θυμῆμα-

μασι, Paedag. II. p. 207. [Sic nempe et hic in locum rarioris vocabuli aliud vulgatius a nonnullis substitutum est.] Adiunge his Cl. Trillerum ad Thom. M. De myrrha, casia, aliisque aromatibus pretiosioribus, quibus cadavera curata conditaque fuerint, dubia res medicis nostrae superiorisque aetatis est. Io. Nardius, qui diligentissime Mumias, quas adpellant, ad Lucretium p. 636. excussit atque examinavit, regum et regiae familiae cadaveribus funerationem aromaticam auferre non audet, vulgo negat: nihil certe se, post inpensissimum examen, praeter concretas bituminis glebularum in ventre cadaverum et parte calvariae observasse. Non dissimilia Middletonus et Io. Gravius Pyramidogr. p. 49. Sed Mumiae, quae in aetatem nostram perseverant, pleraeque omnes Herodoto longe posteriores videntur. WESS. — De veterum Aegyptiorum ratione condiendi mortuos, sive medicata cadavera purandi, diligente plurium mumiarum instituto examine, erudite commentatus est Rouellus, in Actis Academiae regiae Scient. Parisiensis anni MDCCL. Exstat etiam curata cadaveris eiusmodi descriptio in Sylvestri de Sacy Adnotationibus ad Abd-Allatif (Relation de l'Egypte) p. 268 seq. neminemque poenitebit reliqua etiam perlegisse quae in eodem opere, vel ab ipso Arabico auctore, vel a doctissimo eius Interprete, de medicatis Aegyptiorum cadaveribus p. 198. et seqq. leguntur. Ut alios taceam doctos viros, qui de medicatis Aegyptiorum cadaveribus commentati sunt: ad recte aestimandam universam hanc Herodoti expositionem, eandemque cum his conferendam quae et ab aliis praeclaris auctoribus et a recentioribus nonnullis super eodem argumento scripta exstant, inprimis valet illustris Heynii Spicilegium Antiquitatis Mumiarum, in Commentationib. Soc. Reg. Goett. per annum MDCCLXXX, Vol. III. p. 69 - 98. S.

22. παρεχέουσι λίτρῳ) Moeris: λίτρων Ἀττικῶς, λίτρων Ἑλληνικῶς: hinc ψευδολίτρων in Comici Ranis apud Polluc. [VII. 39.] et Eustath. Vide not. Piersoni. [ad Moer. p. 246.] Male ergo λίτρων post pauca. Multa sibi, ut fert querela, librarii adrogarunt olim, quaeque non bene habebant cognita, aliam in formam verterunt. Tale fortasse ὑποχρίσας τῇ κόμμῃ. [l. 27. pro τῇ κόμμῃ.] Glossae Sangerman.

Κόμμιδι, ἡ δοτική, 'Ηρόδοτος Β'. *Commis Alexandrina* est in Scribonio Largo Compos. 72. Habet Plinius Nat. Hist. XIII. 20. et saepe quidem eo genere. *Alpinaque commis* citatur a Nonio: qua de *P. Leopardus* Emend. XVIII. 30. Tamen κόμμι ἐστὶ, cap. 96. WESS. — Quod λίτρον vel νίτρον Graeci dixere, non esse hoc salis genus, quod *nitrum* vulgo vel *sal petrae* vocamus, sed istud quod *alcali minerale* et *natron* recentior aetas nominavit, satis inter omnes constat. Quod vero (referente ad h. l. *Larchero*) *Rouellus* loco cit. p. 123 seq. ait, inverso ordine rationem condiendorum cadaverum descripsisse *Herodotum*, natro enim prius saliri exsiccarique cadavera debuisse quam aromatibus medicarentur; intercedit Vir eruditus, Scholae Medicae in Argentoratensi Academia lumen, *Thomas Lauth*, patrocinium Scriptoris nostri suscipiens in *Historia Anatomiae* propediem in publicum emittenda, cap. 2. p. 20 seq. S.

26. Σινδόνης θυσιῆς τελαμῶσι) Sic VII. 181. in vulnereum ligamentis. Inpendit his operam vir doctissimus *Steph. le Moine*, et errantem *Vallam* adiuvit *Observ.* ad *Polycarpi* Epistol. p. 301. Contulit quoque *Valckenarius* ad *Euripid.* *Phoeniss.* vs. 1663. quae his applicari queunt. Id alienum haud erit ex *Athanasio* adiungere, funerationis et ταριχεύσεως hoc genus ipsos servasse Christianos, proptereaque, quod supra significavi *Mumias* tantae omnes vetustatis non videri, ac censentur passim. Οἱ Αἰγύπτιοι scribit τὰ τῶν τελευτώντων σπουδαίων σώματα, καὶ μάλιστα τῶν ἁγίων μαρτύρων, φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ περιελάσσειν ὀθανοῖς· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γῆν, ἀλλ' ἐπὶ σκιμποδίων τιθέναι, καὶ φυλάττειν ἔνθεν παρ' ἑαυτοῖς, vitae S. Antonii c. 90. p. 862. WESS. — De Christianorum Mumiiis singulari commentatione *Chr. Guil. Franc. Walchius* egit, quae legitur inter *Comment. Soc. Reg. Goetting.* 1780. *Sindonas* istas *byssinas* ex *gossypii* sive *lanae xylinae* genere quodam contextas fuisse, et curata observatio *Mumiarum* docuit, et prisci testes sunt auctores, *Theophrastus* Hist. Plant. IV. 9. *Pollux* VII. 75. aliique. Conf. *Harduin.* ad *Plin.* XIX. 1. sect. 4. et instar omnium *Forsterum* in commentat. de *Byssio veterum* p. 38 seqq. laudatum *Heerenio* in *Ideen über die Politik* etc. T. I. p. 138. S.

31. ἐν οἰκήματι θηκάζῳ) Ne *Salmasius* quidem [a quo in *Plinianis* p. 1208. illustrari istam dictionem adnotaverat

Gron.] alibi, opinor, legerat οἶκημα θήκαιον, quod mihi oppido mirum videtur. Fac in antiqua membrana reperiri οἶκηματῆκαίω, littera interserta legem ego quam vocant Criticam migrarem, atque ignotae notissimam vocem substituendo legerem, ἐν οἰκῆματι καινῷ ἰσταντες ὀρθὸν πρὸς τοῖχον: neque aliter legisse suo tempore suspicor Diodorum Siculum, cuius eadem de re verba sunt lib. I. c. 92. καινὸν οἶκημα ποιῶσι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰκίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλίστατον τῶν τοίχων ὀρθὴν ἰστᾶσι τὴν λάρνακα: hanc dixerat Herodotus ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα. οἶκημα more satis usitato vocant conclave. VALCK. — Quid-ni vero Noster, cui frequenter θήκη sepulcrum est, οἶκημα θηκαῖον dixerit conclave sepulcrale, cameram adservandis corporibus medicatis destinatam? S.

CAP. LXXXVII. 1. τοὺς τὰ μέσα βουλευμένους) Sequor Vindob. nam Porti commentum, βουλευμένους Poët. et Ionic. pro κοινῷ βουλευμένους, fundamento destituitur. Cognitissima est confusio utriusque verbi, VI. 66. atque alibi. Supra c. 86. κατὰ τὴν τινα βούλονται σφι σμυνασθῆναι etc. Mox τὴν τε πολυτελείην praeferrem. Hoc amplius, T. Fabri emendationem [l. 6.] καὶ ἐπιβαλόντες τὸ κλύσμα contudit repressitque Gronovius, cuius observatis adstrue Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 468. WESS. — Recte Gronov. monuerat, ἐπιβαλόντες idem fore ac id quod modo dixerat ἐσθῆσαντες, nunc autem huius contrarium requiri; quare verum esse ἐπιλαβόντες, notione cohibendi, impediendique ne continuo per posteriora rursus effluat. S.

[10. τὴν νδύν καὶ τὰ σπλάγχνα) τὴν νδύν h. l. stomachum cum intestinis dici, supra ad cap. 86, 16. observavimus. τὰ σπλάγχνα sunt nobiliora quae vulgo vocamus viscera. S.]

CAP. LXXXVIII. [2. συρμαῖη διηθήσαντες τὴν κοιλίην) Συρμαῖη (unde συρμαΐζειν c. 77, 5.) Galeno in Explic. voc. Hippocr. est ἡ μετρίως γενομένη τῶν περὶ γαστέρα κάθαρσις: Hesychio, πόμα δι' ὕδατος καὶ ἀλῶν: Suidae, πόμα ἐκ ζιζίων καὶ ὕδατος: et τὸ καθαρτικὸν δι' ἐμέτων καὶ κοιλίας. Vide viros doctos ad Hesych. et instar omnium Foësius in Oecon. Hippocr. hac voce. Alia notione idem vocab. infra recurrit cap. 125, 18. S.]

CAP. XC. 2. ὑπὸ κροκοδείλου ἀρπαχθεὶς) Exploratum si foret, abreptos a crocodilo capacem eius in ventrem semper et statim demergi, prorsus haec intricata atque

implicita durarent; quorsum doctissimi viri observatio porrigitur, Miscell. Lips. Vol. VII. p. 634. At id nec liquet, nec fit vero adsimile. Iosephi iusta defensio est, huc pertinens, Nos asinis, ait, neque honorem -- damus, sicut Aegyptii crocodilis et aspidibus: quando eos, qui ab istis mordentur, et a crocodilis rapiuntur, ἀρπαχθέντες ὑπὸ κροκοδείλων, felices et deo dignos arbitrantur, contr. Apion. II. 7. p. 475. WESS.

CAP. XCI. [1. Ἑλληνικοῖσι δὲ νομαίοισι etc.) Conf. quae ad c. 79, 1. notavimus. S.]

4. Χέμμης πόλις) Hesychio Κέμμης, πόλις Αἰγύπτου. Eadem, quae Πανὸς Graecis πόλις, teste Diodoro I. 18. Superest urbs, nec multum discrepat titulus, Achmin sive Ichmin, quo nota nunc est apud Golium ad Alfergan. p. 102. et uberius in Pantheo Aegypt. Iablonskii lib. II. 7. p. 294. Μοχ περίξ δὲ αὐτὸ τὸ τueri se potest ex I. 196. II. 29. WESS. — De Chemmi satis copiose Stephanus Byz. hac voce. S.

13 seq. σανδαλίον τε αὐτοῦ --- δίπηχυ) Veri fidem mensura longe excedit, et par tamen Herculci pedis modulus III. 81. Quo quidem in genere quid sibi veteres indulserint, poëtae declarant, nec opus indicio est. αὐτοῦ Reiskius αὐτῷ esse iubet, quod equidem, si schedae addicerent, non recusarem. WESS.

16. καὶ δέρματα) Legebat vir doctus δέρραια, torques, incertus dubiusque de torquibus et pellibus, quae certantibus praemia victoriae fuerint. Succurret, ne δέρματα male oleant, Homerus Ἰλ. ζ'. 159.

--- Ἐπεὶ οὐκ ἱερήϊον οὐδὲ βοεῖην

ἀρνύσθην, ἃ τε ποσσὶν αἰθλία γίνεται ἀνδρῶν.

In quae Scholiastes a Valckenario editus, τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν ἀγῶνι βύρσας ἰδίδουν ἔπαθλον. Superiora [l. 16.] διὰ πάσης ἀγωνίας ἔχοντα haud scio an verti debeant, in omni certaminum genere eminentes, quo modo διὰ πάντων τῶν βασιλείων VI. 63. et διὰ πάντων φασμάτων VIII. 37. Tale et διὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων μάλιστα Dionis Chrys. Or. XXXVII. p. 458, male sollicitatum a Seldeno. WESS. — Wesselingium secutus Larcher sic interpretatus est, qui de tous les jeux sont les plus excellens. At nihil hic de eminentia. Commode Valla, cuius versionem editores omnes tenuere, per omne certandi genus. Si participium ἔχοντα exprimere vel-

les, dicendum erat, ludos celebrant, qui per omne certaminum genus obtinent, locum habent; qui ad omnia certaminum genera pertinent, omnia genera comprehendunt. Alia ratio est locorum a *Wess.* citatorum, VI. 65, 15. ubi εὐδοκίμειντι adiicitur, aut VIII. 37, 12. ubi ἄξια θαυμάσαι μάλιστα. Similiter VIII. 69, 5. ἐν πρώτοις τιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων. Alibi saltem adverbium μάλιστα adiicitur, ut in *Dionis Chrys.* loco cit. aut ἥκιστα, ut apud *Nostrum* VIII. 142, 8. ὑμῖν διὰ πάντων ἥκιστα, vobis prae omnibus minime. At hic quidem nihil tale comparet: ac per se etiam multo commodior videri debuit ea sententia, quam secuti sumus. S.

CAP. XCII. [2. οἱ ἐν τοῖσι ἔλεσι. Conf. *Hemsterh.* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 55 seqq. S.]

[8. φέροι ἐν τῷ ὕδατι κρίνια πολλά, τὰ Αἰγύπτιοι καλεῖνσι λωτόν.) Alia est *Cyrenaica* et *Libyca arbor lotus*, (*Rhamnus lotus* Linn.) a quo *Lothophagi* nomen habent; cuius de fructu *Noster* IV. 177. agit, ipsamque arborem paullo post (cap. 96, 3.) memorat. Alia aquatilis planta, de *Nymphaearum* genere, *Lotus Aegyptiacus*, de quo hoc loco: de eodemque *Athenaeus* lib. III. cap. 1. et 2. nostrae edit. et lib. XV. cap. 21. p. 677. ed. Cas. Huius duas species hic memorat *Herodotus*: alteram, cuius fructum cum papavere confert; quae est *Nymphaea lotus Linnaei*, flore albo, radice esculenta: alteram, flore rosaceo, cuius ovarium vel capsula seminalis, favo vesparum similis, nucleos esculentos continet; quae est *Nymphaea nelumbo* Linn. cuius capsula seminalis apud auctores ab *Athenaeo* citatos ciborium nominatur; fructus, faba *Aegyptiaca*; radix sive bulbis utriusque speciei, falso nomine colocasia: ipsius loti nomine, flos maxime intelligitur. Posteriores speciem nostra aetate non amplius in *Aegypto* reperiri, sed in *India* etiamnum nasci, docuerunt diligentes naturae observatores. Est autem tertia species, primae adfinis, et promiscue cum illa et inter illam hodieque in *Aegypto* nascentis, caeruleo flore, *Athenaeo* loc. cit. p. 677. c. memorata: cuius ideo hic mentionem inieci, ut monerem, nullam rationem habendam novationis a *Salmasio* et *Bodaeo* propositae, qui κατανέαν τὴν χροιάν apud *Athen.* in χιονίαν mutandam censuerunt. Hanc *nymphaeam lotum caerule-*

leam descripsit *Iul. Caes. Savigny* in *Annalibus Musei Hist. Nat. T. I.* pag. 366 seqq. De tribus quas dixi speciebus, post auctores quos ad *Athenaeum* laudavi, inprimis consulendus *Raffeneau-Delille*, in *Observations sur le Lotus d'Egypte*, eisdem in *Annal. Hist. Nat. T. I.* p. 372 seqq. et is cui commentationum istarum indicium debeo, *Sylvestre de Sacy* in *Adnott. ad Abd-Allatif* p. 94 seq. S.]

10. τῇ μήκωνι ἰὸν ἰμοειρὲς) Atticorum et Ionum est ἡ μήκων auctore *Dionysio* in *Eustath.* Comment. p. 1390, 50. [Od. p. 19, 38. ed. Bas.] Optime mox *Salmasius* et eius exemplo *Bod. a Stapel* ad *Theophrasti Hist. Plant. IV. 4.* p. 447. πτίσαντες ποιῶνται, quomodo in msstis et *Eustathius*. Prius certe est pinserē, quam panem coquere; neque locum hic habet mos torrendi farris, priusquam panis ex eo fiat. WESS.

[16. ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι παραφυσμένη ἐκ τῆς ῥίζης γίνεται) Ad verbum, *fructus in alio calyce* (sic enim, non *calice*, scribi in nostra versione debebat) *inest, ex radice adnato*. Quibus verbis quid significare auctor voluerit, haud sane liquet. Putares, dixisse eum, alios loti flores masculinos esse, alios foemininos; quae si eius fuit sententia, opinione falsus est. Sed fieri potest, ut, quum in eadem planta simul vidisset partim apertos flores, partim clausos, simulque in aliorum caulium capitibus involucra illa fructum complectentia, sive capsas seminales favi vesparum speciem referentes, temere sibi persuaserit, aliis ex caulibus flores, ex aliis fructum enasci. Graecum vocab. κάλυξ, a verbo καλύπτω originem ducens, frequenter quidem sigillatim de *rosa* usurpatur *clausa* adhuc, necdum expansa: (conf. *Adnot. ad Athen. IV. 148. b.*) sed proprie et generatim (prorsus ut latinum *calyx*, *Plinio* frequentatam) *involucrum* significat, quod vel *florem tegit*, vel *fructum includit*. conf. *Nostrum*, III. 100, 5. Quod adiiicitur, κατὰ σφικτῶν ἰδέην ὁμοιότατον: quemadmodum ego ὁμοιότατος requisiveram, sic et *Benedictus* in *Act. Sem. philol. Lips.* p. 298. legi maluerat. Sed nihil novandum: non quidem *adverbialiter* (ut in *Var. Lect.* dixi) accipiendum fuerit illud ὁμοιότατον, sed more Graecis vulgatissimo per ellipsin vocabuli χρῆμα, aut minutae voculae τι, intelligendum. Iconem capsulae seminalis loti, favi vesparum

speciem referentis, ex *Clusio* repraesentavit *Bodaeus* a *Stapel* ad *Theophr.* p. 446. florum et bulbi icones ex *Prosp. Alpino* exhibentur *ibid.* p. 449. et 450. S.]

[19. τὴν δὲ βύβλον, τὴν ἐπίτριον γινόμενην) Hoc ita dictum est, quasi significare *Herodotus* voluisset, duas aut plures esse *papyri* species, quarum una *ἐπίτριος* sit, reliquae non item. Quod quale sit, videant doctiores: illud equidem moneo, repetitum istum articulum tenere libros, quod sciam, omnes. In nostro quidem cod. F. casu accidisse videtur, ut τὴν post βίβλον accentu careat. S.]

24. ἐν κλιβάνῳ διαφανί) *Interpres* in *furno luculento*, i. e. bene candente et ignito. Αἰθώς ἐκ πυρὸς διαφανίας habemus *IV.* 73. διαπύρους καὶ διαφανεῖς in *Plut.* *Opusc.* pag. 1006. Ed. H. Steph. Haec *Reiskius*. In glossis *Erotiani*, διαφανεῖς, διαπύροις, ac saepe *Hippocrates*. Vetus scriptor in *Timaei* *Suidae*, καὶ τὴν σιδηρεῖν γῆν, ἣν πυρὶ πολλῷ διαφανῆ ἔργασάμενοι. Tantilla res neglecta conturbavit viri egregii rationes, commentantis, in *furno διαφανί*: quod quid sit nescio, nisi dicamus intelligi vitrea ista vasa, quibus radices, fructus, flores, herbae, destillantur, quae vulgo dicuntur *Alambica*, *Observat.* in *Polycarp.* *Epist.* p. 611. Πνέξαντες, ad quod itidem adhaesit, recte in *Hesychio* ἐπτήσαντες. WESS. — Alias tamen πνέγειν non torrere significat, sed longe diversam denotat ciborum parandorum rationem, de qua *Kühn* ad *Polluc.* X. 107. conf. *Athen.* II. 65. c. III. 126. c. IX. 365. f. et seq. S.

CAP. XCIII. [1. ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι) *Commode* *Reiskius* monuit, ποταμούς h. l. dici canales e *Nilo* ductos. S.]

5. ἐπομέναι ἀνακάπτουσι) *Aldinum* et *Remig.* ἀναλάμπουσι natum est ex ἀναλάπτουσι, quod etsi rei non male respondeat, posterius vulgato manet. *Aristoteles*, explodens hanc in piscium generatione fabellam, τὸν εὐθὺς λόγον --- ὄντι καὶ Ἡρόδοτος, ὁ μυθολόγος, ὡς νυῖσκομένων τῶν ἰχθύων ἐκ τοῦ ἀνακάπτειν τὸν θορόν. Editur ἀνακάμπειν, quod *Laurentio* et hic repertum fraudi fuit: scripturae in *Philosopho* vitium *Sylburgius* non neglexit. WESS.

Ibid. ἀνακάπτουσι) Legitur ἀνακάψαι in *Aristoph.* *Av.* 580. et in *Schol.* ad vs. 1550. restitui poterit *Hermippo*: Ἐγὼ δ' ἀνέκαψα, λαθὼν γὰρ τὴν διφρηφόρον: nisi quis ἐνέκαψα censeat praefendum: vulgata, sensu cassa, Ἐγὼ δ' ἐνέκα

ψαλάθων τὴν διαφορὸν *Meursium* non videntur offendisse in Panathen. pag. 40. [Eodem verbo utitur *Clearchus* apud *Athen.* I. 6. a.] Si forte legeretur in Cod. *Herodoti* ἅμα τε κάππουσι καὶ ἐξ αὐτοῦ κνύκονται, hoc vulgato non postponerem; quia de piscibus simplex ferme tantum κάπτειν adhibetur. In *Gloss. Herod.* vulgatur Κάππουτες, ἀποδεχόμενοι: Κάψει πίνειν, e *Plinio*, morsu bibere *Casaub.* interpretabatur *Anim.* in *Athen.* p. 669. [ad *Athen.* IX. 388. d.] Eximia notavit *Tib. Hemsterhusius* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 314. et seqq. *Sophron Athen.* VII. p. 286. D. et 323. A. κέστραι βότιν κάπτουσαι. In *Eratosthenis Catast.* c. 38. ὁ μέγας --- ἰχθύς, ὃν καὶ πιεῖν --- coëant literae male distractae, ὃν κάπτειν λέγουσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ ὑδροχόου ἐκχύσεως: non aliter in suis reperere libris *Theon* et interpretes Latini: vid. *Schol.* in *Arati Phaen.* vs. 386. ubi pro κάμπτειν recte κάπτειν iam scribebat *Scaliger* ad *Manil.* p. 62. *Hygin.* *Poët. Astr.* II. cap. 41. Hic videtur ore aquam excipere a signo aquarii. *Schol. German.* p. 134. Piscem dicunt aquarii urnae habere (i. bibere) effusionem. *VALCK.* — Cf. *Koen* ad *Gregor. Dial. ion.* §. 117. S.

11. κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων) Putes hanc ad formam esse IV. 181. τρύφια κατὰ χόνδρους μεγάλους. Certe minuta et pauca grana, quae mox pisculos interpretatur, femellas eructare docetur. *WESS.* — Pro κατ' ὀλίγους doctissimus *Cotray* apud *Larcherum* κατὰ λόγον corrigit, adplaudente *Creuzero* in *Fragm. Hist.* p. 63. interpretaturque magnitudine granorum milii, coll. III. 100, 4. ubi ὅσον κέγχρος τὸ μέγαθος. Quibus suffragari equidem non possum, persuasum habens nihil hic esse mutandum. Non enim conferuntur nunc ova piscium cum milii granis: sed, quemadmodum verbi gr. apud *Athen.* XII. 525. d. memorantur vestes χρυσοῖς κέγχροις (aureis granis) distinctae, sic et hic οἱ κέγχροι, generali quadam vocabuli notione, grana dicuntur; et τῶν ὠῶν οἱ κέγχροι (ovorum grana) intelliguntur ipsa singula ova, vel ovula, si ita loqui fas est. Naturalis verborum structura hunc in modum concipienda, ἀπορβαίνουσι τῶν ὠῶν κατ' ὀλίγους: eā sententiā quam in *vers. lat.* expressi. conf. supra l. 5. et mox l. 12. et 14. Caeterum satis novimus, haud raro κατὰ λόγον et κατ' ὀλίγον temere inter se permutata reperiri: sed hoc quidem loco culpā vacānt librarii. S.

15 et seqq. οἱ δ' ἂν αὐτίαν ἀλῶσι etc.) Quod subditur de

piscibus in mare nantibus et renantibus, verum et in thynnīs, Pontum versus pergentibus, quodammodo apud Athen. VII. pag. 301. E. ex Aristotele Hist. Anim. VIII. 13. Mox Reiskius οἱ δ' αὖ [pro οἱ δ' ἄν] ὁπίσω praeferit. Ego vero fidenter cum Valckenario ἱπαιστικὰ τῶν κεφαλίων et τὰ ἐπιδεία recepi ex IV. 191. Nam ἐπ' ἀριστέρα et ἐπὶ δεξιά, ut edebatur, hic non quadrat, et error est scribarum. Non dissimilis confusio VI. 32. WESS. — Vide Var. Lect. et conf. I. 51, 4. et 5. VI. 33, 2. et 3. Adde Lexic. nostrum Polyb. p. 243. col. b. S.

26. π(πλαται πάντα) Probo Medic. cui plerique ad-sentiuntur I. 212. et IV. 72. Solent alioqui in verbi scriptura, sicuti notum, discordes esse. [vide Var. Lect.] De piscium subita, aquis Nili increscentibus, origine alii aliter. Arch. οἱ ἰχθύες, οἱ τεκόντες ὡς, [l. 29.] paene iustum et legitimum opinor. WESS. — Nobis aliud libri nostri persuaserunt: parum commode post ἰχθύες repetitur articulus; post οἱ ἰχθύες autem commode incidetur oratio: οἱ ἰχθύες, ἐντεκόντες etc. pisces, postquam ova in limo deposuerunt, etc. S.

CAP. XCIV. 3. καλεῖσι μὲν Αἰγύπτιοι κίκι) Nimia admiratio Medic. eiusque τῇκι abstulit a tramite Gronovium. Ecquis τὸ τῇκι memoravit? Mitto Codicum concordem, si Ask. et Pass. seponas, a Florent. dissensum: praetereo medicos, κίκι et expressum inde oleum saepe numero adhibentes: tum Diodorum, Plinium, etiam קיקמן oleum Kik, et קיקין Hebraeorum; quae, a Scaligero, Salmasio atque aliis deposita in medium, si nihili duxit, ut sane flocci fecit Vir Cl., morari eum debuerat omnibus codicibus prior Strabo, illis, quae verissime de Aegypto Noster prodidit, accensens καὶ τὸ κίκι sive κίκι, καρπὸς τις, verba eius sunt, σπειρόμενος ἐν ἀρούραις, XVII. p. 1179. [p. 824. A. ed. Cas. Adde Plin. XV. 7. et, quem ibi Harduin. laudat, Dioscorid. lib. IV. c. 164. ubi σιλλικυπρίον i. q. σίσις Κόπριον.] Sed hoc habet. Incredibilis paene praeiudicatarum opinionum vis est; quae, nisi caute et consulto agas, aciem ingenii et obfuscabit et obtundet. Sillicypria, sive Silicypria explicat Salmas. in Solin. pag. 704. Quod autem habet Arch. [l. 5.] τὰ ἐν ἔλεσι, considerationem meretur. Supra c. 92. ἐν τοῖσι ἔλεσι scribit Vind. ἐν τοῖσι ἔλλησι, prave

citra dubium. Alibi eadem scriptionis conversio, qua de pluribus olim ad Hieroclis Synecdem. pag. 726. WESS. — De kiki cf. Viros doctos ad Hesych. h. v. S.

5. αὐτόματα ἄγρια.) Apollonius Philostrati p. 27. f. ἡδὲ μοι, εἶπε, τὰ ἄγρια καὶ αὐτόματα λάχανα τῶν ἡναγκασμένων. Neque tamen putem, Herodotum absque copula dedisse duas voces, quarum altera prorsus esset superflua: mihi videtur ad αὐτόματα aliquis interpretamenti loco adposuisse ἄγρια. [Is aliquis, puto equidem, ipse Herodotus fuerit, copiam verborum minime aspernatus.] Quae sic sponte sua nascerentur αὐτόματα φέσθαι dicuntur VIII. cap. 138. III. c. 100. Olim, ni fallor, voce aliter collocata sic lib. IV. c. 74. legebantur ista: Ἔστι δὲ σφι κάρναβις αὐτομάτη φεομένη ἐν τῇ χώρᾳ. — ταύτης δὲ πολλῶν ὑπερφέρει ἡ κάρναβις αὕτη, ἥ καὶ σπειρομένη φέεται. VALCK.

8. κόψαντες, ἀπιποῦσι.) Laurentius: alii contusum, ad ignem, alii in sartagine coquant. Melius Salmasius in Solin. p. 686. alii contusum exprimunt, alii frictum excoquant. Ἀπιποῦν est exprimere, ut ἐξιποῦν Dioscoridi V. 85. et 89. καὶ ἐξίπσας ἀνιλοῦ τὸ ἀπορῖν. Ἰποῦν et εἰποῦν non dissimili gaudent potestate; Comici Eq. vs. 920. ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς docte illustravit Hemsterh. ad Plutum vs. 816. Scholiastes Passion. ἀπιποῦσι bene explicuit ἐκπιέζουσι. WESS.

CAP. XCV. 9. τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρεῖται etc.) H. Steph. in Prolegom. p. 741. aliter interstinguit, non dissistente admodum Gronovio, quem vide. Malim quoque cum Abreschio καὶ ἔπ. ἐνδὺς, ὑπ' αὐτῷ καθ. Conopeum operis erat reticulati, instarque ἀμφιβληστροῦ. Paullus Silentiarius:

Καλλυγάνοις λίκτροις περικίδναμαι· εἰμι δὲ κενῆς

δίκτυον οὐ φοιβῆς, ἀλλ' ἀπαλῆς Πλατίνης, culte, Florileg. IV. 32, 2. [Anal. Brunck. T. III. p. 92.] WESS. — Ut nos edidimus orationemque distinximus, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρεῖται ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ. περὶ ταύτην etc. sic ante nos omnes, nisi quod post νύκτα leviter orationem incidit Ald. cum nostro ms. F. iterumque uterque post ἐν τῇ comma ponit, quo significatur τῇ ἰονice pro ᾧ poni: ex scriptis autem libris nulla lectionis adnotata varietas est. H. Stephanus, turbatum hic quidpiam esse sentiens, et in ora suae edit. et in Prolegom. sic legendum interpungendumque censuit, τὴν δὲ νύκτα οὕτω χρεῖται· ἐν

τῇ ἀναπαύεσθαι κοίτῃ, περὶ ταύτην etc. Perspecte ille quidem: cui hactenus suffragatus est Gronov. in Notis, ut eodem modo distinguendum locum censeret; cæterum, incommo- dam et ipse sentiens vulgatam scripturam, abesse quidem maluerat duo verba αὐτῷ χαῖται, sed, quoniam ea *cod. Med.* cum aliis agnoscit, ita tenenda monuit ut αὐτῷ χαῖται legeretur, sibi utitur. Profiteor equidem, semper me offensum fuisse vulgatâ huius loci scripturâ et inter- punctione: nec satis ipse scio, qui factum sit, ut eundem locum in *Var. Lect.* absque notatione prætermiserim; quum, si nihil aliud habuissem, saltem speciosissimæ *H. Stephani* emendationis mentionem facere debuissem. At, ecce! iam multo etiam gravioris negligentiae me ipse ac- cusare cogor. Nam nunc maxime, optimum nostrum codi- cem *F.* denuo evolvens, perspicue in eo scriptum video, quod ad hunc diem observationem meam effugerat, τὴν δὲ νύκτα, τὰ δὲ αὐτῷ χαῖται· ἐν τῇ etc. quam scripturam (τὰ δὲ, i. q. κατὰ τὰς vel οὕτω: conf. saltem c. 108, 4.) nemo, qui vel primis labiis Herodoti Musas attigit, dubitabit sinceram esse manum auctoris. Quo loco iterum iterumque gratissi- mum meum animum illustri domino SCHELLER-SHEMIO pro codicis huius usura ad hunc usque diem liberalissime mihi concessa, itemque *Creuzero* meo, quo intercedente ille beneficio hoc me adficere dignatus est, lubens merito publice testatum facio. Simul vero illud profiteor, fieri quidem posse, ut unus hic codex sit ex omnibus, qui genuinam auctoris scripturam hoc loco servarit; sed fieri etiam potuisse, ut, quod mihi ipsi accidit, novam *Hero- doti* editionem ad fidem veterum librorum emendatam paranti, qui in excutiendum hunc manuscriptum codi- cem (unum ex omnibus, quem meis usurpare oculis li- cuit) præcipuam adhibere curam debueram, idem non- nullis etiam ex illis hominibus acciderit, qui aliorum ἢ gratiam alios Musarum codices contulerunt. Mox *l. 11. ὅπ'* αὐτῷ scribens noster codex, verba hæc ad præcedens ἐνδύ; refert, sed præmisso commate ὅπ' αὐτῷ καθεύδει iungit; quod fortasse non deterius vulgato ὅπ' αὐτῷ. Quid sit vero quod dicat Herodotus, per rete ne conari quidem pungere culices, non dixerim equidem. *S.*

CAP. XCVI. [3. τῷ Κυρηναίῳ λωτῷ. Hæc est arbor

lotus, cuius supra in transcurso mentionem feci, ad cap. 92, 9. S.]

6. γόμφοις πυκνοῦς) *Densos et longos stipites* Interpres. Ego *clavos* censebam, quibus utique in navium conpage suus usus. Notum Poëtae Γόμοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἄρμο-νίσιν ἄρην, *Odyss. E'. 248. et Nonni XL. pag. 1044, 10. Φράξατε λεπταλέοισι σσηρότα δούρῃα γόμοις*: unde ipsae na-*ves πλοῖα γομφωτά Strabon. XVI. p. 1076. B. [pag. 741. ed. Cas.] WESS.* — Mira vero locutio, περὶ γόμφοις περιέχονσι τὰ ξύλα, *circum clavos circumnectunt ligna*; quum expectas-*ses, clavis connectunt.* Tractavit hunc locum *Schneiderus* in *Lexic. voc. Γόμφοις*, nec vero prorsus ad liquidum perdu-*xit*: illud recte videtur observasse, non tam *navis* structu-*ram, quam ratis, hic describi.* Sunt autem etiam alia in hoc capite, expeditu haud admodum facilia. S.

9. ἐν ᾧ ἐπάκτωσαν) Ignotum vulgo hinc debuerat eno-*tari* verbum ἐμπακτῶσαι, significans γομφῶσαι vel συγγο-*μῶσαι.* Galeo versus obversabatur *Homeri ex Od. E'. 248. Γόμοισι δ' ἄρα τήν γε etc.* Saepe verbum πακτοῦν, semel atti-*git Eustathius* hunc *Herodoti* locum, ad *Od. E'. p. 220, 27. velut Herodoteum* excitans, πακτοῦσι τὰς ἁρμονίας βύβλω, *quod interpretatur κατασφαλίζονται, significatum Aristophaneis* adfirmans, et his *Sophoclis, καὶ δῶμα πάκτου, quae sic emendate scripta* bis terve alibi etiam adhibet: tametsi autem ita scribendum dudum monuissent *H. Stephanus Annot. in Soph. p. 13. et Is. Casaubon. in prima Edit. nota-
rum in Diog. Laërt. p. 172., perversa tamen scriptio, καὶ δῶμ' ἀπάκτου, per editiones Sophoclis Ai. vs. 579. propagata, Sui-
da potissimum auctore, verbum nobis peperit minime Graecum, ἀπακτοῦν. VALCK. — Correxerit Brunck. S.*

11. διαβύνεται) Sic *Ald. et Medic. bene, atque hinc Gronov. cui iungetur* haud male *Küsteri* observatio ad *Hesychii Διαβύσσει.* Quod insequitur, *δύνανται, retineo.* Frequens ea structura optimo cuique, ut *II. 125. Adde Diodorum V. 8. et illic congesta. WESS.*

15. κατεβράμμεν ῥίπεϊ καλάμων) *Reisk. ῥίπεϊ ἢ καλάμω, cui non adstipulor. ῥίπεσι Homeri Odyss. E'. 256. Hesychius et Eustath. interpretantur, πλέγμασιν ἐκ καλάμων. Diosco-
rides I. 55. ῥίπον ἐκ καλάμου dabit; et ῥίπους ἐκ Φονίκων Aga-
tharchides p. 47. ed. Huds. quo genere Aeneas in Tactic.*

c. 50. et 57. cum *Casaub.* scholiis. Usu feruntur ῥίψ, ῥίπης, quod glossator huic loco adscripsit, τὸ ῥίπος, (unde *Homeri* et *Nonni* ῥίπισι) et ὁ ῥίπος. At hinc abeo. Θύρη crates illa dicitur, quoniam eius figuram et formam praeferebat, quae *Porti* iusta opinio. *WESS.* — Sic VIII. 51, 9. Θύραι sunt *asserēs, tabulae*. Conf. *Schneid. Lexic. Gr.* hac voce. S.

21. τοῦτο γὰρ δὴ οὐνομά ἐστι etc.) Grammaticorum natio βάρην Ionici commatis censet. *Phavorinus*, βάρεις, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. *G. Corinthus* consimiliter. Hinc βαρβάρους βάριδας *Euripides* *Iphig. Aul.* 297. *Ionicas*, quod gens illa pro barbara putaretur, ridicule explicat *Ios. Barnesius*. Spectavit enim Aegyptios, *Aeschyli* exemplo, qui *Suppl.* vs. 880. Αἰγυπτίαν δὲ βάρην οὐχ ὑπερβορῆ. *WESS.*

CAP. XCVII. 2. τῇσι ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ νήτοισι) *Diodorus*, ὁμοίᾳ γίνεται ταῖς Κυκλάδι νήτοισι I. 36. ubi plura. Πόντος de mari Aegaeo recurret semel iterumque, quo de aliàs. Nunc considerata quae de navigatione produntur, [I. 8 seqq.] ἐστὶ δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ παρὰ etc. Sunt enim, si Latina interpretis amplectaris, a vero alieniora. A Naucrati urbe comoda navigatio, per eum alveum, qui Canobicus cap. 17., quocunque erat tempore Memphim versus: agris Nili inundatione mersis praeter ipsas Pyramides peregebatur cursu extraordinario. Itaque *Reisk.* ἐστὶ δὲ οὐ τῇδε οὗτος, ordinaria autem navigatio illuc non fert, uti vertit; *Pauw* vero, ἐστὶ δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ καὶ etc. neque sola haec navigatio est, verum etiam iuxta etc. ut *μούνος*, quae vox tali verborum ordine saepe defit, intelligatur. Res ipsa verissima est, coniecturarum arbitrium mihi nunc non sumo. *WESS.* — Latinam correxi versionem: in Graecis nil mutandum. οὐκ οὗτος facile patet accipiendum h. l. de consueta et ordinaria navigatione. S.

CAP. XCVIII. 2. ἐς ὑποδήματα ἐκλείπεται) Ἐξαίρετως, quod legitur apud *Stephanum Byz.* voc. Ἀνθυλλα, si Codices exhiberent scripti, hoc uno forsitan in loco videri posset vulgatae voci praeferendum, ut data diceretur *Anthylla* praesertim in calceos τοῦ αἰὲ βασιλεύοντος Αἰγύπτου τῇ γυναικί, uzoribus Regum Aegypti, qui sibi invicem succederent. [At nihil est quod in librorum constanti scriptura desideres.] Formulae sunt usitatissimae, οἱ αἰὲ βασιλεύοντες: οἱ

αἱ δὲ δικάζοντες: οἱ αἱ δὲ ἄρχοντες: in lapide Cretensi οἱ αἱ δὲ κόσμοντες memorantur. [Cf. Lex. Polyb. p. 11.] Recte monuit Galeus, apud Athen. I. p. 33. f. Anthyllam datam diei Reginis εἰς ζῶνας: quod sane legitur in talibus frequentius: vid. B. Brisson. de Regn. Pers. p. 100. et 133. et Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 62. [lib. I. c. 52.] Quae Gellio sunt adscripta p. 428. et Xenophontis Κυρ. Αναβ. p. 40. ab Hutchinsono, aliis debentur: usum istum praepositionis εἰς attigit Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. 1013. VALCK.

Ibid. εἰς ὑποδήματα ἐξαίρετος δίδοται) Persarum istum morem explicuit B. Brissonius Regn. Pers. I. 108. non neglecto Athenaeo I. 25. [c. 60. nostrae ed.] qui de Anthylla, sive, ut scribitur Antylla, ἧς τοὺς Φέρονες οἱ τότε βασιλεῖς, Αἰγύπτιοι τε καὶ Πέρσαι, ταῖς γαμεταῖς ἰδίδουσαν εἰς ζῶνας, non exiguο, uti adparet, discrimine. [Nec vero ista ex Herodoto citantur apud Athen.] Archander autem [l. 6.] nepos-ne Achaei an filius sit habendus, dubium videtur. Vir Celeb. nepotem putat; Pausanias filium. Ἀρχανδρὸς, scribit VII. 1. p. 522. Ἀχαιοῦ καὶ Ἀρχιτέλης εἰς Ἄργος ἀφίκοντο ἐκ τῆς Φθιώτιδος ἐλθόντες δὲ ἐγένοντο Δαναοῦ γαμβροί. Quare Φθίος Archander ex loco, unde venerat. Memini Φθίον τοῦ Ἀχαιοῦ ex Stephano in Ἑλλάς, Archandri patrem Phthium minime. Quem tandem sequemur, Pausaniam, an Gronovium? WESS. — Potuerat tamen Gronov. auctoritate Stephani sententiam suam tueri. S.

CAP. XCIX. 3. κατὰ τὰ ἥκουον) Non erat cur hoc spernerem. [Nempe τὰ, quod olim aberat editis, dedere codd. Arch. Vind. Pass. Ask. Paris. B. quibuscum faciunt alii Paris. et F.] Tale κατὰ τὰ ὥρα ex schedis, IV. 76.; tale κατὰ τὰ συνθήκαντο VI. 88., et in msstis V. 112. nec diversum erat κατὰ τὰ εἶλοντο V. 12. [V. 11 extr.] quod Medic. mutavit. Scripsi quoque [l. 4.] τὸν Μῆνα, τὸν πρ. βασιλ. obsecutus membranīs, et narrationi c. 4. WESS.

5 seq. οἱ ἱερεῖς ἔλεγον, τοῦτο μὲν, ἀπογεφυρῶσαι) Et hīc duobus utor msstis; qui incongruo, quod vulgata post se trahebat, bene medentur. Probe novi, τοῦτο μὲν post pauca [l. 17 seq.] recurrere, quae repetitio non insolita, sicuti VI. 114. 122. 126. atque alibi. [Scil. huic τοῦτο μὲν, respondet illud τοῦτο δὲ, quod l. 22. legitur: quia vero nimis longum hinc est intervallum, repetitur interim τοῦτο

μὲν l. 17 seq.] Maior difficultas τὸ ἀπογεφυρῶσαι urget; cui tollendae quid Gronovius inpendcrit, notata patefaciunt. Pontes, quibus Memphim rex separaverit, non bene disputationi narrationique conveniunt. Quam ob rem Reiskius ex Medicei inserto καὶ deficere quaedam opinatus, τοῦτο μὲν refingit ἀπὸ τοῦ θυρῶσαι τὸν ποταμὸν καὶ κτίσαι τὴν Μίμφιν, oggesta mole, velut foribus oppositis, fluvium exclusisse, et Memphin condidisse. Verum copula illa sublestae fidei est, damnata a plerisque libris, et propterea inducta. Hesychii ἀποθυρούμενος, ἀποκλεισμένος, foribus exclusum, quales in Comoediis saepe commissatores, indicat, et insolente translatione amni adcommodatur: mitto citra necessitatem et schedas addita alia, nec aegre fero doctam istam operam. Mihi lenior commodiorque videbatur medicina in ἀποστενυγρῶσαι. Docuit Galenus in Hippocrat. de Morb. Vulgar. p. 456. στενυγρὸν Ionibus tantumdem esse ac σπινὸν, et στενυγρῶσαι humorum vias occludere et arefacere, συναγαγὴν τῶν ὑγρῶν τὰς διεξόδους καὶ ξηρᾶναι: nec discrepat Erotiani iudicium; στενυγρῶσαι esse ait ἀποστενυγρῶσαι καὶ πυκνῶσαι τόπον τινὰ, ἐν ᾧ ὑγρασία ἐστὶ. Erit itaque ἀποστενυγρῶσαι τὴν Μίμφιν, eam sicciorem abducta aqua reddere, et in artum quodammodo cogere. Quorum utrumque abs Aegypto rege inchoatum et absolutum fuisse, scriptor exponit. Venerat, ut sollicitis plura solent, et ἀπεταφρεύσαι τὴν Μίμφιν in calamum et mentem. Sed nolo coniecturis indulgere nimium. Viderint peritiores, et Diodorum I. 50. addant. WESS. — Haec pererudite, ut solet, Vir longe doctissimus. At tanto nunc non opus erat molimine. γέφυρα, ut perspecte Schneiderus in Lexic. monuit, non modo de ponte proprie nominato dicitur, sed et de aggere, ut Iliad. εἰ. 89. Et γεφυροῦν, non modo ponte iungere, verum etiam aggere complere, aut velut aggere obstruere, Iliad. φ'. 245. Sic isthmum Pindarus Nem. VI. 67. πόντου γέφυραν, et Isthm. IV. 34. γέφυραν ποταμῶδα. Quare haud incommode ἀπογεφυρῶσαι τὴν Μίμφιν intelligetur iactis aggeribus Memphin (a Nilo) secludere, et ab inundatione tutam praestare. Et percommode etiam καὶ particulam probati adiiiciunt codices. Scilicet: putares Memphin, utpote ad ipsum Libyae montem sitam, semper ab inundatione tutam fuisse: sed hoc etiam solum, in

quo *Memphis* condita, opere hominum in sicco positum est, et quidem antiquissimis temporibus, sub primo rege *Mene*, ut quidem sacerdotes Herodoto narrarunt. Verbum ἀπογεφυρωσαι idem *Reiskius*, qui mutatum voluerat, haud multo post eadem notione, quam nos probavimus, defendens: „Hanc significationem, inquit, verbo inesse „posse, patet e simplici γέφυρα, quod non modo *pontem*, „sed etiam, ut *Homero* passim, intervallum inter binos „quosque aciei ordines notat. Hoc sensu verbum γεφυροῦν „simplex occurrit apud *Eusebium* in *Chronico*; ubi de „*Hadriano* sic tradit: Ἀδριανὸς ἐχρίμασεν εἰς Ἀθήνας, μνηθεῖς „τὰ μυστήρια, καὶ γεφυρώσας Ἐλευσίνα, κατακλυσθεῖσαν ὑπὸ „Κηφισσοῦ ποταμοῦ.“ Sic ille Vol. III. *Animadv.* in *Graecos* auctores, p. 106. S.

13. ὃς ἀπεργμῆνος ῥέει) Negante adposita voce ab eodem viro clar. [*Reiskio*] οὐ ῥέει scribitur. WESS. — Hanc conjecturam ille in *Animadv.* editis repetens, intelligit, unde exclusus Nilus non perluit. Equidem in vulgato nihil desidero. S.

CAP. C. 3. ἐν τούτοις δὲ γενέσθαι ἀνθρώπων) Hoc placuit. *Reiskius*, damnatis, quae *Miscell. Lipsiensia* habent, refingit, addito pronomine, ὧν ὀκτωκαίδεκα, labore, ut ego quidem censeo, frustraneo. Verius est, τόπερ τῇ Βαβυλωνίη turbari non oportuisse. De *Iosepho* vero quid dicemus aliud, quam haec negligentissime versasse, reginaeque *Nicaulae* sive *Nicaulis* inpegisse nomen, quo usa numquam fuit: non exagitabo hominem, satis poenarum doctissimo S. *Bocharto*, *Phalegi* II. 26. dantem. WESS.

6. τόπερ ἐν τῇ) Ferri nequit: pristina lectio, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ, [quam *Gron.* mutaverat] revocabitur; nisi forte plures libri scripti *Mediceo* concinant: tum commode scribi poterit: οὐνομα ἦν --- τόπερ τῇ ἐν Βαβυλῶνι, Νίτωρις. VALCK.

11. καινοῦν τῷ λόγῳ) Mirifica peperit verbum illud commenta: si et ego aberravero, peccabitur intra spem veniae. Legitur in *Gloss. Herod.* Καινοῦν, τὸ χρεῖσθαι λόγῳ καινῷ. Hinc sua transsumsit *Suidas*, cuius interpres: „Καινοῦν ap. *Herod.* significat novo quodam sermone uti:“ absurde. Utilior *Hesychii* nota: Καίνισαι, καινῷ χρεῖσθαι, καὶ ἐγκαίνισαι. De *Perillo*, qui, *Phalaridis* iussu tauro inclu-

sus, artis suae opus teterrimum primus auspicatus est, ut scribit *Valer. Mar. IX. cap. 2. ext. 9. Callimachus fragm. cxiix.* πρώτος ἐπὶ τὸν ταῦρον ἐκαίνισεν. Ab Herodoto potuit καινοῦν in eumdem sensum adhiberi, scribique: ποιησαμένην γὰρ μιν οἶκημα περίμηκτες ὑπόγειον καινοῦν μὲν λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανήσασθαι: quod fieri curaverat spatiosum conclave subterraneum, verbo quidem auspicatam, sed revera alia fuisse meditatam. Alibi apud Herod. opponuntur πρόσχημα μὲν ποιούμενος, et ἐν νόῳ δ' ἔχων. *Thucyd. VI. 76.* ἤκουσιν ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ἣ πυθάνεσθε, διανοία δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν: in quibus διανοία proximum accedit ad Herodoteum νόῳ. In talibus ubique permutantur προφάσεις et λόγος. Pervulgatae sunt formulae, ut apud Latinos verbo et revera, λόγῳ μὲν sive λέγων μὲν, βουλόμενος δέ· λόγῳ μὲν, τὸ δ' ἀληθές· προφάσει, vel προφάσει μὲν, τὸ δ' ἀληθές. Postremum illud Maximo Tyrio restitutum voluit accuratissimus Marklandus, XXVII. 8. ubi minori molimine scribi poterit: ἐρᾷ φησι μὲν τοῦ ὄρω μένου, τὸ δ' ἀληθές ἐρᾷ κάλλεος ἀληθεστέρου. VALCK.

Ibid. ὑπόγειον, καινοῦν τῷ λόγῳ) Praestet-ne ὑπόγειον an vulgatum, in Grammaticorum est controversiis. Operose litem examinaverat Coprogenius, quo de Suidas in Ἀνάγειν. Hic molestum magis est καινοῦν τῷ λόγῳ. H. Stephani καινοῦν [in ora positum] alienum prorsus videtur: alii aut ἐγκαινίζειν praeferunt, aut καινίσαι μὲν λόγῳ, quem fere in modum Sophocles Trachin. 877. καὶ τι καινίζει στέγη. Editio patrocinator Scholiastes *Passion.* et Λέξιων Herodoti auctor voce καινοῦν, adscribentes, τὸ χρησασθαι λόγῳ καινῷ, et ex illis Suidas: praetexuisse videlicet aedificio reginam novi quidpiam, ut Aegyptios videndi studio adliceret, quorsum etiam vergit *Abreschii* sententia, *Diluc. Thucyd. pag. 67.* Fortasse invenietur, cui καινὸν τῷ λόγῳ, si color recepto constare non poterit, probabitur. Vide *Berglerum* in *Alciphron. I. 9.* WESS. — Comma, quod ante ὑπόγειον e superioribus editt. in nostram transiit, rectius delebitur. „Καινοῦν, ait *Reisk. l. c. pag. 107.* non satisfacit, „neque tamen reperio quod substituam.“ Violentam *Toup*ii novationem (*Emend. in Suid. P. III. p. 468. ed. Lips., pag. 193. ed. Lond.*) ξεινωνα μὲν λόγῳ, ante *Borh.* adoptans *Larcher*, suo idiomate sic reddidit, *qu'elle déstinait en apparence à des festins.* Infinitivum verbi, non

accusativum casum nominis substantivi, hoc loco posuisse *Herodotum*, ex universa orationis structura et ex sequenti verbo μηχανᾶσθαι intelligitur. Ego, vulgatam scripturam, satis et abunde firmatam videns, in eandem interpretatus sum sententiam, quam his verbis *Valla* expresserat, *per caussam quidem novi operis*. Sic fere *Thucydides* III. 82. καινοῦσθαι τὰς δεινοίας dixit, nova in usum vocata esse inventa, novas excogitatas rationes. Nempe regina illa, cameram istam subterraneam extrui curans, nil aliud prae se ferebat, nisi se novum quoddam et insolitum opus moliri. Sed nunc, ubi animadverto ad istam sententiam oportuisse ποιουμένην scribi in praesenti tempore, non ποιισαμένην in praeterito, recordorque subterraneam cameram non admodum novum fuisse apud Aegyptios inventum, in eam partem magis inclino, ut interpretationem probem quam *Valckenar.* in animo habuisse videtur, quamque planius *Schneiderus* in *Lex.* expressit: scilicet, prae se tulit regina, in augurare et dedicare se velle illam cameram. Consentaneum enim videri debet, καινοῦν idem atque καινίζειν valere. Simplex autem verbum καινίζειν vim habere compositi ἐγκαίνιζειν, (i. e. καθοσιῶν, καθιεροῦν, coll. *Polluc.* I. 12.) testimonii *Callimachi* et *Hesychii* constat a *Valck.* citatis. S.

16 seq. ῥίψαι εἰς οἶκημα σποδοῦ πλέον) Non dissimile Persarum supplicium ex *Ctesiae* Persic. c. 47. 50. 51. his admodum *Corn. Pauw* et *Abresch.* [cf. *Valer. Max.* IX. 2, 6.] At illud, atrox admodum et crudele, vitae finem adferebat: Regina in cineres insiliit, ὅπως ἀτιμώρητος γίνεσθαι, quo esset impunita. An ut poenam, quae ab Aegyptiis imminebat, voluntaria morte vitaret? [Sic videtur.] an ut sese abderet? Alterutrum sane in alim, quam cum *Clar. Pauw* εἰς ὄχημα, in vehiculum cinere plenum, sufficere. Redolet enim recentius quidpiam. *WESS.* — Ad supplicium quod spectat apud Persas usitatum: de homine qui eiusmodi supplicio adficiebatur, *Ctesias* Persic. cap. 48. ait, εἰς τὴν σποδὸν ἐμβάλλεται καὶ ἀπόλλυται: rursusque cap. 51. ἐμβάλλεται εἰς τὴν σποδόν: et cap. 52. ὁ δὲ (βασιλεὺς αὐτόν) εἰς τὴν σποδὸν ἐνέβαλεν. Quod vero in anonymi auctoris libello de *Mulieribus bellica virtute aut prudentia claris*, in *Bibliothek der alten Literatur* etc. Göttingae 1789. edito, p. 13 seq. de *Nitocri* ita scribitur, ἐαυτὴν δὲ εἰς οἶκημά τι σποδοῦ πλήρη

ἐμβαλε, non idcirco sollicitanda constans librorum Herodoteorum scriptura, sed temere ibi πληρης pro πλήρης positum. Caeterum conf. quae ad c. 140, 3. notamus. S.

CAP. CI. 2. κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότης) *Platonis* Politic. pag. 188. f. οἱ περὶ τὰ πολιτικά κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ex parte convenit, non omnino. Tentabat Reiskius κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητας, aut potius λαμπρότης ἔχόμενόν τι. Quale quidem fulcrum si ad explendam structuram adscisceretur, non obluctarer. Potest certe dictio locum tueri, etsi rarior, huiuscemodi praesidio. Lege *Abreschii* Diluc. Thucyd. p. 690. WESS. — κατ' οὐδένα οὐδὲν εἶναι λαμπρότης; legendum commode suspicatur *Benedictus* in Act. Sem. phil. Lips. II. 289. Videtur tamen stare posse vulgatum. οὐδὲν λαμπρότης, est nihil splendoris : κατ' οὐδὲν, fere nihil, tantum quantum nihil; quod gallice diceret *autant que rien, vel à peu-près rien*. Sic κατὰ comparationi inservit II. 10, 11. IV. 23, 11. IV. 181, 6. Rursus idem ac fere, circiter, valet II. 145, 14, 16 et 18. VI. 79, 6 seq. Orationis structura similis illa erat, c. 93, 11. ἀπορβαίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων: ubi quidem κατὰ alia notione ponitur, ac possis ibi ad genitivum τῶν κέγχρων intelligere τινὰς vel μέρος τι, sed rectius ibi pariter rationem constructionis hoc modo intelliges, ut statim cogites ἀπορβαίνουσι ὀλίγους τῶν κέγχρων, spargunt granorum nonnulla, tum accedente κατὰ ad ὀλίγους, spargunt idemtidem granorum nonnulla, id est, spargunt grana minutis portionibus, spargunt paullatim grana. S.

[6. ὕστερον δηλώσω) Vide cap. 149. S.]

CAP. CII. 1. τοῦ ἐπὶ τούτοις γενομένου βασιλέως) Trecentos et xxx. reges intelligit, quos ex commentariis nominatim sacerdotes adnumerabant, quorumque postremus Moeris. *Diodorus* quidem Sicul. I. 53. ἐπτά γενεαῖς, septem generationibus, Sesostri Moeride recentiorem statuit, secutus alios; sed *Nostri* potior fides et auctoritas, quippe multo vetustioris ac seriem regum et successorum Sesostri ita nectentis, ut bene procedat. Pertinet huc elegans et operosa disputatio *Ampl. Bouherii*, Dissert. Herod. cap. 7. Iam cum Moeris annis ferme nongentis prius mortem cum vita commutaverit, quam Herodotus in Aegyptum est profectus cap. 13., abierint praeterea anni circiter octingenti a bello Troiano ad eiusdem usque tempora, cap. 145. et

ab Hercule Alcmenae filio fere nongenti; consequitur his ex narratis manifesto; *Sesostrin* ne integro quidem seculo ante bellum Troianum vixisse, aequalem Herculi Alcmenae filio, vel paullo inferiorem. Plura *Iac. Perizonius Orig. Aegypt. cap. 16. WESS.* — Neque vero diserte *Herodotus* ait, proximum *Moeridis* successorem *Sesostrin* fuisse: neque continuam regni Aegyptiaci historiam scribere constitutum illi erat, sed potiora solum quaedam momenta ex illa commemorare. S.

9. στρατιὴν πολλὴν τῶν λαβῶν) Aut e contextu τῶν videtur eiiciendum, aut in ἀστῶν transmutandum, quod malim. Ἄστροι, ἐγγενεῖς etiam dicti et ἐγχώριοι. *Herodoto* sunt indigenae, lib. II. c. 172. III. 99. IV. 33. et 68. Opponuntur ἀστροὶ et ξεῖνοι II. 160. et III. 8. Pötuerat *Sesostris* et in istam expeditionem nobilissimam ξείνους. conscribere, nam iam ante sibi subiecerat Arabas et Libyas secundum *Diodor. Sic. I. 53.* et postea certe peregrinis usus est ad aedificanda templa, quibus inscribi voluit, ὡς οὐδεὶς ἐγχώριος εἰς αὐτὰ μεμόχθηκε, eodem teste *Diodoro I. 56. VALCK.*

Ibid. στρατιὴν πολλὴν λαβῶν) Ab *Alda* venit πολλὴν τῶν λαβῶν, deditque ansam doctis viris varia machinandi; quorum ego consilium laudare possum, operà non uti. Insititium vocabulum est et nulli usui, meritoque schedarum iudicio damnatum. Mox [l. 11 seq.] δεινῶς γλιχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας corrigitur a *Reiskio* μαχομένοις, sicuti περὶ ἐλευθερίας μαχεσάμενοι I. 95.; neque enim γλίχεσθαι περὶ τινος in sermonis usu versari. Atque hoc ego non nego: imo vero τῆς ἐλευθερίας γλιχομένοι sunt in msto *Ast. VIII. 143.* Nec verbum tamen muto, aut praepositionem detraho: potest enim idem videri ac περιγλίχεσθαι, et sunt aliorum, eiusdem notionis verborum, similes structurae, ab *Abreschio* conductae ad *Ph. Cattieri Method. pag. 86.* et *Dilue. Thucyd. p. 722. WESS.*

11. γλιχομένοις) Tueri voluit in hac sede vir eruditione clarus et humanitate: mihi, quod ipsius pace dictum sit, dudum placuit altera coniecturarum *Reiskii*, genuinumque videtur, δεινῶς μαχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας: quae consuetudo *Herodoto* est aliisque scribendi ratio, verbo μάχεσθαι similibusque praepositionem περὶ hunc in sensum passim adiungentibus. De multis pauca ponam *Herodoti. VII.*

135. εἰ ἐλευθερίας πειρήτατο, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλευοῖς ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεσι. V. 2. ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γινομένων τῶν Περσινθίων: optime *Valla*, pro libertate strenue pugnantes. Egregium de Graecis Persa testimonium dicit lib. VIII. cap. 26. οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιοῦνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς. *Anaximenes*, Ion certe, apud *Diogen. Laërt.* II. 5. μέλλουσι δὴ ἀμφὶ τῆς ἐλευθερίας πάντων Ἰωνες Μῆδοις καθίστασθαι ἐς πόλεμον. Si quando constiterit, quod vix opinor futurum, γλίχεσθαι περὶ τῆς ἐλευθερίας etiam alibi reperiri, levis erit huius chartae iactura. Ceterum in gentium bellicosarum regionibus, quas statuit Sesostris, columnae fortitudinis ipsorum indicem habuerunt insculptum αἰδοῦν ἀνδρός: quod, a *Diodoro* monitum I. 55. non adnotavit *Herodotus*, memorans tantum τὰ γυναικὸς imbellium columnis indita. *VALCK.* — At verbum μάχεσθαι, si olim hic positum statuimus, quonam tandem vel casu vel consilio in γλίχεσθαι mutatum fuisse putabimus? Retractavit dictum ipse doctissimus *Valck.* in Nota ad VIII. 143, 8. et tenendum h. l. γλίχεσθαι statuit, sed abiiciendam περὶ praepositionem. Sed et hoc quo iure facturi essemus, velim scire. Dicamus potius, verbum γλίχεσθαι plerumque quidem cum nudo genitivo construi: id autem (quemadmodum aliis in verbis cum eodem casu constructis) fieri per ellipsin praepositionis, quam hic adiectam dedit *Herodotus.* S.

18. καὶ δὴ καὶ αἰδοῖα γυναικὸς προσενέγραφε) *Iosepho* placuit haec narratio, plura inde derivanti, quam necesse erat, lib. VIII. Ant. c. 10, 3. Ferebant olim *Margaretham*, *Danorum* fortissimam reginam, simili exemplo in dedecus gentis *Sueonum*, veluti socordiam exprobrando viris, ea parte, quam in feminis natura tectam voluit, numum signavisse. Quam fabulam docte exploserunt *Pontanus*, *Rer. Danic.* lib. IX. p. 544. et *Elias Brennerus*, *Thes. Num. Sueogoth.* p. 20. *WESS.* — In *Var. Lect.* ad h. l. ubi *Eustath.* in *Homer.* p. 688. citatur, debebatur p. 668. qui locus in ed. Bas. est p. 537, 46. S.

CAP. CIII. 11. τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσθέντες) Aliter *Valer. Flaccus* V. 420., quo de dissensu ad *Diodori* I. 55. *WESS.*

CAP. CIV. 1 seq. φαίνονται - - οἱ Κόλχοι Αἰγύπτιοι)

Haec ut ambigua admodum examinavit *Theo*, ἐπὶ δὲ εὐθείας, scribens, ὡς παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῇ πρώτῃ· εἰσὶ δὲ καὶ Αἰγύπτιοι Κόλχοι, varie aberrans. De libro primo taceo; potest enim amanuensis esse peccatum. Magna culpa haeret in mutato vocabulorum ordine. WESS. — Si οἱ Αἰγύπτιοι praemisso articulo scripsisset *Theo*, excusari non posset; nunc vero vacat fortasse culpā, nec dissentit admodum a *Nostro*: cuius de *Sesostri* et de *Colchis* famam *Apollonius* etiam *Rhodi*us secutus est, *Argonaut.* IV. 272 seqq. ubi in Scholiis nominatim etiam citatur *Herodotus*. S.

[6 seq. νομίζεν δ' ἔφασκεν etc. Inserenda h. l. versioni nostrae latinae haec verba: Putare autem se, dixerunt *Aegyptii*, esse *Colchos* de exercitu *Sesostri*s. S.]

12. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι) Lege Gronovii doctam observationem de discrimine τῶν Σύρων καὶ Συρίων. [Σύριοι, quando a Syris distinguuntur, proprie Cappadoces dicebantur; Σύροι, Syriae incolae, a mari mediterraneo usque ad Euphratem. Conf. Adn. ad I. 6, 3. et ad I. 72, 9. cum Var. Lect. ad I. 72, 9.] *Iosephus*, Σύρους τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ populares suos intelligens, criminandi occasionem multis obtulit. Nota sunt certamina *Ramiresii de Prado*, *Marshami*, *Spencerique* pro *Aegyptiis* eorumque circumcidendi more antiquissimo; et pro *Iudaeis* *Th. Gatakeri*, *Herm. Witsii*, *Christ. Wormii* de Corrupt. Antiq. Hebr. Vestigiis lib. II. 10. p. 128. et *P. Ern. Jablonskii* Prolegom. Panth. Aegypt. Sect. VII. p. 13. Est sane *Wormii* disputatio in carpendo *Herodoto* nimia; neque ad redarguendum, si requiratur, difficilis. Nec absolve tamen *Nostrum*; quem *Iudaeorum* familiarem usum habuisse, expiscari non potui. *Phoenices Syrosque Palaestinos* non neglexit, eos innuens, qui loca regionis maritima habuerunt, quales *Philistaei*: at hos genitalia circumcidisse, a veritate alienum videtur. Lege *Samuel*. lib. I. c. XVIII, 25. et 27. quaeque ibi *Io. Clericus*. Hic vero strigilem criticam, asperissime *Herodotum* radentem et lancinantem, *Guil. Iamesoni* ex *Spicil. Antiq. Aegypt.* c. 14. non posthabuissem, si modum servasset. Falli possunt scriptores atque in fraudem ab aliis indui. Dolo malo qui agunt, et consulto, ut alios circumscribant, mentiuntur, boni viri nomine digni non sunt. *Herodotum* falsa narrantem et rumore deceptum cognovi,

mendacem nondum. Eos ego non laudo, quibus volupe est, mortuos rodere, criminationibusque partim falsis, partim incertis, ut mendacii teneantur crimine, adurgere. WESS. — Consuli, praeter alios, de eodem argumento possunt *Michaelis*, in *Mosaisch. Recht*, T. IV. §. 185. et qui ab illo citantur auctores. S.

20. ἀρχαῖον γὰρ δὴ τι φαίνεται ἰόν.) Idem atque superius ἀπ' ἀρχῆς, ab antiquissima aetate: quod verum esse constat. In Aethiopibus censebantur Troglodytae, qui omnes παραπλησίως τοῖς Αἰγυπτίοις circumcidebantur, teste *Diodoro* III. 52. Usi et *Homeritae* in Arabia eodem fuerunt ritu, ex quibus hodierni Aethiopes sive Habessinii. Vide *Iobi Ludolfi* *Histor. Aethiop.* lib. III. 1. et eiusdem *Commentarium*. Ἐπιμυσομένοι Αἰγύπτῳ alii sunt, [nempe populi quos paulo ante nominaverat:] non Aethiopes. WESS.

CAP. CV. 2 seq. λῖνον μόνον οὗτοί τε καὶ Αἴγ.) Multa *Gronov.* pro *Herodoto*. Si liqueret, Aegyptios in lino elaborando, carminando, nendo, diversum quid a ceteris nationibus observasse, uti in textura c. 55, argumenti pondus caussam magis premeret. Validius est, quod de consimili vitae instituto et sermone additur. Nollem autem, [l. 3.] καὶ κατὰ ταυτὰ καὶ ἡ ζῶν πᾶσα καὶ etc. vir Celeb. sublata distinctione, aptasset arte. Perit ita vis ratiocinii ex lino; nec verum est, solos Aegyptios et Colchos linum tractasse. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

CAP. CVI. 1. Τὰς δὲ στῆλας, τὰς ἴστας etc.) Sic praestat ex scriptis. Mutarunt scribae, quod ordo verborum insolentior videretur. Sic tamen V. 103. καὶ γὰρ τὴν Καῦνον, πρότερον οὐ βουλομένην, συμμαχεῖν, --- τότε σφί καὶ αὕτη προετίθεντο. *Sophocles* *Trachin.* vs. 287.

--- Τὰς δὲ δ', ὥσπερ εἰσοράς,
ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὐροῦσαι βίον
χωροῦσι πρὸς σε ---

Plura doctissimi viri I. Fr. *Gronovius* in *Senecam* de *Benef.* IV. 32. et Io. *Davisius* ad *Cicer.* *Disp. Tuscul.* I. 24. WESS. — Conf. *Annot.* ad I. 86, 39. S.

[9. μέγεθος πλεμπής επιθαμῆς) *Valla*, magnitudine quindam palmorum; quam interpretationem omnes *Herodoti* editores, absque animadversione repetierunt. Pariterque *Larcherus*, un homme de cinq palmes. Atqui non videtur

adeo pusillam effigiem significare voluisse Herodotus; cui parum etiam conveniebat inscriptio per pectus porrecta; nec per se credibile videri debebat, *Sesostrem* hunc (de cuius ingenio conf. c. 110, 2-5.) veluti nanum voluisse effingi. Nec vero id, quod dicentem *Herodotum* faciunt interpretes, verba eius declarant: nam *quinque palmi* non sunt *πένπτη σπιθαμή*, sed *πέντε σπιθαμαί*. Ut brevi absolvam. *σπιθαμή* est *dimidium cubiti*: itaque, quemadmodum v. gr. *τρίτον ἡμιτάλαντον* sunt *duo talenta cum dimidio*, et *ἑβδομον ἡμιτάλαντον*, *sex talenta cum dimidio*, sic *πένπτη σπιθαμή* sunt *quatuor cubiti cum dimidio*, sive *cum una spithama*. Atque ita hunc locum iam ante interpretatus eram, quam concordantem mecum animadvertissem *Didymi* apud *Priscianum* interpretationem, de qua supra in Adnot. ad I. 50, 19 seq. dixi. Conf. item ad I. 50, 13. notata. S.

12. ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἕτερον) Corrigitur ἐκ δὲ τοῦ εὐωνύμου ὤμου, me invito: mox quoque [I. 15.] ὅπλοισι ταῖσι ἰμοῖσι, ex *Diodoro* I. 55. a *Galeo*, *Pawio*, *Reiskio*. Tu vide *Sophocleum* hoc, *Trachin.* 1057. Ὡ πολλὰ δὴ καὶ θέρμα καὶ λόγῳ κακὰ καὶ χερσὶ καὶ νόοισι μοχθήσας ἐγώ. Vertebat *Cicero* liberius, *Tuscul. Disp.* II. 8. O multa dictu gravia, perpersu aspera, Quae corpore exantlata atque animo pertuli. Nam, ut in *Sophocle* καὶ νόοισι μοχθήσας, quae *Davisii* coniectura, legerit, vix credo. Ecce aliud et propius quidem *Claudianum*, *Bell. Gildon.* vs. 115.

Ast ego, quae terras humeris pontumque subegi.
Quod idem est ac si *lacertis* dixisset. Non certe ex necessitate *Rubenius* et *Gebhardus* scribebant *numerus*, neque *iuvenis*, uti *Barthius*. Tuitus *Claudianum* est *Nostri* verbis, quae poëtae in animo fuerunt, vir magnus *I. Fr. Gronovius* *Diatrib.* in *Papin. Statium* c. 23. p. 128. Nunc video, *Cl. P. Burmanno* non admodum *Gronoviana* placere, nec muto dicta. WESS.

18. Μέμνονος εἰκόνα εἰκάζουσι) Antiquissima haec et prima statuæ *Memnonis*, *Thebis* erectae, mentio, qua de *P. Erni Iablonskius* singulari *Syntagmate* pererudite p. 30. Eam vero *Sesostris* colossus esse, *Pausanias* auditu etiam acceperat, *Atticor.* c. 42. p. 101. Negat *Noster*, nec sine ratione. Πολὺ τῆς ἀληθείας ἀπολείπεσθαι, sive τοῦ ἀληθοῦς, hinc habent *Procopius* *Bel. Pers.* I. 6. et *Agathias* *Sch.* II. p. 38.

z. Placuit et *Lysiae* Or. I. 5. *Euripidique*, *Helen.* vs. 1262. etc. WESS.

CAP. CVII. 2. πολίας ἀνθρώπους) Tacitum habere non debeo, πολίας, specimen Ionicae dialecti, *Homero* toties frequentatum, rediisse pristinam in possessionem. WESS.

11. τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτείναντα) Anilis haec Aegyptiorum fabula. *Diodorus* insidias regi ad Pelusium structas a fratre insuper haud habuit; de regiis liberis, supra pyram extensis, prudenter tacens I. 57. Ἐπ' ἐκείνων [l. 12.] ex indole Ionica *Vind.* et *Ask.* WESS. — Nempe (quod in *Var. Lect.* praetermiseram) ante *Wess.* perperam ἐφ' ἐκείνων edebatur, sphalmate typographico ex *ed. Steph.* 2. derivato: scripti nostri codices, puto item alii omnes, verum tenent. Paulo ante, pro καίόμενον, prave κέόμενον est in *Arch.* et *Vind.* monente eodem *Wess.* in *Var. Lect.* S.

CAP. CVIII. 3. τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο) Haec si abessent, necessaria non censerem. Glossam redolent, ex superiore capite huc invectam. Eadem *Pawii* suspicio. Mox [l. 4.] ἐς τὰδε ἐχρήσατο *Reiskius*, quae praepositio in simili verborum ordine saepe reticere solet. WESS. — Conf. ad II. 95, 9. notata. S.

3. τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο) Totidem atque eadem paulo superius leguntur verba c. 107. quo *Sesostrin* dixerat ἀνάγοντα πολίας ἀνθρώπους τῶν ἑθνέων, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο. Conf. *Diodor. Sic.* I. 55. V. 58. Hic prudentissimum Regem in vindicta de fratre sumenda scribit usum τῷ ὁμίλῳ τὸν ἐπηγάγετο: quae sane sufficiebant: mihique adeo multo videtur verisimilius, quae his prostant subiecta, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο, e praecedenti capite repetita a lectore, quam ab ipso *Herodoto*: sed, quae scripti Codices tuentur, in hoc quidem historico, saepius luxuriant, perpaucis videbuntur in marginem reicienda. VALCK.

17. πατυτέρεσις ἐχρῶντο τοῖσι πόμασι) *Salsioribus*. Πλατὺν, ἀλμυρὸν, *Hesychius*. Quam voci potestatem ex *Aristotele* atque aliis docte vindicavit *Is. Casaubonus* in *Athen.* II. 4. [cap. 21. nostrae ed. p. 41. b. ed. Cas.] De *Chalcide Diacearchus* c. 13. [in *Hudsoni Geogr. min.* vol. II. p. 19.] haec: ὕδατα ἔχουσα, τὰ μὲν πολλὰ, ἀλμυρά· ἐν δὲ ἡσυχῇ μὲν

ὕπόπλατυ, τῇ δὲ χρεῖα ὑγμινόν καὶ ψυχρόν: *Subsalsam aquam* verborum series et usus postulat. Namque *H. Stephanum*, ὕπόπλατυ corrupte legi atque ὑπόπαχυ esse debere opinantem, ratio fugit. WESS.

18. ἐκ Φρεάτων χρεώμενοι) Ne hoc quidem, ἐχρέοντο --- χρεώμενοι, videtur Herodoteum, verum potius natum ex errore proclivi describentis: ἐκ Φρεάτων ἀρνόμενοι vel ἀρνόμενοι, ex puteis haurientes, forsitan scriptum fuerat olim. Dubium est, quam verbi formam adhibuerit. lib. VI. c. 119. vulgatur ἀρρύσονται ἐξ αὐτοῦ, nempe τοῦ Φρεάτος, ubi ἀρνούνται, aut ἀρνύονται scribi potuit. Quid sint πλατύτερα πόματα, vel ὕδατα πλατύτερα, disci potest e *Casaub.* Anim. in *Athen.* II. c. 4. De Aegypto loquens *Plutarch.* de Is. et Os. §. 40. πᾶσαι, inquit, πηγὰς καὶ Φρεάτα πάντα --- ἀλμυρὸν ὕδωρ καὶ πικρὸν ἔχουσιν: memorat et *Diodorus* ὕδατα --- πικρὰς ἀλμυρίδας ἔχοντα γένειν lib. III. c. 39. VALCK. — Ad *Aristot.* *Meteorolog.* lib. II. c. 3. T. I. p. 556. D. et E. ed. *Duval.* provocaverat *Casaub.* ad *Athen.* I. c. Vinum vero πλατὺ memorans *Aretaeus*, de *Cur. Morb. acut.* II. 3. p. 101. ed. *Boerh.* amarulentum dicere videtur; salsum enim saporem quod habeat vinum, nullum equidem novi. Frustra vero fuisse *Petri Petili* et *Hudsoni* operam, quorum ille apud *Aretaeum* παχύς pro πλατὺς, hic vero apud *Dicaearchum* ὑπόγλυκν legendum censuit, satis adparet. S.

CAP. CIX. 4. ἀποφορὴν ἀποτελεῖν) *Diodori* *Sesosis* devictos Aethiopas coëgit φόρους τελεῖν, ceteras, quas subiugavit, gentes quotannis κατὰ δύναμιν δωροφορεῖν, [lib. I. c. 55.] sed de Aegyptiorum ἀποφορῇ tacet *Diodorus*. *Herodotei* Codices si variant, vix, opinor constitui poterit, utrum scribendum sit ἀποφορὴν οἱ τελεῖν, an ἀποφορὴν ὑποτελεῖν, an quod *Mediceus* praebet, ἀποτελεῖν: quando singula reperiuntur in talibus. Huc pertinet in *Glossar. Herod.* Ἀποφορὴν: quod hic tributum notat, τὸ ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τοῖς ἀρχουσιν ὑποτελούμενον. Vox quidem Atticis satis est usitata; nam Athenis sic merces dicebatur, quam heris praestabant servi; quam in rem sufficiunt *Valesio* notata ad *Harpoer.* Nunquam tamen, quantum recordor, scriptoribus Atticis ἀποφορὰ tributum illud vocatur, quod Atheniensium reipublicae quotannis pendebant οἱ σύμμαχοι, quos vocabant, sive αἱ πόλεις, vocabulo minus invidioso

dictum σύνταξις. Hoc quum hominibus harum rerum gnaris sit notissimum, mirum est, apud Harpocrat. in voc. Σύνταξις ab Aldo usque per editiones ista fuisse propagata: ἔλεγε δὲ ἰκαστοὺς φόρους συντ. quae prostant et apud Suidam: quum absque controversia hunc in modum corrigi debuerant, ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς φόρους Σύνταξις: atque ita scribendum etiam apud Etymologum. Sensit vitium Andr. Dounaeus, cuius vid. Praelect. in Demosth. Philipp: de Pace p. 118. VALCK. — ἀποτελεῖν receperat Gron. ἐπιτελεῖν revocavit Wess. conf. V. 49, 35. 82, 18. 84, 2 et 5. S.

[9. κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελέει) Est qui ἀποφορὴν malit: non ego. Intellige μέρος τῆς τεταγμ. ἀποφορῆς. S.]

10. δοκίμῃ δὲ μοι ἐντεῦθεν γεωμετρικῇ etc.) Duce hac in re Herodoti plerique utuntur, quos Menag. ad Diogen. Laërt. VII. 11. adnumeravit. Suidas in voc. edoctos eam Aegyptios, ait, ἐκ τοῦ ἀπλήτου τῆς γῆς καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν χωρῶν: qui si ἀστάτου τῆς γῆς, aut simile quid scripsisset, rectum fortasse tenuisset. Inventa enim haec ars est, tempore, quo Nilus, plus aequo crescens, confudit terminos possessionum; ad quos innovandos adhibiti sunt Philosophi, qui lineis diviserunt: inde Geometria dicitur. Sic Servius in Eclog. Virgilii III. 40. WESS.

11. πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ etc.) Non imprudenter haec ursit Leo Allatius de Mensura Temp. cap. iv. 34. ut τῶν ὥρῶν horarum usum et nomen antiquius esse vince-ret, ac vulgo doctissimi viri censuerunt. De voce πόλον alia lis. Pollux IX. 46. πόλον et ὠρολόγιον nonnullis idem fuisse, significat. Itaque πόλος prius dicebatur, quod postea ὠρολόγιον. Hoc placet Scaligero, et firmatur ad Manilium III. 434. In alia abit, longa et ambigua disputatione, Cl. Salmasius ad Solin. p. 448. Ego cum Scaligero facio. WESS. — Larcherus γνώμονα quidem horologium solare intelligit, πόλον vero, coeli quem vulgo polum vocamus. Rectius alii et polum et gnomonem instrumenta h. l. intelligunt astronomica, alterum indicantibus anni vicissitudinibus inserviens, alterum diei partibus. Sane et apud Polluc. l. c. et apud Athen. lib. V. p. 207. f. instrumentum polum est, non coeli cardo. Caeterum conf. Menag. ad Laërt. II. 1. et Bailly Hist. de l'Astronomie ancienne p. 384. S.

CAP. CX. 2. μνημόσυνα δὲ ἐλπίετο) Ut donarium forent et monumentum vitati periculi c. 107. memorati: Sic Diodorus I. 57. qui de Dario et mota illi ἀπὸ τοῦ ἱεῖος Vulcani controversia non dissentit. Certe in Coisl. Diodori et Mutinensi Cod. ἱεῖος, in aliis ἀρχιεῖος, frequenti mutatione, neque iniusta, ut alibi monitum. WESS.

[12. ἰσάνααι. Commodius foret ἰσάνααι vel σῆνααι, stare. Nunc ad activum ἰσάνααι intelligendum ἰσάνααι αὐτὸν ἀνάθημα vel ἀνδράντα. S.]

CAP. CXI. 2. τὸν παῖδα αὐτοῦ Φερῶν) Hoc an Φερῶνα malueris, parum refert. Eusebio dicitur Φαραῶ Chron. p. 7. Diodoro, Sesostris, [sive, ut ille scribit, Sesosis,] titulo paterno. Si verum est, quod aliunde constat, regum Aegyptiorum commune nomen fuisse **ἡϣϣ** Pharaο, uti in Hebraeo codice scribitur, sive **ΦΟΥΡΟ** aut **ΦΕΡΟ**, quomodo Coptorum vetere sermone; nuncupari utique Pharaο Sesostris potuit, sicuti Pharaο Neco, et Pharaο Hophra, qui Necos et Apries hac in Musa c. 158. et 161. WESS.

20. Ἐρυθρὴ βῶλος) Habet hinc Steph. Byz. in voce. Diodoro Ἰερὴ βῶλος et κώμη, sive vicus, ipsius-ne an librarii culpa, in dubio est. Minime vero ambiguum, sumsisse omnem istam fabellam lib. I. 59. hoc ex loco. WESS.

CAP. CXII. 4. τοῦ Ἠφαιστίου) Disputabant Grammatici περὶ τῶν τεμενικῶν, utrum Ἠφαίστειον, an Ἠφαίστιον, (quod in Ask.) melius esset: dignaque res visa Eugenio, aequali Imp. Anastasii, ut singulari commentario illustraretur apud Suidam in voce. In Edd. ac scriptis Graecorum libris discordia observatur insignis, modo Διονύσειον, nunc Διονύσιον, et hoc de genere alia. Copiam ingentem conguessit ad Dionis Cassii lib. IV. p. 606. vir eruditissimus. Castra autem Tyrionum [l. 7.] non neglexit Gronov. quibus similia Iudaeorum castra in Augustamnica Aegypti provincia Notit. Imp. Orient. p. 204. sive στρατόπεδον Ἰουδαίων, Iosephi Antiq. XIV. 8, 2. Adde infra c. 154. WESS.

11. καὶ δὴ καὶ ὅτι ξείνης Ἀφροδ. ἐπωνύμιον) Si foret ὅτι εἰ ξείνης etc. uti Reiskius coniecit, ἐπωνύμιον protectus esset, idemque ac ἐπωνυμία: alioqui ἐπώνυμον (de quo praeclare Stanleyus in Aesch. VII. Theb. vs. 138. et Hemsterhusius ad Luciani Dial. Mort. IX. 1.) non movendum. Potuisset et διαίτησθαι se tueri, Ionum augmenta saepe spernentium

adsuetudine. Cetera omnia servo, nihil demutans. Vide tamen *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 639. WESS.* — Ἐπανύμιον, i. q. ἐπάνυμον, scil. τὸ ἱερὸν. Etiam *Pindarus ἐπανύμιος* pro communi ἐπάνυμος usurpavit, *Ol. X. 95. et Pyth. I. 58. S.*

CAP. CXIII. 5. ἐς τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος) Emendat vir doctus ἐς τὸ Κυπρίων πέλαγος: id Sidonem fluctibus adspargere, de qua c. 116. neque aliud ac Sidonium esse mare. Factum nollem. *Aegyptium mare Plinio H. Nat. II. 68. et Nostro illud est, quod Aegyptum, et utrimque vicinas oras adluit. Neque Strabo dissentit, Carpathium Aegyptio committens, huic Creticum et Libycum lib. X. p. 748. A. et II. p. 187. in Issico et Pamphylio sitam esse Cyprum, συνάπτουσιν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει. Addit p. 182. D. maris Aegaei sinum συγκείμενον esse ἐκ τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ Ἰσσηκοῦ. Quae quidem pro Herodoto abunde sunt. WESS.* — *Strabonis testimonia leguntur p. 488. B. 125. D. et 121. D. ed. Cas. S.*

8. ἐς Ταριχίας) Ionico flexu Ταριχηΐας dabunt fortè codices. Supra c. 15. μέχρι Ταριχηΐων legebatur in msto *Galei*. Quando nomen est urbis, Ταριχεΐα scribendum censebat *Salmasius. VALCK.*

9. Ἡρακλῆος ἱερὸν) Canobi suburbio *Heraclium [Heracleum]* ab Herculis hoc templo nomen est in *Strabonis XVII. p. 1153. A. [p. 801. B. ed. Cas.]* Ipse Hercules in oraculi responso Κανναβεὺς apud *Pausan. Phocic. c. 8. p. 830. et eius cultus in Taciti Ann. II. 60. Iam quae consequuntur, servos eius in tutela fuisse docent; quorsum et Hebraeos refert, dira Aegyptiorum servitute pressos olim, Paul. Ern. Iablonskius Diss. ultima de terra Gosen p. 101. coniecturà admodum incertà. Illud autem ὅτι ἀνθρώπων converti in ζῆν, uti mssst lib. IX. 82. plures, posset, nisi tertium Noster casum in similibus adamasset. Loca Herodoti studiosum fugere non possunt, et coacervavit doctissimus *Raphelius ad Epistol. Pauli ad Ephes. I. 3. Porro ἐπιλάθεται Arch. non est absurdum. WESS.**

19. τῷ εὐνομα ἦν Θῶνις) *Homero Θῶν, Θῶνος. Aegypti rex Θῶνις est Aeliano Hist. Anim. IX. 21. et Criticis in Nicandri Ther. vs. 312. poëtae Θῶνιος ἐν ψαμάθοισιν ἀθήσατο explicantibus de serpente haemorrhoo, cui Θῶνιος, a loci Herodot. T. V.*

rege titulus fuerit. Multo rectius, ut ego quidem cen-
seo, Θώνιος patrius erit casus, et ψάμαθοι Θώνιος arenosus
Thonidis praefecturae tractus. WESS. — Apud Diodor.
Sic. I. 19. Θώνις est oppidi maritimi in Aegypto nomen. S.

CAP. CXIV. 12. ἵνα εἰδῶ ὃ τι κοτὲ καὶ λέξει) Nolo tot
membranis obniti. Alioqui ἵνα ἰδῶ defendi potuisset. [At
ἰδῶ saltem scriptum oporteret.] Tale Sophoclis Oed. Colon.
943. λέξαι, ὡς ἰδῶ τὸ πᾶν οὐ χάριν δειρ' ἤξα θᾶσσον: [vs. 889.
ed. Brunck, ubi quidem εἰδῶ ex mssis recepit Editor.] et
Ciceronis pro Arch. c. 8. vidi hunc dicere. Critici praeterea
ad Nicandri Theriaca ὀρῶ οἷα λέγεις, exemplum αἰσθήσεως
ἀντὶ αἰσθήσεως ponunt, non neglectum a Barthio in Statii
Theb. II. 100. Adde Cl. Oudendorpium ad Lucani I. 255.
WESS.

CAP. CXV. 15. ὅσοι ὑπ' ἀνέμων ἤδη ἀπολαμφθέντες)
In simili fluctuum et ventorum procella receptius ὑπο-
λαμβάνεσθαι est. Sic VIII. 118. πλείοντα δὲ μιν ἀνεμον Στρυμο-
τὴν ὑπολαβεῖν: et VII. 170. quibus hanc ad rem locum
contribuit Cl. d'Orvillius in Chariton. p. 269. Aliud Plato-
ni placuit Phaeton. p. 58. β. ὅταν τύχῳσιν οἱ ἀνεμοὶ ἀπολα-
βόντες αὐτούς: et Philostrato Heroic. c. 19. p. 741. πᾶν ἀνε-
μοὶ τὴν ναῦν ἀπολάβωσι: ubi Salm. et Gruter. ἀποβάλλωσι,
nulla urgente caussa. Vide ibid. p. 748. et Uraniam No-
stri c. 108. WESS.

18. παρὰ τοῦ etc.) Hic egregia codicis est Medicei lectio,
παρὰ τοῦ σεωντοῦ ξίνου τὴν γυναῖκα ἤλθες. VALCK. — For-
mulae istius, παρὰ γυναῖκα ἔρχεσθαι vel φοιτᾶν, et similium
plura ex Nostro exempla conguessit Gronovius. In his V.
70, 5. II. 66, 10. II. 111, 14. III. 69, 23. IV. 1, 16. VI.
68, 7. S.

20 seq. οἷχται ἔχων ἐκκλέψας) Placet elegans Reiskii con-
iectura, οἷχται λεχέων ἐκκλέψας. VALCK. — Potuerat
medium vocabulum [ἔχων] sine damno abesse, uti c. 118.
τὴ οἷχται κλέψας, si per mssos stetisset. Cl. Reiskius οἰκίων
aut λεχέων eius in locum sufficit, non utique ignarus Hero-
doto verbi et participii istius usum in deliciis fuisse. Me-
mini ad superiorem librum nonnulla posuisse. Vide nunc
Alcidamantis Declam. in Palamed. p. 186. [in Reiskii Orato-
rib. Graec. vol. VIII. p. 72 seq.] In praecedentibus [ad verba
παρὰ τοῦ etc.] erudita Gronovii exstat opera. WESS. —

Coniecturam istam, neutiquam necessariam, idem Reiskius in Animadverss. editis silentio pressit. Quamnam Annotationem ad superiorem librum positam hic spectaverit Wesselingius haud scio, nisi illa sit quae ad I. 37, 7. refertur, ubi de periphrastico praeterito agebatur, quale illud est ἀποκληΐτας ἔχεις, et similia complura. At hoc quidem loco diversa ratio est: nec enim tam iuncta intelligi debent ἔχων κλέψας, quam οἷχαι ἔχων, nempe οἷχαι ἔχων αὐτὴν: quemadmodum ἐρχομαι ἔχων est adfero; et ἄπαιμι ἔχων, aufero, proprie ab eo mecum sumens; similiaque alia satis obvia. S.

28. ἐς ἄλλην τινὰ μετορμίζεσθαι) Arch. μετωρίζεσθαι singulare est, neque recôlor de navigatione, aliorum instituenda, simpliciter collocari. Μετωρισθῆς ἐν τῷ πλάγι Thucyd. VII. 16. et μετωρίσαι τὴν ναῦν εἰς τὸ πλάγιος Philostrati Vit. Apoll. VI. 12. p. 250. et alia de hoc genere, non bene respondent. Μετορμίζεσθαι haud sprebit Euripides Medae vs. 255. et 443. sententiâ tamen translata. WESS.

CAP. CXVI. 1. Ἑλένης μὲν ταύτην ἄπιξιν etc.) Syllabâ repetitâ scriberem ταύτην τὴν ἄπιξιν. Helenam Euripidis legerat, ni fallor, Herodotus. Herodotea certe Philostrato obversabantur de Helena scribenti, tum alibi, tum praesertim in Heroicis, p. 694. VALCK. — Saepe vero post οὗτος et huius declinata articulum omittit Noster, quem atticus scriptor non neglecturus erat. S.

4. ἐς δὲ μετῆκε αὐτὸν) Vallae Latina, in quem (sive ex Gronovii correctione, in quod) eum transtulit, incongrua sunt, et turbas cient. Reiskius ἐς δὲ aut delendum, aut in ἐς τέλος conversum voluit, me invito. Verti debuerat, quare eum missum fecit sive neglexit: supra I. 115. οὗτος δὲ -- λόγον εἶχε οὐδὲνα ἐς δὲ ἔλαβε τὴν δίκην, quapropter poenas dedit. WESS. — Possis ἐς δὲ intelligere quasi esset ἐς δὲ ἀπιδῶν, quod respiciens, quo respectu, i. e. quâ causâ. S.

6. δῆλον δὲ, κατὰ γὰρ etc.) Distinguit scribitque Reiskius: δῆλον δὲ, κατὰ γὰρ ἐποίησε ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀνιπτόισι ἰωντὸν) πλάνην etc. cui de punctione non admodum refragor. Guil. Budaeo Comment. Gr. Ling. p. 418. [p. 806 extr. et seq. ed. 1548.] eadem fuit animi sententia. Agnosco praeterea κατὰ et κατὰ in membranis permisceri nonnunquam, cuius nullum hic quidem vesti-

gium. Mihi κατὰ ex Ionum et Nostri sermone non diversum aliudve ac καθά. Id si probes, non eget tali auxilio Herodotus; nedum ut dictum intelligas pro κατὰδὸν δὲ ἐποίησε etc. uti Abreschius Diluc. Thucyd. p. 794. suspicabatur. WESS. — Scilicet olim post ἐαυτὸν non incisa erat oratio; recte vero comma interposuit Wess. Equidem cum Reizio, ut suaserat Reiskius, verba ista (καὶ - - - ἐαυτὸν) parenthesis signis inclusi: intelligoque etiam, commode me facturum fuisse, si δῆλον δέ' cum paulo maiore distinctione scripsissem. Iam κατὰ haud dubie ionicā specie ponitur pro eo quod communi linguā καθά vel καθ' ἃ est, atque idem fere ac ὡς sonat, ut, quemadmodum, prout, quatenus; sicut I. 208, 4. II. 6, 3. III. 86. 2. pro quo alibi κατὰ τὰ ait, qua de formula ad II. 99, 3. dictum est. At ne sic quidem difficultate caret h. l. sermonis consecutio: nam ab hac particula κατὰ incipit protasis quaedam, cui quae respondeat apodosis haud satis adparet: quare etiam Reiskius in Notis msstis ad Wess. missis κατὰ in καίττα mutandum censuerat. Ego vero, quoniam κατὰ idem atque ὡς valet, videndum puto, ne sit simillima huius structurae ratio atque illius, cuius plura exempla ad I. 58, 7. congessi: nisi quod pro infinitivo, qui ibi in elliptica apodosi ponitur, hic dein ait ὡς ἀπηνείχθη ἄγων, quod quidem perinde est ac si dixisset ἀπηνείχθηναι ἄγοντα. Quae si cui minus placet ratio, dicendum fuerit cum eodem REISKIO in Animadverss. editis ad hunc locum p. 108. „Apodosin verborum κατὰ γὰρ ἐποίησε esse demum in illis „verbis, quae infra leguntur, (l. 24.) ἐν τούτοις τοῖς ἔπει „δηλοῖ etc. hoc sensu: nam secundum illum modum, quo fictos „a se errores Alexandri exposuit; (nusquam autem se retractat) - - - illo itaque modo illisque verbis declarat sibi non „ignotum fuisse Alexandri ad Aegyptum appulsum.“ Miratus sum vero, de verbi ἀναποδίζειν usu, et de notione qua illud hic accipiendum, a doctissimis Interpretibus, et in adstruendo rariore verborum usu aliqui diligentissimis, nihil hoc loco notatum reperiri. Nam verissima quidem videtur Vallae interpretatio, nec usquam alibi retractat, quam omnes etiam tenuerunt interpretes, eadem puto ratione qua gallice se retracter usurpamus, id est, diversum vel contrarium dicere eius quod semel diximus. Atqui nullum

aliud vel *Nostrum* locum vel alius cuiuspiam scriptoris aut legere memini aut prolatum reperio, quo ista notione usurpetur hoc verbum: et apud *Nostrum* quidem non modo lib. V. cap. 92, 102. longe diversa notione positum est, verum etiam hoc ipso loco *Guil. Budaeus*, a *Wess.* citatus, sic interpretatur „et nusquam alibi se ipsum revocavit, id est, nusquam id iterum dixit.“ Pariterque *H. Stephanus* in *Thes. T. III. p. 517. f.* „se ipsum revocavit, pro iterum idem dixit.“ *Schneiderus* vero in *Lexic. crit.* alterum *Herodoti* locum citans, hunc quidem silentio praetermisit. Caeterum eandem famam de *Helena in Aegypto retenta*, non *Troiam a Paride abducta*, secutus est *Euripides* in cognomine fabula. *Conf. Fabric. ad Sext. Empir. VII. 180. S.*

10. ἐν Διομήδεος Ἀριστείας) Auctoritate Codicum destituito non requirerentur ista. Sunt subiecti versus ex *Iliad. Z'. 289. et seqq.* Διομήδους ἀριστεία vocabatur a Grammaticis *Ilias E'* in qua meminit in transcurso Poëta *Alexandri*, naviumque architecti *Pherecli*: sed hoc nihil ad *Herodotum* facit, *Homerum* etiam alibi commemorantem, nuspiam tamen appellationes, quibus *Homerei* carminis diversas insignivere partes Grammatici. Primus forte *Plato* meminit *Νηυσίας* *Odysseae* in *Minoë p. 319. D.* Ceterum in *Aegypto* permansisse *Menelaum* censuit *Dion. Chrys. Or. XI. p. 188. c.* atque id ipsum obscurius indicatum ab *Homero*. *VALCK.* — Non patitur constructionis tenor, ut abiiciantur ista verba. *Iliadis* librum quintum sequioris aetatis Grammatici Διομήδους Ἀριστείαν inscribentes, sexto libro alium titulum fecerunt. Intelligi autem par est, antiquitus carmen illud, quod Διομήδους ἀριστεία inscriptum erat, sextum etiam librum esse complexum. *Conf. Wolfii Proleg. ad Homer. p. CVIII. et Heynii Obs. ad Iliad. ζ'. 289. et ad ε'. princ. S.*

[15. ἐν Ὀδυσσεΐῃ) *Odyss. δ'. 227 seqq. et 351 seq. S.*]

CAP. CXVII. 1. Κατὰ ταῦτα) Cum his non cohaeret δηλοῖ. Lineolâ tantum adiectâ scribi posset: Κατὰ ταῦτα — δηλον, ὅτι οὐκ Ὀμήρου τὰ Κύπρια ἔπια ἐστὶ: Ex istis versibus, postremo potissimum loco, manifestum est: δηλοῖ servari poterit, si scribatur: Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἔπια, καὶ τῶδε τὸ χωρίον. Sed nimis forte suspiciosus in *Herodoto*

miror equidem τὸ χωρίον. *Veterum loca quae dicimus, recentiores inprimis Philologi Graeci non tantum ῥήσεις, et χήσεις, et μαετύρια dicebant, sed etiam χωρία, vel τόπους.* Sic saepe *Scholiastae et Eustathius*: item *Athen.* XV. p. 671. *Ἔ. Ἀρίσταρχος ἐξηγούμενος τὸ χωρίον.* *Lucian.* T. II. p. 17. [Quomodo conscr. *Hist. c.* 12.] τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, libri, quem scripserat, locum: in *Act. Ap. Lucae* VII. 32. ἡ περιχὴ τῆς γραφῆς, locus est de istis, quae γραφικά χωρία, S. S. loca vocantur in *Epist. Ignatio* inscripta p. 99. τόπον habet et alibi *Lucas* Eu. IV. 17. Sed neutrum hunc in usum adhibitum inveni apud *Scriptores*, qui rebus Graecorum florentibus viguerunt, ubi *Poëtarum* excitant antiquorum loca, praeterquam hic ap. *Herod.* et in uno loco *Xenophon-tis* Ἀπομν. II. [c. 1, 20.] p. 429, 35. Illic *Epicharmi* trochaico: Τῶν πόνων παλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰ γὰρ οἱ θεοί: (quo modo scribendum e *Stobaeo* p. 198, 48.) subiiciuntur ista: καὶ ἐν ἄλλω δὲ τόπῳ φησὶν Ὡς ποιεῖ, μὴ τὰ μαλακά μῶμο, μὴ τὰ σκληρὰ ἔχῃς: quae, nimium vexata, trochaicum etiam optimum efficiunt. Sed si qui *Socratis* supersunt amatores, hos rogo, *Socrati*-ne congruant ista vel *Xenophonti*, an recentioris aevi *Philologo*, qui ad priora totam illam periocham καὶ ἐν ἄλλῳ δ. τ. φ. Ὡς π. retulerit? *VALCK.* — *Valckenarii* coniecturam secuti *Reiz.* et *Borh. l.* 2. δῆλον ὅτι οὐκ Ὀμήρου ediderunt; et ex *Reiziano* exemplo δῆλον, me imprudente, in nostram transiit editionem. Cuius novationis in *Var.* saltem *Lect.* mentionem facere debueram; nam δηλοῖ, consentientibus mssis omnibus et editis, tenuerat *Wess.* tenuitque etiam prudentissimus *Schaefer.* Nec vero, cur mutaretur, idonea caussa fuit: nam si haud ita commode, ut paulo ante, (c. 116, 24.) intelligi h. l. posse putaremus, δηλοῖ Ὀμηρος vel ὁ ποιητής, declarat poeta; nihil impediēbat, quo minus idem verbum hic intransitive et impersonaliter acciperemus, clarum est, adparet, quemadmodum IX. 68, 1. ac fortasse etiam alibi: similiterque διδῃξε, II. 134, 16. III. 82, 17. et ἰδῆλασε apud *Xenoph.* *Memorab.* I. 2, 32. et *Cyrop.* VII. 1, 30. Iam, quod ait καὶ τὸ δὲ τὸ χωρίον, et hic locus, intelligit *Larch.* cum *Valck.* duo versus postremo citatos, sic vertens: Ces vers du Poëte, et principalement les deux derniers, prouvent etc. Atqui *Homericos* illos versus de *Menelao* in *Aegypto* retento.

opportune quidem praemisit Herodotus narrationi isti sacerdotum Aegyptiorum, quam cap. 118. et seq. relaturus erat: nec vero ex eisdem versibus, prae reliquis quos ante adposuit, maxime efficitur id, quod hoc cap. de *Cypriorum carminum* auctore obiter ostendere vult. Itaque τὸδε τὸ χωρίον, si modo genuina Herodoti haec verba sunt, intelligi debet ille *Poetae locus*, quem proxime Herodotus extremo capite superiore respexit, quem iterum paulo post diserte indicat, nempe locus ex *Iliade* citatus, quo memoratur, *Alexandrum cum Helena, per vastum mare oberrantem, ad Sidonem adpulisse*. Sed, ut dicam quod sentio, etiam ego valde dubito, Herodotum χωρίον dixisse locum ex auctore quodam citatum; nec vero idcirco cum *Borheckio* totum hoc cap. cxviii. suspectum habeo: sed scire velim, an omnes veteres codices h. l. duo ista verba τὸ χωρίον agnoscant: denique videndum puto, ne ipsa haec duo verba temere olim adsuta intrusaque fuerint; quae si cum *Schaefero* abiiceremus, percommode fluere oratio: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπη καὶ τὸδε οὐκ ἦνιστα, ἀλλὰ μάλιστα, δηλοῖ, ὅτι οὐκ Ὀμήρου etc. Ex eisdem versibus etiam hoc maxime adparet, etc. S.

5. εὐαί τε πνεύματι χρησάμενος) Videtur poetae τῶν Κυπρίων dictionem expressisse. Notissimum est *Sophoclis* iucundum illud, *Philoct.* vs. 822. Ὕπν' ὀδύνας ἀδαῆς, ὕπνε δ' ἀλγέων εὐαῆς ἡμῖν ἔλθοις. Belle vero *Noster* concludit, *Homero* τὰ Κύπρια ἔπη perperam transscribi, quod factum ab aliis novimus. Verus auctor in dubio est. *Aristoteles* Poët. Art. c. 16. *Dicaeogeni* τὰ Κύπρια tribuit; alii *Stasino*, quemadmodum *Schol.* ad *Iliad.* A'. 5. aut *Hegesiae*, vel *Halicanassensi* cuidam, sicuti apud *Athenaeum* XV. 9. [c. 30. nostrae ed. p. 682. ed. Cas. conf. eundem *Athen.* VIII. 334. b. c. et *Animadv.* ad utrumque locum.] qua de re docte *Th. Rykius* Dissert. de Italiae Colon. Prim. c. x. p. 446. et eo duce usus *Iac. Perizonius* ad *Aeliani* Var. Hist. IX. 15. Sit-ne Ἰλιάς Ἐλάσσων vitae *Hom.* c. 16. idem ac τὰ Κύπρια poëma, quaeremus obportuniore tempore. WESS.

CAP. CXVIII. 5. εἰς τὴν Τευκρίδα γῆν) Sic melius ex scriptoris more et *Corintho* quoque. Sic τὴν Μιλυάδα γῆν I. 173. τὴν Μηδικὴν γῆν IV. 12. τὴν Αἰολίδα γῆν Edd. VI. 8. τὴν Ἰλιάδα γῆν VII. 42. ut plura ne congeram, dixit. WESS.

13. μὴ μὲν ἔχειν Ἑλένην) Est cui μὴ μὲν adridet, quo

modo in *Theophylacto Simoc.* lib. II. 16. ὡχύρου δεῖκω τὸν Βουβᾶν περιτῶζειν, μὴ μὴν ἀναιρεῖν. Neque deficit. μὴ μιν ἔχειν corrigens. Neutrum necesse erit, si, quod G. Corinthus adseverat, [Dialect. ion. §. 62.] μὴ μὲν Ionici sit commatis, sicuti est II. 179. [et saepe aliās.] WESS.

CAP. CXIX. 4. καὶ Ἑλένην ἀπαθεία κακῶν ἀπέλαβε) De Helena, Troiam-ne fuerit asportata ab Alexandro, an in Aegyptum, magna inter veteres discordia. Cum Euripide Elect. vs. 1280. Herodotus quadam ex parte facit, Πρωτίως γὰρ ἐκ δόμων Ἦκει λιποῦσ' Αἴγυπτον· οὐδ' ἦλθε Φρύγας. Adduntur de simulacro Helenae, quae hic praeteriit, uberiusque enarrantur in Tragici Helena. Quare veritas non prorsus constat observationi περὶ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἑλένης Eustathianae, τούτων εἰς ὧν καὶ Ἡρόδοτος, in Iliad. Γ'. p. 397, 45. [p. 301, 24. ed. Bas.] WESS.

10. ἔντομά σφραῖ ποίησε) Plutarchus de Malign. ἔντομάς ποίησε, quod in Lexica translatum durat: at error Plutarchi aut librariorum est. Simili Noster in re, atque ut venti placarentur, VII. 191. τέλος δὲ, ἔντομά τε ποιεῦντες. Valla de haruspicina, quae exsectione fieret, accepit. Et multis sane in sacris ἔντομάς ad sanguinem eliciendum, frequentabant superstitiosi veteratores. In Luciani Asin. c. 37. circumforanei deae Syriae sacerdotes τοῖς ξίφεσιν ἐτίμνοντο τοὺς πῆχεις. Talis venefica anus τὸν βραχίονα ἐντεμοῦσα Heliodori Aeth. VI. p. 293. et antistites Baalis I. Reg. xviii. 28. praeterque ceteros fanaticus, sive Dianaticus, graphice a Maximo Taurinensi Serm. XXXII. Tom. IV. Anecd. Muratorii p. 100. descriptus. At scelerosum magis, humanasque victimas, puto innui. Quae quidem religio, in pia et horribilis, in Aegypto ἀνόσιος erat, c. 45. Apud Graecos non insolita: Virgilii Aen. II. 116. quis ignorat? Sanguine placastis ventos et virgine caesa. Sanguine quaerendi reditus. Quibus et H. Stephanus, mecum sentiens, usus fuit Thes. T. III. p. 1401. Aliis ἔντομα et ἐντέμνειν de inferiis; quorsum Critici Apollon. Rh. I. 587. a Porto haud neglecti, resperxerunt. WESS.

12. ἐπὶ Λιβύης) ἰθὺ ἐπὶ Λιβύης legitur in Herodoteis Plutarchi T. II. p. 857. B. Utrumvis scribi potuit, οἷχεσθαι φεύγοντα νηυὶ ἐπὶ Λιβύης, vel ἰθὺ Λιβύης: hoc, quia Herodoteum est, sincerum arbitror; alterum natum ex interpreta-

mento; licet *ἐπι* cum casu secundo magis etiam in motu frequentet *Herodotus*, quam alterum *ἰσῦ*. VALCK.

CAP. CXX. 12. οὐκ ἔστι ὅτε οὐ δύο, ἢ τρεῖς) Cultus hoc: alioqui et prius οὐκ subprimendum, fatente viro Celeb. Monuit etiam Reiskius. Ceterum hanc *Herodoti* disputationem examini *Ang. Maria Riccius* submisit, modesto et placido, *Diss. XL. in Homer. p. 217. Tom. II.* Est in omni eo genere, cum prisci scriptores in partes abeunt, libera arbitrandi optio, atque id, quod unicuique propius vero censetur, amplectendi. Habet *Herodotus* veterum haud paucos consentaneos, in his maxima ex parte, uti obiter monitum, *Euripidem*; neque illi adsensum *Libanius* negavit *Declam. I. p. 189.* Secuti et alii fuerunt, ad testimonium a *Io. Alb. Fabricio* vocati in *Sexti Empirici* lib. VII. adv. Mathem. p. 427. Plures *Homeri* amor et studium in diversa conpulit. Controversia ipsa in ambiguo haeret, incertis fulta coniecturis. De *Chrysostomo Dione* dico nihil: discrepat eius caussa. WESS.

20. καὶ πρεσβύτερος, καὶ ἀνὴρ) Exsulant haec e *Med.* et *Ask.* quorum negligens silentium *Gronovio* persuasit, ut pro subpositiis ferrentur. Mea multum dissidet sententia: namque luxa et hians erit oratio, ea si auferantur; vetant praeterea *mssti*, in quib. *Passionei Cardinalis* codex, par *Mediceo.* *Hectorem* autem natu et virtute *Alexandro* fuisse priorem, qui *Homerum* novit, obliviscetur nunquam; neque latuit eruditissimo viro, cupide nimis, quod in mores abierat, *Schedis Florentinis* faventi. WESS.

28. ὅπως πανωλεθρίῃ etc.) Deo minus indignam opinionem suam *Herodotus* opposuit sententiae Poëtae veterrimi, qui cecinerat τὰ Κύπρια ἔπη, quemque supra (c. 117.) *Homerum* esse negabat. Istius Poëtae *Iupiter*, ut terram incolarum onere praegravatam levaret, ἐν πυνυαῖς πρᾶπιδεσσιν Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων παμβώτορα γαῖαν, ῥιπίσας πολέμου μεγάλην ἔρην Ἰδαιεύο: in *Schol. ad Hom. Iliad. A. 5.* Hanc et alibi sententiam sequutus est *Euripides* et in *Helena* vs. 39 seq. Quae habet *Euripidea* similis argumenti *Strabo* IV. p. 279. A. [p. 183. D. ed. Cas.] suspicor e perditio dramate repetita. *Euripidis* studiosissimo *Chrysippo* Philosopho non displicuit ista ratio, cuius e lib. III. de *Diis* verba quaedam exhibet *Plutarchus* T. II. p. 1049. B.

Homines Iupiter iste tanti facielat, quanti Appii illius caeci filia, quae, Gellio teste Noct. Att. X. 6. utinam, inquit, reviviscat frater, aliamque classem in Siciliam ducat, atque istam multitudinem perditum eat, quae me male nunc miseram convexavit. VALCK.

CAP. CXXI. 5. πέντε καὶ εἴκοσι πύχων) Hoc malui, non ignarus poetarum usu, sed metri ob leges, εἴκοσι celebrari. Recurret II. 130. 134. 175. invitis Codicum tabulis. At hoc perquam leve. Protei regis successor [qui Rampsinitus Nostro] Diodoro Remphis I. 62. audit; Rhamses, si Marshami valeat opinio, Tacito Ann. II. 60. Verum quae de Rhamse Tacitus et eius per Africam Asiamque expeditionibus et ablatis inde manubiis, in Rampsinitum non quadrant, in Sesostrim optime, quem quoque in Ramse latere, Henr. Valesius et Iac. Perizonius Orig. Aegypt. c. xvii. p. 348. coniecerunt. Duo autem illa Rhampsiniti simulacra et scriptoris orationem Gronov. praeclare illustravit. WESS. — At, quod ad illustranda duo illa simulacra spectet, nihil equidem in Gronovii Notis reperio, nisi quae de codicis Medicei scriptura monuit, quem ille secutus est, et nos cum illo et cum Wesselingio. Tum vero de formula πρὸς βορέω monet, potuisse perinde πρὸς βορέην scribi, quemadmodum mox πρὸς νότον in accus. casu legitur. Sed amat nempe Herodotus variare orationis structuram. conf. ad I. 202, 16. notata, p. 204. Iam quod ad rem pertinet: qui a septemtrione stabat colossus, is meridiem (puto) spectabat, eoque aestas salutabatur; qui a meridie stabat, is septemtrionem spectabat, adeoque hyems vocabatur: non vice versa, ut a nonnullis video accipi. S.

11. τῶν ὑστερον ἐπιτραφέντων) Videlicet τὴν ἀρχὴν αὐτὸ σκῆπτρον, sicuti III. 142. Etsi autem egregii hoc in verbo mss̄ti sint Med. Ask. et Pass. maiore in laude forent, si ἐπιτραφέντων obtulissent, quemadmodum I. 7. Adsolet enim Noster, popularium suorum adsuetudine, in passivis hunc modulum, quamquam sono asperiores, praefere. Lege Eustath. in Homer. p. 519, 41. [Iliad. p. 393. med. ed. Bas.] WESS. — Recte quidem ἐπιτραφέντις ἔσχω τὴν ἀρχὴν scribitur I. 7, 11. a praes. ἐπιτρέπω. Recte vero item h. l. ἐπιτραφέντων (i. q. ἐπιγενομένων) a verbo ἐπιτρέφω, quo usus est Noster, haud admodum dissimili notione I. 123, 6. et IV. 3, 2. S.

16. τῶν λίθων -- ἕνα ἔχαιρετον, sive ἔχαιρετόν) Hinc corrigi fortasse poterit Charax apud Schol. Aristoph. ad Nub. vs. 508. ubi Agamedes et Trophonius in Elide ταμιῖον χρυσοῦ κατασκευάσαν Ἀνγεία, ᾧ καταλείψαντες ἄρμον λίθου: scripserat-ne ἐν ᾧ καταλείψαντες ἀνάρμοστον λίθον, νυκτὸς εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων? ut ἀνάρμοστον dixerit lapidem non coagmentatum, τὸν ἔχαιρετον ῥηδίδως Herodoti, vel εὐεχαιρετον. In eadem historia Pausan. IX. p. 785. ἐποίησαν ἐνταῦθα τῶν λίθων εἶναι ἕνα σφίσιν ἀφαίρειν κατὰ τὸ ἐκτός. Quae narrantur apud utrumque simillima sunt in universum fabulae Herodoteae de thesauro Rhampsiniti; qui, Diodoro Ῥέμφης dictus, ob opes sordide coacervatas οὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγαθὸς audiebat. Ex Herodoto videntur a Graeculo quodam repetita atque in Agameden Trophoniumque translata, e quo sua hauserint Charax et Pausanias. Hi nihil habent, quo paulo post τὰ μέτρα illustrentur: instrumenta filiis pater probabiliter dedit, quibus lapis sic potuerit ceteris interponi, ut coagmentatus videretur; qualia dici potuerunt ἄρμοστρα. Quod scribit Herod. [l. 38.] πάγας --- περὶ τὰ ἀγγεῖα --- στήσαι, Characis Daedalus, qui in Elide degebat exul (αὐτοῖς legerim, pro ἔκροσι) παγίδα ἐστήσεν. Pausaniae Hyrieus ἴστησιν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων πάγας. Furum alterum Herod. τῇ πάγῃ scribit ἐνέχεσθαι: Agameden Pausaniae ὁ δεσμός κατέειχε. Characis παγίσι περιπεσὼν Ἀγαμέδνης ἀναιρεῖται. Clar. Ernesti reponit αἰρεῖται. Tandem ob eandem, quam tradit Herodotus, rationem apud Pausaniam et Characem furto proximus illaqueati fratris caput amputat. VALCK.

25. δεῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ) In Miscell. Lipsiens. Vol. VII. p. 640. convertuntur τὰ μέτρα in τὰ τεκμήρια sive indicia et lapidis notas. Non arbitror, necesse fuisse. Callidus et furax senex exemtilis lapidis indolem, situmque liberis exposuit, tum, ne errarent, quae eius mensura, et qui termini. Ita μέτρα θηλάσσης in Oraculo I. 47. et passim alia. WESS. — Puto consulto τὰ μέτρα scripsisse Herodotum; scilicet mensuras, non solum ipsius lapidis mensuram, sed mensuram distantiarum ab imo aedificio et ab utroque latere. S.

[35. κεκλειμένον) Herodoti stylo convenientius fuerit κεκλεισμένον, quod probati praeferunt codices. Cf. ad I. 186, 13. S.]

38. πάγας προστάζει ἐργάσασθαι) Simili in narratione Pau-

sanias IX. 37. p. 784. ἴστησιν αὖν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων -- πάγας. Sic enim tono mutato oportebat, et bene Kühnius. Ipsa vero illa de Agamede et Trophonio fabella adeo Herodoteis respondet, ut eius struendae ansam praebuisse videantur. Certe *Pausanias*, ut saepe adsuevit, *Nostri* dictionem expressit. Adde Schol. in *Comici* Nub. 508. WESS.

45. ὅπως μὴ αὐτὸς --- προσαπολέσει) Hoc melius. Solet ὅπως et ὅπως ita instrui, quamquam correctoribus saepe aliud placuit, sicuti paullo inferius; et c. 120. Habet, quae hoc adfirmant, *Rich. Dawes* Miscell. p. 228. WESS. — Bene et h. l. προσαπολέσει, et dein l. 61. ὅπως --- κομίσῃ, in futuro indicativi, quia subiunctivus futuro tempore caret, sive illud simile habet indicativo. Recte vero item c. 120, 29. ὅπως -- ποιήσωσι in aoristo. S.

47. τῷ δὲ δόξαι) τῷ δὲ δόξαν *Arch.* non inprobum. Inferius c. 148. δόξαν δὲ σφι, et frequenter apud alios. *Euripides* Suppl. 129. ἰδίᾳ δοκῆσάν σοι τόδε: et *Heraclid.* vs. 187. WESS. — At, δόξαν si legeres, abesse debebat consequens καὶ particula. S.

53. ἀπορεύμενον δὲ μιν, τὰδε ποιῆσαι) Errarunt librarii *Arch.* et *Vind.*, *Vallamque* in praecipitia egerunt. Nam quod *Vind.* edit, id mihi hic fuisse olim ἀπορεύμενον δὲ μιν τὰδε, τὰδε etc. innuit: repetitum enim vocabulum, ut subprimeretur alterum, occasionem dare potuit. Sane *Euripideum* ἠπόρημαι τὰδε, ab *Henr. Stephano* productum ad simile est. Vide eius *Thes.* T. III. p. 169. WESS.

64. χαλεπῶς ἐλαμβάνετο ἡ μήτηρ) Tot scriptis obniti non sum ausus, tantoque minus quod λαμβάνεσθαι reprehendendi notionem haud recuset. Ut nihil tamen dissimulem, paene adcedo *Abbati Geinozio*, verba omnia ἡ μήτηρ τοῦ περιέοντος παιδὸς ex glossa derivanti. Posuit paullo ante τὸν περιέοντα παῖδα. Cui bono haec iteratio? Turbatur praeterea insiticiis ordo et structura sermonis, filium spectantis: tum autem ὡς χαλεπῶς ἐλαμβάνετο passiva erit potestate, cum acerbius acciperetur. Verum, omnibus contra euntibus membranarum, haec tango magis, quam adsevero. WESS. — Nec subiecti orationis in proximo membro mutatio turbare nos debet, nec verborum quorundam paullo ante positorum repetitio: nihil in his inest quod a stylo *Nostri* abhorreat. Tum χαλεπῶς λαμβάνεσθαι τινὸς proprie est du-

ro modo aliquem prehendere et tenere, i. e. aspere premere, acriter instare, pressim urgere. S.

70. ποδεῶνας αὐτὸν λύνειν ἀπαμμένους) Inprudenter Ionicam speciem ultimo detraxerunt Med. et Pass. Vide I. 199. IV. 98., quae Gronovii tamen acumen flectere haud valuerunt. Ποδεῶνας ἀσκῶν Valla verterat pedes. Sunt hic, et in oraculo quod regi Aegeo quondam redditum traditur, utrium petioli sive prominulae partes: ὁ τοῦ ἀσκού προίχει, Scholia in Euripid. Medeam vs. 679. explicant. At haec occupavit eruditissimus Paull. Leopardus Emend. VII. 13. WESS.

82. ἐπιδούναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν ἓνα) Bene memini ἀνάξια σφειν αὐτῶν I. 73.; hic locus aliam seriem postulat. Προαγαγίσθαι in ea schedarum discordia potius habetur. Pausanias IX. 5. κατελθὼν δὲ εἰς διαφορὰν προήχθη: et c. 8. προήχθησάν ποτε ὑπὸ μέθης εἰς ὕβριν, saepeque alias. Junge Vit. Homeri c. 21. Post pauca [l. 87.] Aldinum καὶ ἐπιδ. αὐτοῖσι καὶ ἄλλον τῶν ἀσκῶν, satis utique protectum nunc, haud spreui. Idem, Aldum tamen praetereuntes, viri doctissimi Corn. de Pauw, Reiskius et Abreschius coniectando divinant. WESS.

92. τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ etc.) Sic ἐπὶ λύμῃ, contumeliae causa III. 14. et Sophocl. Elect. 1201. Similem ignominiam legatis Davidis inposuit Ammonitarum regulus Chanun, belloque occasionem dedit, II. Samuel. 10, 4. Durat in hanc aetatem apud Arabes et Turcas contumeliosum poenae et iniuriae genus, quo aut barba vellitur aut ex parte raditur. De Arabibus testem fero Abulpharaium Hist. Dynast. IX. p. 186.; Turcarum consuetudines exponit Ism. Bullialdus ad Hist. Byz. Ducae. c. 15. WESS.

99. κατίσαι ἐπ' οἰκήματος) Hic et cap. 126. errantem Valiam corrigit L. Bos Obs. Crit. c. 2. vid. Anim. in Ammon. p. 177. Saepenumero peccarunt interpretes in hac voce, velut in Charmide Platonis T. II. p. 163. v. Isaei Or. V. p. 58, 15. ubi καθῆστο ἐν οἰκήματι et ἀπὸ τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται redduntur ab interprete p. 457. domi mansit, et e domo discessit: in Dionis Chrys. Or. XL. p. 494. c. et Or. VII. p. 127. d. paulo ante facta mentio fuerat οἰκημάτων ἑπαγαῶν: ut μιαιῶν οἰκημάτων ap. Athen. V. p. 220. d. οἶκημα πορμικόν dixit interpres Ezech. xvi. 24. In Origene contr. Cels.

I. p. 50. scribendum puto, ἀπὸ οἰκήματος αὐτὸν μετήγαγεν, deleta voce nihili ἔτελεν, nata e στέγους vel τέγους, quam vocem adscripserant e lib. III. pag. 152: locum tentarunt Boherellus, Menag. et Davisius. Recentioribus τὸ οἶκημα passim τέγος dicitur vel στέγος. De puero cuius esset interrogatus Diogenes, acerbo lusu Τεγιάτης ἔφη. Laërt. VI. 61. VALCK.

Ibid. κατῆσαι ἐπ' οἰκήματος) Ex Vallae Latinis domi: oportuerat in lupanari, ut cap. 126. ubi par eiusdem lapsus, notatus a Io. Taylor ad Marm. Sandvicense pag. 59. et pridem a Th. Galeo. Censui autem Aldinum atque aliorum τὴν sufficere, neque accessionis incremento ex Med. indigere. WESS. — Conf. ad II. 86, 1. notata. S.

108. ἀποταμόντα ἐν τῷ ὤμῳ τὴν χεῖρα) Postulant hunc ordinem scripti Codd.; χεῖρ pro brachio ponitur, ab humero in extimos digitos porrecto, sicuti apud Homerum et brevi post. Amplius est, neque alienum tamen, de Scytharum crudelibus victimis τῶν - - - ἀνδρῶν τοὺς δεξιούς ὤμους πάντας ἀποταμόντες σὺν τῇσι χερσὶ ex lib. IV. 62. WESS.

109. ὡς τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα) Non recuso eam hic formulam, alibi fortasse. Aristoph. Plut. 242. ἦν δ' ὡς παραπληγ' ἀνθρώπον εἰσελθὼν τύχῳ: Ioseph. Antiq. XVIII. 8, 4. Iudaei εἰσίσχιν ὡς τὸν Περγώνιον: et Alciphron I. 28. cum Bergleri observatis. Iam quod Gronov. ad II. 115. εἰσελθόντα δὲ εἰς τοῦ βασ. τὴν θυγατέρα eo nomine proscribit, quod eo nihil magis obscenum videatur, laudare non possum. Adeo-ne sui oblitus Polybii fuit, qui XV. 24. [XV. 26, 1. nostrae ed.] εἰς τούτους εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως. Apollodori II. 4, 3. de Perseo, εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλεῖα, et S. Lucae Actor. xvi. 40. εἰσῆλθον εἰς τὴν Ἀνδρίαν, de Paulo Apostolo et Sila? Lge adnotationes ad illa Lucae Cl. Alberti. WESS. — Gronovianum ὡς cum aliis etiam Borh. tenuit: et pulcre quidem novi, amare hoc Atticos scriptores. Ego vero εἰς revocare eo minus dubitavi, quod nusquam alibi citra controversiam ὡς pro εἰς vel πρὸς usurpatum Nostro memini reperire, licet subinde codex unus et alter istam praeferat particulam, ut I. 116, 3. II. 135, 26. 147, 16. III. 140, 5. S.

CAP. CXXII. 3. τὰ μὲν νικᾶν αὐτὴν) Haec et vicina, ingeniose tractata, in Iosephi Pharaonem accommodare tentat iuvenis eruditus Dan. Szathmari, in Dissertat.

Franequerae nuper divulgata de Pharaonibus; alea cum Cerere ludere, eamque vincere, vel ab illa vinci, nihil aliud esse iudicans, quam Cererem almam et fautricem, vel vicissim inimicam experiri. VALCK.

4. καί μιν πάλιν ἀπικέσθαι) Cum scripserit in praegressis τὸν βασιλῆα ζῶν καταβῆναι κάτω, quidni recipimus ex Msstis πάλιν ἄνω ἀπικέσθαι? Mihi, ne redeat, impedimento Athenaeus est, vocem negligens: tacent etiam schedae aliae. Quae vero post nonnulla [l. 9.] in Codd. οὐ μὲν εἶγε sive ἔτι, διὰ ταῦτα ὄφρ. mediis neglectis, specimen sunt aberrantium ob iteratas easdem voces librariorum, neque morari Virum Cl. debuerant. WESS.

13. ἐς ἱερὸν Δήμητρος) Mox denuo τὸ ἱερὸν τῆς Δήμητρος, quod cupidum non retrahet, quo minus ex Vind. et Arch. ἐς Δήμητρος recipiat. Specta laetitiam Gronovii ob Medic. ἐς Ἀμφιάρεω VIII. 134. et hoc Comici Thesmoph. 231, ἐς τὸ τῶν Σεμνῶν θεῶν. Alia sciens praetereo. Id ex St. Bergleri indicio opportunum est: in Darsania, Indiae urbe, mulieres stamen vestis in iugali extendere, detexere et desecare uno die: Dionysius in Bassaricis, Ἐνθάδε πέπλα γυναῖκες Αὐτῆμαρ προκόωσιν, ἐφ' ἱστοπέδων τανύουσai Αὐτῆμαρ δ' ἐτάμοντο, καὶ αὐτῆμαρ ἱρύσαντο: sic postrema, in Steph. Δαρσάνια manca, explevit Falkenburgius ad Nonnum eleganter: aliter Salmasius in Capitolini Pertinac. c. 8. WESS.

CAP. CXXIII. 6. ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι) Eodem Aegyptios honore Clemens Alex. mactat Strom. VII. pag. 752. Ciceronem si audimus, Pherecydes Syrius primum dixit animos esse hominum sempiternos, Disput. Tuscul. I. 16. quo de philosopho plane diversa, uti Ciceroni adscripsit Davisius, litteris Tatianus prodidit Orat. ad Graec. cap. 41. Et nunc certe eius oratio illud praefert. Ego vero non dubito de transpositis, amanuensium errore, Tatiani verbis. Scripserat de Pythagora, Εὐφορβος γεγενῆσθαι Φησιν, τοῦ Φερεκύδους δόγματος κληρονόμος ἐστὶ ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀθανασία. Liquida res est ex c. 5. ubi Pythagorae Φερεκύδους sive Pherecydis τὴν περὶ τὸ δόγμα κληρονομίαν contribuit, nusquam Aristoteli, ne quidem apud alios. Atque haec Tatiani causa. WESS.

11. τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ etc.) Optime Mssti et Gronovius. Περιέλλης Edd. exprimere apta est nugae Iudaeorum recen-

tioris aevi, plus quam poëticas, גלגול נשמות sive animarum rotationes perque cavernas volutationes apud Buxtorfium Lex. Thalm. p. 439. et Windetum de Vita Functorum Statu Sect. V. p. 80. quae nihil ad Graecos et Aegyptios, quod equidem sciam. Notabilius Ask. περίκλυσιν praebebit specimen, siquidem apud Stobaeum idem semet reperisse et περίκλυσιν esse posse, Is. Vossius ad libri sui marginem monuit. Non sane κύκλυσιν, ἀνακύκλυσιν, κύκλον in animarum ista transmigratione spernebant. Mihi tamen Stobaei amatori et Herodoteorum vestigatori, locus ille latet. De codicis Ask. scriba adseverare possum, περιήλυσιν voluisse, κ et η saepius commutante. Recte autem Noster Aegyptiorum et Graecorum, eiusdem opinionis popularium, sententiam explanavit, nuper ab amico et discipulo Ger. Guil. ab Oosten de Bruyn V. Cl. Dissert. de Philosoph. Gentil. Doctrina Morali p. 104. egregie explicitam adsertamque. Id porro admonitione non eget, ex Graecis Pherecydem et Pythagoram a Nostro spectari potissimum, architectos in ea gente μετεμψυχώσεως. Conf. Nemesium de Nat. Homin. c. 3. p. 82. Edit. Oxon. WESS.

CAP. CXXIV. [4. ἐς πᾶσαν κακότητα ἐλάσαι) Potest ἐλάσαι, ut fecere interpretes, intransitive accipi, ut idem fere valeat ac ἐλθεῖν cap. 126, 1. atque ita κακότης pravitas, nequitia, intelligi debet. Possis vero etiam active accipere, supplendo σφείας vel τὴν Αἴγυπτον, ducere, praecipitare: tuncque κακότητα et h. l. et cap. 128, 3. et κακοῦσθαι c. 133, 13. perinde et pravitatem interpretari possis, coll. c. 133, 8. et calamitatem, coll. c. 129, 4. S.]

5. πρῶτα μὲν σφείας θυσίων ἀπείξαι) Quod olim legebatur θυσίων τούτων, merito displicuit. Cl. Reiskius πασίων sufficit, Abreschius θυσίων. Ego schedis iubentibus induxi. Fortasse variatum in vocibus fuit, his θυσίων, illis τούτων, videlicet ἐξῶν, edentibus. Similes διτρογραφίαι passim se produnt. Ceterum in regum successionem Diodorus I. 63. in alia abit, et hunc Cheopem adpellat Chemmin sive Chembim. WESS. — Τούτων mendosam fuisse suspicor since-rae vocis θυσίων scriptionem; quae contextu debuerat expelli, altera recepta. Mycerinus postea dicitur cap. 129. τὰ τε ἱρὰ ἀνοίξαι, καὶ τὸν λεῶν - - ἀνείναι πρὸς ἔργα τε καὶ θυσίας. VALCK.

16. τῆς μὲν γὰρ μήκος εἰσι etc.) Hoc verius arbitror. Superius cap. 41. περίμετρος δὲ αὐτῆς εἰσι σχοῖνοι ἑννία: et I. 163. ἡ περίοδος οὐκ ὀλίγοι στάδιοι εἰσι: tum I. 93. IV. 85. etc. Omnia autem haec viam, qua lapides clivum versus trahebantur, signant. Bene memini, *Diodorum* aggeris eius vestigia I. 64. nulla agnoscere, et *Io. Gravium* opinionis consortem habere, *Pyramidograph.* p. 119. sed et hunc manifesti erroris et negligentiae nuper culpam sustinuisse, in pactam a *Fr. L. Norden* Itin. Aegypt. p. 95., de Pyramidibus multa sollerter commentato. At ea quaestio huc unice non pertinet. WESS.

19. ταύτῃ δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτια γενέσθαι) Aggeri sive viae: namque ad Pyramidem qui referunt, longe a vero deflectunt. Quae his apta et nexa sunt, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου etc. in *Laurentii* Latinis turbata mire sunt: dederat, *Illic decem annos fuisse etiam consumptos in subterraneis conclavibus in colle, supra quem Pyramides stant.* Sed purgari ista poterunt, modo cetera bene habeant. Rem paucis lustremus: docetur extremo cap. 125. multum temporis in caedendis lapidibus, multum in trahendis fuisse contritum: praeterea καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο οὐκ ὀλίγον χρόνον, sive cavernas subterraneas haud exiguum temporis spatium abstulisse. Consequens inde est, ut decem anni struendo aggeri sint impensi. Iam τὰ ἐπὶ τοῦ λόφου opera indicant, eius clivi solo et superficiei admota, ut tantae molis Pyramides solidius fundarentur et haererent: ad hoc, τὰ ὑπὸ γῆν οἰκήματα cavernae sive conclavia sunt, destinata regis Cheopis conditorio, c. 127. Quae quidem si veritati, ut mihi persuadeo, respondeant, manca haec narratio et defecta videtur. Deest temporis intervallum, quod molitiones illae desiderabant. Id vero sine mistorum praesidio quis finire ausit? Scriptor ipse his machinationibus οὐκ ὀλίγον χρόνον, constitutorum annorum forte ignarus, contribuit. Atque haec mihi satis sunt liquida. Malo nunc, quid aliis in mentem venerit, interponere. *Corn. de Pauw* coniecit, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου --- καὶ τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς --- τοῦ Νείλου ἱσαγαγών, ἔτια οὐκ ὀλίγα. Sic orationem belle decurrere, et genitivos καὶ τῶν ἐπὶ etc. καὶ τῶν ὑπὸ etc. conmode, uti superius, δέκα μὲν ἔτια τῆς ὁδοῦ, procedere. *Io. Iac. Reiskii* coniectura est: ταύτῃ δὲ δὴ

τὰ δέκα ἔτη γενέσθαι, χωρὶς τῆς ἀναβιβάσεως τῶν λίθων ἐπὶ τὸν λόφον --- καὶ τῶν ὑπὸ γῆν etc. *Ibi*, in via paranda, *consumptos* esse decem annos, *absque opera lapides in illum clivum --- altollendi, et absque structuris subterraneis*. Equidem, ut adparuit, animi pendeo. In partes eundi si quae necessitas adsit, mallem minore molimine, παρέξ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου --- καὶ τῶν ὑπὸ γῆν, et eam quidem in sententiam, quae superius posita fuit. Statim τὰ ἐποίητο θήκας Cl. Ραυω, cui non adstipulor. WESS.

20. τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου) Sed ἐπὶ τοῦ λόφου stabant ipsae pyramides, in quarum maximam anni sunt insumpti viginti. Nullus etiam nexus apparet inter ista et τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων. Scribi potuit ab Herodoto: τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, ἐπ' οὗ ἑστᾶσι αἱ πυραμίδες, οἰκημάτων: et ad ista, τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, adiacere τῶν ὑπὸ γῆν e sequentibus, ubi de Chephrenis agens Pyramide c. 127. οὔτε, inquit, ὑπῆστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐκ τού Νείλου διώρυξ ἦκει ἐς αὐτήν. VALCK. — Substitutâ, praeceuntibus msstis, τε particulâ [l. 19.] in locum vulgatae olim δὲ, omnis evanuit difficultas, qua premebatur hic locus. Quod vero consentientem librorum scripturam ταύτη cum Reizio in ταύτης mutavi; videri id quidem necessarium potuerat ob praecedens τῆς ὁδοῦ, quo refertur hoc pronomen: atque etiam haud raro a librariis terminationes α et η temere cum ας et ης permutatas novimus. conf. Var. Lect. II. 16, 9. III. 80, 11. Sed potuit etiam Scriptor, post interpositam parenthesin, mutare superiorem orationis structuram, et eadem nunc uti constructione (paullo etiam commodiore) qua mox dein utitur, ubi ait, τῇ δὲ πυραμίδι etc. Quare suam in sedem repositum dandi casum ταύτη velim. S.

[25. καὶ ὕψος ἴσον. Si vera haec est scriptura, Herodotum, aequalem statuentem pyramidis huius altitudinem latitudini laterum baseos, plurimum fefellit opinio. Mensura enim altitudinis perpendicularis, adcuratissime haud ita pridem inita, reperta est 448 pedum, 2 pollicum; latitudo vero baseos pedum 728, teste Grobert, in *Description des Pyramides de Gizeh*, pag. 57. et 65. S.]

CAP. CXXV. 3. κρώσσας) Aldus et scripti Codd. hunc in modum: Homero et Grammaticis κρόσσα. [Sic vero et nostri codices Herodotei.] Fuerint-ne scalae mura-

les, in urbium expugnationibus muris adponi solitae, apud poetam, magna rixa est. Vide *Hesychium* in voce, *Tzetzen* ad *Lycophron*. vs. 291. p. 38, et *Eustath.* in *Iliad.* p. 903. [p. 863. ed. Bas.] Hic sunt Pyramidum quaedam *eminentiae*, *graduum* formam *repraesentantes*, sive ἀναβάθμῃ, quod *H. Stephani* non fugit sollertiam, *Thes.* T. IV. pag. 1300. Mox [l. 5.] χαμαῖθεν iustissimum est. *Moeris*: χαμαῖ-θεν Ἀττικῶς, χαμαῖθεν Ἑλληνικῶς: ubi docte vir praeclarus, nuper tristi fato, florente aetate, raptus, *Io. Piersonus* pag. 409., in *Plutarchi Quaest. Gr.* p. 296. E. χαμαῖθεν ad eam etiam normam refingens. WESS.

[4. ἤειπον τοὺς ἐπιλοίπους λίθους) In altum tollebant reliquos lapides; scilicet politos illos lapides, quibus universa pyramidis superficies ita oblecta erat, ut gradus, quos modo dicebat Herodotus, non amplius conspicerentur, sed ut quaeque pyramidis facies unum continuum atque laeve planum inclinatum referret. Caeterum de toto hoc mirabili monumentorum genere utilia multa, quae vel ad illustranda vel ad confirmanda ea quae ab *Herodoto* memorantur valent, diligentissimus *Larcher* ex doctorum Itineratorum, *Pococke*, *Shaw*, *Norden*, *Savary*, aliorumque commentariis collegit; cum quibus interim, dum *Magnae Descriptionis Aegypti*, *Napoleonis* auspiciis edicoeptae, ea pars publici iuris fuerit facta quae hoc argumentum tractabit, conferri merentur *Abd-Allatif*, in opere supra iam a nobis laudato, *Relation de l'Egypte* cum *Notis Sylvestri de Sacy*, et quem paullo ante laudavi *Grobert*. Nobis in universa hac opera *Herodoto* dicata id maxime ac fere unice fuit propositum, ut, quid ille scripserit, quam diligentissime inquireremus, mentemque et sententiam scriptoris quanta maxima possemus fide interpretaremur. S.]

14. Ἐξεποιήθη δ' ὡν τὰ ἀνώτατα αὐτῆς) Displicuerunt hoc ordine scripta *Corn. de Pauw*: maluit ἐξεποιήθη δ' ὡν τὰ ἐπίγαια, καὶ τὰ κατώτατα αὐτῆς πρῶτον μετὰ δὲ etc. non sine errore. Ἐκποιήθη nostri Scriptoris ac aliorum consuetudine perhibentur, quibus ornandis et absolvendis ultima manus inponitur. Primum itaque Pyramidis superiora, tum descendentes reliqua perpoliverunt. Antea I. 164. τὸ μὲν δὲ ταῦχος - - ἐξεποιήθη. et II. 175. V. 62. *Dio Cass.* de *Statilio*

Tauro et eius amphitheatro lib. LI. pag. 527. καὶ ἐξεποίησι τοῖς ταυροῦ τίλεισι. Philostrat. Heroic. XIX. 4. pag. 732. καὶ ὅπλα ἐξεποίησεν αὐτῷ. WESS.

18. ὅσα ἔς τε συρμαίνην) Supra c. 88. συρμαίνην, raphanorum succus ad ventrem purgandum: hic raphani sunt, Plinio Hist. Nat. XXXVI. 12. praeceunte. Vide ad Diodori I. 64., et Herodotum ab eo expressum cognosces. Post nonnulla [l. 27.] ἄγον restitui, ut I. 70. atque aliàs: interpunxi praeterea levius; nam ἄλλον δὲ adhaeret τῷ, οὐκ ὀλίγον χρόνον artissimo nexu, ut quisque videt. WESS.

[26. ἄλλον δὲ, ὡς ἐγὼ δοκέω, - - οὐκ ὀλίγον χρόνον) Intelligo minus adcurate haec me interpretatum esse, nec minus multum temporis; quum debuisssem, aliudque haud exiguum tempus. Dixerat cap. 124, 20. decem annos insumtos esse muniendae viae, transportandis lapidibus, et conficiendis aedificiis subterraneis: quare quaeri potest, cur nunc indefinite dicat tempus haud exiguum, et cur adiciat, ut equidem puto. Nempe significat sese existimare, insuper etiam rationem habendam esse temporis caedendis lapidibus in lapididinis insumti. S.]

CAP. CXXVI. 8. ἐν τοῖσι ἔργοις) Suspicio ἐν male repetitum e syllaba praecedenti, scribendumque: ὅπως ἂν αὐτῇ ἕνα λίθον τοῖσι ἔργοις δωρέοιτο, pro eis τὰ ἔργα: quomodo loquitur etiam alibi. Nam neminem futurum puto, qui ἔργα nobis e quaestu mulieris voluerit interpretari? ταλαιπωρεῖν ἐν τοῖς ἔργοις [Diodor. I. 64.] eximie dicuntur, qui in pyramidibus exercebantur fabricandis. VALCK.

CAP. CXXVII. 4. Χεφρήνα) Diodoro [l. c.] Κεφρήν: addit, aliorum sententiā non fratrem, sed filium fuisse, nomine Χαβρύην, sive, ut mssstī, Χαβρύην, Χαβρευεῖν. Quae mihi scriptionis discrepantia, non longe ab Arch. et Vind. recedens, digna animadversione est. Utra verior et melior sit, dicere non possum, ut nec Perizonius valuit Origin. Aegypt. c. 14. p. 270. WESS.

9. ὥσπερ ἐς τὴν ἱέρην, μένους etc.) His sanitas non constat. Id constat, canalem describi, per quem Nili aqua, interiores pyramidis magnae sive Cheopis cavernas influens, insulam, in qua regis eius sepulcrum, circumluebat ambituque suo efficiebat. Redibit fortasse suus verbis color, si punctione adhibita ac molli auxilio cor-

rigatur, ῥέουσα δὲ οἰκοδομημένου αὐλῶνος ἔσω νῆσον περιρρέει, fluens per structum canalem introrsum insulam circumfluit; cui favet emendationi Arch. et Valla, et c. 29. ἐν τῇ νῆσον περιρρέει ὁ Νεῖλος. Stat et hac a parte Reiskius. Alio usus est remedio Pavius, qui quidem ῥέουσα διοικοδομημένου δι' αὐλῶνος, νῆσον περιρρέειν: ut posterius finem indicet, in quem canalīs erat structus et aqua sub Pyramidem deducta: si quis malit tamen δι' οἰκοδομημένου αὐλ., huic obniti detrectat. Ego in supra depositis adquiesco. WESS. — Commode Strothius Aegyptiacor. P. I. p. 107. verba δι' οἰκοδομημένου --- Χίεπα parentheseos signis inclusit. Sed cum his etiam praecedentia, inde ab illis ταῦτα γὰρ ὦν, in parentheses posita intelligi debebunt. S.

[11. λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου) Vide infra, ad c. 134, 3. S.]

12. τεσσαράκοντα πόδας ὑποβάς, τῆς ἑτέρας etc.) Participia ὑποδείμας et ὑποβάς carent suo verbo; quod quidem aderit, ubi οἰκοδόμησε formabitur ex οἰκοδομῆς cum H. Stephano: haerebit tamen labes quaedam et macula in τῆς ἑτέρας τῶντὸ μέγαθος: namque haec Chephrenis pyramis haud aequabat magnitudinem alterius sive Cheopis, quod supra scripsit clarissime. Elui mihi menda posse videbatur olim, hoc modo: τεσσαρ. πόδας ὑποβάς τῆς ἑτέρας τὸ μέγαθος, ἔχομένην --- οἰκοδόμησε, XL. pedes infra alterius magnitudinem degressus, contiguam magnae Pyramidi extruxit. Nunc in dictionis genere adhaereo, vereorque, ut a lacuna locus sit immunis. Reiskius, mihi de omissione concors, τῆς ἑτέρας κατὰ τὸ μέγαθος ratione magnitudinis minorem altera faciens, malebat: Corn. de Pauw τεσσαρ. π. ὑποβᾶσαν τὴν ἑτέραν, τοῦτο μέγαθος, ἔχομένην --- οἰκοδόμησε, Pyramidem alteram, quadraginta pedibus depressiorem, ista magnitudine, extruxit etc. τοῦτο μέγαθος locutionem esse, genium Herodoti ex asse respirantem. Ego vero dubito, nec persequor cetera. WESS. — Οἰκοδόμησε, quod H. Stephanus iam commendaverat, adoptavi cum tribus post Wess. editoribus. Cur vero ὑποβάς aut in ὑπόβασιν cum Reizio, (cuius conf. Praefat. p. xvii.) aut cum Schaefero in ὑποβάσι mutaremus, nullam equidem causam potui exputare. Si ὑποβᾶσαν dedissent libri nonnulli, perapte ὑποβᾶσαν τῆς ἑτέρας inferiorem, depressiorem alterā, significaret. Sed eadem notione ὑποβάς etiam (scil. rex) nullo incommodo dant libri

omnes, XL. pedes de alterius pyramidis altitudine remisit, XL. pedibus infra alteram substitit. Potuerat porro τὸ μέγεθος scribere Herodotus: sed eandem in sententiam paulo etiam significantius est τὸν μέγεθος, quod ad eandem (i. e. *parē*) magnitudinem spectat, non nisi XL. pedibus infra eam substitit. Iam vero fortasse ne illud οἰκοδομῆς quidem, quod et ipsum communi consensu exhibent codices, opus fuerat mutari. Nam, quod desideratur verbum, quo nominativi ὑποδείμας et ὑποβάς referantur, potest illud nullo incommodo e superiori oratione (l. 5 seq.) intelligi, nempe ἐποίησε. Praecessit quidem oratio infinita, τοῦτον - - - πυραμίδα ποιῆσαι, cui ex legitimae structurae ratione nunc responderi debebant accusativi ὑποδείμαντα et ὑποβάντα: sed istiusmodi ἀνακολουθία, pluribus praesertim interiectis verbis, ab optimorum auctorum et maxime ab *Herodoti* stylo minime aliena est. Ista, quam exposui, ratione erudite commodissimeque locum hunc *Strothius* expedivit, *Aegyptiac.* P. I. pag. 107-109. Ad rem quod spectat, licet in aestimanda per se altitudine prioris pyramidis (si ita scripsit uti cap. 124, 25. vulgo legitur) plurimum erraverit Herodotus, tamen in conferenda inter se utriusque altitudine non multum a vero abest. Dimensio diligentissime nuper instituta docuit, nonnisi quinquaginta fere pedibus depressiorem esse altera. conf. *Grobert* l. c. pag. 94. S.

CAP. CXXVIII. [6. τὰς πυραμίδας καλεῖνσι ποιμένος Φιλίτιωνος) De scriptura vide *Var. Lect.* De re confer *Zoëgam*, de Obeliscis p. 589. et, qui eum laudat, *Heeren* in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 576. et seqq. S.]

CAP. CXXIX. 3. τὸν λεῶν τετραμένον) Scripsit lib. I. 22. καὶ τὸν λεῶν τετραμένον ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ, et hic cur inprobemus? Produxit *Maittaire* ex *Dionysii* Ant. Rom. I. p. 75, 16. τὸν λεῶ, quo de ibi *Sylburgius*. *Τετραγμένον* Arch. originem habet ex τρύχω, nec altero (etsi *G. Corinthus*, in quo vitiose τετραγμένον, idem legerit) praestantius est. [Vide *Gregor.* *Dialect. ion.* §. 140. cum *Koenii* et *Schaeferi* Notis in nupera editione.] In *Polybio* τετραγμένον saepius, sed contra *Codd.*, uti *Boecleri* excerpta ostendunt. *Appianus* simili passim in luto haeret, quemadmodum et alii. Diversa poetarum consuetudo, metri legibus parens, hinc

τετρυμμένα γούνατα Apoll. Rh. I. 1174. [Ut Brunkius Apollo-
nio, sic nos Polybio et Appiano veram restituimus scriptu-
ram.] An vero τετρυμμένη κυφορίαίς mulier in Oeconomicis
Hieroclis ap. Stobaeum Serm. LXXXIII. p. 491. fuerit τε-
τρυμένη, disputari poterit; certe τετρυμμένος τε ἐν κυνηγεσίῳ
καὶ πολέμοις in Excerpt. Nic. Damasceni pag. 425. ab omni
innovandi periculo liber manet. WESS.

9. τῷ ἐπιμεμφομένῳ ἐκ τῆς δίκης) Ob latam sententiam, vel,
post iudicium. [Sic ἐκ τούτου frequenter, non modo post hoc,
sed et ob hoc; quod gallice dicimus en conséquence de cela.]
Adscripserat Abreschius ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσίης ἐγένετο lib. I. 50.,
nonnihil discrepans. Diodorus Mycerinum I. 64. solitum
ait κατὰ χρηματισμοῦς in iure dicundo magnam vim pecuniae
inumere, δίδόντα δωρεὰς τῶν ἐπικεικῶν τοῖς δεκαῦσιν ἐν ταῖς κρί-
σεσι μὴ κατὰ τρέπον ἀπαλλάττειν, Herodoti sermonem con-
mentans. WESS.

CAP. CXXX. 3. ἐν οἰκῇματι ἡσκημένῳ) Recurrit πα-
στάς ἡσκημένη στύλοις II. 169. et Παρίῳ λίθῳ ἡσκημένα III. 57.
Abydenus ap. Euseb. Praepar. Eu. IX. 41. τὰ τε βασιλῆα δίν-
δροις ἡσκησε. Quae ornandi vim verbo insinuant, sicuti et
Cl. Reitzio observata ad Luciani Deam Syr. cap. 31. Vide
nunc hoc Philonis Iud. de suae gentis pontifice, Leg. ad Cai.
p. 1033. D. ὁπότε ἀσκηθεῖν τῇ ἱερᾷ στολῇ, et mirare consilium
Th. Mangey, ἐνοικευσθεῖν reponentis. Idem tamen Iudaeus
p. 1003. B. de insano Imp. Caio, ὁπότε ἀσκοῖτο εἰς Διοσκου-
ρους, et καὶ νεβρίσιν εἰς Διόνυσον ἡσκαίτο: ubi cautior vir do-
ctus et merito. Aeschylus Pers. vs. 182. ἡ μὲν πέπλοισι Περ-
σικοῖς ἡσκημένη. Sed desino. WESS.

CAP. CXXXI. 4. ἡ καὶς ἀπήγατο ὑπὸ ἄχρους) Obti-
nuerunt haec locum in famosa nostrae aetatis lite περὶ τοῦ
ἀπώγχισθαι. Iac. Gronovius illis aciem instruxit in Defen-
sione Exercitat. de Pernicie Iudae p. 62.; contra acriter
venit Iac. Perizonius Diss. de Morte Iudae c. 9. p. 74. Ama-
vi utrumque V. Cl. ob eximias ingenii et eruditionis
dotes; rixa ipsa, etiamnum iuveni, visa fuit modum ex-
cessisse. Gronovium laudo, eius hic iteratione abstinem-
tem. WESS.

CAP. CXXXII. 7. ἐπεὰν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι etc.)
Fortasse Osiris est. Plutarchus Is. et Osir. cap. 39. καὶ βοῦν
διόχρυσον ἱματίῳ μέλανι περιβάλλοντες ἐπὶ πένθει τοῦ θεοῦ δεικνύου-

σι --- ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἐξῆς: differunt ea in paucis, nec tamen aliena videntur. Convenit optime tabula, bovem hanc repraesentans, a Io. Pricaeo ad Apuleii Apolog. pag. 148. primum publicata, et Herodoteis bono consilio, ut spectaculo foret, a Gronovio adposita. WESS. — De formula τύπτεσθαι τινι vide II. 42, 27. et 61, 5. ibique not. De deo quem nominare nefas ducit, conf. II. 170, 1. S.

CAP. CXXXIII. 5. πίμψαι --- τῷ θεῷ) Deo? verum, quod memini, Dei nullius fuit in urbe Buto μαντήιον. Praeterea valde videbatur insolens, ονειδισμα ἀντιμεμφόμενον. Si Dei cuiuspiam, Apollinis ex gr. cuius in ea urbe templum fuit, oraculum designaretur, scriberem: τῷ θεῷ ονειδίζαντι μεμφόμενον. Nunc censerem potius corrigendum: πίμψαι ἐς τὸ μαντήιον τῇ θεῷ ονειδισάσῃ μεμφόμενον. Dea erat Latona Graecis dicta, Apollinis Isidis filii nutrix, cuius maxime omnium nobilitatum erat in urbe Buto oraculum: τόγε μάλιστα ἐν τιμῇ ἄγονται πάντων τῶν μαντήιων, Ἀητοῦς ἐν Βουτοῖ πόλι ἐστὶ: Herod. II. cap. 83. Mississe cap. 152. Psammitichus dicitur legatos ἐς Βουτοῦν πόλιν ἐς τὸ χρηστήριον τῆς Ἀητοῦς, ἐνθα δὲ Αἰγυπτίοισι ἐστὶ μαντήιον ἀψευδίστατον. De Dea ei-isque oraculo Iablonskius egit Panthei lib. III. c. 4. Hunc Herodoti locum respicit Aelianus Var. Hist. II. 41. VALCK. — Scripserit fortasse Herodotus τῇ θεῷ: sed potuit etiam masculino uti genere, quum in eadem urbe Buto etiam magnum fuerit Apollinis templum, (conf. c. 155, 8. et 156, 8.) in quo et ipso oracula edita fuisse videntur. Vocab. ονειδισμα cur sollicitetur, nulla caussa subest: etiam Croeso libuit τῷ θεῷ ονειδίσαι, I. 90, 16. S.

10. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δεύτερα etc.) In his nihil desidero. μαντήια reticuit et intellecta voluit: geminum superius est, ἐλθεῖν οἱ μαντήιον ἐκ Βουτοῦς πόλεως. Cl. tamen Reiskio blanditur, ἐκ δὲ τοῦ, χρηστήρια αὐτῷ etc. ex eo inde tempore, venisse illi secunda Oracula. Post pauca, [l. 16.] retineri et per editiones propagari ὡς κατακεκριμένον ἤδη οἱ τούτων potuisse demirarer, nisi et mssti praeberent: quorum quidem lapsus ut pravus est, ita turpior in tot editis. Spectavit autem insanientem Mycerini sapientiam Libanius in Vitae suae Historia p. 20. B. ignaro et propterea errante Morello: adtigit et Aelianus Var. II. 41. WESS.

20. ἐνηβητήρια) In Leidensi Cod. Gregorii de Dialectis, ut Herodotea, prostant ista: ἵνα πυνθ. εἶναι τῆς ἐνηβητήρια ἐπιτ. Scripserat Grammaticus, et, ut equidem puto, Herodotus, ἵνα πυνθάνοιτο εἶναι γῆς ἐνηβητήρια ἐπιτηδεύματα: in quacunque parte regionis secessus intelligeret esse iucundissimos. ἵνα γῆς, οὐ γῆς, et similia frequentat inprimis Sophocles. Herod. I. 213. ἵνα ἦν κακοῦ. Soph. Ai. 386. ἦν εἰ κακοῦ. Duo sufficient Herodoti loca, quae ad hunc locum apte respondeant: lib. I. c. 98. Deiaci aedificia exstruxerunt, ἵνα αὐτοῖς ἴφρασι τῆς χώρας, qua destinarat regionis parte. Lib. II. c. 172. quam fieri curarat Amasis statuam, ἵδρυνε τῆς πόλεως ὅπου ἦν ἐπιτηδεύματα. Herodotea negligentius descripsit Athen. X. p. 438. B. Ἐνηβητήρια Grammatici reddunt ἐνευωχητήρια. Parum distant quae Diodorus Sic. vocat κωθωνιστήρια lib. V. c. 19. in quibus ἐκωθωνίζοντο, quod legitur in Graecis Esther III. 15. Binis etiam in locis ἐμβιωτήριον praebet Diodorus T. I. p. 345, 59. et T. II. p. 518, 59. Sunt Ἐνηβητήρια loca πρὸς ἀνεσιν καὶ ἀπόλαυσιν εὖ πεφυκότα. In notis ad Excerpta e Dione Cocc. H. Valesius p. 96, 97. interpretatur amoena diversoria et secessus. Apud Aelian. de N. A. XI. c. x. p. 617. in urbe Memphi Apidi dicuntur esse τὰ φίλα ἦθη καὶ τριβαὶ κεχαρισμένοι καὶ ἐνηβητήρια. VALCK. — Ἐνηβητήρια, loca voluptaria, apud Salustium Bel. Catilin. c. xi. et Plautum Poenul. III. 2, 25. ἐμπαθεῖς τόποι in Gregorii Nysseni Epist. de Itin. Hierosolym. p. 10. Ἐβητήρια Plutarcho et Athenaeo, quorum verbis lucem vir eruditissimus Pet. Faber Agonist. III. 27. p. 345. adpersit. WESS.

CAP. CXXXIV. 2. εἴκοσι ποδῶν καταδίουσαν) Haec altitudinem an latitudinem Pyramidis designent, in quaestione est. τῷ δὲ μεγέθει λιπόμενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προειρημένων de ea scribit Diodorus I. 62. controversiam non dirimens. At Plinius Hist. Nat. XXXVI. 12. Tertia minor quidem praedictis, sed multo spectatior, Aethiopicis lapidibus, assurgit cccxii. pedibus inter angulos; quibus utique ampliolem, quam Herodotus, singulis lateribus latitudinem tribuit. Hinc πεντακοσίων ποδῶν hic fuisse olim arbitrantur; numeris, ut equidem opinor, multo quam oportebat, auctorioribus. Cum tamen superiore πολλὸν haec fuerit ἰλάσσω, si ad altitudinem referas, xx. pedes nimis quam pauci erunt. Lege Io. Gravii Pyramidograph. p. 112. etc.

WESS. — Difficultatem, qua premi videbatur hic locus, non magis *Larcherus*, quam qui eum praecesserunt docti viri, potuit expedire. Postquam enim graeca verba his gallicis reddidit, *elle est beaucoup plus petite que celle de son père, ayant vingt pieds de moins, et chacun de ses cotés trois pléthres de large*; monuit in Notis, viginti quidem pedes illos haud dubie ad altitudinem spectare, quoniam latitudinis mox separatim mentionem faciat scriptor; manifeste autem corruptum esse hunc numerum, quoniam, si viginti tantum pedibus haec pyramis minor fuisset altera, profecto cum Herodotus non dixisset *multo minorem*. Memorabili vero exemplo hic locus est, quo memineamur quam minuta res quantum interdum habeat momentum. Una lincola, unum leve incisum alieno loco positum, hasce citavit turbas: abiecto commate, quod post *καταδέουσιν* in omnibus ad hunc diem editionibus (mirum dictu!) interpositum erat, omnia nunc plana sunt, omnia recte se habent. Altitudinem huius pyramidis non definit scriptor: *multo minorem* ait esse paternā, quum illius *latus* quodque in basi nonnisi *tria plethra dentis viginti pedibus* (i. e. 280 pedes) metiatur. Atque haec mensura exactissime congruit cum ea quae ab eodem, quem iam saepius laudavi, *Grobert* reperta est. Vide librum citatum, p. 95 seq. aut, si magis in promptu est, *Langlès* in *Notes et Eclaircissemens sur le Voyage de Norden*, p. 288. S.

[3. λίθου δὲ ἐς τὸ ἡμῶν Αἰθιοπικοῦ) Nigrum fuisse lapidem et pretiosum dicunt Diod. Sic I. 64. itemque Strab. XVII. p. 808. ed. Cas., adiciens valde esse durum, ut ex eo mortaria conficiantur: quare etiam cultros ex hoc lapide confectos memorat Noster, II. 86, 15. In Cheopis pyramide primum ordinem ex Aethiopico lapide variegato substructum vidimus c. 127, 11. Ac videtur lapis etiam huic pyramidi Mycerini adhibitus variegatus fuisse aut versicolor, nempe nigro colore in rubrum vergente aut rubris maculis distinctus, ac fortasse de illo Syenitae genere, quem *pyropocilon* olim vocatum fuisse *Plinius* refert, XVI. VIII. 13. Conf. omnino *Abd-Allatif*, p. 173. ibique *Sylv. de Sacy*. p. 214 seq. Quare nulla causa fuit, cur hunc lapidem, de quo hic agitur, ab illo qui cap. 127. memoratur, diversum *Larcherus* statueret. De eodem lapide cf. *Wess.* ad c. 176, 6. S.]

[8. *ταλάντων χιλιάδες ἀναρίθμητοι*) Licet enim multo minor duabus aliis, multo tamen haec pyramis erat spectatio et ob lapidis e longinquo advecti praestantiam duritiemque multo maioribus impensis exstructa. consentientibus Strabone et Diodoro locis cit. et Plinio, XXXVI. XII. 17. S.]

12. *τῶν τὰς -- λιπόντων, ἢ ῥωδώπις*) Nihil his inesse, quod offendant, videtur: et tamen esse, codicum discors scriptura declarat: alii *πυραμίδας -- λιπομένων ἢ ῥωδ.* fortasse voluerunt agente usu, ut *καταλιπῆσθαι, ἀπολιπῆσθαι* et *λιπῆσθαι* c. 147. atque alibi saepius; alii *λιπόντων, λιπομένη ἢ ῥωδ.* posterior erat Rhodopis; pari structura, quae in Diodori proxime descriptis verbis, atque in Euripideis Orest. vs. 1085. *ἢ που λείπει τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.* At tum, quod scripti mordicus retinent, ὅτιον in exilium ire debbit. Atque hoc admonuisse satis est. [Vide Var. Lect.] Ecce aliud. Herodotus disputatione circumspecta meretriculae Rhodopidi pyramidis aedificationem aufert: antiquum rumorem amplectuntur Diodorus, Strabo, Plinius; commentariis certe inserunt. Hoc amplius, Rhodopidem Aelian. Var. XIII. 33. elocat regi Psammeticho, qui Amaside, cuius aetate feminam floruisse Noster adseverat, annis ferme quinquaginta prior est. Unde erroris aut Herodotus aut Aelianus culpā tenetur: neque ille ea liberabitur, si duas fuisse Rhodopides statueris, easque ab Herodoto, Strabone et Plinio confusas: alteram proprie sic dictam, ex meretrice uxorem Psammetichi, et sepultam in Pyramide; alteram Aesopi conservam, et Charaxi, fratris Sapphūs, amicam, quae tempore Amasidis floruerit. Haec Celeb. Iac. Perizonius ad stabiliendam Aeliani fidem; quae, si negentur, incertissimae coniecturae, etsi olim alia fui opinione, locum obtinebunt. Aelianus fabellam ex Strabone XVII. p. 1162. [p. 808. Cas.] aut aliunde, hausit. Geographus regis nomen tacitum habet; de suo Aelianus Psammetichi titulum inpingit. Herodotus duas Rhodopides non novit, et Amasidis Aesopi illam contubernalem tempore viguisse distincte adfirmat. Utri credemus? WESS.

14. *τοῦ Ἡφαιστοπέλειος*) Adhaerescunt ad virile hoc nomen doctissimi viri. G. Cuperus Obs. IV. 4. p. 58. haec se capere negat; nisi dicatur, latere hic nomen patris, vel urbem eo nomine in Samo fuisse; vel ladmonem, ori-

gine Samium, Hephaestopoli in Aegypto habitasse, scribique debere τοῦ ἐκ Ἡφαιστοπόλειος. Gronovii similes sunt fluctuationes ad *Arriani* Ἀναβασ. III. 5. p. 109. quibus vehementer offensus *Corn. de Pauw* correctum voluit τοῦ Ἡφαιστοπόλου, nova voce, sed, ut censet, perelegante, quae *Vulcani ministrum* denotet, et *Iadmonis patrem*, vel *fabrum ferrarium insignem*, vel *Vulcani potius sacerdotem* fuisse doceat. Mihi, ut absolvam verbo, inventum non placet. In propriis Graecorum nominibus mira multa: Σώπολις est in *Epigramm. XVIII. Callimachi*, Ἀμφίπολιν habet marmor a *Buherio* editum, feminam Νικόπολιν dabit aliud, et numus Abderitarum Ἀναξίπολιν: neque ignoti Ἀγρησίπολις et Κρατησίπολις sunt. Quae Ἡφαιστοπόλιν abunde defendunt. Confer *Comitis Cayl. Recueil d'Antiquit. T. II. p. 265. WESS.*

15. Ἰάδμωνος ἐγένετο) Apud *Demosthen. p. 729, 30. [p. 1352. ed. Reisk.] Νέαιρα Νικαρίτης ἦν. Pseudolus Plauti II. 3, 24. Quia lenonis me esse dixi*: alibi dicitur *Amphitryonis Sosia*; ut *Phereclis servulus Lydus*, *Andocidi* Ἀνδὸς ὁ Φερεκλίου, p. 3. 24. *Lysias p. 256. ἐγένετο ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικουκλέους καὶ Ἀντικλέους*: recte cepit ista *Marklandus* vir. cl. sed nomen Εὐμάρης genuinum esse vel *Theocritus* monstrabit *Eid. V. 10. et 73. τὴν Στρυμοδάρεν Θραῖτταν Aristoph. Ἀχ. 272. Quod mox legitur, [l. 17 seq.] ὃς βούλοιο ποινὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελέσθαι, Plutarchus interpretatur T. II. p. 557. Α. τὸν βουλόμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν*: ubi tandem etiam Samius venisse dicitur Ἰάδμων (vulgatur Ἰδμων): γένει μὲν οὐδὲν Αἰσώπῳ προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν πριαμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γεγονώς. VALCK.

CAP. CXXXV. 5. τῆς μουσοποιού) *Fulvii Ursini* ad *Carm. illustrium Feminar. p. 23. μελοποιού* fallenti memoriae debetur. *Sappho μουσοποιός*, quemadmodum *Pindarus* in *Orat. p. 25. Dionis Chrysost. et Hipponax Theocrito Anthol. III. p. 392. [Analect. Brunck. T. I. p. 382.] Quod Athenaeus autem [lib. XIII. c. 69. p. 596.] ignorantiae labem Herodoto adfricat, Charaxique amicam, non Rhodopin, sed Doricen sive Dorichen vero nomine fuisse contendit, id sibi habeat. Nosse debuerat, non Doriches tantum, sed et Rhodopidis cognomine meretriculam fuisse celebrem ex *Strabone XVII. p. 1162. A. WESS.**

7. Ῥοδῶπιν) Ῥοδῶπιος vicina paene videntur postulare: μεγάλα - - ὥς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος, opes magnas, ut Rhodopidis scilicet. Aelian. de Nat. Ap. IV. 54. παῖδα ὠραῖον, ὥς ἂν Αἰγύπτιον. Cicero de Senect. c. 4. multae etiam, ut in homine Romano, litterae. Notissimum illud, satis exercitatum in dicendo, ut Thebanum scilicet, sumsit Nepos a Thucydide, qui de Brasida p. 287, 56. ἦν οὐδὲ ἀδύνατος, ὥς Λακεδαιμόνιος, εἰπῆν. VALCK.

Ibid. ὥς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιν) Lipsiae in Miscellan. addebatur κατὰ Ῥοδ. εἶναι. Amplecterer, si verba correctionem requirerent, ὥς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος. Credo, vim et elegantiae cultum, ut saepe alias, proprio inesse nomini: Magna, scriptor inquit, sibi bona quaesivit, ut Rhodopis esse potuerit, populi videlicet prostibulum et vilis conditionis. Ceteroqui ex praemissis κτήσασθαι advocari non inconmode poterit. Rectius [l. 8.] οὐκ ὥς γέ, dissecta priore voce, maluit Reiskius. Postulat enim sententia et probat Cod. Cl. Askew. WESS. — Commodum utique Ῥοδῶπιος: sed nec inconmode teneri vulgatum potuit, adeoque debuit. ὥς ἂν Ῥοδῶπιν εἶναι, ἐκτήσατο μεγάλα χρήματα: ut quae Rhodopis esset, magnas pecunias fecit. Caeterum confer Nostrum II. 8, 16. IV. 81, 4. IV. 99, 21. S.

19. ἐν τῇ Ναυκράτι ἐπαφρόδιτοι - - ἐταῖροι) Hoc de numero quatuor scortilla in Archiae Epigrammate Veneri donaria dedicant, interque alia

Ἄλκιες ἄγλαα δῶρα, γαμοστόλε, σοὶ τὰδε, Κύπρι,
ᾧπασαν, αἰγιαλῶν Ναυκράτιδος ναίεται.

Integrum dabit L. Küsterus ad Suid. voc. Κεκύφalon: [et Brunck. Analect. T. II. p. 92 seq.] vulgavit et Reiskius Anthol. Cephalae p. 25. quaedam inmutans, quae non mutari fuerat potius. Naucratis ripae Nili adcubabat, florens commerciis et scortorum celebritate, ut Corinthus, Puteoli, et plures ex littoralibus urbibus. Quid in acta patrant, si Cicero lib. V. in Verrem c. 25. tacuisset, ex Aegyptiorum et Syrorum Maiumis cognosci potuerat. Archidices memoria durat in Athen. et Aelian. Var. XIII. 68. WESS.

24. ἦσσαν - - περιεσχήμεντες) Archidice minus altera fuit famosa. Hinc petita vox Ionica Περιεσχήμεντος redditur ab Hesychio περιβόητος, περιλάλητος: sic pro περιποίητος fuit emendatum in Animadv. ad Ammon. p. 65. Reperiuntur et περι-

Φημος et περιπόδμενος. Cyclici οἱ περιπλημένοι in *Philone Byblio Euseb.* Praep. p. 39. D. Apud *Etymol.* legitur: Δημοδάλητος, περιπόδμετος. [Cognata significatione ἑλλισχος dixit Noster l. 153. 9.] Permutantur apud *Herodotum* locutiones ἀπικίσθαι ἐς λίσχην et ἐς λόγους. Rarius illud lib. IV. c. 4. ὡς προλαίσχηντιμῶν αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. VALCK.

26. ὡς Μιτυλήνην) Sic dedit e msto Gronov. quod si vel in aliis etiam Codicibus inveniretur, probandum tamen foret ἐς Μιτυλήνην, quia nunquam a veteribus ὡς iungitur quarto casui in talibus, nisi ubi πρὸς locum invenit. In his nonnunquam a librariis, sed multo frequentius ab hominibus eruditis fuit peccatum, quos in tantilla re nominari necesse non est. Norma scribendi *Thucydides* lib. IV. c. 79. ἀφίκετο ὡς Περίδικαν καὶ ἐς τὴν Χαλκιδίαν. Idem pag. 148, 48. [P] ἐς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλία. p. 554, 92. [VIII. 31.] ἀπέπλευσαν ἐς Φωκαίαν καὶ Κύμην ὡς Ἀρτύχον. p. 527, 36. [VIII. 39.] ναῦς ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον πέμπειν. p. 553, 37. [VIII. 81.] Paulo exercitator facile sentiet, in his similibusque vuculas ὡς et ἐς non posse transponi. Eadem in omnibus obtinet scriptoribus Atticis veteribus, quin et in Atticistis accuratioribus, ratio; e quibus priorum simillima, etiam in quibus utrumque reperiretur, plurima possent expromi. Ceterum ex hac non magni momenti observatione multa veterum loca corrigi poterunt; nam liberiorum delictis recta ratio praeferenda est. VALCK. — De *Herodoti* usu conf. quae ad c. 121, 109. monuimus. S.

Ibid. ἀπενόστησε ἐς Μιτυλήνην) Suum scriptor recepit: neque enim ἐπὶ ἀφύχου veteres, sive regionum urbiumque nominibus, ὡς adstruebant. *Thom. M.* ἀπαξ ἐπὶ ἀφύχου uno in *Thucydide* invenit, et loco adhucdum controverso. Egerunt hac de structura docte *T. Hemsterh.* *Miscell. Observ.* Vol. V. tom. 3. p. 56. et *Valcken.* ad *Euripid.* *Phoeniss.* p. 475. Mox κατικεγρόμῃσιν [l. 27.] ambigue dicitur. Potest *Charaxum*, potest *Rhodopin* indicare; hanc *Sappho*, ὡς πολλὰ τοῦ Χαράξου νοσφισκμένην, multa *Charaxi* intervertentem et furatam, si fides *Athenaeo*, taxavit inusta nota. Nec puto fratrem probavit, in casses meretriculae demersum. Vide *Ampl. Cuperi Observ.* IV. 4. WESS.

CAP. CXXXVI. 5. εὖ γεγλυμμένους) *Laurentius*

figuras insculptas, ἐγγεγλυμένους, sicuti Arch. et Vind. Hæ-
sito in electione. Vulgatum videtur perconmodum et sin-
gularius: Vallæ scriptoris patrocinator consuetudo, qua
 II. 124. καὶ ζῶων ἐγγεγλυμένων: talis quoque c. 138. αἵμασίν
 ἐγγεγλυμένη τύποισι: tum τύπων ἐγγεγλυμένων πλείοι, c. 148.
 Libera itaque optio est. In sequentibus vertendis *Valla*
 aberraverat, in viam ab *H. Stephano* comiter revocatus.
 WESS. — Olim pingebatur ἐγγεγλυμ. Inde deflexum
 est εὖ γεγλυμ. S.

[11. ἀπάσης κρατίει τῆς --- θήκης) *θήκη* hic idem fere va-
 let ac οἶκημα *θηκαῖον*, II. 86, 31. Nam in una *θήκη* pluribus
 cadaveribus locus erat. conf. III. 16, 28 seq. Mox hoc cap.
 l. 15. pro *θήκη* ponitur τάφος. S.]

16. τὸν ἑωῦτοῦ ἀπογενόμενον) In Codd. fortasse reperietur,
 τῶν ἰ. ἀπογενομένων, prouti *Vallam* in suo legisse Latina ma-
 nifestant: ac ne alium quidem ex se ipso progenitorum sepul-
 turae mandare. Quae prostant in Ed. Gronov. commodum
 vix admittunt sensum. Ex se ipso progeniti, vereor ut Grae-
 ce dici possint οἱ ἑωῦτοῦ ἀπογενόμενοι. Praeterea *fato functi*
Herodoto quoque dicuntur aliquoties ἀπογενόμενοι: qua
 significandi virtute hic illud videtur capiendum. Qui pa-
 tris cadaver, quod pignori opposuerat, expuncto debito
 non redemerat, hunc legislator etiam ipsum sepultura
 censuerat indignum, nolueratque ut suos ipse liberos *fato*
functos isto dignaretur honore, μήτε ἄλλον μηδένα τῶν ἑωῦ-
 τοῦ ἀπογενόμενον θάψαι: sic scribendum arbitror: neque
 alium quemquam suorum *fato functum*. De his tacet legem
 commemorans *Diodorus* [I. 93.] T. I. p. 104, 93. In talibus
 ἀπογενέσθαι idem est ac ἀποβιῶναι vel ἀποθανεῖν, ter quaterve
 adhibitum *Herodoto*: vid. *Clar. Alberti* ad *Hesych.* in 'Απο-
 γενόμενοι. Hoc sensu mea quidem sententia debuerat illud in
 Attica lege accipi apud *Demosth.* contr. *Macart.* p. 608, 88.
 [p. 1069, 10. ed. Reisk.] τοὺς δ' ἀπογινομένους ἐν τοῖς δήμοις ὡς
 ἂν μηδαὶς ἀναιεῖται: quorum in pagis mortuorum nemo cadavera
 tollat. Quamque legem ad *Leges de Sepultura* referre debue-
 rat, eam, quia forte legebatur aliis interiecta, retulit ad
 Φονικούς νόμους *S. Petitus* in LL. Att. p. 624. Latine vertens,
 si quis in aliquo populo caesus sit. *Alciphroni* p. 80. mecum
 restituit *A. Heringa*: ἐπειδὴ Κρίτων αὐτῷ ὁ γεννήσας ἀπεγίνετο.
 VALCK.

Ibid. τῶν ἰωῦτοῦ ἀπογενόμενον) Non exputo, cur Aldi et Camerarii hanc scripturam mutatum ierint, tutam codicum auctoritate. Ἀπογενόμενος hoc non est loco progenitus, sed fato functus, uti II. 85. IV. 4. et apud Thucydidem, monitore Schol. ad Demosthen. Or. de Cherson. p. 59. Quod legem adtinet, de qua agitur, ea et in Diodori I. 92. Quanto vero humanius Imp. Iustinianus edixit, nulli esse licentiam corpora defunctorum debiti gratia detinere, aut impedimentum facere eorum sepulturae, Novell. CXV. 5. Porro [I. 21.] κατωνοσθῆς Gronovii praefert editio; in adnotatione κατωνοσθῆς esse ait in optimo codice; forsitan errore operarum. Nam *Passion.* et *Ask.* prius edunt, a quo alienus non sum. Κατόνντο τὸν Ἀμῶσιν Αἰγύπτῳ inferius c. 172. *Vallae*, vertentis compares, lapsum redarguit *H. Stephanus* in Prolegom. Edit. secundae, ut mirer valde *Corn. de Pauw* κατανοῆς, ex latinis istis formantem. WESS.

21. Μὴ με κατωνοσθῆς πρὸς τ.) Ex diversis hanc sinceram puto lectionem. Quando primum interpretabatur *Valla*, ne me caeteris pyramidibus compares; non ille quidem aliud hic verbum legit, sed minus dextre praegnantem phrasin intellexit, significantem: ne me sic vilipendas, ut unam censeas ceterarum; sive, ignominiosa cum ceteris pyramidibus instituta comparatione. Ionicum ὀνόσασθαι, κατωνόσασθαι, (*Herod.* II. 172.) notabat ἐκθαλίσαι et καταμέμψασθαι. Quid sit in proximis [I. 24.] ὑποτύπτειν, monuit vir summus [*Hemsterhusius*] in nota *L. Küsteri* ad *Aristoph.* Av. vs. 1145. VALCK. — Conf. Not. ad III. 130, 19. S.

CAP. CXXXVII. 1. ἐξ Ἀνύσιος πόλεως) Hinc νομός Ἀνύσιος c. 166. verum contra tabulas. Non praeteriit urbem *Stephanus Byzant.* estque eius longe antiquior memoria in his *Esaiæ* c. xxx. 4. וּמְלֹאכֵי חָנַס יִגְיֵעוּ et legati eius Chanes (h. e. Anysin) adtigerint. Vocis apud Hebraeos pronuntiatio differt, urbs eadem. Nam quae *Iunius* et alii de Daphnis Pelusiis, sive Taphnes, minime congruunt. Tetigit verbo *Thom. Pinedo* ad *Ethnicographum*, uberius vero et distinctius *Celeb. Camp. Vitringa*, Conment. in eum Vatem p. 168. T. II. Reges Asychin et Anysin non novit *Diodorus*, *Bocchorin* ante Sabacum Aegypto inponens, I. 65. WESS.

15. καὶ ἱέρων κατασπόμενον) Levi opera κατασπόμενον, uti *far*

ctum scio, refingi posset. Quo vero successu? *πάσσειν*, *ἐμπάσσειν* de inspersis, ornatus etiam caussa, non refugit usus. In urbibus, *altius eductis*, neutrum novi. Facit *Codd.* tamen discordia ambiguum, sit-ne *τασσομένων* an *γενομένων* genuinum: alterutrum sane [haud dubie posterius] ex glossa venit. Quae sequuntur, a Cl. Gronovio bene constituta et docte explanata sunt. [Vide *Var. Lect.*] De *Bubasti*, quae Graecorum *Ἀρτεμις* sive *Diana*, nihil addo. Repetit *Herodotus* c. 156. quod hic professus fuit, et explicat copiose *Iablonskius* *Panth. Aegypt.* III. 3. Hoc adcedat, placuisse mihi olim [*l.* 19.] *ἦδον ἢ δ' ἰδέσθαι*, blanditumque *Abreschio*: movebar *Nostri* verbis III. 160. εἰ δὲ ὑμῖν ἦδον ἢ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν. Qui in vulgato adquiescunt, auxilium ex *Car. Daubuz* de *Testim. Christi* apud *Ioseph.* lib. II. 12. inpetrabunt. *WESS.* — *ἦδον* cum *Aldo* tenent edd. omnes, nec aliud e mssis citatur. In *F.* desideratur quidem iota subscriptum vel adscriptum, sed habet ille tamen *ἦδον* circumflexo accentu. Intelligendum *ἦδον* ἰδέσθαι οὐδὲν μᾶλλον ἀξιόπηγτον. *S.*

19. *ἦδον ἢ δ' ἰδέσθαι*) Hic si *Codices* vulgatis concinunt, paulo tamen superius [*l.* 16.] dabunt, ut autumo, *πολίων*: qua in re tantilla *Codicum* non exspectassem consensum. Quicquid huius fuerit, *Herodotum* scripsisse suspicor *ἦδιον* δ' ἰδέσθαι οὐδὲν τοῦτον μᾶλλον, alibi suo more scribentem *ἄμεινον* μᾶλλον, μᾶλλον ὀλβιώτερος, et *αἰρετώτερα* μᾶλλον. *ἠδίου* μᾶλλον *Chrysippus* dixit apud *Athen.* IX. p. 373. A. *ἦδιον* — μᾶλλον forsā *Isocrates* in *Aeginet.* p. 393. D. ἐκ ποίας ἀν οἰκίας ἴδιον υἱὸν εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον, ἢ ταύτης: in quibus, mutata tantum pronunciatione, *ἦδιον* corrigo pro *ἴδιον*: nam *ἴδιον υἱὸν* — — *εἰσποιηθέντα* quis tandem dixerit? Comparativis iunctae vocis μᾶλλον pleonasmum exemplis adfirmarunt *H. Stephanus*, *St. Berglerus*, *F. L. Abreschius*, aliique. *VALCK.* — Nil opus fuisse sollicitare vulgatum, paullo ante vidimus. *S.*

CAP. CXXXVIII. [10. *ἔσοπτόν ἐστι*. Sic recte iam *H. Steph.* in ed. 1. posuerat: dein vero rursus mendosum *ἔσοπτόν ἐστι* habet ed. 2. Caeterum, quid sit quod dicat Scriptor, quoniam exaltatum fuerit solum urbis, in templo autem media in urbe sito nihil fuit mutatum, id-
Herodot. T. V. A a

circo magis undique conspicuum factum esse templum, fateor mihi non liquere. S.]

18. *Φέρει δ' ἐς Ἐρμῆω ἱερὸν*) Rediit expulsa praepositio. Qui eiecit, [Gronovius] pulcre noverat, non haec ad τὰ δένδρεα pertinere: retulit ad viam, quae Mercurii templum ferret; [id est, ut ille putabat, in qua via erat Mercurii fanum:] per utique incommode, cum totus aggeris tractus et tenor ad Mercurii aedem ducat. De decoro, quod obtenditur, id vero nihil est: sufficit, Herodoto eum verborum ordinem adrisisse. Non memoro Codd. scriptos, neque usum dictionis. Virgilianum, *Hinc via, Tartarei quae fert Acherontia ad umbras* Aen. VI. 295. omnes norunt. Dedit Gronovius ex Nostri copiis nonnulla, [ex II. 122, 13. tum, quae huc minus spectant, ex I. 10, 12. I. 120, 12. IX. 33, 13.] facile, si res postularet, ex Polybio, Diodoro, et Pausania in primis adaugenda. Conf. doctos viros in Act. Apost. c. xii, 10. WESS.

CAP. CXXXIX. 1. Τέλος δὲ τῆς αἰ.) Τὴν ἀπαλλαγὴν forte dicere potuisset ἀπαλλαγῆς τέλος, ut mors dicitur θανάτου τέλος; caedes, φόνου τέλος. Paulo post, [l. 5.] ubi in somnio Rex dicitur iussus τοὺς ἱέρεις μέσους διατάμειν, (Conf. Diodor. T. I. p. 75. ult.) neque illud, nec διατάμειν, sed διατάμνειν legit Gregorius de Dial. Ion. mstus: [§. 67.] Τὸ τίμνειν, Τάμνειν λέγουσιν. Ἡρόδοτος ἐν β', τοὺς ἱέρεις - - μέσους διατάμνειν. Ionice, ut τάμνειν, scribebatur στράφειν et τράπειν. Sed Dorica sunt, ut puto, τράφειν et τράχυν: hoc rarius, et Grammaticis tantum observatum. VALCK.

5. μέσους διατάμειν) Adiungit Diodorus καὶ διὰ μέσων αὐτῶν διελθεῖν μετὰ θεραπείας, et per medios sectos cum administris transire, I. 65. cuiusmodi triste sectionis exemplum in Pythii filium natu maiorem Xerxes repraesentasse legitur Musae VII. 39. Ceterum Oracula, quae Aethiopes consulebant, signavit supra c. 29. WESS.

CAP. CXL. [3. νῆσον χώσας σποδῶ τι καὶ γῆ) Cineres, puto, coenosae humo mixti, aptius culturae solum erant reddituri. Ac nescio an hoc consilio diligenter collectos cineres certis in aedium cameris adservare soliti sint Aegyptii. conf. c. 100. extr. S.]

7 seqq. ἴτια ἐπὶ πλῖω ἢ ἐπτακόσια - - Ἀμυρταίου) Omne hoc comma ineptae tautologiae, ex inperiti hominis glos-

semate ortae, damnat Iac. Perizonius vir clar. Orig. Aegypt. cap. XI. pag. 202. Nollem factum. Fluunt ex abundantiore Scriptoris sermone; suntque frequentes huiusmodi iterationes, uti bene observavit Iac. Gronovius. Quod addit autem, cetera Perizonii se tangere dedignari, ἀρῖστον ἀμεινον. Viam ille ostenderat ad turpem errorem huic loco adimendum, non sane cum dedecore spernendam. Rem vide. Dicit Herodotus, insulam, Anysis tempore in paludibus aggestam, septingentis atque amplius annis frustra ab insecutis regibus ad Amyrtaeum usque fuisse quaesitam. Amyrtaeus, quod Thucydidis I. 110. testimonio novimus, eas in paludes, quum Persis Longimanus Artaxerxes imperaret et Herodotus floreret, secessit: ab utroque ad Achazi aut Hiskiae, Principum Iudaeorum, acvum, in quod Anysis et Sabaco incurrunt, intervallum est annorum paullo plus trecentorum. Hinc, ut Chronologiae ratio constaret, Perizonius ἑξα ἐπὶ πλείω ἢ τριακόσια, trecentis et amplius annis, coniectura plausibili. Mendam notae genuerunt numerorum, perperam pictae, quem ad modum Ampl. Bouherius, eiusdem coniecturae patronus, Diss. Herod. c. VII. p. 71. commonefecit praeclare. WESS. — Nempe, pro HHH olim temere [H]HH a librariis hic scriptum fuisse, Buherius censuerat. Aliam rationem secutus Reizius, πεντακόσια pro ἑπτακ. non modo legendum statuit, sed etiam recta in contextu ponere hunc numerum non dubitavit. Cuius rationem et in versione sua adoptans Larcherus, et in Chronologia Herodotea, quae Tomo VII. gallici Herodoti continetur, p. 108 seqq. uberius adstruens, auctorem huius inventi (ut multorum aliorum quae Reizio debentur) Borheckium celebrat; qui tamen diserte professus erat se Reizium ducem esse secutum. S.

CAP. CXLI. 3. τῶν μαχίμων) Nec satis apte congruunt ista cum παραχρησάμενον, neque phrasi ἐν ἀλογίῃσι ἔχειν: nam nihil huc facit locus lib. IV. c. 159. Scribi potuit τῷ μαχίμῳ, sive τὸ μάχιμον, ut corrigit Abreschius Dil. Thuc. p. 63. sive etiam τὸ τῶν μαχίμων, ut Reiskius, nempe γένος. Inter Aegyptiorum ἐπτά γένη, -- οἱ μὲν μάχιμοι καλεῖσθαι, Herod. II. 163. Diodoro commemorantur τὸ μάχιμον ἔθνος, p. 106, 48. [I. 94.] et οἱ μάχιμοι καλούμενοι, p. 85, 1. [I. 73.] quocum loco desiderarem equidem in concordiam

posse redigi supra Diodoro narrata p. 53, 1. [voluerat p. 33, 1. scil. lib. I. c. 28.] Indorum collata, quam alibi tradit, *πολυτεία*. Sed in Herodoteis mihi sane videtur insolens ἐν ἀλογίῃσι: horum vice si legeretur ἀλογίην, in vicinis quidpiam novari nihil esset necesse. Scribi certe commode potuit: τὸν ἀλογίην ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μαχίμων Αἰγυπτίων. Sic Herod. IV. 150. ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, oraculi nullam habuerunt rationem. Alibi scripsit ἐν ἀλογίῃ τι ποιεῖσθαι: et II. 172. Amasin ἐν οὐδεμῇ μοίρῃ μεγάλη ἦγον. Apud alios, pro despiciatui habere, dicitur ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχειν, vel ἄγειν, vel τίθεσθαι. Stobaei Tyrtaeus p. 353. imbellem Οὐτ' ἂν μνησαίμην, οὐτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τίθειν: praeferrem τίθειμην: quod habet Plato de Legib. I. p. 629. A. II. p. 660. E. et hinc Iamblich. in Protrept. p. 112. A Stobaeano diversum exhibens animosum Tyrtaei carmen *Lycurgus* contr. Leocr. p. 162. de Lacedaemoniis vs. 25. [in Reiskii Or. Gr. Vol. IV. p. 212.] καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὐδὲνα λόγον ἔχοντες περὶ τοῦτον οὕτω σφόδρα ἰσπουδάκασιν. Scaliger et Io. Taylor περὶ τοῦτον recte corrigunt; vereor autem ut eruditissimi viri legerint alibi, περὶ τινὰ λόγον ἔχειν. Corrige, sodes: καίπερ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχοντες, περὶ τοῦτον etc. Ab his parum distat illud Euripidis *Androm.* vs. 209. τὴν δὲ Σκυῖρον οὐδαμοῦ τίθης, vel τίθη. Scriptor non inelegans II. Macc. VII. 12. ἐν οὐδενὶ ἐτίθειτο. VALCK. — Τὸ μάχιμον τῶν Αἰγυπτίων legit Schneider in Lex. sub voce Παραχρησάμαι: et accusativum τὸ μάχιμον ad verbum παραχρησθ. refert, conferens hunc locum cum illo VIII. 20, 2. ubi παραχρησάμενοι τὸν χρησμὸν mox ab ipso Scriptore per οὐδὲν τοῖσι ἔπεισι χρησάμενοι explicatur. Vulgatam h. l. scripturam communi consensu tenent libri omnes: ac fortasse ipse Herodotus, syntacticis legibus non nimis religiose adstrictus, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν cum genitivo casu construxit, quum cognatam dictionem ἀλογίην ἔχειν in animo habuisset. S.

8. Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων) Iosephi codicem postremis caruisse, significarunt Palmerius, Marshamus, Vitringa: quam tamen rem dubiam relinquunt Iudaei scriptoris membranae. Quod si vere absentiam earum vocum animadvertit, Ἀραβίων στρατὸς, qui brevi sequetur, Iosephum quadamtenus iuvabit; nam et illi non ad censentur Assyrii. Sed praestat, quod res et schedae omnes adprobant,

defendere. Certe *Senacheribo* et *Arabum*, quibus trans Iordanem et in Petraea sedes, amplius numerus, et *Assyrii* dicto audientes fuerunt. Quod autem vir eruditus *Iosepho* Ant. X. 1, 1. *Senacheribum* βασιλέα μέγαν nominanti, adposuit, *Herodotum* eundem τὸν μέγαν Σαναχάριβον βασιλέα nuncupasse, secus habet. Mox [l. 10.] ἰς ἀπορίην ἀπειλημένον oportuerat. Vidimus *Arionem* ἀπειληθέντα ἰς ἀπορίην I. 24. et erunt deinceps alia. WESS. — Conf. VIII. 109, 8. et IX. 34, 13. Sed nimirum h. l. non modo cod. F. quem in *Var. Lect.* memoravi, verum etiam alii omnes et ed. *Wess.* cum superioribus edd. in ἀπειλημένον consentiebant. S.

20. ἐνταῦθα ἀπικομένους) *Corn. de Pauw* ἀπικομένου, aut ἀπικομένων, posita post ἀνθρώπους maiore στήγῃ. Prius etiam *Reiskius*. Nolo refragari: qui voluerit, patronum arcesset *Gronovium* II. 66. WESS. — Vide nostram *Var. Lect.* ad II. 66, 15. Nempe recte ibi *Gronovius* de nominativo participii pendente, ut aiunt Grammatici, sive absolute posito monuit, ubi aliàs genitivus absolutus locum habet: cuius ἀνακολουθίας exempla quidem etiam in *Notis* nostris ad I. 33, 1. p. 42. adposuimus. Simillima vero ratione hic, ut in oratione infinita, loco nominativi participii accusativum absolute positum habemus; quemadmodum III. 99, 6. αὐτὸν τηκόμενον, pro eo quod ad legitimam syntaxeos normam αὐτοῦ τηκόμενον esse debebat. Mox ἀγοραῖοι ἄνθρωποι, circumforanea hominum turba, ut I. 93, 8. S.

21. ἐπρυθίντας νυχτὸς μῦς etc.) De muribus agrestibus quae prodebantur, tantopere *Polemonis* narrationi et grammaticorum apud *Eustathium* [ad *Il. α.* 39.] de Troadis incolis, mures venerantibus, ὅτι ταῖς νυχτὶς τῶν πολεμίων διέτρωγον τόξων, congruunt, ut eodem fabulari fonte manasse diceret. Namque, aliam *Assyriorum* cladis causam et locum fuisse, ex *Esaia*, qui ea vixit aetate, c. xxxvii, 36. exploratum habemus. Lege ibi, si vacat, *Camp. Vitringae* Observationes. WESS.

24. γυμνῶν ὅπλων) *Mediceus*, et illi consentanei, si γυμνῶν καὶ ἀνόπλων, sicuti *Plutarchus*, *Appianus*, *Polyaenus* et alii, praebuissent, ansam praecidissent quaerelae. Equis unquam γυμνῶν ἀνόπλων aptavit? Quando melius *Aldus*, *Eustathius*, schedaeque plures. Ita *Xenophon* Κυρ. Παιδ. V. [c. 4, 45.] p. 140. γυμνὰ ὅπλα συνεφόρα. *Galenus* de Usu

Part. p. 368. ἄνθρωπος δ' ὥσπερ τὸ σῶμα γυμνὸς ὄπλων, οὕτω καὶ τεχνῶν τὴν ψυχὴν ἔρημος. Alia mitto. WESS. — Adde *Aelian*. Var. Hist. XXX. 37. quem locum *Gronov.* in *Notis* citavit, licet absurdum ἀνόπλων in contextu posuisset. S.

CAP. CXLII. 8. γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν ἑκατὸν ἔτι (ἔστι) Haud dissimilia *Clemens Alex.* Strom. I. p. 401. [p. 246. ed. Lugd. Bat. 1615.] et *Homerici* scholiastae. [ad *Il.* d. 250.] Alii aut brevius aut amplius temporis spatium τῇ γενεᾷ contribuunt, uti *Theod. Ryckius* Dissert. de Prim. Ital. Colon. c. 4. et *Io. Alberti* ad *Hesychii* Γενὰ docuerunt. Noster non semper sibi in annorum γενεᾷ ambitu respondet et congruit, quod I. 7., si sana isthic omnia, testabitur. Alibi praeterea de singulis hominibus sive regibus sine ulla finiti temporis notatione vocem adhibet, veluti VI. 98. Conf. *Iac. Perizon.* Orig. Aegypt. c. xi. p. 215. Scripsi ex *Arch.* et *Vind.* post pauca [I. 12.] καὶ πρὸς, τριμνησίωσι etc., elegantius quam scribarum pro ingenio ratus. Dixi ad I. 156. quibus *Euripid.* *Heracl.* vs. 961. et *Helen.* 641. *Isaeum* de *Hagn.* *Hered.* p. 89. adstrue. WESS.

16. ἐξ ἡθίων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Neque hoc debuerat tentari. Alium respicit locum *Suidas*, [scil. I. 15, 4.] quando 'Εξ ἡθίων interpretatur ἐκ τῶν συνήθων τόπων: hunc *Thomas M.* ἐξ ἡθίων optime reddens ἔξω τῆς συνθήας, in voce 'Εξ. 'Ιστίον, inquit, ὅτι ἡ 'Εξ ἔστιν ὅτι καὶ ἀντὶ τοῦ ἔξω τίθεται. [Sic in illa dictione, ἐκ τοῦ μέσου κατῆσθαι, III. 83, 14. IV. 118, 9.] Ea saepenumero latet in compositis vis, velut in ἐκμετρος, ἐκδικος, ἐκθεσμος, ἔξαθλος, similibusque; in ἐκδησαι, ἐκστρέφαι, ἐξοικεῖν. Apud *Aristid.* I. p. 175. ἐξοικεῖν τῆς εἰκουμένης idem est ac ἐκτετοπίσθαι. *Aristoph.* *Nub.* 88. Ἐκστριψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους. In *Thucyd.* III. 55. ἐκτριψότερον *Schol.* reddit ἔξω τοῦ πρίποτος. VALCK.

Ibid. τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Corrigunt *Miscell. Lipsiens.* τὸν ἥλιον ἀναπῆλαι, solem resiliisse e sedibus suis, velut pila in murum illisa ἀναπάλλει, resultat. [Nempe sic *Reiskius.*] Non credo, nec ea verbo potestas. Haud multum huic fabellae dissimilis *Platonica*, *Politic.* p. 269. A. ὡς ἄρα, regis *Atrei* aetate, ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν, εἰς τοῦτον τότε τόπον ἰδυετο, ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, in ortu solis et occasu aliorumque siderum mutato. *Scaliger*, *Emend. Temp.* pag. 198. (quod et *Galeus* adscripsit) veri quandam umbram in Aegyptiis

his nugis quaesivit et invenit. WESS.— Tum in *Addendis* haec adiicit idem Vir doctissimus: „Inpendit huic loco Dissertationem IV. T. III. p. 300. Edit. Paris. *Origin. Leg. et Art.* eruditissimus *Goguetus*, multisque disputatis eum corruptum et ob defectum meliorum codicum pro desperato et insanabili habet: videri tamen Aegyptios obscure indicasse mutatum solis cursum tempore Iosuae imperatoris, et Hiskiae, Iudaeorum regis; de quo utroque in *Iosuae* libro cap. x, 12, 13. et II. *Reg.* cap. xx, 9. Quae disputatio, uti elegans est, ita plane coniecturalis arcessitaque, atque in scriptas membranas aspera et iniqua. Aliam nuper meditando extudit [idem] vir doctissimus in *Memor. Trivultin.* [Janvier 1762.] T. LXV. pag. 409. Edit. *Amstel.*, maximopere urgens, ἐξ ἡθῶν non esse extra sedes, quae Gronovii Latina, verum ex sede consueta. Sententiam Aegyptiorum et Herodoti esse, solem quater inde ortum fuisse, unde oriri solet: et bis cursum illinc inchoasse, ubi Herodoti tempore occidebat, bis eundem finisse isthic, ubi eiusdem aetate oriebatur: τὸν ἥλιον hic solem non innuere, sed solarem periodum, quae spatio annorum undecim millium trecentorum et quadraginta revoluta varios ortus occasusque, sive initia et fines, habuerit. Huc, nisi aberro, tendit operosa eruditi viri explicatio, quam quidem laudibus ferre, probare non queo. Namque et longius abit a Scriptoris verbis; et prodigium, cuius caussa adfertur, enervat. Quid ista enim, si solaris periodus significetur, καὶ οὐδὲν τῶν κατ' Αἴγυπτον ὑπὸ ταῦτα ἐπερωθῆναι? Et quis unquam ἥλιον ἀνατῆλαι et καταδύναι de periodu solaris initio et fine, ut aliæ addam, posuit? Ipsam sollertissimi viri diatribam adi.^{ca} Haec igitur WESS.— Porro idem Herodoti locus ingenium diligentiamque Academicorum Parisiensium, *De la Nauze*, *Brequigny* et *Dupuis*, haud admodum prospero quidem successu exercuit, quorum interpretationes rationesque Tomo XXIX. Historiae et Comment. Acad. Reg. Inscript. p. 64. et seqq. exponuntur. Scaligeri rationem secutus Reizius, in brevi argumento huius capituli scripsit, intra id tempus initium vagi anni bis in aestatem, bis in hiemem incidisse. S.

CAP. CXLIII. 7. ἕκαστος αὐτοῖσι ἴσταται -- εἰς ὁὐκ ἔχοντος) Suum defendere videtur IV. 103. ἐπὶ ξύλον με-

γάλου ἀνακείρας ἰστᾶ: etiam *Demosthen. περὶ Συντ.* pag. 100. [pag. 172. ed. Reisk.] *μὰ Δι', οὐ χαλκοῦς ἴστασαν, οὐδ' ὑπερ-
ηγάπων. Alciphron. l. 30. cum animadversione Bergleri.*
WESS. — Dubitare videtur Vir doctissimus, recte-ne
fecerit *Gronovius*, quod ἴσταται loco olim vulgati ἰστᾶ re-
posuit. At proprius hic locus verbo medio erat, ubi agi-
tur de statua, quam sibi ponit quisque, non alteri. S.

9. Ad vulgatam olim scripturam πατὴρ ἑκάστον ἐωὺτὸν
ἰόντα, haec monuit VALCK. „ἑωὺτὸν scribendum cen-
seo, sui quemque patris filium esse demonstrabant; e similitu-
dine nimirum imaginis τοῦ ἀγχιῶτα ἀποθανόντος. Sed unus-
quisque tunc illorum πατὴρ ἰοικῶς Παιὶς ἀγαπητός ἔγεντο.“
Vide *Var. Lect.* S.

10 seq. δι᾿ ἐξιώντες διὰ πασίων etc.) Haec scripti libri suspe-
cta reddunt. Nec sunt, quod *Gronovius* adposuit, ad sen-
tentiam adprime necessaria; sed *Herodoteae* tamen redun-
dantiae minime contraria. WESS.

12. ἀναδῆσαντι ἐς ἑκαίδ. θεόν) ἐς θεὸν ἀναδῆσαι [ἑωὺτὸν] et
ἀναδῆσαι τὴν πατρίν, [l. 3.] vulgo Graecis dicebatur τὸ γέ-
νος εἰς θεὸν ἀναφέρειν: et, voce γένος omitta, ἀνέφερεν ἐς Θαιμοῦν.
Proximum accedit ἀνάψαι τὸ γένος εἰς Δία, et γένος ἀρχαῖον
καὶ τῶν οἰκιστῶν ἀνημμένον in *Philostr. de Vit. Apoll. l. 4.*
VALCK.

18. Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γεγόμενον) Inepta sunt quae
vulgo hic legebantur, Πίρωμιν ἐπονμαζόμενον, et orationem
interturbant. *Henr. Stephanus*, ut asperitas tolleretur,
Πίρωμις [sive Πιρώμιος voluerat] ἐπονμαζόμενος, *Piromidas*
cognominatos, emendavit; *Reiskius*, Πίρωμιν ἐπονμαζόντις.
Quorum ego conatus non aspernor. Quanto tamen prae-
stantius *Laurentii* et *Codd.* illud Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γεγόμε-
νον, *Piromin ex Piromi progenitum.* Ausus sum, nec puto
damnabili consilio, id scriptori reddere, siquidem supe-
riora id et ratum habent et sibi postulant. Belle *Gronovius*
hanc maiorum in Aegypto computandorum rationem ex
Synesio l. de Provid. p. 93. d. firmavit, gratias sine dubio
Mediceo acturus, si quid huiusmodi dedisset: et erat tamen
a *Galeo* in medium depositum. Iam, si fides *Kircheri*,
ΠΡΩΜΙ Coptis est vir fortis et Heros, *Suppl. Lex. Copt.*
cap. 7., sive, ut *Noster*, καλὸς καὶ γαθός. At certa non est:
namque illi in *Prodromo Copto* p. 295. ac alibi ΠΡΩΜΙ

vir aut homo est, sine ullo boni malive additamento. Inspice *H. Relandi* Dissert. de Copt. Ling. p. 108. et *Iablonskii* Prolegom. Panth. Aegypt. pag. 38. WESS. — Deos et heroas sui generis auctores arroganter iactantibus Graeculis sacerdotes Aegyptii suos quidem Reges, qui hominibus imperassent, omnes homines fuisse comprobabant ex hominibus natos. Homo Aegyptiace *πίρωμις* dicebatur; *Herodoti* καλὸν καὶ γαθὸν lusum esse etymologicum monuit *Iablonskius* Proleg. in Panth. p. 38. VALCK. — Ab Aegyptiaco vocabulo *Piromi* Indicum *Brama*, quod alii *Biruma* pronunciant, derivatum esse sibi persuaserat *Lacroze*; cuius vide, si lubet, *Hist. du Christianisme des Indes*, lib. VI. T. II. p. 224 seq. S.

CAP. CXLIV. 4. οὐκ ἰδόντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι) Qui hic nobiscum studia tractat literarum, vir ingeniosus *Joann. le Febre*, corrigendum suspicabatur οἰκίοντας ἅμα τ. ἀ. atque ita legisse *Vallam*, vertentem, una cum hominibus habitantes. VALCK. — Magnum Theologiae Aegyptiae, quam docte digessit, praesidium *Iablonskius* in his reperit, sed meo iudicio infirmum et haudquaquam locuples. Quid enim, si semper deorum unus Aegypti fuerit dominator, si suos sibi successores habuerit, artes invenerit, formarit legibus et institutis civium mores, gesserit bella, vitaeque finem et suum sibi sepulcrum habuerit, negandus-ne erit cum hominibus egisse? Nullum quidem fabularis illa doctrina θεὸν ἀνθρωποειδέα agnovit, nec vero sustulit eorum inter homines et cum mortalibus commercia ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς. Testes fero *Diodorum* I. 12. et *Plutarch.* Is. et Osir. c. 18. Atque haec faciunt, ut verissimum putem, οἰκίοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι, habitantes cum hominibus, quomodo *Valla* et *schedae* quaedam. Convenit egregie istud fabulis gentis et scriptoris sententiae. Obstat, neque diffiteor, *Athenagoras*, quem si dixerō, codice emendatissimo caruisse, nihil ponetur, quod a vero abeat. Sed placet his in conmutationibus τὸ ΜΗΔΕΝ ἸΑΝ. WESS. — Sane, Ne quid nimis! Sed et, Ne minus iusto! et, Suum cuique! De scripturae ratione apud *Athenagoram*, vide quae in *Var. Lect.* monuimus. S.

7. τοῦτον, καταπαύσαντα Τυφῶνα, βασιλεύσαι etc.) In Latinis a *Valla* venerat postquam exstinxit *Typhonem*. Scio

bello superatum periisse Typhonem apud *Diodorum* I. 88. nec non, quae *Plutarch.* Is. et Osir. c. 19. litteris mandavit, et *Stephan. Byz.* in voce Ἡρώ. At *Herodotus* nihil tale. Significat regno, quod fratri per scelus eripuerat, deiectum ab Horo fuisse. Simile est τοὺς τυφόνους τῶν Ἰώνων καταπαύσας ὁ Μαρδόνιος, VI. 43., quos ille abdicare coegerat. VII. 105. τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου στρατὸν καταπαύσας: et II. 162. De *Osiride*, ceterisque Aegyptiorum diis et eorum ordinibus parco scribere. Cl. *Iablonskii* hic campus fuit, *Prolegom.* Panth. p. 75., in paucis ab *Herodoti* mente aberrantibus. WESS.

CAP. CXLV. [8. δεικνύται μοι πρόσθε. Vide cap. 43. huius libri. S.]

14. κατὰ ἐξακόσια ἔτεα καὶ χίλια) In numeris latet error. Ab *Hercule* ad *Herodotum* abierunt anni ferme nongenti: ergo, si in his nihil fuit admissum, a *Dionysio*, *Cadimi* nepote, ad eundem anni circiter septingenti: ergo *Bacchum* istum inter et *Herculem* generationes (γενεαί) plusquam viginti. Atqui non plus quinque generationibus *Bacchus* et *Hercules* disiuncti fuerunt, sicuti ex *Apolodoro*, *Diodoro*, et aliunde cognitum habemus. Quinque generationes, siquidem tres centum dederunt, quod cap. 142. adseruit, centum fere et sexaginta consummant annos. Unde consequens est, ut, κατὰ ἐξήκοντα ἔτια καὶ χίλια, anni ferme mille et sexaginta, reformetur. Vidit hoc ac recte ursit *Th. Lydiatus* in *Oxon. Marm.* p. 25., probavit etiam *Bouherio*, *Diss. Herod. cap. xi. p. 131.* Animadvertat mendam *Palmerius* quoque, *Exercit. ad Graec. Auct.* p. 12., finxeratque ἑξακόσια ἢ χίλια μάλιστα, nongenti aut mille ad summum; nimium a rei veritate et prisca loci lectione desciscens. WESS. — ἐξήκοντα cum *Reiz.* et *Borh.* in versione adoptavit *Larcher.* Quae quamvis et per se probabilis et alioqui necessaria videatur emendatio, tamen dici non potest, vulgatam huius loci scripturam (sicut illam cap. 140, 7. et passim alias) permutatis inter se notis numericis admodum inter se similibus ortum debuisse. Multum enim differunt priscae numeri utriusque notae: nam 600 hac nota [H]H designantur, 60 vero ista [Δ]Δ. S.

CAP. CXLVI. 7. ἔφη ἄν τις καὶ τούτους ἄλλους etc.)

Mallem τοὺς ἄλλους. Hoc videtur voluisse: si Hercules, Dionysus et Pan, in Graecia nati et educti, priscorum Deorum nomina et titulos invaserint; etiam alios humanae originis, pro diis superstitione Graecorum habitos, dici non iniuria posse, illud ipsum in semet expertos esse. Quae sane suspicio ex earum est genere, quibus veritatis character detrahi non debet. Unde enim tot Ioves, Apollines, Neptuni, et omnis fere ille *συνθετός οὐρανίωνων*? De Mercurio Maiiae filio, τοῦ Ἑρμοῦ aut Aegyptii Thoyth aut Samothraciae Cadmili titulos et officia occupante, testantur conplures: τοὺς Τυνδαρίδας δὲ φασὶ τὴν τῶν Διοσκουρέων ἀδελφὴν ὑπελθεῖν, πάλιν (immo πάλαι, ut Hemsterhusius) νομισμένων εἶναι θεῶν, verissime Sextus Empir. IX. [§. 37.] pag. 557. Castor enim et Pollux, Tyndari et Ladae filii, Dioscurorum, qui inter Cabiros Samothracum, nomen et honores vulgi et veteratorum artibus inpetraverunt, et diu servarunt; quod Hemsterhusius V. Cl., tanta eruditionis variae copia ad Luciani Dial. Deor. XXVI. pag. 282. patefecit, ut nihil supra. Herodoti non iniustum de similibus arbitrium. WESS. — Mihi, pace praestantissimi Viri dixerim, longe alia Herodoti sententia, aliud ratiocinium esse videtur. Occasione mentionis factae Deorum, quos antiquissimis temporibus, priusquam homines regnassent, regnum inter Aegyptios tenuisse sacerdotes Aegyptii memorabant, redit Scriptor noster ad idem argumentum, quod iam supra cap. 43. tractaverat; scilicet ad quaestionem, utrum Deos suos Graeci ab Aegyptiis acceperint, nec-ne? Haec sunt illa ἀμφότερα, quae initio huius cap. dicit, duae rationes; nempe altera eorum qui adfirmant, altera eorum qui negant. Et nunc quidem quaestionem istam respectu trium Deorum, quos superiore capite prae caeteris nominaverat, instituit, et in hunc maxime modum ratiocinatur. Negari non potest, *Herculem, Dionyson* atque *Panem* deos esse multo antiquiores illa aetate quā nati in Graecia feruntur viri illorum cognomines, quos ut deorum choro adscriptos colunt Graeci: adeoque constat, esse hos multo recentiores. Iam si priscis temporibus noti fuissent Graecis *Hercules* aliquis et *Dionysus* et *Pan*, dii qui inter Graecos regnassent; tum hi qui hos deos ex Graecia ipsa, non ex Aegypto, repe-

tendos statuunt, dicere possent, recentiores hos, *alterum Herculem, alterum Dionysum, alterum Panem*, priscorum illorum nomina et honores occupasse. Atqui antiquior apud Graecos *Hercules*, quam *Amphitryonis* filius, nemini notus est: (silentio hic praeterit Scriptor id quod inter omnes constabat, *Herculem* hunc, prius *Alcaeum* vel *Alcidem* nominatum, postea demum oraculi iussu *Herculis* nomen accepisse: conf. *Sext. Empir.* IX. 36. et ibi *Fabric.*) *Dionysus* vero et *Pan*, non modo prisci, Graecis ignoti; sed ne recentiores quidem hi, quos colunt, satis illis noti sunt, ac fere peregrini (nisi quod in Graecia nati putantur) ab illis habentur. Unde colligi par est, trium priscorum deorum, *Herculis*, *Dionysi* atque *Panis* nomina et cultum nonnisi eis fere temporibus primum innotuisse Graecis, quibus natos in Graecia esse hosce recentiores istorum cognomines constat. S.

11. καὶ ἦνεκεν ἐς Νύσαν) Adtigit Aethiopiae hanc urbem III. 97., Νύσαν, non ut Edd. Νίσσαν, adpellans: quod et hic sequor codicum imperio. Alii alibi locant et Νύσαν scribunt, de quibus ad *Diodori* I. 15. Nihil praeterea interest, utrum ἐς μηρὸν ἐνέβαλετο an ἐβάλετο optaveris. ἐβάλαμενος τῷ μηρῷ eadem in fabula *Aristides* princ. Laud. *Dionysi* T. I. pag. 29., ἐνέβαλε τῷ μηρῷ *Apollod.* III. 4, 3. μηρῷ ἐγκατέβαλε *Orpheus* Hymn. XLVII. 3. WESS.

[17. Ταῦτα μὲν νῦν etc. Nempe haec de tribus deorum ordinibus, qui olim Aegypti tenuissent imperium, priusquam homines coepissent in eadem terra regnare: atque etiam quae de priscis regibus ex hominum genere haecenus memoravit *Herodotus*. S.]

CAP. CXLVII. 13. ἐνέχοντό σφι κατ' ἀρχαίς) Notabile est, neque displicet, ἐνέχοντο *Arch.* et *Vind.*; quem in modum iidem II. 151. III. 94. VII. 220., consentiente isthic *Med. Ask.* et *Pass.* Tale etiam δειμαίνων τὸν περημένον θάνατον IV. 164. [At alibi formationem paulo asperiores, duabus concurrentibus consonis, amare Nostrum iam saepius observavimus. Nec vero opus fuit, ut religiosam in huiusmodi minutiis constantiam servaret Scriptor.] Iam supra quod posuit, [L. 5.] post *Sethonis* excessum, sive μετὰ τὸν ἰσά τοῦ Ἡφαιστοῦ, XII. principes lectos fuisse, id in super *Marshamus* habuit, *Anysin* coecum et *Sethonem* ca-

talogo XII. regum satis imprudenter inserens, Can. Chron. pag. 538. WESS.

CAP. CXLVIII. 3. ὑπὲρ τῆς λίμνης τῆς Μοίριδος κατὰ Κροκοδείλων - - πόλιν) In Stephano Byz. quem huc respexisse L. Holstenius aliique monuerunt, mendam reliquerunt intactam: Κροκοδείλων πόλιν sita fuisse dicitur ἐν τῇ Μοιρίδι τῇ λίμνῃ ἐν Αἰγύπτῳ. corrigendum sine dubio: ἐν τῇ Μοίριδος λίμνῃ: neque enim lacus iste nobilissimus Moeris, Μοῖρις, dicebatur, sed Moeridis: Μοίριος λίμνη semper Herodoto, Μοίριδος λίμνη Diodoro ceterisque. Herodotei non meminerat loci Contr. Gesnerus, Maream vel Mareotida paludem designari suspicatus Aeliano de Nat. An. VI. 7. Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλιν: scribi praestat Μοίριδος, quod in Diodoro probavit et Cl. Wesselingius. Duae sunt a se invicem longe dissitae paludes, Alexandriae vicina Μάρεια, et iuxta quam Labyrinthus erat, inter nomon Arsinoiten et Memphiten, Μοίριδος λίμνη. Veteres admirandum lacum Regis Moeridis iussu χειροποίητον fuisse consentiunt: vid. Wess. ad Diodor. I. [c. 51.] p. 61. Contra testis oculatus Aristides Maream et lacum Moeridis, et paludes inferioris Aegypti, Nili κόλπους fuisse iudicabat, in Aegyptiaca T. III. p. 591. ἦτε γὰρ Μοίριδος λίμνη, καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἔτεσι (sic egregie corrigit vir summus P. Wesselingius ad Hierocl. Synecd. pag. 726.) καὶ ἡ Μάρεια ἐξ ἀρχῆς εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι. In Moeridis lacu nuper Iovis μηρὸν quaesivit Eruditiss. Schmidtus: cui sub Bacchi et Osiridis fabulis Nilus latere videtur. Caeterum urbium Aegypti, quae quidem nobis innotuerunt, Aegyptiaca nomina saepe latent: indigenis crocodili vulgo Χαμψαι appellabantur: Herodoti testimonium lib. II. cap. 69. firmat Iablonskius Panth. P. III. p. 70. illinc probabiliter ductum genuinum fuit urbi. Crocodilorum nomen. Quae Graeci nobis tradiderunt Aegyptiaca nomina, de his plerisque credi par est, quod de nomine Canobi, observat Aristides T. III. p. 608. Αἰγύπτια καὶ δυσγράμματα nomina, in sonum mutata faciliorem, ori suo accommodarunt. Hoc facile ferendum: sed saepenumero nullius ingenii lumine dissipandas tenebras offudit historiae veteri illud ipsum, quod in nominibus Aegyptiacis Solonem fecisse Critias narrat Platonis, T. III. p. 113. Α. διαπυνθανόμενοι τῇ

των ονομάτων δύναμιν εἰς τὴν ἑαυτῶν Φωνὴν μετενηνόχασιν. Hac in re frequenter etiam peccarunt Philo Byblius et antiqui Foederis Interpretes Graeci. Ne nunc quidem desunt imitatores istius historici, quem notat Lucianus de Historia scribenda T. II. p. 29. vid. Plutarch. de Fort. Rom. p. 322. F. VALCK.

[4. τὸν ἐγὼ ἥδη ἶδον λόγου μέζω) Quatenam sit h. l. vis particulae ἥδη, velim doceri: videtur ad λόγου μέζω referenda; nescio vero an divisus vocibus ἥ δὴ scriptum oportuerit, profecto. Sed, haec cum maxime scribens, intelligo referri verba τὸν ἐγὼ ἥδη ἶδον ad ea quae cap. 147, 3. posuerat, ταῦτ' ἥδη φράσω. προσίσταται δὲ τι αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς ὀψιος. Labyrinthi rudera, et cellas ubi sepulti sacri crocodili, vidisse sibi visus est descripsitque Savary, in Lettres sur l'Egypte, T. II. p. 24 seq. Caeterum multa ad Labyrinthum spectantia erudite collegit disquisivitque Larcher in Notis ad hoc caput. Totam aedificii rationem distributionemque symbolum fuisse annui cursus Solis probatum ivit Gatterer in Commentat. Soc. Reg. Goetting. Vol. IX. pag. 60 seqq. S.]

5. τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεα) Non alia sunt ac πάντα τὰ Ἑλλήνων τείχεα, sive, quidquid substructionum operumque Graeci condiderunt. Ad quem modum τὰ ἐξ ἀνθρώπων πρᾶγματα apud Platonem; τὰ ἐξ ἀνθρώπων καὶ Dionis Cassii, τὰ ἐξ ἀνθρώπων χρήματα in Heliodoro, pluraque alia, docte explicata a Cl. Abreschio Animadv. in Aeschyl. I. 20. pag. 140. Ἔργων ἀπόδεξις de egregiis facinoribus l. 207. II. 101. et aliàs obvia est. [sed hic quidem de operibus hominum manu factis.] Verum proinde [l. 10 seq.] quod Aldus dederat, et codices non plane improbant Ἑλληνικῶν ἔργων καὶ μεγίστων: aliud placuit ob Medic. virq. Celeb. WESS.

[12. αὐλαὶ κατὰ στεγοί. Vertunt aulae tecto opertae: quae quidem secum ipsa pugnant, quum αὐλή sit locus apertus, sub dio. Itaque recte Gronov. intelligebat aulas porticibus circumdadas; quod ipsum etiam disertius infra (l. 33.) indicat auctor, ubi ait αὐλὴ ἐκάστη περιστευλῆς: et στεγαί, quas l. 27. et 30. dicit, iidem porticus esse videntur, atque hoc vocab. porticus, sive fornices malueris, (κρυπαῖς Strabo vocat lib. XVII. p. 811. B.) in Latinis nostris et hic et l. 27. et 30. positum velim, ubi conclavia et aedificia

posui; conclavia enim οικήματα sunt. *Wyttienbachius* vero Selector. pag. 356. αὐλαί τε καὶ στήλαι scripsisse Herodotum censuit; στήλαι autem tecta aedificia interpretatur, quum αὐλαὶ apertae sint. S.]

18. αὐτοὶ τε ὄρωμεν) Ionum ore idem ὄρω atque aliorum ὄρω sonuisse G. *Corinthus* et hoc de grege monuerunt alii. Scriptis in libris mira variatio: haud pauci Ionicam speciem, ut *Pass. Ask. Vind.*, prorsus recusant. Ὀρώμεν *Arch.* natum ex ὄρωμεν neglectà αὐξήσῃ videtur, quod et II. 106. servavit, et in Edd. occurrit V. 40. Sic *Heraclitus*, θάνατός ἐστι, ὅποσα ἐχειρόντες ὄρωμεν, in *Clement. Alex. Strom.* III. p. 520. Par discordia ὄρόντας inter et ὄρώντας, quamquam illius, uti aequum erat, frequentior usus. Sunt hae minutiores curae, et res gestas vestigantibus fortasse taediosae, considerandae tamen Ionicum scriptorem versanti. [conf. *Var. Lect.* ad I. 99, 9. et 15.] Superbum autem *La- byrinthi* opus *Mela* I. 9. *Plinius* *Hist. Nat.* XXXVI. 13. *Strabo* XVII. p. 1165. [p. 811 ed. Cas.] non praeterierunt, in descriptione non usque quaque concordēs. *WESS.* — *Adde Diodor. Sic.* lib. I. c. 61. et 89. cum *Wesælingii* *Notis.* S.

[34 seq. τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυράμεις) Istud τῆς γωνίης eandem mihi dubitationem movet, quam supra ad lib. I. c. 51, 9. iudicavi. In extremitate *labyrinthi* ex stadii intervallo (ἐπὶ τέλει τῆς οἰκοδομίας ταύτης πλέον ἢ στάδιον ἀπεχούσης) positam istam *pyramidem* facit *Strabo* p. 811. c. ex vulgata quidem scriptura, quam nuperus etiam Editor *Lipsiensis* tenuit: sed nimirum ἐπεχούσης scriptum oportebat, quod in versione latina recte expressum, *In fine huius aedificii quod plus stadio occupat.* S.]

CAP. CXLIX. 4. εἰςὶ στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι) Omnia haec uncis includit *Cl. Pauw*, praetereaue ἴσοι καὶ legit, cuius ambitus aequat *Aegypti partem maritimam.* Neutrum adscisco. Nam, τὸ περίμετρον — εἰςὶ στάδιοι etc. suum agnoscere Scriptorem, cap. 124. et illi adposita firmabunt. [conf. II. 41, 18.] ἴσοι τὸ παρὰ θάλασσαν ea sumendum est consuetudine, qua μὴ ἴσας μῆκος εἶναι II. 7. [nempe per ellipsin κατὰ praepositionis.] Cetera, quae de *Aegypti* ad mare latitudine, ibidem c. 6. explanavi. Neque opus erit, ut *Moeridis* amplitudinem lacus examinem: factum aliàs, ad *Diodor.* I. 51. Hoc vide: denuo enim λεπτο-

λογητίον: superiore capite [c. 48, 13.] πρὸς βορέω ex Med. et aliis locum occupavit; πρὸς βορέην, quod hic [l. 6.] se obfert, mutato. Possum id ferre et pati, siquidem βορέω contractum ex βορέω docetur ab Eustath. in Homer. p. 994, 37. [Iliad. p. 989, 31. ed. Bas.] sicuti est, et repetitur III. 102. Quid itaque inpediet, quo minus πρὸς βορῆν ex Arch. et Vind. in sedem redeat? Habent Edd. I. 6. III. 97. VII. 189. membranae creberrime. WESS. — Praepositionem πρὸς, istà notione, promiscue mox cum secundo casu, mox cum quarto, construi a Nostro, observavimus in Adnot. ad I. 202, 16. p. 204. et ad II. 121, 5. De Moeridis, locu, iuxta ea quae erudite, ut solet, collegit disputavitque Larcher, consuli merentur Savary, *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 30 seqq. Denon, *Voyage dans l'Egypte* p. 85. et instar omnium Jomard, in *Memoire sur le Lac de Moeris comparé au Lac de Fayoum*, T. I. magnae Descriptionis Aegypti, Parte ad Antiquitates spectante, p. 79-114. S.

5. ἴσσι) Quod forte noluisset adeo diligenter observatum Herodotus, in numeris amplificandis saepe modum excedens, id a Lectore primum ad oram libri positum fuisse suspicor, ἴσιν καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρὰ θάλασσαν: qui quidem eorum meminerat, quae supra leguntur lib. II. c. 6. αὐτῆς Αἰγύπτου ἑστὶ μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν ἐξήκοντα σχοῖνοι, κατὰ ἡμέρας διαίρεσθαι. De orae maritimae latitudine Wesselingius egit ad Diodor. Sic. I. p. 36. cui hic tradita aequè videntur ac Is. Vossio parum credibilia. VALCK.

14. ὀργυιαὶ δίκαιαι) Perperam ultimum quibusdam in mssis negligitur. Aelianus Hist. Anim. XV. 9. μῆκος μὲν οὖν προήκων εἰς πεντεκαίδεκά που πόδας μεμετρημένους δικαίῳ μέτρῳ. Alexandrini interpretes Levit. XIX, 36. ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια, et aliis saepe in locis. In illis autem [l. 18.] ἀνδρὸς γὰρ δὴ δεινῶς, mira se balbuties Corn. de Pauw prodidit: fuisse olim, ἀνδρὸς γὰρ γῆ, aut γὰρ δὴ γῆ δεινῶς: quorum alterutrum si schedae dedissent, expellendi defuisset caussa; nunc, si ad loci sententiam adsumatur, satis erit. WESS. — Vide vero, ne δίκαιαι εἰσι ad sequentia verba debeant referri, idemque valeant ac si dixisset δικαίως δύνανται, accurate, exacte valent stadium sex iugerum. Quo spectat fortasse quod ex Grammatico San-

germanensi Larcherus adnotavit: δίκαιον μέτρον, τὸ ἴσον. Ἡρόδοτος β'. S.

22. τὸ βασιλικόν) *Regium fiscum*, Valla: *aulam regiam* designat Herodotus, etiam ubi thesauros commemorat. *Fiscum Principis vel Imperatoris βασιλικόν* vocant: in *Diogene Laërt.* VII. 181. recte cepit *Menagius*. Frequentat hoc sensu τὸ βασιλικόν *Diodorus Sic.* lib. II. c. 40. τετάρτην εἰς τὸ βασιλικόν τελοῦσι. conf. *ibid.* c. 41. Lib. XI. c. 67. *Damnatorum bona* Hieron εἰς τὸ βασ. ἀνελάμβανε, in *fiscum* referebat. XX. 4. *Agathocles* τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν ἀνέλαβε. Plene legitur in *Eclogis* p. 592, 89. εἰς τὸ βασιλικόν ταμεῖον τὰς οὐσίας ἀνέλαβε. conf. *H. Vales.* in *Exc. Peiresc.* p. 96. Ceterum *vectigal illud e piscibus lacus Moeridis Reginae* datum scribit *Diodorus* πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμὸν, lib. I. c. 52. VALCK.

CAP. CL. 10. Σαρδαναπάλλου) Una haec luxuriosi et perditī Regis in Musis mentio: fuisset alibi uberior, ni temporum iniuria λόγους Nostri Ἀσσυρίους invidisset. Nomen hominis sic expressi, ut Mssti ostendant plures. *Scaliger*, quod profitetur ad *Euseb. Chron.* p. 63. in omnibus *Chronici Codicibus Sardanapallum* invenit. In *Iustino* et *Orosio* animadverterunt alii. *Maximus Tyr.* Σαρδανάπαλλον adpellat *Diss.* X. 9. cum *Davisii* adnotatione: *Philo* etiam *Iudaeus* *Tom.* II. p. 536. *Ed. Mang.* Fuit et in *Luciani* *Dea Syr.* c. 40. si schedis credimus. Ipsum autem hoc exemplum, quod incredibilem subterraneam fossam, qua lacus Moeridis aqua cum Syrti committitur, illustrare debet, longe discrepat. WESS. — Congruit quidem exemplum hactenus, quod utrobique effossam humum memorant in fluvium fuisse coniectam. Sed hoc ipsum mireris, humum ex Moeridi lacu effossam in Nilum fuisse proiectam, non struendis aggeribus aut exaltando solo usos illa esse Aegyptios. S.

CAP. CLI. 4. Φιάλας χρυσίας) Galeo dicitur miris modis hanc historiam pervertisse *Athenaeus*, VI. p. 231. Sed in *Athenaeum* ista vix cadere potest incuria, hominem in excerpendis veterum scriptis accuratissimum. Quae prostant loco citato tanquam Herodotea, lectoris potius inepti conficiunt emblemata, ab instituto *Athenaei* prorsus alienum, quodque non videtur legisse, qui vicina dedit.

Herodot. T. V.

B b

Eustathius ad 'Ιλ. λ'. p. 815. VALCK. — Ex *Eustathio*, quid scripserit *Athenaeus* vel non scripserit, nusquam certo cognosci potest, quoniam nonnisi Epitome Athenaei ille usus est. In eo memoria fefellit *Athenaeum*, quod *argenteas phialas* pro aureis scripsit. S.

7. Ψαμμήτιχος) Haesitavi in regis nomine. Ψαμμήτιχον ex Codd. scripsissem, si semper conspirassent. Lege ad Musam superiorem c. 105. et II. 2. *Athenaeus*, Herodotea haec adtingens, multa admiscet aliena, et scriptoris sententiae contraria, fortasse memoriae peccato, VI. 4. [c. 19. nostrae ed.] p. 231. D.; paullo prudentior *Diodorus* I. 66. WESS. — Conf. superiorem adnotationem. S.

18. φιλόσταντας τὰ πλείστα τῆς δυνάμειος) Convenit *Xenophontis* Κυρ. παιδ. IV. [5, 19.] p. 105. B. ἐπιμπεν ἐπὶ τοὺς Μήδους, ὡς φιλόστων αὐτὸν, ut *Cyrum* potentia exueret; et *Dionis Cassii* XL. [c. 62.] p. 167. ἢ μὴδ' ἐκείνον φιλόσταντας, αὐτὸν ταῖς δυνάμεισι — ἐκδοῦναι. WESS.

CAP. CLII. 2. ὅς οἱ τὸν πατέρα Νεκῶν ἀπίκτινε) Sic publicarat *H. Stephanus*; adscripto, si vulgatum ἐκῶν sequamur, verti posse, volens, i. e. non per imprudentiam, occiderat: nec discrepat *Paull. Leopardus* Emend. VII. 12. Quae quidem censura non placuit *Pavio*, ἔχων ἀπίκτινε praeferenti. *Gronovius* Ἐκῶν ex *Med.* et aliis potius censuit, Νεκῶν non plane spernens. Equidem id retentum maluissem, tum quia regis nepos eodem fuit nomine, qui priscorum mos, tum ob *Stephani* Codices, quibus paria sentiunt alii. Valeant itaque coniecturae incertae et ex arbitrio natae. WESS.

5. βασιλεύοντα τοδεύτερον etc.) Certum ratumque est, *Psammitichum* Aethiopicam eladem fuga evitasse: τὸ δεύτερον vero quorsum referetur? Dices, a *Saitis* revocatum, et regno admotum, neque refragabor. Ergo-ne bis regni curam suscepit, iam ante exilium, regis *Sabaconis* tempore, eadem dignitate conspicuus? Id vero consistere nequit cum c. 147. Quare τὸ δεύτερον secundam fugam indicat, qua, pressus a collegis regibus, saluti suae consuluit. Mox [l. 4. et seqq.] ὄψιος, ἐπεισείσ, et μακρότιον recepi, quippe Ionici commatis. Quod et aliās facio, solo Msstorum indicio contentus: cui enim bono repetitae iterum iterumque admonitiones? *Herodotum* qui versant, dictionis eiusdem callent genus. WESS.

16. κατὰ λήϊν ἐκπλάσαντας) Cares erant ληστρικῶς et passim μισθοῦ στρατεύοντες in Strabonis XIV. p. 978. A. [p. 662. D. ed. Cas.] Par Graecorum olim et Ionum prava consuetudo, teste Thucydide I. 5. Hinc in lege Solonis, a Gaio servata L. 4. D. de Colleg. οἱ ἐπὶ λείαν οἰχόμενοι, sociati ut praedatum eant. Vere enim doctissimi viri, Palmerius, Heraldus, Bynkershoekius, ita correxerunt, obliiti verborum Herodoti, ad eam sententiam adprime utilium. WESS.

CAP. CLIII. 6. δυωδεκαπήχεις) Aldinum contemni haud debuerat, quippe unice legitimum: vidit et Reiskius; Diodorus I. 67. consentit. Quod subditur [L. 7.] ὁ δὲ Ἄσις κατὰ τὴν Ἑλλ. γλ. ἐστὶ Ἐπαφος, vereor, ut Herodoti sit. Commodam sedem habet III. 27. et 28. hic fortasse additiciū, minus certe necessarium. De Epapho gemina Aelian. Hist. An. XI. 10. et Graecorum alii. WESS.

CAP. CLIV. 11. πρὸς θαλάσσης, ὀλίγον ἔνερθε Βουβ.) In Latinis erat prope exiguum maris, vulgato πρὸς ὀλίγον θαλάσσης, respondens. Neutrum bene. Reiskius ex illo, ὀλίγον πρὸς θαλάσσης, tantillum remoti a mari. Veriora edunt Mssti; quibus Diodorus adstipulatur I. 67. Statim [L. 14.] idem Vir. Cl. κατοίκισι ἐς Μίμφιν, iustiore caussa, quam Herodotus brevi adprobabit ipse. [Olim ibi κατοίκησε, quod et Gron. tenuit. Veram scripturam servavit ms. F. puto et Paris.] Mendae genus per est frequens. Tale in Strabonis X. p. 685. B. [p. 447. A. ed. Cas.] ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν ᾤκησε: et p. 734. [p. 479. B.] εἰς Ἀχαιοὶ καὶ Λάκωνες συνῶκησαν. Tale Musā VI. 33. VII. 170. Cares autem μέρος τι τῆς Μίμφως incoluisse, Καρομεμφίτας adpellatos, est in Polyaeo VII. 3. et Steph. Byz. voce Καρικόν. WESS.

21. ὄλκοι τῶν νεῶν) Laurentius Vestigia navalium, et c. 159. H. Stephanus obscurius, canales quibus naves deducebantur. Malo navalia cum Porto. Ὀλκοὺς δυνάμεις Philo Iud. Leg. ad Caium p. 1030. alibi ὀλκικὰς, eas ait, quae adliciunt. Nautica in re ὄλκοι rudentes sunt ad naves trahendas. [sive lignei cylindri, quibus naves in terra promoven- tur.] Schol. Thucydidis III. 25. οἱ ὄλκοι, ὄργανά εἰσι, οἷς αἱ νῆες ἔλκονται: tum navalia. Hesychius ὄλκους, νοστάθμους, τὰς ἔλξεις τῶν πλοίων. Suidas paria, fortasse hoc ex loco. WESS. — Inde νεωλκεῖν, subducere naves, apud Polyb. et alios. S.

CAP. CLV. 7. (ὡς καὶ πρότερον οὐνόμασται μοι) Vide cap. 59, 9. 85, 7. 133, 3. S.]

[13. Λιτοῦς νηὸς ἐξ ἑνὸς λίθου πεποιημένος) De aedibus monolithis, cuius generis aliam cap. 175. memorat Noster, praeter Norden paulo post Wesselingio laudatum, consuli possunt Caylus in Comment. Acad. Inscript. T. XXXI. p. 35. seqq. Abd-Allatif p. 186. ibique Sylvestre de Sacy p. 248, et quem is laudat Denon p. 140. et 246. ed. in 4to. et Tab. aen. XLI. n.º 1 et 2. Adde Description de l'Egypte par ordre etc. Antiquités, T. I. Pl. x. fig. 5. 6. et 7. Exstat etiam in India ad hunc diem in ruderibus urbis Mavalipuram aedes monolitha, xx. pedes in altitudinem et profunditatem, xii. in latitudinem metiens. Vide *Lauglès Monumens anciens et modernes de l'Hindustan*, Fascic. V. Paris. 1813. tab. aen. xxiii. S.]

[16. τουρίων ἕκαστόν ἐστι) Est qui ἕκαστός ἐστι legendum censeat, quoniam τοῦχος praecessit. At ἕκαστον τουρίων ad ἕψος et μήκος refertur. S.]

17. τὴν παρωροφίδα τετράπηχυν) Pollux I. 81. τὸ μεταξὺ τοῦ ὀρόφου καὶ τοῦ στέγους, παρωροφίς: cuius descriptio Latinis Vallae non congruit. Nisi aberro, videtur prominentiam τοῦ καταστεγασματος, sive quod παρὰ τὸν ὄροφον porrigebatur, indicare. Huiusmodi autem tecta ex uno lapide, μονόλιθα, non praeterita a Strabone XVII. p. 1165. [p. 811. c. ed. Cas.] neque Nostro II. 175. ostentant in hunc diem Aegyptiorum parietinae a Frid. Lud. Norden Itin. Aegypt. p. 187. cum cura descriptae. Θώωμα, θωώμαστος, cur receperim, dictum alias fuit. WESS. — Vide Adnot. ad I. 11, 16. S.

CAP. CLVI. 3. νῆσος ἡ Χίμμις καλευμένη) Eustathii et Arch. Ἐχιμμις probari a Th. Galeo haud debuerat: nata est ex διτρογραφία. Mela I. 9. et Stephanus Byz., Nostrum excitans, Chemmin tuentur, atque Hecataeus apud eundem. [At Chembin nominaverat Hecataeus. conf. Creuzer Histor. Fragm. p. 26 seq.] Nam quae c. 91. Chemmis, longe diversa urbs est. Insulas, quas [l. 7.] miratur Herodotus, fluitantes Aegypti, et μυριάδας σφόδρα, dabit Theophrastus Histor. Plant. IV. 13. etiam prope Orchomenum Boeotiae; Italiae nonnullas Seneca, Quaest. Nat. III. 25., plures Plinius Hist. Nat. II. 95. quorsum Labeonis verba in L. 65, §. 2. D. de

Adquir. R. Dom. recte referunt. Conf. Sotionis Eclogarum finem. WESS. — De Chemmi insula conf. quae notavit Et. Quatremère, in *Mem. sur l'Égypte* T. I. p. 226 seq. S.

10. ἐμπεφύκασι δ' ἐν αὐτῇ) Homeri περὶ δ' αἰγίρος πεφύκασιν Thomam Gale ad Arch. et Vind. ἐμπεφύκασι amplexendum pertraxit, pellicit et me. Priorem tamen formam Hippocrates et Aretaeus Cappadox non spreverunt, neque Noster I. 193. II. 91. WESS.

24. Αἰσχύλος) Cereris filiam Dianam dixerat, opinor, in dramate deperdito. Pausan. VIII. [c. 37.] p. 676. Δήμητρος Ἀρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Λητοῦς, ὅντι Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἐδίδαξεν ὁ Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας: sua desum-sisse ex Herodoto merito videbatur Iablonskio Panth. III. c. 4. §. 4. Quae praecedunt Herodotea [l. 19-21.] de Latona, liberorum Διονύσου καὶ Ἰσῖος Apollinis et Dianae nutrice ac servatrice, prostant in Scholiis ad Ciceron I. in Verr. c. 18. mendosissime scripta; nam voces, Ἰσῖος λέγουσι, in has deformatae sunt ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΕ ΤΟΥΤΕΙΝ. Magis mirum, Λητοῦν in τοῦσιν degenerasse: sed hunc locum video designatum Gronovio; qui frustra Λητῶ scribi maluit quam Λητοῦν. Eustath. ad Od. ε. p. 212, 7. τὴν Καλυψὼ καὶ τὴν Ἰώ, Καλυψοῦν καὶ Ἰοῦν οἱ πλείονες Ἴωνες γράφουσι: habet Ionicum κακιστοῦν Hesychius, εὐιστοῦν scripsit Democritus. VALCK.

26. ἐποίησε γὰρ Ἀρτεμιν εἶναι etc.) Oculis et animo Pausaniae haec obversata fuisse, ex VIII. 37. nemini non adparebit. Satis vero hic ambiguum, τὴν δὲ νῆσον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, quorsum tendant: an ad Aeschylum, an aliorum? Cl. Pauw Tragico transscribit, et propterea τὴν δὲ Δῆλον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, ideoque Delum redditam esse natantem, corrigendum pertendit. Fabula ex Callimachi Hymno in Delum abunde nota est, huic tamen loco non bene adcommodata. Continuatur, quod de fluitante insula Chemmi positum ante fuerat, adseriturque πλωτὴν tum esse factam, quum Apollo et Diana Typhonis in ea insidias vitarent. Pendunt omnia ex superioribus φασὶ εἶναι αὐτὴν πλωτὴν, et arguunt sequentia. Deerat στίγμη post Δήμητρος, prudente Cl. Reiskii consilio adscripta. WESS. — Commode Schaefer interiecta verba, inde ab illis, ἐκ τούτου δὲ, parenthesis signis inclusit: nos parenthesis initium ab istis, Ἀπόλλωνα δὲ, fecimus. S.

CAP. CLVII. 1. Ψαμμίτιχος δὲ ἱβασίλευσε Αἰγύπτου τέσσαρα καὶ πενήκοντα ἔτια) Redit in memoriam acerba criminatio, qua Herodotum suo more perstrinxit G. Iameson, Spicileg. Ant. Aegypt. c. vi. 6. Negat vera esse, quae de Psammeticho, Scythis, Cyaxare lib. I. 105. litteris prodita sunt. Neque enim Psammetichum obviam ire Scythis potuisse, quia debitum naturae persolverat: namque XLIII. annis ante Cyaxarem regnum inchoasse. Quid tum porro? Regni munera per annos LIV. Psammetichus obiit; potuit ergo, si verum foret annis XL. et duobus ante Cyaxarem regnum inchoasse, plurium spatio annorum isti Medorum regi, quod Herodotus, et Strabo XVIII. p. 1153. [p. 801. D. ed. Cas.] aliunde doctus, adfirmavit, aequalem habere aetatem. At hoc perpende: mortem cum vita conmutavit Amasis anno Periodi Iulianae 4187., a cuius obitu ad Psammetichi initia anni sunt, sicuti Iamesonus bene putavit, centum circiter et quadraginta sex. Ergo principia Psammetichi conveniunt anno Per. Iul. 4042. Cambyses sub annum regni quintum in Aegyptum arma vertit, hoc est, Per. Iul. 4188. anno. Hinc ad Cyaxaris regni exordium reperiuntur anni ferme centum et octo, non inficiante docto viro: quare regnare is anno eiusdem Periodi 4079. coepit. Consequens inde est, ut Cyaxares et Psammetichus reges se ultra xv. annos videre et venerari potuerint. I nunc, et criminatori auscultat. Ego vero [l. 4.] ἐς τὸ, quod in ἐς δὲ crebro abiit, non movi; atque ex sermonis indole πολλορκευμένη [l. 5.] et ἡλαττευμένος [cap. 158, 6.] ex schedis recepi, Eustathii iudicium secutus. W.ESS.

CAP. CLVIII. 4. τῆς μῆκος μὲν ἔστι) Bene mssti, ob sequens δ. Est de hac fossa Cl. Mich. Rossalli schediasma, quo ex Aristotele I. Meteorol. c. 14. et Strabone eius initia Sesostridi vindicantur. Verum Geographus XVII. p. 1157. [p. 805. A. ed. Cas.] incertus haeret, Herodoti Aristotelisque opinionem recensens; alibi, I. p. 65. [p. 38.] confidentior, ubi Casaubonus doctissime. Nostro planissime accedit Diodor. I. 33. plura de egregia isto opere, modo inconcussum mansisset, quam alii, commentatus. Hoc addere, ferente occasione, debeo, Iosephum Bell. Iud. V. 9. p. 347. Pharaoni, qui Abrahamo uxorem Saram abduxit, Νεχαις cognomen indidisse: quod unde acceperit, nescire

me fateor; probe aliqui gnarus, eam Iudaei scriptoris perorationem multa stolidae iactantiae argumenta complecti. WESS. — Quod ait Scriptor *πλὸς ἡμέραι τίσσε-
ρις*, suspicatus eram iusto minorem esse numerum: cuiusmodi dubitatio mihi ad c. 9, 1. oborta erat. Sed conf. lib. IV. c. 86. S.

6. *ἐλαστρεμίνας*) Adfirmat etiam *Eustath.* ad 'Ιλ. ε'. p. 1219, 24. "Ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαυνομένων τὸ 'Ελαστρεῖν λέγεται 'Ηρόδοτος δηλοῖ ἐν τῷ „τριήρεις ἐλαστρεμίνας.“ Multo frequentius olim formam istam in libris veterum lectam, quam a nobis, monstrant diversa Grammaticorum interpretamenta, ex usu multiplici verbi *ἐλαύνειν* atque origine facile illustranda. VALCK.

11. τὸ κατὰ Μίμφιν τῖνον ὄρος) Admotam his medicam a *Reiskio* manum, τὸ παρὰ Μίμφιν τῖνον, *Memphim praetendens*, aut τὸ κ. M. στενὸν, *angustus apud Memphim mons*, Scriptor deprecatur. Maluit II. 8. hoc de monte τῖνον εἰς τὴν Ἐρυθρὴν καλ. θάλασσαν, ἐν τῷ αἰ ληθομεῖαι, uti hic: tum c. 175. ἐκ τῶν κατὰ Μίμφιν ἱουδαίων ληθομεῖων. [Turbaverat viros doctos, quod κατὰ Μίμφιν vulgo apud *Memphin* intelligebatur, quum sit ex adverso, contra *Memphin*. cf. I. 76, 4. II. 148, 3. et *Valck.* ad III. 14, 10.] Mox ex schedis *Φέρουσα* [L. 15.] sententiam ornat. Nam divortia sive διασφάγες ab indicato monte non protendebantur, sed ipsa fossa, ab eo in meridiem et sinum Arabicum ferens. [Ut *via ferre* (Φέρειν) ad aliquem locum dicitur, cf. II. 138, 18. ibique not. sic nunc *fossa Φέρουσα* etc.] Iam Arabiae urbs *Πάτουμος* praeterita a *Steph. Byz.* non est, eadem, ut viri eruditi arbitrantur, ac *Πηθ* *Pithom* Hebraeorum, *Exodi* c. 1, 11, quae quidem *Ἡρώων πόλις* et Coptorum sermone *ΠΕΘΩΜ* cum deinde fuerit nuncupata, et extimo sinus Arabici angulo adcubuerit, nulla mihi dubitatio est, quin *Herodotea* distinguenda sint ὀλίγον *Βουβάστιος πόλις* παρὰ Πάτουμον - - - πόλιν ἰσχύει εἰς τὴν etc. Certe ad *Patumum* fossa sinui Arabico iungebatur, longe ab urbe *Bubasti* seiunctam. Illis autem δὲ si deforet, equidem non revocarem. WESS.

20 seq. ἀπὸ τούτου εἰς στάδιοι χίλιοι) Quod *Scholias* *Aristophanis* ad *Plut.* vs. 388. ut *Herodoteum* produxit, ἀπὸ τούτου εἰς στάδια δύο ἀπαρτὶ, aut, uti in *Ἀπαρτὶ Σίδας*, στάδιοι ὁ, h. e. *ἰβδομήκοντα*, id frustra in *Musis* quaesitum, hic

olim, sed correctius, conmodam sedem habuerat. Testis erit Grammaticus Sangermanensis, cuius indicium Cl. D. Ruhnkenio acceptum fero, Ἀπαρτὶ scribens παρ' Ἡροδότῳ σημαίνει τὸ ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς ἀπὸ τούτου εἰσὶν στάδιοι χίλιοι ἀπαρτὶ εἰς τὸν Ἀραβικὸν Κόλπον. Valde autem mirum, ita vocem hinc abiisse, ut ne vestigium quidem reliquerit. Non eam inconmodam, sed et Herodoteam, diximus ad lib. V. 53. WESSELING. in *Addendis*. — Distantiam intimi recessus sinus Arabici a Mediterraneo mari, metrorum francicorum 100,000, id est, trecenta fere pedum millia, Aegyptius Academicus Du Bois-Aymé reperit; quam mensuram ait (in *Commentatione* supra a nobis ad cap. 6, 12. laudata) exacte convenire cum mille stadiis, quibus eandem distantiam Herodotus aestimavit: hunc enim scriptorem in rebus quidem Aegypti (quod iam a Danvillio aliisque viris doctis monitum) non maiori stadio Olympico uti, sed minori quodam, nonnisi 306 fere pedes continente; quod ut ab illo supra cap. 6. et 7. huius libri, sic et hoc loco factum. Cui rationi quum manifeste repugnare videatur, quod in eisdem Aegypti rebus idem Scriptor noster, lib. II. c. 149. stadium diserte tradit centum orgyas, id est, sexcentos pedes continere, tum quod lib. IV. c. 41. idem intervallum mille stadiorum, de quo hic agitur, centum millibus orgyiarum, id est, sexcentis pedibus aequiparat; huic difficultati ita occurrunt viri docti, ut dicant, aut propriae rationis suae nonnumquam oblitum esse Herodotum, aut, pro ratione maioris minorisve stadii, etiam orgyas maiores vel minores esse aestimandas. Equidem, argumentum hoc leviter attigisse contentus, vereor ne nondum satis momenta cuncta, quae ad quaestionem de aestimanda diversa stadii ratione apud veteres spectant, perpensa a viris doctissimis, qui in hoc genere laborarunt, et ad liquidum sint perducta. S.

CAP. CLIX. 3. ἐπὶ τῇ βορρῇ θαλάσῃ etc.) Instruxit triremes, in septentrionale, et in australe mare, sive Oceanum Orientis, mittendas: eadem Ἐρυθρῇ hoc loco θάλασσα, ac ὠρίν, sicuti c. 158. tum IV. 42. ubi memorandum regis huius circa omnem Africam in Herculeum fretum et mare mediterraneum, sive boreale, navigandi studium. Quod autem in duobus *Codd.* οἱ ὅλκοι εἰσι δῆλοι, pro iusto potest putari. WESS.

6. ἐν Μαγδόλῳ ἐνίκησε) Hac de urbe quanti disputatio-
num aestus? Officii ratio, ne nihil moneatur, expostulat.
Paucis defungar. Sunt doctissimi homines, quibus *Magdo-*
lus ea est, quam XII. M. P. *Antonini Itinerar.* p. 171. *Pe-*
lusio seiungit. Convenit nomen, congruere et situs vide-
tur. Ego vero studiosius consideratum vellem, urbem eam
ex *Herodoti* finitione II. 6. et III. 5. Aegypti fuisse: in
quam Syros se, quicumque fuerint, hoc rege, adeo opibus
et militaribus copiis florente, penetrasse, creditu difficile
fit: praesertim cum ora Syriae maritima, ad Azotum ul-
traque, eius fuerit in ditione, sicuti narratum c. 157.
Adeo-ne supinos arbitrabimur Syros, qui, vitare cum
possent, in anceps discrimen et certam perniciem se mer-
gere voluerint? Mihi, imperatorum artes et cauta consi-
lia replicanti, id quidem probabile non accidit. Ubi ergo
Magdolum? Inventa ab eruditissimis viris est in urbe Ma-
nassitidis tribus, *Megiddo*, cuius vicina in valle egregius
princeps Iosias profligatus (*Chronic.* II. xxxv, 22. *Reg.* II.
xxiii, 29.) hoc abs rege fuit. Neque illis ego refragabor.
Nominis discrepantia non moratur. Ex *Megiddo*, [quae *Ma-*
geddo apud *Iosephum*,] Aegyptii, unde haec *Herodotus*, suo
ore *Magdolum*, ut in similibus accidit saepius, formarunt.
Et, si moratur, adscisci poterit *Magdiel*, non longe hinc
dissitus vicus, apud *Hieronymum* in *Onomast.*, unde *Mag-*
dolum conmodo gignetur. Nec obficiunt Syri, suo vocabulo,
sumto latius, Iudaeos, in Aegypto multimodis detestabi-
les, complexi. Mitto alia, quae *H. Relandi Palaest. lib.* III.
p. 894. et *Iac. Perizonii*, etsi in quibusdam dissentientis,
Origines Aegypt. c. 23. p. 471. subpeditabunt. WESS.

7. Καδύτιν πόλιν τῆς Συρίας) Recurrit urbs III. 5.; nec
diversa, seu eius amplitudinem sive situm examines, vi-
detur. *Herodotus* aliam si voluisset, addita notae signifi-
catione utique secrevisset. Qui *Carcemischum*, quorsum
Necos victo Iosia *Chronic.* II. xxxv, 20. properavit, esse
pertendunt, in quis Cl. viri, *Simsonius* et *Galeus*, ad id
animum non adverterunt. Nam, cum opinantur Καδύτιν
primo vocatam hanc urbem, deinde *Carchemischum* a clade, ea
profitentur, quae ubi negaveris, in spongiam ultro abi-
bunt. Idem de suspitione Cl. Παύῳ, quae *Carcemischum*
primis temporibus Κιρκήσιον et Κίρκησον nominat, atque

hinc Κίρκωτιν et Κίρκωτιν, et tandem Καδύτιν negligentia scribarum format, iudicium esto. Quibus enim indicibus, quo teste probatur? De Cadyti suo loco. [nempe ad III. 5.] WESS.

9. ἐς Βραγχιδας τὰς Μιλησίων) Porphyrīi aetate idem exemplaria praeferebant, sicuti I. 92. ubi Gronovius bene, haec tamen docti scriptoris adspersus: καὶ γενόμενος ἐπὶ τίλει τῆς Αἰγυπτιακῆς βίβλου, ἥτις ἐστὶ δευτέρα τῇ ταύτῃ, εὐρίσκω πάλιν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν πτώσιν εἰπόντα τὸν Ἡρόδοτον, „ἀνέθης ἐς „Βραγχιδας τὰς Μιλησίων.“ οὐκέτι οὖν ᾧμην ἀμαρτήματα εἶναι γραφικόν, Ἰωνικόν δὲ μᾶλλον ἰδίωμα. Quae hunc locum occupare debent, quo inportunam τοὺς Μιλ. corrigentium vim in posterum arceant. WESS. — Conf. ad I. 92, 6. notata. S.

CAP. CLX. 22. Ἡλείων δὲ μηδενί) Apud Diodor. Sic. lib. I. cap. 95. Eleorum legatis interrogantibus, πῶς αὖ γένοιτο δικαιοτάτος; (ὁ Ὀλυμπικός ἀγών,) respondisse traditur Amasis, ἐὰν μηδὲς Ἡλείων ἀγωνίζηται. Amasi, Regi Graecorum studiosissimo, haud sane disconveniunt, quae sub Psammi scribit evenisse Herod. quantumvis ab aeo iam Psammitichi, qui Psammi fuit avus, exercere commercia cum Aegyptiis coeperint Graeci, postquam is in Aegypto Ionibus et Caribus quibusdam sedes adsignasset. Definitum Hellanodicarum sorte lectorum numerum Indus culpabat larchas, quo iudice πολλῶ σφώτερον ἐφρόνουν αὖ Ἡλείοι, ἀριθμῶ μὲν ἄλλοτε ἄλλοι ὄντες, δικαιοτήτι δὲ οἱ αὐτοί: apud Philostr. Vit. Apoll. III. cap. 30. Sibi quales hoc in certamine constituendo viderentur Apollonius declarat IV. c. 29. ubi corrigendum videtur, ὡς ἐπεμελοῦντο τῶν ἀγώνων, pro τῶν αὐτῶν. Ne rebus quidem Graeciae prolapsis Eleorum in his ludis administrandis aequitatis desunt exempla; quale subministrat Dion Chrys. in Rhod. p. 344. c. Olim tamen etiam, ut sunt humana, nonnunquam ad gratiam et libidinem suam potius spectarunt, quam quid ius et aequum postularent. VALCK. — Diodorus, Psammin silentio tramittens, Eleorum legatos ad Amasim ducit I. 68. et 95. Plutarchus in Quaest. Platon. p. 1000. A. Aegyptiorum responsum sophistarum uni tribuit, qui, si Eleis id inculcavit, istos dicti auctores habuit. WESS.

CAP. CLXI. 9. ἐν τοῖς Λιβυκοῖσι λόγοις) Vero simile est, quod Bouherius Dissert. Herodot. cap. 1. et

G. *Raphelius* Annot. ex Herodoto ad S. Script. p. 96. coniecerunt, non indicari singularem de rebus Libycis commentarium, abs Historico digestum, sed eam *Musae quartae partem*, res Africanas continentem. Habet ea c. 159. militum hanc rebellionem, et infelicem Apriae regis exitum: neque veterum ullus est, qui λόγους *Herodoti* Λιβυκούς, ab isto distinctos libro, vel verbulo adtigerit. Obstat putes, quod minime μεζόνως, sed prorsus μετρίως et tenuiter de *Aprie* illic agatur; cuius mutati instituti rationes habere plures, nunc incognitas, potuit. [At, *qua occasione* Apries copias in Cyrenaicam miserit, id vero ipsum, quemadmodum hic promittit, ita ibi enucleatius exposuit.] Res sane Africanas operose et tanta cura persecutus isthic est, ut uberiores et aliam illis operam impendisse non videatur. WESS.

11. Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι) Interiectum articulum non spernerem: Αἰγύπτιοι δὲ οἱ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Primum enim ab Aprie defecisse narrantur qui redierant e clade Cyrenaica, eorumque qui perierant amici, cap. 162. dicti τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπιστιῶτες. Tandem, postquam ducem Aegyptium contumeliose tractasset Apries, οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἱ ἔτι τὰ ἐκείνου ἐφρόνεον, ἀπιστίαν πρὸς τοὺς ἑτέρους. cap. 162 extr. Quoniam non una fuit defectionis causa, *Herod.* lib. IV. c. 159. ἀντὶ τούτων, inquit, Αἰγύπτιοι, καὶ κατὰ τοιαῦτα (sic legerim) ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Infortunii originem plenius enarrat isto loco *Herodotus* tractans Libyca vel Cyrenaica: atque hi sunt Λιβυκοὶ λόγοι *Herodoti*, hoc cap. 161. memorati, quos viri doctissimi sibi perisse persuaserant: vidit hoc monuitque primus G. *Raphelius* Annotat. in S. S. T. I. pag. 85. Libyca tractans *Diodorus Siculus* lib. III. c. 62. suacitat ipsius Αἰγυπτιακὰ. VALCK.

CAP. CLXII. 2. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε ἀπικόμενος etc.) Anomaliam horum structuram animadvertit G. *Raphelius* in Epist. *Pauli* ad Galat. II, 6.; estque notabilis, nec vero insolita. Non repeto, quae vir doctus conduxit. De κυνὴ, *galea*, nihil mirum, quippe regiae auctoritatis apud Aegyptios, ut deinde apud Graecos διαδήμα, insigne, c. 151. At quid facias *Iulio Africano*, in hac Amasis (Ἀμώσιος perperam pingit) ab Aprie defectione, *Israëuitarum*, *Mose*

duce, abs Aegyptio rege discessionem inveniente atque hoc ex loco extundente? Fallit profecto et fallitur bonus vir, apud Eusebium Praep. Eu. X. 10. pag. 490. c. Athenaei caussa discrepat, *Hellanicum*, a Nostro dissentientem, secuti, lib. XV. p. 680. B. WESS.

15. ἐπάρας ἀπειματάισι) Hinc derivatum Phavorini in Stobaei Serm. CXII. pag. 586. de sene, qui lxx. annis maior casu in thesaurum inciderat. ἐπάρας τὸ σκέλος ἀπειματάισι, sublato crure pepedit. Eadem de re ποιῆν καταϊσμούς Seleucus in Athen. III. 4. [pag. 76. f. cap. xi. nuperae edit. ubi in latina versione, pro mentis efficiat alienationem, poni debebat flatus ventris cient.] Quae eruditissimos viros P. Leopardum Emend. VII. 13. Ios. Scaligerum ad Catulli Epigr. L. et Is. Casaubonum non latuerunt. WESS.

25. οὐδένα λόγον αὐτῷ δόντα, ἀλλὰ) Male Laurentius. Scripserat αὐτῷ, aut ἰωῦτῷ potius, nulla nempe regem ratione rei usum, sed ira percitum iussisse. Huc ἀλλὰ ducit, et constans usus. De Cyro I. 209. ὁ Κῦρος εἰδὼς λόγον ἰωῦτῷ περὶ τῆς ὀψίως, de somnio apud se prudenter cogitabat. III. 25. οὔτε λόγον ἰωῦτῷ δούς, neque secum ratione inita. VIII. 86, 1. ἐμειῦτῷ λόγους διδούς, apud me ipsum animo putans. Simile IV. 102. οἱ δὲ Σκῦθαι δόντες σφίσι λόγον, ὡς οὐκ etc. ubi in Latinis aberratur, sicuti V. 138. Plutarchus Defect. Oracul. pag. 419. c. καὶ διδόντας ἑαυτοῖς λόγον, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη etc. WESS. — Ut αὐτῷ a recentioribus Editoribus in ἰωῦτῷ mutaretur nulla urgebat necessitas. Valet enim ex optimorum quorumque auctorum usu, rariore illo quidem apud Nostrum, αὐτῷ idem ac αὐτῷ οἱ vel ἑαυτῷ: et frequenter quidem αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν suo arbitratu posuere editores, ubi recte αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν, notione reciproca, scripti libri dabant omnes. S.

CAP. CLXIII. 4. ἐπικεύεν τρισημύριους) Nimium inputatur schedis Medic.; habet postremam vocem *Passionei* Cardinalis codex, *Mediceo* antiquitate et dignitate par, legunt omnes alii, praeterque eos Diodorus I. 68. cuius consensus cum dispellitur, disputatio [in Gronovii Notis] nascitur iniqua et longe ab illis deflectens, quae ad Stephani Μώμεμφις adscripta fuerunt. Mox [l. 6.] ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἦσαν Edd. plerique omnes: ἦσαν verum est. Grammaticus in Lexic. Coislin. p. 600. οἱ δὲ Ἴωνες, ἦσαν καὶ ἦσαν,

non sine vitio: voluit ἦσαν καὶ ἦσαν. Ecce alium, p. 234. οἱ γοῦν Ἴωνες ἦτα λέγουσι, καὶ ἦσαν: et brevi post, οἱ Ἴωνες ἦσαν καὶ ἦσαν. Sic I. 62. III. 77. IX. 5. WESS.

7. Ἐν τε δὴ Μωμέμφι) Mox c. 169. ἐς Μώμεμφιν, sive iuxta eam: ἐν Καρπάθῳ πλέοντες III. 45. et ἐν τῇ Σαλαμῖνι VIII. 86. eiusdem sunt usus et conplura alia. [conf. ad III. 45, 2. notata.] Μωμέμφι, coniecturam secutus Gronovius, et cap. 169. membranas, bene reflexit. H. Stephano in opinionem illud ipsum venerat ad Diodori I. 66. qui ambo Laurentianae versionis prisca exemplaria si adhibuissent, non eam suspicionem sed veritatem pronuntiassent. Bonus Valla ob lapsus nonnullos audiit male; hinc ille contemptus: δῆκω Μίμφι Arch., si quid dubii restet, eximit universum. WESS.

CAP. CLXIV. [1. Αἰγυπτίων ἐπὶ τὰ γένεα) De septem civium classibus apud Aegyptios multa utilia monuit Heeren, in Ideen über die Politik etc. T. II. p. 594. et seqq. Ibi p. 614. καπήλους, quos l. 3. nominat Scriptor, latiore notione accipiendos censet, de opificibus, artificibus, institutoribus et mercatoribus; ut haec classis non modo καπήλους proprie dictos, sed et χειρώνεκτας et ἀγοραίους ἀνθρώπους comprehenderit, qui cap. 141, 19. cum καπήλοις iunguntur. Agricolarum classis quum nulla memoretur, agrorum culturam censet idem Vir doctus (p. 615 seq.) omnibus quinque inferioribus civium classibus communem fuisse. Medici, quorum ingens apud Aegyptios numerus erat, ex sacerdotum puto classe fuere. S.]

6. Ἐρμοτύβεις) Aristagorae apud Steph. Byz. Ἐρμοτυβίης, et, Ethnicographo explanatore, μοῖρα τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ. Vox eadem, sed invitante pronuntiandi consuetudine varians, monstrante Hemsterhusio ad Comici Plutum vs. 729. Addit Stephanus, οἱ αὐτοὶ καὶ λαβαρεῖς, quod, nusquam alibi lectum, Ampl. Cuperus in litteris ad N. Heinsium, Syllog. Epist. T. II. p. 690. οἱ αὐτοὶ καὶ Καλασίριες corrigit. Erant utrique ἐκ τῶν μαχίμων, sed non iidem; neque iuvat IX. 31., quippe ibidem, sicuti hic, distincti. WESS. — Ex diversis Aegyptiorum stirpibus oriundos fuisse suspicatur Heeren ib. pag. 609. Utrorumque nomen a diverso vestitus genere tractum fuisse censet Hemsterh. l. c. auctoritate Pollucis VII. 71. S.

CAP. CLXV. [3. νῆσος ἡ Προσωπίτης. Conf. cap. 41, 17 seqq. et Et. Quatremère Mem. sur l'Egypte, T. I. pag. 424 seq. S.]

5. ὅτε ἐπὶ πλείστον γενοίατο) Revocavi Ionicum γενοίατο, toties in Porti Lexico ex Musis depositum: mallem tamen, si per mssos liceret, ἐγενέατο, quod brevi se dabit. WESS. — At propria iustaque est particulae ὅτε cum modo potentiali constructio, ubi illa quando vel quoties significat: et ὅτε - - ἐγενέατο cap. 166, 7. nonnisi variationis ambre scripsit Herodotus. S.

7. ἀνίσταται) Verius fortasse ἀνίσταται, ut ἀφίσταται. Sic H. Stephanus in Recensione vocum Herodotearum. Alioqui ex ἀνίσταται erit, quae Porti sententia. WESS.

CAP. CLXVI. 3. Ἀνύτιος) Aliunde nota sunt quae praecedunt: Stephano quoque nomus memoratur Ἀφθίτης. Ἀνύτιος alibi forsitan non inveniatur, et ad priorum normam in Ἀνωσίτης videtur refingendum: Stephanus Byz. Ἀνωσις, πόλις Αἰγύπτου τὸ ἔθνικόν Ἀνωσίτης ὡς Ὀασίς, Ὀασίτης. Anysis urbs memoratur Herod. lib. II. cap. 137. Nostri quoque loci meminit ad Steph. Luc. Holstenius. VALCK. — Rediit Σεβεννίτης ex cap. 155. e: Stephano Byz.; tum Ἀνύσιος, ut c. 137. pro quo Ἀνωσίτης Ethnographus. WESS. — Mendosum Ἀνύτιος cum aliis tenet noster F. De Thmuite districtu conf. Quatremère Mem. sur l'Egypte, T. I. pag. 129 seq. S.

5. Istud ὁ νομός ἐν νήσῳ οἰκεῖται, Praefectura in insula sita est, ad Homericum Ἰλ. β'. 626. Νήσων, αἱ ναίουσι πέραν ἀλός adcedit; expressum, quod Eustath. advertit, a Sophocle Aiac. 604., et Apollon. Rhod. I. 831. III. 1091. Huiusmodi Isooratis, in Laud. Busir. p. 214. Ε. τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ κόλμας οἰκοῦσαν ἐς ταυτὸν συναγαγών: et Phocylidae πόλις ἐν σκοπέλῳ, κατὰ κόσμον οἰκεῖται μικρὰ, in Dionis Chrysost. Borysthenit. p. 441. A. WESS.

CAP. CLXVII. 10. ἥμιστα δὲ Κερῖνοι οὖνται τοὺς χειροτέχνους) Laurentii, Corinthii quoque minimi faciunt opifices, multos in fraudem induit, magnum etiam virum Thom. Reinesium, docte de opificibus et eorum collegiis disserentem, Inscript. Class. I. 105. pag. 144. Contrarium de Corinthiis, eos nequaquam minimi facere opifices, traditur, ut vere Henr. Steph. in Prolegom. Et quis est, qui

Κορινθιοῦργῃ χαλκῳάματα, vasa Corinthia, τορεύματα ὀστράκινα, tanta ambitione et studio a Romanis olim expetita, non recordatur? In urbe, mercatura celebri, opificum studia in pretio erant: Ἀνδρῶν τε νῦπόρηνειν, Strabo scribit, ἀγαθῶν εἰς τε τὰ πολιτικά, καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικάς, lib. VIII. pag. 586. A. ubi Casaub. [ad pag. 382. suae ed.] WESS.

CAP. CLXVIII. [7. Καλασιρίων χίλιοι, καὶ Ἑρμοτυβίων ἄλλοι.) Necessaryam vocem ἄλλοι etiam Valla hic legerat: Calasirii milleni et Hermotybium alii totidem. Vide vero ne iusto minor sit numerus χίλιοι, collatus cum universo militum numero c. 165, 5. et 166, 7. edito. S.]

CAP. CLXIX. 6. μηδ' ἂν διόν μιν μηδὲνα etc.) Plena stultissimae iactantiae oratio et per illi similis, quae eius (eundem enim Aprien et Hophram esse convenit) effreni ex ore profertur Ezechiel xxix, 3. ubi H. Grotius et G. Raphaelius horum obliti non sunt, neque neglexit magnus Scaliger ad Eusebii Chronicon. Aiakis, Mezentii, Capanei, stolidas gloriationes et consimiles aliorum conduxit La Cerda ad Aeneid. X. 773. Verum omnium iudex et superbiae ultor μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρει, uti Sophocles; καὶ ἀντιτάσσεται τοῖς ὑπερηφάνοις, belle Petrus Apost. Epist. I. cap. v, 5. WESS.

25. ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι) Postes, in quibus urna sive locus est, Valla. Ego vero postes tanta crassitie et amplitudine non novi. Scribit III. 16. Amasim ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἰωῶτοῦ θήκης mortuum quemdam ad fores intra conditorium suum sepeliisse, semet vero collocari ἐν μυχῷ τῆς θήκης ὡς μάλιστα, in intimo eius penetrati, iussisse. Quae postibus παστᾶδος quo congruent modo? Sunt hic θυρώματα tabulata, ad fores deposita et conditorio apta. Diotogenes, in Serm. XLI. pag. 251. Stobaei, τῶς δὲ νόμῳς οὐκ εἰκήμασι καὶ θυρώμασι ἐνῆμεν δέϊ, quae et in Archytæ fragmento p. 269. Uterque ad tabulata, [sive tabulas] quibus leges inscriptae promulgabantur, spectavit. WESS. — Ut θύρη apud Nostrum II. 96, 15. et VIII. 51, 9. pro tabula ponitur, sic in loco a Wess. ex Stob. citato. Est autem θύρωμα etiam apud Lysiam, apud Demosth. et saepius in graeca versione Vet. Test. idem atque θύρα, nisi quod grandius quiddam sonare videtur, quasi medium quoddam inter θύραν atque πύλας.

Igitur διὰ θυρώματα sunt geminatae fores, ianua bivalvis: et ἐν τοῖς θυρώμασι idem fuerit ac ἐντὸς τῶν θυρωμάτων. Nec vero incommode Larcher διὰ θυρώματα, per metonymiam, pro minori conclavi vel repositoio, bivalvi ianua clauso, accepit. S.

CAP. CLXX. [1. τοῦ οὐκ ὄσιον ποιῆμαι etc.) Osirin dici auctor est Athenagoras loco a Wess. citato in Var. Lect. S.]

4. ἐχόμενοι τοῖχου restitui postulante sententia et msstis. Idem divinaverat Cl. Pauw, et eo prior Editor Genevensis, sed iusto audacior. WESS.

7. ἡ τροχαιδὴς καλεσμένη) De Phoebi natalibus et excellentia Theognis vs. 7.

Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχαιδέϊ λίμνῃ.

Callimacho τροχόεσσα λίμνη Hymn. Del. vs. 261. ubi Anna Fabri, doctissima matronarum, et Jos. Barnes. in Euripid. Iphigen. Taur. vs. 1104. Durant hunc in diem paludis in Delo argumenta apud Sponium Itin. T. I. p. 136. WESS.

CAP. CLXXI. 4. εὐστομα κείσθω) Saepe Plutarchus εὐστομα κείσθω, καθ' Ἡρόδοτον, Aelianus, Porphyrius, Themistius, Synesius. Fuit enim paroemiae instar. Taxarunt nonnulli. Sic Critici ad Sophoclis εὐστομ' ἔχει καὶ, Philoct. vs. 202. Τὸ δὲ τοιοῦτο κειχάσται, inquit, ὅτι Ἕλληνας ποτε ἀναγινώσκων τὰ Ἡροδοτου ἔλεγε περὶ τῶνδε μοι εὐστομα κείσθω· οὐ διαίρων ὡς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἂν τις εἴποι, ταῦτα ἔστω εὐστομα. h. e. ori ac palato iucunda. Hoc si intendit Hellanicus, risui dictum elegans exposuit. Valde autem dubito, an εὐ στόμα, distracta voce, ut Grammatici inuunt, scribi legique oporteat. WESS.

CAP. CLXXII. 7. οὐκ ἀγνωμοσύνη) Quomodo-cunque vox capiatur, nemo dici potest, quempiam ἀγνωμοσύνη προσαγγεῖσθαι, quod si vel plures habuerint Codices, ut lectum etiam fuit Vallae, tamen alteri lectioni postponendum censeo. Aegyptios Amasis σοφίη, - - - οὐκ ἀγνωμοσύνη προσηγάγετο, callido potius consilio, quam lenitate et elementia, sibi conciliavit. Hominis Aegyptii σοφία hic est, ut alibi saepe, calliditas. Plato de Leg. V. p. 747. c. τὴν καλουμένην ἂν τις πανουργίαν ἀντὶ σοφίας ἀπεργασάμενος λάβει, καθάπερ Αἰγυπτίους καὶ Φοίνικας καὶ πολλὰ ἕτερα ἀπειργασμένα γίνῃν οὗν ἔστιν ἰδίῳ. Qui sibi student populum conciliare viri Principes, dicuntur alios εὖνους κατασκευάσαι, ἐξιδιοποιήσασθαι: sed

inprimis προσαγαγέσθαι, variis artibus allicere et ad studium sui perducere: attigit Andr. Dounaeus in Demosth. pag. 98. Dicuntur autem populum προσαγαγέσθαι ἐπαγγελίαις· χρήμασι καὶ δωρεαῖς· ἀρετῇ· οἰκτῶ· ἐπιεικείᾳ· πραότητι· εὐεργεσίαις: etiam ἀπάτῃ: ut Amasis Herodoti, σοφίῃ. Thucyd. III. 43. ἀπάτῃ προσάγεσθαι τὸ πλῆθος, et III. 48. Lenitate et clementia προσ-αγαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας, Isocrates in Plataica pag. 304. v. Τιμαῖς καὶ δωρεαῖς ἔτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος, Diodor. Sic. XV. 8. cuius Sesosis, expeditiones suscepturus, ne quid absente se rerum novarum molirentur, subditos πάντας ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπιεικείᾳ προσηγάγιστο, I. 54. Atque ob eandem, quae movit Amasin, rationem Darius Hystaspidis, quum ad imperium pervenisset, dicitur χρήμασι καὶ δωρεαῖς τὸν Περσῶν δῆμον προσαγόμενος, Platoni de Leg. III. p. 695. D. VALCK.

Ibid. οὐκ ἀγνωμοσύνη) Non reluctor tot Codicibus, putoque idem esse atque οὐκ ἀνοήτως, et praecedens magis explicare. Severitati locus non convenit, sed callidae sollertiae et astutiae, uti regii actus innuunt. Solet Scriptor ἀγνωμοσύνην in inperitia et fastu frequentare VI. 10. IX. 3. Solent alii, Euripides Bacch. 884. Sophocles Trachin. 1273. [1282. ed. Johns. 1267. ed. Br.] Neque absurde Schol. Demosthenis Olynth. II. pag. 17. οὕτως ἀγνωμόνως ἔχει explainat ἀνοήτως: Harpocratio, ἀλογίστως καὶ ἀβούλως. WESS. — Equidem προσάγεσθαι h. l. intellexi ad officium redigere, coll. lin. 22. Sic Plutarch. in Romulo, citante H. Stephano, etiam πολέμῳ προσάγεσθαι ἔθνη dixit. S.

15. ἐκ τοῦ ποδανιπτήρος τῶγαλμα.) In Octavio Minucii Felice. cap. 23. Et deus aereus vel argenteus de inmundo vasculo, ut saepius factum Aegyptio regi, conflatur. Quae, nisi scribentis memoriae error obrepserit, rectius procederent, si deus aureus, et, ut accepimus factum scriptum prostaret. Prius in mentem venit doctissimo Th. Gatakero, insuper ut legimus vel scimus factum divinant, Advers. Miscell. XIX. pag. 371. Pelvim, τὸν ποδανιπτήρα Amasidis, personatus Chilon prudente monitu tangit in Plutarchi Conviv. vii. Sapient. p. 151. E. WESS.

CAP. CLXXIII. 2. μέχρι τοῦ πληθώρας ἀγορῆς) Vulgatum πληθώρας ἀγορῆς doctissimi viri Casaubonus, Heraldus, Duckerus, quos testes ad Diodor. XIII. 48. adpellavi, Herodot. T. V.

ea in luce posuerunt, ut desideres nihil. Debueram et ego in eo adquiescere, nisi cultius obtulissent mssti. Ionum est *πληθώρα* in omni rerum abundantiore copia. Eusebius apud Stobaeum Serm. X. p. 130. verissime, τὸν δὲ αἰὶ ἐπιθυμῶντα προσκτήσασθαι, καὶ πληθώραν μὴδὲ ποτε τσιούτου λαμβάνοντα --- πάντα καλέω. Neque de tempore, quo forum completur, recusant: χρόνον ἐπισχών, ἐς ἀγορῆς καὶ μάλιστα πληθώραν προσοδὸν ἐποιέτω habet Auctor, suum adserens, Musà VII. 223. WESS. — Ut frequenter apud Nostrum in *μέχρι οὖ*, (conf. *Wess.* ad I. 181, 11.) sic hic in *μέχρι οὖν* abundat posterior particula; quod ex tacite mutato orationis tenore repetit Hermann, Adnot. 251. ad *Vigerum*. S.

5. ἢν μάταιός, τε καὶ παιγνιήμων) Secundum Vallam, morionem agebat Amasis ac scurram. Postquam ille seria tractaverat, ut animum relaxaret, in vino petulantioribus indulgebat iocis: sic interpretor Herodotea. Quia compotioribus ipsis lusus isti Regis personā minus viderentur digni, μάταιος fuisse dicitur et παιγνιήμων. Permutantur *ματαιίζειν* et *ἀσχημονεῖν*: et fortasse solita sibi castimonia Herodotus turpe quid ambigua voce velavit, ut ne ab obscœnis quidem abstinuisse iocis significaretur. Deianiram Nessus φανέει ματαιαῖς χερσὶν, in Soph. Trach. 574. Nam τὸ παιγνιῶδες privatae sortis convivis laudi ducebatur; παιγνιήμων dicebatur ingeniosus et εὐφυνής, qui iocis urbanis indulgeret. Placebat *Vel cavillator facetus, vel conviva commodus* qui dicitur Plauto Mil. Glor. III. 1, 47. Aristoph. Vesp. 1205. προσμάνθανε ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικὸς. Luciano I. p. 552. συμβιώναι δεξιός, καὶ συμπιεῖν ἱκανός. Talis fuit Aeschines, hac etiam in parte aquae potoris Demosthenis adversarius: vid. Philostratus de Vit. Sophist. I. p. 507. Talis ab Euripidis ingenio diversissimus Sophocles: Euripides Ἦν μισογύλος, καὶ τωδάζειν οὐδὲ παρ' οἶνον μεμαθηκώς, teste Alexandro Aetolo ap. Gellium Noct. Att. XV. 20. Aequalis Ion Chius ap. Athen. XIII. p. 603. F. Σοφοκλεῖ, inquit, συνήνησα ἀνδρὶ παιδιῶδι ἐν οἶνῳ καὶ δεξιῷ: ubi scribi quoque potuit παιγνιῶδι: permutantur enim a librariis ista; vid. Xenoph. Symp. p. 512, 37. et Suidas in Παιγνία. τὰ παιγνιῶδη παρὰ Ἑνοφῶντι legit Pollux II. 20. ubi commodum Iungermann. advocat Xenophontem Ἑλλ. II. pag. 276, 6. miratum, Therameni iam iam morituro μήτε τὸ Φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιῶδες ἀπελαπιῖν ἐκ τῆς ψυχῆς. VALCK.

10. δι' ἡμέρης πρήσσειν) Non satis ad Aegyptiorum mentem est interdiu: totum diem insumtum volebant. Bene I. 97. τοῖσι πέλας δι' ἡμέρης δικάζειν, totum diem dirimendis litibus impendere. VII. 210. ἐγίνετο δὲ συμβολή δι' ἡμέρης, iterum interdiu, sed contra gestae rei seriem. Talia, διὰ νυκτὸς Aristophanis, recte ab Athenaeo acceptum VII. p. 276., δι' ἔτος supra II. 22. δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ διὰ ἔλου τοῦ ἐνιαυτοῦ Harpocratio. Mox [l. 12.] σὺ ἂν ἤκουες non debuerant truncare Vind. et Arch. Fert repetitum ἂν sermonis usus. Iterant ipsi IX. 27. geminatque Euripid. Helen. 955. et 1017. Sophocles Oedip. Tyr. 610. et Oed. Colon. 1524.; alterum ἂν iniuria utrobique viro docto delente, Plato Alcib. II. p. 142. c. Iunge, si videbitur, Ios. Barnes. in Euripid. et Davis. ad Iustin. Martyr. p. 442. ed. Thirlb. WESS.

15. ἐπειὶν δὲ χρήσωνται, ἐκλύουσι) Haec, etsi Med. et sequaces exemplum praebeant, auferre non audeo. Vetant Codices alii, suntque et vera, neque inconmoda. Utrum autem scribarum oculos deceperint terminata iisdem litteris verba, quae creberrima omittendorum occasio, non habeo dicere. Erasmus, hoc Amasidis neglecto, paroemiam dicto Dionysii Siculi ex Plutarchi de Sen. Rempubl. Administr. p. 792. c. illustravit, quem consule. WESS.

CAP. CLXXIV. 2. ὡς φιλοπότης ἰών) Hoc praefero. Athenaeus, uti multi solent, dialecti inmutavit speciem. Κατεσπουδασμένος, Nostri aemulatione, Procopius Bell. Pers. II. 8. Antiocheni εἰσι οὐ κατεσπουδασμένοι: et Bell. Vand. II. 4. ἦν δὲ οὗτος δραστήριός τε καὶ λίαν κατεσπουδασμένος, de Phara praefecto. Quo probo atque elegante orationem et alibi distinxit. WESS.

7. κατηλίσκετο) Si vel in omnibus legatur Codicibus, leni medela corrigendum est absque ulla controversia, καὶ ἡλίσκετο: adeo constans veterum usus Codicum auctoritati semper in talibus anteponi debet: nam quod in Lexicis καταλίσκομαι redditur convincor, hoc unico nititur loco, infirmo sanequam tibicine. Scripserat Herodotus: πολλὰ μὲν δὲ καὶ ἡλίσκετο ὑπὸ τῶν μαντηῶν, πολλὰ δὲ καὶ ἀποφειύγεισκε, saepe quidem ab oraculis etiam furti convinceretur, sed frequenter etiam absoluebatur: postremum Herodotus, ut alia millena, Wesselingio debebit. [Vide Var. Lect.] Imperium ingressus Amasis templa Deorum

negligeat, qui quidem ipsum olim ἀπέλυσαν μὴ Φῶρα εἶναι: magni contra faciebat illorum oracula, ὅσοι μιν κατέδῃσαν Φῶρα εἶναι, [l. 13.] id est, a quibus ἤλω vel ἔαλω Φῶρ εἶναι, qui ipsum furti convicerant. In eundem sensum adhibetur etiam καταδῆσαι lib. IV. c. 68. utrobique temere tentatum. Hoc rarius est atque Herodoteum; reliqua, ἀλίκεσθαι, ἀποφεύγειν et ἀπολύσαι sensu forensi pervulgata sunt. Ubi scripserat Noster lib. VI. cap. 82. ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς δῶκοντας, perperam posuit Gronov. διέφυγε. Accusator in Attico foro dicebatur δῶκειν, persequi; accusatus, φεύγειν: condemnatus, ἀλῶσαι vel ἑαλωκέναι: absolutus, ἀποφεύγειν, criminibus elapsus Ciceroni in Verr. II. c. 58. VALCK.

8. ἀποφεύγεσκε) Instauravi Ionicam ex discrepante schedarum scriptura formam. Κλίπτεσκε, ἄγεσκον, et similia complura, veram praestabunt. Mihi liquido adparuit, nimios, sicuti in aliis, etiam in ea conmutanda temerarios fuisse scribas. Eadem fortuna Cl. Valckenarii καὶ ἠλίσκετο, [l. 7.] quo nihil certius, obtigisset merito, ni novationis metus, iusto fortasse gravior, obstitisset. Quid enim tritius ista vocum conversione? Extremo cap. 175. pro καταχθόμενον pingit optime Arch. καὶ ἀχθόμενον, valetque in aliis. WESS. — Conf. quae ad c. 175, 24. notamus. S.

14. ὡς ἀληθῆως θείων ἰόντων) Dedi ex msstis; ne inter variantes, quas vocant, lateret. Quisque videt multo id grandius atque ad sententiam obportunius esse. Κατέδῃσαν Φῶρα [l. 13.] non debebat abire in κατέφῃσαν, pronuntiarant, uti Laurentius Latine dederat. Iucunda est in ἀπολύσαι et καταδῆσαι dissimilitudo, repetita IV. 68. Convenit quodam modo τοὺς δὲ ἄλλους — κατέδῃσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, V. 72. WESS. — At V. 72. diversa videtur ratio esse. S.

CAP. CLXXV. 1 seq. τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμῶσι: αἱ οἱ ἐξεποίησε) θωυμάσια οἷα divinavit Cl. Abreschins. Quid si duplici in dativo amplior vis insit? Amasis οἱ ἐξεποίησε sibi in Minervae honorem absolvit; ita πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος perconmode sequitur, alioqui ob πάντας implicatus. Eadem Cl. de Pauw opinio. WESS. — Vide Var. Lect. Si vera est scriptura οἱ, quod haud aegre mihi persuadeo, referetur hic dativus ad τῇ Ἀθηναίῃ, eritque pleonastice positus, ut passim alibi apud Nostrium; cuius generis plura quaedam exempla, a Gronovio collecta, citavi in Adnot. ad I. 86, 28 seq. S.

5. ἀνδρόσφιγγας) Huc spectare *Hesychianum* Ἀνδροφῆτες monuit *H. Valesius*; et corrigendum Ἀνδρόσφιγγις iam fuerat observatum in *Miscell. Obs. VIII. pag. 170.* Scripsisse praeterea videtur *Hesychius*: σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρός καὶ Σφίγγος, atque huic voci corruptae sibi notam substituisse librarius. Coquum, aenigmata magnifice loquentem, Σφίγγ' ἄβρνα senex nuncupabat *Atticus* in *Comoedia* apud *Athen.* IX. p. 382. B. Vulgo tamen et apud *Aegyptios* facie *Sphinxes* virginea fingeantur: vid. *Aelian.* de N. A. XII. cap. 7. *Origen.* contr. *Cels.* I. p. 32. Cur *Sphingum* figuras ante templa statuerint *Aegyptii*, tradunt *Plutarch.* de *Is. et Osir.* §. x. et *Clem. Alexandr.* Strom. V. p. 664, 20. et p. 671, 8. ubi *Sphinx* τὸ μὲν σῶμα dicitur πᾶν λέοντος, τὸ πρόσωπον δὲ ἀνδρώπου ἔχουσα. VALCK. — In voce ἀνδρόσφιγγις prior pars vocabuli non ad masculinum genus refertur, sed idem valet ac si ἀνθρωπόσφιγγας diceret. S.

[11. οἶκημα μονόλιθον. Vide supra, ad cap. 155, 13. notata. S.]

19. τὸ δὲ εὖρος, δυνάδεκα πηχέων) Inest difficultatis quoddam specimen in his, a *Cl. Gronovio* studiose quaesitum et expensum; quod tolli universum si nequeat, nemo, nisi iniquus, aegre feret. In rem praesentem ire non datur, adparetque abunde, interiorem τοῦ μονολίθου longitudinem, latitudinem et altitudinem fuisse contractionem, nec longe cubitorum discrepare rationem. Cur verba fuerint omissa, caussa in aperto est, additionis nulla. Negligi autem non debuisse, per se adtento liquet, siquidem nota latitudinis necessaria est. WESS. — Non admodum video equidem quid difficultatis in hoc repererit *Wess.* cum *Gronov.* quod latitudo interior ab exteriori nonnisi duobus cubitis differebat, quum paullo maius in longitudine et altitudine fuerit discrimen. S.

22. οὐκ ἰσχυρίσθαι τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς) Interpunxissem ita in *Codicum* silentio, saepe miratus insuper habitum. Advertit *Corn. de Pauw.* Ineri praeterea μὲν debet: τὸν μὲν ἀρχ. ob ea, quae succedunt. [At nullo incommodo abesse ea particula potest.] Ceterum χρόνου ἐκγεγονότος πολλοῦ [l. 23.] insolens videtur; χρόνου ἐγγινομένου I. 190. et II. 124., ubi ἐπιγενέσθαι schedae, uti I. 27., χρόνου διαγενομένου *Act. Ap.* xxvii, 9. et *Diodor.* III. 64. χρόνου γενομένου XX. 109. atque

alii apud Hemsterhusium in Luciani Dial. Mort. VII. 1. Vidit verbi istam insolentiam Cl. Abresch. [ἐγγεγονότος utique me malle, in Var. Lect. significavi. Ferri forsā vulgatum posset, si πολλοῦ abesset.] Ego vero non cohibeor, quin [l. 24.] καὶ ἀχθόμενον ex Arch. ex structuræ nexu et Herodoti more reformatur: ὁ δὲ Ἀμασις τῇ δυνάμει τῶν Περσέων ἀχθόμενος III. 1. οἷα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ VI. 35. iunge Gronovii observata II. 103. WESS. — At nihil, quod huc faciat, observavit ibi Gronov. nisi quod ἀχθεσθαι dativo casui iungat Herodot. II. 103, 12. et cap. 173, 5. Nulla autem caussa fuit, cur sperneretur compositum verbum κατὰχθεσθαι, quum praesertim h. l. in particula καὶ non modo vis nulla inesse possit, sed et structura orationis magis respuat illam, quam requirat; iuncta enim intelligi debent ista, ἀνασπενάξει κατὰχθόμενον τῷ ἔργῳ. Alia ratio est c. 174, 7. ubi καὶ suo loco stabat, sibi que ex usu Nostri respondebant duo orationis membra, πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἀλίσκετο, πολλὰ δὲ καὶ ὑποφεύγεσκε. S. 25. ἐνθυμιστὸν) Aut fallor, aut aliunde non poterit affirmari, nisi dubia Grammaticorum auctoritate. Ἐνθυμιστον in Suidae Lex. redditur ὑποπτον: et Pollux [II. 231.] legisse videtur in Thucydidis V. cap. 32. ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν ταῖς μάχαις συμφοράς: ubi, quod Codices praebent et Edd. ἐνθυμούμενοι, Polluci quoque restituendum putabat Iungermannus. In ἐνθύμιον Herodotei Codices si conspirarent, ego sane vulgatae vocem anteferrem in talibus usitatam, etiam Herodoto VIII. cap. 54. εἴτε καὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱόν: de qua forma loquendi egerunt Aem. Portus Dict. Ion. Duker. in Thucyd. VII. 18. et in Ind. Thucydid. Wasseus. Ammonio pag. 53. citatus Antiphon ἐν ταῖς Φοινικοῖς, ἐπὶ τοῦ προστροπαίου vocem adhibuit p. 119, 6. p. 125, 2. p. 121, 2. ubi legi posset: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον. VALCK. — Quum in usu fuerit verbum ἐνθυμιζεσθαι, (quod Suidas etiam ex Dione adnotavit: Ἐνθυμιζόμενοι, λογιζόμενοι) nulla subest caussa cur verbale adiectivum ἐνθυμιστὸν suspectum habeamus. S.

CAP. CLXXVI. 6. Αἰθιοπικοῦ ἑόντος λίθου) Spectabilius hoc quam pro scribarum ingenio. Quid illi de lapide Aethiopico? Marmoris eius in Pyramidum et Propylaeorum substructionibus frequens in Aegypto usus.

Mycerini Pyramis λέγου ἐς τὸ ἤμισυ Αἰθιοπικοῦ fuit cap. 134. [ubi vide notata ad c. 134, 3.] Inter alias spectatior Aethiopis lapidibus scribit Plinius N. Hist. XXXVI. 12. Lapidum color erat niger, aut varius, ποικίλος cap. 127., sed magna durities laborem operi reddebat sumtuosiorē: διπλόγαστος πολυτελέην τὴν προγματείαν παρέσχε in Strabon. XVII. pag. 1161. D. [pag. 808. ed. Cas.] αὐτοῦ, quod est in aliis, ex scripturae compendio restat. Mox [l. 8.] Laurentius, hinc et hinc magnō illi adstantes ex libri sui ὁ δ' ἔθεν τοῦ μεγάλου, i. e. colossi, supra descripti: cui scripturae, alioqui notabili, Codd. calculum negant. Cl. de Pauw potiorē censuit. WESS. — Et ego parum absum ut unice verum putem μεγάλου: quo etiam refertur id, quod continuo adiicitur, λίθινος ἕτερος τοσοῦτος: ubi λίθινος indicare videtur, alterum ex vulgari lapide fuisse confectum. S.

CAP. CLXXVII. 4. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι etc.) Lege Diodorum I. 31. Aegypti felicitatem, Amasidis tempore, praedicatam tantopere, ex gentis sacerdotibus Noster accepit, multa dissimulantibus, et ultima eius regis nimium quantum augentibus. Certiora et longe diversiora Ieremiae et Ezechielis oracula docent; de quibus docte Iac. Perizonius, V. Cl., Origin. Aegypt. cap. ult. WESS.

7. ὅθεν βεβαίουται) Me quidem iudice ferri nequit: si plures dant Codices, scripsisse forsitan videbitur, ἀποδιδύναι ἕτερος ἰσθότου --- ὅθεν (isthoc anno nimirum) βεβίωται. vid. Cl. D'Orvillius in Charit. pag. 190. Commodē quoque cum Reiskio legi posset ὅθεν οἱ βιοῦται, sive ὅθεν βιοῦται, quoniam quaestu sustentaretur: ἀποδιδύνοντα ὅθεν ἔχῃ, habet de re eadem loquens Aelianus Var. Hist. IV. [c. 1.] λόγον δόνοντα, πόθεν --- διαζῇ, Diogen. Laërt. VII. 168. ἀπὸ τίνων ἕκαστος πορίζεται τὸν βίον, Diodor. Sic. I. [c. 77.] pag. 88, 40. Τὰ τῇ βιοτῇ ἀναγκαῖα Homero dicuntur βίος, teste Porphyrio Schol. ad 'D. χ'. 431. et usitatius τὸ πορίζεσθαι τὸ πρὸς τὸν βίον, βιοτεύειν dicebatur. Quid Aegyptium moverit ad utilissimam hanc legem ferendam, Iac. docet Perizonius V. Cl. ad Aeliani Var. X. 14. Quam ex Aegypto petitam civibus suis tulisse traditur Solon, lex Draconi potius videtur contribuenda velut auctori: vid. Cl. Wesseling ad Diodor. I. p. 88. et Io. Taylor Lect. Lys. p. 707 seq. Eandem apud alios etiam populos viginisse ante Perizon.

ostenderat Nic. *Abramus* ad *Ciceron*. Or. pro P. Sextio cap. 48. Miror adeo quod scribit *Aristides* T. II. p. 157. νόμος παρ' ὑμῖν (Athenienses adloquitur), ὡς ἐγὼ νομίζω, μένοισι ἱστῶν, ὁ γραφᾶς πεποικωῖς ἀργίας. VALCK.

CAP. CLXXVIII. 4. ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν) *Eusebius* Chron. urbis initia inmani anachronismo in Olymp. vi. 4. refert, notatus ab ill. *Scaligero* Animadv. pag. 73. *Strabo* vero XVII. p. 1153. [p. 801. extr. ed. Cas.] *Milesii*, inquit, κατανάυμαχῆσαντες Ἴναρον, πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατον. [Ναύκρατιν recte ed. Lips.] *Inarus* res Aegyptias conturbavit *Artaxerxis* Longimani tempore. Sic multis annis *Amasidis* regno urbs erit posterior. Qui dissensus, si Κρίσις Ναυκρατίως *Apollonii* Rh. superesset, discuti posset commodius. Ἐδωκε χώρους [l. 6.] non utique inprobum; [Cf. *Var. Lect.*] certe mutantis ratio praegnans non est. WESS.

13. προτάτας τοῦ ἐμπορίου) *Naucratis* inter civitatis rectores suum sibi Τιμοῦχον habuerunt apud *Athen.* IV. 13. ab his emporii praefectis, modo ne fallat Cl. *Edm. Chishull* coniectura *Antiq. Asiat.* p. 100, titulo tenus discrepantem. Ego dubito. Quam reipublicae partem *Naucrati* et Teii Τιμοῦχοι et Τιμονχίοντες curaverint, decerni non potest. Προτάται τοῦ ἐμπορίου (PRAEFECTOS MERKATORUM ex *Reines.* lapide Cl. V. 16. dicere liceat) communi plurium civitatum suffragio legebantur, ut negotiatorum rebus adtenderent, et arbitri essent litium; quales recentior aetas in portubus et emporiis, descriptos in *Consolato del Mare* cap. 1. et seq., vidit et habet plures; fortassis etiam superior. Fuit enim in *Delo* ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΤΥΠΙΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΚΑΗΡΩΝ ap. *Sponium* *Miscell. Erud. Antiq.* p. 344. cui suus utique praefectus. *Athenis* decem ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου quibus rebus curam inpendierint, docemur ab *Aristotele* apud *Harpocratonem* in voce Ἐπιμελ. WESS.

CAP. CLXXX. 3. ὁ γὰρ πρότερον ἐὼν - - κατεκρή) *Sustuli* inutilem parentheseos, his circumdatam, notationem. Satis est iusta punctio. Coniiciunt statim docti viri, *Pavius*, πλανώμενοί τε οἱ Δελφ. *Reiskius*, οἱ δὲ, οἱ Δ. De *Delphico* fano, ab *Alcmaeonidis* instaurato, inferius V. 62. *Pausan.* X. 5. et pererudite *Dion. Petavius* in *Themistii* Or. IV. p. 391. WESS. — *Cremati* templi mentio facta

L. 50, 17. In ed. Steph. et aliis ante *Wess.* parenthesi inclusa erant verba ὁ γὰρ πρότερον - - κατεχάη, post παρασχεῖν vero minori puncto distinguebatur oratio: *Wesselingius* sublati parentheseos signis minus punctum servavit, et sic quoque Reiz. et Borh. Nos cum *Schaeß.* post παρασχεῖν maius punctum posuimus, quo finiretur ibi periodus, cuius apodosis (ut frequenter alibi) particulam δὲ ex protasi repetitam haberet. Commodius factum foret, si omnia ista, ὁ γὰρ πρότερον - - παρασχεῖν, signis parentheseos circumdarentur, ut apodosis ab istis πλανώμενοι δὲ incipere intelligeretur. S.

8. στυπηρίης τάλαντα certa praestant codicum consensiones, quibus Medicei compendiosa lectio melior censi non debuerat. Vide ad Diodori V. 10. WESS.

CAP. CLXXXI. 5. Βάττω, οἱ δ' Ἀρκεσίλω) Verius puto Βάττω τοῦ Ἀρκεσίλω, Battii Arcesilai F. quem in modum Arch. Vind. Vall. Res et tempus congruunt optime, siquidem Battus ille aequales habuit Aprien et Amasin, Nostro auctore IV. 159.: Battii filium, Arcesilaum, minor aetas excludit. Filiam Ladicen, Amasidis coniugem, Λαοδίκην aut Λευδίκην vir eruditus scriptam cupiebat. At nomen idem est, tantum modo contractius. Habet Luc. Holstenius LADICEON numum ad Stephan. Byz. [p. 188.] et ΛΑΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΑΥΚΟΝ est in Gudii vetere lapide: urbem LAUDICIAM et LADICIAM pingunt mssti Itinerarii Antonini. WESS.

11. καὶ ἐστὶ τοι οὐδεμία μηχανή) Inconmodum, quo Med. ἔστι τι premebatur, cessat: neque amplius offendet ὑπολάναι, quod olim operarum vitium opinabar, sed Mediceo, etsi tacitum habuerit vir Celeb., debetur. Iam γυναικίων Arch. si cui scabrum tinniat, χιλιαδίων, μυριαδίων, ἀνδρέων, et quae alia Portus stipavit, recordetur. Ἐν τῷ νηῷ in re dubia nolui sollicitare, adposito paene, cuius se auctorem profitetur Gronovius, cultissimo Epigrammate. WESS.

21. ἐς ἐμὲ ἢν σόον) Non excidit memoria καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν σῶαι l. 66. [in quod ibi mssti omnes consentiunt.] Puto Ionici et veteris usus vocabulum [σόος] redire in possessionem debere. Reddunt schedae V. 96. VI. 86, 1. VIII. 39. Ἐξω τετραμμένον in Latinis extra urbem Cyrenensem posita ex Laurentio, qui ἰδρυμένον invenit. Si τετραμμένον locum non

migravit, statuam notabit vultu extra urbem verso, sive spectantem loca suburbana. Verum in talibus saepe anceps electio. WESS.

CAP. CXXXII. 11. τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας) Ipsi Danao dedicationem tribuit *Callimachus* apud *Euseb.* Pr. Euang. III. 8. in Epigrammate, quo de ad eius Poëtae fragmenta *R. Bentley* Vir Cl. p. 357. — Vide *Callim.* Fragm. CV. p. 477. ed. Ernest. Mox l. 12. ἰδρύσασθαι me invito editum est, quum ἰδρύσασθαι voluissem, ut in *Var. Lect.* significavi. Conf. Adnot. ad II. 42, 1. S.

13. Εἴλε δὲ Κύπρον) *Cyprum*, ab Amaside occupatam, non praeteriit *Diodor.* I. 68. Quod autem librum terminat ἐς Φόρον ἀπαγωγὴν, advertimus supra semel atque iterum, et frequentissime apud *Priscum Patric.* in *Exc. Hoesch.* p. 22. 26. etc. *Procopium* Bell. Goth. I. 5. p. 10. 23. etc. *Agathiam* I. p. 13. veterum studiosos imitatores. WESS.
